Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2012

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Περιεχόμενα **Σελίδα**

Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Διεύθυνση 1

Δήλωση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
και των Υπευθύνων της Εταιρίας για τη Σύνταξη των
Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων
(σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 190(I)/2007 αναφορικά
με τις Προϋποθέσεις Διαφάνειας) 2

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ 3

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου 18

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή προς τα Μέλη της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια
Εταιρία Λτδ επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων 188

Δήλωση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
και των Υπευθύνων της Εταιρίας για τη Σύνταξη των Εταιρικών
Οικονομικών Καταστάσεων
(σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 190(I)/2007 αναφορικά
με τις Προϋποθέσεις Διαφάνειας) 189

Οικονομικές Καταστάσεις Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ 190

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή προς τα Μέλη της Τράπεζας Κύπρου
Δημόσια Εταιρία Λτδ επί των Οικονομικών Καταστάσεων 316

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης 318

Στοιχεία και Πληροφορίες Έτους 2012
(σύμφωνα με την Απόφαση 4/507/28.04.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου
της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Ελλάδας) 338

Πίνακας Αντιστοιχίας Παραπομπών με τις Πληροφορίες τις οποίες
η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ Κατέστησε Διαθέσιμες
στο Κοινό κατά την Περίοδο 1.1.2012 έως 10.10.2013 353

Διοικητικό Συμβούλιο Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (Ιθύνουσα Εταιρία Συγκροτήματος)	Κρίστης Χασάπης ΠΡΟΕΔΡΟΣ Vladimir Strzhalkovskiy ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ξάνθος Βράχας Μαρίνος Γιαλελής Μάριος Γιαννάς Ανδρέας Γιασεμίδης Ιωάννης Ζωγραφάκης Μάριος Καλοχωρίτης Κωνσταντίνος Κατσαρός	Άδωνις Παπακωνσταντίνου Anjelica Anshakova Dmitry Chichikashvili Eriskhan Kurazov Igor Lojevsky Anton Smetanin
Εκτελεστική Επιτροπή	Άριστος Στυλιανού ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Χριστόδουλος Πατσαλίδης Χάρης Πουαγκαρέ Γιώργος Χριστοδουλίδης Φοίβος Στασόπουλος Ροδούλα Χατζήκυριακου	Νικόλας Σπαρσής Λούης Ποχάνης Φοίβος Ζωμενής Μιλτιάδης Μιχαηλάς Ελίζα Λειβαδιώτου
Εσωτερικός Ελεγκτής Συγκροτήματος	Κωνσταντίνος Τσολάκκης	
Γραμματέας	Φοίβος Ζωμενής	
Νομικοί Σύμβουλοι	Χρυσαφίνης & Πολυβίου	
Ανεξάρτητοι Ελεγκτές	Ernst & Young Cyprus Ltd	
Εγγεγραμμένο Γραφείο	Στασίνου 51 Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος Τ.Θ. 24884, 1398 Λευκωσία, Κύπρος Τηλέφωνο: +357 22122100, Φαξ: +357 22336258	

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012, επιβεβαιώνουμε ότι, εξ όσων γνωρίζουμε,

(α) οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις σελίδες 18 μέχρι 187

(i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, και

(β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Κρίστης Χασάπης	Πρόεδρος
Vladimir Strzhalkovskiy	Αντιπρόεδρος
Ξάνθος Βράχας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μαρίνος Γιαλελή	Μη εκτελεστική Σύμβουλος (*)
Μάριος Γιαννάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Γιασεμίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ιωάννης Ζωγραφάκης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάριος Καλοχωρίτης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Κατσαρός	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άδωνις Παπακωνσταντίνου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
~~Κώστας Χατζήπαπας~~	~~Μη εκτελεστικός Σύμβουλος~~ Παραιτήθηκε στις 10/10/2013
Anjelica Anshakova	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος Απούσα (Εξωτερικό)
Dmitry Chichikashvili	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Eriskhan Kurazov	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Igor Lojevsky	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anton Smetanin	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άριστος Στυλιανού	Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

10 Οκτωβρίου 2013

(*) Δεν υπέγραψε λόγω διαφωνίας ως προς τον χρόνο ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων, για τον οποίο πιστεύει ότι πρέπει να είναι αρχότερα.

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012, επιβεβαιώνουμε ότι, εξ όσων γνωρίζουμε,

(α) οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις σελίδες 18 μέχρι 187

(i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, και

(β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Κρίστης Χασάπης	Πρόεδρος
Vladimir Strzhalkovskiy	Αντιπρόεδρος
Ξάνθος Βράχας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μαρίνος Γιαλελή	Μη εκτελεστική Σύμβουλος
Μάριος Γιαννάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Γιασεμίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ιωάννης Ζωγραφάκης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάριος Καλοχωρίτης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Κατσαρός	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άδωνις Παπακωνσταντίνου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Κώστας Χατζήπαπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anjelica Anshakova	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Dmitry Chichikashvili	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Eriskhan Kurazov	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Igor Lojevsky	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anton Smetanin	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άριστος Στυλιανού	Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

10 Οκτωβρίου 2013

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012, επιβεβαιώνουμε ότι, εξ όσων γνωρίζουμε,

(α) οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις σελίδες 18 μέχρι 187

(i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, και

(β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Κρίστης Χασάπης	Πρόεδρος
Vladimir Strzhalkovskiy	Αντιπρόεδρος
Ξάνθος Βράχας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μαρίνος Γιαλελή	Μη εκτελεστική Σύμβουλος
Μάριος Γιαννάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Γιασεμίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ιωάννης Ζωγραφάκης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάριος Καλοχωρίτης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Κατσαρός	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άδωνις Παπακωνσταντίνου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Κώστας Χατζήπαπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anjelica Anshakova	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Dmitry Chichikashvili	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Eriskhan Kurazov	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Igor Lojevsky	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anton Smetanin	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άριστος Στυλιανού	Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

10 Οκτωβρίου 2013

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012, επιβεβαιώνουμε ότι, εξ όσων γνωρίζουμε,

(α) οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις σελίδες 18 μέχρι 187

(i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, και

(β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Κρίστης Χασάπης	Πρόεδρος
Vladimir Strzhalkovskiy	Αντιπρόεδρος
Ξάνθος Βράχας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μαρίνος Γιαλελή	Μη εκτελεστική Σύμβουλος
Μάριος Γιαννάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Γιασεμίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ιωάννης Ζωγραφάκης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάριος Καλοχωρίτης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Κατσαρός	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άδωνις Παπακωνσταντίνου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Κώστας Χατζήπαπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anjelica Anshakova	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Dmitry Chichikashvili	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Eriskhan Kurazov	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Igor Lojevsky	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anton Smetanin	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άριστος Στυλιανού	Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

10 Οκτωβρίου 2013

ANShakova

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει στους μετόχους της Εταιρίας την Έκθεσή του και τις ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012.

Δραστηριότητες

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') είναι η ιθύνουσα εταιρία του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου (το 'Συγκρότημα'). Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρίας και των θυγατρικών της στην Κύπρο και στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια του έτους συνέχισαν να είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Όλες οι εταιρίες και τα υποκαταστήματα του Συγκροτήματος παρατίθενται στη Σημείωση 51 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Λειτουργικό περιβάλλον

Πέραν του 80% των εργασιών του Συγκροτήματος κατά το 2012 ήταν στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Και οι δύο αυτές χώρες βρίσκονταν σε σοβαρή ύφεση κατά τη διάρκεια του έτους 2012.

Η Κυπριακή οικονομία έχει επηρεαστεί αρνητικά κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών από την πιστωτική κρίση στην Ευρωζώνη, ιδιαίτερα σε σχέση με τις οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και την αστάθεια στις παγκόσμιες χρηματοοικονομικές αγορές. Η ύφεση που ξεκίνησε το 3^{ο} τρίμηνο του 2011 συνεχίστηκε, με την οικονομία να συρρικνώνεται το 2012 κατά 2,4%. Ο χρηματοοικονομικός τομέας έχει πληγεί ιδιαίτερα από ζημιές στις επενδύσεις σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και από ζημιές από δάνεια στην Ελλάδα και την Κύπρο.

Μετά από υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής της διαβάθμισης, η ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας να δανειστεί από τις διεθνείς αγορές έχει επηρεαστεί σημαντικά. Ως εκ τούτου, τον Ιούνιο του 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση υπέβαλε αίτημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για λήψη οικονομικής βοήθειας, κάτι που οδήγησε σε διαπραγματεύσεις μεταξύ της Κυπριακής κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (συλλογικά η 'Τρόικα') για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα οικονομικής βοήθειας.

Στις 25 Μαρτίου 2013, η Κυπριακή κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία για τα βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για ένα μελλοντικό πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής και για χρηματοδοτική στήριξη μέχρι €10 δις. Η στήριξη της σταθερότητας που χορηγήθηκε στην Κύπρο εξαρτάται από την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος μεταρρυθμίσεων. Έχει συμφωνηθεί ένα Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ της Κύπρου και της Τρόικας που περιλαμβάνει μεταρρύθμιση του χρηματοοικονομικού τομέα, δημοσιονομική πολιτική και δημοσιονομικά διαρθρωτικά μέτρα, μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και βελτιώσεις στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο, η συμφωνία διάσωσης μεταξύ Κύπρου και Τρόικας αναμένεται να επιβαρύνει σημαντικά τις πραγματικές και οικονομικές συνθήκες της Κυπριακής οικονομίας κατά τα επόμενα 2-3 χρόνια.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα, την αναδιάρθρωση του χρηματοοικονομικού τομέα και την επίδρασή του στο Συγκρότημα παρουσιάζονται στη Σημείωση 53.

Κατά τα τελευταία 5 χρόνια, η Ελλάδα γνώρισε σοβαρή και παρατεταμένη ύφεση και πρωτοφανή πίεση στα δημόσια οικονομικά της. Το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 6,4% το 2012, ως αποτέλεσμα της δημοσιονομικής λιτότητας και της κατάρρευσης της κατανάλωσης και των επενδυτικών δαπανών. Κατά την ίδια περίοδο, το πραγματικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε σωρευτικά πέραν του 20% και η ανεργία αυξήθηκε ραγδαία φτάνοντας το 2012 στο 24%.

Τον Οκτώβριο του 2011, η Ευρωζώνη συμφώνησε σε μία ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για την Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της εθελοντικής ανταλλαγής των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που κρατούνταν από ιδιώτες επενδυτές ('PSI') με σημαντική έκπτωση. Η ανταλλαγή των ομολόγων ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2012. Το PSI, τα χαμηλότερα επιτόκια και η σημαντική επιμήκυνση της μέσης διάρκειας του χρέους, οδήγησαν σε σημαντική μείωση των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους της Ελλάδας από το 2012. Η ελάφρυνση του χρέους και τα πακέτα σταθερότητας αποσκοπούν στην παροχή περισσότερου χρόνου στις οικονομικές πολιτικές για την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για δημοσιονομική προσαρμογή και ενίσχυση της ανάπτυξης.

Λειτουργικό περιβάλλον (συνέχεια)

Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση στην Κύπρο και στην Ελλάδα οδήγησε σε περαιτέρω επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, σε αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων, καθώς και σε σημαντικές ζημιές από τις επενδύσεις σε ομόλογα του Ελληνικού δημοσίου, τα οποία συνέβαλαν στις πολύ σημαντικές ζημιές κατά το 2012 και 2011. Η οικονομική κρίση οδήγησε επίσης σε μείωση των καταθέσεων.

Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας έχει προβεί σε εκτίμηση της ικανότητάς της να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα και έχει ικανοποιηθεί ότι έχει τους πόρους για να συνεχίσει την επιχειρησιακή της δραστηριότητα στο προβλεπόμενο μέλλον. Ως εκ τούτου, οι οικονομικές καταστάσεις συνεχίζουν να ετοιμάζονται με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Παρά την πιο πάνω εκτίμηση, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι παραμένουν αβεβαιότητες που ενδεχομένως να θέτουν υπό σημαντική αμφιβολία την ικανότητα της Εταιρίας να συνεχίσει τη λειτουργία της ως δρώσα οικονομική μονάδα.

Οι συνθήκες που επικρατούσαν το 2012, καθώς και οι εξελίξεις μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων που παρατίθενται στη σημείωση 53 και έχουν ληφθεί υπόψη από τη Διεύθυνση για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρίας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας
Το 2012 και το 2011, το Συγκρότημα έχει υποστεί σημαντικές ζημιές λόγω της απομείωσης των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και της αύξησης των προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Το Συγκρότημα συμμετείχε σε Κεφαλαιακή Άσκηση η οποία διενεργήθηκε το 2011 από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (‘ΕΑΤ’) σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Η Κεφαλαιακή Άσκηση που διενεργήθηκε σε 71 Ευρωπαϊκές Τράπεζες, αποσκοπούσε στη δημιουργία έκτακτου και προσωρινού κεφαλαιακού αποθέματος (capital buffer) για αντιμετώπιση των τρεχουσών ανησυχιών της αγοράς από τον κίνδυνο της έκθεσης σε κρατικά ομόλογα και των άλλων υπολειμματικών πιστωτικών κινδύνων που σχετίζονται με το δυσμενές περιβάλλον της αγοράς. Αυτό το απόθεμα δεν είχε σχεδιαστεί αποκλειστικά για να καλύψει ζημιές από κυβερνητικά ομόλογα αλλά να διαβεβαιώσει τις αγορές για την ικανότητα των τραπεζών να αντεπεξέλθουν σε μια σειρά από κρίσεις και να εξακολουθούν να διατηρούν επαρκή κεφάλαια.

Σύμφωνα με την Κεφαλαιακή Άσκηση (χρησιμοποιώντας στοιχεία 30 Σεπτεμβρίου 2011), το κεφαλαιακό έλλειμμα για το Συγκρότημα ανερχόταν σε €1.560 εκατ. το οποίο έπρεπε να καλυφθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2012. Τον Ιανουάριο του 2012 το Συγκρότημα είχε υποβάλει σχέδιο στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου στο οποίο καθορίζονταν οι διάφορες ενέργειες στις οποίες θα προέβαινε για την επίτευξη του απαιτούμενου στόχου κεφαλαιακής ενίσχυσης που είχε καθοριστεί από την ΕΑΤ.

Στα πλαίσια αυτά, το Συγκρότημα έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα μέτρα για κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος της ΕΑΤ: (i) έκδοση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €160 εκατ. και μετατροπή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου σε μετοχές ύψους €432 εκατ. το Μάρτιο του 2012, (ii) πώληση της Bank of Cyprus Australia Ltd με θετική συνεισφορά στα κεφάλαια ύψους €80 εκατ., και (iii) διαχείριση των σταθμισμένων περιουσιακών του στοιχείων.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012 το Συγκρότημα πραγματοποίησε επιπρόσθετες ζημιές λόγω αυξημένων προβλέψεων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο σε Κύπρο και Ελλάδα, καθώς και της περαιτέρω απομείωσης των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και ομολόγων χρηματοοικονομικών οργανισμών σε Κύπρο και Ελλάδα. Σαν αποτέλεσμα, το Συγκρότημα ανακοίνωσε στις 27 Ιουνίου 2012 ότι δεν ήταν σε θέση να καλύψει πλήρως το κεφαλαιακό έλλειμμα όπως είχε καθοριστεί από την ΕΑΤ και αποτάθηκε στην Κυπριακή Δημοκρατία για κεφαλαιακή στήριξη.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το Συγκρότημα δεν πληρούσε τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας (Σημ. 49).

Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας (συνέχεια)

Η Κυπριακή οικονομία έχει επίσης επηρεαστεί αρνητικά τα τελευταία χρόνια από την πιστωτική κρίση στην Ευρωζώνη, κυρίως λόγω των οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα και της αστάθειας των διεθνών χρηματαγορών. Τον Ιούνιο 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση αιτήθηκε την παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας από την Τρόικα μέρος της οποίας θα προοριζόταν μεταξύ άλλων, για την κεφαλαιακή στήριξη του Συγκροτήματος. Οι διαπραγματεύσεις της Κυπριακής κυβέρνησης με την Τρόικα βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά το τέλος του έτους.

Ως μέρος της συμφωνίας μεταξύ Τρόικας και Κυπριακής κυβέρνησης, το Συγκρότημα ανακεφαλαιοποιήθηκε μέσω της μετατροπής μέρους των ανασφάλιστων καταθέσεων των πελατών του σε μετοχές ('bail–in') που ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2013 και την απορρόφηση συσσωρευμένων ζημιών από τους κατόχους συνήθων μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων, ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος είναι πέραν του 9%. Το Συγκρότημα, όπως έχει επίσης ανακοινωθεί από την Αρχή Εξυγίανσης, έχει κεφαλαιοποιηθεί σε επίπεδο που μπορεί να υποστηρίξει αναμενόμενες ζημιές στο δανειακό του χαρτοφυλάκιο.

Ρευστότητα

Οι υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας του Συγκροτήματος έχουν περιορίσει την πρόσβασή του σε ρευστότητα από άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Κατά τη διάρκεια του 2012, η Εταιρία βασιζόταν στην άντληση ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (μαζί το 'Ευρωσύστημα'). Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το Συγκρότημα δεν είχε οποιαδήποτε χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα. Σαν αποτέλεσμα της περαιτέρω επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών και της αυξημένης εκροής καταθέσεων στις αρχές του 2013, το Συγκρότημα άντλησε ρευστότητα από το Ευρωσύστημα το Μάρτιο του 2013 (πριν τη συμφωνία Κύπρου – Eurogroup) η οποία στις 15 Μαρτίου 2013 ανερχόταν σε περίπου €1 δις.

Η μεταφορά ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd ('Λαϊκή Τράπεζα') στο Συγκρότημα, είχε ως αποτέλεσμα τη μεταφορά χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα ύψους €9 δις κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Η περιορισμένη πρόσβαση που διαθέτει το Συγκρότημα για άντληση ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων, σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση από το Ευρωσύστημα.

Η χρηματοδότηση του Συγκροτήματος από το Ευρωσύστημα κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε €11 δις.

Παρά το γεγονός ότι το Συγκρότημα δεν έχει λάβει συγκεκριμένες εγγυήσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει ότι το Συγκρότημα θα συνεχίσει να έχει πρόσβαση στους μηχανισμούς άντλησης ρευστότητας του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες.

Την 1η Αυγούστου 2013, η Εταιρία αποκαταστάθηκε ως αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ('ΕΚΤ') για πράξεις νομισματικής πολιτικής. Ο συνδυασμός της αποκατάστασης του αντισυμβαλλόμενου καθεστώτος και της έγκρισης για τη χρήση των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και ομολόγων εγγυημένων από αυτή ως εξασφάλιση, έχει οδηγήσει σε μείωση του δανεισμού μέσω του μηχανισμού παροχής έκτακτης ρευστότητας ('ELA'), καθώς η Εταιρία μπορεί να χρηματοδοτείται απευθείας από την ΕΚΤ μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής. Επιπλέον, η άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ γίνεται με ευνοϊκότερους όρους, δεδομένου ότι το επιτόκιο για την κύρια αναχρηματοδότηση δραστηριοτήτων ανέρχεται επί του παρόντος σε 0,5% ετησίως.

Η Κυπριακή Δημοκρατία εισήγαγε το Μάρτιο του 2013 ορισμένα προσωρινά περιοριστικά μέτρα στις τραπεζικές και τις ταμειακές συναλλαγές και ελέγχους στη διακίνηση κεφαλαίων. Τα μέτρα παρέχουν στο Συγκρότημα κάποια χρονικά περιθώρια για να αντιμετωπίσει τη σημαντική πίεση ρευστότητας στην τοπική αγορά και τον κίνδυνο εκροής καταθέσεων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν περιορισμούς στις αναλήψεις μετρητών, υποχρεωτική ανανέωση καταθέσεων και περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων.

Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

Έκθεση στην Ελλάδα

Η συνεχιζόμενη σοβαρή ύφεση στην Ελλάδα οδήγησε σε σημαντικές ζημιές από την απομείωση δανείων και απαιτήσεων και από τα Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου. Η πώληση των τραπεζικών εργασιών και εργασιών χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) του Συγκροτήματος στην Ελλάδα στην Τράπεζα Πειραιώς ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας μεταξύ Κύπρου – Eurogroup, εξαλείφοντας έτσι σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Συγκροτήματος στις επικρατούσες συνθήκες αβεβαιότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Νομικές διαδικασίες και απαιτήσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο και η διοίκηση έχουν μελετήσει τις επιπτώσεις δικαστικών διαδικασιών και απαιτήσεων κατά του Συγκροτήματος που αφορούν πρώτιστα τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές και την απορρόφηση ζημιών από τους κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας. Το Συγκρότημα έχει εξασφαλίσει νομική συμβουλή σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές. Παρά τη μοναδικότητα των εν λόγω απαιτήσεων και τις αβεβαιότητες που προκύπτουν από αυτή την πρωτοφανή κατάσταση, με βάση την υπάρχουσα διαθέσιμη πληροφόρηση στο πλαίσιο του νόμου ως σήμερα έχει, το Διοικητικό Συμβούλιο και η διοίκηση θεωρεί ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι πιθανότερο να μην έχουν ουσιώδη αρνητική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση και στην κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος.

Κερδοφορία

Το δύσκολο λειτουργικό περιβάλλον (Σημ. 1) επηρεάζει την κερδοφορία του Συγκροτήματος.

Η Κύπρος εισέρχεται σε βαθύτερη ύφεση. Εκτός από την αύξηση των φόρων και άλλα μέτρα δημοσιονομικής λιτότητας, οι τράπεζες συνεχίζουν την απομόχλευση και αυτό θα συνεχίσει να περιορίζει την ανάπτυξη. Επίσης, τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν από το Μάρτιο του 2013 περιορίζουν τη δραστηριότητα στον ιδιωτικό τομέα. Περισσότεροι δανειολήπτες αναμένεται να αδυνατούν να αποπληρώσουν τα δάνειά τους, ενώ οι αξίες των εξασφαλίσεων αναμένεται να μειωθούν ακόμη περισσότερο οδηγώντας σε αυξημένα επίπεδα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και τις προβλέψεις για απομείωση. Τέτοιες πιστωτικές ζημιές από μελλοντικά γεγονότα, ανεξάρτητα από το πόσο πιθανά είναι αυτά τα μελλοντικά γεγονότα, δεν μπορούν να αναγνωριστούν σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με βάση το μοντέλο 'ζημιών που έχουν επισυμβεί' που απαιτείται από τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα.

Εκτός από τις πιστωτικές ζημιές, μπορεί να υπάρξουν πρόσθετες προσαρμογές αποτίμησης στη λογιστική αξία των λοιπών περιουσιακών στοιχείων, όπως κρατικών και άλλων ομολόγων, επενδύσεων σε θυγατρικές, ακινήτων για ίδια χρήση και επενδύσεων σε ακίνητα.

Το Συγκρότημα αναμένει ότι η Κυπριακή κυβέρνηση θα τηρήσει το πρόγραμμα αποπληρωμής του δημόσιου της χρέους.

Σχέδιο αναδιάρθρωσης

Το Συγκρότημα ετοιμάζει σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο θα υποβληθεί στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και την Τρόικα, και θα καθορίζει την στρατηγική, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσής του και αναμένεται να υποβληθεί στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για έγκριση μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2013. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα χαράξει τη μελλοντική στρατηγική κατεύθυνση του Συγκροτήματος και στοχεύει στη δημιουργία ενός υγιούς χρηματοοικονομικού ιδρύματος, που να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει καλύτερα τις ανάγκες των πελατών του και να συμβάλει στην ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας μέσω της:

- Ανάκτησης της εμπιστοσύνης τόσο των καταθετών όσο και των επενδυτών προς το Συγκρότημα και προς το σύνολο του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο.
- Διατήρησης του ακρογωνιαίου ρόλου του Συγκροτήματος στην Κυπριακή οικονομία, συνεχίζοντας τη στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.
- Οικοδόμησης ενός ανθεκτικού οργανισμού, ικανού να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα περιουσιακά του στοιχεία και να αντέχει περαιτέρω εξωτερικούς κλυδωνισμούς και επιδείνωση της οικονομίας.
- Ομαλής ενσωμάτωσης των εργασιών της πρώην Λαϊκής, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και την επίδραση στα αποτελέσματα του ενοποιημένου οργανισμού μέσω της υλοποίησης των συνεργιών.

Το Μάρτιο 2013, το Συγκρότημα απορρόφησε τις εργασίες της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο και έκτοτε προχώρησε με μέτρα αναδιάρθρωσης των εργασιών του στην Κύπρο που περιλαμβάνουν κλείσιμο υποκαταστημάτων, μειώσεις μισθών και πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου προσωπικού, που έχουν οδηγήσει στη μείωση κατά περίπου 35% των ετήσιων δαπανών προσωπικού στην Κύπρο των ενοποιημένων εργασιών της Τράπεζας Κύπρου και Λαϊκής Τράπεζας.

Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

Αβεβαιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι το Συγκρότημα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητάς του και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον. Ωστόσο, μια σειρά από αβεβαιότητες παραμένουν:

- Η ύφεση μπορεί να είναι πιο σοβαρή από ότι προβλέπεται από το μακροοικονομικό σενάριο το οποίο αποτέλεσε τη βάση για την εκτίμηση των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών για την ανακεφαλαιοποίηση του Συγκροτήματος.
- Η κατάσταση ρευστότητας επηρεάζεται από το επίπεδο της εμπιστοσύνης στον τραπεζικό σύστημα και την περίοδο κατά την οποία θα συνεχίσουν να ισχύουν οι περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων. Η περιορισμένη πρόσβαση που διαθέτει το Συγκρότημα για άντληση ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων, σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτησή του από το Ευρωσύστημα.
- Το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε νομικές διαδικασίες και απαιτήσεις που σχετίζονται με τη μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές (bail-in) και την απορρόφηση ζημιών από τους μετόχους και τους κατόχους πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Το Μάρτιο 2013, η Κύπρος και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία αναφορικά με το πακέτο μέτρων, το οποίο μεταξύ άλλων, περιλάμβανε την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα. Η αναδιάρθρωση του Συγκροτήματος περιλάμβανε την πώληση των Ελληνικών εργασιών του και την εξαγορά των Κυπριακών εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας, αλλάζοντας σημαντικά το προφίλ του Συγκροτήματος.

Λεπτομέρειες για γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς παρατίθενται στη Σημείωση 53 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οικονομικά αποτελέσματα

Το έτος 2012 χαρακτηρίστηκε από τη συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση και την επιδείνωση της χρηματοπιστωτικής κρίσης που οδήγησε την Κύπρο να αιτηθεί την παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας από τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Μέσα σε αυτές τις αντίξοες συνθήκες, τα κέρδη πριν την απομείωση και το κόστος αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €620 εκατ., σημειώνοντας 22% μείωση σε σύγκριση με το 2011. Οι προβλέψεις για την απομείωση δανείων και απαιτήσεων αυξήθηκαν σημαντικά (€2.306 εκατ. το 2012, σε σύγκριση με €426 εκατ. το 2011), αντικατοπτρίζοντας την επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου και τη συνεχιζόμενη μείωση των τιμών των εξασφαλίσεων. Η ζημιά μετά τη φορολογία για το 2012, συμπεριλαμβανομένης της απομείωσης Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) (€188 εκατ.), της απομείωσης της υπεραξίας και άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων (€360 εκατ.) και το κόστος αναδιάρθρωσης (€21 εκατ.), ανήλθε σε €2.214 εκατ. σε σύγκριση με €1.359 εκατ. για το 2011.

Τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 έχουν επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα του έτους 2012, αναφορικά με τις συνθήκες που επικρατούσαν στις 31 Δεκεμβρίου 2012, όπως η ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στην Ελλάδα, τα αναμενόμενα επίπεδα των ρευστοποιήσιμων αξιών των εξασφαλίσεων και η αξία των θυγατρικών στο εξωτερικό η οποία επηρεάστηκε αρνητικά από τους περιορισμούς στην παροχή χρηματοδότησης και κεφαλαίων του Συγκροτήματος.

Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων επί του συνόλου των δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε 23,7% έναντι 10,2% στις 31 Δεκεμβρίου 2011. Επιπρόσθετα, τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 αναμένεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω πτώσεις στις αξίες των εξασφαλίσεων. Αυτοί οι παράγοντες αντικατοπτρίζονται στη σημαντική αύξηση των προβλέψεων για απομείωση δανείων, με τις συσσωρευμένες προβλέψεις να ανέρχονται σε €3,7 δις, και τον δείκτη κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων δανείων με προβλέψεις σε 55%.

Οι προβλέψεις για απομείωση καθορίζονται μέσω του μοντέλου 'ζημιών που έχουν επισυμβεί' όπως απαιτείται από τα ΔΠΧΑ, τα οποία απαιτούν την αναγνώριση ζημιών αποτίμησης που προέκυψαν από γεγονότα του παρελθόντος και απαγορεύουν την αναγνώριση ζημιών απομείωσης που μπορεί να προκύψουν από μελλοντικά γεγονότα, ανεξαρτήτως από την πιθανότητα να επισυμβούν αυτά τα γεγονότα. Σημειώνεται ότι τα σενάρια ακραίων καταστάσεων και οι διαγνωστικοί έλεγχοι του χαρτοφυλακίου που διενεργήθηκαν από τη PIMCO εκ μέρους των Κυπριακών Αρχών και της Τρόικας, εκτίμησαν τόσο τις ζημιές που προέκυψαν όσο και τις αναμενόμενες ζημιές.

Οικονομικά αποτελέσματα (συνέχεια)

Παρά τις επικρατούσες αρνητικές οικονομικές συνθήκες που επηρέασαν την εμπιστοσύνη των καταθετών, οι συνολικές καταθέσεις του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθαν σε €28,4 δις σημειώνοντας μικρή ετήσια μείωση 4%. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις ανήλθε σε 86%, ενώ το Συγκρότημα δεν είχε δανεισμό από το Ευρωσύστημα. Το Συγκρότημα έχει δανειστεί από το Ευρωσύστημα κατά το 2013.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος ανέρχονταν σε €258 εκατ. με το δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων να ανέρχεται σε 0,6% και τον δείκτη κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων σε -1,9%. Ως αποτέλεσμα των αποφάσεων του Eurogroup για την Κύπρο, η Εταιρία τελούσε υπό καθεστώς εξυγίανσης από τις 25 Μαρτίου 2013 μέχρι τις 30 Ιουλίου 2013, διάστημα κατά το οποίο κεφαλαιοποιήθηκε και αναδιαρθρώθηκε με σειρά διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013. Η ανακεφαλαιοποίηση έγινε μέσω διάσωσης με ίδια μέσα με την μετατροπή ανασφάλιστων καταθέσεων σε κεφάλαιο και την απορρόφηση ζημιών από τους κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων. Σύμφωνα με την Αρχή Εξυγίανσης, το Συγκρότημα κεφαλαιοποιήθηκε σε επίπεδο που μπορεί να υποστηρίξει ενδεχόμενες μελλοντικές ζημιές στο δανειακό του χαρτοφυλάκιο.

Οι κύριες οικονομικές επιδόσεις και τα βασικά μεγέθη για το έτος 2012 παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

Κύριες Οικονομικές Επιδόσεις και Βασικά Μεγέθη Συγκροτήματος		**2012**	2011
		€000	€000
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων, Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ), υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	-36%	**599.314**	797.810
(Ζημιές)/κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας, πριν την απομείωση ΟΕΔ, υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	**(1.665.963)**	322.963
Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	**(359.746)**	-
Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης μετά τη φορολογία	-89%	**(188.079)**	(1.682.303)
Ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	+63%	**(2.213.788)**	(1.359.340)
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή	-8,2 σεντ	**(143,5)**	(151,7)
Έξοδα συμβούλων και έξοδα αναδιάρθρωσης	-	**20.838**	-
Κόστος/έσοδα **	+6,1 ε.μ.*	**54,3%**	48,2%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	+1 μ.β.*	**2,99%**	2,98%
Δάνεια (πριν τις προβλέψεις)	-3%	**28.050.587**	28.872.429
Καταθέσεις	-4%	**28.442.152**	29.654.498
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	-6 ε.μ.*	**86%**	92%
Ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων	+13,5 ε.μ.*	**23,7%**	10,2%

* ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, 1 εκατοστιαία μονάδα = 1%
μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μ.β. = 1 εκατοστιαία μονάδα (1%)

** Ο δείκτης κόστος προς έσοδα έχει υπολογιστεί χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα συμβουλευτικά έξοδα και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης.

Οικονομικά αποτελέσματα (συνέχεια)

Κύριες Οικονομικές Επιδόσεις και Βασικά Μεγέθη Συγκροτήματος (συνέχεια)

- **Συνολικά έσοδα**: Τα συνολικά έσοδα για το 2012 ανήλθαν σε €1.357 εκατ. σημειώνοντας μείωση 12% σε σύγκριση με το 2011. Τα συνολικά έσοδα επηρεάστηκαν θετικά από τα κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα και αρνητικά από τη μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους και τη ζημιά από την επανεκτίμηση των επενδύσεων σε ακίνητα.

  Τα καθαρά έσοδα από τόκους το 2012 ανήλθαν σε €1.011 εκατ. σημειώνοντας μείωση 13% σε σύγκριση με το 2011. Τα κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα για το 2012 ανήλθαν σε €83 εκατ. (€49 εκατ. το 2011) και συμπεριλαμβάνουν πραγματοποιηθέντα κέρδη €97 εκατ. από τη συμμετοχή στο πρόγραμμα επαναγοράς από την Ελληνική Δημοκρατία των νέων ΟΕΔ. Τα λοιπά έσοδα ανήλθαν συνολικά σε έξοδα €19 εκατ. σε σύγκριση με έσοδα ύψους €31 εκατ. το 2011, κυρίως λόγω της ζημιάς από την επανεκτίμηση των επενδύσεων σε ακίνητα (κυρίως κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία) ύψους €25 εκατ.

- **Συνολικά έξοδα**: Τα συνολικά έξοδα για το 2012 ανήλθαν σε €737 εκατ. σημειώνοντας μικρή μείωση 1% σε σύγκριση με το 2011. Οι δαπάνες προσωπικού μειώθηκαν κατά 8% σε ετήσια βάση και ανήλθαν σε €397 εκατ., λόγω του μειωμένου κόστους αφυπηρέτησης προσωπικού (ως αποτέλεσμα της αλλαγής του βασικού σχεδίου ωφελημάτων αφυπηρέτησης στην Κύπρο από καθορισμένων παροχών σε καθορισμένων εισφορών). Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα ανήλθαν σε €340 εκατ. το 2012 έναντι €312 εκατ. το 2011, σημειώνοντας αύξηση 9%, κυρίως λόγω των υψηλότερων δαπανών για νομικά θέματα.

- **Αποτελεσματικότητα**: Ο δείκτης κόστος προς έσοδα για το 2012 διαμορφώθηκε σε 54,3% από 48,2% το 2011, λόγω της μείωσης των συνολικών εσόδων.

- **Κέρδη πριν τις απομειώσεις και το κόστος αναδιάρθρωσης**: Τα κέρδη σημείωσαν μείωση 22% σε σχέση με το 2011 και ανήλθαν σε €620 εκατ. κυρίως ως αποτέλεσμα της μείωσης των εσόδων έναντι του 2011.

- **Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων**: Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση στην Κύπρο και την Ελλάδα έχει επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, οδηγώντας σε σημαντική αύξηση των προβλέψεων για απομείωση δανείων οι οποίες ανήλθαν σε €2.306 εκατ. για το έτος 2012, έναντι €426 εκατ. το 2011 σημειώνοντας αύξηση 441%. Οι προβλέψεις έχουν αυξηθεί σημαντικά σε σύγκριση με το 2011 αντικατοπτρίζοντας την απότομη αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (αύξηση €3,7 δις κατά το 2012) και τις εκτιμήσεις για μείωση στις μελλοντικές αξίες των εξασφαλίσεων οι οποίες έχουν επηρεαστεί σημαντικά από τα γεγονότα του Μαρτίου 2013.

- **Απομείωση ΟΕΔ, υπεραξίας και άλλων άυλων στοιχείων ενεργητικού**: Η απομείωση ΟΕΔ και η αλλαγή που αφορά την μεταβολή στην εύλογη αξία των σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης και της σχετικής φορολογίας για το 2012 ανήλθε σε €188 εκατ. σε σύγκριση με €1.682 εκατ. το 2011. Επιπρόσθετα, κατά την ετήσια επιμέτρηση της υπεραξίας, το Συγκρότημα απομείωσε το σύνολο της υπεραξίας που προέκυψε από την εξαγορά της Ρωσικής τράπεζας Uniastrum Bank και της Τράπεζας Κύπρου Ουκρανίας, συνολικού ύψους €360 εκατ.

- **Κόστος αναδιάρθρωσης**: Το κόστος αναδιάρθρωσης ανήλθε σε €21 εκατ. από τα οποία τα €11 εκατ. αφορούν το σχέδιο εθελούσιας εξόδου στην Ελλάδα και τα υπόλοιπα €10 εκατ. αφορούν την προετοιμασία του σχεδίου αναδιάρθρωσης καθώς και του διαγνωστικού ελέγχου που διενεργήθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

  Επιτοκιακό περιθώριο: Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο του Συγκροτήματος ανήλθε σε 2,99% το 2012 (2,98% το 2011).

- **Δάνεια και καταθέσεις**: Τα δάνεια και οι καταθέσεις του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθαν σε €28,1 δις και €28,4 δις αντίστοιχα.

- **Χρηματοδοτική δομή**: Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις ανήλθε σε 86%, ενώ το Συγκρότημα δεν είχε δανεισμό από το Ευρωσύστημα.

Οικονομικά αποτελέσματα (συνέχεια)

Κύριες Οικονομικές Επιδόσεις και Βασικά Μεγέθη Συγκροτήματος (συνέχεια)

- **Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου**: Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων επί του συνόλου των δανείων ανήλθε στο 23,7% στις 31 Δεκεμβρίου 2012 έναντι 10,2% στις 31 Δεκεμβρίου 2011. Το ποσοστό κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων δανείων με προβλέψεις ανήλθε σε 55% στις 31 Δεκεμβρίου 2012 έναντι 51% στις 31 Δεκεμβρίου 2011. Το σύνολο των απομειωμένων δανείων (δάνεια με συγκεκριμένη πρόβλεψη) και των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ανήλθε στο 27,4% του συνόλου των δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2012, έναντι 17,2% στις 31 Δεκεμβρίου 2011.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος ανέρχονταν σε €258 εκατ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ο δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων ανήλθε σε 0,6% και ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων ήταν αρνητικός και ανήλθε σε -1,9%.

Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας όπως ορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για τις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε 8,7% για τον δείκτη κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων, 10,2% για τον δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων και 12,2% για τον συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας. Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας υπολογίζονται με βάση την οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου που εκδόθηκε τον Ιούλιο 2011. Το Μνημόνιο Συναντίληψης αναφέρει ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου θα αυξήσει τον ελάχιστο δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων σε 9% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Ως αποτέλεσμα των αποφάσεων του Eurogroup για την Κύπρο, η Εταιρία τέθηκε υπό Εξυγίανση από τις 25 Μαρτίου 2013 μέχρι τις 30 Ιουλίου 2013, διάστημα κατά το οποίο ανακεφαλαιοποιήθηκε και αναδιαρθρώθηκε μέσω σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013.

Η ανακεφαλαιοποίηση υλοποιήθηκε μέσω της διάσωσης με ίδια μέσα (bail-in), με την μετατροπή του 47,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές. Επιπρόσθετα, οι κάτοχοι των συνήθων μετοχών και των πιστωτικών τίτλων που ήταν εκδομένες από την Εταιρία στις 29 Μαρτίου 2013 έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση μέσω της απορρόφησης ζημιών. Σύμφωνα με την Αρχή Εξυγίανσης, το Συγκρότημα κεφαλαιοποιήθηκε σε επίπεδο που μπορεί να υποστηρίξει ενδεχόμενες μελλοντικές ζημιές στο δανειακό του χαρτοφυλάκιο.

Μετοχικό κεφάλαιο

Εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο
Κατά το 2012 δεν υπήρχαν αλλαγές στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας.

Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο
Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ήταν 1.795.141 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Οι μετοχές της Εταιρίας διαπραγματεύονταν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Από τις 19 Μαρτίου 2013, έχει ανασταλεί η διαπραγμάτευση των μετοχών της Εταιρίας στα δύο χρηματιστήρια.

Κατά το 2012, το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας αυξήθηκε κατά 159.683 χιλ. μετοχές λόγω της άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης, 432.187 χιλ. μετοχές λόγω της μετατροπής Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) και 303.743 χιλ. χαριστικές μετοχές.

Το Μάρτιο 2013, οι κάτοχοι συνήθων μετοχών της Εταιρίας έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας μέσω της απορρόφησης ζημιών. Σύμφωνα με τα Διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης, η ονομαστική αξία των εκδομένων συνήθη μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013 μειώθηκε από €1,00 κατά μετοχή σε €0,01 κατά μετοχή. Το σύνολο της μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών χρησιμοποιήθηκε για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Αυτές οι μετοχές ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε 17.913 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Επιπρόσθετα, βάσει των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης, τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου και τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου που ήταν εκδομένα στις 29 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε 581.941 χιλ. μετοχές Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Η ονομαστική αξία αυτών των μετοχών μειώθηκε σε €0,01 κατά μετοχή. Η μείωση χρησιμοποιήθηκε για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Μετέπειτα αυτές οι μετοχές ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε 5.819 χιλ. συνήθη μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Η Αρχή Εξυγίανσης επιπρόσθετα έκδωσε Διατάγματα για τη μερική μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές των ανασφάλιστων καταθέσεων και άλλων πιστωτών. Ποσοστό ύψους 47,5% των επηρεαζόμενων καταθέσεων μετατράπηκαν σε 3.806.581 χιλ. μετοχές Τάξης Α, ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Στη συνέχεα, αυτές οι μετοχές μετατράπηκαν σε συνήθη μετοχές. Επιπρόσθετα η Αρχή Εξυγίανσης απαίτησε από την Εταιρία να εκδώσει μετοχές που αντιπροσωπεύουν 18,1% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας μετά τις πιο πάνω αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο, ως τίμημα για την αγορά των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν στο Συγκρότημα στις 29 Μαρτίου 2013. Συνεπώς, εκδόθηκαν στη Λαϊκή Τράπεζα 844.014 χιλ. μετοχές.

Μετοχές της Εταιρίας

Μετοχές της Εταιρίας τις οποίες κατέχουν οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα και από συνδεδεμένες εταιρίες αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια στην αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση τέτοιων μετοχών. Κανένα κέρδος ή ζημιά δεν αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ο αριθμός αυτών των μετοχών στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν 73.331 χιλ. (2011: 2.266 χιλ.) και το κόστος απόκτησής τους ήταν €40.865 χιλ. (2011: €6.679 χιλ.).

Η θυγατρική του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής κατείχε στις 31 Δεκεμβρίου 2012, συνολικά 16.031 χιλ. (2011: 6.607 χιλ.) μετοχές της Εταιρίας, ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων (Σημείωση 24). Το κόστος απόκτησης αυτών των μετοχών ήταν €21.463 χιλ. (2011: €24.797 χιλ.).

Άλλες πληροφορίες

Κατά το 2012, δεν υπήρχαν περιορισμοί στη μεταβίβαση των συνήθων μετοχών της Εταιρίας εκτός από τις πρόνοιες του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου της Κύπρου σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται η έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου πριν την απόκτηση συγκεκριμένων ποσοστών του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, ως επίσης και τις απαιτήσεις της οδηγίας για τις Πράξεις Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και τις Πράξεις Χειραγώγησης της Αγοράς, η οποία αφορά συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα.

Η θυγατρική του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής και κατέχει μετοχές της Εταιρίας ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί ασφαλιστικών εταιριών νόμου, δεν έχει δικαίωμα ψήφου. Δεν υπάρχουν μετοχές της Εταιρίας που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Μέτοχοι της Εταιρίας που κατέχουν πέραν του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας

Στις 10 Οκτωβρίου 2013, η Cyprus Popular Bank Public Company Ltd κατείχε το 18,1% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, η Odella Resources Ltd, η οποία ανήκει στους επιτρόπους κυπριακού εμπιστεύματος διακριτικής ευχέρειας (discretionary trust) δικαιούχοι του οποίου είναι ο κ. Dmitry Rybolovlev και οι δύο θυγατέρες του, κατείχε 5,01% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας. Δεν υπήρχαν άλλοι μέτοχοι, γνωστοί στην Εταιρία, που κατείχαν άμεσα ή έμμεσα πέραν του 5% του εκδοθέντος μετοχικού της κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ή στις 10 Οκτωβρίου 2013.

Μερίσματα

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν προτείνει την καταβολή μερίσματος για το 2012. Καμία καταβολή μερίσματος δεν προτάθηκε για το 2011. Το τελικό μέρισμα για το έτος 2010 ύψους €0,03 κατά μετοχή (συνολικό ποσό €26.848 χιλ.) πληρώθηκε τον Ιούνιο του 2011.

Συμφωνίες που αρχίζουν να ισχύουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας

Σε περίπτωση διατύπωσης δημόσιας πρότασης προς τους μετόχους της Εταιρίας ή ανακοίνωσης ψηφίσματος προς έγκριση από γενική συνέλευση της Εταιρίας για συγχώνευση, συνένωση ή πώληση των δραστηριοτήτων της, βάσει των όρων έκδοσης των Μετατρέψιμων Χρεογράφων 2013/2018, των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου και των Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών του προσωπικού, ενεργοποιείται ειδική περίοδος μετατροπής/άσκησης. Κατά τη διάρκεια της ειδικής αυτής περιόδου οι κάτοχοι δύνανται να προβούν σε μετατροπή/άσκηση των αξιών τους σε μετοχές της εταιρίας σε ειδική τιμή μετατροπής όπως καθορίζεται στους όρους έκδοσης τους. Επιπρόσθετα, σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης δημόσιας πρότασης προς τους μετόχους της Εταιρίας, οι κάτοχοι των εν λόγω αξιών έχουν το δικαίωμα απαίτησης αποπληρωμής του κεφαλαίου τους στην ονομαστική του αξία μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους. Το Μάρτιο 2013, τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 και τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου μετατράπηκαν σε μετοχές.

Τα συμβόλαια εργοδότησης των εκτελεστικών συμβούλων στις 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλάμβαναν πρόνοια για αποζημίωση σε περίπτωση μη αιτιολογημένου πρόωρου τερματισμού. Το μέγιστο ποσό της αποζημίωσης ήταν δύο ετήσιοι μισθοί.

Στρατηγική και προτεραιότητες

Στα πλαίσια της άνευ προηγουμένου και εντεινόμενης οικονομικής κρίσης στην Κύπρο, καθώς και των επιπτώσεων των αποφάσεων του Eurogroup και των δραστικών αλλαγών στον ισολογισμό του Συγκροτήματος, το Συγκρότημα είναι στη διαδικασία ετοιμασίας Πλάνου Αναδιάρθρωσης στο οποίο θα παρουσιάζεται ξεκάθαρα η στρατηγική, το επιχειρησιακό μοντέλο και η διάθεση ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος. Το Πλάνο θα υποβληθεί προς έγκριση στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2013, όπως απαιτείται από το Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Τρόικας.

Το σχέδιο αναδιάρθρωσης βασίζεται στις στρατηγικές κατευθυντήριες αρχές του Συγκροτήματος για το μέλλον και στοχεύει στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας του μέσω της:

- Ανάκτησης της εμπιστοσύνης των καταθετών και των επενδυτών τόσο προς το Συγκρότημα όσο και προς το σύνολο του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο.
- Διατήρησης του ακρογωνιαίου ρόλου του Συγκροτήματος στην Κυπριακή οικονομία, συνεχίζοντας τη στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.
- Οικοδόμησης ενός ανθεκτικού οργανισμού, ικανού να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα περιουσιακά του στοιχεία και να αντέχει περαιτέρω εξωτερικούς κλυδωνισμούς και επιδείνωση της οικονομίας.
- Ομαλής ενσωμάτωσης των εργασιών της Λαϊκής, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και την επίδραση στα αποτελέσματα του ενοποιημένου οργανισμού μέσω της υλοποίησης των συνεργιών.

Η στρατηγική, το επιχειρησιακό μοντέλο και η διάθεση ανάληψης κινδύνου όπως περιγράφονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος καλύπτουν όλες τις απαιτήσεις του Μνημονίου Συναντίληψης που συμφωνήθηκε μεταξύ της Κυπριακής κυβέρνησης και της Τρόικας. Συγκεκριμένα, οι στόχοι του Συγκροτήματος για το μέλλον περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- *Αναδιοργάνωση του επιχειρηματικού του μοντέλου τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στο εξωτερικό*: Το Συγκρότημα θα επικεντρωθεί στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας και της κερδοφορίας των βασικών του εργασιών (core business). Συγκεκριμένα το Συγκρότημα θα αξιοποιήσει τη θέση του ως ο κορυφαίος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο, για την προστασία της καταθετικής του βάσης μέσω βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών για όλο το φάσμα των πελατών, και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά το μέγεθος του δανειακού του χαρτοφυλακίου μέσω συντηρητικής πολιτικής νέων χρηματοδοτήσεων. Παράλληλα με την εγχώρια στρατηγική του και μετά την έξοδα από την Ελλάδα, το Συγκρότημα επανεξετάζει την εξωτερική του παρουσία, με στόχο να αυξήσει τη συνεισφορά της στην κερδοφορία του Συγκροτήματος.

- *Ενίσχυση της διαχείρισης κινδύνων και των χρηματοδοτικών πολιτικών*: Η ενίσχυση των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα για το Συγκρότημα. Όσο για το χρηματοδοτικό κίνδυνο, οι εγκρίσεις χρηματοδοτήσεων έχουν ήδη διαχωριστεί από τα τμήματα πελατών και τα κριτήρια δανεισμού αναθεωρούνται συνεχώς ώστε να αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες της αγοράς. Επιπλέον, το Συγκρότημα ενισχύει τους μηχανισμούς παρακολούθησης χρηματοδοτήσεων για να εξασφαλίσει ότι εντοπίζει προληπτικά και αντιμετωπίζει ζητήματα που αφορούν την ποιότητα του χαρτοφυλακίου. Τέλος, το Συγκρότημα δίνει έμφαση στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και στις διαδικασίες ανάκτησης χορηγήσεων, σύμφωνα με τις πρόσφατες οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Παράλληλα με τις προσπάθειες του στο χρηματοοικονομικό κίνδυνο δεν γίνεται διαπραγμάτευση για ίδιο λογαριασμό και οι συναλλαγματικές θέσεις αντισταθμίζονται προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος αγοράς.

Στρατηγική και προτεραιότητες (συνέχεια)

- *Γρήγορη ενσωμάτωση της πρώην Λαϊκής Τράπεζας και βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας*: Προκειμένου να βελτιώσει τη λειτουργική του αποτελεσματικότητα μετά την απορρόφηση των εγχώριων εργασιών της πρώην Λαϊκής Τράπεζας, το Συγκρότημα έχει λάβει αποφασιστικά μέτρα ως προς την αναδιάρθρωση των εργασιών του στην Κύπρο. Ο συνολικός αριθμός των υποκαταστημάτων στην Κύπρο έχει ήδη μειωθεί στα 158 στο τέλος Σεπτεμβρίου 2013 από 203 που ήταν μετά τη συγχώνευση ορισμένων εργασιών με τη Λαϊκή Τράπεζα. Επιπλέον, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου μέσω του οποίου έχει μειωθεί ο αριθμός προσωπικού σε περίπου 4.350 άτομα από 5.720 (μείωση αριθμού προσωπικού ύψους 25%). Μετά το πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου και τις μειώσεις μισθών, οι δαπάνες προσωπικού στην Κύπρο έχουν μειωθεί κατά 35% σε ετήσια βάση, κάνοντας ένα σημαντικό βήμα προς την αναδιάρθρωση των εργασιών του Συγκροτήματος στην Κύπρο, την ενσωμάτωση της Λαϊκής Τράπεζας καθώς και την κερδοφορία του Συγκροτήματος. Παράλληλα με αυτά τα μέτρα, η προσπάθεια μείωσης του κόστους στις εργασίες εξωτερικού συνεχίζεται αμείωτη. Η ολοκλήρωση της ενσωμάτωσης της Λαϊκής Τράπεζας προχωρεί με γρήγορο ρυθμό, περιλαμβανομένου και της ενοποίησης των συστημάτων πληροφορικής που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2014.

- *Σταδιακή ομαλοποίηση των συνθηκών χρηματοδότησης*: Η χρηματοδότηση μέσω του Ευρωσυστήματος έχει ήδη μειωθεί μετά την ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας και την έξοδο της από το καθεστώς εξυγίανσης, καθώς από την 1 Αυγούστου 2013 η Εταιρία αποκαταστάθηκε ως αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για πράξεις νομισματικής πολιτικής και ανάκτησε πρόσβαση σε απευθείας χρηματοδότηση με ευνοϊκότερους όρους. Το Συγκρότημα στοχεύει σε περαιτέρω μείωση της χρηματοδότησης του από το Ευρωσύστημα, να διατηρήσει και να προσελκύσει καταθέσεις από πελάτες, να μειώσει το δείκτη δανείων προς καταθέσεις στην εγχώρια αγορά και να μειώσει τη χρηματοδότηση που παρέχει προς τις θυγατρικές του εταιρίες στο εξωτερικό.

- *Ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας*: Μετά την ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας, το Συγκρότημα στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής του επάρκειας μέσω της εσωτερικής δημιουργίας κεφαλαίων ως αποτέλεσμα κερδοφορίας καθώς και μέσω της αποτελεσματικής διαχείρισης των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων με στόχο τη περαιτέρω μείωσή τους.

- *Έμφαση σε νέους τομείς ανάπτυξης και κερδοφορίας*: Το Συγκρότημα θα αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που αναδύονται από την αξιοποίηση των αποθεμάτων φυσικού αερίου που έχουν ανακαλυφθεί στην Κύπρο καθώς και τις παρεμφερείς υπηρεσίες που θα αναπτυχθούν στο νησί μέσω αυτής της αξιοποίησης συμπεριλαμβανομένου και της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς την κυβέρνηση για την τιτλοποίηση των μελλοντικών εσόδων του φυσικού αερίου και υπηρεσίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων για να δημιουργήσει ένα κρατικό επενδυτικό ταμείο και διακανονισμό των σχετικών συναλλαγών σε συνεργασία με ξένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Διαχείριση κινδύνων

Όπως κάθε χρηματοοικονομικός οργανισμός, το Συγκρότημα εκτίθεται σε κινδύνους, οι πιο σημαντικοί από τους οποίους είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος αγοράς (ο οποίος προκύπτει από αρνητικές μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος, επιτοκίων ή αξιών) και ο λειτουργικός κίνδυνος. Το Συγκρότημα παρακολουθεί και διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους με διάφορους μηχανισμούς ελέγχου. Λεπτομέρειες για τη διαχείριση των κινδύνων του Συγκροτήματος αναφέρονται στις Σημειώσεις 44 μέχρι 47 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Η έκθεση του Συγκροτήματος σε δημόσιο χρέος στις χώρες που έχουν ενταχθεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης ή των οποίων η πιστοληπτική διαβάθμιση με βάση τον οίκο αξιολόγησης Moody's είναι κάτω από Aa1 και η συνολική έκθεση του Συγκροτήματος υπερβαίνει τα €100 εκατ. παρουσιάζεται στην Σημείωση 48.

Επίσης, λεπτομέρειες για τις σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές οι οποίες μπορούν να έχουν ουσιώδεις επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική επίδοση και θέση του Συγκροτήματος παρουσιάζονται στη Σημείωση 3 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το Σεπτέμβριο 2012 το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) έκδωσε την 3η Έκδοση (Αναθεωρημένη) του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ο 'Κώδικας'). Οι εισηγμένες εταιρείας έχουν την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν στις Ετήσιες Εκθέσεις τους, Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την Εταιρική Διακυβέρνηση. Στο πρώτο μέρος της Έκθεσης, οι εταιρίες θα πρέπει να δηλώνουν κατά πόσο συμμορφώνονται με τον Κώδικα καθώς και το βαθμό στον οποίο εφαρμόζουν τις αρχές του. Στο δεύτερο μέρος της Έκθεσης, οι εταιρίες θα πρέπει να επιβεβαιώνουν ότι έχουν συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Κώδικα και σε περίπτωση που δεν έχουν συμμορφωθεί, να δίνουν επαρκείς εξηγήσεις.

Αναφορικά με το πρώτο μέρος της Έκθεσης, η Εταιρία, ως εταιρία εισηγμένη στο ΧΑΚ, έχει υιοθετήσει τον Κώδικα του ΧΑΚ και έχει εφαρμόσει τις αρχές του, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στην Ετήσια Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης του 2012.

Αναφορικά με το δεύτερο μέρος της Έκθεσης, η Εταιρία είχε συμμορφωθεί με τις αρχές της 3ης αναθεωρημένης έκδοσης του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για ολόκληρο το έτος 2012, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης του 2012.

Οι κανονισμοί που διέπουν τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και το διορισμό και αντικατάσταση των μελών του παρουσιάζονται στην παράγραφο 1.5 της Ετήσιας Έκθεσης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2012. Οι εξουσίες των εκτελεστικών και εποπτικών οργάνων του Συγκροτήματος επίσης παρουσιάζονται στην Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Οποιαδήποτε τροποποίηση ή προσθήκη στο Καταστατικό της Εταιρίας είναι έγκυρη μόνο με ειδικό ψήφισμα σε συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο αν υπάρχει επαρκές μη εκδομένο εγκεκριμένο κεφάλαιο και εφ' όσον οι νέες μετοχές που θα προκύψουν προσφερθούν κατά προτίμηση στους υφιστάμενους μετόχους, ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές τους. Σε περίπτωση που η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου συνεπάγεται και αύξηση του εγκεκριμένου κεφαλαίου ή σε περίπτωση που οι νέες μετοχές δεν θα προσφερθούν στους υφιστάμενους μετόχους, τότε πρέπει να ληφθεί η έγκριση των μετόχων σε Γενική Συνέλευση. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να προτείνει σε Γενική Συνέλευση των μετόχων τη θέσπιση σχεδίου επαναγοράς μετοχών.

Πληροφορίες για περιορισμούς στα δικαιώματα ψήφου και για ειδικά δικαιώματα ελέγχου σε σχέση με τις μετοχές της Εταιρίας αναφέρονται στην παράγραφο για το μετοχικό κεφάλαιο πιο πάνω.

Η Ετήσια Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2012 διατίθεται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος (www.bankofcyprus.com).

Ετοιμασία περιοδικών εκθέσεων

Το Συγκρότημα έχει αποτελεσματικές διαδικασίες ετοιμασίας των οικονομικών του καταστάσεων, μέσω των οποίων οι συναλλαγές και τα γεγονότα που παρουσιάζονται στα λογιστικά βιβλία μεταφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις, τις σχετικές γνωστοποιήσεις και άλλες χρηματοοικονομικές εκθέσεις του Συγκροτήματος.

Η διαδικασία διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος που καλύπτει την παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων αποσκοπεί στην αναγνώριση, ανάλυση και διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, των σχετικών γνωστοποιήσεων και άλλων χρηματοοικονομικών αναφορών έτσι ώστε αυτές να συμμορφώνονται με τα σχετικά πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς, τους νόμους και τους κανονισμούς, περιλαμβανομένης της περιοδικής πληροφόρησης που απαιτείται από τους περί Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμους του 2007 και 2009 της Κύπρου. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του εντοπισμού των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας στις εκθέσεις και την εφαρμογή και τήρηση δικλίδων ελέγχου για την πρόληψη ή εντοπισμό λαθών ή απάτης τα οποία δυνατόν να προκαλέσουν ουσιώδεις ανακρίβειες.

Διοικητικό Συμβούλιο

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας κατά την ημερομηνία αυτής της έκθεσης αναφέρονται στη σελίδα 1. Όλοι οι Σύμβουλοι ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από την ημερομηνία εκλογής τους από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2013. Ο Κώστας Χατζήπαπας, ο οποίος εκλέγηκε κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων (10 Σεπτεμβρίου 2013) παραιτήθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2013.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2012 καθώς και το ποσοστό του κεφαλαίου της Εταιρίας που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές που κατέχουν παρουσιάζονται στο πιο κάτω πίνακα. Στον πίνακα παρουσιάζεται επίσης η ημερομηνία διορισμού των συμβούλων που διορίστηκαν το 2012 καθώς και η ημερομηνία παραίτησής τους από το Διοικητικό Συμβούλιο. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 29 Μαρτίου 2013 παραιτήθηκαν από τα καθήκοντά τους με άμεση ισχύ.

Στις 30 Αυγούστου 2012, ο κ. Ανδρέας Αρτέμης είχε εκλεγεί στη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, αντικαθιστώντας τον κ. Θεόδωρο Αριστοδήμου ο οποίος παραιτήθηκε στις 29 Αυγούστου 2012.

Ο κ. Ανδρέας Ηλιάδης παραιτήθηκε από τις θέσεις του Διευθύνοντα Συμβούλου Συγκροτήματος και του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στις 10 Ιουλίου 2012. Κατά την ίδια ημερομηνία, ο κ. Γιάννης Κυπρή διορίσθηκε στη θέση του Διευθύνοντα Συμβούλου Συγκροτήματος, θέση από την οποία παραιτήθηκε στις 29 Μαρτίου 2013 μετά το διορισμό στις 25 Μαρτίου 2013 από την Αρχή Εξυγίανσης του κ. Ντίνου Χριστοφίδη σαν Ειδικού Διαχειριστή της Εταιρίας.

Στις 26 Απριλίου 2013, διορίσθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο. Τα μέλη του μεταβατικού Διοικητικού Συμβουλίου ήταν: Κωνσταντίνος Δάμτσας, Λένια Γεωργιάδου, Κώστας Χατζήπαπας, Φίλιππος Μαννάρης, Σοφοκλής Μιχαηλίδης, Λάμπρος Παπαδόπουλος, Ανδρέας Περσίανης, Ανδρέας Ποιητής, Πανίκος Πούρος, Έρολ Ρίζα, Σάββας Σαββίδης, Τάκης Ταουσιάνης, Γιώργος Θεοχαρίδης και Μιχάλης Ζαννετίδης. Ο κ. Σοφοκλής Μιχαηλίδης είχε εκλεγεί στη θέση του Προέδρου του μεταβατικού Διοικητικού Συμβουλίου. Στις 10 Μαΐου 2013 ο κ. Τάκης Αράπογλου διορίσθηκε μέλος του μεταβατικού Διοικητικού Συμβουλίου και παραιτήθηκε στις 2 Ιουλίου 2013.

Ο κ. Χρίστος Σορώτος διορίσθηκε μεταβατικός Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος και μέλος του Διοικητικού Συμβούλιου στις 29 Μαΐου 2013. Το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο και ο μεταβατικός Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος παρέμειναν στη θέση τους μέχρι την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2013.

Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

	Διορίσθηκαν το 2012	**Παραιτήθηκαν το 2012**	**Ποσοστό κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2012**
Μη εκτελεστικοί			%
Ανδρέας Αρτέμης			0,45
Βασίλης Γ. Ρολόγης			0,06
Κώστας Ζ. Σεβέρης			0,38
Ευδόκιμος Ξενοφώντος			-
Άννα Διογένους			0,16
Γιώργος Μ. Γεωργιάδης			0,01
Θεόδωρος Αριστοδήμου		30 Αυγούστου	-
Χρίστος Μουσκής		27 Δεκεμβρίου	-
Μάνθος Μαυρομμάτης		30 Αυγούστου	-
Ανδρέας Ηλιάδης		10 Ιουλίου	-
Ανδρέας Ι. Ιακωβίδης		1 Ιανουαρίου	-
Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης		31 Μαρτίου	-
Κώστας Χατζήπαπας			0,01
Νικόλας Π. Τσάκος			-
Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης			0,01
Ειρήνη Καραμάνου			-
Ελίας Νεοκλέους	9 Φεβρουαρίου		0,01
Συμεών Μάτσης			0,01
Τάκης Αράπογλου	28 Δεκεμβρίου		-
Τάκης Ταουσιάνης	28 Δεκεμβρίου		0,01
Πανίκος Πούρος	28 Δεκεμβρίου		-
Εκτελεστικοί			
Γιάννης Πεχλιβανίδης			0,04
Γιάννης Κυπρή			-
			1,15

Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

Το ποσοστό στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 10 Οκτωβρίου 2013, παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	10 Οκτωβρίου 2013
	%
Κρίστης Χασάπης	-
Vladimir Strzhalkovskiy	0,66
Anjelica Anshakova	-
Dmitry Chichikashvilli	0,25
Μάριος Καλοχωρίτης	-
Κωνσταντίνος Κατσαρός	-
Eriskhan Kurazov	-
Igor Lojevsky	-
Άδωνις Παπακωνσταντίνου	-
Anton Smetanim	-
Ξάνθος Βράχας	-
Μαρίνος Γιαλελής	-
Μάριος Γιαννάς	-
Ανδρέας Γιασεμίδης	-
Ιωάννης Ζωγραφάκης	-
	0,91

Στα πλαίσια της παραχώρησης από το Συγκρότημα των Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2008/2010 στο προσωπικό, παραχωρήθηκαν κατά το 2008 500 χιλ. δικαιώματα σε έναν εκτελεστικό διοικητικό σύμβουλο στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Επιπρόσθετα, 12 χιλ. δικαιώματα παραχωρήθηκαν σε ένα μη εκτελεστικό σύμβουλο υπό την ιδιότητα του ως υπαλλήλου της Εταιρίας (Σημ. 34).

Δρ Κρίστης Χασάπης
Πρόεδρος

10 Οκτωβρίου 2013

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Σελίδα

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων 20

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων 21

Ενοποιημένος Ισολογισμός 22

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων 23

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών 25

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Πληροφορίες για την Εταιρία 26
2. Λογιστικές Πολιτικές 27
2.1 Βάση ετοιμασίας 27
2.2 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις 27
2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ 29
2.4 Βάση ενοποίησης 35
2.5 Συνενώσεις επιχειρήσεων 36
2.6 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις 37
2.7 Συμμετοχή σε κοινοπραξίες 37
2.8 Μετατροπή ξένου συναλλάγματος 37
2.9 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα 38
2.10 Κύκλος εργασιών 38
2.11 Αναγνώριση εσόδων 38
2.12 Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού 39
2.13 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών 39
2.14 Φορολογία 40
2.15 Χρηματοοικονομικά μέσα 41
2.16 Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων 44
2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων 44
2.18 Λογιστική αντιστάθμισης 46
2.19 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων 47
2.20 Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών 47
2.21 Ασφαλιστικές εργασίες 48
2.22 Συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης 49
2.23 Χρηματοδοτικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως εκμισθωτής 49
2.24 Λειτουργικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως μισθωτής 49
2.25 Ακίνητα και εξοπλισμός 49
2.26 Επενδύσεις σε ακίνητα 50
2.27 Αποθέματα ακινήτων προς πώληση 50
2.28 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση 50
2.29 Υπεραξία και άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία 51
2.30 Μετοχικό κεφάλαιο 51
2.31 Προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές 51
2.32 Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις 51
2.33 Συγκριτικές πληροφορίες 52
3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές 52
4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα 62

Σελίδα

5. Έσοδα από τόκους 66
6. Έξοδα από τόκους 66
7. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες 66
8. Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος 67
9. Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών 68
10. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες 69
11. Λοιπά (έξοδα)/έσοδα 71
12. Δαπάνες προσωπικού 71
13. Άλλα λειτουργικά έξοδα 77
14. Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων 78
15. Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου 78
16. Φορολογία 80
17. Κέρδη κατά μετοχή 82
18. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες 83
19. Επενδύσεις 83
20. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα 89
21. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων 91
22. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες 96
23. Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων 97
24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους 98
25. Ακίνητα και εξοπλισμός 99
26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 101
27. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία 104
28. Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες 105
29. Καταθέσεις πελατών 106
30. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων 107
31. Ομολογιακά δάνεια 109
32. Λοιπές υποχρεώσεις 110
33. Δανειακό κεφάλαιο 111
34. Μετοχικό κεφάλαιο 113
35. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου 117
36. Μερίσματα 119
37. Αδιανέμητα κέρδη 119
38. Διαχειριστικές δραστηριότητες 119
39. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις 119
40. Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες 121
41. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών 122
42. Λειτουργικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως μισθωτής 122
43. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης 123
44. Διαχείριση κινδύνων – Πιστωτικός κίνδυνος 124
45. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς 143
46. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης 148
47. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι 157
48. Έκθεση σε δημόσιο χρέος 162
49. Διαχείριση κεφαλαίου 166
50. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα 169
51. Εταιρίες του Συγκροτήματος 174
52. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες 178
53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς 180

		2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	Σημ.	**€000**	€000
Κύκλος εργασιών	*2.10*	**2.428.817**	2.808.300
Έσοδα από τόκους	*5*	**1.992.228**	2.295.116
Έξοδα από τόκους	*6*	**(981.110)**	(1.127.443)
Καθαρά έσοδα από τόκους		**1.011.118**	1.167.673
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	*7*	**238.253**	247.044
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	*7*	**(19.486)**	(14.679)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	*8*	**27.789**	45.178
Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών	*9*	**55.293**	3.571
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	*10*	**62.972**	61.190
Λοιπά (έξοδα)/έσοδα	*11*	**(18.808)**	31.329
		1.357.131	1.541.306
Δαπάνες προσωπικού	*12*	**(408.347)**	(431.774)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	*13*	**(349.470)**	(311.722)
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων, Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων		**599.314**	797.810
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	*44*	**(2.306.157)**	(426.287)
Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	*14*	**(359.746)**	-
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	*15*	**(143.573)**	(1.729.261)
Ζημιές πριν το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών		**(2.210.162)**	(1.357.738)
Μερίδιο στα κέρδη/(ζημιές) συγγενών εταιριών	*52*	**222**	(1.441)
Ζημιές πριν τη φορολογία		**(2.209.940)**	(1.359.179)
Φορολογία	*16*	**(13.079)**	(7.234)
Ζημιές μετά τη φορολογία		**(2.223.019)**	(1.366.413)
Αναλογούντα σε:			
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιά)		**(9.231)**	(7.073)
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ζημιά)		**(2.213.788)**	(1.359.340)
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή (σεντ)	*17*	**(143,5)**	(151,7)

		2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	Σημ.	**€000**	€000
Ζημιές μετά τη φορολογία		**(2.223.019)**	(1.366.413)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος			
Κέρδη/(ζημιές) από τη μετατροπή της καθαρής θέσης θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων εξωτερικού		**20.690**	(2.065)
Ζημιές από αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης	*20*	**(12.063)**	(5.673)
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης θυγατρικής		**-**	(815)
		8.627	(8.553)
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση			
Κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία		**59.973**	(190.243)
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω απομείωσης		**3.096**	326.062
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης		**75.089**	1.580
Φορολογία		**(2.239)**	397
		135.919	137.796
Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών			
Ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία		**-**	(2.496)
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης θυγατρικής πριν τη φορολογία		**-**	1.054
Φορολογία		**-**	151
		-	(1.291)
Αναλογιστικές ζημιές για προγράμματα καθορισμένων παροχών			
Ζημιές πριν τη φορολογία		**(8.106)**	(867)
Φορολογία		**(2.386)**	632
		(10.492)	(235)
Επανεκτίμηση ακινήτων			
(Ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία	*25*	**(15.732)**	73.648
Φορολογία		**5.573**	(11.770)
		(10.159)	61.878
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία		**123.895**	189.595
Συγκεντρωτικές συνολικές ζημιές για το έτος		**(2.099.124)**	(1.176.818)

Αναλογούντα σε:			
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιά)		**(7.222)**	(7.180)
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ζημιά)		**(2.091.902)**	(1.169.638)

	Σημ.	**2012**	2011 (αναπροσαρμοσμένα)	2010 (αναπροσαρμοσμένα)
		€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	*18*	**1.272.424**	1.375.047	2.241.825
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	*18*	**1.768.836**	2.627.831	5.264.628
Συμφωνίες επαναπώλησης		**-**	215.936	120.166
Επενδύσεις	*19*	**1.135.333**	2.629.124	4.307.558
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	*19*	**734.747**	938.070	1.038.036
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	*20*	**26.794**	193.734	76.278
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	*22*	**24.374.531**	27.366.917	27.725.451
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	*24*	**495.756**	504.579	561.695
Ακίνητα και εξοπλισμός	*25*	**483.193**	473.188	418.781
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	*26*	**123.555**	472.510	479.058
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	*27*	**613.760**	674.439	399.287
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες	*52*	**3.107**	2.820	3.805
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**31.032.036**	37.474.195	42.636.568
Υποχρεώσεις				
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	*28*	**341.044**	3.065.756	3.706.975
Συμφωνίες επαναγοράς		**607.773**	785.993	913.109
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	*20*	**183.826**	488.111	240.412
Καταθέσεις πελατών	*29*	**28.442.152**	29.654.498	32.952.567
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	*30*	**604.170**	611.264	658.309
Ομολογιακά δάνεια	*31*	**44.775**	49.791	83.957
Λοιπές υποχρεώσεις	*32*	**339.303**	347.697	419.295
Δανειακό κεφάλαιο	*33*	**133.294**	128.380	930.942
Σύνολο υποχρεώσεων		**30.696.337**	35.131.490	39.905.566
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	*34*	**1.795.141**	899.528	894.948
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		**428.271**	1.164.903	1.159.819
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου	*35*	**428.835**	862.233	-
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		**106.336**	2.585	(186.677)
(Συσσωρευμένες ζημιές)/αδιανέμητα κέρδη	*37*	**(2.500.106)**	(670.988)	771.608
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		**258.477**	2.258.261	2.639.698
Δικαιώματα μειοψηφίας		**77.222**	84.444	91.304
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**335.699**	2.342.705	2.731.002
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		**31.032.036**	37.474.195	42.636.568

Κρ. Χασάπης Πρόεδρος
V. Strzhalkovskiy Αντιπρόεδρος
Ι. Ζωγραφάκης Σύμβουλος
Α. Στυλιανού Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας												Δικαιώματα μειοψηφίας	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
	Μετοχικό κεφάλαιο *(Σημ. 34)*	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) *(Σημ. 35)*	Συσσωρευ-μένες ζημιές *(Σημ. 37)*	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμη-σης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	Άλλα αποθεματικά	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Στοιχείο κεφαλαίου μετατρέψιμου δανειακού κεφαλαίου	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Μετοχές της Εταιρίας	**Σύνολο**		
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου 2012	**899.528**	**1.164.903**	**862.233**	**(670.988)**	**161.219**	**(133.221)**	**-**	**88.697**	**5.251**	**(112.682)**	**(6.679)**	**2.258.261**	**84.444**	**2.342.705**
Ζημιές για το έτος	-	-	-	(2.213.788)	-	-	-	-	-	-	-	**(2.213.788)**	(9.231)	**(2.223.019)**
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία	-	-	-	(10.492)	(10.735)	136.124	-	-	-	6.989	-	**121.886**	2.009	**123.895**
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για το έτος	-	-	-	(2.224.280)	(10.735)	136.124	-	-	-	6.989	-	**(2.091.902)**	(7.222)	**(2.099.124)**
Αγορές μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(39.756)	**(39.756)**	-	**(39.756)**
Πωλήσεις μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	(4.702)	-	-	-	-	-	-	7.840	**3.138**	-	**3.138**
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών θυγατρικής εταιρίας	-	-	-	-	(6.059)	-	6.059	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πωλήσεις ακινήτων	-	-	-	10	(10)	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	(3.618)	-	-	-	3.618	-	-	-	**-**	-	**-**
Φορολογία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	319	-	-	-	(319)	-	-	-	**-**	-	**-**
Έκδοση μετοχών	159.683	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**159.683**	-	**159.683**
Έξοδα έκδοσης μετοχών	-	(2.449)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**(2.449)**	-	**(2.449)**
Έκδοση χαριστικών μετοχών	303.743	(303.743)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Μετατροπή ΜΑΕΚ	432.187	-	(432.187)	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Έκτακτη αμυντική εισφορά από λογιζόμενη διανομή κερδών	-	-	-	(28.498)	-	-	-	-	-	-	-	**(28.498)**	-	**(28.498)**
Μείωση αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	-	(430.440)	-	430.440	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
Συναλλαγματική διαφορά ΜΑΕΚ	-	-	(1.211)	1.211	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	**-**
31 Δεκεμβρίου 2012	**1.795.141**	**428.271**	**428.835**	**(2.500.106)**	**144.415**	**2.903**	**6.059**	**91.996**	**5.251**	**(105.693)**	**(38.595)**	**258.477**	**77.222**	**335.699**

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας												Δικαιώματα μειοψηφίας	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
	Μετοχικό κεφάλαιο *(Σημ. 34)*	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) *(Σημ. 35)*	Αδιανέμητα κέρδη/ (συσσωρευμένες ζημιές)	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Στοιχείο κεφαλαίου μετατρέψιμου δανειακού κεφαλαίου	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Μετοχές της Εταιρίας	**Σύνολο**		
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου 2011	**894.948**	**1.159.819**	**-**	**868.531**	**100.329**	**(271.012)**	**1.291**	**83.697**	**12.420**	**(104.701)**	**(8.277)**	**2.737.045**	**91.304**	**2.828.349**
Αλλαγή λογιστικής πολιτικής *(Σημ. 2)*	-	-	-	(96.923)	-	-	-	-	-	(424)	-	**(97.347)**	-	**(97.347)**
1 Ιανουαρίου 2011 (αναπροσαρμοσμένα)	**894.948**	**1.159.819**	-	**771.608**	**100.329**	**(271.012)**	**1.291**	**83.697**	**12.420**	**(105.125)**	**(8.277)**	**2.639.698**	**91.304**	**2.731.002**
Ζημιές για το έτος	-	-	-	(1.359.340)	-	-	-	-	-	-	**-**	**(1.359.340)**	(7.073)	(1.366.413)
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία	-	-	-	(235)	60.994	137.791	(1.291)	-	-	(7.557)	**-**	**189.702**	(107)	**189.595**
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για το έτος	-	-	-	(1.359.575)	60.994	137.791	(1.291)	-	-	(7.557)	**-**	**(1.169.638)**	(7.180)	**(1.176.818)**
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	-	-	-	2.611	-	-	-	-	-	-	**-**	**2.611**	-	**2.611**
Αγορές μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.946)	**(1.946)**	-	**(1.946)**
Πωλήσεις μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	(2.649)	-	-	-	-	-	-	3.544	**895**	-	**895**
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πωλήσεις ακινήτων	-	-	-	104	(104)	-	-	-	-	-	**-**	**-**	-	**-**
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	(5.364)	-	-	-	5.364	-	-	**-**	**-**	-	**-**
Φορολογία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	364	-	-	-	(364)	-	-	**-**	**-**	-	**-**
Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική εταιρία	-	-	-	170	-	-	-	-	-	-	**-**	**170**	411	**581**
Μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου	387	892	(1.273)	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**6**	-	**6**
Μέρισμα που πληρώθηκε και που επανεπενδύθηκε *(Σημ. 36)*	4.193	4.192	-	(26.822)	-	-	-	-	-	-	**-**	**(18.437)**	-	**(18.437)**
Έκτακτη αμυντική εισφορά από λογιζόμενη διανομή κερδών	-	-	-	(2.191)	-	-	-	-	-	-	**-**	**(2.191)**	-	**(2.191)**
Έκδοση ΜΑΕΚ	-	-	857.084	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**857.084**	-	**857.084**
Ανταλλαγή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου και Αξιογράφων Κεφαλαίου με ΜΑΕΚ	-	-	-	(6.733)	-	-	-	-	(7.169)	-	**-**	**(13.902)**	-	**(13.902)**
Έξοδα έκδοσης ΜΑΕΚ	-	-	-	(1.458)	-	-	-	-	-	-	**-**	**(1.458)**	-	**(1.458)**
Τόκοι ΜΑΕΚ	-	-	-	(34.631)	-	-	-	-	-	-	**-**	**(34.631)**	-	**(34.631)**
Συναλλαγματική διαφορά ΜΑΕΚ	-	-	6.422	(6.422)	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	-	**-**
Αύξηση κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	887	**887**
Μέρισμα που πληρώθηκε από θυγατρικές Εταιρίες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	(978)	**(978)**
31 Δεκεμβρίου 2011 (αναπροσαρμοσμένα)	**899.528**	**1.164.903**	**862.233**	**(670.988)**	**161.219**	**(133.221)**	**-**	**88.697**	**5.251**	**(112.682)**	**(6.679)**	**2.258.261**	**84.444**	**2.342.705**

		2012	2011 (αναπροσαρμο-σμένα)
	Σημ.	**€000**	€000
Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες	*40*	**(3.574.954)**	(3.813.973)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές επενδύσεων:			
- ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα		**(1.642.434)**	(1.379.091)
- μετοχές		**(4.349)**	(528)
Εισπράξεις από πωλήσεις/αποπληρωμές επενδύσεων:			
- ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα		**3.485.848**	1.904.463
- μετοχές		**987**	4.404
Τόκοι που εισπράχθηκαν από επενδύσεις σε ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα		**173.840**	62.890
Μέρισμα από επενδύσεις σε μετοχές		**241**	666
Εισπράξεις από πώληση θυγατρικής εταιρίας/(καθαρή μείωση στα μετρητά) λόγω πώλησης θυγατρικής εταιρίας		**103.137**	(178.168)
Αγορές ακινήτων και εξοπλισμού		**(28.247)**	(44.091)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων		**555**	1.164
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων		**(10.822)**	(9.855)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων για επένδυση		**6.300**	2.667
Καθαρή ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες		**2.085.056**	364.521
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου μείον έξοδα που πληρώθηκαν		**157.234**	-
Αποπληρωμή δανειακού κεφαλαίου		**-**	(127.315)
Έκδοση ομολογιακών δανείων		**-**	43.753
Αποπληρωμή ομολογιακών δανείων		**(5.016)**	(77.920)
Έκδοση ΜΑΕΚ μείον έξοδα που πληρώθηκαν		**-**	171.553
Πληρωμή μερίσματος μετά την επανεπένδυση		**-**	(18.437)
Μέρισμα που πληρώθηκε από θυγατρικές προς δικαιώματα μειοψηφίας μείον επανεπένδυση		**-**	(91)
Αύξηση κεφαλαίου θυγατρικής που αναλογεί στα δικαιώματα μειοψηφίας		**-**	581
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου		**(6.148)**	(20.458)
Τόκοι ομολογιακών δανείων		**(1.913)**	(3.110)
Τόκοι ΜΑΕΚ		**-**	(34.631)
Αγορά ιδίων μετοχών		**(39.756)**	(1.946)
Πώληση ιδίων μετοχών		**3.138**	895
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**107.539**	(67.126)
Καθαρή μείωση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος		**(1.382.359)**	(3.516.578)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών			
1 Ιανουαρίου		**2.725.508**	6.221.596
Συναλλαγματικές διαφορές		**(5.193)**	20.490
Καθαρή μείωση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος		**(1.382.359)**	(3.516.578)
31 Δεκεμβρίου	*41*	**1.337.956**	2.725.508

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ είναι η ιθύνουσα εταιρία του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου. Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρίας και των θυγατρικών της εταιριών κατά τη διάρκεια του έτους συνέχισαν να είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Η Εταιρία συστάθηκε στην Κύπρο ως εταιρία περιορισμένης ευθύνης το 1930 σύμφωνα με τον περί Εταιριών Νόμο της Κύπρου. Η Εταιρία έχει μια κύρια εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου και δευτερεύουσα εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Θεωρείται επίσης, δημόσια εταιρία σύμφωνα με τον περί Φόρου Εισοδήματος Νόμο της Κύπρου. Από 19 Μαρτίου 2013, οι μετοχές της Εταιρείας έχουν ανασταλεί για διαπραγμάτευση στα Χρηματιστήρια Αξιών Κύπρου και Αθηνών.

Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 10 Οκτωβρίου 2013.

Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος

Πέραν του 80% των εργασιών του Συγκροτήματος κατά το 2012 ήταν στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Και οι δύο αυτές χώρες βρίσκονταν σε σοβαρή ύφεση κατά τη διάρκεια του έτους 2012.

Η Κυπριακή οικονομία έχει επηρεαστεί αρνητικά κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών από την πιστωτική κρίση στην Ευρωζώνη, ιδιαίτερα σε σχέση με τις οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και την αστάθεια στις παγκόσμιες χρηματοοικονομικές αγορές. Η ύφεση που ξεκίνησε το 3ο τρίμηνο του 2011 συνεχίστηκε, με την οικονομία να συρρικνώνεται το 2012 κατά 2,4%. Ο χρηματοοικονομικός τομέας έχει πληγεί ιδιαίτερα από ζημιές στις επενδύσεις σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και από ζημιές από δάνεια στην Ελλάδα και την Κύπρο.

Μετά από υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής της διαβάθμισης, η ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας να δανειστεί από τις διεθνείς αγορές έχει επηρεαστεί σημαντικά. Ως εκ τούτου, τον Ιούνιο του 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση υπέβαλε αίτημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για λήψη οικονομικής βοήθειας, κάτι που οδήγησε σε διαπραγματεύσεις μεταξύ της Κυπριακής κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (συλλογικά η 'Τρόικα') για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα οικονομικής βοήθειας.

Στις 25 Μαρτίου 2013, η Κυπριακή κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία για τα βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για ένα μελλοντικό πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής και για χρηματοδοτική στήριξη μέχρι €10 δις. Η στήριξη της σταθερότητας που χορηγήθηκε στην Κύπρο εξαρτάται από την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος μεταρρυθμίσεων. Έχει συμφωνηθεί ένα Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ της Κύπρου και της Τρόικας που περιλαμβάνει μεταρρύθμιση του χρηματοοικονομικού τομέα, δημοσιονομική πολιτική και δημοσιονομικά διαρθρωτικά μέτρα, μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και βελτιώσεις στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο, η συμφωνία διάσωσης μεταξύ Κύπρου και Τρόικας αναμένεται να επιβαρύνει σημαντικά τις πραγματικές και οικονομικές συνθήκες της Κυπριακής οικονομίας κατά τα επόμενα 2-3 χρόνια.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα, την αναδιάρθρωση του χρηματοοικονομικού τομέα και την επίδρασή του στο Συγκρότημα παρουσιάζονται στη Σημείωση 53.

Κατά τα τελευταία 5 χρόνια, το πραγματικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε σωρευτικά πέραν του 20% και η ανεργία αυξήθηκε ραγδαία στο 24% το 2012. Το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 6,4% το 2012, ως αποτέλεσμα της δημοσιονομικής λιτότητας και της κατάρρευσης της κατανάλωσης και των επενδυτικών δαπανών. Κατά την ίδια περίοδο, η Ελλάδα γνώρισε σοβαρή και παρατεταμένη ύφεση και πρωτοφανή πίεση στα δημόσια οικονομικά της.

Τον Οκτώβριο του 2011, η Ευρωζώνη συμφώνησε σε μία ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για την Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της εθελοντικής ανταλλαγής των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που κρατούνταν από ιδιώτες επενδυτές ('PSI') με σημαντική έκπτωση. Η ανταλλαγή των ομολόγων ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2012. Το PSI, τα χαμηλότερα επιτόκια και η σημαντική επιμήκυνση της μέσης διάρκειας του χρέους, οδήγησαν σε σημαντική μείωση των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους της Ελλάδας από το 2012. Η ελάφρυνση του χρέους και τα πακέτα σταθερότητας αποσκοπούν στην παροχή περισσότερου χρόνου στις οικονομικές πολιτικές, να εφαρμόσουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για δημοσιονομική προσαρμογή και ενίσχυση της ανάπτυξης.

1. Πληροφορίες για την Εταιρία (συνέχεια)

Λειτουργικό περιβάλλον (συνέχεια)

Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση στην Κύπρο και στην Ελλάδα οδήγησε σε περαιτέρω επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, σε αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων, καθώς και σε σημαντικές ζημιές από τις επενδύσεις σε ομόλογα του Ελληνικού δημοσίου, τα οποία συνέβαλαν στις πολύ σημαντικές ζημιές κατά το 2012 και 2011. Η οικονομική κρίση οδήγησε επίσης σε μείωση των καταθέσεων.

2. Λογιστικές Πολιτικές

2.1 Βάση ετοιμασίας

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ετοιμάστηκαν με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακίνητα, τις επενδύσεις σε ακίνητα, τις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Οι λογιστικές αξίες των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι αντισταθμισμένα μέσα σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας και θα είχαν επιμετρηθεί στο κόστος, αναπροσαρμόζονται με τις μεταβολές στην εύλογη αξία που προκύπτουν από τον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Το Συγκρότημα παρουσιάζει τον ισολογισμό του γενικά κατά σειρά ρευστότητας. Η ανάλυση σχετικά με την αναμενόμενη είσπραξη ή διακανονισμό του κάθε περιουσιακού στοιχείου και υποχρέωσης αντίστοιχα σε χρόνο μικρότερο και μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού παρουσιάζεται στη Σημείωση 43.

Δήλωση συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

2.2 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν συνάδουν με αυτές του προηγούμενου οικονομικού έτους, εκτός από την αλλαγή στη λογιστική πολιτική από την 1 Ιανουαρίου 2012 αναφορικά με την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών και την υιοθέτηση νέων και τροποποιημένων προτύπων και διερμηνειών τα οποία περιγράφονται πιο κάτω.

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες

Το Συγκρότημα υιοθέτησε τα ακόλουθα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είχαν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

- ΔΛΠ 12 'Φόροι εισοδήματος' (τροποποίηση) – Αναβαλλόμενος Φόρος: Ανάκτηση των Υποκείμενων Περιουσιακών Στοιχείων.
- ΔΠΧΑ 7 'Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις' (τροποποίηση) – Εμπλουτισμένες Απαιτήσεις για Γνωστοποιήσεις Αποαναγνώρισης.
- ΔΠΧΑ 1 'Πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ (τροποποίηση) – σοβαρός υπερπληθωρισμός και κατάργηση των σταθερών ημερομηνιών κατά την πρώτη υιοθέτηση των ΔΠΧΑ.

Η υιοθέτηση των πιο πάνω δεν είχε καμία επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.2 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.2 Αλλαγή λογιστικής πολιτικής ωφελημάτων αφυπηρέτησης προσωπικού

Το Συγκρότημα έχει αλλάξει τη λογιστική του πολιτική σε σχέση με το ΔΛΠ 19 'Παροχές σε Εργαζόμενους' αναφορικά με την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το Συγκρότημα προηγουμένως αναγνώριζε τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές ως έσοδο ή έξοδο μόνο όταν τα καθαρά συσσωρευμένα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές κατά το τέλος της προηγούμενης περιόδου υπερέβαιναν το μεγαλύτερο από το 10% της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων του προγράμματος ή το 10% της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος κατά την ημερομηνία αυτή. Σαν αποτέλεσμα, ο ισολογισμός δεν περιλάμβανε μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές.

Από την 1 Ιανουαρίου 2012, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται πλήρως στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν.

Το Συγκρότημα έχει αποφασίσει την αλλαγή της λογιστικής πολιτικής καθώς εκτιμά ότι η αναθεωρημένη πολιτική παρέχει πιο σχετική πληροφόρηση για τα αποτελέσματα των παροχών προς το προσωπικό και την επίδρασή τους στην οικονομική θέση και χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Επιπρόσθετα, η αναθεωρημένη πολιτική συνάδει με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 19, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2013.

Η πιο πάνω αλλαγή στη λογιστική πολιτική σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΛΠ 8 'Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη', έχει εφαρμοστεί αναδρομικά με συνέπεια την αναπροσαρμογή των σχετικών οικονομικών στοιχείων προηγούμενων περιόδων.

Σαν αποτέλεσμα της αλλαγής της λογιστικής πολιτικής, έγιναν οι ακόλουθες αναπροσαρμογές στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και θέση του Συγκροτήματος για την περίοδο:

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011
Ζημιές μετά τη φορολογία	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	(1.377.844)
Αναστροφή απόσβεσης αναλογιστικών ζημιών	11.431
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**(1.366.413)**

	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2010
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	€000	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	2.429.079	2.828.349
Αναγνώριση καθαρών αναλογιστικών ζημιών στα ίδια κεφάλαια	(86.374)	(97.347)
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**2.342.705**	**2.731.002**

Ενοποιημένος ισολογισμός	31 Δεκεμβρίου 2011
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	675.343
Επίδραση πλήρους αναγνώρισης καθαρών αναλογιστικών ζημιών	(3.658)
Μεταβολή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.754
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**674.439**

Λοιπές υποχρεώσεις	
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	262.227
Επίδραση πλήρους αναγνώρισης καθαρών αναλογιστικών ζημιών	85.028
Μεταβολή στις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	442
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**347.697**

2 Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.2 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.2 Αλλαγή λογιστικής πολιτικής ωφελημάτων αφυπηρέτησης προσωπικού (συνέχεια)
Η επίδραση στα κέρδη κατά μετοχή λόγω της αναπροσαρμογής που προέκυψε από την αλλαγή στη λογιστική πολιτική ήταν για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011 περίπου €0,01.

Αν δεν είχε γίνει αλλαγή στη λογιστική πολιτική, η ζημιά μετά τη φορολογία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 θα περιλάμβαναν έκτακτο κόστος ύψους €53.869 χιλ. λόγω του τερματισμού του βασικού προγράμματος καθορισμένων παροχών του προσωπικού του Συγκροτήματος στην Κύπρο τον Ιανουάριο του 2012. Επίσης, οι ζημιές μετά τη φορολογία για το έτος δεν θα περιλάμβαναν τη θετική επίδραση ύψους €16.727 χιλ. που αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της αξίας των υποχρεώσεων των προγραμμάτων αφυπηρέτησης προσωπικού στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και του τελικού κόστους τερματισμού του σχεδίου.

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ
Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, έχουν εκδοθεί νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων δεν είναι υποχρεωτική για την τρέχουσα λογιστική περίοδο και τα οποία το Συγκρότημα δεν εφάρμοσε νωρίτερα, ως ακολούθως:

ΔΛΠ 1 'Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων' (τροποποίηση) – Παρουσίαση των Στοιχείων του Λοιπού Συνολικού Εισοδήματος
Η τροποποίηση αυτή εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2012. Η τροποποίηση αυτή αλλάζει την ομαδοποίηση των στοιχείων που παρουσιάζονται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα. Τα στοιχεία που μπορούν να αναταξινομηθούν (ή να 'ανακυκλωθούν') στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε κάποια χρονική στιγμή στο μέλλον (για παράδειγμα, κατά την αποαναγνώριση ή τον διακανονισμό) θα παρουσιάζονται χωριστά από άλλα στοιχεία τα οποία δεν θα αναταξινομηθούν ποτέ. Η τροποποίηση επηρεάζει μόνο την παρουσίαση και δεν θα έχει καμία επίδραση στην οικονομική θέση του Συγκροτήματος. Η τροποποίηση επηρεάζει μόνο την παρουσίαση και δεν έχει καμιά επίδραση στην οικονομική θέση του Συγκροτήματος.

ΔΛΠ 19 'Παροχές σε Εργαζομένους' (τροποποίηση)
Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Το ΣΔΛΠ εξέδωσε μια σειρά από τροποποιήσεις του ΔΛΠ 19. Οι τροποποιήσεις αυτές εκτείνονται από θεμελιώδεις αλλαγές όπως η κατάργηση του μηχανισμού γνωστού ως 'μέθοδος περιθωρίου' και την έννοια της αναμενόμενης απόδοσης από περιουσιακά στοιχεία προγραμμάτων έως απλές διευκρινίσεις και αναδιατυπώσεις. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή του προτύπου. Το Συγκρότημα έχει αλλάξει τη λογιστική του πολιτική σε σχέση με τα ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού 2012 (Σημ. 2.2.2) και δεν αναμένει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και την οικονομική του θέση από την υιοθέτηση της τροποποίησης.

ΔΛΠ 27 'Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις' (αναθεώρηση)
Το πρότυπο αυτό όπως εκδόθηκε από το ΣΔΛΠ εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Ως συνέπεια της τροποποίησης της ΕΕ, η κάθε εταιρία θα πρέπει να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 12, το τροποποιημένο ΔΛΠ 27, το τροποποιημένο ΔΛΠ 28 και τις επακόλουθες τροποποιήσεις το αργότερο από την έναρξη από τα πρώτα χρηματοοικονομικά έτη που ξεκινά την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014. Ως συνέπεια των νέων προτύπων ΔΠΧΑ 10 και ΔΠΧΑ 12, ότι απέμεινε στο ΔΛΠ 27 περιορίζεται στο λογιστικό χειρισμό των επενδύσεων σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή του προτύπου. Το Συγκρότημα βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ (συνέχεια)

ΔΛΠ 28 'Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες' (αναθεώρηση)

Το πρότυπο αυτό όπως εκδόθηκε από το ΣΔΛΠ εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Ως συνέπεια της τροποποιήσης της ΕΕ, η κάθε εταιρία θα πρέπει να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 12, το τροποποιημένο ΔΛΠ 27, το τροποποιημένο ΔΛΠ 28 και τις επακόλουθες τροποποιήσεις το αργότερο από την έναρξη από τα πρώτα χρηματοοικονομικά έτη που ξεκινά την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014. Ως συνέπεια των νέων προτύπων ΔΠΧΑ 11 και ΔΠΧΑ 12, το ΔΛΠ 28 μετονομάστηκε σε ΔΛΠ 28 'Επενδύσεις σε Συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες' και περιγράφει την εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσης στις επενδύσεις σε κοινοπραξίες πέραν των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή του προτύπου. Η εφαρμογή του αναθεωρημένου προτύπου αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα τηναλλαγή του λογιστικού χειρισμού της επενδύσεις του Συγκροτήματος στη JCC Payments Systems Ltd, η οποία όμως δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

ΔΛΠ 32 'Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση' (τροποποίηση) – Συμψηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων

Η τροποποίηση αυτή εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Η τροποποίηση αυτή διευκρινίζει την έννοια 'υφίσταται στο παρόν νομικά επιβαλλόμενο δικαίωμα για συμψηφισμό' και επίσης διευκρινίζει την εφαρμογή των κριτηρίων συμψηφισμού του ΔΛΠ 32 στα συστήματα διακανονισμού (όπως σε κεντρικά συστήματα οίκων εκκαθάρισης) τα οποία εφαρμόζουν μηχανισμούς μεικτούς διακανονισμού οι οποίοι δεν λειτουργούν ταυτόχρονα. Οι τροποποιήσεις του ΔΛΠ 32 εφαρμόζονται αναδρομικά. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Σε περίπτωση όμως που μια εταιρία επιλέξει νωρίτερη εφαρμογή, πρέπει να γνωστοποιήσει το γεγονός και επίσης να πραγματοποιήσει γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από τις τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 7 'Συμψηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και

Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων'. Το Συγκρότημα βρίσκεται στην διαδικασία εξέτασης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στην οικονομική του θέση.

ΔΠΧΑ 7 'Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις' (τροποποίηση) – Συμψηφισμός Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων και Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων

Εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Η τροποποίηση εισάγει συνήθεις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων. Οι γνωστοποιήσεις αυτές παρέχουν στους χρήστες πληροφόρηση η οποία είναι χρήσιμη στην αξιολόγηση της επίδρασης ή της πιθανής επίδρασης κατά των συμψηφισμό διακανονισμών στην κατάσταση οικονομικής θέσης μιας εταιρίας. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 έχουν αναδρομική ισχύ. Η διοίκηση του Συγκροτήματος εκτιμά ότι η υιοθέτηση αυτής της τροποποίησης δε θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 10 'Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις'

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Ως συνέπεια της τροποποίησης της ΕΕ, η κάθε εταιρία θα πρέπει να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 12, το τροποποιημένο ΔΛΠ 27, το τροποποιημένο ΔΛΠ 28 και τις επακόλουθες τροποποιήσεις το αργότερο από την έναρξη από τα πρώτα χρηματοοικονομικά έτη που ξεκινά την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014.Το ΔΠΧΑ 10 αντικαθιστά το μέρος του ΔΛΠ 27 'Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις' που συνεχίζεται με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, περιλαμβάνει τα θέματα που αναπτύσσονται στη Διερμηνεία 12 'Ενοποίηση – Οικονομικές Οντότητες Ειδικού Σκοπού'. Το ΔΠΧΑ 10 εγκαθιστά ένα ενιαίο μοντέλο ελέγχου που έχει εφαρμογή σε όλες τις Εταιρίες, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών οντοτήτων ειδικού σκοπού. Οι αλλαγές που εισάγονται από το ΔΠΧΑ 10 απαιτούν από τη διοίκηση να ασκεί σημαντική κρίση προκειμένου να καθορίσει ποιες οντότητες ελέγχονται και, συνεπώς, είναι απαραίτητο να ενοποιηθούν από τη μητρική, συγκρινόμενες με τις απαιτήσεις που βρίσκονταν στο ΔΛΠ 27. Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης του νέου προτύπου στη χρηματοοικονομική του θέση.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ (συνέχεια)

ΔΠΧΑ 11 'Από Κοινού Συμφωνίες'

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Ως συνέπεια της τροποποίησης της ΕΕ, η κάθε εταιρία θα πρέπει να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 12, το τροποποιημένο ΔΛΠ 27, το τροποποιημένο ΔΛΠ 28 και τις επακόλουθες τροποποιήσεις το αργότερο από την έναρξη από τα πρώτα χρηματοοικονομικά έτη που ξεκινά την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014.Το ΔΠΧΑ 11 αντικαθιστά το ΔΛΠ 31 'Συμμετοχή σε Κοινοπραξίες' και τη Διερμηνεία 13 'Από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες – Μη χρηματικές συνεισφορές από κοινοπρακτούντες'. Το ΔΠΧΑ 11 απαλείφει την επιλογή της αναλογικής ενοποίησης των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών. Αντί αυτού, οι από κοινού ελεγχόμενες Εταιρίες οι οποίες πληρούν τον ορισμό της κοινοπραξίας πρέπει να λογίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο καθαρής θέσης. Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης του νέου προτύπου στη χρηματοοικονομική του θέση.

ΔΠΧΑ 12 'Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Επιχειρήσεις'

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Ως συνέπεια της τροποποίησης της ΕΕ, η κάθε εταιρία θα πρέπει να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 12, το τροποποιημένο ΔΛΠ 27, το τροποποιημένο ΔΛΠ 28 και τις επακόλουθες τροποποιήσεις το αργότερο από την έναρξη από τα πρώτα χρηματοοικονομικά έτη που ξεκινά την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014.Το ΔΠΧΑ 12 περιλαμβάνει όλες τις γνωστοποιήσεις που προηγουμένως εμπεριέχονταν στο ΔΛΠ 27 και σχετίζονταν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καθώς επίσης και όλες τις γνωστοποιήσεις που προηγουμένως εμπεριέχονταν στο ΔΛΠ 31 και στο ΔΛΠ 28. Οι γνωστοποιήσεις αυτές σχετίζονται με τη συμμετοχή μιας εταιρίας σε θυγατρικές Εταιρίες, σε από κοινού συμφωνίες, σε συγγενείς Εταιρίες και δομημένες Εταιρίες. Απαιτούνται επίσης μια σειρά από νέες γνωστοποιήσεις. Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης αυτής του νέου πρότυπου στην παρουσίαση των οικονομικών του καταστάσεων.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ (συνέχεια)

ΔΠΧΑ 13 'Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας'

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Το ΔΠΧΑ 13 εγκαθιστά ένα ενιαίο σύνολο πηγών καθοδήγησης των ΔΠΧΑ για όλες τις επιμετρήσεις εύλογης αξίας. Το ΔΠΧΑ 13 δεν αλλάζει τις απαιτήσεις αναφορικά με το πότε η εταιρία απαιτείται να χρησιμοποιήσει την εύλογη αξία αλλά παρέχει καθοδήγηση στο τρόπο επιμέτρησης της εύλογης αξίας στα ΔΠΧΑ όταν η εύλογη αξία απαιτείται ή επιτρέπεται. Το πρότυπο αυτό έχει μελλοντική ισχύ ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή του. Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης του νέου προτύπου στη χρηματοοικονομική του θέση.

Ετήσιες Αναβαθμίσεις 2009-2011

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε ένα κύκλο ετήσιων αναβαθμίσεων των ΔΠΧΑ 2009 -2011, το οποίο περιέχει τροποποιήσεις των προτύπων και των σχετικών βάσεων συμπεράσματος. Το πρόγραμμα των ετήσιων αναβαθμίσεων παρέχει ένα μηχανισμό εφαρμογής απαραίτητων αλλά όχι επείγουσων τροποποιήσεων των ΔΠΧΑ. Η ημερομηνία εφαρμογής των τροποποιήσεων είναι για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Το Συγκρότημα δεν αναμένει σημαντική επίδραση στην οικονομική του θέση και την παρουσίαση των οικονομικών του καταστάσεων από την εφαρμογή των αναβαθμίσεων.

- ΔΛΠ 1 'Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων': Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει τη διαφορά μεταξύ εθελοντικών πρόσθετων συγκριτικών πληροφοριών και των συγκριτικών πληροφοριών που απαιτούνται κατ' ελάχιστο. Γενικά, η απαιτούμενη συγκριτική περίοδος που απαιτείται κατ' ελάχιστο είναι η προηγούμενη περίοδος.
- ΔΛΠ 16 'Ενσώματα πάγια': Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι τα βασικά ανταλλακτικά και ο εξοπλισμός συντήρησης που πληροί τον ορισμό των ενσώματων παγίων και εξοπλισμού δεν είναι απόθεμα.
- ΔΛΠ 32 'Χρηματοοικονομικά μέσα': Παρουσίαση: Η αναβάθμιση αυτή διευκρινίζει ότι οι φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από διανομές κατόχων συμμετοχικών τίτλων λογίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος.

  ΔΛΠ 34 'Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά': Η αναβάθμιση αυτή συμμορφώνει τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία ανά τομέα πληροφόρησης με τις συνολικές υποχρεώσεις ανά τομέα πληροφόρησης στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Η διευκρίνηση αυτή εξασφαλίζει επίσης τη συμμόρφωση των γνωστοποιήσεων στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις με τις ετήσιες.

Οδηγία μετάβασης (Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11 και ΔΠΧΑ 12)

Η οδηγία όπως εκδόθηκε από ΣΔΛΠ εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Ως συνέπεια της τροποποίησης της ΕΕ, η κάθε εταιρία θα πρέπει να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 11, ΔΠΧΑ 12, το τροποποιημένο ΔΛΠ 27, το τροποποιημένο ΔΛΠ 28 και τις επακόλουθες τροποποιήσεις το αργότερο από την έναρξη από τα πρώτα χρηματοοικονομικά έτη που ξεκινά την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014. Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, του ΔΠΧΑ 11 Από Κοινού Συμφωνίες και του ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις. Οι τροποποιήσεις αλλάζουν την οδηγία μετάβασης έτσι ώστε να παρέχουν μεγαλύτερη ελάφρυνση από την πλήρη αναδρομική εφαρμογή. Η ημερομηνία της «πρώτης εφαρμογής» του ΔΠΧΑ 10 ορίζεται ως «η έναρξη της ετήσιας περιόδου στην οποία εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 10 για πρώτη φορά». Η εκτίμηση για την ύπαρξη ελέγχου πραγματοποιείται κατά την «ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής» αντί της έναρξης της συγκριτικής περιόδου. Εφόσον η εκτίμηση ελέγχου είναι διαφορετική μεταξύ ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 27/Διερμηνία 12, πρέπει να καθοριστούν οι αναδρομικές προσαρμογές. Ωστόσο, εάν η εκτίμηση ελέγχου είναι όμοια, δεν απαιτείται αναδρομική εφαρμογή. Εάν παρουσιάζονται περισσότερες από μία συγκριτικές περίοδοι, παρέχεται πρόσθετη ελάφρυνση που απαιτεί την επαναδιατύπωση μόνο μιας περιόδου. Για τους ίδιους λόγους το ΣΔΛΠ τροποποίησε το ΔΠΧΑ 11 Από Κοινού Συμφωνίες και το ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις για να παρέχει ελάφρυνση κατά τη μετάβαση. Το Συγκρότημα θα εφαρμόσει την οδηγία μετάβασης ταυτόχρονα με την εφαρμογή των σχετικών προτύπων.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ (συνέχεια)

Διερμηνεία 20 'Δαπάνες Αποκάλυψης κατά την Παραγωγική Φάση του Ορυχείου'

Εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013. Η διερμηνεία αυτή εφαρμόζεται μόνο για τις δαπάνες αποκάλυψης που πραγματοποιούνται κατά την διαδικασία εξόρυξης της επιφάνειας στη διάρκεια της παραγωγικής φάσης του ορυχείου ('δαπάνες αποκάλυψης κατά την παραγωγή'). Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τις δραστηριότητες αποκάλυψης θεωρείται ότι δημιουργούν δύο πιθανά οφέλη α) την παραγωγή αποθεμάτων κατά την παρούσα χρήση και/ή β) βελτιωμένη πρόσβαση σε μετάλλευμα που θα εξορυχτεί στο μέλλον (περιουσιακό στοιχείο από τη δραστηριότητα αποκάλυψης). Σε περιπτώσεις που οι δαπάνες δεν μπορούν να κατανεμηθούν συγκεκριμένα μεταξύ των αποθεμάτων που παράγονται κατά τη διάρκεια της περιόδου και του περιουσιακού στοιχείου από τη δραστηριότητα αποκάλυψης, η διερμηνεία 20 απαιτεί από την εταιρία να χρησιμοποιήσει μια βάση κατανομής η οποία βασίζεται σε μια μονάδα μέτρησης σχετικής παραγωγής. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Η Διερμηνεία δεν είναι σχετική με τις εργασίες του Συγκροτήματος.

2.3.2 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και δεν υιοθετήθηκαν ακόμη από την ΕΕ

ΔΠΧΑ 9 'Χρηματοοικονομικά Μέσα - Ταξινόμηση και Επιμέτρηση'

Εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2015. Όπως έχει εκδοθεί το ΔΠΧΑ 9 αντικατοπτρίζει την πρώτη φάση της εργασίας του ΣΔΛΠ για την αντικατάσταση του ΔΛΠ 39 και εφαρμόζεται κατά την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων όπως ορίζονται από το ΔΛΠ 39. Η Φάση 1 του ΔΠΧΑ 9 θα έχει σημαντική επίπτωση (i) στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (ii) σε αλλαγή λογιστικοποίησης για Εταιρίες που έχουν χαρακτηρίσει χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις χρησιμοποιώντας την επιλογή της Εύλογης Αξίας. Στις επόμενες φάσεις, το ΣΔΛΠ θα ασχοληθεί με τη λογιστική αντιστάθμιση και την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Η ολοκλήρωση του έργου αυτού αναμένεται κατά το πρώτο μισό του 2012. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή.

Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης της πρώτης φάσης της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, η οποία αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος. Η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 εξαρτάται από τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του Συγκροτήματος κατά την ημερομηνία εφαρμογής, και κατά συνέπεια δεν είναι δυνατόν να επιμετρηθεί η επίδραση.

Διερμηνεία 21 'Τέλη'

Η διερμηνεία εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014. Η διερμηνεία διευκρινίζει ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει μία υποχρέωση για την επιβολή τέλους, όταν επισυμβεί η δραστηριότητα που ενεργοποιεί την πληρωμή, όπως προσδιορίζεται από τη σχετική νομοθεσία. Για ένα τέλος που ενεργοποιείται κατά τη συμπλήρωση ενός ελαχίστου ορίου, η διερμηνεία διευκρινίζει ότι καμία υποχρέωση δεν πρέπει να αναμένεται πριν επιτευχθεί το καθορισμένο κατώτατο όριο. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Απαιτείται αναδρομική εφαρμογή της διερμηνείας. Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης της διερμηνείας στα αποτελέσματα και την οικονομική του θέση.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.2 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και δεν υιοθετήθηκαν ακόμη από την ΕΕ (συνέχεια)

Επενδυτικές επιχειρήσεις (Τροποποίηση του ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 27)

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2014. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε μια συγκεκριμένη κατηγορία επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επενδυτικές επιχειρήσεις. Το ΣΔΛΠ χρησιμοποιεί τον όρο «επενδυτική επιχείρηση» αναφερόμενο σε επιχειρήσεις με αποκλειστικό επιχειρηματικό σκοπό την επένδυση κεφαλαίων προκειμένου για απόδοση από κεφαλαιακή ανατίμηση, εισόδημα από επενδύσεις ή και τα δύο. Η επενδυτική επιχείρηση πρέπει επίσης να αποτιμήσει την απόδοση των επενδύσεων στη βάση της εύλογης αξίας. Οι επιχειρήσεις αυτές θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν οργανισμούς ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων, οργανισμούς επιχειρηματικών κεφαλαίων, συνταξιοδοτικών ταμείων, κρατικών επενδυτικών κεφαλαίων και λοιπών επενδυτικών κεφαλαίων. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10 'Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις', οι επιχειρήσεις που ετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις είναι υποχρεωμένες να ενοποιούν τις συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις στις οποίες ασκούν έλεγχο (δηλ. όλες τις θυγατρικές). Η τροποποίηση για τις επενδυτικές επιχειρήσεις παρέχει εξαίρεση στις απαιτήσεις ενοποίησης του ΔΠΧΑ 10 και απαιτεί από τις επενδυτικές επιχειρήσεις να επιμετρούν τις θυγατρικές αυτές σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης αντί να τις ενοποιούν. Επίσης, η τροποποίηση παραθέτει απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για τις επενδυτικές επιχειρήσεις. Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στις οικονομικές καταστάσεις.

Γνωστοποιήσεις για Ανακτήσιμα Ποσά για μη – Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία (Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 36)

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014. Το ΣΔΛΠ τροποποίησε το ΔΛΠ 36 για να απαιτεί τη γνωστοποίηση στοιχείων για το ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, εφόσον το ποσό βασίζεται στην εύλογη αξία μείον του κόστους διάθεσης. Το ΣΔΛΠ τροποποίησε το ΔΛΠ 36 επίσης για να απαιτεί πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, όταν το ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων βασίζεται στην εύλογη αξία μείον του κόστους διάθεσης. Επιπλέον , οι τροποποιήσεις ενσωματώνουν μια τροπολογία που προτείνετε στο προσχέδιο για τις Ετήσιες Αναβαθμίσεις στα ΔΠΧΑ 2010-2012, που δημοσιεύτηκε τον Μάιο 2012, και απαιτεί από μια οικονομική οντότητα να γνωστοποιεί τα προεξοφλητικά επιτόκια που έχουν χρησιμοποιηθεί στην τρέχουσα και στις προηγούμενες μετρήσεις αν το ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων βασίζεται στην εύλογη αξία μείον του κόστους διάθεσης μετρήθηκε με τη χρήση της τεχνικής παρούσας αξίας . Η πρόθεση πίσω από αυτή την τροπολογία είναι η εναρμόνιση των απαιτήσεων γνωστοποίησης για την εύλογη αξία μείον του κόστους διάθεσης και της αξίας χρήσης , όταν χρησιμοποιείται η τεχνική της παρούσας αξίας για την επιμέτρηση του ανακτήσιμου ποσού των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Μια οικονομική οντότητα δεν εφαρμόζει τις τροποποιήσεις αυτές σε περιόδους (περιλαμβανομένων των συγκριτικών περιόδων), στις οποίες δεν εφαρμόζει επίσης το ΔΠΧΑ 13. Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στην παρουσίαση των οικονομικών του καταστάσεων.

Ανανέωση Παραγώγων και η Συνέχιση της Λογιστικής Αντιστάθμισης (Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 39)

Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2014. Το ΣΔΛΠ τροποποίησε το ΔΛΠ 39 για να παρέχει απαλλαγή από τη διακοπή της λογιστικής αντιστάθμισης όταν, ως συνέπεια νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων ή την εισαγωγή τους, η οικονομική οντότητα αλλάζει τον άμεσο αντισυμβαλλόμενο ενός μέσου αντιστάθμισης στην επίτευξη συμψηφισμού με κεντρικό αντισυμβαλλόμενο. Η τροποποίηση καλύπτει ανανεώσεις με κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, καθώς και σε μεσάζοντες, όπως εκκαθαριστές συναλλαγών, ή τους πελάτες αυτών που είναι οι ίδιοι μεσάζοντες. Η απαλλαγή δεν ισχύει για όλες τις ανανεώσεις. Επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Οι επικείμενες απαιτήσεις της λογιστικής αντιστάθμισης του ΔΠΧΑ 9 θα περιλαμβάνουν κάποια παρόμοια απαλλαγή. Το Συγκρότημα βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης αυτής της τροποποίησης στα αποτελέσματα και την οικονομική του θέση.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.4 Βάση ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών (περιλαμβανομένων των εταιριών ειδικού σκοπού οι οποίες ενοποιούνται από το Συγκρότημα) ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας, χρησιμοποιώντας ομοιόμορφες λογιστικές πολιτικές.

Συναλλαγές και υπόλοιπα που προκύπτουν μεταξύ των θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα. Ο έλεγχος επιτυγχάνεται όταν το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα κατεύθυνσης των οικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών μιας οντότητας, ούτως ώστε να λαμβάνονται οφέλη από τις δραστηριότητές της. Τα αποτελέσματα των θυγατρικών που αγοράστηκαν ή πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων από την ημερομηνία απόκτησης ή μέχρι την ημερομηνία πώλησης, αντίστοιχα.

Το Συγκρότημα προωθεί τη δημιουργία εταιριών ειδικού σκοπού (ΕΕΣ) κυρίως για λόγους τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων και για να πραγματοποιήσει συγκεκριμένους και καθορισμένους αντικειμενικούς σκοπούς. Οι ΕΕΣ περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος όταν η σχέση μεταξύ του Συγκροτήματος και της ΕΕΣ υποδηλώνει ότι η εταιρία ελέγχεται από το Συγκρότημα.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του κέρδους ή της ζημιάς και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που δεν κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, το Συγκρότημα. Οι ζημιές μιας θυγατρικής κατανέμονται στα δικαιώματα μειοψηφίας ακόμα και αν αυτό θα οδηγήσει σε αρνητικό υπόλοιπο. Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζονται ξεχωριστά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια, ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας.

Η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες, χωρίς την απώλεια ελέγχου, λογιστικοποιείται ως μια συναλλαγή μεταξύ ιδιοκτητών που αφορά τα ίδια κεφάλαια. Κατά συνέπεια, δεν προκύπτει υπεραξία ή κέρδος/ζημιά στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων από τέτοιες συναλλαγές. Οι σχετικές συναλλαγματικές διαφορές που αφορούν το μερίδιο που αναλογεί στο ποσοστό των δικαιωμάτων μειοψηφίας που πωλείται, αφαιρούνται από το αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών και μεταφέρονται στα δικαιώματα μειοψηφίας.

Συμβάσεις δικαιωμάτων πώλησης/αγοράς σε δικαιώματα μειοψηφίας
Το Συγκρότημα, σε περιπτώσεις εξαγορών, μπορεί να καταστεί μέρος σε συμβάσεις για αγορά των μετοχών που κατέχουν οι ιδιοκτήτες μειοψηφίας της θυγατρικής, μέσω συμβάσεων δικαιωμάτων πώλησης/αγοράς, όπου ο κάτοχος του δικαιώματος μειοψηφίας μπορεί να πωλήσει τις μετοχές του στο Συγκρότημα σε μια προκαθορισμένη τιμή (δικαίωμα πώλησης) και το Συγκρότημα μπορεί να αγοράσει από το μέτοχο μειοψηφίας τις μετοχές του στην ίδια προκαθορισμένη τιμή (δικαίωμα αγοράς).

Οι συμβάσεις δικαιωμάτων πώλησης/αγοράς λογιστικοποιούνται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως υποχρέωση. Η αναγνώριση της υποχρέωσης έχει ως αποτελέσματα το Συγκρότημα να λογιστικοποιεί ως αν να έχει ήδη αποκτήσει τις μετοχές υποκείμενες σε τέτοιες συμβάσεις. Κατά συνέπεια δεν αναγνωρίζονται δικαιώματα μειοψηφίας για σκοπούς παρουσίασης όσον αφορά μετοχές υποκείμενες σε τέτοιες συμβάσεις. Η υποχρέωση επιμετρείται στην εύλογη αξία, χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης με βάση τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις που είναι διαθέσιμες στη διοίκηση. Τυχόν διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της υποχρέωσης και του νόμιμου μεριδίου των ιδιοκτητών μειοψηφίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Μεταγενέστερες αλλαγές στην αποτίμηση της υποχρέωσης, εκτός συναλλαγματικών διαφορών και της χρονικής αξίας του χρήματος, καταχωρούνται ως μεταβολές στην υποχρέωση και την υπεραξία και δεν επηρεάζουν τον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

2. **Λογιστικές Πολιτικές** (συνέχεια)

2.5 Συνενώσεις επιχειρήσεων

Συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται με βάση τη μέθοδο αγοράς. Όταν το κόστος αγοράς είναι μεγαλύτερο από το μερίδιο του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία στον ενοποιημένο ισολογισμό. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερο του κόστους αγοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την περίοδο της εξαγοράς.

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε το Συγκρότημα στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία που το Συγκρότημα αποκτά τον έλεγχο και το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ενδεχόμενο τίμημα
Σε περίπτωση που το τίμημα που συμφωνήθηκε κατά τη συνένωση επιχειρήσεων περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση των επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης της εξαγοράς αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της υπεραξίας. Οι προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) για γεγονότα και συνθήκες που επικρατούσαν κατά την ημερομηνία της εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς, λογιστικοποιούνται με βάση την ταξινόμηση του τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο ιδίων κεφαλαίων, δεν επαναμετράται σε επόμενες λογιστικές περιόδους και ο μετέπειτα διακανονισμός του αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Αν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, σε επόμενες περιόδους επαναμετράται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 ή το ΔΛΠ 37 και το αποτέλεσμα της αποτίμησης (κέρδος ή ζημιά) αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Προσωρινή λογιστικοποίηση
Σε περίπτωση όπου για κάποια ποσά που αφορούν την αρχική καταχώρηση μιας συνένωσης επιχειρήσεων οι αξίες δεν έχουν οριστικοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία πραγματοποιήθηκε η συνένωση, το Συγκρότημα καταχωρεί προσωρινές αξίες για τα ποσά αυτά. Τα προσωρινά ποσά προσαρμόζονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης της εξαγοράς (η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) ή πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται, ώστε να ληφθούν υπόψη νέες πληροφορίες σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς, οι οποίες, αν ήταν γνωστές θα επηρέαζαν τα ποσά που αναγνωρίστηκαν εκείνη την ημερομηνία.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.6 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Μια συγγενής επιχείρηση είναι μια οικονομική οντότητα στην οποία το Συγκρότημα ασκεί σημαντική επιρροή και η οποία δεν είναι ούτε θυγατρική ούτε συμμετοχή σε κοινοπραξία.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μια συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό στο κόστος κτήσης πλέον κέρδη ή ζημιές μετά την ημερομηνία της απόκτησης που αναλογούν στο μερίδιο του Συγκροτήματος. Το μερίδιο του Συγκροτήματος στα αποτελέσματα της εκδότριας εταιρίας περιλαμβάνεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές της εκδότριας πέραν του κόστους συμμετοχής του Συγκροτήματος αναγνωρίζονται ως υποχρέωση μόνο στην περίπτωση που το Συγκρότημα έχει αναλάβει δεσμεύσεις εκ μέρους της. Υπεραξία που σχετίζεται με συγγενή επιχείρηση περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία της επένδυσης και δεν αποσβένεται. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερο του κόστους της επένδυσης (αρνητική υπεραξία), η διαφορά περιλαμβάνεται ως έσοδο στον προσδιορισμό του μεριδίου του Συγκροτήματος στο κέρδος ή στη ζημιά της συγγενούς επιχείρησης, στην περίοδο στην οποία αποκτάται η επένδυση. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει το μερίδιο του σε μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων της εκδότριας μέσω της κατάστασης μεταβολών ιδίων κεφαλαίων. Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ του Συγκροτήματος και της συγγενούς επιχείρησης, απαλείφονται κατά το ποσοστό της συμμετοχής του Συγκροτήματος στην επιχείρηση.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγγενών επιχειρήσεων ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας και με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές.

2.7 Συμμετοχή σε κοινοπραξίες

Η συμμετοχή του Συγκροτήματος σε κοινοπραξίες αναγνωρίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης. Οι οικονομικές καταστάσεις των κοινοπραξιών ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας και με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές.

2.8. Μετατροπή ξένου συναλλάγματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το νόμισμα λειτουργίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και των θυγατρικών της στην Κύπρο. Κάθε υποκατάστημα και θυγατρική του Συγκροτήματος καθορίζει το νόμισμα λειτουργίας του και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε οντότητας επιμετρούνται χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο νόμισμα λειτουργίας.

2.8.1 Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται με βάση την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όλες οι διαφορές αναγνωρίζονται στα 'Κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, με εξαίρεση τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε υποκαταστήματα και θυγατρικές στο εξωτερικό. Αυτές αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος', μέχρι τη διάθεσή τους, οπότε αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται βάσει του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που υπήρχαν όταν προσδιορίστηκε η εύλογη αξία.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.8. Μετατροπή ξένου συναλλάγματος (συνέχεια)

2.8.2 Θυγατρικές και υποκαταστήματα

Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των θυγατρικών (περιλαμβανομένων και των εταιριών ειδικού σκοπού οι οποίες ενοποιούνται από το Συγκρότημα) και των υποκαταστημάτων των οποίων το νόμισμα λειτουργίας είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία για το έτος. Υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά υποκαταστημάτων ή θυγατρικών και αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από την εξαγορά, αναγνωρίζονται σαν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις των υποκαταστημάτων ή θυγατρικών και μετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται απευθείας στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος' στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση υποκαταστήματος ή θυγατρικής, το συνολικό ποσό των συναλλαγματικών διαφορών που περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια και αφορά τη συγκεκριμένη επένδυση, αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς πώλησης.

2.9 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Η πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα παρουσιάζεται με την ίδια βάση όπως και η εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στον επικεφαλή λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων είναι το άτομο ή το σύνολο ατόμων το οποίο αποφασίζει την κατανομή πόρων σε κάθε τομέα και προβαίνει σε εκτίμηση της απόδοσής του.

Υπεύθυνη για τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων είναι η Εκτελεστική Επιτροπή Συγκροτήματος (προηγουμένως Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση Συγκροτήματος).

2.10 Κύκλος εργασιών

Ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος περιλαμβάνει τα έσοδα από τόκους, έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, μικτά ασφάλιστρα, πωλήσεις από κτηματικές εργασίες, κέρδη από ξενοδοχειακές εργασίες και λοιπά έσοδα.

2.11 Αναγνώριση εσόδων

Έσοδα αναγνωρίζονται όταν πιθανολογείται ότι οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στο Συγκρότημα και το ποσό του εσόδου μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία. Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν επίσης πληρούνται τα ακόλουθα συγκεκριμένα κριτήρια:

2.11.1 Έσοδα από τόκους

Για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος και για τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στο ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων χρησιμοποιώντας τον συντελεστή τόκου που χρησιμοποιείται για προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών ροών με σκοπό την επιμέτρηση της ζημιάς απομείωσης.

2.11.2 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες γενικά αναγνωρίζονται ανάλογα με τη συμπλήρωση της συναλλαγής ώστε να συσχετίζονται με το κόστος παροχής της υπηρεσίας, ενώ εκείνα που σχετίζονται με δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.11.3 Έσοδα από μερίσματα

Έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους από το Συγκρότημα.

2.11.4 Έσοδα από μισθώσεις

Έσοδα από τη μίσθωση επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα'.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.11 Αναγνώριση εσόδων (συνέχεια)

2.11.5 Έσοδα από διάθεση αποθεμάτων ακινήτων προς πώληση

Το κέρδος από την πώληση των εν λόγω ακινήτων αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Λοιπά έσοδα', όταν γίνει η παράδοση και ολοκληρωθεί η μεταβίβαση των κινδύνων στον αγοραστή.

2.12 Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού

Το Συγκρότημα λειτουργεί αριθμό προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών και καθορισμένων παροχών. Από την 1 Ιανουαρίου 2012, το κυρίως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών στην Κύπρο τερματίστηκε και αντικαταστάθηκε με το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών (Σημ. 12).

Το κόστος παροχών για κάθε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ξεχωριστά χρησιμοποιώντας την αναλογιστική Μέθοδο Προβεβλημένη Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method).

Από την 1 Ιανουαρίου 2012, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται πλήρως στην περίοδο στην οποία πραγματοποιήθηκαν, στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 2.2.2 'Αλλαγή λογιστικής πολιτικής ωφελημάτων αφυπηρέτησης προσωπικού).

Το περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό συντελεστή βασισμένο σε εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας) μείον οποιοδήποτε κόστος προϋπηρεσίας που δεν έχει ακόμα αναγνωριστεί και μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων από τα οποία οι υποχρεώσεις θα διακανονιστούν. Τα περιουσιακά στοιχεία ενός προγράμματος είναι τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατέχονται από ένα ταμείο το οποίο είναι νομικά ανεξάρτητο ή ασφαλιστήρια συμβόλαια που πληρούν τις προϋποθέσεις. Η εύλογη αξία βασίζεται στις τρέχουσες τιμές αγοράς και στην περίπτωση επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά είναι η δημοσιοποιημένη τιμή αγοράς. Η αξία οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου προγράμματος που αναγνωρίζεται, περιορίζεται στο σύνολο οποιουδήποτε κόστους προϋπηρεσίας που δεν έχει ακόμα αναγνωριστεί και της παρούσας αξίας οποιονδήποτε οικονομικών παροχών διαθέσιμων με τη μορφή επιστροφών από το πρόγραμμα ή μειώσεων μελλοντικών εισφορών στο πρόγραμμα.

Κέρδη ή ζημιές κατά την περικοπή ή την τακτοποίηση ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται όταν γίνεται η περικοπή ή η τακτοποίηση. Το κέρδος ή η ζημιά σε μια περικοπή ή τακτοποίηση περιλαμβάνει οποιαδήποτε προκύπτουσα μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, οποιαδήποτε προκύπτουσα μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και οποιαδήποτε σχετικά αναλογιστικά κέρδη και ζημιές και κόστος προϋπηρεσίας που δεν είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως.

Το κόστος για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών και πρόωρης αφυπηρέτησης αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στη βάση της αρχής των δεδουλευμένων εξόδων.

2.13 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Το προσωπικό του Συγκροτήματος (συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων) εισπράττουν αμοιβές υπό μορφή παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών, όπου οι εργαζόμενοι παρέχουν υπηρεσίες με αντάλλαγμα συμμετοχικούς τίτλους όπως μετοχές ή δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών της Εταιρίας (συναλλαγές διακανονιζόμενες με συμμετοχικούς τίτλους).

Το κόστος των συναλλαγών διακανονιζόμενων με συμμετοχικούς τίτλους επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης της αμοιβής. Η εύλογη αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας κατάλληλα μοντέλα αποτίμησης.

Το κόστος των συναλλαγών διακανονιζόμενων με συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζεται, μαζί με μια αντίστοιχη αύξηση στα αδιανέμητα κέρδη στα ίδια κεφάλαια κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις της κατοχύρωσης όπως προϋποθέσεις απόδοσης ή/και υπηρεσίας. Η συνολική δαπάνη που αναγνωρίζεται αντικατοπτρίζει την έκταση κατά την οποία η διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης έχει λήξει καθώς και την καλύτερη διαθέσιμη εκτίμηση του Συγκροτήματος για τον αριθμό των τίτλων που αναμένεται τελικά να κατοχυρωθούν. Η ανάλογη χρέωση ή πίστωση για κάθε περίοδο περιλαμβάνεται στις 'Δαπάνες προσωπικού' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και αντιπροσωπεύει την κίνηση στη συνολική δαπάνη που αναγνωρίστηκε στην αρχή και στο τέλος της περιόδου.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.13 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (συνέχεια)

Δεν αναγνωρίζεται δαπάνη για παροχές που τελικά δεν κατοχυρώνονται, εκτός από συναλλαγές διακανονιζόμενες με συμμετοχικούς τίτλους όπου η κατοχύρωση εξαρτάται από προϋποθέσεις σχετικές με συνθήκες αγοράς ή μη-κατοχύρωσης, οι οποίες θεωρούνται ως κατοχυρωμένες ανεξάρτητα από το αν οι συνθήκες αγοράς ή οι προϋποθέσεις μη-κατοχύρωσης ικανοποιούνται, δεδομένου ότι όλοι οι όροι απόδοσης και υπηρεσίας ικανοποιούνται.

Σε περίπτωση τροποποίησης των όρων των αμοιβών οι οποίες βασίζονται στην αξία των μετοχών, το ελάχιστο έξοδο που αναγνωρίζεται είναι το έξοδο ως εάν οι όροι δεν είχαν τροποποιηθεί, εφόσον πληρούνται οι αρχικοί όροι της παροχής. Επίσης, αναγνωρίζεται επιπρόσθετο κόστος για οποιαδήποτε τροποποίηση η οποία αυξάνει τη συνολική εύλογη αξία των αμοιβών οι οποίες βασίζονται στην αξία των μετοχών, ή είναι καθοιονδήποτε τρόπο επωφελείς προς το προσωπικό κατά την ημέρα της τροποποίησης.

Σε περίπτωση ακύρωσης των αμοιβών οι οποίες βασίζονται στην αξία των μετοχών, αυτό αντιμετωπίζεται ως εάν η παροχή να είχε κατοχυρωθεί κατά την ημερομηνία της ακύρωσης, και ως αποτέλεσμα οποιοδήποτε έξοδο που διαφορετικά θα είχε αναγνωριστεί κατά το υπόλοιπο της περιόδου κατοχύρωσης, αναγνωρίζεται αμέσως. Αυτό περιλαμβάνει και οποιαδήποτε παροχή για την οποία δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που δεν αποτελούν προϋποθέσεις κατοχύρωσης όταν οι προϋποθέσεις αυτές είναι υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος ή του υπαλλήλου. Όταν μία ακυρωθείσα παροχή αντικατασταθεί με μια νέα παροχή, η ακυρωθείσα και η νέα παροχή αντιμετωπίζονται ως τροποποίηση της αρχικής παροχής όπως περιγράφεται στην παράγραφο πιο πάνω. Όλες οι ακυρώσεις των αμοιβών οι οποίες βασίζονται στην αξία των μετοχών αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο.

Η επίδραση των εκδομένων δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών στα κέρδη κατά μετοχή παρουσιάζεται με τη μορφή επιπρόσθετων δυνητικών τίτλων στον υπολογισμό των μειωμένων κερδών κατά μετοχή (Σημ. 17).

2.14 Φορολογία

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Συγκροτήματος και αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, από τις οποίες θα προκύψουν φορολογητέα ποσά σε μελλοντικές περιόδους. Εξαιρούνται οι προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες και υποκαταστήματα όπου το Συγκρότημα είναι σε θέση να ελέγξει το χρονικό σημείο της αναστροφής της προσωρινής διαφοράς και αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δεν θα αναστραφεί στο ορατό μέλλον.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές και για τις μεταφερόμενες μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές όταν πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις μπορούν να αξιοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία του ισολογισμού και μειώνεται στο βαθμό που δεν πιθανολογείται ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθεί μέρος ή το σύνολο των εκπεστέων προσωρινών διαφορών ή φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να καταβληθεί στις φορολογικές αρχές (ή να ανακτηθεί από αυτές), λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που έχουν θεσπιστεί, ή ουσιωδώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν προκύπτουν από την ίδια φορολογητέα επιχείρηση και αφορούν την ίδια φορολογική αρχή και όπου υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.15 Χρηματοοικονομικά μέσα

2.15.1 Ημερομηνία αναγνώρισης

Αγορές ή πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν παράδοσή τους εντός του χρονικού περιθωρίου που καθορίζεται από κανονισμούς ή τους πρότυπους κανόνες της σχετικής αγοράς, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα παράγωγα αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής. Οι 'Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες', 'Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες', 'Καταθέσεις πελατών', 'Τοποθετήσεις σε τράπεζες' και 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα εισπράξει ή χορηγήσει μετρητά στους αντισυμβαλλόμενους.

2.15.2 Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών μέσων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από το σκοπό της απόκτησής τους και τα χαρακτηριστικά τους. Όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης που δεν επιμετρείται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, έξοδα συναλλαγών που αποδίδονται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοσή του.

2.15.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και κατατάσσονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική. Μεταγενέστερα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' όταν αφορούν παράγωγα συναλλάγματος και στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' για όλα τα υπόλοιπα παράγωγα. Τα έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στις σχετικές κατηγορίες στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, όπως ένα δικαίωμα μετατροπής σε μετοχές ενσωματωμένο σε ένα μετατρέψιμο ομόλογο, θεωρούνται ξεχωριστά παράγωγα και αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία αν τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι δεν θεωρούνται ότι είναι στενά συνδεδεμένα με το κύριο συμβόλαιο. Σε αυτή την περίπτωση το κύριο συμβόλαιο δεν επιμετράται στην εύλογη αξία με αναγνώριση των μεταβολών στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα που διαχωρίζονται από τα κύρια συμβόλαια, επιμετρούνται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές της αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.15.4 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις για εμπορία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορία αφορούν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν ή πραγματοποιήθηκαν κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς τους στο εγγύς μέλλον και αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα έσοδα και έξοδα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ανάλογα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου και τα έσοδα από μερίσματα περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.15.5 Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που κατατάσσονται σε αυτή την κατηγορία, προσδιορίζονται από τη διοίκηση κατά την αρχική τους αναγνώριση όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: (α) ο προσδιορισμός απαλείφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό μία ανακολουθία που αφορά την επιμέτρηση ή την αναγνώριση που σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των σχετικών κερδών ή ζημιών σε διαφορετικές βάσεις, ή (β) γίνεται διαχείριση μιας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή και των δύο, και η απόδοση εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας, σύμφωνα με μια τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου ή επένδυσης, ή (γ) το χρηματοοικονομικό μέσο εμπεριέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο, εκτός αν το ενσωματωμένο παράγωγο δεν τροποποιεί σημαντικά τις ταμειακές ροές που σε διαφορετική περίπτωση θα απαιτούσε το μέσο, ή είναι φανερό με ελάχιστη ή και καθόλου ανάλυση, ότι ο διαχωρισμός του ενσωματωμένου παραγώγου απαγορεύεται.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.15 Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

2.15.5 Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων προς εμπορία επειδή δεν υπάρχει πρόσφατη εμπειρία πώλησης σε σύντομο χρονικό διάστημα. Περιλαμβάνουν εισηγμένα ομόλογα που αντισταθμίζονται από παράγωγα για τα οποία δεν υφίσταται προσδιορισμένη σχέση αντιστάθμισης, όπως και μη εισηγμένες μετοχές οι οποίες τυγχάνουν διαχείρισης σε επίπεδο εύλογης αξίας.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα αντίστοιχα έσοδα και έξοδα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ανάλογα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου, και τα έσοδα από μερίσματα περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.15.6 Επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη

Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη είναι επενδύσεις με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, τις οποίες το Συγκρότημα έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη. Μετά την αρχική επιμέτρηση, οι κρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του καταβλητέου στη λήξη ποσού, και όλες τις αμοιβές που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση περιλαμβάνεται στα 'Έσοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές από την απομείωση αυτών των επενδύσεων αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' και στην 'Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.15.7 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και απαιτήσεις είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές που δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργή αγορά. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχουν αποκτηθεί με σκοπό την άμεση πώλησή τους και δεν κατατάσσονται ως 'Επενδύσεις προς εμπορία', 'Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση' ή 'Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων'. Αυτή η λογιστική πολιτική αφορά τις κατηγορίες που αναφέρονται στον ισολογισμό ως 'Τοποθετήσεις σε τράπεζες', 'Συμφωνίες επαναπώλησης', 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' και 'Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις'. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια και απαιτήσεις επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον προβλέψεις για απομείωση. Ζημιές από την απομείωση αυτών των δανείων και απαιτήσεων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων' όταν αφορούν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, στην 'Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης' όταν αφορούν ΟΕΔ που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις και στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' όταν αφορούν άλλες επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις.

2.15.8 Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση είναι εκείνες που δεν κατατάσσονται ως 'Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων', 'Κρατούμενες μέχρι τη λήξη' ή 'Δάνεια και απαιτήσεις'. Αυτές οι επενδύσεις μπορούν να πωληθούν λόγω μεταβολών των κινδύνων της αγοράς ή για σκοπούς ρευστότητας και περιλαμβάνουν μετοχές και ομόλογα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση'. Όταν η επένδυση πωληθεί, τότε το συνολικό κέρδος ή ζημιά που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην 'Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης'.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.15 Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

2.15.8 Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση (συνέχεια)

Όταν το Συγκρότημα κατέχει περισσότερες από μια επενδύσεις στον ίδιο τίτλο, θεωρείται ότι πωλούνται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμισμένου κόστους. Οι τόκοι από ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα 'Έσοδα από τόκους' με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα μερίσματα από μετοχές διαθέσιμες προς πώληση αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους. Ζημιές από την απομείωση αυτών των επενδύσεων αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην 'Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης'.

2.15.9 Δανειακό κεφάλαιο και ομολογιακά δάνεια

Το δανειακό κεφάλαιο και τα ομολογιακά δάνεια επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία της ληφθείσας αντιπαροχής, μετά την αφαίρεση των εξόδων έκδοσης. Μεταγενέστερα, επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, για να αποσβεστεί η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας εξαγοράς και του κόστους, μέχρι την ενωρίτερη ημερομηνία που δικαιούται η Εταιρία να εξαγοράσει το δανειακό κεφάλαιο και τα ομολογιακά δάνεια.

Ομόλογα που εκδόθηκαν από την Εταιρία και κατέχονται από το Συγκρότημα, αναγνωρίζονται ως εξαγορά των σχετικών ομολόγων. Κέρδη ή ζημιές από την εξαγορά προκύπτουν και αναγνωρίζονται αν η αξία εξαγοράς των ομολόγων ήταν διαφορετική από τη λογιστική τους αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερη πώληση των εξαγορασθέντων ομολόγων αναγνωρίζεται ως επανέκδοση.

Οι τόκοι από το δανειακό κεφάλαιο και τα ομολογιακά δάνεια περιλαμβάνονται στα 'Έξοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.15.10 Μετατρέψιμα χρεόγραφα

Κατά την έκδοση σύνθετων χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία περιέχουν στοιχεία υποχρέωσης καθώς και στοιχεία ιδίων κεφαλαίων, αυτά κατατάσσονται ξεχωριστά ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Όταν η αρχική λογιστική αξία ενός σύνθετου χρηματοοικονομικού μέσου κατανέμεται στα συνθετικά στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων και της υποχρέωσης, η υπολειμματική αξία εκχωρείται στο στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων μετά την αφαίρεση από την εύλογη αξία του μέσου ως σύνολο, του ποσού που προσδιορίστηκε ξεχωριστά για το στοιχείο της υποχρέωσης. Κατά την αρχική αναγνώριση, η εύλογη αξία του στοιχείου της υποχρέωσης είναι η παρούσα αξία της συμβατικά οριζόμενης σειράς μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με επιτόκιο που εφαρμόζεται από την αγορά κατά το χρόνο εκείνο σε χρηματοοικονομικά μέσα συγκρίσιμης πιστωτικής υπόστασης και τα οποία παρέχουν στην ουσία τις ίδιες ταμειακές ροές, με τους ίδιους όρους, αλλά χωρίς το δικαίωμα μετατροπής. Κατά την αρχική αναγνώριση των συνθετικών στοιχείων του χρηματοοικονομικού μέσου, δεν προκύπτει κέρδος ή ζημιά.

Μεταγενέστερα, το στοιχείο της υποχρέωσης επιμετρείται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, για να αποσβεστεί η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της λογιστικής αξίας κατά την αρχική αναγνώριση, μέχρι να διακανονιστεί κατά τη μετατροπή ή την αποπληρωμή της. Η λογιστική αξία του στοιχείου των ιδίων κεφαλαίων δεν αναπροσαρμόζεται.

2.15.11 Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ)

Τα ΜΑΕΚ είναι αόριστης διάρκειας χρηματοοικονομικά μέσα που εκδόθηκαν από την Εταιρία. Δεν έχουν ημερομηνία λήξης και μπορούν να μετατραπούν κατ 'επιλογή του κατόχου κατά τις περιόδους μετατροπής. Η Εταιρία μπορεί κατά την κρίση της, σε οποιοδήποτε χρόνο λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοοικονομική της κατάσταση καθώς και τη φερεγγυότητά της, να επιλέξει να ακυρώσει την πληρωμή τόκου σε μη σωρευτική βάση. Οποιαδήποτε ακυρωθείσα πληρωμή τόκου δε θα οφείλεται και δε θα καθίσταται πληρωτέα από την Εταιρία. Τα ΜΑΕΚ μπορούν να εξαγοραστούν στο σύνολό τους κατ' επιλογή της Εταιρίας και μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιουσδήποτε δεδουλευμένους τόκους στις 30 Ιουνίου 2016 ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που έπεται.. Τα ΜΑΕΚ μετατρέπονται υποχρεωτικά σε συνήθεις μετοχές της Εταιρίας αν συμβεί ένα Γεγονός Έκτακτης Ανάγκης Κεφαλαίου ή Βιωσιμότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται ως συμμετοχικοί τίτλοι, καθώς δεν περιλαμβάνουν συμβατική υποχρέωση για την Εταιρία να αποπληρώσει σε μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο τους κατόχους και είναι εξαγοράσιμα και μετατρέψιμα κατά τη διακριτική ευχέρεια της Εταιρίας.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.16 Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

2.16.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν: (α) εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου, ή (β) το Συγκρότημα έχει μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου ή (γ) έχει αναλάβει συμβατική υποχρέωση να καταβάλει τις ταμειακές ροές σε τρίτο μέρος, και: είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, είτε (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, αλλά δεν έχει διατηρήσει τον έλεγχό του.

2.16.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν εξοφλείται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, το Συγκρότημα αξιολογεί εάν υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση αξίας. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση αξίας όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη απομείωσης αξίας ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου (ένα 'ζημιογόνο γεγονός') και εκείνο το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης μπορεί να περιλαμβάνουν ενδείξεις σημαντικής οικονομικής δυσχέρειας του οφειλέτη ή ομάδας οφειλετών, παράβαση του συμβολαίου όπως αθέτηση ή πλημμέλεια στις καταβολές τόκων ή κεφαλαίου, το ενδεχόμενο πτώχευσης του οφειλέτη ή ότι θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση, και όπου παρατηρήσιμα στοιχεία υποδεικνύουν την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών όπως μεταβολές στις καθυστερημένες πληρωμές ή στις οικονομικές συνθήκες που έχουν επίδραση στη δημιουργία ζημιών.

2.17.1 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το Συγκρότημα αξιολογεί αρχικά αν υφίσταται αντικειμενική απόδειξη για την απομείωση αξίας, σε ατομική βάση, για σημαντικά δάνεια και απαιτήσεις. Επίσης γίνεται συλλογική αξιολόγηση για δάνεια και απαιτήσεις που δεν είναι από μόνα τους σημαντικά και για ζημιές οι οποίες έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα διαπιστωθεί σε δάνεια και απαιτήσεις που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση και για τα οποία δεν έχει γίνει πρόβλεψη.

Η εισπραξιμότητα των δανείων και απαιτήσεων αξιολογείται κατά οφειλέτη για όλα τα σημαντικά ποσά, με βάση την οικονομική κατάσταση, πόρους χρηματοδότησης και το ιστορικό αποπληρωμής του οφειλέτη, την πιθανότητα υποστήριξης από πιστοληπτικά αξιόπιστους εγγυητές και τη ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων.

Υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένα δάνειο έχει υποστεί απομείωση όταν είναι πιθανόν ότι το Συγκρότημα δεν θα εισπράξει όλο το οφειλόμενο ποσό με βάση τους αρχικούς όρους του συμβολαίου του δανείου.

Όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει απομείωση της αξίας ενός δανείου το ποσό της ζημιάς επιμετράτε ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής του αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από εγγυήσεις και εμπράγματες εξασφαλίσεις ασχέτως της αγωγής κατασχέσεως. Η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών υπολογίζεται χρησιμοποιώντας ως επιτόκιο προεξόφλησης το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του δανείου. Σε περίπτωση δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για την επιμέτρηση της ζημιάς είναι το τρέχον επιτόκιο αναφοράς πλέον το περιθώριο που προσδιορίζεται στο αρχικό συμβόλαιο.

Οι προβλέψεις για απομείωση δανείων προσδιορίζεται με το μοντέλο 'ζημιών που έχει επισυμβεί', όπως απαιτείται από τα ΔΠΧΑ, που απαιτούν την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης που προέκυψε από γεγονότα του παρελθόντος και απαγορεύουν την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης που θα μπορούσαν να προκύψουν από μελλοντικά γεγονότα, ανεξάρτητα από το ποσό πιθανό είναι να συμβούν αυτά τα μελλοντικά γεγονότα.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.1 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Η λογιστική αξία του δανείου μειώνεται μέσω της χρήσης λογαριασμού πρόβλεψης και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Τα δάνεια και οι σχετικές προβλέψεις διαγράφονται όταν δεν είναι εφικτή η είσπραξή τους. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ύψος της ζημιάς απομείωσης μειωθεί, και η μείωση σχετίζεται εξ αντικειμένου με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, όταν η φερεγγυότητα του πελάτη έχει βελτιωθεί σε τέτοιο βαθμό που να θεωρείται εφικτή η έγκαιρη είσπραξη όλου ή μέρους του κεφαλαίου και των τόκων με βάση τους όρους της σύμβασης του δανείου, η ζημιά απομείωσης αναστρέφεται με την προσαρμογή της σχετικής πρόβλεψης απομείωσης. Εισπράξεις από δάνεια που διαγράφηκαν, πιστώνονται στο λογαριασμό 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Για το σκοπό της συλλογικής αξιολόγησης της απομείωσης, τα δάνεια κατατάσσονται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη το είδος του δανείου, τη γεωγραφική τοποθεσία, τις ληξιπρόθεσμες οφειλές και άλλους σχετικούς παράγοντες.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές για ομάδες δανείων και απαιτήσεων που αξιολογούνται σε συλλογική βάση, εκτιμώνται βάσει του ιστορικού ζημιάς για δάνεια με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που συμβαδίζουν με εκείνα της ομάδας. Το ιστορικό ζημιάς προσαρμόζεται βάσει των τρεχόντων παρατηρήσιμων δεδομένων, ώστε να αντικατοπτρίζει τις επιδράσεις των τρεχουσών συνθηκών που δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία βασίζεται το ιστορικό ζημιάς και να αφαιρεί τις επιδράσεις συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν επικρατούν επί του παρόντος. Η μέθοδος και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών αναθεωρούνται τακτικά ώστε να μειώνονται οι διαφορές μεταξύ των εκτιμήσεων των ζημιών και της παρελθούσης εμπειρίας.

2.17.2 Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως κρατούμενες μέχρι τη λήξη και ως δάνεια και απαιτήσεις

Για τις επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως κρατούμενες μέχρι τη λήξη ή ως δάνεια και απαιτήσεις, το Συγκρότημα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εάν υφίστανται αντικειμενικές αποδείξεις ότι έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης. Αν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης, το ποσό της ζημιάς επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που δεν έχουν πραγματοποιηθεί). Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην περίπτωση των ΟΕΔ στην 'Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης'.

Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, το ύψος της ζημιάς απομείωσης μειώνεται, και η μείωση σχετίζεται εξ αντικειμένου με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται, και το ποσό της αναστροφής πιστώνεται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην περίπτωση των ΟΕΔ στην 'Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης'.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.3 Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Για τις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, το Συγκρότημα προβαίνει σε αξιολόγηση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού εάν υφίστανται αντικειμενικές αποδείξεις ότι έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης.

Για μετοχές που κατατάσσονται ως διαθέσιμες προς πώληση, οι αντικειμενικές αποδείξεις περιλαμβάνουν μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση (η οποία υφίσταται όταν η ζημιά ανέρχεται σε τουλάχιστον 25%, εκτός από τις περιπτώσεις των εταιρειών επενδύσεων για τις οποίες έχουν καθοριστεί υψηλότερα όρια) ή παρατεταμένη μείωση (για περίοδο 12 μηνών) της εύλογης αξίας κάτω του κόστους. Όπου υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης, το ποσό της συνολικής ζημιάς – που επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας μείον τη ζημιά απομείωσης της επένδυσης η οποία είχε αναγνωριστεί προηγουμένως στα αποτελέσματα – αφαιρείται από το 'Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση' και αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην περίπτωση των ΟΕΔ στην 'Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης'. Οι ζημιές απομείωσης για επενδύσεις σε μετοχές δεν αναστρέφονται μέσω της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων. Αυξήσεις στην εύλογη αξία μετά την απομείωση αναγνωρίζονται στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση' στα ίδια κεφάλαια.

Για ομόλογα που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση, η αξιολόγηση για απομείωση βασίζεται στα ίδια κριτήρια με εκείνα που ισχύουν για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της ζημιάς απομείωσης μειώνεται, και η μείωση σχετίζεται εξ αντικειμένου με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' μέσω της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην περίπτωση των ΟΕΔ στην 'Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης'.

2.18 Λογιστική αντιστάθμισης

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος και στην περίπτωση των αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Το Συγκρότημα εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης για συναλλαγές οι οποίες πληρούν τα σχετικά κριτήρια.

Κατά την έναρξη της αντιστάθμισης, το Συγκρότημα προβαίνει σε τεκμηρίωση της αντισταθμιστικής σχέσης και της επιδίωξής του αναφορικά με τη διαχείριση του κινδύνου και της στρατηγικής του για την ανάληψη της αντιστάθμισης. Η τεκμηρίωση περιλαμβάνει και τον τρόπο με τον οποίο το Συγκρότημα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης.

Κατά την έναρξη της αντιστάθμισης, αξιολογείται κατά πόσον η αντιστάθμιση αναμένεται να είναι άκρως αποτελεσματική ως προς τον συμψηφισμό των μεταβολών της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ροών που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Μια αντιστάθμιση θεωρείται άκρως αποτελεσματική όταν οι μεταβολές της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ροών του αντισταθμιστικού χρηματοοικονομικού μέσου και του αντισταθμιζόμενου μέσου που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο κατά την περίοδο για την οποία έχει προσδιοριστεί η αντιστάθμιση, συμψηφίζονται σε εύρος που κυμαίνεται μεταξύ 80% και 125%. Όσον αφορά τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών όπου το αντισταθμιζόμενο μέσο είναι μια προσδοκώμενη συναλλαγή, το Συγκρότημα εκτιμά εάν αυτή είναι πολύ πιθανή και εάν παρουσιάζει έκθεση στον κίνδυνο μεταβολής των ταμειακών ροών η οποία ενδέχεται να επηρεάσει τα αποτελέσματα.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.18 Λογιστική αντιστάθμισης (συνέχεια)

2.18.1 Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας που πληρούν τα κριτήρια, το κέρδος ή η ζημιά από την εκ νέου επιμέτρηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η λογιστική αξία του αντισταθμιζόμενου μέσου προσαρμόζεται με το κέρδος ή τη ζημιά που προκύπτει από το αντισταθμιζόμενο μέσο και αφορά τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Το εν λόγω κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται επίσης στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Εάν το αντισταθμιστικό χρηματοοικονομικό μέσο εκπνεύσει ή πωληθεί, διακοπεί ή ασκηθεί, ή η αντιστάθμιση δεν πληροί εφεξής τις προϋποθέσεις εφαρμογής της αντισταθμιστικής λογιστικής, η λογιστική αντιστάθμισης διακόπτεται.

Για αντισταθμιζόμενα μέσα που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής τους αξίας κατά τη διακοπή της αντιστάθμισης, και της αξίας που θα είχε το μέσο χωρίς τη λογιστική αντιστάθμισης, αποσβένεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την υπολειπόμενη περίοδο της αρχικής αντιστάθμισης. Σε περίπτωση διαγραφής του αντισταθμιζόμενου μέσου, η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.

2.18.2 Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Για αντισταθμίσεις ταμειακών ροών που πληρούν τα κριτήρια, το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση, αναγνωρίζεται απευθείας στο 'Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών' στα ίδια κεφάλαια, και το αναποτελεσματικό μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών'.

Τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί απευθείας στο 'Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών', μεταφέρονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην περίοδο κατά την οποία η αντισταθμιζόμενη προσδοκώμενη συναλλαγή επηρεάζει τα αποτελέσματα.

2.18.3 Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Οι αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές ή υποκαταστήματα στο εξωτερικό αντιμετωπίζονται λογιστικά κατά τρόπο συναφή με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του αντισταθμιστικού μέσου που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα 'Κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος', στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Το κέρδος ή η ζημιά από το μέσο αντιστάθμισης που αφορά το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης που έχει αναγνωριστεί απευθείας στα ίδια κεφάλαια αναγνωρίζεται στα 'Κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την πώληση της εν λόγω θυγατρικής ή υποκαταστήματος εξωτερικού.

2.19 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό, όταν το Συγκρότημα έχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά που αναγνωρίστηκαν και προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση.

2.20 Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για σκοπούς της ενοποιημένης κατάστασης ταμειακών ροών αποτελούνται από μετρητά, μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες και άλλες αξίες που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμες ή αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόκτησής τους.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.21 Ασφαλιστικές εργασίες

Το Συγκρότημα παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες γενικού κλάδου και κλάδου ζωής και εκδίδει συμβόλαια που συνεπάγονται την ανάληψη ασφαλιστικού κινδύνου ή χρηματοοικονομικού κινδύνου. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι το συμβόλαιο στο οποίο ο φορέας ασφάλισης αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από τον ασφαλιζόμενο, αποδεχόμενος να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο στην περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος (το ασφαλιζόμενο συμβάν) που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο. Επενδυτικά συμβόλαια είναι τα συμβόλαια στα οποία το Συγκρότημα αποδέχεται χρηματοοικονομικό κίνδυνο.

Τα επενδυτικά συμβόλαια μπορούν να επαναταξινομηθούν ως ασφαλιστήρια συμβόλαια μετά την αρχική τους αναγνώριση εάν ο ασφαλιστικός κίνδυνος γίνει σημαντικός.

Ένα συμβόλαιο που κατατάχθηκε ως ασφαλιστήριο συμβόλαιο παραμένει ασφαλιστήριο συμβόλαιο μέχρι την εκπλήρωση ή εκπνοή όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το συμβόλαιο, έστω και αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος μειωθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της περιόδου του συμβολαίου.

2.21.1 Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής

Τα ασφάλιστρα από ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις (unit-linked) αναγνωρίζονται όταν εισπραχθούν και γίνει η κατανομή μονάδων στους ασφαλιζόμενους. Τα ασφάλιστρα από ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής που δεν συνδέονται με επενδύσεις (non-linked) αναγνωρίζονται όταν είναι εισπρακτέα με βάση τους όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι αμοιβές διαχείρισης επενδύσεων και άλλα έξοδα που χρεώνονται στα ασφαλιστικά ταμεία μακροπρόθεσμων εργασιών καθώς και το κόστος κάλυψης από θάνατο αναγνωρίζονται σε αντιστοιχία με τα σχετικά ασφάλιστρα και με βάση τους όρους των σχετικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν συμβούν. Οι υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής καθορίζονται μετά από αναλογιστική εκτίμηση και για ασφαλιστήρια συνδεδεμένα με επενδύσεις περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των μονάδων που κατανεμήθηκαν ξεχωριστά για κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

2.21.2 Συμβόλαια σε ισχύ

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ως άυλο περιουσιακό στοιχείο την παρούσα αξία του μεριδίου του στα κέρδη που αναμένεται ότι θα προκύψουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, χρησιμοποιώντας κατάλληλες οικονομικές και αναλογιστικές εκτιμήσεις παρόμοιες με αυτές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των σχετικών υποχρεώσεων από τα ίδια ασφαλιστήρια συμβόλαια. Η μεταβολή στην παρούσα αξία καθορίζεται βάσει των ταμειακών ροών μετά τη φορολογία, αλλά για σκοπούς παρουσίασης, η μεταβολή στην αξία αναφέρεται πριν τη φορολογία, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο ποσοστό φορολογίας.

2.21.3 Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου

Τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν είναι εισπρακτέα με βάση τους όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Τα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και αντασφάλιστρα που αναλογούν στην περίοδο κινδύνου μετά την ημερομηνία του ισολογισμού μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις.

Γίνεται πρόβλεψη για το υπολογιζόμενο ποσό των εκκρεμών απαιτήσεων που έχουν γνωστοποιηθεί αλλά δεν έχουν διακανονιστεί και των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί. Η πρόβλεψη για το ποσό των απαιτήσεων που έχουν γνωστοποιηθεί αλλά δεν έχουν διακανονιστεί γίνεται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γνωστά δεδομένα, την εμπειρία του πρόσφατου παρελθόντος και υποθέσεις για τη μελλοντική έκβαση των εκκρεμών απαιτήσεων. Η πρόβλεψη για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού υπολογίζεται με παρόμοιες στατιστικές τεχνικές.

2.21.4 Επενδυτικά συμβόλαια

Το Συγκρότημα αναλαμβάνει τη διαχείριση προγραμμάτων αφυπηρέτησης υπαλλήλων πελατών εταιριών τα οποία προσφέρουν εγγυημένη απόδοση επί των εισφορών. Τα συμβόλαια αυτά προσδιορίζουν τα ωφελήματα προς τους υπαλλήλους. Τυχόν ελλείμματα καλύπτονται από τις εταιρίες στις οποίες ανήκει το προσωπικό που ασφαλίζεται. Το Συγκρότημα δεν έχει καμία υποχρέωση από τυχόν αναλογιστικό έλλειμμα.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.21 Ασφαλιστικές εργασίες (συνέχεια)

2.21.5 Έλεγχος επάρκειας υποχρεώσεων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού διενεργείται έλεγχος της επάρκειας των υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια, χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες βέλτιστες εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών συμβατικών ταμειακών ροών και απαιτήσεων, εξόδων και αποδόσεων των επενδύσεων. Οποιαδήποτε ελλείμματα στις προβλέψεις αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.22 Συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης

Αξίες που πωλούνται βάσει συμφωνίας για επαναγορά σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία δεν διαγράφονται από τον ενοποιημένο ισολογισμό. Τα εισπραχθέντα ποσά, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων, αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό ως 'Συμφωνίες επαναγοράς' και αποδίδουν την ουσία της συναλλαγής ως δάνειο προς το Συγκρότημα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς παρουσιάζεται ως έξοδο από τόκους και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της συμφωνίας χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι συμφωνίες επαναγοράς κατά την ημερομηνία του ενοποιημένου ισολογισμού αφορούν συμφωνίες με τράπεζες. Οι επενδύσεις που έχουν δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια των συμφωνιών επαναγοράς, μπορούν είτε να πωληθούν είτε να επανεκχωρηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο.

Αξίες που αγοράζονται βάσει συμφωνίας για επαναπώληση σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία αναγνωρίζονται ως συμφωνίες επαναπώλησης. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και τιμής επαναπώλησης παρουσιάζεται σαν έσοδο από τόκους και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της συμφωνίας χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι συμφωνίες επαναπώλησης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού αφορούν συμφωνίες με τράπεζες. Οι επενδύσεις που έχουν ληφθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια των συμφωνιών επαναπώλησης, μπορούν είτε να πωληθούν, είτε να επανεκχωρηθούν από το Συγκρότημα.

2.23 Χρηματοδοτικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως εκμισθωτής

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις όπου το Συγκρότημα μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη που συνοδεύουν την κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου στο μισθωτή, περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στα 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'. Μια απαίτηση αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με ποσό ίσον με την παρούσα αξία των μισθωμάτων προεξοφλούμενων με το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης, περιλαμβανομένης της εγγυημένης υπολειμματικής αξίας που δικαιούται ο εκμισθωτής. Τα έσοδα από την απαίτηση αναγνωρίζονται στα 'Έσοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.24 Λειτουργικές μισθώσεις – Το Συγκρότημα ως μισθωτής

Οι λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα στα ενοποιημένα αποτελέσματα στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' με τη σταθερή μέθοδο σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.25 Ακίνητα και εξοπλισμός

Ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα για χρήση στην παροχή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς κατατάσσονται ως ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες του Συγκροτήματος. Στις επενδύσεις σε ακίνητα κατατάσσονται ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα για ενοικίαση ή/και για κεφαλαιουχικό κέρδος. Στην περίπτωση όπου ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα περιλαμβάνουν ένα μέρος που χρησιμοποιείται για τις εργασίες του Συγκροτήματος και ένα μέρος που ενοικιάζεται σε τρίτους ή κρατείται για κεφαλαιουχικό κέρδος, η κατάταξή τους βασίζεται στο κατά πόσο τα συστατικά μέρη μπορούν να πωληθούν ξεχωριστά. Διαφορετικά, ολόκληρο το ακίνητο αναγνωρίζεται ως ακίνητο που χρησιμοποιείται για τις εργασίες του Συγκροτήματος, εκτός αν το μέρος που χρησιμοποιείται για τις εργασίες του Συγκροτήματος είναι ασήμαντο. Η κατάταξη των ακινήτων στις διάφορες κατηγορίες εξετάζεται σε συστηματική βάση και αναθεωρείται όταν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στη χρήση τους.

Τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες του Συγκροτήματος επιμετρούνται αρχικά στο κόστος και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Η εκτίμηση γίνεται σε τακτά διαστήματα μεταξύ 3 μέχρι 5 χρόνια αναλόγως του ακινήτου ούτως ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία. Η εκτίμηση γίνεται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται στην εύλογη αξία μείον την υπολειμματική αξία κάθε ακινήτου με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής. Οι ωφέλιμες ζωές κυμαίνονται από 30 μέχρι 67 χρόνια. Στην περίπτωση διάθεσης ακινήτων, το σχετικό υπόλοιπο στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης' μεταφέρεται στο 'Αποθεματικό αδιανέμητων κερδών'.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.25 Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

Οι δαπάνες βελτίωσης/μετατροπών σε μισθωμένα ακίνητα αποσβένονται σε 3 με 5 χρόνια ή κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης όταν αυτή δεν υπερβαίνει τα 5 χρόνια.

Ο εξοπλισμός επιμετρείται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις του εξοπλισμού υπολογίζονται στο κόστος, με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του, από 3 μέχρι 10 χρόνια.

Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, η αξία του εξοπλισμού θεωρείται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική του αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας, ο εξοπλισμός απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.26 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος, που συμπεριλαμβάνει τα έξοδα της συναλλαγής. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία τους.

Το 'Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων' περιλαμβάνει και επανεκτίμηση ακινήτων τα οποία αρχικά χρησιμοποιούνταν από το Συγκρότημα για την παροχή υπηρεσιών και αργότερα μεταφέρθηκαν στις 'Επενδύσεις σε ακίνητα'.

Το Συγκρότημα ως μέρος των συνήθων εργασιών του, αποκτά ακίνητα από πελάτες στα πλαίσια διευθέτησης των υποχρεώσεών τους, είτε απευθείας είτε μέσω εταιριών που ελέγχονται από το Συγκρότημα των οποίων η μόνη δραστηριότητα είναι η διαχείριση των εν λόγω ακινήτων. Τα ακίνητα αυτά αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος ως ακίνητα για επένδυση, αποδίδοντας την ουσία αυτών των συναλλαγών.

2.27 Αποθέματα ακινήτων προς πώληση

Τα αποθέματα ακινήτων προς πώληση επιμετρούνται στην τιμή κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη.

2.28 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση επιμετρούνται στη λογιστική τους αξία ή στην εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησής τους, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη. Ένα μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα εκποίησης κατατάσσεται ως κατεχόμενο προς πώληση αν η λογιστική του αξία θα ανακτηθεί κυρίως μέσω μιας συναλλαγής πώλησης και όχι από τη συνεχόμενη χρήση του. Για να συμβεί αυτό, η πώληση του περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας εκποίησης πρέπει να είναι πολύ πιθανή και το περιουσιακό στοιχείο να είναι διαθέσιμο για άμεση πώληση στην τρέχουσα κατάστασή του. Η διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί στη πώληση, η οποία θα πρέπει να αναμένεται ότι θα πληροί τις προϋποθέσεις αναγνώρισης ως ολοκληρωμένη πώληση εντός ενός έτους από την ημερομηνία κατάταξης του περιουσιακού στοιχείου ως κατεχόμενου προς πώληση.

Τα κέρδη ή ζημιές από διακοπείσες δραστηριότητες παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χωριστά από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες ακόμα και όταν το Συγκρότημα διατηρήσει δικαιώματα μειοψηφίας στη θυγατρική μετά την πώληση. Τα κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που προκύπτουν από διακοπείσες δραστηριότητες παρουσιάζονται χωριστά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Τα ακίνητα και ο εξοπλισμός και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση, δεν αποσβένονται όσο παραμένουν στην κατηγορία αυτή.

2. Λογιστικές Πολιτικές (συνέχεια)

2.29 Υπεραξία και άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της καθαρής εύλογης αξίας του μεριδίου του Συγκροτήματος επί των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγορασθείσας επιχείρησης κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον τυχόν απομείωση. Η υπεραξία εξετάζεται για απομείωση σε ετήσια βάση στις 31 Δεκεμβρίου ή πιο συχνά αν τα γεγονότα ή οι μεταβολές στις συνθήκες υποδεικνύουν πιθανή απομείωση της αξίας.

Τα άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν λογισμικά προγράμματα, δικαιώματα χρήσης, εμπορική επωνυμία, εξαγορά ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου και πελατειακές σχέσεις που αποκτήθηκαν μέσων εξαγορών. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν ξεχωριστά επιμετρούνται αρχικά στο κόστος. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν μέσων εξαγορών είναι η εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των περιουσιακών στοιχείων, η οποία είναι 10 χρόνια για δικαιώματα χρήσης, μεταξύ 7 και 10 χρόνια για σχέσεις πελατών, 8 χρόνια για την εμπορική επωνυμία και μεταξύ 3 και 5 χρόνια για λογισμικά προγράμματα.

Τα άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναθεωρούνται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας του, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.30 Μετοχικό κεφάλαιο

Η διαφορά μεταξύ της τιμής έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου και της ονομαστικής αξίας αναγνωρίζεται στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο. Τα έξοδα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια.

2.31 Προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές

Προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές αναγνωρίζονται όταν: (α) το Συγκρότημα έχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, (β) πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για διακανονισμό της δέσμευσης και (γ) μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης.

2.32 Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Το Συγκρότημα παρέχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις σε πελάτες που περιλαμβάνουν πιστώσεις για εισαγωγές/εξαγωγές, άλλες εγγυητικές επιστολές και εγγυήσεις εξ'αποδοχών. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία και περιλαμβάνονται στις 'Λοιπές υποχρεώσεις' στον ισολογισμό. Μεταγενέστερα, οι υποχρεώσεις του Συγκροτήματος για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις επιμετρούνται στο υψηλότερο ποσό μεταξύ: (α) του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά μειωμένο με τη συσσωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίζεται περιοδικά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα "Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες' με βάση τους όρους της εγγύησης και (β) της καλύτερης διαθέσιμης εκτίμησης της δαπάνης που απαιτείται για το διακανονισμό πιθανής υποχρέωσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα της εγγύησης.

Οποιαδήποτε αύξηση στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζεται στις 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το υπόλοιπο της υποχρέωσης από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που παραμένει αναγνωρίζεται στα "Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν η εγγύηση εκπληρωθεί, ακυρωθεί ή εκπνεύσει.

2. **Λογιστικές Πολιτικές** (συνέχεια)

2.33 Συγκριτικές πληροφορίες

Επιπρόσθετα από την αλλαγή λογιστικής πολιτικής ωφελημάτων αφυπηρέτησης προσωπικού, η παρουσίαση των συγκριτικών πληροφοριών έχει επίσης αναπροσαρμοστεί και η επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος παρουσιάζεται στη Σημείωση 2.2.2. Επιπρόσθετα η παρουσίαση των συγκριτικών πληροφοριών έχει επίσης αναπροσαρμοστεί για να συνάδει με τις αλλαγές στην παρουσίαση που έγιναν για το τρέχον έτος. Αυτές οι αναπροσαρμογές στην παρουσίαση δεν είχαν οποιαδήποτε επίδραση στις ζημιές μετά τη φορολογία ή στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαιτεί όπως η διοίκηση του Συγκροτήματος προβαίνει σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιώδη επίπτωση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και στις γνωστοποιήσεις, όπως επίσης στις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και τις σχετικές γνωστοποιήσεις, όπως και στις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η αβεβαιότητα σχετικά με αυτές τις υποθέσεις και εκτιμήσεις μπορεί να οδηγήσει σε αποτελέσματα τα οποία απαιτούν σημαντική προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που επηρεάζονται σε μελλοντικές περιόδους.

Οι βασικές παραδοχές για το μέλλον και άλλοι κύριοι παράγοντες αβεβαιότητας των εκτιμήσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς, που έχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος, περιγράφονται πιο κάτω. Το Συγκρότημα στηρίζει τις παραδοχές και τις εκτιμήσεις σε παραμέτρους διαθέσιμες κατά την ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Οι υφιστάμενες συνθήκες και παραδοχές σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις, μπορεί όμως να αλλάξουν λόγω αλλαγών στην αγορά ή σε συνθήκες πέραν του ελέγχου του Συγκροτήματος. Οι αλλαγές αυτές αντανακλώνται στις παραδοχές, όταν αυτές συμβαίνουν.

3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας έχει προβεί σε εκτίμηση της ικανότητάς της να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα και έχει ικανοποιηθεί ότι έχει τους πόρους για να συνεχίσει την επιχειρησιακή της δραστηριότητα στο προβλεπόμενο μέλλον. Ως εκ τούτου, οι οικονομικές καταστάσεις συνεχίζουν να ετοιμάζονται με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Παρά την πιο πάνω εκτίμηση, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι παραμένουν αβεβαιότητες που ενδεχομένως να θέτουν υπό σημαντική αμφιβολία την ικανότητα της Εταιρίας να συνεχίσει τη λειτουργία της ως δρώσα οικονομική μονάδα.

Οι συνθήκες που επικρατούσαν το 2012, καθώς και οι εξελίξεις μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων που παρατίθενται στη σημείωση 53 και έχουν ληφθεί υπόψη από τη Διεύθυνση για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρίας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

3.1.1 Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας

Το 2012 και το 2011, το Συγκρότημα έχει υποστεί σημαντικές ζημιές λόγω της απομείωσης των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και της αύξησης των προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Το Συγκρότημα συμμετείχε σε Κεφαλαιακή Άσκηση η οποία διενεργήθηκε το 2011 από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (‘ΕΑΤ’) σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Η Κεφαλαιακή Άσκηση που διενεργήθηκε σε 71 Ευρωπαϊκές Τράπεζες, αποσκοπούσε στη δημιουργία έκτακτου και προσωρινού κεφαλαιακού αποθέματος (capital buffer) για αντιμετώπιση των τρεχουσών ανησυχιών της αγοράς από τον κίνδυνο της έκθεσης σε κρατικά ομόλογα και των άλλων υπολειμματικών πιστωτικών κινδύνων που σχετίζονται με το δυσμενές περιβάλλον της αγοράς. Αυτό το απόθεμα δεν είχε σχεδιαστεί αποκλειστικά για να καλύψει ζημιές από κυβερνητικά ομόλογα αλλά για να διαβεβαιώσει τις αγορές για την ικανότητα των τραπεζών να αντεπεξέλθουν σε μια σειρά από κρίσεις και να εξακολουθήσουν να διατηρούν επαρκή κεφάλαια.

Σύμφωνα με την Κεφαλαιακή Άσκηση (χρησιμοποιώντας στοιχεία 30 Σεπτεμβρίου 2011), το κεφαλαιακό έλλειμμα για το Συγκρότημα ανερχόταν σε €1.560 εκατ. το οποίο έπρεπε να καλυφθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2012. Τον Ιανουάριο του 2012 το Συγκρότημα είχε υποβάλει σχέδιο στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου στο οποίο καθορίζονταν οι διάφορες ενέργειες στις οποίες θα προέβαινε για την επίτευξη του απαιτούμενου στόχου κεφαλαιακής ενίσχυσης που είχε καθοριστεί από την ΕΑΤ.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

3.1.1 Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας (συνέχεια)

Στα πλαίσια αυτά, το Συγκρότημα έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα μέτρα για κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος της ΕΑΤ: (i) έκδοση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €160 εκατ. και μετατροπή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου σε μετοχές ύψους €432 εκατ. το Μάρτιο του 2012, (ii) πώληση της Bank of Cyprus Australia Ltd με θετική συνεισφορά στα κεφάλαια ύψους €80 εκατ., και (iii) διαχείριση των σταθμισμένων περιουσιακών του στοιχείων.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012 το Συγκρότημα πραγματοποίησε επιπρόσθετες ζημιές λόγω αυξημένων προβλέψεων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο σε Κύπρο και Ελλάδα, καθώς και της περαιτέρω απομείωσης των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και ομολόγων χρηματοοικονομικών οργανισμών σε Κύπρο και Ελλάδα. Σαν αποτέλεσμα, το Συγκρότημα ανακοίνωσε στις 27 Ιουνίου 2012 ότι δεν ήταν σε θέση να καλύψει πλήρως το κεφαλαιακό έλλειμμα όπως είχε καθοριστεί από την ΕΑΤ και αποτάθηκε στην Κυπριακή Δημοκρατία για κεφαλαιακή στήριξη.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το Συγκρότημα δεν πληρούσε τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας (Σημ. 49).

Η Κυπριακή οικονομία έχει επίσης επηρεαστεί αρνητικά τα τελευταία χρόνια από την πιστωτική κρίση στην Ευρωζώνη, κυρίως λόγω των οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα και της αστάθειας των διεθνών χρηματαγορών. Τον Ιούνιο 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση αιτήθηκε την παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας από την Τρόικα μέρος της οποίας θα προοριζόταν μεταξύ άλλων, για την κεφαλαιακή στήριξη του Συγκροτήματος. Οι διαπραγματεύσεις της Κυπριακής κυβέρνησης με την Τρόικα βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά το τέλος του έτους.

Ως μέρος της συμφωνίας μεταξύ της Τρόικας και της Κυπριακής κυβέρνησης, το Συγκρότημα ανακεφαλαιοποιήθηκε μέσω της μετατροπής μέρους των ανασφάλιστων καταθέσεων των πελατών του σε μετοχές ('bail–in') που ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2013 και της απορρόφησης συσσωρευμένων ζημιών από τους κατόχους συνήθων μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων, ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος είναι πέραν του 9%. Το Συγκρότημα, όπως έχει επίσης ανακοινωθεί από την Αρχή Εξυγίανσης, έχει κεφαλαιοποιηθεί σε επίπεδο που μπορεί να υποστηρίξει αναμενόμενες ζημιές στο δανειακό του χαρτοφυλάκιο.

3.1.2 Ρευστότητα

Οι υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας του Συγκροτήματος έχουν περιορίσει την πρόσβαση του σε ρευστότητα από άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Κατά τη διάρκεια του 2012, η Εταιρία βασιζόταν στην άντληση ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (μαζί το 'Ευρωσύστημα'). Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 το Συγκρότημα δεν είχε οποιαδήποτε χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα. Σαν αποτέλεσμα της περαιτέρω επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών και της αυξημένης εκροής καταθέσεων στις αρχές του 2013, το Συγκρότημα άντλησε ρευστότητα από το Ευρωσύστημα το Μάρτιο του 2013 (πριν την συμφωνία Κύπρου – Eurogroup) η οποία στις 15 Μαρτίου 2013 ανερχόταν σε περίπου €1 δις.

Η μεταφορά ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd ('Λαϊκή Τράπεζα') στο Συγκρότημα, είχε ως αποτέλεσμα τη μεταφορά χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα ύψους €9 δις κατά την ημερομηνία εξαγοράς.
Η περιορισμένη πρόσβαση που διαθέτει το Συγκρότημα για άντληση ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων, σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση από το Ευρωσύστημα.

Η χρηματοδότηση του Συγκροτήματος από το Ευρωσύστημα κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε €11 δις.

Παρά το γεγονός ότι το Συγκρότημα δεν έχει λάβει συγκεκριμένες εγγυήσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει ότι το Συγκρότημα θα συνεχίσει να έχει πρόσβαση στις διευκολύνσεις ρευστότητας του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

3.1.2 Ρευστότητα (συνέχεια)

Την 1η Αυγούστου 2013, η Εταιρία αποκαταστάθηκε ως αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ('ΕΚΤ') για πράξεις νομισματικής πολιτικής. Ο συνδυασμός της αποκατάστασης του αντισυμβαλλόμενου καθεστώτος και της έγκρισης για τη χρήση των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και ομολόγων εγγυημένων από αυτή ως εξασφάλιση, έχει οδηγήσει σε μείωση του δανεισμού μέσω του μηχανισμού παροχής έκτακτης ρευστότητας ('ELA'), καθώς η Εταιρία μπορεί να χρηματοδοτείται απευθείας από την ΕΚΤ μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής. Επιπλέον, η άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ γίνεται με ευνοϊκότερους όρους, δεδομένου ότι το επιτόκιο για την κύρια αναχρηματοδότηση δραστηριοτήτων ανέρχεται επί του παρόντος σε 0,5% ετησίως.

Η Κυπριακή Δημοκρατία εισήγαγε το Μάρτιο του 2013 προσωρινά περιοριστικά μέτρα στις τραπεζικές και τις ταμειακές συναλλαγές. Τα μέτρα παρέχουν στο Συγκρότημα κάποια χρονικά περιθώρια για να αντιμετωπίσει τη σημαντική πίεση ρευστότητας στην τοπική αγορά και τον κίνδυνο εκροής καταθέσεων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν περιορισμούς στις αναλήψεις μετρητών, υποχρεωτική ανανέωση καταθέσεων και περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων.

3.1.3 Έκθεση στην Ελλάδα

Η συνεχιζόμενη σοβαρή ύφεση στην Ελλάδα οδήγησε σε σημαντικές ζημιές από την απομείωση δανείων και απαιτήσεων και από τα Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου. Η πώληση των τραπεζικών εργασιών χρηματοδοτικών μισθώσεων και εργασιών (leasing) του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, στην Τράπεζα Πειραιώς, ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας μεταξύ Κύπρου – Eurogroup, εξαλείφοντας έτσι σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Συγκροτήματος στις επικρατούσες συνθήκες αβεβαιότητας της Ελληνικής οικονομίας.

3.1.4 Νομικές διαδικασίες και απαιτήσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο και η διοίκηση έχουν μελετήσει τις επιπτώσεις δικαστικών διαδικασιών και απαιτήσεων κατά του Συγκροτήματος που αφορούν πρώτιστα τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές και την απορρόφηση ζημιών από τους κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας. Το Συγκρότημα έχει εξασφαλίσει νομική συμβουλή σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές. Παρά τη μοναδικότητα των εν λόγω απαιτήσεων και τις αβεβαιότητες που προκύπτουν από αυτή την πρωτοφανή κατάσταση, με βάση την υπάρχουσα διαθέσιμη πληροφόρηση στο πλαίσιο του νόμου ως σήμερα έχει, το Διοικητικό Συμβούλιο και η διοίκηση θεωρεί ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι πιθανότερο να μην έχουν ουσιώδη αρνητική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση και στην κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος.

3.1.5 Κερδοφορία

Το δύσκολο λειτουργικό περιβάλλον (Σημ. 1) επηρεάζει την κερδοφορία του Συγκροτήματος.

Η Κύπρος εισέρχεται σε βαθύτερη ύφεση. Εκτός από την αύξηση των φόρων και άλλα μέτρα δημοσιονομικής λιτότητας, οι τράπεζες συνεχίζουν την απομόχλευση και αυτό θα συνεχίσει να περιορίζει την ανάπτυξη. Επίσης, τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν από το Μάρτιο του 2013 περιορίζουν τη δραστηριότητα στον ιδιωτικό τομέα. Περισσότεροι δανειολήπτες αναμένεται να αδυνατούν να αποπληρώσουν τα δάνεια τους, ενώ οι αξίες των εξασφαλίσεων αναμένεται να μειωθούν ακόμη περισσότερο οδηγώντας σε αυξημένα επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων και προβλέψεων για απομείωση. Τέτοιες πιστωτικές ζημιές από μελλοντικά γεγονότα, ανεξάρτητα από πόσο πιθανά είναι αυτά τα μελλοντικά γεγονότα, δεν μπορούν να αναγνωριστούν σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με βάση το μοντέλο 'ζημιών που έχουν επισυμβεί' που απαιτείται από τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα.

Εκτός από τις πιστωτικές ζημιές, μπορεί να υπάρχουν πρόσθετες προσαρμογές αποτίμησης στη λογιστική αξία των λοιπών περιουσιακών στοιχείων, όπως κρατικών και άλλων ομολόγων, επενδύσεων σε θυγατρικές, ακινήτων για ίδια χρήση και επενδύσεων σε ακίνητα.

Το Συγκρότημα αναμένει ότι η Κυπριακή κυβέρνηση θα τηρήσει το πρόγραμμα αποπληρωμής του δημόσιου της χρέους.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

3.1.6 Σχέδιο αναδιάρθρωσης

Το Συγκρότημα ετοιμάζει σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο θα υποβληθεί στην Κεντρική Τράπεζα και την Τρόικα, και θα καθορίζει την στρατηγική, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης και αναμένεται να υποβληθεί στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για έγκριση μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2013. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα χαράξει τη μελλοντική στρατηγική κατεύθυνση του Συγκροτήματος και στοχεύει στη δημιουργία ενός υγιούς χρηματοοικονομικού ιδρύματος, που να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει καλύτερα τις ανάγκες των πελατών και να συμβάλει στην ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας μέσω της:

- Ανάκτησης της εμπιστοσύνης των καταθετών και των επενδυτών τόσο προς το Συγκρότημα όσο και προς το σύνολο του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο.
- Διατήρησης του ακρογωνιαίου ρόλου του Συγκροτήματος στην Κυπριακή οικονομία, συνεχίζοντας τη στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.
- Οικοδόμησης ενός ανθεκτικού οργανισμού, ικανού να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα περιουσιακά του στοιχεία και να αντέχει νέους εξωτερικούς κλυδωνισμούς και επιδείνωση της οικονομίας.
- Αποτελεσματικής ενσωμάτωσης των εργασιών της Λαϊκής, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και την επίδραση στα αποτελέσματα του ενοποιημένου οργανισμού μέσω της υλοποίησης των συνεργιών.

Το Μάρτιο του 2013, το Συγκρότημα απορρόφησε τις εργασίες της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο και από τότε προχώρησε με μέτρα αναδιάρθρωσης των εργασιών του στην Κύπρο που περιλαμβάνουν κλείσιμο υποκαταστημάτων, μειώσεις μισθών και πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου προσωπικού, που εκτιμάται ότι θα μειώσουν κατά περίπου 35% τις ετήσιες δαπάνες προσωπικού στην Κύπρο για τις ενοποιημένες δραστηριότητες της Τράπεζας Κύπρου και της Λαϊκής Τράπεζας.

3.1.7 Αβεβαιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι το Συγκρότημα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητάς του και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον. Ωστόσο, μια σειρά από αβεβαιότητες παραμένουν:

- Η ύφεση μπορεί να είναι πιο σοβαρή από ότι προβλέπεται από το μακροοικονομικό σενάριο το οποίο αποτέλεσε τη βάση για την εκτίμηση των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών και την ανακεφαλαιοποίηση του Συγκροτήματος.
- Η κατάσταση ρευστότητας επηρεάζεται από το επίπεδο της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα και την περίοδο κατά την οποία θα συνεχίσουν να ισχύουν οι περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων. Η περιορισμένη πρόσβαση που διαθέτει το Συγκρότημα για άντληση ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων, σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση από το Ευρωσύστημα.
- Το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε νομικές διαδικασίες και απαιτήσεις που σχετίζονται με τη μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές (bail-in) και την απορρόφηση ζημιών από τους κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας.

3.2 Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Το Συγκρότημα προβαίνει σε εξέταση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για να αξιολογήσει εάν χρειάζεται να καταχωρηθεί πρόβλεψη για απομείωση στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, η διοίκηση χρειάζεται να κρίνει το ύψος και το χρονισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών για να καθορίσει το ποσό της απαιτούμενης πρόβλεψης. Τέτοιες εκτιμήσεις βασίζονται σε παραδοχές για έναν αριθμό παραγόντων και ως εκ τούτου οι πραγματικές ζημιές μπορεί να διαφέρουν.

Ένας πολύ σημαντικός παράγοντας είναι το χρονικό πλαίσιο και το καθαρό ανακτήσιμο ποσοστό από την ανάκτηση εξασφαλίσεων που κυρίως περιλαμβάνουν γη και κτήρια.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.2 Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Οι παραδοχές που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης. Για παράδειγμα, έχει γίνει παραδοχή ότι η αγοραίες αξίες των οικιστικών ακινήτων στην Κύπρο αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω κατά 12% στα επόμενα δύο έτη. Αναφορικά με τα εμπορικά ακίνητα (γραφεία, αποθήκες, εργοστάσια, ξενοδοχεία) και τα αποθέματα γης για ανάπτυξη στην Κύπρο, η μείωση στην αγοραία αξία αναμένεται περίπου 26%. Ο χρονικός ορίζοντας των εισπράξεων των εξασφαλίσεων έχει υπολογιστεί σε 3 χρόνια για δάνεια που παρακολουθούνται από την Υπηρεσία Διακανονισμού Χρεών για 2 τουλάχιστον χρόνια, και σε 5 χρόνια για όλα τα άλλα δάνεια. Οποιεσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορές μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και τα πραγματικά αποτελέσματα θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Επιπρόσθετα με τις προβλέψεις για απομείωση σε ατομική βάση για κάθε ένα δανειολήπτη, το Συγκρότημα προβαίνει και σε πρόβλεψη για απομείωση σε συλλογική βάση. Το Συγκρότημα υιοθετεί μια τυποποιημένη προσέγγιση για τις προβλέψεις σε συλλογική βάση που περιλαμβάνει τον καθορισμό ποσοστών ζημιών για κάθε χαρτοφυλάκιο δανείων. Η μεθοδολογία αυτή υπόκειται σε αβεβαιότητα εν μέρει λόγω του ότι δεν είναι πρακτικό να εντοπιστούν οι ζημιές του κάθε δανείου σε ατομική βάση, λόγω του μεγάλου αριθμού δανείων. Επιπλέον, η χρήση ιστορικών πληροφοριών συμπληρώνεται από σημαντικές εκτιμήσεις από τη διοίκηση για να αξιολογηθεί κατά πόσο οι τρέχουσες οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες είναι τέτοιες, έτσι ώστε το πραγματικό επίπεδο των ενυπαρχουσών ζημιών είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο από αυτό που προκύπτει από την παρελθούσα εμπειρία.

Υπό κανονικές συνθήκες, η χρήση της παρελθούσας εμπειρίας παρέχει τις πιο αντικειμενικές και σχετικές πληροφορίες για την αξιολόγηση της υπάρχουσας ζημιάς σε κάθε χαρτοφυλάκιο. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όμως, η χρήση της παρελθούσας εμπειρίας παρέχει λιγότερη σχετική πληροφόρηση όσον αφορά τις πραγματοποιηθείσες ζημιές σε ένα χαρτοφυλάκιο κατά την ημέρα του ισολογισμού. Για παράδειγμα, όταν υπάρχουν αλλαγές στο οικονομικό ή εποπτικό περιβάλλον ή αλλαγές στη συμπεριφορά των πελατών, οι πιο πρόσφατες τάσεις στους παράγοντες κινδύνου του χαρτοφυλακίου δεν απεικονίζονται πλήρως. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η πρόβλεψη για απομείωση που προκύπτει αποκλειστικά από τη χρήση της παρελθούσας εμπειρίας προσαρμόζεται ούτως ώστε οι πιο πρόσφατοι παράγοντες κινδύνου να λαμβάνονται υπόψη.

Το συνολικό ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων του Συγκροτήματος είναι εκ φύσεως αβέβαιο λόγω της ευαισθησίας του στις οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών. Οι οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες στις διάφορες γεωγραφικές περιοχές επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες με υψηλό βαθμό αλληλεξάρτησης, έτσι ώστε το ποσό πρόβλεψης για απομείωση των δανείων του Συγκροτήματος ως σύνολο να μην είναι ευαίσθητο σε ένα συγκεκριμένο παράγοντα. Χρησιμοποιούνται διαφορετικοί παράγοντες κινδύνου σε κάθε χώρα έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις τοπικές οικονομικές συνθήκες και τους τοπικούς νόμους και κανονισμούς. Οι παραδοχές στις οποίες βασίζονται αυτές οι εκτιμήσεις είναι υποκειμενικές. Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για να υπολογιστούν οι προβλέψεις για απομείωση αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Είναι πιθανόν οι πραγματικές συνθήκες στο επόμενο οικονομικό έτος να διαφέρουν από τις παραδοχές που έχουν γίνει, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων.

3.3 Απομείωση υπεραξίας

Η διαδικασία αναγνώρισης και αξιολόγησης της απομείωσης της υπεραξίας είναι εκ φύσεως αβέβαιη αφού απαιτείται η κρίση της διοίκησης για μια σειρά εκτιμήσεων, τα αποτελέσματα των οποίων είναι σημαντικά για τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται. Η αξιολόγηση για απομείωση της υπεραξίας αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση της διοίκησης για τους παράγοντες που παρατίθενται πιο κάτω.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.3 Απομείωση υπεραξίας (συνέχεια)

Η υπεραξία εξετάζεται για απομείωση συγκρίνοντας την ανακτήσιμη αξία της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ) των οντοτήτων που εξαγοράστηκαν στη βάση της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Ο υπολογισμός της αξίας λόγω χρήσης χρησιμοποιεί εκτιμήσεις της διοίκησης για τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, προεκτεινόμενες στο διηνεκές χρησιμοποιώντας ένα μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης βασισμένο μεταξύ άλλων στην τρέχουσα εκτίμηση της αγοράς για το ΑΕΠ, τον πληθωρισμό και τις τιμές συναλλάγματος καθώς και το βαθμό διείσδυσης του συγκεκριμένου τομέα στις χώρες όπου δραστηριοποιείται η κάθε οντότητα που εξαγοράστηκε. Οι ταμειακές ροές προεκτείνονται στο διηνεκές αντανακλώντας τη μακροπρόθεσμη προοπτική του Συγκροτήματος για αυτές τις οντότητες. Η αξία λόγω χρήσης μπορεί να διαφέρει σημαντικά από την εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης για κάθε ΜΔΤΡ λόγω διαφορετικών προϋποθέσεων σε κάθε μεθοδολογία αποτίμησης.

Όταν η πιο πάνω διαδικασία αξιολόγησης υποδείξει ότι οι αναμενόμενες ταμειακές ροές μιας ΜΔΤΡ έχουν μειωθεί ή/και το κόστος του κεφαλαίου έχει αυξηθεί, η εκτιμημένη εύλογη αξία της ΜΔΤΡ μειώνεται. Αν αυτή η μείωση έχει ως αποτέλεσμα το εκτιμημένο ανακτήσιμο ποσό να είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ, τότε αναγνωρίζεται απομείωση της υπεραξίας.

Στους υπολογισμούς της αξίας λόγω χρήσης (value in use) και για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών των ΜΔΤΡ των οντοτήτων που αγοράστηκαν, απαιτείται σημαντική κρίση από τη διοίκηση. Οι υπολογισμοί μπορούν να επηρεαστούν σημαντικά από τις εκτιμήσεις των αναμενόμενων ταμειακών ροών για τις περιόδους για τις οποίες έχουν γίνει λεπτομερείς προβλέψεις, και από παραδοχές σχετικά με τη μακροχρόνια τάση των ταμειακών ροών για μετέπειτα περιόδους. Ενώ το αποδεκτό εύρος μέσα στο οποίο οι υπάρχουσες προϋποθέσεις μπορούν να εφαρμοστούν διέπεται από την απαίτηση οι προβλέψεις που προκύπτουν να συγκρίνονται με την πραγματική απόδοση και τα οικονομικά δεδομένα των μελλοντικών ετών, οι προβλέψεις των μελλοντικών ταμειακών ροών ορθά και εξ ανάγκης αντικατοπτρίζουν την άποψη της διοίκησης για τις μελλοντικές προοπτικές των οντοτήτων.

Επιπρόσθετα, το κόστος του κεφαλαίου που προσδιορίζεται για κάθε εξαγορασθείσα οντότητα και χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών της, μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στην αποτίμηση της οντότητας. Το κόστος του κεφαλαίου υπολογίζεται με βάση το Μοντέλο Αποτίμησης Κεφαλαιουχικών Περιουσιακών Στοιχείων (Capital Asset Pricing Model), το οποίο ενσωματώνει ένα αριθμό χρηματοοικονομικών και οικονομικών μεταβλητών, περιλαμβανομένων του επιτοκίου χωρίς κίνδυνο (risk-free interest rate) στη σχετική χώρα, της αμοιβής ανάληψης έμφυτου επιχειρηματικού κινδύνου της οντότητας που αξιολογείται και του κινδύνου συναλλάγματος. Μερικές από αυτές τις μεταβλητές καθορίζονται με βάση σημαντικές εκτιμήσεις της διοίκησης και είναι εξ ορισμού αβέβαιες.

Οι σημαντικότερες κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφόρων ΜΔΤΡ καθώς και ανάλυση ευαισθησίας, αναφέρονται και επεξηγούνται στη Σημείωση 26.

3.4 Εύλογη αξία επενδύσεων

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας είναι η τιμή διαπραγμάτευσης σε μια ενεργό αγορά. Αν η αγορά στην οποία διαπραγματεύεται ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργή τότε χρησιμοποιείται μια μέθοδος αποτίμησης. Η πλειοψηφία των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα, βασίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς με αποτέλεσμα η αποτίμηση της εύλογης αξίας να είναι αρκετά αξιόπιστη. Ωστόσο, συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται με βάση μεθόδους που χρησιμοποιούν ένα ή περισσότερα σημαντικά δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα. Οι μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα απαιτούν περισσότερη κρίση από πλευράς της διοίκησης για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας, σε σχέση με αυτή που απαιτείται για μεθόδους που στηρίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

Οι μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συγκρίσεις με παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, χρησιμοποίηση μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους συμμετέχοντες στην αγορά. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν και άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά καθώς και παραδοχές για την καμπύλη απόδοσης επιτοκίων, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τις μεταβλητότητες και το ρυθμό μη πληρωμής οφειλών. Κατά την αποτίμηση μέσων με τη μέθοδο σύγκρισης με άλλα παρόμοια μέσα, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τη λήξη, τη δομή και τη διαβάθμιση του μέσου το οποίο χρησιμοποιείται ως συγκρίσιμο.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.4 Εύλογη αξία επενδύσεων (συνέχεια)

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί μοντέλα που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα μόνο για την αποτίμηση συμμετοχών σε ιδιωτικά κεφάλαια, τα οποία δεν είναι σημαντικά για το Συγκρότημα. Σε αυτές τις περιπτώσεις γίνονται εκτιμήσεις για να ληφθούν υπόψη αβεβαιότητες στις εύλογες αξίες που προκύπτουν από την έλλειψη δεδομένων της αγοράς, όπως για παράδειγμα η έλλειψη ρευστότητας.

3.5 Απομείωση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση

Οι μετοχές διαθέσιμες προς πώληση υφίστανται απομείωση όταν η μείωση της εύλογης αξίας τους σε σχέση με την τιμή κόστους είναι σημαντική ή παρατεταμένη. Σε αυτή την περίπτωση, η συνολική ζημιά που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ο προσδιορισμός της σημαντικής ή παρατεταμένης μείωσης απαιτεί εκτιμήσεις από τη διοίκηση. Παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη σε αυτές τις εκτιμήσεις περιλαμβάνουν την αναμενόμενη μεταβλητότητα στην τιμή μιας μετοχής. Επιπρόσθετα, απομείωση πιθανόν να προκύπτει όταν υπάρχουν ενδείξεις για σημαντικές αρνητικές μεταβολές στην τεχνολογία, την αγορά, το οικονομικό ή το νομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση στην οποία έχει επενδύσει το Συγκρότημα.

Τα ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση υφίστανται απομείωση όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης λόγω ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβηκαν μετά την αρχική αναγνώριση της επένδυσης και το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζουν τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της επένδυσης. Η πολιτική του Συγκροτήματος απαιτεί όπως γίνει ατομική αξιολόγηση για απομείωση σε ομόλογα των οποίων η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι μικρότερη του 90% του αποσβεσμένου κόστους του ομολόγου. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη ένα αριθμό παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του εκδότη, η παραβίαση των όρων του συμβολαίου, η πιθανότητα ο εκδότης να κηρύξει πτώχευση ή να προβεί σε οικονομικές αναδιοργανώσεις, και ως εκ τούτου απαιτεί σημαντική κρίση.

3.6 Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συγκρότημα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις ακόλουθες κατηγορίες: στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, διαθέσιμα προς πώληση, επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις. Η κατάλληλη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καθορίζεται κατά την αρχική τους αναγνώριση. Επιπρόσθετα, με τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 39 και το ΔΠΧΑ 7, 'Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' οι οποίες εγκρίθηκαν από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ τον Οκτώβρη του 2008, επιτρέπεται η επαναταξινόμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την κατηγορία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιουσιακά στοιχεία για εμπορία) και την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση, στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις. Για να επαναταξινομηθούν περιουσιακά στοιχεία, θα πρέπει να υπάρχει ξεκάθαρη αλλαγή στην πρόθεση της διοίκησης σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία και σε σχέση με τον χρόνο της αρχικής αναγνώρισης. Επίσης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία πρέπει να πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησής τους. Επιπλέον, θα πρέπει κατά την ημερομηνία της επαναταξινόμησης να υπάρχει η πρόθεση και η ικανότητα διακράτησης του περιουσιακού στοιχείου για το προβλεπόμενο μέλλον. Με την επαναταξινόμηση, δεν υπάρχει η δυνατότητα για μεταγενέστερη επαναταξινόμηση στην κατηγορία για εμπορία ή την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση. Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που επαναταξινομήθηκαν από το Συγκρότημα παρουσιάζονται στη Σημείωση 19.

Η διοίκηση χρειάζεται να κρίνει κάνοντας τις αναγκαίες παραδοχές εάν υπάρχει ενεργός αγορά για το υπό εξέταση χρηματοοικονομικό στοιχείο ώστε να πληροί τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων. Η διοίκηση πρέπει επίσης να προβαίνει σε κρίσεις και παραδοχές για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησής τους, η οποία αποτελεί τη βάση του αποσβεσμένου κόστους στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις. Η απόφαση που πρέπει να λάβει η διοίκηση και για τα δύο αυτά θέματα μπορεί να αποδειχτεί ιδιαίτερα δύσκολη στο πολύ ρευστό και αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον και τις συνθήκες στις χρηματοοικονομικές αγορές. Η αλλαγή στην πρόθεση για διακράτηση των περιουσιακών στοιχείων για το προβλεπόμενο μέλλον είναι ένα άλλο θέμα που απαιτεί σημαντική κρίση από τη διοίκηση. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία προτείνονται για επαναταξινόμηση πρέπει να εγκριθούν από την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων του Συγκροτήματος με βάση τα γεγονότα και τις περιστάσεις του κάθε υπό εξέταση χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα και ευλογοφάνεια της προτεινόμενης στρατηγικής για διακράτησή του. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η κρίση της διοίκησης απαιτείται για να βεβαιώσει ότι η αναμενόμενη αποπληρωμή του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την εκτιμημένη εύλογη αξία

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.6 Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

του και η απόδοση του περιουσιακού στοιχείου θα βελτιστοποιηθεί με τη διακράτησή του για το προβλεπόμενο μέλλον.

3.7 Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, το ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης, όπου είναι αναγκαίο. Η διοίκηση του Συγκροτήματος κάνει αυτές τις παραδοχές βασιζόμενη σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Για τον καθορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού συντελεστή, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη την καμπύλη επιτοκίων με βάση εταιρικά ομόλογα υψηλής διαβάθμισης. Η επιλογή των λοιπών παραμέτρων απαιτεί ορισμένες κρίσεις. Οι μελλοντικές αυξήσεις των μισθών βασίζονται στις αναμενόμενες μελλοντικές τιμές του πληθωρισμού της συγκεκριμένης χώρας συν ένα περιθώριο που αντανακλά την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της επιχείρησης για αυξήσεις που σχετίζονται με παραγωγικότητα, ωρίμανση και προαγωγές. Τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων του κάθε προγράμματος βασίζονται στη σύνθεση των επενδύσεών του, λαμβάνοντας έτσι υπόψη το διαφορετικό ρυθμό απόδοσης για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων. Οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές τιμές του πληθωρισμού των μισθολογικών αυξήσεων και την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων αντικατοπτρίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της διοίκησης για αυτές τις μεταβλητές, μετά από διαβούλευση με τους συμβούλους της και απαιτούν σημαντικές κρίσεις. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι εκτιμήσεις αυτές είναι εξ ορισμού αβέβαιες.

3.8 Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου

Το Συγκρότημα ασχολείται με τη διεξαγωγή ασφαλιστικών εργασιών γενικού κλάδου. Η αποδοχή των κινδύνων συνήθως καλύπτει περίοδο 12 μηνών.

Οι υποχρεώσεις για εκκρεμείς απαιτήσεις που προκύπτουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει το Συγκρότημα υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις εμπειρογνωμόνων και με βάση τα γεγονότα που υφίστανται κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Με την πάροδο του χρόνου οι εκτιμήσεις αυτές αναθεωρούνται και τυχόν αναπροσαρμογές αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

Οι κύριες παραδοχές που γίνονται για καθορισμό του ύψους της εκτίμησης κάθε απαίτησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και τις τάσεις της αγοράς, και περιλαμβάνουν το ύψος των δαπανών για το διακανονισμό των απαιτήσεων, τον πληθωρισμό και τον ετήσιο αριθμό απαιτήσεων. Επίσης λαμβάνονται υπόψη εξωτερικοί παράγοντες οι οποίοι μπορεί να επηρεάσουν την εκτίμηση των απαιτήσεων, όπως πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις και η εισαγωγή νέων νομοθετικών πλαισίων.

Γίνεται επίσης πρόβλεψη για τις απαιτήσεις σε σχέση με κινδύνους που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί (IBNR) μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Για τον υπολογισμό της πρόβλεψης αυτής, λαμβάνεται υπόψη η εμπειρία του παρελθόντος αναφορικά με τον αριθμό και το ύψος των απαιτήσεων που δηλώνονται μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι αρκετά ευαίσθητες σε αλλαγές στις πιο πάνω παραδοχές. Η επίδραση αλλαγής ορισμένων παραδοχών όπως η εισαγωγή νέων νομοθετικών πλαισίων και η έκβαση δικαστικών υποθέσεων είναι δύσκολο να εκφραστεί ποσοτικά. Επιπρόσθετα, η καθυστέρηση που παρουσιάζεται συνήθως μεταξύ του χρόνου που επισυμβαίνει η απαίτηση και του χρόνου που αυτή γνωστοποιείται στο Συγκρότημα, αυξάνουν την αβεβαιότητα που υπάρχει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.9 Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής

Το Συγκρότημα ασχολείται με τη διεξαγωγή ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής. Οι ισόβιες ασφαλίσεις ζωής (life plans) αναφέρονται σε σχέδια συνδεδεμένα με περιουσιακά στοιχεία, όπου το ποσό που καταβάλλεται σε περίπτωση θανάτου είναι το μεγαλύτερο μεταξύ του ασφαλισμένου ποσού και της αξίας των μονάδων επένδυσης. Οι απλές ασφαλίσεις πρόσκαιρης διάρκειας (term plans) αναφέρονται σε σχέδια προκαθορισμένης διάρκειας, με σκοπό την προστασία από τον κίνδυνο θανάτου. Σε περίπτωση θανάτου εντός της περιόδου κάλυψης καταβάλλεται το ασφαλισμένο ποσό. Οι μικτές ασφαλίσεις (investment plans/mortgage plans/horizon plans) αναφέρονται σε σχέδια προκαθορισμένης διάρκειας συνδεδεμένα με επενδύσεις, με σκοπό τη δημιουργία κεφαλαίου μέσω συστηματικής επένδυσης σε συνδυασμό με ασφαλιστική κάλυψη θανάτου όπου το ποσό που καταβάλλεται σε περίπτωση θανάτου είναι το μεγαλύτερο μεταξύ του ασφαλιζόμενου ποσού και της αξίας της επένδυσης σύμφωνα με το συμβόλαιο ασφάλισης.

3.9.1 Αξία μακροπρόθεσμων ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ

Η αξία των μακροπρόθεσμων ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής (κεκτημένη αξία) αντιπροσωπεύει την καθαρή παρούσα αξία των μελλοντικών κερδών που αναμένονται να προκύψουν από τα συμβόλαια που είναι ήδη σε ισχύ. Η εκτίμηση της αξίας αυτής απαιτεί παραδοχές για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες που είναι εκ φύσεως αβέβαιες και οποιεσδήποτε αλλαγές θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά την αξία. Η μεθοδολογία και οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της αξίας των μακροπρόθεσμων ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής (κεκτημένη αξία) στις 31 Δεκεμβρίου 2012 παρουσιάζονται στη Σημείωση 26.

3.9.2 Ασφαλιστικές υποχρεώσεις

Ο υπολογισμός των υποχρεώσεων και η επιλογή παραδοχών που αφορούν τα ασφαλιστήρια συμβόλαια απαιτούν όπως η Διοίκηση του Συγκροτήματος προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις.

Οι παραδοχές βασίζονται κυρίως στην εμπειρία του παρελθόντος, σε εσωτερικά στοιχεία και προϋποθέσεις και σε εξωτερικά στοιχεία που αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες τιμές αγοράς και άλλες δημοσιευμένες πληροφορίες. Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις καθορίζονται κατά την ημερομηνία εκτίμησης των υποχρεώσεων και αξιολογούνται συστηματικά, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία και η ρεαλιστική εικόνα της αναλογιστικής εκτίμησης.

Οι εκτιμήσεις για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια γίνονται σε δύο στάδια. Αρχικά, στην έναρξη του συμβολαίου, το Συγκρότημα καθορίζει τις παραδοχές αναφορικά με μελλοντικούς θανάτους, θεληματικούς τερματισμούς, αποδόσεις επενδύσεων και έξοδα διαχείρισης. Μεταγενέστερα, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, διενεργείται αναλογιστική εκτίμηση η οποία αξιολογεί κατά πόσο οι υποχρεώσεις είναι επαρκείς σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις.

Οι παραδοχές με τη μεγαλύτερη επίδραση στην εκτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων αναφέρονται πιο κάτω:

Ποσοστά θνησιμότητας και νοσηρότητας

Οι παραδοχές βασίζονται σε τυποποιημένους διεθνείς πίνακες θνησιμότητας και νοσηρότητας, ανάλογα με τον τύπο ασφαλιστικού σχεδίου. Επιπλέον, πραγματοποιείται έρευνα βασισμένη στην πραγματική εμπειρία (πραγματικούς θανάτους) των ασφαλιστικών εταιριών για σκοπούς σύγκρισης και εάν κριθεί ότι τα στοιχεία είναι επαρκή και άρα στατιστικά αξιόπιστα, ενσωματώνονται στους εν λόγω πίνακες. Αύξηση στους ρυθμούς θνησιμότητας οδηγεί σε μεγαλύτερο αριθμό απαιτήσεων (και σε συντομότερο διάστημα από το προβλεπόμενο) και άρα στην αύξηση των δαπανών και κατά συνέπεια στη μείωση της κερδοφορίας για τους μετόχους.

Απόδοση επενδύσεων και προεξοφλητικός συντελεστής

Ο σταθμισμένος μέσος όρος απόδοσης υπολογίζεται με βάση τα περιουσιακά στοιχεία που καλύπτουν τις υποχρεώσεις σε συνάρτηση με τη μακροχρόνια επενδυτική στρατηγική του Συγκροτήματος. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται σε τρέχουσες αποδόσεις της αγοράς, καθώς και σε αναμενόμενες χρηματοοικονομικές εξελίξεις. Αύξηση στους ρυθμούς απόδοσης των επενδύσεων οδηγεί σε αύξηση στα κέρδη των μετόχων.

Έξοδα διαχείρισης

Γίνονται παραδοχές για τα προβλεπόμενα έξοδα διαχείρισης και διατήρησης συμβολαίων καθώς επίσης και για τα γενικά έξοδα, οι οποίες βασίζονται στα πραγματικά έξοδα του Συγκροτήματος. Γίνονται παραδοχές και για το ρυθμό αύξησης των εξόδων σε σχέση με το ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού. Αύξηση των εξόδων οδηγεί σε μείωση της κερδοφορίας για τους μετόχους.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.9 Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής (συνέχεια)

3.9.2 Ασφαλιστικές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Διατηρησιμότητα (Lapses)

Κάθε έτος γίνεται ανάλυση των ποσοστών διακοπής συμβολαίων, χρησιμοποιώντας πραγματικά στοιχεία από την ίδρυση της ασφαλιστικής εταιρίας μέχρι και το αμέσως προηγούμενο έτος. Τα ποσοστά διαφέρουν ανάλογα με τον τύπο και τη διάρκεια του σχεδίου. Σύμφωνα με την Κυπριακή ασφαλιστική νομοθεσία, δεν γίνονται παραδοχές για ποσοστά διακοπής συμβολαίων στην αναλογιστική εκτίμηση.

3.10 Φόρος εισοδήματος

Το Συγκρότημα δραστηριοποιείται και επομένως υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος σε σχέση με συναλλαγές και υπολογισμούς των οποίων ο φορολογικός χειρισμός είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα αρχικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα, οι διαφορές επηρεάζουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της περιόδου όπου συμφωνείται ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας με τις φορολογικές αρχές.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει απαιτήσεις για αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρχουν φορολογητέα κέρδη στο μέλλον έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθούν οι ζημιές. Ο καθορισμός του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, βασίζεται στον χρονισμό και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών κερδών, σε συνάρτηση με μελλοντικές στρατηγικές φορολογικού σχεδιασμού. Αυτές οι μεταβλητές έχουν καθοριστεί με βάση σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης και είναι εξ ορισμού αβέβαιες. Είναι δυνατόν οι πραγματικές συνθήκες στο μέλλον να είναι διαφορετικές από τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

3.11 Ενοποίηση εταιριών ειδικού σκοπού

Το Συγκρότημα προωθεί τη δημιουργία εταιριών ειδικού σκοπού (ΕΕΣ) για διάφορους λόγους περιλαμβανομένης της τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες μπορεί να είναι ή να μην είναι άμεσα ή έμμεσα θυγατρικές. Το Συγκρότημα ενοποιεί τις ΕΕΣ τις οποίες ελέγχει. Για να καθοριστεί εάν η ΕΕΣ ελέγχεται από το Συγκρότημα, η διοίκηση προβαίνει σε κρίσεις ως προς το εάν διατηρεί το μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων και αποδόσεων που απορρέουν από την ΕΕΣ και ως προς την ικανότητα του να λάβει λειτουργικές αποφάσεις για την κάθε ΕΕΣ. Περαιτέρω πληροφορίες για τη σχέση του Συγκροτήματος με ΕΕΣ παρατίθενται στη Σημείωση 51.

3.12 Εύλογη αξία ακινήτων και ακινήτων για επένδυση

Η λογιστική πολιτική του Συγκροτήματος σε σχέση τόσο με τα ακίνητα που κατέχει το Συγκρότημα για ίδια χρήση όσο και τα ακίνητα που κατέχονται για επένδυση απαιτεί την επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση των ακινήτων που κατέχονται για ίδια χρήση, η εκτίμηση γίνεται σε τακτά διαστήματα ούτως ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία, ενώ στην περίπτωση των ακινήτων για επένδυση η εκτίμηση γίνεται σε ετήσια βάση. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία, χρησιμοποιώντας τρέχουσες τιμές και πρόσφατες συναλλαγές της αγοράς.

Ανάλογα με τη φύση του ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, για τον καθορισμό της εύλογης αξίας μπορεί να απαιτηθεί η χρήση εκτιμήσεων όπως οι μελλοντικές ταμειακές ροές από ακίνητα και ο κατάλληλος συντελεστής προεξόφλησης των ροών αυτών. Όλες αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στις συνθήκες που επικρατούν στην τοπική αγορά κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Η μεταβλητότητα στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα αντικατοπτρίζεται στις εμπορικές αγορές ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κύριων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται το Συγκρότημα, στην Κύπρο και την Ελλάδα.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

3.12 Εύλογη αξία ακινήτων και ακινήτων για επένδυση (συνέχεια)

Από την περίοδο επιτάχυνσης της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο το 2010, οι συναλλαγές στα εμπορικά και οικιστικά ακίνητα κατέγραψαν μια σημαντική μείωση και σύμφωνα με τους τοπικούς δημοσιευμένους δείκτες, οι τιμές έχουν μειωθεί κατά 15% με 25% κατά τα δύο έτη 2011 και 2012. Οι καταναγκαστικές πωλήσεις αναμένεται να επιταχυνθούν ως αποτέλεσμα των πιέσεων στις τράπεζες για ανάκτηση των ακινήτων που εξασφαλίζουν δάνεια. Η έντονη αβεβαιότητα που επικρατεί αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο και ειδικά στο χρηματοπιστωτικό τομέα και τον τομέα ακινήτων, καθιστά την πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων στην αγορά ακινήτων εξαιρετικά δύσκολη (Σημείωση 1, 'Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος').

Το 2012, η Ελληνική οικονομική κρίση είχε σημαντική επίδραση στην αγορά ακινήτων. Κατά το 2012 είχε καταγραφεί μια σημαντική μείωση στη συναλλακτική δραστηριότητα σε σύγκριση με την περίοδο πριν από το 2010, με επακόλουθες επιπτώσεις στις τιμές πώλησης, τα ενοίκια και τις αποδόσεις ακινήτων που συνέχισαν να μειώνονται για πέμπτο συνεχές έτος. Δεν υπάρχει οποιαδήποτε διαβεβαίωση για την επιτυχή εκτέλεση του προγράμματος προσαρμογής στην Ελλάδα που οδηγεί σε μεγάλη αβεβαιότητα στις προβλέψεις για μελλοντική ανάπτυξη της ελληνικής αγοράς ακινήτων (Σημ. 1 'Λειτουργικό Περιβάλλον του Συγκροτήματος').

Για τις εκτιμήσεις τους στις 31 Δεκεμβρίου 2012, οι εκτιμητές έχουν χρησιμοποιήσει τη γνώση τους για την αγορά και την επαγγελματική τους κρίση και δεν έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βαθμός της αβεβαιότητας είναι αυξημένος σε σχέση με την ύπαρξη μιας πιο ενεργούς αγοράς για τον καθορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων.

4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Το Συγκρότημα είναι οργανωμένο σε επιχειρηματικούς τομείς οι οποίοι βασίζονται στη γεωγραφική περιοχή στην οποία λειτουργεί η κάθε μονάδα. Παρέχονται γνωστοποιήσεις για τους ακόλουθους τομείς: (α) Κύπρος, (β) Ελλάδα και (γ) Ρωσία. Οι εργασίες του Συγκροτήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Αυστραλία (μέχρι την πώληση της το 2011 – αναφέρονται στη Σημείωση 51), τη Ρουμανία και την Ουκρανία είναι ξεχωριστοί επιχειρηματικοί τομείς για τους οποίους παρέχεται πληροφόρηση στη διοίκηση αλλά, λόγω του μεγέθους τους, περιλαμβάνονται για σκοπούς γνωστοποιήσεων στον τομέα 'Άλλες χώρες'.

Οι εργασίες του Συγκροτήματος στην Κύπρο περιλαμβάνουν τραπεζικές, χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες και κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες. Οι εργασίες του Συγκροτήματος στην Ελλάδα περιλαμβάνουν την παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών. Στις άλλες χώρες, οι εργασίες του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν την παροχή τραπεζικών εργασιών.

Η διοίκηση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα του κάθε επιχειρηματικού τομέα ξεχωριστά για σκοπούς αξιολόγησης της απόδοσής του και κατανομής πόρων στον κάθε τομέα. Η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων αξιολογείται με βάση τα κέρδη μετά τη φορολογία και δικαιώματα μειοψηφίας που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας. Τα υπόλοιπα και οι συναλλαγές μεταξύ τομέων γίνονται με βάση τις τιμές της αγοράς και απαλείφονται στην ενοποίηση.

Οι οικονομικές πληροφορίες κατά επιχειρηματικό τομέα παρατίθενται όπως παρουσιάζονται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος (πρώην Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση). Το κεφάλαιο του κάθε τομέα και τα σχετικά έσοδα και έξοδα από τόκους αναπροσαρμόζονται έτσι ώστε να είναι στην ίδια βάση ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών του στοιχείων, όπως υπολογίζονται για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Επίσης, τα αποτελέσματα του κάθε τομέα αναπροσαρμόζονται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν την πλεονάζουσα/ελλειμματική ρευστότητα του κάθε τομέα. Οι συνολικές ζημιές του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων δεν επηρεάζονται από τις πιο πάνω αναπροσαρμογές.

4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, οι καταθέσεις πελατών και τα σχετικά έσοδα/έξοδα περιλαμβάνονται στον τομέα από τον οποίο πηγάζει η σχέση με τον πελάτη, αντί στον τομέα ο οποίος καταχωρεί τη συναλλαγή.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Άλλες χώρες	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	**€000**
Καθαρά έσοδα από τόκους	514.319	309.814	120.452	66.533	**1.011.118**
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	132.504	46.596	32.796	6.871	**218.767**
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	16.702	2.841	5.956	2.290	**27.789**
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών	(29.713)	83.328	210	1.468	**55.293**
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	53.431	9.541	-	-	**62.972**
Λοιπά (έξοδα)/έσοδα	(488)	(30.086)	863	10.903	**(18.808)**
	686.755	**422.034**	**160.277**	**88.065**	**1.357.131**
Δαπάνες προσωπικού	(204.829)	(108.032)	(61.568)	(22.790)	**(397.219)**
Αποσβέσεις και απομείωση	(24.419)	(11.005)	(4.482)	(3.510)	**(43.416)**
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(147.702)	(79.495)	(48.069)	(21.078)	**(296.344)**
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	(9.710)	(11.128)	-	-	**(20.838)**
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων, ΟΕΔ, υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**300.095**	**212.374**	**46.158**	**40.687**	**599.314**
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	(1.186.111)	(966.887)	(88.888)	(64.271)	**(2.306.157)**
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	31	-	-	191	**222**
Ζημιές πριν τη φορολογία	**(885.985)**	**(754.513)**	**(42.730)**	**(23.393)**	**(1.706.621)**
Φορολογία	42.872	(13.530)	429	1.656	**31.427**
Ζημιές μετά τη φορολογία	**(843.113)**	**(768.043)**	**(42.301)**	**(21.737)**	**(1.675.194)**
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιές/(κέρδη))	1.954	-	7.278	(1)	**9.231**
Ζημιές πριν την απομείωση ΟΕΔ, υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**(841.159)**	**(768.043)**	**(35.023)**	**(21.738)**	**(1.665.963)**
Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	(1.205)	(328.791)	(29.750)	**(359.746)**
Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης, μετά τη φορολογία					**(188.079)**
Ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας					**(2.213.788)**

Η απομείωση των ΟΕΔ και η μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης και η απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων δεν θεωρούνται από την Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος ως μέρος των λειτουργικών αποτελεσμάτων του κάθε τομέα και ως εκ τούτου τα σχετικά ποσά δεν κατανέμονται στους διάφορους τομείς στην πιο πάνω ανάλυση.

4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Άλλες χώρες	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	**€000**
Καθαρά έσοδα από τόκους	608.526	331.817	130.139	97.191	**1.167.673**
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	134.825	52.060	34.270	11.210	**232.365**
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	31.449	2.838	8.063	2.828	**45.178**
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών	7.128	(1.846)	-	(1.711)	**3.571**
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	50.765	10.425	-	-	**61.190**
Λοιπά έσοδα	15.252	5.961	7.285	2.831	**31.329**
	847.945	**401.255**	**179.757**	**112.349**	**1.541.306**
Δαπάνες προσωπικού	(222.815)	(113.997)	(62.320)	(32.642)	**(431.774)**
Αποσβέσεις και απομείωση	(20.288)	(13.505)	(6.308)	(4.530)	**(44.631)**
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(118.971)	(69.645)	(52.113)	(26.362)	**(267.091)**
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων και ΟΕΔ	**485.871**	**204.108**	**59.016**	**48.815**	**797.810**
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	(131.409)	(217.304)	(54.472)	(23.102)	**(426.287)**
Μερίδιο στις ζημιές συγγενών εταιριών	(1.441)	-	-	-	**(1.441)**
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	**353.021**	**(13.196)**	**4.544**	**25.713**	**370.082**
Φορολογία	(38.204)	(5.919)	(4.341)	(5.728)	**(54.192)**
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	**314.817**	**(19.115)**	**203**	**19.985**	**315.890**
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιές)	4.255	-	2.815	3	**7.073**
Κέρδη/(ζημιές) πριν την απομείωση ΟΕΔ	**319.072**	**(19.115)**	**3.018**	**19.988**	**322.963**
Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης, μετά τη φορολογία					**(1.682.303)**
Ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας					**(1.359.340)**

4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση συνόλου εσόδων

Το σύνολο εσόδων περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, τα καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών, τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, και τα λοιπά έσοδα.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Άλλες χώρες	**Σύνολο**
Σύνολο εσόδων	€000	€000	€000	€000	**€000**
2012					
Τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	586.825	424.437	185.930	96.089	**1.293.281**
Ασφαλιστικές υπηρεσίες	54.092	8.611	-	-	**62.703**
Κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες	1.154	(7)	-	-	**1.147**
Σύνολο εσόδων από τρίτους	642.071	433.041	185.930	96.089	**1.357.131**
Έσοδα/(έξοδα) μεταξύ τομέων	44.684	(11.007)	(25.653)	(8.024)	-
Σύνολο εσόδων	**686.755**	**422.034**	**160.277**	**88.065**	**1.357.131**
2011					
Τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	785.170	367.380	191.338	129.493	**1.473.381**
Ασφαλιστικές υπηρεσίες	53.327	8.795	-	-	**62.122**
Κτηματικές και ξενοδοχειακές εργασίες	5.796	7	-	-	**5.803**
Σύνολο εσόδων από τρίτους	844.293	376.182	191.338	129.493	**1.541.306**
Έσοδα/(έξοδα) μεταξύ τομέων	3.652	25.073	(11.581)	(17.144)	-
Σύνολο εσόδων	**847.945**	**401.255**	**179.757**	**112.349**	**1.541.306**

Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Άλλες χώρες	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	**€000**
Περιουσιακά στοιχεία	23.500.888	8.744.961	2.193.129	2.231.729	36.670.707
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων					(5.638.671)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων					**31.032.036**

2011					
Περιουσιακά στοιχεία	27.347.232	12.750.002	2.155.831	2.336.275	44.589.340
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων					(7.115.145)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων					**37.474.195**

Οι καταθέσεις πελατών και τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες κατά τομέα παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 29 και 44, αντίστοιχα.

5. Έσοδα από τόκους

	2012	2011
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**1.799.448**	1.917.773
Τοποθετήσεις σε τράπεζες και κεντρικές τράπεζες	**29.776**	57.252
Συμφωνίες επαναπώλησης	**-**	529
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**32.654**	78.822
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**70.549**	52.909
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**22.048**	64.038
	1.954.475	2.171.323
Επενδύσεις προς εμπορία	**42**	231
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**36.353**	119.356
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**1.358**	4.206
	1.992.228	2.295.116

Οι τόκοι από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν τόκους στο ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων ύψους €82.544 χιλ. (2011: €51.433 χιλ.).

6. Έξοδα από τόκους

	2012	2011
	€000	€000
Καταθέσεις πελατών	**820.386**	818.767
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	**59.101**	99.217
Συμφωνίες επαναγοράς	**17.368**	20.850
Ομολογιακά δάνεια	**1.913**	3.110
Δανειακό κεφάλαιο	**6.148**	20.458
	904.916	962.402
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**76.194**	165.041
	981.110	1.127.443

7. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2012	2011
	€000	€000
Αμοιβές και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις	**95.624**	97.565
Άλλες τραπεζικές προμήθειες	**132.306**	138.633
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων	**4.847**	5.998
Χρηματιστηριακές προμήθειες	**3.020**	3.352
Λοιπές προμήθειες	**2.456**	1.496
	238.253	247.044

7. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες (συνέχεια)

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες (συνέχεια)

Οι αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων περιλαμβάνουν έσοδα ύψους €3.168 χιλ. (2011: €3.765 χιλ.) από καταπιστευματικές και συναφείς δραστηριότητες.

Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2012	2011
	€000	€000
Τραπεζικές προμήθειες	**18.972**	14.256
Αμοιβές για αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων	**358**	247
Χρηματιστηριακές προμήθειες	**156**	176
	19.486	14.679

8. Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος αποτελούνται από τη μετατροπή χρηματικών περιουσιακών στοιχείων σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία αναφοράς, τα πραγματοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα που έχουν διακανονιστεί κατά τη διάρκεια του έτους καθώς και τη μεταβολή στην εύλογη αξία παραγώγων ξένου συναλλάγματος.

9. Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών

	2012	2011
	€000	€000
Χρηματοοικονομικά μέσα προς εμπορία:		
- μετοχές	**(2.914)**	(9.150)
- ομόλογα	**673**	(315)
- παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**8.921**	5.129
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
- μετοχές	**(85)**	-
- ομόλογα	**(3.313)**	(1.004)
Ζημιές από πώληση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη:		
- ομόλογα	**(32.558)**	-
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από πώληση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:		
- μετοχές	**(506)**	1.688
- ομόλογα	**88.570**	1.612
Κέρδη από επαναγορά ιδίων ομολογιακών δανείων και δανειακού κεφαλαίου	**6**	6.764
(Απομείωση)/αναστροφή απομείωσης ομολόγων εξαιρουμένων των ΟΕΔ	**(1.645)**	9.841
Απομείωση μετοχών διαθέσιμων προς πώληση	**(3.096)**	(13.978)
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας:		
- αντισταθμιστικά μέσα	**(55.189)**	(332.700)
- αντισταθμισμένα μέσα	**56.384**	327.137
Κέρδος από διάλυση/πώληση θυγατρικών (Σημ. 51)	**45**	8.547
	55.293	3.571

Το Δεκέμβριο 2012 το Συγκρότημα συμμετείχε στο εθελοντικό πρόγραμμα επαναγοράς των νέων ΟΕΔ από την Ελληνική Δημοκρατία. Τα νέα ομόλογα αποκτήθηκαν σε ανταλλαγή των ΟΕΔ που κατείχε το Συγκρότημα το Μάρτιο 2012 στα πλαίσια του PSI (Σημ. 15). Σαν αποτέλεσμα, το Συγκρότημα πώλησε όλα τα ΟΕΔ που κατείχε. Το κέρδος από την πώληση των νέων ΟΕΔ ανέρχεται στις €96.515 χιλ. και περιλαμβάνεται στα Καθαρά κέρδη από πώληση ομολόγων διαθέσιμων προς πώληση που παρουσιάζονται πιο πάνω.

10. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες

Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €62.972 χιλ. (2011: €61.190 χιλ.) παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012		2011	
	Έσοδα	**Απαιτήσεις και προμήθειες**	Έσοδα	Απαιτήσεις και προμήθειες
	€000	**€000**	€000	€000
Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής	**130.003**	**(94.753)**	65.196	(34.177)
Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου	**52.438**	**(24.716)**	51.780	(21.609)
	182.441	**(119.469)**	116.976	(55.786)

	2012		2011	
	Κλάδος ζωής	**Γενικός κλάδος**	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος
Έσοδα	**€000**	**€000**	€000	€000
Μικτά ασφάλιστρα	**107.986**	**80.646**	113.072	78.719
Αντασφάλιστρα	**(17.724)**	**(42.433)**	(17.422)	(40.015)
Καθαρά ασφάλιστρα	**90.262**	**38.213**	95.650	38.704
Μεταβολή στην πρόβλεψη για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	**-**	**863**	-	(609)
Σύνολο καθαρών δεδουλευμένων ασφαλίστρων	**90.262**	**39.076**	95.650	38.095
Έσοδα/(έξοδα) από επενδύσεις, κέρδη/(ζημιές) και λοιπά έσοδα	**31.164**	**47**	(40.361)	45
Προμήθειες από αντασφαλιστές και άλλα έσοδα	**4.959**	**13.315**	4.543	13.640
	126.385	**52.438**	59.832	51.780
Μεταβολή στην αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ πριν τη φορολογία (Σημ. 26)	**3.618**	**-**	5.364	-
	130.003	**52.438**	65.196	51.780

10. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες (συνέχεια)

	2012		2011	
	Κλάδος ζωής	**Γενικός κλάδος**	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος
Απαιτήσεις και προμήθειες	**€000**	**€000**	€000	€000
Μικτές πληρωμές προς ασφαλιζόμενους	**(100.616)**	**(33.852)**	(74.167)	(32.260)
Μερίδιο αντασφαλιστών στις πληρωμές προς ασφαλιζόμενους	**8.377**	**13.236**	8.541	14.052
Μικτή μεταβολή στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	**5.014**	**2.719**	41.266	6.157
Μερίδιο αντασφαλιστών στη μεταβολή των υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων	**1.868**	**(1.640)**	1.933	(4.656)
Προμήθειες σε ασφαλιστικούς αντιπροσώπους και άλλα άμεσα έξοδα πωλήσεων	**(9.396)**	**(5.182)**	(11.750)	(4.884)
Αλλαγές στο απόθεμα εξισορρόπησης	**-**	**3**	-	(18)
	(94.753)	**(24.716)**	(34.177)	(21.609)

Πέραν των πιο πάνω, τα ακόλουθα έσοδα και έξοδα από ασφαλιστικές εργασίες έχουν αναγνωριστεί στις αντίστοιχες κατηγορίες της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων:

	2012		2011	
	Κλάδος ζωής	**Γενικός κλάδος**	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος
	€000	**€000**	€000	€000
Καθαρά (έξοδα)/έσοδα από περιουσιακά στοιχεία μη συνδεδεμένα με επενδύσεις	**(147)**	**332**	(236)	746
Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και λοιπά έσοδα μη συνδεδεμένα με επενδύσεις	**(399)**	**(55)**	(165)	(8.910)
Δαπάνες προσωπικού	**(7.384)**	**(8.278)**	(7.473)	(8.940)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	**(4.355)**	**(3.323)**	(4.178)	(3.431)

11. Λοιπά (έξοδα)/έσοδα

	2012	2011
	€000	€000
Μερίσματα	**241**	666
Κέρδη από πωλήσεις αποθεμάτων ακινήτων προς πώληση	**932**	2.410
(Ζημιές)/κέρδη από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**(2.691)**	281
Ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα	**1.012**	2.408
(Ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα (Σημ. 27)	**(24.851)**	3.120
Έσοδα από ξενοδοχειακές δραστηριότητες	**3.153**	9.738
Λοιπά έσοδα	**3.396**	12.706
	(18.808)	31.329

12. Δαπάνες προσωπικού

	2012	2011
	€000	€000
Μισθοί	**322.391**	327.053
Εισφορές εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων και συντάξεων	**65.470**	67.446
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	**9.293**	34.502
Προγράμματα εθελούσιας εξόδου	**65**	162
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, διακανονιζόμενες με μετοχές	**-**	2.611
	397.219	431.774
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου στην Ελλάδα	**11.128**	-
	408.347	431.774

Το κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, διακανονιζόμενες με μετοχές αποτελείται από το κόστος Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 που έχουν παραχωρηθεί στους υπαλλήλους του Συγκροτήματος (Σημ. 34).

Ο αριθμός προσωπικού του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε 10.772 (2011: 11.326).

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης

Επιπρόσθετα των εισφορών εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων και συντάξεων, το Συγκρότημα λειτουργεί προγράμματα για παροχή πρόσθετων ωφελημάτων αφυπηρέτησης, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

	2012	2011
	€000	€000
Επίδραση που προέκυψε κατά τον τερματισμό προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	**(16.727)**	-
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	**1.017**	30.668
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών	**25.003**	3.834
	9.293	34.502

12. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Κύπρος

Το βασικό πρόγραμμα για το μόνιμο προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο (30% του προσωπικού του Συγκροτήματος) είναι ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2012. Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει εισφορές εργοδότη ύψους 14% και εισφορές υπαλλήλου 3%-10% επί του μισθού του υπαλλήλου.

Το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών αντικατέστησε το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών το οποίο ήταν σε ισχύ μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2011. Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε την καταβολή εφάπαξ φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση ή το θάνατο πριν την αφυπηρέτηση, μέχρι 78 μέσους μηνιαίους μισθούς, ανάλογα με την περίοδο υπηρεσίας. Το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών διαχειρίζονται καταπιστευματοδόχοι που διορίζονται από τα μέλη του ταμείου.

Μικρός αριθμός μελών του προσωπικού που δεν συμμετέχουν στο βασικό πρόγραμμα, είναι μέλη άλλου προγράμματος το οποίο είναι κλειστό για νέα μέλη και μπορούν να λαμβάνουν μέρος ή το σύνολο του ωφελήματος αφυπηρέτησής τους με την καταβολή σύνταξης διά βίου. Η διαχείριση του ταμείου γίνεται από Διαχειριστική Επιτροπή που απαρτίζεται από αντιπροσώπους τόσο των μελών όσο και του εργοδότη.

Μικρός αριθμός υπαλλήλων θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος στην Κύπρο είναι επίσης μέλη προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων του προγράμματος καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των υπόλοιπων σχεδίων αφυπηρέτησης του Συγκροτήματος στην Κύπρο κατά το 2012 και του βασικού προγράμματος στην Κύπρο κατά το 2011 παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
Προεξοφλητικός συντελεστής	**3,43%**	4,49%
Αναμενόμενη απόδοση των επενδύσεων των προγραμμάτων	**3,43%**	3,73%
Ρυθμός μελλοντικής αύξησης μισθών	**0% για το 2013–2014 και 5,00% μετέπειτα**	0% για το 2012-2013 και 5,00% μετέπειτα

Ελλάδα

Το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Ελλάδα (27% του συνολικού προσωπικού του Συγκροτήματος) καλυπτόταν από δύο προγράμματα καθορισμένων παροχών και ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Για όλο το προσωπικό υπήρχε πρόγραμμα αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης ή εφάπαξ καταβολή αποζημίωσης κατά την κανονική αφυπηρέτηση, με συντελεστές που καθορίζει η Ελληνική εργατική νομοθεσία. Όλα τα ωφελήματα που πληρώνονταν από το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ήταν πληρωτέα από τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρίας καθώς αυτό το πρόγραμμα δεν ήταν χρηματοδοτούμενο.

Επιπρόσθετα, αριθμός εργαζομένων που εργοδοτήθηκαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002 (7% του συνολικού προσωπικού του Συγκροτήματος) συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών το οποίο διαχωριζόταν σε δύο παροχές, Α και Β. Η παροχή Α κάλυπτε μέρος της διαφοράς μεταξύ του μισθού και των συντάξιμων αποδοχών. Τον Οκτώβριο του 2011, εξοφλήθηκε πλήρως και τερματίστηκε με τη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. Η παροχή Β προβλέπει την εφάπαξ καταβολή φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση μέχρι περίπου 50 μηνιαίους μισθούς, ανάλογα με την περίοδο υπηρεσίας, και παραμένει σε ισχύ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012.

12. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ελλάδα (συνέχεια)
Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών για τα δύο προγράμματα καθορισμένων παροχών στην Ελλάδα υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναλογιστική εκτίμηση παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
Προεξοφλητικός συντελεστής	**3,56%**	5,06%
Αναμενόμενη απόδοση των επενδύσεων των προγραμμάτων	**3,56%**	4,88%
Ρυθμός μελλοντικής αύξησης μισθών	**0% για το 2013-2014 και 3,00% μετέπειτα**	0% για το 2012-2013 και 3,00% μετέπειτα

Το τρίτο πρόγραμμα αφορά εργαζόμενους που εργοδοτήθηκαν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2002 και είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Ηνωμένο Βασίλειο
Το προσωπικό του Συγκροτήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο (1% του συνολικού προσωπικού του Συγκροτήματος) καλύπτεται από ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών για όλους τους υφιστάμενους εργαζόμενους και ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών το οποίο έκλεισε το Δεκέμβριο 2008 όσον αφορά τη συσσώρευση μελλοντικών ωφελημάτων για τα ενεργά μέλη του.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναλογιστική εκτίμηση παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
Προεξοφλητικός συντελεστής	**4,50%**	4,70%
Αναμενόμενη απόδοση των επενδύσεων των προγραμμάτων	**4,50%**	5,57%

Το δεύτερο πρόγραμμα είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών και αφορά όλους τους εργαζόμενους.

Άλλες χώρες
Το Συγκρότημα δεν λειτουργεί προγράμματα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης στη Ρουμανία, Ρωσία και Ουκρανία.

12. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών
Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο ισολογισμό παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	**111.581**	553.199
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	**(112.445)**	(494.344)
	(864)	58.855
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων μη χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	**15.280**	6.908
Μη αναγνωρισμένο κόστος προϋπηρεσίας	**(423)**	(563)
Μη αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο λόγω του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης	**22.667**	28.361
Καθαρές υποχρεώσεις των προγραμμάτων αφυπηρέτησης που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο ισολογισμό	**36.660**	93.561

Ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο ισολογισμό		
Υποχρεώσεις (Σημ. 32)	**38.270**	94.434
Περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 27)	**(1.610)**	(873)
	36.660	93.561

Η κίνηση στην καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**560.107**	570.412
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	**2.811**	25.981
Τόκος επί των υποχρεώσεων	**5.198**	28.463
Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη)	**11.995**	(27.808)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	**(7.900)**	(33.450)
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από το Συγκρότημα	**(4.507)**	(231)
Εισφορές από τους συμμετέχοντες στα προγράμματα	**283**	284
Τερματισμός υπηρεσίας, περικοπές και διακανονισμοί	**9.143**	(4.836)
Συναλλαγματικές διαφορές από προγράμματα εξωτερικού	**1.022**	1.292
Τερματισμός προγράμματος	**(451.291)**	-
31 Δεκεμβρίου	**126.861**	560.107

12. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών (συνέχεια)

Η κίνηση στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**494.344**	495.835
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	**4.806**	19.318
Αναλογιστικές ζημιές	**(1.383)**	(29.565)
Εισφορές εργοδότη	**55.789**	40.775
Εισφορές από τους συμμετέχοντες στα προγράμματα	**283**	284
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	**(7.900)**	(33.450)
Τερματισμός προγράμματος	**(434.564)**	-
Συναλλαγματικές διαφορές από προγράμματα εξωτερικού	**1.070**	1.147
31 Δεκεμβρίου	**112.445**	494.344

Η πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων για το έτος 2012 ήταν κέρδος ύψους €3.423 χιλ. (2011: ζημιά €10.249 χιλ.).

Οι κύριες κατηγορίες των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων σαν ποσοστό του συνόλου των περιουσιακών τους στοιχείων είναι:

	2012	2011
Μετοχές	**27%**	6%
Ομόλογα	**31%**	45%
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**40%**	49%
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	**2%**	-
	100%	100%

Τα περιουσιακά στοιχεία των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων περιλαμβάνουν τίτλους που έχει εκδώσει η Εταιρία, η εύλογη αξία των οποίων είναι:

	2012	2011
	€000	€000
Μετοχές	**2.828**	3.563
Ομόλογα	**44**	32.520
	2.872	36.083

12. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών (συνέχεια)

Το έξοδο που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για προγράμματα καθορισμένων παροχών αναλύεται ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	**2.811**	25.981
Τόκος επί των υποχρεώσεων των προγραμμάτων	**5.198**	28.463
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	**(4.806)**	(19.318)
Απόσβεση του κόστους προϋπηρεσίας	**36**	82
Περικοπές και διακανονισμοί	**(2.222)**	(4.540)
	1.017	30.668

Το έξοδο που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για προγράμματα καθορισμένων παροχών αναλύεται ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Αναλογιστικές (ζημιές)/κέρδη στην υποχρέωση	**(11.995)**	27.808
Αναλογιστικές ζημιές στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων	**(1.383)**	(29.565)
Αλλαγή στο μη αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο λόγω αλλαγής του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης για σχέδιο με πλεόνασμα στα περιουσιακά στοιχεία	**5.272**	890
	(8.106)	(867)

Οι εμπειρικές προσαρμογές και η επίδρασή τους στην καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων και στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων είναι:

	2012	2011	2010	2009	2008
	€000	€000	€000	€000	€000
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων των προγραμμάτων	**(126.861)**	(560.107)	(570.412)	(551.934)	(484.950)
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	**112.445**	494.344	495.835	443.964	302.132
Έλλειμμα	**(14.416)**	(65.763)	(74.577)	(107.970)	(182.818)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις των προγραμμάτων	**(387)**	(3.956)	(8.630)	181	(16.358)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων	**(1.383)**	(29.565)	6.833	99.547	(432.072)

12. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στις αναλογιστικές εκτιμήσεις

Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στις αναλογιστικές εκτιμήσεις απεικονίζει το ποσοστό στο οποίο οι υποχρεώσεις θα μπορούσαν να διακανονιστούν και καθορίζεται σύμφωνα με τις αποδόσεις της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς σε εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας με κατάλληλο νόμισμα και διάρκεια. Για τα προγράμματα του Συγκροτήματος στην Ευρωζώνη (Κύπρο και Ελλάδα) που αποτελούν το 59% των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα υιοθέτησε τη μέθοδο επιτοκιακής καμπύλης χρησιμοποιώντας εταιρικά ομόλογα διαβάθμισης ΑΑ από τον διεθνή δείκτη iBoxx Euro Corporates AA10+. Με αυτή τη μέθοδο, η κάθε μελλοντική πληρωμή υποχρέωσης προεξοφλήθηκε με διαφορετικό προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τη χρονική στιγμή της πληρωμής της υποχρέωσης. Για το Ηνωμένο Βασίλειο χρησιμοποιήθηκε σχετική καμπύλη απόδοσης υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων εκδομένα σε Στερλίνα.

Για να καταλήξει στις παραδοχές για το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων, το Συγκρότημα, σε συνεννόηση με τους συμβούλους αναλογιστές, χρησιμοποιεί παραδοχές που αφορούν μελλοντικά γεγονότα για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων και οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες της αγοράς και μελλοντικές προβλέψεις κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το προβλεπόμενο ποσοστό απόδοσης των επενδύσεων και οι σχετικές παραδοχές αναπροσαρμόζονται ετησίως λαμβάνοντας υπόψη αναθεωρημένες προβλέψεις για τις μελλοντικές αποδόσεις της κάθε κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων, αλλαγές στη νομοθεσία που δυνατό να επηρεάσουν την επενδυτική στρατηγική, καθώς και μεταβολές στη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων.

13. Άλλα λειτουργικά έξοδα

	2012	2011
	€000	€000
Λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων και εξοπλισμού	**40.392**	45.469
Έξοδα διαφήμισης και προβολής	**34.342**	40.049
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ακινήτων και εξοπλισμού	**25.561**	24.245
Λοιπά έξοδα ακινήτων	**22.293**	21.161
Έξοδα τηλεπικοινωνίας και ταχυδρομικά έξοδα	**20.573**	21.549
Εκτυπωτικά έξοδα και έξοδα γραφικής ύλης	**6.902**	8.835
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 25)	**25.470**	27.127
Απομείωση ακινήτων (Σημ. 25)	**3.237**	2.974
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 26)	**14.709**	14.530
Εισφορά σε ταμείο προστασίας καταθετών	**12.271**	11.201
Ειδικός φόρος πιστωτικών ιδρυμάτων	**18.155**	18.725
Πρόβλεψη/(αναστροφή πρόβλεψης) και διακανονισμοί επιδικιών ή υπό διαιτησία διαφορών	**15.105**	(11.763)
Διαγραφή άλλων περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού λόγω πώλησης των εργασιών στην Ελλάδα	**12.411**	-
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	**88.339**	87.620
	339.760	311.722
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	**9.710**	-
	349.470	311.722

13. Άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Ο ειδικός φόρος πιστωτικών ιδρυμάτων υπολογίζεται στο 0,095% των καταθέσεων πελατών του Συγκροτήματος στην Κύπρο στο τέλος του προηγούμενου έτους. Κατά τη διάρκεια του 2013 έχουν επιβληθεί υψηλότερα ποσοστά στον ειδικό φόρο. Επιπρόσθετες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 53. Στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011, ο ειδικός φόρος συμπεριλήφθηκε στη γραμμή της φορολογίας στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και έχει επαναταξινομηθεί στα άλλα λειτουργικά έξοδα για σκοπούς σύγκρισης με την παρουσίαση στο τρέχον έτος.

Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης αποτελούνται κυρίως από το κόστος της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και την ετοιμασία του σχεδίου αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος.

Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα περιλαμβάνουν τις αμοιβές (συμπεριλαμβανομένων των φόρων) των ανεξάρτητων ελεγκτών του Συγκροτήματος για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Συγκρότημα τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος και θυγατρικών εταιριών	**2.059**	2.139
Λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης, συμπεριλαμβανομένης της επισκόπησης ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων	**212**	564
Φορολογικές υπηρεσίες	**432**	563
Λοιπές υπηρεσίες	**475**	292
	3.178	3.558

14. Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων

	2012	2011
	€000	€000
Υπεραξία (Σημ. 26)	**338.247**	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 26)	**21.499**	-
	359.746	-

15. Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου

Το Συγκρότημα έχει συμμετάσχει στην ανταλλαγή των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) στα πλαίσια της Συμμετοχής Ιδιωτών Επενδυτών ('PSI') που ολοκληρώθηκε το Μάρτιο/Απρίλιο του 2012 στη βάση των όρων που περιγράφονται πιο κάτω:

- Διαγραφή του 53,5% της ονομαστικής αξίας των υφιστάμενων ΟΕΔ.
- Απόκτηση νέων ΟΕΔ ονομαστικής αξίας ίσης με το 31,5% των ΟΕΔ που έχουν ανταλλαγεί. Τα νέα ομόλογα θα εξοφληθούν σταδιακά σε 11 έως 30 χρόνια (μέχρι το 2042) και θα φέρουν τόκο ίσο με 2,00% για τα έτη 2013-2015, 3,00% για τα έτη 2016-2020, 3,65% για το έτος 2021 και 4,30% μετέπειτα (2022-2042).
- Άμεση αποπληρωμή του 15% της ονομαστικής αξίας των ΟΕΔ που έχουν ανταλλαγεί με βραχυπρόθεσμους τίτλους (λήξης σε 1-2 χρόνια) εκδομένους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) που φέρουν επιτόκια της αγοράς.
- Πληρωμή των δεδουλευμένων τόκων μέσω τίτλων του ΕΤΧΣ διάρκειας έξι μηνών που φέρουν επιτόκια της αγοράς.
- Αποσπώμενους τίτλους συνδεδεμένους με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας με ονομαστική αξία ίση με τα νέα ΟΕΔ του κάθε κατόχου. Οι τίτλοι προνοούν την πληρωμή μέχρι 1% του ονομαστικού τους ποσού ετησίως, αρχίζοντας από το 2015, σε περίπτωση που η αύξηση στο ΑΕΠ υπερβεί ορισμένα όρια.

15. Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (συνέχεια)

Η ονομαστική αξία των ΟΕΔ μετά την ανταλλαγή στα πλαίσια του PSI έχει διαμορφωθεί ως ακολούθως:

	Ονομαστική Αξία
	€000
1 Ιανουαρίου 2012	2.087.824
Αναπροσαρμογή ονομαστικής αξίας ΟΕΔ (στα ΟΕΔ συνδεδεμένα με δείκτες πληθωρισμού)	162.609
Αναπροσαρμοσμένη ονομαστική αξία ΟΕΔ κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής στα πλαίσια του PSI	**2.250.433**
Νέα ΟΕΔ που προέκυψαν μετά την ανταλλαγή (31,5% της ονομαστικής αξίας των παλαιών ΟΕΔ)	**708.887**

Τα νέα ΟΕΔ αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία τους κατά την ημέρα της ανταλλαγής στα πλαίσια του PSI με μέση τιμή 21% της ονομαστικής τους αξίας, βασισμένη στην τιμή εξαργύρωσης των συμβάσεων ανταλλαγής κινδύνου αθέτησης (credit default swaps) των ΟΕΔ στη σχετική δημοπρασία. Τα νέα ΟΕΔ ταξινομήθηκαν στην κατηγορία επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση.

Η λογιστική αξία των ΟΕΔ κατά την αρχική αναγνώριση παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Λογιστική αξία
	€000
1 Ιανουαρίου 2012	615.661
Ανταλλαγή παλαιών ΟΕΔ με ομόλογα ΕΤΧΣ (15,0% της ονομαστικής αξίας των παλαιών ΟΕΔ πλέον δεδουλευμένοι τόκοι)	(355.905)
Ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση των νέων ΟΕΔ	(109.308)
Νέα ΟΕΔ που προέκυψαν μετά την ανταλλαγή	**150.448**

Οι αποσπώμενοι τίτλοι συνδεδεμένοι με το ΑΕΠ επιμετρήθηκαν κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία τους, η οποία ήταν μηδέν.

Η απομείωση των ΟΕΔ και η μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Απομείωση των παλαιών ΟΕΔ	**-**	1.365.615
Ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση των νέων ΟΕΔ	**109.308**	-
Μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	**34.265**	363.646
Σύνολο απομείωσης σύμφωνα με την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	**143.573**	1.729.261

Τα παράγωγα που χρησιμοποιούνταν για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου των ΟΕΔ έχουν τερματιστεί κατά το 2012.

Το Δεκέμβριο 2012 το Συγκρότημα συμμετείχε στο εθελοντικό πρόγραμμα επαναγοράς των ΟΕΔ από την Ελληνική Δημοκρατία. Σαν αποτέλεσμα το Συγκρότημα πώλησε όλα τα Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε και πραγματοποίησε κέρδος ύψους €96.515 χιλ. (Σημ. 9).

16. Φορολογία

	2012	2011
	€000	€000
Τρέχουσα φορολογία:		
- Κύπρου	**3.432**	35.421
- εξωτερικού	**(6.038)**	13.685
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας	**174**	273
Αναβαλλόμενη φορολογία	**14.440**	(40.695)
Αναπροσαρμογή φόρων προηγούμενων ετών	**1.071**	(1.450)
	13.079	7.234

Το μερίδιο του Συγκροτήματος στο κόστος φορολογίας συγγενών εταιριών ήταν μηδέν για τα έτη 2011 και 2012.

Η συμφωνία της φορολογίας εισοδήματος με τις ζημιές πριν τη φορολογία με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Ζημιά πριν τη φορολογία	**(2.209.940)**	(1.359.179)
Φόρος με τους κανονικούς συντελεστές στην Κύπρο	**(220.985)**	(134.916)
Φορολογική επίδραση:		
- δαπανών που δεν εκπίπτουν	**28.606**	139.283
- δαπανών που εκπίπτουν και έχουν χρεωθεί απευθείας στα αποθεματικά	**-**	(3.463)
- ζημιών που δεν εκπίπτουν/ (εσόδων) που δεν φορολογούνται	**2.851**	(1.868)
- διαφορών στους φορολογικούς συντελεστές μεταξύ Κύπρου και εξωτερικού	**11.066**	9.648
Επίδραση φορολογίας στις ζημιές στις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία	**190.470**	-
	12.008	8.684
Αναπροσαρμογή φόρων προηγούμενων ετών	**1.071**	(1.450)
	13.079	7.234

Ο εταιρικός φόρος στην Κύπρο υπολογίζεται με συντελεστή 10% στο φορολογητέο εισόδημα. Οι δαπάνες που δεν εκπίπτουν για το έτος 2011 περιλαμβάνουν τη διαγραφή του 53,5% της ονομαστικής αξίας των ΟΕΔ (Σημ. 15).

Για τις ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής καταβάλλεται ελάχιστος φόρος με συντελεστή 1,5% στα μικτά ασφάλιστρα. Η έκτακτη εισφορά για την άμυνα στα εισοδήματα από ενοίκια είναι 3% και στους τόκους από τη διεξαγωγή μη συνήθων εργασιών είναι 15% (ο συντελεστής μέχρι 31 Αυγούστου 2011 ήταν 10%).

Τα κέρδη του Συγκροτήματος από δραστηριότητες στο εξωτερικό φορολογούνται με τους συντελεστές που ισχύουν στις αντίστοιχες χώρες, που κατά το 2012 ήταν: Ελλάδα 20% (2011: 20%), Ρουμανία 16% (2011: 16%), Ρωσία 20% (2011: 20%), Ηνωμένο Βασίλειο 26% μέχρι 31 Μαρτίου 2012 και 24% μετέπειτα (2011: 28% μέχρι τον Μάρτη 2011 και 26% μετέπειτα), και Ουκρανία 21% (2011: 25% μέχρι 31 Μαρτίου 2011 και 21% μετέπειτα). Ο συντελεστής που ίσχυε στην Αυστραλία κατά το 2011 ήταν 30%.

16. Φορολογία (συνέχεια)

Οι συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	31 Δεκεμβρίου	
	2012	2011
	€000	€000
Λήξη εντός 4 ετών	**227.792**	171.992
Λήξη από 5 έως 10 έτη	**2.388.601**	5.488
Απεριόριστη λήξη	**44.459**	5.746
	2.660.852	183.226

Δεν χρησιμοποιήθηκαν ζημιές προηγούμενων ετών κατά το 2012 (2011: €4.428 χιλ.). Αναμένεται ότι μέρος των υπόλοιπων φορολογικών ζημιών θα χρησιμοποιηθεί κατά τα επόμενα έτη με βάση τα επιχειρηματικά πλάνα που έχει καταρτίσει η διοίκηση του Συγκροτήματος.

Οι συνολικές φορολογικές ζημιές στις οποίες αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	31 December	
	2012	2011
	€000	€000
Λήξη εντός 4 ετών	**3.917**	171.992
Λήξη από 5 έως 10 έτη	**295.580**	5.488
Απεριόριστη λήξη	**44.459**	5.746
	343.956	183.226

Στην περίπτωση διανομής των αδιανέμητων αποθεματικών των υποκαταστημάτων και θυγατρικών εξωτερικού, θα προκύψει πρόσθετη φορολογία περίπου €2,3 εκατ. (2011: €2,3 εκατ.) για την οποία δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Αναβαλλόμενη φορολογία

Το υπόλοιπο της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης αφορά:

	2012	2011
	€000	€000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	**(6.643)**	3.319
Επανεκτίμηση ακινήτων	**25.307**	27.701
Επανεκτίμηση επενδύσεων	**774**	(52.551)
Διαφορετική φορολογική βάση χρηματοδοτικών μισθώσεων	**-**	1.944
Φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται στα επόμενα έτη	**(32.063)**	(19.900)
Αξία ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής	**10.509**	10.192
Άλλες προσωρινές διαφορές	**(3.481)**	6.820
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	**(5.597)**	(22.475)

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (Σημ. 27)	**(50.829)**	(97.570)
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση (Σημ. 32)	**45.232**	75.095
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	**(5.597)**	(22.475)

16. Φορολογία (συνέχεια)

Αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής (απαίτησης)/υποχρέωσης παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**(22.475)**	11.268
Αλλαγή λογιστικής πολιτικής (Σημ. 2)	**-**	(2.312)
Αναβαλλόμενη φορολογία που αναγνωρίστηκε στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων	**14.440**	(40.695)
Αναβαλλόμενη φορολογία που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια	**(948)**	11.222
Αναβαλλόμενη φορολογία που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 32)	**3.621**	(3.621)
Πώληση θυγατρικής εταιρίας	**-**	1.542
Συναλλαγματικές διαφορές	**(235)**	121
31 Δεκεμβρίου	**(5.597)**	(22.475)

Η ανάλυση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογίας που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	**(10.022)**	5.207
Επανεκτίμηση επενδύσεων	**51.096**	(47.237)
Διαφορετική φορολογική βάση χρηματοδοτικών μισθώσεων	**(1.944)**	219
Φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται στα επόμενα έτη	**(12.221)**	(2.784)
Αξία ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής	**319**	364
Άλλες προσωρινές διαφορές	**(12.788)**	3.536
	14.440	(40.695)

Το Συγκρότημα αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €223.707 χιλ. κατά το 2012 η οποία σχετίζεται με τη ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση των νέων ΟΕΔ και τη μετέπειτα επανεκτίμησή τους. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 αυτή η απαίτηση έχει αναστραφεί καθώς δεν αναμένεται να ανακτηθεί (Σημ. 53).

17. Κέρδη κατά μετοχή

	2012	2011
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή		
Ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους μετόχους της εταιρίας (€ χιλ)	**(2.213.788)**	(1.359.340)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των μετοχών της Εταιρίας (χιλ.)	**1.542.684**	896.006
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή (σεντ)	**(143,5)**	(151,7)

Ο μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, δεν έχει αναπροσαρμοστεί αναδρομικά για τις χαριστικές μετοχές που εκδόθηκαν ως μέρος της έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης και της μετατροπής των ΜΑΕΚ (Σημ.34) κατά το Μάρτιο του 2012 αφού δεν προέκυψε οποιοδήποτε χαριστικό στοιχείο από τις μετοχές αυτές.

17. Κέρδη κατά μετοχή (συνέχεια)

Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου και τα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 δεν θεωρούνταν δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε μετοχές για σκοπούς υπολογισμού των μειωμένων κερδών κατά μετοχή γιατί η μετατροπή τους σε μετοχές θα μείωνε τις ζημιές κατά μετοχή.

Οι συναλλαγές μετοχών που πραγματοποιήθηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2012 αλλά πριν την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και θα άλλαζαν σημαντικά τον αριθμό των συνήθων μετοχών ή των δυνητικών συνήθων μετοχών στις 31 Δεκεμβρίου 2012 παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 34 και 53, αντίστοιχα.

18. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες

	2012	2011
	€000	€000
Μετρητά	**263.771**	216.179
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**1.008.653**	1.158.868
	1.272.424	1.375.047
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**1.768.836**	2.627.831

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες περιλαμβάνουν υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας οι οποίες ανέρχονται σε €943.645 χιλ. (2011: €781.114 χιλ.).

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες και των τοποθετήσεων σε τράπεζες από ανεξάρτητους οίκους παρουσιάζεται στη Σημείωση 44.

Οι τοποθετήσεις σε τράπεζες φέρουν τόκο με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο της σχετικής χρονικής περιόδου και νομίσματος.

19. Επενδύσεις

	2012	2011
	€000	€000
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**21.818**	26.345
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**402.547**	534.803
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	1.055.406
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**710.968**	1.012.570
	1.135.333	2.629.124

Οι επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση σε συμφωνίες επαναγοράς με τράπεζες παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**-**	26.544
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**694.287**	718.719
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	148.698
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**40.460**	44.109
	734.747	938.070

19. Επενδύσεις (συνέχεια)

Όλες οι επενδύσεις που έχουν δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια των συμφωνιών επαναγοράς, μπορούν είτε να πωληθούν είτε να επανεκχωρηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο.

Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	Επενδύσεις προς εμπορία		**Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων**		**Σύνολο**	
	2012	2011	**2012**	2011	**2012**	2011
	€000	€000	**€000**	€000	**€000**	€000
Ομόλογα	**96**	1.935	**13.955**	44.227	**14.051**	46.162
Μετοχές	**2.557**	6.434	**-**	85	**2.557**	6.519
Αμοιβαία κεφάλαια	**5.210**	208	**-**	-	**5.210**	208
	7.863	8.577	**13.955**	44.312	**21.818**	52.889

Ομόλογα						
Κυπριακής κυβέρνησης	**-**	-	**13.042**	17.662	**13.042**	17.662
Άλλων κυβερνήσεων	**-**	-	**-**	481	**-**	481
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	**96**	1.935	**913**	26.084	**1.009**	28.019
	96	1.935	**13.955**	44.227	**14.051**	46.162
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**96**	1.445	**13.042**	17.662	**13.138**	19.107
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	**-**	490	**449**	26.565	**449**	27.055
Μη εισηγμένα πιστοποιητικά καταθέσεων και ομόλογα τραπεζών και τοπικών αρχών	**-**	-	**464**	-	**464**	-
	96	1.935	**13.955**	44.227	**14.051**	46.162

Μετοχές						
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**2.018**	2.798	**-**	-	**2.018**	2.798
Εισηγμένες σε άλλα χρηματιστήρια	**539**	3.636	**-**	-	**539**	3.636
Μη εισηγμένες	**-**	-	**-**	85	**-**	85
	2.557	6.434	**-**	85	**2.557**	6.519

Οι μετοχές στην κατηγορία άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αντιπροσωπεύουν επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου που το Συγκρότημα διαχειρίζεται στη βάση της εύλογης τους αξίας. Τα ομόλογα στην κατηγορία αυτή είχαν κατηγοριοποιηθεί αρχικά στην εύλογη αξία για να απαλειφθεί μια ανακολουθία σε σχέση με την επιμέτρηση των παραγώγων που χρησιμοποιούνταν για την οικονομική αντιστάθμιση αυτών των μέσων.

19. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

	2012	2011
	€000	€000
Ομόλογα	**1.032.302**	1.207.548
Μετοχές	**64.532**	45.974
	1.096.834	1.253.522

Ομόλογα		
Κυπριακής κυβέρνησης	**1.134**	109
Γαλλικής κυβέρνησης	**505.890**	487.200
Άλλων κυβερνήσεων	**198.400**	143.635
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	**326.603**	576.259
Τοπικών αρχών	**275**	345
	1.032.302	1.207.548
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**2.119**	1.466
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	**1.029.599**	1.201.471
Μη εισηγμένα πιστοποιητικά καταθέσεων και ομόλογα τραπεζών και τοπικών αρχών	**584**	4.611
	1.032.302	1.207.548
Γεωγραφική κατανομή με βάση την έδρα του εκδότη		
Κύπρος	**2.119**	2.662
Ελλάδα	**-**	2.815
Ηνωμένο Βασίλειο	**9.867**	155.055
Γαλλία	**509.745**	513.542
Γερμανία	**59.688**	99.883
Ουκρανία	**3**	3.857
Ιταλία	**51.536**	21.294
Άλλες Ευρωπαϊκές χώρες	**102.572**	274.071
Η.Π.Α. και Καναδάς	**-**	49.062
Αυστραλία	**-**	26.433
Άλλες χώρες	**2.197**	-
Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων	**284.787**	10.131
Υπερεθνικοί οργανισμοί	**9.788**	48.743
	1.032.302	1.207.548

Μετοχές		
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**7.837**	7.033
Εισηγμένες σε άλλα χρηματιστήρια	**55.395**	38.379
Μη εισηγμένες	**1.300**	562
	64.532	45.974

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση περιλαμβάνουν ομόλογα ύψους €581 χιλ. (2011: €3.569 χιλ.) που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση ως απομειωμένα.

19. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις

	Κρατούμενες μέχρι τη λήξη		**Δάνεια και απαιτήσεις**	
	2012	2011	**2012**	2011
	€000	€000	**€000**	€000
Ομόλογα	**-**	1.204.104	**751.428**	1.056.679
Κυπριακής κυβέρνησης	**-**	1.323	**749.981**	511.833
Άλλων κυβερνήσεων	**-**	552.574	**-**	544.846
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	**-**	649.969	**1.275**	-
Τοπικών αρχών	**-**	238	**172**	-
	-	1.204.104	**751.428**	1.056.679
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**-**	25.138	**630.052**	511.833
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	**-**	1.147.564	**121.204**	544.846
Μη εισηγμένα πιστοποιητικά καταθέσεων, ομόλογα τραπεζών και τοπικών αρχών	**-**	31.402	**172**	-
	-	1.204.104	**751.428**	1.056.679
Γεωγραφική κατανομή με βάση την έδρα του εκδότη				
Κύπρος	**-**	42.820	**751.428**	511.833
Ελλάδα	**-**	215.696	**-**	544.846
Ηνωμένο Βασίλειο	**-**	22.302	**-**	-
Γαλλία	**-**	56.950	**-**	-
Ιρλανδία	**-**	363.493	**-**	-
Άλλες Ευρωπαϊκές χώρες	**-**	146.356	**-**	-
Η.Π.Α. και Καναδάς	**-**	140.298	**-**	-
Ρωσία	**-**	4.776	**-**	-
Ρουμανία	**-**	11.527	**-**	-
Ιταλία	**-**	135.741	**-**	-
Άλλες χώρες	**-**	31.402	**-**	-
Υπερεθνικοί οργανισμοί	**-**	32.743	**-**	-
	-	1.204.104	**751.428**	1.056.679

Τα δάνεια και απαιτήσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνουν ομόλογα ύψους €1.275 χιλ. (2011: €544.846 χιλ.) που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση ως απομειωμένα. Οι επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη στις 31 Δεκεμβρίου 2011 περιλαμβάνουν ομόλογα ύψους €68.000 χιλ. που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση ως απομειωμένα.

19. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επαναταξινόμηση επενδύσεων

Επαναταξινόμηση επενδύσεων προς εμπορία
Την 1 Απριλίου 2010, λόγω της κρίσης στις παγκόσμιες αγορές, το Συγκρότημα προσδιόρισε τις επενδύσεις τις οποίες δεν είχε πρόθεση να εμπορευτεί ή να πωλήσει στο εγγύς μέλλον. Αυτές οι επενδύσεις σε ομόλογα επαναταξινομήθηκαν από την κατηγορία επενδύσεις προς εμπορία στα δάνεια και απαιτήσεις.

Επαναταξινόμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση στα δάνεια και απαιτήσεις
Την 1 Οκτωβρίου 2008 και στις 30 Ιουνίου 2011 το Συγκρότημα επαναταξινόμησε ορισμένα ομόλογα από την κατηγορία επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις, ενόψει του γεγονότος ότι δεν υπήρχε ενεργός αγορά για τα εν λόγω ομόλογα και το Συγκρότημα είχε την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα κρατήσει για το προσεχές προβλέψιμο μέλλον.

Επαναταξινόμηση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση
Την 1 Νοεμβρίου 2012, στα πλαίσια βελτιστοποίησης των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειάς του, το Συγκρότημα επαναξιολόγησε τις πολιτικές του σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων του και αποφάσισε να επαναταξινομήσει όλα τα ομόλογα τα οποία προηγουμένως ταξινομήθηκαν ως κρατούμενα μέχρι τη λήξη στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση έτσι ώστε να είναι σε θέση να πωλήσει τα εν λόγω ομόλογα αν και εφόσον χρειαστεί. Σαν αποτέλεσμα, το Συγκρότημα δεν δικαιούται να ταξινομήσει οποιαδήποτε επένδυση στην κατηγορία επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη για τα επόμενα δύο οικονομικά έτη.

19. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επαναταξινόμηση επενδύσεων (συνέχεια)

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ομόλογα τα οποία έχουν επαναταξινομηθεί από το Συγκρότημα, κατά ημερομηνία επαναταξινόμησης.

	Ημερομηνία επαναταξινόμησης	Λογιστική και εύλογη αξία κατά την ημερομηνία επαναταξι-νόμησης	31 Δεκεμβρίου 2012		31 Δεκεμβρίου 2011		Έτος 2012		Πραγματικό επιτόκιο κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης
			Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Επιπρόσθετη ζημιά στα αποτελέσματα αν δεν είχαν επαναταξινο-μηθεί	Επιπρόσθετη ζημιά στα συνολικά εισοδήματα αν δεν είχαν επαναταξινο-μηθεί	
		€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	
Επαναταξινόμηση επενδύσεων προς εμπορία:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Απριλίου 2010	34.810	39.650	28.105	36.125	33.546	(5.441)	-	1,2%-4,4%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Οκτωβρίου 2008	163.407	167.493	131.305	172.579	159.045	-	(36.188)	4,6%-4,7%
- στα δάνεια και απαιτήσεις	30 Ιουνίου 2011	250.839	280.570	203.585	258.922	221.202	-	(76.985)	2,8%-6,3%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη:									
- στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1 Νοεμβρίου 2012	106.877	108.107	108.107	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	0,4%-3,1%

20. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η αξία συμβολαίων και η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012			2011		
	Αξία συμβολαίων	**Εύλογη αξία**		Αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Περιουσιακά στοιχεία	**Υποχρεώσεις**		Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
	€000	**€000**	**€000**	€000	€000	€000
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	**865.684**	**3.310**	**5.127**	487.708	2.618	3.136
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	**4.989.311**	**11.128**	**27.350**	2.923.012	81.648	8.913
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	**285.430**	**1.299**	**30.310**	2.113.671	97.569	62.558
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	**40.408**	**363**	**363**	42.194	511	150
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	**74.118**	**7.275**	**7.240**	459.717	8.364	9.237
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	**15.040**	**3**	**405**	69.238	25	422
	6.269.991	**23.378**	**70.795**	6.095.540	190.735	84.416
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	**786.663**	**3.416**	**90.310**	2.427.596	2.416	395.694
Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης -προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	**226.072**	**-**	**22.721**	248.084	583	8.001
	1.012.735	**3.416**	**113.031**	2.675.680	2.999	403.695
Σύνολο	**7.282.726**	**26.794**	**183.826**	8.771.220	193.734	488.111

Η χρήση των παραγώγων αποτελεί μέρος των συνήθων εργασιών του Συγκροτήματος. Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα για τη διαχείριση κινδύνων που προκύπτουν από τη διακύμανση των επιτοκίων, των τιμών συναλλάγματος και των δεικτών τιμών μετοχών. Παράγωγα διατίθενται επίσης σε πελάτες ως προϊόντα διαχείρισης κινδύνων.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος είναι ανέκκλητες συμφωνίες αγοράς ή πώλησης συγκεκριμένης ποσότητας ξένου συναλλάγματος σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία και τιμή.

Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος περιλαμβάνουν τα απλά συμβόλαια και τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος διέπουν την ανταλλαγή συγκεκριμένων ποσών δύο νομισμάτων στην τρέχουσα τιμή και την δέσμευση επαναντταλλαγής τους σε συγκεκριμένη τιμή στη λήξη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων είναι συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων όπου οι ταμειακές ροές είναι σε διαφορετικά νομίσματα.

20. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Στα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν τόκους με βάση ένα σταθερό και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο πάνω σε καθορισμένο ονομαστικό ποσό, σε καθορισμένες χρονικές περιόδους.

Τα συμβόλαια ανταλλαγής συνδεδεμένα με τον πληθωρισμό είναι εξειδικευμένα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων κάτω από τα οποία δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάσουν ένα σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο συνδεδεμένο με τον πληθωρισμό πάνω σε καθορισμένο ονομαστικό ποσό, σε καθορισμένες χρονικές περιόδους. Τα παράγωγα αυτά χρησιμοποιούνταν για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου των ΟΕΔ και έχουν τερματιστεί κατά το 2012.

Τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε επιτόκια, συνάλλαγμα και δείκτες τιμών μετοχών παρέχουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση στον αγοραστή, είτε να αγοράσει είτε να πωλήσει τις υποκείμενες αξίες σε συγκεκριμένη τιμή πριν ή κατά συγκεκριμένη ημερομηνία.

Τα συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων προστατεύουν τον κάτοχό τους από τον κίνδυνο διακύμανσης των επιτοκίων πάνω ή κάτω από ένα συγκεκριμένο επιτόκιο, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Στα συμβόλαια ανταλλαγής αγαθών δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάξουν μια σταθερή τιμή ενός αγαθού με μια κυμαινόμενη (‘αγοράς’) τιμή σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία.

Ο πιστωτικός κίνδυνος από τα παράγωγα αντιπροσωπεύει το κόστος αναπλήρωσης των συμβολαίων κατά την ημερομηνία αναφοράς. Ο πιστωτικός κίνδυνος που απορρέει από αυτές τις πράξεις τυγχάνει χειρισμού στα πλαίσια των διαδικασιών που ακολουθούνται για όλες τις παρεχόμενες πιστωτικές διευκολύνσεις σε τράπεζες ή πελάτες.

Η αξία των συμβολαίων ορισμένων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρέχει μια βάση σύγκρισής τους με άλλα μέσα που αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, χωρίς όμως να είναι ενδεικτική του ύψους των μελλοντικών ταμειακών ροών ή της παρούσας εύλογης αξίας τους, και επομένως δεν είναι ενδεικτική της έκθεσης του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο ή σε κίνδυνο από μεταβολές στις τρέχουσες τιμές.

Η εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να είναι θετική (περιουσιακό στοιχείο) ή αρνητική (υποχρέωση) ως αποτέλεσμα των μεταβολών στα επιτόκια, τις τιμές συναλλάγματος, ή τους δείκτες τιμών μετοχών, ανάλογα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου. Η συνολική καθαρή εύλογη αξία τους μπορεί να μεταβάλλεται σημαντικά με την πάροδο του χρόνου.

Αντισταθμιστική λογιστική

Το Συγκρότημα εφαρμόζει αντισταθμιστική λογιστική μέσω αντισταθμίσεων εύλογης αξίας χρησιμοποιώντας παράγωγα, νοουμένου ότι τηρούνται τα απαιτούμενα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Επίσης προβαίνει σε συναλλαγές σε παράγωγα τα οποία αποτελούν οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων (από μεταβολές στις τιμές επιτοκίων ή συναλλάγματος) αλλά δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Σαν αποτέλεσμα, τα παράγωγα αυτά αναγνωρίζονται ως παράγωγα για σκοπούς εμπορίας και τα κέρδη ή οι ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του παραγώγου αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας
Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή αρνητική μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων διαθέσιμων προς πώληση που φέρουν σταθερό επιτόκιο και δανείων και καταθέσεων πελατών σταθερού επιτοκίου.

20. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Αντισταθμιστική λογιστική (συνέχεια)

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Ο ενοποιημένος ισολογισμός του Συγκροτήματος επηρεάζεται από συναλλαγματικές διαφορές μεταξύ του Ευρώ και των νομισμάτων λειτουργίας των θυγατρικών, και υποκαταστημάτων και των θυγατρικών εξωτερικού. Το Συγκρότημα αντισταθμίζει τον δομικό συναλλαγματικό κίνδυνο όταν κρίνει ότι το κόστος αυτής της αντιστάθμισης είναι εντός αποδεκτών πλαισίων (σε σχέση με τον κίνδυνο που διατρέχει το Συγκρότημα). Αυτές οι αντισταθμίσεις πραγματοποιούνται μέσω δανεισμού στο ίδιο νόμισμα με το νόμισμα λειτουργίας των θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εξωτερικού και μέσω προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, καταθέσεις και προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος ύψους €385.882 χιλ. (2011: €419.065 χιλ.) έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμιστικά μέσα από τα οποία προέκυψε ζημιά €12.063 χιλ. (2011: €5.673 χιλ.) η οποία αναγνωρίστηκε στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος' στα ίδια κεφάλαια έναντι των κερδών ή ζημιών από τη μετατροπή σε Ευρώ της αντίστοιχης καθαρής θέσης των θυγατρικών και υποκαταστημάτων εξωτερικού.

21. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική και εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος.

	2012		2011	
	Λογιστική αξία	**Εύλογη αξία**	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
	€000	**€000**	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**1.272.424**	**1.272.424**	1.375.047	1.375.047
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**1.768.836**	**1.768.836**	2.627.831	2.627.831
Συμφωνίες επαναπώλησης	**-**	**-**	215.936	215.936
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**21.818**	**21.818**	52.889	52.889
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**1.096.834**	**1.096.834**	1.253.522	1.253.522
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	**-**	1.204.104	1.066.468
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**751.428**	**590.192**	1.056.679	926.258
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**26.794**	**26.794**	193.734	193.734
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**24.374.531**	**24.374.531**	27.366.917	27.366.917
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	**483.106**	**483.106**	493.239	493.239
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**53.275**	**53.275**	61.906	61.906
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	**29.849.046**	**29.687.810**	35.901.804	35.633.747
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	**341.044**	**341.044**	3.065.756	3.065.756
Συμφωνίες επαναγοράς	**607.773**	**607.773**	785.993	785.993
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**183.826**	**183.826**	488.111	488.111
Καταθέσεις πελατών	**28.442.152**	**28.442.152**	29.654.498	29.654.498
Ομολογιακά δάνεια	**44.775**	**43.914**	49.791	51.903
Δανειακό κεφάλαιο	**133.294**	**49.511**	128.380	86.562
Λοιπές υποχρεώσεις	**168.840**	**168.840**	95.395	95.395
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	**29.921.704**	**29.837.060**	34.267.924	34.228.218

21. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς και δεν αντιπροσωπεύει οποιεσδήποτε προσδοκίες ως προς τη μελλοντική τους αξία.

Περισσότερο από 96% των δανείων είναι κυρίως κυμαινόμενου επιτοκίου και παρουσιάζονται μετά την απομείωση η οποία αντιπροσωπεύει τον έμφυτο πιστωτικό κίνδυνο.

Οι καταθέσεις όψεως και ταμιευτηρίου είναι πληρωτέες σε πρώτη ζήτηση και η λογιστική τους αξία αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία τους.

Η εύλογη αξία των καταθέσεων προθεσμίας ή με προειδοποίηση με κυμαινόμενο επιτόκιο δεν διαφέρει από τη λογιστική τους αξία. Η εύλογη αξία των καταθέσεων με σταθερό επιτόκιο βασίζεται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια για νέες καταθέσεις με την ίδια εναπομείνουσα περίοδο λήξης και δεν διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική τους αξία. Το μεγαλύτερο μέρος των καταθέσεων (78%) λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (Σημ. 46).

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας:

Επίπεδο 1: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Επίπεδο 2: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επίπεδο 3: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης, περιγράφεται πιο κάτω. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις του Συγκροτήματος σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς αποτελούνται από συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων, συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών και συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων. Τα μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνότερα περιλαμβάνουν τα μοντέλα προθεσμιακής τιμολόγησης (forward pricing models) και μοντέλα ανταλλαγής ταμειακών ροών (swap models), χρησιμοποιώντας υπολογισμούς παρούσας αξίας. Τα μοντέλα χρησιμοποιούν διάφορα δεδομένα συμπεριλαμβανομένων της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλόμενων μερών, τρέχουσες ισοτιμίες συναλλάγματος, προθεσμιακές τιμές συναλλάγματος καθώς και καμπύλες επιτοκίων και πληθωρισμού.

Το Συγκρότημα δεν έχει στην κατοχή του σημαντικά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης που δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων που αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης ή τιμολόγησης, αποτελούνται κυρίως από μη-εισηγμένες μετοχές και ομόλογα. Αυτά τα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης που άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε σε μη-παρατηρήσιμα στοιχεία.

Τα παρατηρήσιμα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των μη-εισηγμένων μετοχών και ομολόγων περιλαμβάνουν, όπου ισχύει, τρέχουσες και αναμενόμενες τιμές επιτοκίων της αγοράς, αναμενόμενα από την αγορά ποσοστά αθέτησης, τον κίνδυνο της χώρας και τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου μέρους, καθώς και εκπτώσεις ρευστότητας.

21. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Τα μη-παρατηρήσιμα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των μη-εισηγμένων μετοχών και ομολόγων περιλαμβάνουν παραδοχές σχετικά με τη μελλοντική οικονομική απόδοση της επενδυόμενης επιχείρησης, το προφίλ του κινδύνου της, καθώς και παραδοχές σχετικά με τον κλάδο της οικονομίας και τον γεωγραφικό τομέα όπου η επενδυόμενη επιχείρηση δραστηριοποιείται.

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά επίπεδο παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	**€000**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	3.310	-	**3.310**
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	11.128	-	**11.128**
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	1.299	-	**1.299**
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	363	-	**363**
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.275	-	**7.275**
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	3	-	**3**
Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	3.416	-	**3.416**
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων				
Επενδύσεις προς εμπορία	7.863	-	-	**7.863**
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	449	13.506	-	**13.955**
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.068.688	27.650	496	**1.096.834**
	1.077.000	**67.950**	**496**	**1.145.446**

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	5.127	-	**5.127**
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	27.350	-	**27.350**
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	30.310	-	**30.310**
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	363	-	**363**
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.240	-	**7.240**
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	405	-	**405**
Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	90.310	-	**90.310**
Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	22.721	-	**22.721**
	-	**183.826**	**-**	**183.826**

21. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	**€000**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	2.618	-	**2.618**
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	81.648	-	**81.648**
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	97.457	112	**97.569**
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	511	-	**511**
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	8.320	44	**8.364**
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	25	-	**25**
Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	2.416	-	**2.416**
Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	583	-	**583**
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων				
Επενδύσεις προς εμπορία	8.577	-	-	**8.577**
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	26.565	17.662	85	**44.312**
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.213.407	39.619	496	**1.253.522**
	1.248.549	**250.859**	**737**	**1.500.145**

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	3.136	-	**3.136**
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	8.913	-	**8.913**
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	62.558	-	**62.558**
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	150	-	**150**
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.805	1.432	**9.237**
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	422	-	**422**
Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	395.694	-	**395.694**
Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	8.001	-	**8.001**
	-	**486.679**	**1.432**	**488.111**

21. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών μέσων που κατατάχθηκαν στο Επίπεδο 3 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**Επενδύσεις προς εμπορία**	**Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση**	**Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας**	
				Περιουσιακά στοιχεία	**Υποχρεώσεις**
2012	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
1 Ιανουαρίου	**85**	**-**	**496**	**156**	**(1.432)**
Πραγματοποιηθείσες (ζημιές)/κέρδη που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	**(85)**	**-**	**-**	**(156)**	**726**
Πωλήσεις	**-**	**-**	**-**	**-**	**706**
31 Δεκεμβρίου	**-**	**-**	**496**	**-**	**-**
2011					
1 Ιανουαρίου	85	379	507	919	(535)
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	-	-	(763)	(897)
Πραγματοποιηθείσες ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	-	(11)	-	-
Πωλήσεις	-	(379)	-	-	-
31 Δεκεμβρίου	85	-	496	156	(1.432)

Κατά το 2012 και 2011 δεν υπήρχαν σημαντικές μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2.

22. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	2012	2011
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**26.520.517**	27.168.261
Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων (Σημ. 23)	**1.530.070**	1.704.168
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	**28.050.587**	28.872.429
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (Σημ. 44)	**(3.676.056)**	(1.505.512)
	24.374.531	27.366.917

Τα δάνεια και απαιτήσεις περιλαμβάνουν στεγαστικά δάνεια ύψους €1.122 εκατ. (2011: €1.045 εκατ.) στην Κύπρο και €620 εκατ. (2011: €762 εκατ.) στην Ελλάδα τα οποία έχουν παραχωρηθεί ως εξασφάλιση για την έκδοση καλυμμένων αξιογράφων από την Εταιρία κατά το 2011 στο πλαίσιο του Προγράμματος Έκδοσης Καλυμμένων Αξιογράφων ύψους μέχρι €5 δις (Σημ. 31).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν επίσης €88 εκατ. (2011: €68 εκατ.) τα οποία παραχωρήθηκαν ως εξασφαλίσεις σύμφωνα με τους όρους συμμετοχής του Συγκροτήματος σε ένα κυβερνητικό πρόγραμμα παροχής δανείων για στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη Ρωσία.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλάμβαναν επίσης δάνεια ύψους €1.439 εκατ. τα οποία είχαν ενεχυριαστεί προς όφελος της Κυπριακής Δημοκρατίας ως εξασφάλιση για τη λήψη ειδικών κυβερνητικών τίτλων ύψους €1.052 εκατ., οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν ως εξασφάλιση για τη λήψη χρηματοδότησης στα πλαίσια εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του Ευρώ. Το προϊόν της εν λόγω χρηματοδότησης είχε χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση στεγαστικών δανείων και δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Κατά το 2012 οι ειδικοί κυβερνητικοί τίτλοι έληξαν.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 περιλάμβαναν επίσης απαιτήσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων ύψους €504 εκατ. που είχαν τιτλοποιηθεί μέσω εταιριών ειδικού σκοπού οι οποίες διαλύθηκαν κατά το 2012 (Σημ. 51).

Περισσότερες αναλύσεις και πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς και ανάλυση των προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρατίθενται στη Σημείωση 44.

23. Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων

	2012	2011
	€000	€000
Μικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	**1.799.262**	2.102.321
Μη δεδουλευμένα χρηματοοικονομικά έσοδα	**(269.192)**	(398.153)
Παρούσα αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	**1.530.070**	1.704.168
Αποπληρωτέα		
- εντός ενός έτους	**196.413**	28.833
- μεταξύ ενός και πέντε ετών	**509.036**	628.925
- πέραν των πέντε ετών	**824.621**	1.046.410
Παρούσα αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	**1.530.070**	1.704.168
Ανά γεωγραφικό τομέα		
- Κύπρος	**356.209**	406.514
- Ελλάδα	**1.402.305**	1.647.511
- Ρουμανία	**29.155**	31.146
- Ρωσία	**11.593**	17.150
Μικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	**1.799.262**	2.102.321
Αποπληρωτέα		
- εντός ενός έτους	**238.189**	31.542
- μεταξύ ενός και πέντε ετών	**585.865**	759.119
- πέραν των πέντε ετών	**975.208**	1.311.660
Μικτή επένδυση σε συμβόλαια ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	**1.799.262**	2.102.321

Στα συμβόλαια ενοικιαγοράς, γενικά ο ενοικιαγοραστής: (α) πληρώνει το δικαίωμα αγοράς που καθορίζεται από τη σύμβαση στο τέλος της περιόδου μίσθωσης με αντάλλαγμα το δικαίωμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων, (β) πληρώνει μηνιαία μισθώματα συμπεριλαμβανομένων και δικαιωμάτων ενοικιαγοράς σε όλα τα οφειλόμενα ποσά και (γ) ευθύνεται για οποιαδήποτε απώλεια ή ζημιά των περιουσιακών στοιχείων.

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει επίσης συμβόλαια ύψους €385.364 χιλ. (2011: €437.660 χιλ.) στα οποία ο τόκος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και δεν συμπεριλαμβάνεται μέσα στη μικτή επένδυση.

Στα συμβόλαια χρηματοδοτικών μισθώσεων το αντικείμενο ανήκει στο Συγκρότημα και μισθώνεται για καθορισμένη περίοδο. Ο μισθωτής: (α) πληρώνει καθόλη τη διάρκεια της μίσθωσης ενοίκιο και οποιαδήποτε άλλα ποσά καθίστανται πληρωτέα βάσει των όρων του συμβολαίου, (β) υποχρεούται να διατηρεί το περιουσιακό στοιχείο σε καλή κατάσταση και να αποζημιώνει το Συγκρότημα για οποιαδήποτε ζημιά ή βλάβη και (γ) υποχρεούται με τη λήξη του συμβολαίου είτε να παραδώσει το περιουσιακό στοιχείο στο Συγκρότημα είτε να εξακολουθήσει να έχει το δικαίωμα χρήσης έναντι ενός ελάχιστου ετήσιου ποσού.

24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους

	2012	2011
	€000	€000
Μετοχές	**28.626**	22.560
Ομόλογα	**77.303**	209.726
Αμοιβαία κεφάλαια	**260.900**	142.834
Ενυπόθηκα και άλλα δάνεια	**2.935**	3.623
Τραπεζικές καταθέσεις	**113.342**	114.496
	483.106	493.239
Ακίνητα	**12.650**	11.340
	495.756	504.579

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους κατηγοριοποιούνται στις επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και η ιεραρχία που χρησιμοποιεί το Συγκρότημα περιγράφεται στη Σημείωση 21.

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά επίπεδο παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	**€000**
Μετοχές	27.569	-	1.057	**28.626**
Ομόλογα	21.380	55.923	-	**77.303**
Αμοιβαία κεφάλαια	260.900	-	-	**260.900**
Ενυπόθηκα και άλλα δάνεια	2.935	-	-	**2.935**
Τραπεζικές καταθέσεις	113.342	-	-	**113.342**
	426.126	55.923	1.057	**483.106**

2011				
Μετοχές	19.711	-	2.849	**22.560**
Ομόλογα	137.657	72.069	-	**209.726**
Αμοιβαία κεφάλαια	142.834	-	-	**142.834**
Ενυπόθηκα και άλλα δάνεια	3.623	-	-	**3.623**
Τραπεζικές καταθέσεις	114.496	-	-	**114.496**
	418.321	72.069	2.849	**493.239**

24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους (συνέχεια)

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών μέσων που κατατάχθηκαν στο Επίπεδο 3 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**2.849**	4.086
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	**(1.792)**	(1.237)
31 Δεκεμβρίου	**1.057**	2.849

Κατά το 2012 και 2011 δεν υπήρχαν οποιεσδήποτε σημαντικές μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2.

25. Ακίνητα και εξοπλισμός

	Ακίνητα	Εξοπλισμός	**Σύνολο**
2012	€000	€000	**€000**
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	432.518	40.670	**473.188**
Προσθήκες	19.800	8.447	**28.247**
Επανεκτίμηση	(15.732)	-	**(15.732)**
Μεταφορά από μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 27)	26.500	-	**26.500**
Πωλήσεις και διαγραφές	(1.985)	(275)	**(2.260)**
Αποσβέσεις έτους	(14.023)	(11.447)	**(25.470)**
Απομείωση έτους	(3.237)	-	**(3.237)**
Συναλλαγματικές διαφορές	1.723	234	**1.957**
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	**445.564**	**37.629**	**483.193**

1 Ιανουαρίου 2012			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	532.734	203.966	**736.700**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(100.216)	(163.296)	**(263.512)**
Λογιστική αξία	**432.518**	**40.670**	**473.188**

31 Δεκεμβρίου 2012			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	552.199	210.760	**762.959**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(106.635)	(173.131)	**(279.766)**
Λογιστική αξία	**445.564**	**37.629**	**483.193**

25. Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

	Ακίνητα	Εξοπλισμός	**Σύνολο**
2011	€000	€000	**€000**
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	376.988	41.793	**418.781**
Προσθήκες	30.976	13.115	**44.091**
Επανεκτίμηση	73.648	-	**73.648**
Μεταφορά στις επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 27)	(1.053)	-	**(1.053)**
Μεταφορά στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 27)	(26.500)	-	**(26.500)**
Πωλήσεις και διαγραφές	(731)	(152)	**(883)**
Αποσβέσεις έτους	(15.320)	(11.807)	**(27.127)**
Απομείωση έτους (Σημ. 13)	(2.974)	-	**(2.974)**
Πώληση θυγατρικής εταιρίας	(2.363)	(1.846)	**(4.209)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(153)	(433)	**(586)**
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	**432.518**	**40.670**	**473.188**

1 Ιανουαρίου 2011			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	485.784	198.591	**684.375**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(108.796)	(156.798)	**(265.594)**
Λογιστική αξία	**376.988**	**41.793**	**418.781**

31 Δεκεμβρίου 2011			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	532.734	203.966	**736.700**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(100.216)	(163.296)	**(263.512)**
Λογιστική αξία	**432.518**	**40.670**	**473.188**

25. Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

Η λογιστική αξία των ακινήτων του Συγκροτήματος αποτελείται από:

	2012	2011
	€000	€000
Ιδιόκτητα ακίνητα	**419.498**	401.399
Δαπάνες βελτίωσης σε μισθωμένα ακίνητα	**26.066**	31.119
	445.564	432.518

Τα ιδιόκτητα ακίνητα περιλαμβάνουν γη αξίας €143.003 χιλ. (2011: €142.416 χιλ.) για την οποία δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να διενεργεί επανεκτιμήσεις των ιδιόκτητων ακινήτων περιοδικά (κάθε 3 μέχρι 5 χρόνια). Ως αποτέλεσμα των οικονομικών συνθηκών που επικρατούσαν στην Κύπρο και Ελλάδα και την επίδραση τους στην αγορά ακινήτων στις χώρες αυτές, η εύλογη αξία των ακινήτων στις χώρες αυτές αναμενόταν να διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική τους αξία στο τέλος του έτους. Ως αποτέλεσμα, τα ακίνητα επανεκτιμήθηκαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 με αποτέλεσμα να αναγνωριστεί ζημιά από επανεκτίμηση ύψους €15.732 χιλ. στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων και ζημιά από απομείωση ύψους €3.237 χιλ. στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία των ακινήτων, χρησιμοποιώντας τρέχουσες τιμές και/ή πρόσφατες συναλλαγές της αγοράς αναλόγως της τοποθεσίας του ακινήτου.

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων ακινήτων με βάση το κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2012 θα ήταν €255.118 χιλ. (2011: €237.449 χιλ.).

26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Λογισμικά προγράμματα	Δικαιώματα χρήσης	Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής σε ισχύ	Πελατειακές σχέσεις	Εμπορική επωνυμία	Υπεραξία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	19.361	462	98.890	12.059	14.497	327.241	**472.510**
Προσθήκες	10.822	-	-	-	-	-	**10.822**
Αύξηση στην αξία των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ	-	-	3.618	-	-	-	**3.618**
Πωλήσεις και διαγραφές	(989)	-	-	-	-	-	**(989)**
Αποσβέσεις έτους	(8.193)	(462)	-	(3.037)	(3.017)	-	**(14.709)**
Απομείωση έτους	-	-	-	(9.434)	(12.065)	(338.247)	**(359.746)**
Συναλλαγματικές διαφορές	46	-	-	412	585	11.006	**12.049**
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	**21.047**	**-**	**102.508**	**-**	**-**	**-**	**123.555**

1 Ιανουαρίου 2012							
Κόστος	127.464	6.162	98.890	20.959	23.196	327.241	**603.912**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(108.103)	(5.700)	-	(8.900)	(8.699)	-	**(131.402)**
Λογιστική αξία	**19.361**	**462**	**98.890**	**12.059**	**14.497**	**327.241**	**472.510**

31 Δεκεμβρίου 2012							
Κόστος	137.523	6.162	102.508	12.245	12.066	338.247	**608.751**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(116.476)	(6.162)	-	(12.245)	(12.066)	(338.247)	**(485.196)**
Λογιστική αξία	**21.047**	**-**	**102.508**	**-**	**-**	**-**	**123.555**

26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

	Λογισμικά προγράμματα	Δικαιώματα χρήσης	Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής σε ισχύ	Πελατειακές σχέσεις	Εμπορική επωνυμία	Υπεραξία	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	18.307	1.079	93.526	15.263	17.786	333.097	**479.058**
Πώληση θυγατρικής εταιρίας	(847)	-	-	-	-	-	**(847)**
Προσθήκες	9.855	-	-	-	-	-	**9.855**
Αύξηση στην αξία των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ	-	-	5.364	-	-	-	**5.364**
Πωλήσεις και διαγραφές	(5)	-	-	-	-	-	**(5)**
Αποσβέσεις έτους	(7.993)	(617)	-	(2.967)	(2.953)	-	**(14.530)**
Συναλλαγματικές διαφορές	44	-	-	(237)	(336)	(5.856)	**(6.385)**
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	**19.361**	**462**	**98.890**	**12.059**	**14.497**	**327.241**	**472.510**

1 Ιανουαρίου 2011							
Κόστος	120.479	6.162	93.526	21.344	23.715	333.097	**598.323**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(102.172)	(5.083)	-	(6.081)	(5.929)	-	**(119.265)**
Λογιστική αξία	**18.307**	**1.079**	**93.526**	**15.263**	**17.786**	**333.097**	**479.058**

31 Δεκεμβρίου 2011							
Κόστος	127.464	6.162	98.890	20.959	23.196	327.241	**603.912**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(108.103)	(5.700)	-	(8.900)	(8.699)	-	**(131.402)**
Λογιστική αξία	**19.361**	**462**	**98.890**	**12.059**	**14.497**	**327.241**	**472.510**

Οι πελατειακές σχέσεις και η εμπορική επωνυμία προέκυψαν από τις εξαγορές της CB Uniastrum Bank LLC και της PJSB Bank of Cyprus κατά το 2008.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Υπεραξία που αποκτήθηκε μέσα από συνενώσεις επιχειρήσεων, έχει κατανεμηθεί στις πιο κάτω Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ).

	2012	2011
	€000	€000
Κύπρου ΑΕΠΕΥ	**-**	1.205
PJSB Bank of Cyprus	**-**	29.714
CB Uniastrum Bank LLC	**-**	296.322
	-	327.241

Η CB Uniastrum Bank LLC είναι επίσης ένας λειτουργικός και προς παρουσίαση τομέας.

26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας (συνέχεια)

Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να επανεξετάζει την υπεραξία για απομείωση σε ετήσια βάση ή ενωρίτερα όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική της αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ο έλεγχος απομείωσης υπεραξίας που διενεργήθηκε κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 υπέδειξε ότι υπήρχε απομείωση υπεραξίας αφού το ανακτήσιμο ποσό με βάση την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών δεν υπερβαίνει την λογιστική αξία περιλαμβανομένης της υπεραξίας για αυτές τις οντότητες.

CB Uniastrum Bank LLC

Το ανακτήσιμο ποσό της ΜΔΤΡ έχει προσδιοριστεί βάσει υπολογισμών της αξίας χρήσης χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών από οικονομικούς προϋπολογισμούς οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση. Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές έχουν ενημερωθεί ώστε να αντικατοπτρίζουν τους περιορισμούς στα κεφάλαια και τη ρευστότητα που υπήρχαν στις 31 Δεκεμβρίου 2012 καθώς επίσης και αυτούς που προέκυψαν από την πρόσφατη συμφωνία μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Τρόικας (Σημείωση 53). Προηγούμενοι σχεδιασμοί του Συγκροτήματος για επέκταση των δραστηριοτήτων έχουν υποστεί σημαντικές περικοπές και συνεπώς μειώθηκε η προβλεπόμενη κερδοφορία της οντότητας και επομένως της αξίας χρήσης της. Το προεξοφλητικό επιτόκιο μετά τη φορολογία που εφαρμόζεται στις προβλέψεις των ταμειακών ροών είναι 11,6% (2011: 10,7%) και οι ταμειακές ροές πέραν της περιόδου πρόβλεψης υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας ρυθμό ανάπτυξης 5% (2011: 5%). Η τελική απόδοση ιδίων κεφαλαίων υπολογίστηκε σε 11,8% (2011: 22,1%). Το συμπέρασμα ήταν ότι η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης δεν υπερβαίνει την αξία χρήσης. Ως αποτέλεσμα αυτής της ανάλυσης, η αξία χρήσης ήταν μικρότερη από τη λογιστική αξία μείον τα έξοδα πώλησης και υπεραξία ύψους €308.180 χιλ. έχει πλήρως απομειωθεί και αναγνωριστεί σαν 'Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

PJSB Bank of Cyprus

Το ανακτήσιμο ποσό της ΜΔΤΡ έχει επίσης προσδιοριστεί βάσει υπολογισμών της αξίας χρήσης χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών από οικονομικούς προϋπολογισμούς οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση. Οι προβλεπόμενες ταμειακές ροές έχουν ενημερωθεί ώστε να αντικατοπτρίζουν τους περιορισμούς στα κεφάλαια και τη ρευστότητα που υπήρχαν στις 31 Δεκεμβρίου 2012 καθώς επίσης και αυτούς που προέκυψαν από την πρόσφατη συμφωνία μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Τρόικας (Σημείωση 53). Προηγούμενοι σχεδιασμοί του Συγκροτήματος για επέκταση των δραστηριοτήτων έχουν υποστεί σημαντικές περικοπές και συνεπώς μειώθηκε η προβλεπόμενη κερδοφορία της οντότητας και επομένως της αξίας χρήσης της. Το προεξοφλητικό επιτόκιο μετά τη φορολογία που εφαρμόζεται στις προβλέψεις των ταμειακών ροών είναι 16,6% (2011: 16,8%) και οι ταμειακές ροές πέραν της περιόδου πρόβλεψης υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας ρυθμό ανάπτυξης 5% (2011: 5%). Η τελική απόδοση ιδίων κεφαλαίων υπολογίστηκε σε 19,6% (2011: 24,0%). Το συμπέρασμα ήταν ότι η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης δεν υπερβαίνει την αξία χρήσης. Ως αποτέλεσμα αυτής της ανάλυσης, η αξία χρήσης ήταν μικρότερη από τη λογιστική αξία μείον τα έξοδα πώλησης και υπεραξία ύψους €28.862 χιλ., έχει πλήρως απομειωθεί και αναγνωριστεί σαν 'Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό της αξίας χρήσης

Ο υπολογισμός της αξίας χρήσης για την CB Uniastrum Bank LLC και την PJSB Bank of Cyprus χρησιμοποιεί υπολογισμό ταμειακών ροών που βασίστηκαν στις προβλέψεις της διοίκησης, προεκτεινόμενες στο διηνεκές χρησιμοποιώντας ένα μακροπρόθεσμο ρυθμό αύξησης που καθορίστηκε μεταξύ άλλων με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της αγοράς για το ΑΕΠ, τον πληθωρισμό και τις τιμές συναλλάγματος καθώς και το βαθμό διείσδυσης του συγκεκριμένου τομέα στις χώρες όπου δραστηριοποιείται η κάθε εταιρία. Αυτός ο υπολογισμός είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος στις ακόλουθες παραδοχές:

- *Προεξοφλητικό επιτόκιο:* Το προεξοφλητικό επιτόκιο αντιπροσωπεύει την τρέχουσα εκτίμηση της αγοράς για τους κινδύνους που σχετίζονται με κάθε ΜΔΤΡ, λαμβάνοντας υπόψη τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συγκεκριμένους κινδύνους των περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενσωματωθεί στις προβλέψεις των ταμειακών ροών. Το προεξοφλητικό επιτόκιο ισούται με το κόστος κεφαλαίου (Ke) του συγκεκριμένου ΜΔΤΡ όπως υπολογίστηκε βάσει του Υπόδειγματος Αποτίμησης Κεφαλαιουχικών Περιουσιακών Στοιχείων (Capital Asset Pricing Model). Το κόστος κεφαλαίου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk-free rate) στη χώρα όπου δραστηριοποιείται η ΜΔΤΡ, προσαρμοσμένο για να αποδίδει τον κίνδυνο ταμειακών ροών σε ξένο συνάλλαγμα και το περιθώριο κινδύνου (risk premium) των επενδύσεων σε μετοχές σε σχέση με τη συγκεκριμένη απόδοση της αγοράς για μια χρονική περίοδο.

26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας (συνέχεια)

Κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό της αξίας χρήσης (συνέχεια)

- *Προβλεπόμενη αύξηση μεγεθών, ΑΕΠ και πληθωρισμού:* Τα ποσοστά βασίζονται σε δημοσιευμένες έρευνες της αγοράς.

- *Περιθώρια επιτοκίου:* Τα περιθώρια επιτοκίου βασίζονται στις τρέχουσες αποδόσεις σταθερού επιτοκίου, το προφίλ κινδύνου της ΜΔΤΡ και τον πληθωρισμό της συγκεκριμένης αγοράς στην οποία δραστηριοποιείται η ΜΔΤΡ.

Απομείωση άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων

Μετά την απομείωση της υπεραξίας αναφορικά με την εξαγορά της CB Uniastrum Bank LLC και της PJSB Bank of Cyprus, αναγνωρίστηκε απομείωση των πελατειακών σχέσεων και των εμπορικών επωνυμιών που προέκυψαν από την εξαγορά των πιο πάνω εταιριών ύψους €3.037 χιλ. για τις πελατειακές σχέσεις και €3.017 χιλ. για τις εμπορικές επωνυμίες, διαγράφοντας πλήρως και τα δύο αυτά άυλα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Αυτή η απομείωση περιλαμβάνεται στην 'Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αποτίμηση των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ

Η αναλογιστική εκτίμηση της αξίας των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ βασίζεται σε παραδοχές για τη μελλοντική θνησιμότητα, τις εξαγορές συμβολαίων, τα έξοδα διαχείρισης και πωλήσεων και την απόδοση των επενδύσεων. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναλογιστική εκτίμηση της αξίας των ασφαλιστικών εργασιών σε ισχύ είναι:

	2012	2011
Επιτόκιο προεξόφλησης (μετά τη φορολογία)	**10,0%**	10,0%
Απόδοση επενδύσεων	**5,5%**	5,5%
Πληθωρισμός εξόδων	**5,0%**	5,0%

27. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία

	2012	2011
	€000	€000
Χρεώστες	**26.400**	27.396
Αποθέματα ακινήτων προς πώληση	**11.624**	8.762
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	**-**	27.268
Επενδύσεις σε ακίνητα	**316.378**	187.795
Φόροι επιστρεπτέοι	**41.459**	10.133
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (Σημ. 16)	**50.829**	97.570
Περιουσιακά στοιχεία προγραμμάτων αφυπηρέτησης (Σημ. 12)	**1.610**	873
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (Σημ. 30)	**65.927**	64.191
Προπληρωμένα έξοδα	**5.004**	5.634
Εισπρακτέα από πώληση θυγατρικής εταιρίας	**-**	103.137
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**94.529**	141.680
	613.760	674.439

27. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 το Συγκρότημα είχε μεταφέρει περιουσιακά στοιχεία (κυρίως ακίνητα) στην κατηγορία μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση. Καθώς τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία δεν έχουν πωληθεί κατά το 2012, έχουν επαναταξινομηθεί στον ισολογισμό και έχουν μεταφερθεί πίσω στην κατηγορία 'Ακίνητα και εξοπλισμός'. Η υποχρέωση αναβαλλόμενης φορολογίας που σχετίζεται με τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία έχει επαναταξινομηθεί στην αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση (Σημ. 32).

Επενδύσεις σε ακίνητα

Η κίνηση στις επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**187.795**	116.307
Συναλλαγματικές διαφορές	**(677)**	(570)
Μεταφορά από ακίνητα και εξοπλισμό	**-**	1.053
Προσθήκες	**160.411**	70.552
Πωλήσεις	**(6.300)**	(2.667)
(Ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία	**(24.851)**	3.120
31 Δεκεμβρίου	**316.378**	187.795

28. Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες

	2012	2011
	€000	€000
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες	**-**	2.100.556
Καταθέσεις από τράπεζες	**341.044**	965.200
	341.044	3.065.756

Οι οφειλές σε κεντρικές τράπεζες στις 31 Δεκεμβρίου 2011 έφεραν επιτόκιο από 1,00% μέχρι 1,50% ετησίως και αντιπροσώπευαν χρηματοδοτήσεις από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, τις οποίες το Συγκρότημα είχε εξασφαλίσει μέσω πιστοδοτικών πράξεων στα πλαίσια εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι χρηματοδοτήσεις αυτές ήταν πλήρως εξασφαλισμένες με την ενεχυρίαση αποδεκτών τίτλων. Επιπρόσθετα από τις εξασφαλίσεις που παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 19 και 22, στις 31 Δεκεμβρίου 2011 είχαν εκχωρηθεί ως εξασφάλιση Καλυμμένα Αξιόγραφα που είχαν εκδοθεί από το Συγκρότημα (Σημ. 31) ονομαστικής αξίας ύψους €1.700 εκατ. Οι οφειλές αποπληρώθηκαν πλήρως κατά το 2012.

Οι καταθέσεις από τράπεζες αντιπροσωπεύουν καταθέσεις από τη διατραπεζική αγορά και φέρουν τόκο με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο της σχετικής χρονικής περιόδου και νομίσματος.

29. Καταθέσεις πελατών

	2012	2011
	€000	€000
Ανά κατηγορία		
Όψεως	**6.417.980**	6.631.662
Ταμιευτηρίου	**1.865.042**	2.259.345
Προθεσμίας ή με προειδοποίηση	**20.159.130**	20.763.491
	28.442.152	29.654.498
Ανά γεωγραφικό τομέα		
Κύπρος	**18.511.979**	19.165.805
Ελλάδα	**7.152.375**	7.698.752
Ρωσία	**1.253.677**	1.294.591
Ηνωμένο Βασίλειο	**1.215.207**	1.209.604
Ρουμανία	**214.149**	202.232
Ουκρανία	**94.765**	83.514
	28.442.152	29.654.498

Στα πλαίσια της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας μέσω της μετατροπής καταθέσεων σε ίδια μέσα, 47,5% των επηρεαζόμενων καταθέσεων (όπως αυτές ορίζονται στα περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης το Μάρτιο και Ιούλιο του 2013) της Εταιρίας στην Κύπρο στις 26 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε μετοχές της Εταιρίας, και αντιπροσωπεύουν το 81% του μετοχικού κεφαλαίου. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 53.

30. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων

	2012			2011		
	Σύνολο	**Μερίδιο αντασφαλιστών**	**Μερίδιο Συγκροτήματος**	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
Κλάδος ζωής	**€000**	**€000**	**€000**	€000	€000	€000
Υποχρεώσεις ασφαλιστήριων συμβολαίων κλάδου ζωής	**527.673**	**(29.561)**	**498.112**	532.687	(27.693)	504.994
Γενικός κλάδος						
Πρόβλεψη για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	**36.283**	**(17.799)**	**18.484**	35.641	(16.292)	19.349
Λοιπές υποχρεώσεις						
Εκκρεμείς απαιτήσεις	**39.703**	**(18.567)**	**21.136**	42.786	(20.206)	22.580
Απόθεμα κινδύνων σε ισχύ	**477**	**-**	**477**	113	-	113
Απόθεμα εξισορρόπησης	**34**	**-**	**34**	37	-	37
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων γενικού κλάδου	**76.497**	**(36.366)**	**40.131**	78.577	(36.498)	42.079
	604.170	**(65.927)**	**538.243**	611.264	(64.191)	547.073

Το μερίδιο αντασφαλιστών περιλαμβάνεται στα 'Λοιπά περιουσιακά στοιχεία' (Σημ. 27).

Υποχρεώσεις ασφαλιστήριων συμβολαίων κλάδου ζωής

Η κίνηση των υποχρεώσεων για ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία κατά έτος παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012			2011		
	Σύνολο	**Μερίδιο αντασφαλιστών**	**Μερίδιο Συγκροτήματος**	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
	€000	**€000**	**€000**	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**532.687**	**(27.693)**	**504.994**	573.955	(25.761)	548.194
Νέα συμβόλαια	**5.335**	**(1.902)**	**3.433**	5.404	(1.353)	4.051
Μεταβολή στις υποχρεώσεις υφιστάμενων συμβολαίων	**(10.349)**	**34**	**(10.315)**	(46.672)	(579)	(47.251)
31 Δεκεμβρίου	**527.673**	**(29.561)**	**498.112**	532.687	(27.693)	504.994

30. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συνέχεια)

Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων γενικού κλάδου

Η κίνηση των υποχρεώσεων για ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία κατά έτος παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012			2011		
	Σύνολο	**Μερίδιο αντασφαλιστών**	**Μερίδιο Συγκροτήματος**	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
Πρόβλεψη για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	**€000**	**€000**	**€000**	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**35.641**	**(16.292)**	**19.349**	35.279	(16.539)	18.740
Ασφάλιστρα	**80.646**	**(42.433)**	**38.213**	78.719	(40.015)	38.704
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα	**(80.004)**	**40.926**	**(39.078)**	(78.357)	40.262	(38.095)
31 Δεκεμβρίου	**36.283**	**(17.799)**	**18.484**	35.641	(16.292)	19.349

Η πρόβλεψη για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και αντασφάλιστρα αντιπροσωπεύουν το ποσό των ασφαλίστρων και αντασφαλίστρων για ασφαλιστήρια συμβόλαια που αναλογεί στην περίοδο κινδύνου μετά την ημερομηνία αναφοράς.

	2012			2011		
	Σύνολο	**Μερίδιο αντασφαλιστών**	**Μερίδιο Συγκροτήματος**	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
Εκκρεμείς απαιτήσεις	**€000**	**€000**	**€000**	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**42.786**	**(20.206)**	**22.580**	47.475	(24.863)	22.612
Ποσό που πληρώθηκε για απαιτήσεις που διευθετήθηκαν κατά το έτος	**(33.852)**	**13.236**	**(20.616)**	(32.260)	14.053	(18.207)
Αύξηση στις υποχρεώσεις για απαιτήσεις	**30.769**	**(11.597)**	**19.172**	27.571	(9.396)	18.175
31 Δεκεμβρίου	**39.703**	**(18.567)**	**21.136**	42.786	(20.206)	22.580
Απαιτήσεις που έχουν γνωστοποιηθεί	**36.391**	**(17.009)**	**19.382**	39.262	(18.486)	20.776
Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί	**3.312**	**(1.558)**	**1.754**	3.524	(1.720)	1.804
	39.703	**(18.567)**	**21.136**	42.786	(20.206)	22.580

31. Ομολογιακά δάνεια

	Συμβατικό επιτόκιο	2012	2011
Μεσοπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια		**€000**	€000
SEK 50 εκατ. 2009/2012	Απόδοση δείκτη OMX Stockholm 30	**-**	5.341
SEK 100 εκατ. 2010/2014	Απόδοση συγκεκριμένων μετοχών	**11.990**	11.484
€2 εκατ. 2010/2016	Απόδοση δείκτη DJ EUROSTOXX 50	**1.897**	1.897
USD 2 εκατ. 2010/2016	Απόδοση δείκτη S&P 500	**1.502**	1.597
		15.389	20.319
Άλλα ομολογιακά δάνεια			
Πιστοποιητικά καταθέσεων και γραμμάτια σε Ρωσικά Ρούβλια	11%	**28.894**	28.980
Άτοκο δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Αναπτύξεως	-	**492**	492
		29.386	29.472
		44.775	49.791

Τα ομολογιακά δάνεια είναι μη εξασφαλισμένα και η αποπληρωμή τους έχει την ίδια προτεραιότητα όπως οι υποχρεώσεις έναντι των καταθετών και των άλλων πιστωτών του Συγκροτήματος.

Κατά τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας το 2013, τα επηρεαζόμενα ομολογιακά δάνεια της Εταιρίας συμμετείχαν στη διάσωση με ίδια μέσα (bail in) και μετατράπηκαν σε μετοχές. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 53.

Μεσοπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια

Η Εταιρία διατηρεί Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €4.000 εκατ. (2011: €4.000 εκατ.).

Στα πλαίσια του Προγράμματος, η Εταιρία έκδωσε το Μάρτιο του 2010 ομολογιακό δάνειο SEK 100 εκατ. 2010/2014. Η τιμή εξαργύρωσής του είναι συνδεδεμένη με την απόδοση συγκεκριμένων μετοχών του χρηματιστηρίου της Στοκχόλμης.

Επίσης στα πλαίσια του Προγράμματος, η Εταιρία έκδωσε ομολογιακό δάνειο SEK 50 εκατ. 2009/2012 το Μάιο του 2009 με τιμή εξαργύρωσης που ήταν συνδεδεμένη με την απόδοση του δείκτη OMX Stockholm 30, το οποίο αποπληρώθηκε στο άρτιο το Μάιο του 2012.

Τα ομολογιακά δάνεια €2 εκατ. 2010/2016 και USD 2 εκατ. 2010/2016 εκδόθηκαν το Μάιο του 2010 και η τιμή εξαργύρωσής τους είναι συνδεδεμένη με τους δείκτες DJ EUROSTOXX 50 και S&P 500, αντίστοιχα.

Το τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor κατά το 2012 διακυμάνθηκε μεταξύ 0,18% και 1,34% (2011: 1,0%-1,6%) ετησίως.

Καλυμμένα Αξιόγραφα

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Εταιρία προχώρησε σε σύσταση Προγράμματος για την έκδοση Καλυμμένων Αξιογράφων ύψους μέχρι €5.000 εκατ. σύμφωνα με τον περί Καλυμμένων Αξιογράφων Νόμο της Κύπρου και την περί Καλυμμένων Αξιογράφων Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, η Εταιρία έκδωσε τον Ιούλιο και το Δεκέμβριο του 2011 καλυμμένα αξιόγραφα ύψους €700 εκατ. και €1.000 εκατ. αντίστοιχα.

31. Ομολογιακά δάνεια (συνέχεια)

Καλυμμένα Αξιόγραφα (συνέχεια)

Τα καλυμμένα αξιόγραφα που εκδόθηκαν έχουν διάρκεια 3 χρόνια με δυνατότητα παράτασης της αποπληρωμής τους κατά ένα έτος, φέρουν τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor πλέον 1,25% ετησίως και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου.

Στις 29 Ιουνίου 2012, καλυμμένα αξιόγραφα έκδοσης Ιουλίου 2011 ύψους €150 εκατ. έχουν ακυρωθεί.

Τα δάνεια και απαιτήσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση για καλυμμένα αξιόγραφα παρουσιάζονται στη Σημείωση 22.

Η υποχρέωση από την έκδοση καλυμμένων αξιογράφων δεν παρουσιάζεται στα ομολογιακά δάνεια στον ενοποιημένο ισολογισμό γιατί οι σχετικοί τίτλοι που έχουν εκδοθεί, κατέχονται από την Εταιρία.

Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα Καλυμμένα Αξιόγραφα που έχει εκδώσει η Εταιρία είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος στην ενότητα Σχέσεις Επενδυτών/Πιστωτικοί Τίτλοι.

Βραχυπρόθεσμα εμπορικά χρεόγραφα

Η Εταιρία διατηρεί Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων (ECP) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €1.000 εκατ. (2011: €1.000 εκατ.). Με βάση τους όρους σύστασης του Προγράμματος, τα Εμπορικά Χρεόγραφα εκδίδονται σε διάφορα νομίσματα, με έκπτωση από την αρχική τιμή έκδοσης και δεν είναι τοκοφόρα. Τα Χρεόγραφα έχουν διάρκεια μέχρι 364 μέρες και δεν είναι εισηγμένα.

Άλλα ομολογιακά δάνεια

Τα πιστοποιητικά καταθέσεων και γραμμάτια εκδόθηκαν από την CB Uniastrum Bank LLC σε Ρωσικά Ρούβλια στο άρτιο, έχουν διάρκεια μέχρι ένα έτος και δεν είναι εισηγμένα.

32. Λοιπές υποχρεώσεις

	2012	2011
	€000	€000
Φόροι πληρωτέοι	**11.354**	16.790
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	**9.844**	9.694
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση (Σημ. 16)	**45.232**	75.095
Υποχρέωση προγραμμάτων αφυπηρέτησης (Σημ. 12)	**38.270**	94.434
Πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές	**10.042**	3.837
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	**4.459**	4.518
Υποχρεώσεις για συμβάσεις συνδεδεμένες με επενδύσεις υπό διαχείριση	**6.232**	7.724
Δεδουλευμένα έξοδα και λοιπές προβλέψεις	**32.682**	26.320
Αναβαλλόμενα έσοδα	**12.348**	10.269
Αναβαλλόμενη φορολογία που σχετίζεται με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 27)	**-**	3.621
Υποχρεώσεις στη διαδικασία διακανονισμού	**94.431**	43.159
Λοιπές υποχρεώσεις	**74.409**	52.236
	339.303	347.697

32. **Λοιπές υποχρεώσεις** (συνέχεια)

Πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές

Η κίνηση για το έτος στην πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**3.837**	3.287
Αύξηση πρόβλεψης για το έτος	**6.180**	562
Συναλλαγματικές διαφορές	**25**	(12)
31 Δεκεμβρίου	**10.042**	3.837

Η πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές δεν περιλαμβάνει απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων που προκύπτουν στα πλαίσια των συνήθων εργασιών των ασφαλιστικών εταιριών του Συγκροτήματος.

33. **Δανειακό κεφάλαιο**

	Συμβατικό επιτόκιο	**2012**	2011
		€000	€000
Χρεόγραφα σε Δολάρια Αμερικής 2013/2014/2015	2,50%	**6.922**	6.928
Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 (€573 εκατ.)	Εξαμηνιαίο Euribor πλέον 1,00%	**27.103**	26.907
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (€645 εκατ.)	5,50%	**76.775**	72.380
Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 (€126 εκατ.)	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 1,25%	**22.494**	22.165
		133.294	128.380

Το δανειακό κεφάλαιο είναι μη εξασφαλισμένο και η αποπληρωμή του ακολουθεί σε προτεραιότητα την πληρωμή των υποχρεώσεων έναντι των καταθετών και των άλλων πιστωτών της Εταιρίας (subordinated), έχει όμως προτεραιότητα αποπληρωμής έναντι των μετόχων της Εταιρίας.

Το Συγκρότημα κατέχει δανειακό κεφάλαιο το ονομαστικό ποσό του οποίου είναι ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018	**6**	**-**

Κατά τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας το 2013, το δανειακό κεφάλαιο της Εταιρίας έχει μετατραπεί σε μετοχές (με εξαίρεση τα Χρεόγραφα σε Δολάρια Αμερικής τα οποία εκδόθηκαν από την CB Uniastrum Bank LLC). Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 53.

Χρεόγραφα

Η Εταιρία διατηρεί Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €4.000 εκατ. (2011: €4.000 εκατ.).

Τα Χρεόγραφα σε Δολάρια Αμερικής 2013/2014/2015 εκδόθηκαν από την CB Uniastrum Bank LLC και έχουν ημερομηνίες λήξης ως ακολούθως: USD 2 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013, USD 2,5 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014 και USD 2 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Το επιτόκιο μπορεί να τροποποιηθεί από τον εκδότη οποιαδήποτε στιγμή μέχρι την ημερομηνία λήξης.

33. Δανειακό κεφάλαιο (συνέχεια)

Μετατρέψιμα Χρεόγραφα

Τον Ιούλιο του 2008 η Εταιρία έκδωσε Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 ονομαστικής αξίας €573 εκατ. σε Ευρώ με ημερομηνία λήξης τον Ιούνιο του 2018. Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα έφεραν σταθερό επιτόκιο 7,50% ετησίως μέχρι τις 30 Ιουνίου 2009 και ακολούθως κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με το εξαμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 1,00% μέχρι τον Ιούνιο του 2013 και πλέον 3,00% μετά την ημερομηνία αυτή.

Σαν αποτέλεσμα της έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης προς τους μετόχους της Εταιρίας (Σημ. 34) και της ειδικής διανομής προμερίσματος υπό μορφή μετοχών (Σημ. 36) κατά το 2010, η τιμή μετατροπής των Μετατρέψιμων Χρεογράφων αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με τους σχετικούς όρους έκδοσής τους από €10,50 σε €8,11 κατά μετοχή. Οι περίοδοι μετατροπής είναι 15-30 Σεπτεμβρίου για τα έτη 2010-2012 και 15-31 Μαρτίου για τα έτη 2011-2013. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα να εξαγοράσει τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, κατά ή μετά το Σεπτέμβριο του 2013. Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Στις 17 Μαΐου 2011, Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 ονομαστικής αξίας €19 εκατ. ανταλλάχθηκαν με Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 35) αντίστοιχης ονομαστικής αξίας.

Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας απορροφώντας συσσωρευμένες ζημιές μέσω διάσωσης με ίδια μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 (Σημ. 53).

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν οποιαδήποτε μετατρέψιμα χρεόγραφα (Σημ. 53).

Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου

Στις 6 Ιουνίου 2009, η Εταιρία έκδωσε Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου ονομαστικής αξίας €645 εκατ.

Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου φέρουν σταθερό επιτόκιο 5,50% ετησίως για τα πρώτα πέντε χρόνια και ακολούθως κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με το εξαμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 3,00% ετησίως. Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου μπορούν κατ' επιλογή του κατόχου τους να μετατραπούν σε μετοχές της Εταιρίας. Σαν αποτέλεσμα της έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης προς τους μετόχους της Εταιρίας (Σημ. 34) και της ειδικής διανομής προμερίσματος υπό μορφή μετοχών (Σημ. 36) κατά το 2010, η τιμή άσκησης των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με τους σχετικούς όρους έκδοσής τους από €5,50 σε €4,24 κατά μετοχή. Οι περίοδοι μετατροπής είναι 15-30 Σεπτεμβρίου για τα έτη 2010-2013 και 15-31 Μαρτίου για τα έτη 2011-2014. Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου είναι αόριστης διάρκειας, μπορούν όμως να εξαγοραστούν κατ' επιλογή της Εταιρίας και μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιουσδήποτε δεδουλευμένους τόκους στις 30 Ιουνίου 2014 ή σε οποιαδήποτε άλλη ημερομηνία πληρωμής τόκου που έπεται.

Στις 17 Μαΐου 2011, Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου ονομαστικής αξίας €572 εκατ. ανταλλάχθηκαν με Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 35) αντίστοιχης ονομαστικής αξίας.

Κατά το 2011, 6 χιλ. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου έχουν μετατραπεί σε 1 χιλ. μετοχές.

Κατά το 2012, η Εταιρία προχώρησε στην αναβολή της πληρωμής τόκου για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου 2012. Η Εταιρία θα ικανοποιούσε την αναβαλλόμενη πληρωμή τόκου μόνο κατά την εξαγορά των αξιογράφων και στην αναβαλλόμενη πληρωμή τόκου δεν θα λογιζόταν τόκος. Κατά το 2011 δεν υπήρξε αναβολή πληρωμής τόκου.

Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας απορροφώντας συσσωρευμένες ζημιές μέσω διάσωσης με ίδια μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 (Σημ. 53).

33. Δανειακό κεφάλαιο (συνέχεια)

Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (συνέχεια)

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν οποιαδήποτε μετατρέψιμα αξιόγραφα κεφαλαίου (Σημ. 53).

Αξιόγραφα Κεφαλαίου

Τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 ύψους €126 εκατ. εκδόθηκαν σε Κυπριακές Λίρες το Δεκέμβριο του 2007. Τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου είναι αόριστης διάρκειας, μπορούν όμως να εξαγοραστούν στο σύνολό τους κατ' επιλογή της Εταιρίας και μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιουσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσής τους ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που έπεται.

Τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 1,25% ετησίως και ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Στις 17 Μαΐου 2011, Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 ονομαστικής αξίας €104 εκατ. ανταλλάχθηκαν με Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 35).

Κατά το 2012, η Εταιρία προχώρησε στην αναβολή της πληρωμής τόκου για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου 2012. Η Εταιρία θα ικανοποιούσε την αναβαλλόμενη πληρωμή τόκου μόνο κατά την εξαγορά των αξιογράφων και στην αναβαλλόμενη πληρωμή τόκου δεν θα λογιζόταν τόκος. Κατά το 2011 δεν υπήρξε αναβολή πληρωμής τόκου.

Το τριμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) διακυμάνθηκε κατά το 2012 μεταξύ 0,18% και 1,34% (2011: 1,0%-1,6%) ετησίως και το εξαμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) διακυμάνθηκε μεταξύ 0,32% και 1,61% (2011: 1,2%-1,8%) ετησίως.

Τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας απορροφώντας συσσωρευμένες ζημιές μέσω διάσωσης με ίδια μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 (Σημ. 53).

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν οποιαδήποτε αξιόγραφα κεφαλαίου (Σημ. 53).

34. Μετοχικό κεφάλαιο

	2012		2011	
	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	**€000**	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000
Εγκεκριμένο				
Συνήθεις μετοχές €1,00 η κάθε μία	**3.000.000**	**3.000.000**	3.000.000	3.000.000
Εκδοθέν και πλήρως καταβληθέν				
1 Ιανουαρίου	**899.528**	**899.528**	894.948	894.948
Έκδοση μετοχών	**159.683**	**159.683**	-	-
Έκδοση χαριστικών μετοχών	**303.743**	**303.743**	-	-
Μετατροπή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου	**432.187**	**432.187**	-	-
Μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου	**-**	**-**	387	387
Επανεπένδυση μερίσματος	**-**	**-**	4.193	4.193
31 Δεκεμβρίου	**1.795.141**	**1.795.141**	899.528	899.528

34. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο

Σε Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων στις 23 Μαρτίου 2011 και 5 Δεκεμβρίου 2011, το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας αυξήθηκε κατά €400 εκατ. και €1.500 εκατ. αντίστοιχα, με τη δημιουργία νέων συνήθων μετοχών ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία, οι οποίες φέρουν τα ίδια δικαιώματα με τις υφιστάμενες συνήθεις μετοχές της Εταιρίας.

Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο

Το Νοέμβριο του 2011 το Συγκρότημα αποφάσισε όπως αυξήσει το μετοχικό του κεφάλαιο μέσω έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης για άντληση μέχρι €397 εκατ. και μέσω εθελοντικής ανταλλαγής Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) μέχρι €600 εκατ.

Τα Δικαιώματα Προτίμησης εκδόθηκαν και παραχωρήθηκαν στους μετόχους καθώς και στους κατόχους επιλέξιμων αξιών της Εταιρίας ως σαν να ήταν μέτοχοι με βάση την ισχύουσα αντίστοιχη τιμή μετατροπής των αξιών σε μετοχές, σε αναλογία ένα Δικαίωμα Προτίμησης για κάθε μία υφιστάμενη μετοχή. Κάθε τρία Δικαιώματα Προτίμησης που ασκούνταν μετατρέπονταν σε μία Νέα Μετοχή με τιμή διάθεσης €1,00 κατά μετοχή. Επιπρόσθετα, για κάθε μία Νέα Μετοχή που προέκυπτε από την άσκηση των Δικαιωμάτων Προτίμησης, η Εταιρία παραχωρούσε μία πλήρως πληρωμένη Χαριστική Μετοχή.

Οι κάτοχοι των ΜΑΕΚ μπορούσαν να ανταλλάξουν τα ΜΑΕΚ τους με μία πλήρως πληρωμένη Νέα Μετοχή. Επιπρόσθετα, για κάθε τρεις Νέες Μετοχές που προέκυπταν από τη μετατροπή των ΜΑΕΚ, η Εταιρία παραχωρούσε μία Χαριστική Μετοχή.

Οι περίοδοι άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης και αποδοχής της προσφοράς ανταλλαγής για τα ΜΑΕΚ έληξαν στις 19 Μαρτίου 2012. Σαν αποτέλεσμα, εκδόθηκαν 159.683 χιλ. νέες μετοχές λόγω της άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης, 432.187 χιλ. μετοχές λόγω της μετατροπής των ΜΑΕΚ και 303.743 χιλ. χαριστικές μετοχές.

Το 2011, εκδόθηκαν 387 χιλ. μετοχές σαν αποτέλεσμα της μετατροπής Μετατρέψιμων Χρεογράφων και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου, και το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας και το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο αυξήθηκαν κατά €387 χιλ. και €892 χιλ. αντίστοιχα.

Η Εταιρία έχει σε ισχύ Σχέδιο Επανεπένδυσης Μερισμάτων, με βάση το οποίο όλοι οι μέτοχοι έχουν τη δυνατότητα να επανεπενδύσουν όλο ή μέρος του μερίσματός τους σε μετοχές της Εταιρίας με 10% έκπτωση από την αγοραία αξία της μετοχής. Η τιμή επανεπένδυσης των μετοχών για το μέρισμα που πληρώθηκε στις 16 Ιουνίου 2011 καθορίστηκε στα €2,00 κατά μετοχή. Σαν αποτέλεσμα της επανεπένδυσης των μερισμάτων κατά το 2011, εκδόθηκαν 4.192.331 μετοχές και το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας και το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο αυξήθηκαν κατά €4.193 χιλ. και €4.192 χιλ. αντίστοιχα.

Όλες οι εκδομένες συνήθεις μετοχές φέρουν τα ίδια δικαιώματα.

Το Μάρτιο 2013, σύμφωνα με τα Διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης, η ονομαστική αξία των εκδομένων συνήθη μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013 μειώθηκε από €1,00 κατά μετοχή σε €0,01 κατά μετοχή. Το σύνολο της μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών χρησιμοποιήθηκε για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Στη συνέχεια, αυτές οι μετοχές ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε 17.913 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Επιπρόσθετα, βάσει των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης, τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου και τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου που ήταν εκδομένα στις 29 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε 581.941 χιλ. μετοχές Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Η ονομαστική αξία αυτών των μετοχών μειώθηκε σε €0,01 κατά μετοχή και το ποσό της μείωσης χρησιμοποιήθηκε για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Μετέπειτα αυτές οι μετοχές ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε 5.819 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

34. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Η Αρχή Εξυγίανσης επιπρόσθετα έκδωσε Διατάγματα για τη μερική μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές των ανασφάλιστων καταθέσεων και άλλων πιστωτών. Ποσοστό ύψους 47,5% των επηρεαζόμενων καταθέσεων μετατράπηκαν σε 3.806.581 χιλ. μετοχές Τάξης Α, ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Στη συνέχεα, αυτές οι μετοχές μετατράπηκαν σε συνήθεις μετοχές. Επιπρόσθετα η Αρχή Εξυγίανσης απαίτησε από την Εταιρία να εκδώσει μετοχές προς τη Λαϊκή Τράπεζα που αντιπροσωπεύουν 18,1% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας μετά τις πιο πάνω αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο, ως τίμημα για την αγορά των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν στο Συγκρότημα στις 29 Μαρτίου 2013. Συνεπώς, εκδόθηκαν στη Λαϊκή Τράπεζα 844.014 χιλ. μετοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε €4.674.327 χιλ. διαιρεμένο σε 4.674.327.268 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο
Το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο το οποίο τηρείται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 55 του περί Εταιριών Νόμου, Κεφ. 113 δεν είναι διαθέσιμο για διανομή υπό μορφή μερίσματος στους μετόχους.

Κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 2012 εγκρίθηκε ειδικό ψήφισμα για τη μείωση, κατά €430.440 χιλ., του 'Αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο' της Εταιρίας. Κατά το Σεπτέμβριο 2012 το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας με διάταγμά του ενέκρινε τη μείωση του 'Αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο'. Η μείωση πραγματοποιήθηκε με διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών από το αποθεματικό 'Αδιανέμητων κερδών/(συσσωρευμένων ζημιών)'.

Σύμφωνα με τα Διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης, το υπόλοιπο του λογαριασμού αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο μειώθηκε στο μηδέν και η μείωση χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.

Μετοχές της Εταιρίας
Οι μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα και από συγγενείς εταιρίες αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση αυτών των μετοχών, χωρίς να αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ο αριθμός αυτών των μετοχών στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν 73.331 χιλ. (2011: 2.266 χιλ.) και αξία κτήσεως τους ήταν €40.865 χιλ. (2011: €6.679 χιλ.).

Επιπρόσθετα, στις 31 Δεκεμβρίου 2012 η θυγατρική εταιρία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είχε στην κατοχή της 16.031 χιλ. (2011: 6.607 χιλ.) μετοχές της Εταιρίας ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων (Σημ. 24). Η αξία κτήσεως των μετοχών αυτών ήταν €21.463 χιλ. (2011: €24.797 χιλ.).

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών – Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών
Στις 14 Μαΐου 2008, κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, εγκρίθηκε η διάθεση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών στο προσωπικό του Συγκροτήματος χωρίς οι μετοχές αυτές να προσφέρονται πρώτα στους υφιστάμενους μετόχους της Εταιρίας και εξουσιοδοτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο όπως εκδώσει μέχρι 15 εκατ. μετοχές της Εταιρίας.

Στα πλαίσια της πιο πάνω απόφασης, στις 28 Μαΐου 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη θέσπιση σχεδίου κάτω από το οποίο παραχωρήθηκαν 12,5 εκατ. δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών στο προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο και στην Ελλάδα που βρισκόταν στην υπηρεσία του Συγκροτήματος στις 28 Μαΐου 2008 ('Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010'). Η τιμή άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 κατά την έκδοσή τους ορίσθηκε σε €9,41 κατά μετοχή.

Στις 23 Ιουνίου 2009, κατά την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας εγκρίθηκε η διαφοροποίηση των όρων των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 αναφορικά με την τιμή και την περίοδο άσκησης. Η τιμή άσκησής τους διαφοροποιήθηκε σε €5,50 κατά μετοχή. Ως αποτέλεσμα της διαφοροποίησης των όρων των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010, τα δικαιώματα επανεκτιμήθηκαν χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο αποτίμησης όπως και στην αρχική εκτίμηση. Το επιπρόσθετο κόστος κατά δικαίωμα ανήλθε σε €0,42.

34. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών – Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (συνέχεια)

Στις 9 Ιουλίου 2009, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως παραχωρήσει μέχρι 2,5 εκατ. επιπρόσθετα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 στο προσωπικό που βρισκόταν στην υπηρεσία του Συγκροτήματος στις 30 Ιουνίου 2009.

Σαν αποτέλεσμα της έκδοσης δικαιωμάτων προαίρεσης προς τους μετόχους της Εταιρίας τον Οκτώβριο 2010 και της ειδικής διανομής προμερίσματος υπό μορφή μετοχών το Νοέμβριο 2010, η τιμή άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με τους σχετικούς όρους έκδοσής τους από €5,50 σε €4,24 κατά μετοχή.

Στις 23 Μαρτίου 2011, κατά την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, η τιμής άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης διαφοροποιήθηκε σε €3,30 κατά μετοχή. Ως αποτέλεσμα της διαφοροποίησης των όρων των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010, τα δικαιώματα επανεκτιμήθηκαν χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο αποτίμησης όπως και στην αρχική εκτίμηση. Το επιπρόσθετο κόστος κατά δικαίωμα ανήλθε σε €0,17.

Το Μάρτιο 2012, σαν αποτέλεσμα της έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης και της έκδοσης χαριστικών μετοχών στους μετόχους της Εταιρίας, η τιμή άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 έχει αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με τους σχετικούς όρους έκδοσής τους από €3,30 σε €3,08 κατά μετοχή.

Η εύλογη αξία των 12,5 εκατ. Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 που παραχωρήθηκαν στις 28 Μαΐου 2008 επιμετρήθηκε κατά την ημερομηνία παραχώρησής τους χρησιμοποιώντας το τριωνυμικό μοντέλο αποτίμησης και ανήλθε σε €1,17 για κάθε δικαίωμα προαίρεσης. Οι κύριες μεταβλητές που λήφθηκαν υπόψη στο μοντέλο είναι η τιμή της μετοχής (€8,56 στις 28 Μαΐου 2008), η τιμή άσκησης (€9,41), η μερισματική απόδοση (8,1%), το επιτόκιο ελεύθερου κινδύνου (4,2%), η διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων προαίρεσης και η αναμενόμενη μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής (31,3% σε ετήσια βάση, η οποία υπολογίστηκε με βάση την ιστορική μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής).

Η εύλογη αξία των επιπρόσθετων 2.362 χιλ. Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 που παραχωρήθηκαν στις 9 Ιουλίου 2009 επιμετρήθηκε κατά την ημερομηνία παραχώρησής τους χρησιμοποιώντας το τριωνυμικό μοντέλο αποτίμησης και ανήλθε σε €0,87 για κάθε δικαίωμα προαίρεσης. Οι κύριες μεταβλητές που λαμβάνονται υπόψη στο μοντέλο είναι η τιμή της μετοχής (€4,10 στις 9 Ιουλίου 2009), η τιμή άσκησης (€5,50), η μερισματική απόδοση (6,9%), το επιτόκιο ελεύθερου κινδύνου (2,7%), η διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων προαίρεσης και η αναμενόμενη μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής (23,6% σε ετήσια βάση, η οποία υπολογίστηκε με βάση την ιστορική μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής).

Τα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 κατοχυρώθηκαν πλήρως στις 31 Δεκεμβρίου 2010 και μπορούν να εξασκηθούν από τους κατόχους τους κατά την περίοδο από 1 Ιανουαρίου-31 Μαρτίου των ετών 2011-2013, και από 1 Νοεμβρίου-31 Δεκεμβρίου των ετών 2012-2013. Τα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 δεν είναι μεταβιβάσιμα και δεν είναι εισηγμένα σε χρηματιστήριο.

Σύμφωνα με τους όρους έκδοσής τους, η τιμή άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης ενδεχομένως να τύχει αναπροσαρμογής έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει τη σειρά των εταιρικών πράξεων και αλλαγών στο μετοχικό κεφάλαιο συνέπεια των διατάξεων και αποφάσεων των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης τότε.

Η κίνηση στον αριθμό των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 παρουσιάζεται συνοπτικά πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**14.280**	14.563
Δικαιώματα προαίρεσης που ακυρώθηκαν	**(1.695)**	(283)
31 Δεκεμβρίου	**12.585**	14.280

35. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**862.233**	-
Έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου	**-**	857.084
Μετατροπή σε μετοχές	**(432.187)**	(1.273)
Συναλλαγματική διαφορά	**(1.211)**	6.422
31 Δεκεμβρίου	**428.835**	862.233

Τα ΜΑΕΚ εκδόθηκαν από την Εταιρία στις 18 Μαΐου 2011, μετά από έγκριση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στις 23 Μαρτίου 2011. Για σκοπούς εποπτικών κεφαλαίων, τα ΜΑΕΚ κατατάσσονται ως βασικά ίδια κεφάλαια (tier 1 capital). Τα ΜΑΕΚ προσφέρθηκαν με δικαίωμα προτεραιότητας στους υφιστάμενους μετόχους, οι οποίοι, μαζί με λοιπούς αιτητές, μπορούσαν να εγγραφούν στην έκδοση των ΜΑΕΚ καταβάλλοντας το αντίστοιχο ποσό της απαιτούμενης αντιπαροχής είτε σε μετρητά είτε σε αντίστοιχης ονομαστικής αξίας 'Επιλέξιμες Αξίες' της Εταιρίας, και συγκεκριμένα (i) Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, (ii) Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου, και (iii) Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 ίσης ονομαστικής αξίας, των οποίων οι κάτοχοι είχαν προτεραιότητα μετά τους υφιστάμενους δικαιούχους και πριν οποιουσδήποτε άλλους αιτητές.

Η ονομαστική αξία των ΜΑΕΚ που είχαν εκδοθεί ήταν €820 εκατ. σε Ευρώ και $95 εκατ. σε Δολάρια Αμερικής, από τα οποία €695 εκατ. προέκυψαν από την ανταλλαγή Επιλέξιμων Αξιών. Τα ΜΑΕΚ που εκδόθηκαν σε Ευρώ φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,50% ετησίως μέχρι τις 30 Ιουνίου 2016 και ακολούθως εξαμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 3,00% ετησίως. Τα ΜΑΕΚ που έχουν εκδοθεί σε Δολάρια Αμερικής φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,00% μέχρι τις 30 Ιουνίου 2016 και ακολούθως κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με το εξαμηνιαίο Libor πλέον 3,00% ετησίως. Η Εταιρία μπορεί, κατά την κρίση της, σε οποιοδήποτε χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη τη φερεγγυότητα καθώς και την οικονομική της κατάσταση, να επιλέξει να ακυρώσει την πληρωμή τόκου σε μη σωρευτική βάση. Οποιαδήποτε ακυρωθείσα πληρωμή τόκου δεν θα οφείλεται και δεν θα καθίσταται πληρωτέα από την Εταιρία.

Η Εταιρία δεν θα προβεί στην πληρωμή οποιουδήποτε πληρωτέου τόκου κατά την ημερομηνία πληρωμής τόκου και υποχρεωτικά θα προβεί σε υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου αν (i) δεν τηρεί τις ελάχιστες απαιτήσεις της φερεγγυότητας, όπως αυτές ορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ή η πληρωμή τόκου θα έχει ως αποτέλεσμα να παύσει να ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις της φερεγγυότητας, (ii) δεν διαθέτει τα απαιτούμενα διανεμητέα στοιχεία για τέτοια πληρωμή τόκου, ή (iii) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, κατά τη δική της διακριτική ευχέρεια, απαιτήσει την ακύρωση πληρωμής τόκων, στη βάση αξιολόγησης της φερεγγυότητας και της οικονομικής κατάστασης της Εταιρίας για τα επόμενα τρία χρόνια. Οποιαδήποτε υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου δεν θα οφείλεται και δεν θα καθίσταται πληρωτέα από την Εταιρία.

Η Εταιρία προέβει σε υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου από τις 31 Δεκεμβρίου 2011. Σύμφωνα με τους όρους έκδοσης, η ακυρωθείσα πληρωμή τόκου είναι πλήρης και αμετάκλητη και δεν καθίσταται πληρωτέα από την Εταιρία.

Τα ΜΑΕΚ μπορούν κατ' επιλογή του κατόχου τους να μετατραπούν σε μετοχές της Εταιρίας κατά τις περιόδους μετατροπής, οι οποίες είναι: 1-15 Σεπτεμβρίου 2011 και ακολούθως 1-15 Μαρτίου, 15-31 Μαΐου, 1-15 Σεπτεμβρίου και 15-30 Νοεμβρίου κάθε μετέπειτα έτους. Η τελευταία ημερομηνία μετατροπής είναι η 31 Μαΐου 2016.

Τα ΜΑΕΚ είναι αόριστης διάρκειας χωρίς ημερομηνία λήξης, μπορούν όμως να εξαγοραστούν στο σύνολό τους και όχι κατά μέρος κατ' επιλογή της Εταιρίας και μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιουσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, στις 30 Ιουνίου 2016 ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που έπεται.

Σε περίπτωση που συμβεί οποιοδήποτε Γεγονός Έκτακτης Ανάγκης Κεφαλαίου ή Γεγονός Βιωσιμότητας, τα ΜΑΕΚ θα μετατρέπονται υποχρεωτικά σε συνήθεις μετοχές της Εταιρίας. Η τιμή μετατροπής θα είναι ίση με το 80% της μεσοσταθμικής τιμής διαπραγμάτευσης της μετοχής των προηγούμενων πέντε εργάσιμων ημερών, με μέγιστη τιμή το €3,30 και κατώτατη τιμή την ονομαστική αξία (€1,00) των συνήθων μετοχών.

35. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (συνέχεια)

Γεγονός Έκτακτης Ανάγκης Κεφαλαίου θα θεωρείται ότι έχει επισυμβεί εάν (i) το ύψος των κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (core tier 1 ratio) της Εταιρίας είναι χαμηλότερο του 5% ή, κατά ή μετά την εφαρμογή της Βασιλείας ΙΙΙ, το ύψος των κοινών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων (common equity tier 1 ratio) είναι χαμηλότερο από το ελάχιστο ποσοστό κεφαλαιακής επάρκειας που θα καθοριστεί, ή (ii) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου καθορίσει ότι η Εταιρία βρίσκεται σε μη συμμόρφωση με τα σχετικά όρια κεφαλαιακής επάρκειας.

Γεγονός Βιωσιμότητας ορίζεται εάν (i) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κρίνει ότι η υποχρεωτική μετατροπή των ΜΑΕΚ είναι αναγκαία για βελτίωση της κεφαλαιακής επάρκειας και της οικονομικής κατάστασης της Εταιρίας και θα συμβάλει στη διατήρηση της φερεγγυότητας της Εταιρίας, και/ή (ii) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κρίνει ότι η Εταιρία θα χρειαστεί κρατική βοήθεια για (α) τη διατήρηση της φερεγγυότητας της ή (β) την αποφυγή του ενδεχόμενου πτώχευσής της ή (γ) δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει σημαντικό μέρος των υποχρεώσεών της ή (iii) σε άλλες παρόμοιες καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι κατά το 2012 το Συγκρότημα έχει προβεί σε τροποποίηση ορισμένων από τους όρους έκδοσης των ΜΑΕΚ έτσι ώστε να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) για συμπερίληψη του υπολοίπου ποσού των ΜΑΕΚ (€429 εκατ.) ως αποδεκτό για μείωση του κεφαλαιακού ελλείμματος όπως αυτό έχει καθοριστεί στα πλαίσια της Κεφαλαιακής Άσκησης της ΕΑΤ (Σημ.49). Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή της φράσης 'λαμβάνοντας υπόψη τη φερεγγυότητα καθώς και την οικονομική της κατάσταση' στον όρο που αφορά την επιλογή ακύρωσης πληρωμής τόκων από την Εταιρία. Επίσης περιλαμβάνουν τη διαγραφή της φράσης 'στη βάση αξιολόγησης της φερεγγυότητας και της οικονομικής κατάστασης της Εταιρίας για τα επόμενα τρία χρόνια' στον όρο που αφορά την υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκων.

Τα ΜΑΕΚ ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 το Συγκρότημα κατείχε ΜΑΕΚ ονομαστικής αξίας €29.794 χιλ. (2011: €29.833 χιλ.).

Το Μάρτιο 2012, ΜΑΕΚ ονομαστικής αξίας €432 εκατ. μετατράπηκαν σε μετοχές στα πλαίσια του Σχεδίου Κεφαλαιακής Ενίσχυσης (Σημ. 34) του Συγκροτήματος. Κατά το 2011, ΜΑΕΚ ονομαστικής αξίας €1.273 χιλ. είχαν μετατραπεί σε 386 χιλ. μετοχές.

Τα ΜΑΕΚ συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας απορροφώντας συσσωρευμένες ζημιές μέσω διάσωσης με ίδια μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 (Σημ. 53).

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν οποιαδήποτε ΜΑΕΚ (Σημ. 53).

36. Μερίσματα

	2012	2011
Προτάθηκε και πληρώθηκε κατά τη διάρκεια του έτους:	**€000**	€000
Τελικό μέρισμα για το 2011: μηδέν (2010: €0,03) κατά μετοχή	**-**	26.848

Το τελικό μέρισμα για το 2010 ύψους €0,03 κατά μετοχή, συνολικού ποσού €26.848 χιλ., εγκρίθηκε κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 24 Μαΐου 2011 και καταβλήθηκε στους μετόχους στις 16 Ιουνίου 2011.

Τα μερίσματα που πληρώθηκαν κατά το 2011 περιλαμβάνουν μέρισμα ύψους €26 χιλ. το οποίο αφορά μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες.

37. Αδιανέμητα κέρδη

Το μόνο αποθεματικό που είναι διανεμητέο ως μέρισμα είναι τα αδιανέμητα κέρδη.

Οι εταιρίες, φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, που δεν διανέμουν τουλάχιστον το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 20% κατά το 2012 (μέχρι 31 Αυγούστου 2011: 15% και από 1 Σεπτεμβρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2011: 17%) είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι της Εταιρίας (άτομα και εταιρίες), κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα έχει ήδη διανεμηθεί για το έτος στο οποίο αναφέρονται τα κέρδη. Αυτή η έκτακτη εισφορά για την άμυνα καταβάλλεται από την Εταιρία για λογαριασμό των μετόχων της.

38. Διαχειριστικές δραστηριότητες

Το Συγκρότημα προσφέρει υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων και θεματοφυλακής που συνεπάγονται την κατοχή ή επένδυση χρηματοοικονομικών μέσων για λογαριασμό πελατών του. Το Συγκρότημα δεν έχει ευθύνη έναντι των πελατών του για τυχόν αφερεγγυότητα τρίτων τραπεζών ή οργανισμών. Τα περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση και θεματοφυλακή δεν περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό του Συγκροτήματος, εκτός εάν έχουν τοποθετηθεί με το Συγκρότημα. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων υπό διαχείριση και θεματοφυλακή στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν €1.371 εκατ. (2011: €3.233 εκατ.).

39. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Ως μέρος των υπηρεσιών που προσφέρονται σε πελάτες, το Συγκρότημα αναλαμβάνει διάφορες μη ανακλήσιμες και ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Αυτές περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, πιστώσεις εισαγωγής και άλλα όρια δανείων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμα χρησιμοποιηθεί.

Παρόλο που αυτές οι υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, εκθέτουν το Συγκρότημα σε πιστωτικό κίνδυνο και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο (Σημ. 44).

Συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες σε ακίνητα, εξοπλισμό και άυλα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε €12.264 χιλ. (2011: €31.266 χιλ.).

39. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

Νομικές διαδικασίες

Η πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές του Συγκροτήματος παρατίθεται στη Σημείωση 32. Οι επιδικίες που προέκυψαν μετά την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζονται στη Σημείωση 53. Δεν υπάρχουν σε εκκρεμότητα οποιεσδήποτε άλλες σημαντικές επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές του Συγκροτήματος καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Συγκροτήματος.

Το Σεπτέμβριο του 2009, κατατέθηκε προσφυγή εναντίον της Εταιρίας στην Κύπρο από τους διαχειριστές της AremisSoft Corporation Liquidating Trust, με κύριο ισχυρισμό ότι η Εταιρία κατά παράβαση των υποχρεώσεων της προς την AremisSoft, επέτρεψε στον κύριο ιδιοκτήτη της AremisSoft να εκτελέσει συναλλαγές που οδηγούν σε οικειοποίηση από αυτόν σημαντικών ποσών που ανήκαν στην AremisSoft. Η δράση αυτή είναι παρόμοια με αγωγή που κατατέθηκε στην Νέα Υόρκη το 2006, η οποία απορρίφθηκε. Στην Έκθεση της αξίωσης που κατατέθηκε τον Οκτώβριο του 2010, οι Διαχειριστές, για λογαριασμό των επενδυτών της AremisSoft, απαιτούν το ποσό σε Δολάρια Αμερικής 550 εκατ. περίπου (€417 εκατ.) πλέον τόκους και έξοδα, ως αποζημιώσεις, που σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, έχουν προκληθεί, μεταξύ άλλων, από ισχυριζόμενη συνωμοσία μεταξύ της Εταιρίας και δύο εκ των κύριων μετόχων της AremisSoft, ισχυρισμό για δόλιες συναλλαγές μέσω τραπεζικών λογαριασμών που διατηρούνταν με την Εταιρία στην Κύπρο και το Ηνωμένο Βασίλειο, ισχυρισμό για παράβαση συμβάσεων και ισχυριζόμενη αμέλεια. Αυτή η υπόθεση έχει διακανονιστεί κατά το 2012.

40. Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες

	2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	€000	€000
Ζημιές πριν τη φορολογία	**(2.209.940)**	(1.359.179)
Αναπροσαρμογές για:		
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	**2.306.157**	426.287
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	**25.470**	27.127
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	**14.709**	14.530
Απομείωση ακινήτων	**3.237**	2.974
Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**359.746**	-
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	**-**	2.611
Απόσβεση προεξοφλήσεων/(διαφορών υπέρ το άρτιο) σε ομόλογα και δανειακό κεφάλαιο	**7.291**	(52.784)
Ζημιές/(κέρδη) από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**2.691**	(281)
Ζημιές/(κέρδη) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα	**24.851**	(3.120)
Τόκοι από επενδύσεις σε ομόλογα	**(126.651)**	(200.206)
Μερίσματα	**(241)**	(666)
Κέρδος από ανταλλαγή ΜΑΕΚ	**-**	(6.733)
Καθαρές ζημιές/(κέρδη) από την πώληση επενδύσεων σε μετοχές	**506**	(1.688)
Καθαρά κέρδη από την πώληση επενδύσεων σε ομόλογα	**(88.570)**	(1.612)
Μερίδιο στα (κέρδη)/ζημιές συγγενών εταιριών	**(222)**	1.441
Κέρδος από διάλυση/πώληση θυγατρικών	**(45)**	(8.547)
Κέρδος από τη μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας	**(56.384)**	(327.137)
Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	**143.573**	1.729.261
Απομείωση επενδύσεων	**4.741**	4.137
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	**6.148**	20.458
Τόκοι ομολογιακού δανείου	**1.913**	3.110
Μεταβολή στην παρούσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	**(3.618)**	(5.364)
	415.362	264.619
Μεταβολή σε:		
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**(362.783)**	(72.542)
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	**(2.724.712)**	(455.705)
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**(162.531)**	(38.801)
Καταθέσεις πελατών	**(1.212.346)**	(2.225.307)
Αξία ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής σε ισχύ και υποχρεώσεις	**1.729**	10.071
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**532.336**	(1.190.321)
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**43.798**	(24.047)
Έσοδα εισπρακτέα και προπληρωμένα έξοδα	**630**	1.489
Λοιπές υποχρεώσεις	**(14.694)**	(64.250)
Δεδουλευμένα έξοδα και αναβαλλόμενα έσοδα	**8.441**	(25.757)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**(137.345)**	130.243
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**31.071**	147.966
Συμφωνίες επαναγοράς	**(178.220)**	(127.116)
Συμφωνίες επαναπώλησης	**215.936**	(95.770)
Δανειακό κεφάλαιο	**(6)**	1.017
	(3.543.334)	(3.764.211)
Φόροι που πληρώθηκαν	**(31.620)**	(49.762)
Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες	**(3.574.954)**	(3.813.973)

40. Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες (συνέχεια)

Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες - τόκοι και μερίσματα

	2012	2011
	€000	€000
Τόκοι που πληρώθηκαν	**(1.012.744)**	(1.086.456)
Τόκοι που εισπράχθηκαν	**2.148.559**	2.028.788
Μερίσματα που εισπράχθηκαν	**241**	666
	1.136.056	942.998

41. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από:

	2012	2011
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**328.779**	593.933
Ομόλογα αποπληρωτέα εντός τριών μηνών	**99.379**	-
Τοποθετήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών	**909.798**	2.131.575
	1.337.956	2.725.508

Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**328.779**	593.933
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**943.645**	781.114
Σύνολο μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 18)	**1.272.424**	1.375.047

Τοποθετήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών	**909.798**	2.131.575
Άλλες τοποθετήσεις σε τράπεζες που υπόκεινται σε περιορισμούς (Σημ. 46)	**388.817**	463.710
Άλλες τοποθετήσεις σε τράπεζες	**470.221**	32.546
Σύνολο τοποθετήσεων σε τράπεζες (Σημ. 18)	**1.768.836**	2.627.831

42. Λειτουργικές μισθώσεις - Το Συγκρότημα ως μισθωτής

Τα συνολικά μελλοντικά ελάχιστα μισθώματα βάσει μη ακυρωτέων λειτουργικών μισθώσεων στις 31 Δεκεμβρίου ήταν:

	2012	2011
	€000	€000
Μέχρι ενός έτους	**14.239**	36.364
Από ένα μέχρι πέντε έτη	**20.863**	21.021
Πέραν των πέντε ετών	**4.433**	2.000
	39.535	59.385

Τα πιο πάνω αφορούν κυρίως ενοίκια των καταστημάτων και γραφείων του Συγκροτήματος.

43. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης

	2012			2011		
	Εντός ενός έτους	**Πέραν του ενός έτους**	**Σύνολο**	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο
	€000	**€000**	**€000**	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**753.454**	**518.970**	**1.272.424**	632.638	742.409	1.375.047
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**1.546.727**	**222.109**	**1.768.836**	2.581.834	45.997	2.627.831
Συμφωνίες επαναπώλησης	**-**	**-**	**-**	215.936	-	215.936
Επενδύσεις	**390.226**	**1.479.854**	**1.870.080**	444.809	3.122.385	3.567.194
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**16.041**	**10.753**	**26.794**	186.673	7.061	193.734
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	**18.901**	**476.855**	**495.756**	13.967	490.612	504.579
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**5.770.991**	**18.603.540**	**24.374.531**	6.109.988	21.256.929	27.366.917
Ακίνητα, εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	**5.973**	**600.775**	**606.748**	-	945.698	945.698
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**230.844**	**382.916**	**613.760**	262.723	411.716	674.439
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες	**-**	**3.107**	**3.107**	-	2.820	2.820
	8.733.157	**22.298.879**	**31.032.036**	10.448.568	27.025.627	37.474.195
Υποχρεώσεις						
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	**260.695**	**80.349**	**341.044**	1.696.944	1.368.812	3.065.756
Συμφωνίες επαναγοράς	**31.813**	**575.960**	**607.773**	176.035	609.958	785.993
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**65.043**	**118.783**	**183.826**	73.284	414.827	488.111
Καταθέσεις πελατών	**11.126.769**	**17.315.383**	**28.442.152**	9.923.074	19.731.424	29.654.498
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	**101.322**	**502.848**	**604.170**	105.750	505.514	611.264
Ομολογιακά δάνεια	**29.386**	**15.389**	**44.775**	34.813	14.978	49.791
Λοιπές υποχρεώσεις	**293.771**	**45.532**	**339.303**	198.647	149.050	347.697
Δανειακό κεφάλαιο	**-**	**133.294**	**133.294**	22.150	106.230	128.380
	11.908.799	**18.787.538**	**30.696.337**	12.230.697	22.900.793	35.131.490

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και οι καταθέσεις πελατών στην Κύπρο, στην Ελλάδα και στη Ρωσία κατηγοριοποιούνται βάσει ιστορικών στοιχείων συμπεριφοράς εκτός από καταθέσεις σε πρώτη ζήτηση στην Ρωσία που κατηγοριοποιούνται εντός ενός έτους. Στο Ηνωμένο Βασίλειο κατηγοριοποιούνταν βάσει των σχετικών κανονισμών των εποπτικών αρχών. Στη Ρουμανία, Ουκρανία και Channel Islands κατηγοριοποιούνταν βάσει της συμβατικής τους λήξης.

43. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης (συνέχεια)

Τα ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς των καταθέσεων στην Κύπρο πιθανόν να μην αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς και τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες.

Οι επενδύσεις προς εμπορία κατηγοριοποιούνται με λήξη εντός ενός έτους.

Η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης των άλλων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων είναι η ίδια με τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος

Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων ελέγχου του, το Συγκρότημα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος παρακολουθείται με διάφορους μηχανισμούς σε όλες τις εταιρίες του Συγκροτήματος ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων και να τιμολογούνται οι πιστωτικές διευκολύνσεις και τα προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο αυτό.

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός η περισσοτέρων πιστούχων να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι του Συγκροτήματος.

Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει τις αρχές χρηματοδότησης του Συγκροτήματος και βεβαιώνεται για την εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής σε κάθε τομέα (ιδιωτών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μεγάλων επιχειρήσεων) και την ποιότητα του χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος μέσω έγκαιρου εντοπισμού προβληματικών πελατών. Ο πιστωτικός κίνδυνος από συνδεόμενους λογαριασμούς ενοποιείται και παρακολουθείται σε ενοποιημένη βάση.

Η χρηματοδοτική πολιτική συνδυάζεται με σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit rating και credit scoring).

Το χαρτοφυλάκιο αναλύεται με βάση εκτιμήσεις για τη φερεγγυότητα των πελατών, τον τομέα της οικονομίας και τη χώρα δραστηριότητάς τους και επιθεωρείται σε τακτική βάση από εξειδικευμένη ομάδα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου του Συγκροτήματος.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για το Συγκρότημα είναι διεσπαρμένος τόσο γεωγραφικά όσο και στους διάφορους κλάδους της οικονομίας. Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει απαγορευτικούς/επικίνδυνους κλάδους της οικονομίας και καθορίζει αυστηρότερη δανειοδοτική πολιτική στους κλάδους αυτούς ανάλογα με τους κινδύνους που εμπεριέχουν.

Η πολιτική του Συγκροτήματος αναφορικά με τον ορισμό των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων και τον καθορισμό των προβλέψεων για απομείωση παρατίθεται στη Σημείωση 2 'Λογιστικές Πολιτικές'.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο για όλες τις επενδύσεις σε ρευστά διαθέσιμα (κυρίως τοποθετήσεις σε τράπεζες και ομόλογα) και υποβάλλει εισηγήσεις για όρια με τράπεζες και χώρες στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων του Συγκροτήματος (ALCO) για έγκριση.

Μετά τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 που σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση και την αναδιάρθρωση του, το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει πιο αυστηρά κριτήρια δανεισμού και έχει μειώσει σημαντικά τα όρια έγκρισης των διάφορων εγκριτικών αρχών.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο, τις εμπράγματες και μετρήσιμες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις και την καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο. Οι προσωπικές εγγυήσεις είναι επιπρόσθετο είδος εξασφάλισης, όμως δεν περιλαμβάνονται στις πιο κάτω πληροφορίες γιατί δεν είναι εφικτό να υπολογιστεί η εύλογή τους αξία.

2012		Εύλογη αξία εξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών αναβαθμίσεων που έχουν ληφθεί από το Συγκρότημα							
	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	Μετρητά	Χρεόγραφα	Πιστώσεις/ εγγυητικές επιστολές	Ακίνητα	Άλλα	Πλεόνασμα εξασφαλίσεων	Καθαρή εξασφάλιση	Καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες *(Σημ. 18)*	**1.008.653**	-	-	-	-	-	-		1.008.653
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**1.768.836**	-	-	-	-	-	-	-	1.768.836
Επενδύσεις προς εμπορία - ομόλογα	**96**	-	-	-	-	-	-	-	96
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**13.955**	-	-	-	-	-	-	-	13.955
Ομόλογα που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση, κρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	**1.783.730**	-	-	-	-	-	-	-	1.783.730
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**26.794**	1.310	-	-	-	-	-	1.310	25.484
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**24.374.531**	1.820.535	363.821	294.388	24.544.975	3.270.589	(7.741.127)	22.553.181	1.821.350
Χρεώστες *(Σημ. 27)*	**26.400**	-	-	-	-	-	-	-	26.400
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων *(Σημ. 27)*	**65.927**	-	-	-	-	-	-	-	65.927
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**94.529**	-	-	-	-	-	-	-	94.529
Σύνολο στον ισολογισμό	**29.163.451**	**1.821.845**	**363.821**	**294.388**	**24.544.975**	**3.270.589**	**(7.741.127)**	**22.554.491**	**6.608.960**
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις									
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ'αποδοχών	**12.971**	27	-	-	5.029	-	(3.037)	2.019	10.952
Εγγυητικές	**1.546.572**	688.503	3.199	17.546	128.019	12.318	(68.517)	781.068	765.504
Ανειλημμένες υποχρεώσεις									
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	**15.879**	-	-	-	-	-	-	-	15.879
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	**2.723.837**	1.026	-	-	31.899	-	(18.475)	14.450	2.709.387
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**4.299.259**	**689.556**	**3.199**	**17.546**	**164.947**	**12.318**	**(90.029)**	**797.537**	**3.501.722**
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	**33.462.710**	**2.511.401**	**367.020**	**311.934**	**24.709.922**	**3.282.907**	**(7.831.156)**	**23.352.028**	**10.110.682**

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

2011		Εύλογη αξία εξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών αναβαθμίσεων που έχουν ληφθεί από το Συγκρότημα							
	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	Μετρητά	Χρεόγραφα	Πιστώσεις/ εγγυητικές επιστολές	Ακίνητα	Άλλα	Πλεόνασμα εξασφαλίσεων	Καθαρή εξασφάλιση	Καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες *(Σημ. 18)*	**1.158.868**	-	-	-	-	-	-	-	1.158.868
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**2.627.831**	-	-	-	-	-	-	-	2.627.831
Συμφωνίες επαναπώλησης	**215.936**	-	210.102	-	-	-	-	210.102	5.834
Επενδύσεις προς εμπορία – ομόλογα	**1.935**	-	-	-	-	-	-	-	1.935
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**44.227**	-	-	-	-	-	-	-	44.227
Ομόλογα που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση, κρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	**3.468.331**	-	-	-	-	-	-	-	3.468.331
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**193.734**	34.002	-	-	-	-	-	34.002	159.732
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**27.366.917**	1.620.398	440.053	318.713	25.801.121	3.028.313	(8.774.219)	22.434.379	4.932.538
Χρεώστες (*Σημ. 27)*	**27.396**	-	-	-	-	-	-	-	27.396
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων *(Σημ. 27)*	**64.191**	-	-	-	-	-	-	-	64.191
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**244.817**	-	-	-	-	-	-	-	244.817
Σύνολο στον ισολογισμό	**35.414.183**	**1.654.400**	**650.155**	**318.713**	**25.801.121**	**3.028.313**	**(8.774.219)**	**22.678.483**	**12.735.700**
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις									
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ'αποδοχών	**17.649**	79	-	-	5.843	-	(3.346)	2.576	15.073
Εγγυητικές	**1.823.869**	9.467	1.577	1.077	157.729	17.794	(71.170)	116.474	1.707.395
Ανειλημμένες υποχρεώσεις									
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	**31.663**	-	-	-	-	-	-	-	31.663
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	**3.680.981**	1.137	-	-	53.746	-	(30.778)	24.105	3.656.876
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**5.554.162**	**10.683**	**1.577**	**1.077**	**217.318**	**17.794**	**(105.294)**	**143.155**	**5.411.007**
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	**40.968.345**	**1.665.083**	**651.732**	**319.790**	**26.018.439**	**3.046.107**	**(8.879.513)**	**22.821.638**	**18.146.707**

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

Το Συγκρότημα προσφέρει στους πελάτες του εγγυήσεις λόγω των οποίων μπορεί να χρειαστεί να προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό τους και να αναλάβει την υποχρέωση να παραχωρεί προς τους πελάτες του πιστωτικές διευκολύνσεις για την εξασφάλιση των αναγκών ρευστότητάς τους.

Οι πιστώσεις εισαγωγής (περιλαμβανομένων και των ορίων πιστώσεων εισαγωγής) δεσμεύουν το Συγκρότημα σε πληρωμές, για λογαριασμό των πελατών του σε περίπτωση συγκεκριμένης πράξης, που συνήθως αφορούν την εισαγωγή και εξαγωγή εμπορευμάτων. Αυτές οι ανειλημμένες υποχρεώσεις εκθέτουν το Συγκρότημα σε κινδύνους παρόμοιους με αυτούς των δανείων και απαιτήσεων και παρακολουθούνται χρησιμοποιώντας τις ίδιες πολιτικές και μηχανισμούς ελέγχου.

Η μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο αναλύεται κατά γεωγραφικό τομέα ως ακολούθως:

	2012	2011
Στον ισολογισμό	**€000**	€000
Κύπρος	**16.620.681**	21.234.335
Ελλάδα	**8.324.201**	10.013.866
Ρωσία	**2.008.588**	1.999.386
Ηνωμένο Βασίλειο	**1.326.359**	1.187.719
Ρουμανία	**560.007**	636.592
Ουκρανία	**323.615**	342.285
	29.163.451	35.414.183

Εκτός ισολογισμού		
Κύπρος	**2.484.945**	3.038.980
Ελλάδα	**1.567.365**	2.208.980
Ρωσία	**199.749**	232.827
Ηνωμένο Βασίλειο	**23.428**	35.163
Ρουμανία	**23.349**	38.114
Ουκρανία	**423**	98
	4.299.259	5.554.162

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Υπάρχουν περιορισμοί στη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου που επιβάλλονται από τον περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο της Κύπρου και τη σχετική Οδηγία που εκδόθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Σύμφωνα με αυτούς τους περιορισμούς, οι τράπεζες δεν δικαιούνται να δανείσουν περισσότερο από 25% των ιδίων κεφαλαίων τους σε ένα πελάτη/συγκρότημα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 το Συγκρότημα δεν συμμορφώθηκε με αυτή την οδηγία.

Επιπρόσθετα, οι θυγατρικές του Συγκροτήματος στο εξωτερικό πρέπει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες σχετικά με μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, όπως αυτά καθορίζονται από τις εποπτικές αρχές των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται.

Η έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο από πελατειακά συγκροτήματα που έχουν πιστωτικές διευκολύνσεις μεγαλύτερες του 10% της κεφαλαιακής βάσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν €5.519.650 χιλ. (2011: €2.573.979 χιλ.). Η αύξηση το 2012 προήλθε κυρίως λόγω της μείωσης της κεφαλαιακής βάσης του Συγκροτήματος κατά τη διάρκεια του έτους.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες
Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει το ποσό και το είδος της εξασφάλισης και τις άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση νέων δανείων σε πελάτες.

Οι κύριες κατηγορίες των εξασφαλίσεων που κατέχει το Συγκρότημα είναι υποθήκες ακινήτων, εξασφαλίσεις μετρητών/δεσμευμένες καταθέσεις, τραπεζικές εγγυήσεις, κυβερνητικές εγγυήσεις, ενεχυριάσεις μετοχών και χρεογράφων δημοσίων εταιριών, ομόλογα σταθερής και κυμαινόμενης επιβάρυνσης επί εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, εκχώρηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής, εκχώρηση δικαιωμάτων σε συγκεκριμένα συμβόλαια και προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις.

Η διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τις αλλαγές στην αγοραία αξία των εξασφαλίσεων σε συνεχή βάση και, όπου χρειάζεται, λαμβάνει επιπρόσθετες εξασφαλίσεις με βάση τη σχετική συμφωνία.

Άλλα χρηματοοικονομικά μέσα
Οι εξασφαλίσεις που λαμβάνονται για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από δάνεια και απαιτήσεις, καθορίζονται ανάλογα με τη φύση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Συνήθως τα ομόλογα και άλλα χρεόγραφα δεν είναι εξασφαλισμένα, εκτός από τα ομόλογα που είναι διασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities) και άλλα παρόμοια μέσα, τα οποία εξασφαλίζονται με ομάδες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Επιπρόσθετα, κάποια ομόλογα φέρουν κυβερνητική εγγύηση.

Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί τη σύμβαση ISDA Master Agreement για τις συναλλαγές του σε παράγωγα. Η σύμβαση αυτή παρέχει το συμβατικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη διεξαγωγή ενός πλήρους φάσματος συναλλαγών σε μη οργανωμένες αγορές (over-the-counter) και δεσμεύει συμβατικά τα αντισυμβαλλόμενα μέρη να συμψηφίζουν όλες τις ανοικτές συναλλαγές οι οποίες διέπονται από τη σύμβαση στην περίπτωση που κάποιο από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη την αθετήσει. Σε κάποιες περιπτώσεις τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υπογράφουν τη σύμβαση Credit Support Annex (CSA) σε συνδυασμό με τη σύμβαση ISDA Master Agreement. Η σύμβαση CSA παρέχει εξασφαλίσεις στα αντισυμβαλλόμενα μέρη έτσι ώστε να μετριαστεί ο ενδεχόμενος κίνδυνος που εμπεριέχεται στις ανοιχτές τους θέσεις.

Ο κίνδυνος διακανονισμού προκύπτει όταν γίνεται μια πληρωμή μετρητών ή αξιών, με αντάλλαγμα την αναμενόμενη είσπραξη μετρητών ή αξιών. Το Συγκρότημα καθορίζει ημερήσια όρια διακανονισμού για κάθε αντισυμβαλλόμενο μέρος. Ο κίνδυνος διακανονισμού μετριάζεται όταν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω οργανωμένων συστημάτων πληρωμής ή βάσει παράδοσης έναντι πληρωμής.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ανά κλάδο της οικονομίας							
Εμπόριο	1.621.879	1.337.611	398.902	55.489	27.278	21.462	**3.462.621**
Βιομηχανία	518.754	1.197.493	179.067	15.525	28.226	12.956	**1.952.021**
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	914.486	1.130.222	-	115.327	108.375	8.534	**2.276.944**
Κατασκευές	2.420.212	1.013.129	78.885	56.583	25.504	15.538	**3.609.851**
Ακίνητα	1.715.884	651.750	183.669	484.948	223.221	91.777	**3.351.249**
Ιδιώτες	5.323.545	2.611.578	521.945	53.594	42.515	78.660	**8.631.837**
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	1.425.792	503.640	614.806	51.883	81.185	98.938	**2.776.244**
Λοιποί κλάδοι	932.384	992.254	47.250	657	13.850	3.425	**1.989.820**
	14.872.936	**9.437.677**	**2.024.524**	**834.006**	**550.154**	**331.290**	**28.050.587**
Ανά πελατειακό τομέα							
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.082.512	3.470.307	1.199.608	321.927	453.600	242.810	**12.770.764**
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2.276.659	2.739.550	366.649	472.642	53.292	29.558	**5.938.350**
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	3.740.856	1.634.263	58.976	33.584	18.739	20.792	**5.507.210**
- πιστωτικές κάρτες	120.658	155.727	102.966	-	-	7	**379.358**
- λοιπά καταναλωτικά	1.652.251	1.437.830	296.325	5.853	24.523	38.123	**3.454.905**
	14.872.936	**9.437.677**	**2.024.524**	**834.006**	**550.154**	**331.290**	**28.050.587**

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ανά κλάδο της οικονομίας							
Εμπόριο	1.558.822	1.375.442	421.966	74.098	39.542	16.631	**3.486.501**
Βιομηχανία	604.011	1.038.986	204.444	18.508	27.771	10.524	**1.904.244**
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	898.978	1.157.777	107	142.100	111.926	9.289	**2.320.177**
Κατασκευές	2.524.320	909.461	83.209	23.350	52.862	24.664	**3.617.866**
Ακίνητα	1.287.329	629.164	216.570	647.367	207.249	86.398	**3.074.077**
Ιδιώτες	5.367.413	3.006.706	392.878	68.634	45.888	78.948	**8.960.467**
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	1.848.680	828.702	638.096	59.781	91.346	97.608	**3.564.213**
Λοιποί κλάδοι	841.845	1.036.803	47.280	1.496	9.143	8.317	**1.944.884**
	14.931.398	**9.983.041**	**2.004.550**	**1.035.334**	**585.727**	**332.379**	**28.872.429**
Ανά πελατειακό τομέα							
Μεγάλες επιχειρήσεις	6.972.174	3.399.462	1.287.016	388.065	463.244	239.592	**12.749.553**
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2.523.277	3.591.895	326.498	600.079	75.866	34.154	**7.151.769**
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	3.504.726	1.704.718	73.405	40.308	18.985	20.809	**5.362.951**
- πιστωτικές κάρτες	122.242	178.890	96.976	-	-	4	**398.112**
- λοιπά καταναλωτικά	1.808.979	1.108.076	220.655	6.882	27.632	37.820	**3.210.044**
	14.931.398	**9.983.041**	**2.004.550**	**1.035.334**	**585.727**	**332.379**	**28.872.429**

Στην Ελλάδα, στους τομείς 'μεγάλες επιχειρήσεις' και 'λοιποί κλάδοι' περιλαμβάνονται δάνεια προς κρατικές επιχειρήσεις ύψους €252.588 χιλ. (2011: €306.901 χιλ.), τα οποία σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ταξινομούνται ως δημόσιο χρέος (Σημ. 48).

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	2012	2011
	€000	€000
Ενήμερα	**17.402.119**	20.624.394
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	**5.752.371**	5.936.534
Απομειωμένα	**4.896.097**	2.311.501
	28.050.587	28.872.429

Τα δάνεια σε καθυστέρηση είναι τα δάνεια με καθυστερημένες πληρωμές ή με υπέρβαση των εγκριμένων ορίων τους. Τα απομειωμένα δάνεια είναι τα δάνεια τα οποία δεν θεωρούνται πλήρως ανακτήσιμα και για τα οποία έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη απομείωσης σε ατομική βάση.

Ενήμερα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες
Η ποιότητα των ενήμερων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο παρακολουθείται από το Συγκρότημα χρησιμοποιώντας εσωτερικά συστήματα. Στον πιο κάτω πίνακα αναλύεται η ποιότητα πιστωτικού κινδύνου των ενήμερων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

	Κατηγορία 1	**Κατηγορία 2**	**Κατηγορία 3**	**Σύνολο**
2012	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Κύπρος	7.249.180	993.674	1.109.151	**9.352.005**
Ελλάδα	3.534.245	89.121	1.680.195	**5.303.561**
Ρωσία	1.124.666	389.162	-	**1.513.828**
Ηνωμένο Βασίλειο	602.863	60.638	25.716	**689.217**
Ρουμανία	418.337	3.523	-	**421.860**
Ουκρανία	88.494	5.136	28.018	**121.648**
	13.017.785	**1.541.254**	**2.843.080**	**17.402.119**

2011				
Κύπρος	8.492.384	894.601	1.133.449	**10.520.434**
Ελλάδα	5.390.708	124.715	1.465.422	**6.980.845**
Ρωσία	1.036.792	569.926	2.875	**1.609.593**
Ηνωμένο Βασίλειο	742.597	83.891	61.814	**888.302**
Ρουμανία	469.993	3.816	3.872	**477.681**
Ουκρανία	121.286	7.711	18.542	**147.539**
	16.253.760	**1.684.660**	**2.685.974**	**20.624.394**

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που δεν ήταν σε καθυστέρηση ή σε υπέρβαση των ορίων τους κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών, κατατάσσονται στην Κατηγορία 1.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που ήταν σε καθυστέρηση ή σε υπέρβαση των ορίων τους μέχρι και 30 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των πρώτων έξι μηνών του έτους, ή μέχρι και 15 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών του έτους, κατατάσσονται στην Κατηγορία 2.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Ενήμερα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που ήταν σε καθυστέρηση ή υπέρβαση των ορίων τους για περισσότερο από 30 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των πρώτων έξι μηνών του έτους ή για περισσότερο από 15 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών του έτους, κατατάσσονται στην Κατηγορία 3.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα

	2012	2011
Σε καθυστέρηση:	**€000**	€000
- μέχρι 30 μέρες	**1.102.785**	1.128.952
- από 31 μέχρι 90 μέρες	**1.854.459**	2.151.204
- από 91 μέχρι 180 μέρες	**873.830**	966.408
- από 181 μέχρι 365 μέρες	**798.306**	633.467
- πέραν του ενός έτους	**1.122.991**	1.056.503
	5.752.371	5.936.534

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που κατέχει το Συγκρότημα (στο βαθμό που αυτές μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο) για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα στις 31 Δεκεμβρίου 2012 είναι €4.601.146 χιλ. (2011: €4.357.361 χιλ.).

Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε ατομική βάση

	2012		2011	
	Δάνεια και απαιτήσεις	**Εύλογη αξία εξασφαλίσεων**	Δάνεια και απαιτήσεις	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων
	€000	**€000**	€000	€000
Κύπρος	**2.877.827**	**1.822.899**	1.081.610	666.930
Ελλάδα	**1.519.603**	**753.377**	908.566	217.366
Ρωσία	**279.518**	**178.137**	176.190	70.435
Ηνωμένο Βασίλειο	**57.351**	**30.229**	57.478	32.229
Ρουμανία	**76.480**	**51.570**	35.604	19.801
Ουκρανία	**85.318**	**61.996**	52.053	24.352
	4.896.097	**2.898.208**	2.311.501	1.031.113

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζεται πιο πάνω έχει υπολογιστεί με βάση το βαθμό που οι εξασφαλίσεις αυτές μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο.

Ρυθμίσεις

Τα ρυθμιστικά μέτρα προκύπτουν στις περιπτώσεις στις οποίες ο πελάτης θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης λόγω οικονομικών δυσκολιών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις δυσκολίες, το Συγκρότημα αποφασίζει να τροποποιήσει τους όρους της σύμβασης παραχωρώντας στον πελάτη τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει το χρέος ή να αναχρηματοδοτήσει τη σύμβαση, είτε συνολικά, είτε μερικώς.

Η πρακτική της επέκτασης ρυθμιστικών μέτρων συνιστά είτε προσωρινή είτε μόνιμη παραχώρηση στον πελάτη. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση των συμβατικών όρων του δανείου ή την πληρωμή με κάποια μορφή εκτός από μετρητά, όπως μια διευθέτηση όπου ο δανειολήπτης μεταφέρει εξασφαλίσεις στο Συγκρότημα. Ως εκ τούτου, αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη απομείωσης και απαιτείται όπως αξιολογηθεί το ενδεχόμενο απομείωσης του δανείου.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)
Τροποποιήσεις σε δάνεια και απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν διευθετήσεις σε πληρωμές, όπως η αναδιάρθρωση των εξασφαλίσεων ή ασφαλιστικών διευθετήσεων, δε θεωρούνται επαρκείς για την ένδειξη απομείωσης καθώς από μόνες τους δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη πιστωτικών δυσκολιών που να επηρεάζουν την ικανότητα πληρωμής.

Δάνεια που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης θεωρούνται όλα τα δάνεια για τα οποία το Συγκρότημα έχει προβεί σε τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής τους (παράταση περιόδου χάριτος, αναστολή καταβολής μίας ή περισσότερων δόσεων, μείωση του ποσού της δόσης και/ή διαγραφή καθυστερημένων δόσεων κεφαλαίου ή τόκου) και τρεχούμενοι λογαριασμοί/παρατραβήγματα των οποίων το όριο έχει αυξηθεί με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη της υπέρβασης. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η διαγραφή/αναστολή κατά μέγιστο δύο μηνιαίων δόσεων ανά έτος για δάνεια τα οποία αποπληρώνονται με μηνιαίες δόσεις, προνοείται από τους αρχικούς όρους έγκρισης της χορήγησης του δανείου ή προνοείται στην καταγεγραμμένη πολιτική του Συγκροτήματος και επομένως δεν απαιτείται νέα έγκριση για την εν λόγω διαγραφή/αναστολή αλλά επαφίεται στον πελάτη να ασκήσει το δικαίωμα αυτό.

Ένας λογαριασμός για να πληρεί τις προϋποθέσεις για αναδιάρθρωση πρέπει να πληρεί ορισμένα κριτήρια περιλαμβανομένου του κριτηρίου βιωσιμότητας της επιχείρησης του πελάτη. Ο βαθμός στον οποίο το Συγκρότημα προβαίνει σε αναδιάρθρωση λογαριασμών με βάση το πλαίσιο των υφιστάμενων πολιτικών του μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την άποψή του για τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και άλλους παράγοντες που μπορεί να αλλάξουν από χρόνο σε χρόνο. Επιπλέον, εξαιρέσεις από τις πολιτικές και τις πρακτικές μπορεί να γίνουν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις λόγω νομοθετικών ή κανονιστικών συμφωνιών ή εντολών.

Η διαχείριση και παρακολούθηση των αναδιαρθρωμένων δανείων γίνεται από την Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου. Για παράδειγμα, οι τάσεις της εκ νέου αθέτησης των όρων του συμβολαίου παρακολουθούνται και αναλύονται στενά, προκειμένου να προσδιοριστούν οι λόγοι που οδήγησαν στη νέα αυτή αθέτηση των συμφωνηθέντων.

Τα αναδιαρθρωμένα δάνεια αξιολογούνται σαν ξεχωριστή ομάδα σε κάθε χαρτοφυλάκιο για σκοπούς υπολογισμού απομείωσης.

Οι παρακάτω πίνακες δείχνουν τα αναδιαρθρωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος, ανά κλάδο δραστηριότητας, γεωγραφική περιοχή και πιστωτική ποιοτική κατάταξη, καθώς και τις προβλέψεις για απομείωση και τις εμπράγματες εξασφαλίσεις που κατέχονται για τα αναδιαρθρωμένα δάνεια.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου	1.843.527	1.099.737	54.266	94.855	66.609	58.875	**3.217.869**
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	1.895.156	1.497.983	107.045	1.335	26.174	21.341	**3.549.034**
Περιουσιακά στοιχεία που δεν τυγχάνουν πλέον αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(540.332)	(945.395)	(53.312)	(37.989)	(32.611)	(15.523)	**(1.625.162)**
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	-	-	-	(5.022)	-	-	**(5.022)**
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	197.500	3.912	3.025	2.428	3.360	1.476	**211.701**
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.068)	1.751	2.193	2.657	(493)	(1.833)	**3.207**
31 Δεκεμβρίου	**3.394.783**	**1.657.988**	**113.217**	**58.264**	**63.039**	**64.336**	**5.351.627**
2011							
1 Ιανουαρίου	1.418.951	487.558	63.962	89.500	28.067	41.695	**2.129.733**
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	1.250.428	949.676	39.663	13.268	46.417	23.193	**2.322.645**
Περιουσιακά στοιχεία που δεν τυγχάνουν πλέον αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(937.519)	(345.899)	(50.645)	(11.033)	(9.880)	(7.595)	**(1.362.571)**
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	(16)	(58)	-	-	(3)	-	**(77)**
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	110.367	6.907	1.286	3.120	2.008	1.458	**125.146**
Συναλλαγματικές διαφορές	1.316	1.553	-	-	-	124	**2.993**
31 Δεκεμβρίου	**1.843.527**	**1.099.737**	**54.266**	**94.855**	**66.609**	**58.875**	**3.217.869**

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ανά κλάδο της οικονομίας							
Εμπόριο	263.551	113.294	17.901	369	210	10.462	**405.787**
Βιομηχανία	63.668	89.909	7.219	75	1.488	379	**162.738**
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	239.384	296.273	-	11.229	971	4.951	**552.808**
Κατασκευές	937.094	205.160	10.282	12.144	3.966	10.560	**1.179.206**
Ακίνητα	615.446	154.365	-	27.975	18.821	24.394	**841.001**
Ιδιώτες	839.420	530.828	-	1.117	1.823	8.492	**1.381.680**
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	249.147	128.241	77.815	5.355	26.867	3.868	**491.293**
Λοιποί κλάδοι	187.073	139.918	-	-	8.893	1.230	**337.114**
	3.394.783	**1.657.988**	**113.217**	**58.264**	**63.039**	**64.336**	**5.351.627**
Ανά πελατειακό τομέα							
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.995.147	603.348	97.686	35.832	50.413	55.865	**2.838.291**
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	589.460	499.786	12.986	22.357	10.803	5.802	**1.141.194**
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	635.409	396.576	2.322	71	881	172	**1.035.431**
- πιστωτικές κάρτες	327	-	-	-	-	-	**327**
- λοιπά καταναλωτικά	174.440	158.278	223	4	942	2.497	**336.384**
	3.394.783	**1.657.988**	**113.217**	**58.264**	**63.039**	**64.336**	**5.351.627**

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ανά κλάδο της οικονομίας							
Εμπόριο	58.418	52.592	3.449	367	182	683	**115.691**
Βιομηχανία	49.952	50.930	10.906	112	46	2.351	**114.297**
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	249.510	194.978	-	14.168	6.496	-	**465.152**
Κατασκευές	675.119	93.190	4.435	16.290	5.420	6.580	**801.034**
Ακίνητα	247.779	105.181	-	56.892	24.510	35.746	**470.108**
Ιδιώτες	288.182	424.199	5.955	1.701	1.003	8.432	**729.472**
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	159.417	96.855	29.521	5.206	26.992	3.488	**321.479**
Λοιποί κλάδοι	115.150	81.812	-	119	1.960	1.595	**200.636**
	1.843.527	**1.099.737**	**54.266**	**94.855**	**66.609**	**58.875**	**3.217.869**
Ανά πελατειακό τομέα							
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.177.294	469.875	43.111	71.071	49.782	51.261	**1.862.394**
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	390.284	195.643	5.737	23.781	15.824	4.894	**636.163**
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	213.674	268.240	3.761	-	847	170	**486.692**
- λοιπά καταναλωτικά	62.275	165.979	1.657	3	156	2.550	**232.620**
	1.843.527	**1.099.737**	**54.266**	**94.855**	**66.609**	**58.875**	**3.217.869**

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ενήμερα	2.200.463	871.475	97.446	40.642	25.694	19.390	**3.255.110**
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	773.395	672.857	3.939	5.086	34.796	16.268	**1.506.341**
Απομειωμένα	420.925	113.656	11.832	12.536	2.549	28.678	**590.176**
	3.394.783	**1.657.988**	**113.217**	**58.264**	**63.039**	**64.336**	**5.351.627**
2011							
Ενήμερα	1.418.846	581.022	29.409	59.027	59.144	10.734	**2.158.182**
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	385.560	507.365	20.001	13.889	5.654	17.946	**950.415**
Απομειωμένα	39.121	11.350	4.856	21.939	1.811	30.195	**109.272**
	1.843.527	**1.099.737**	**54.266**	**94.855**	**66.609**	**58.875**	**3.217.869**

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που εκχωρήθηκαν για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ενήμερα	1.837.569	619.427	40.263	40.504	9.183	19.389	**2.566.335**
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	642.094	552.064	3.580	5.086	8.047	14.675	**1.225.546**
Απομειωμένα	303.889	78.111	8.162	9.365	2.282	18.774	**420.583**
	2.783.552	**1.249.602**	**52.005**	**54.955**	**19.512**	**52.838**	**4.212.464**
2011							
Ενήμερα	1.236.424	435.989	23.983	60.850	12.749	33.749	**1.803.744**
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	333.492	408.378	19.603	12.294	4.810	68.271	**846.848**
Απομειωμένα	30.495	7.633	3.515	11.955	1.496	9.097	**64.191**
	1.600.411	**852.000**	**47.101**	**85.099**	**19.055**	**111.117**	**2.714.783**

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζονται πιο πάνω υπολογίστηκε με βάση το βαθμό στον οποίο η εξασφάλιση μετριάζει τον πιστωτικό κίνδυνο.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Απομείωση σε ατομική βάση	280.682	57.344	3.324	3.170	541	11.097	**356.158**
Συλλογική απομείωση	98.965	-	3.457	50	277	-	**102.749**
	379.647	**57.344**	**6.781**	**3.220**	**818**	**11.097**	**458.907**
2011							
Απομείωση σε ατομική βάση	18.595	7.078	697	3.081	649	6.133	**36.233**
Συλλογική απομείωση	-	-	797	62	251	-	**1.110**
	18.595	**7.078**	**1.494**	**3.143**	**900**	**6.133**	**37.343**

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Η κίνηση των προβλέψεων για απομείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Άλλες χώρες	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου	649.025	632.012	148.430	76.045	**1.505.512**
Συναλλαγματικές διαφορές	(988)	-	4.837	2.669	**6.518**
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(9.276)	(41.087)	(1.996)	(9.569)	**(61.928)**
Δεδουλευμένοι τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(47.867)	(29.588)	(1.687)	(3.402)	**(82.544)**
Εισπράξεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	2.338	-	-	3	**2.341**
Επιβάρυνση για το έτος	1.186.111	966.887	88.888	64.271	**2.306.157**
31 Δεκεμβρίου	**1.779.343**	**1.528.224**	**238.472**	**130.017**	**3.676.056**
Απομείωση σε ατομική βάση	**1.425.220**	**1.045.187**	**130.113**	**115.371**	**2.715.891**
Συλλογική απομείωση	**354.123**	**483.037**	**108.359**	**14.646**	**960.165**

2011					
1 Ιανουαρίου	551.884	450.544	98.516	59.455	**1.160.399**
Συναλλαγματικές διαφορές	1.019	(2.075)	(2.948)	1.599	**(2.405)**
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(8.327)	(14.161)	(1.610)	(2.416)	**(26.514)**
Δεδουλευμένοι τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(30.486)	(19.600)	-	(1.347)	**(51.433)**
Εισπράξεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	3.526	-	-	-	**3.526**
Επιβάρυνση για το έτος	131.409	217.304	54.472	23.102	**426.287**
Πώληση θυγατρικής	-	-	-	(4.348)	**(4.348)**
31 Δεκεμβρίου	**649.025**	**632.012**	**148.430**	**76.045**	**1.505.512**
Απομείωση σε ατομική βάση	**490.309**	**564.117**	**74.436**	**65.346**	**1.194.208**
Συλλογική απομείωση	**158.716**	**67.895**	**73.994**	**10.699**	**311.304**

Η ζημιά απομείωσης επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του δανείου και της παρούσας αξίας των εκτιμημένων μελλοντικών ταμειακών ροών περιλαμβανομένων ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από εγγυήσεις και εξασφαλίσεις σε ακίνητα, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της κατάσχεσης.

Οι προϋποθέσεις που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων, καθώς και το χρονικό πλαίσιο της ρευστοποίησης της εξασφάλισης και των φορολογιών και των εξόδων ανάκτησης και μετέπειτα της πώλησης της εξασφάλισης. Για παράδειγμα, η προϋπόθεση περιλαμβάνει ότι η αγοραία αξία των οικιστικών ακινήτων στην Κύπρο αναμένεται να μειωθεί επιπρόσθετα κατά 12% στα επόμενα δύο έτη. Αναφορικά με τα εμπορικά ακίνητα (γραφεία, αποθήκες, εργοστάσια, ξενοδοχεία) και αποθέματα γης για ανάπτυξη στην Κύπρο, η μείωση στην αγοραία αξία αναμένεται σε περίπου 26%.

Το χρονικό πλαίσιο είσπραξης των εξασφαλίσεων έχει υπολογιστεί σε 3 χρόνια για δάνεια που παρακολουθούνται από την Υπηρεσία Ανακτήσεων Χρεών για 2 τουλάχιστον έτη και σε 5 έτη για όλα τα άλλα δάνεια.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Οποιεσδήποτε αλλαγές σ'αυτές τις προϋποθέσεις ή διαφορές στις προϋποθέσεις που έγιναν και τα πραγματικά αποτελέσματα θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Ενδεικτικά, εάν το πραγματικό ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων από τις εξασφαλίσεις στο χαρτοφυλάκιο της Κύπρου είναι χαμηλότερο από το εκτιμημένο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2012 κατά 5% και 10%, τότε οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων θα αυξάνονταν κατά €112.134 χιλ. και €231.335 χιλ. αντίστοιχα. Η αντίστοιχη μείωση στο χαρτοφυλάκιο της Ελλάδας θα αύξανε τις προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά €96.750 χιλ. και €180.412 χιλ. αντίστοιχα. Εναλλακτικά, εάν η αξία της εξασφάλισης στην Κύπρο, αυξανόταν κατά 5% και 10%, τότε οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων θα μειώνονταν κατά €120.485 χιλ. και €240.384 χιλ. αντίστοιχα.

Ληφθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους μέσω κατάσχεσης εξασφαλίσεων ήταν ως εξής:

	2012	2011
	€000	€000
Οικιστικά ακίνητα	**6.712**	7.813
Εμπορικά και άλλα ακίνητα	**156.936**	63.989
	163.648	71.802

Η συνολική λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν μέσω κατάσχεσης εξασφαλίσεων από δάνεια και απαιτήσεις πελατών και κατέχονται από το Συγκρότημα στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε €280.065 χιλ. (2011: €165.265 χιλ.).

Τα πλείστα περιουσιακά στοιχεία που ανακτούνται, ακολούθως πωλούνται και οι καθαρές εισπράξεις χρησιμοποιούνται για να καλύψουν τα υπόλοιπα που οφείλονται από τους πελάτες. Τυχόν πλεόνασμα επιστρέφεται στους πελάτες ή πιστώνεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, αναλόγως της συμφωνίας με τους πελάτες.

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης

Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και οι τοποθετήσεις σε τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Aaa – Aa3	**1.102.312**	1.425.410
A1 – A3	**786.184**	1.327.462
Baa1 – Baa3	**190.429**	589.534
Ba1 – Ba3	**10.495**	62.815
B1 – B3	**373.186**	39.905
Caa - C	**84.882**	212.329
Χωρίς διαβάθμιση	**179.054**	81.911
Λοιπά ποσά εισπρακτέα από τράπεζες	**50.947**	47.333
	2.777.489	3.786.699

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης (συνέχεια)

Η κατηγορία Β1-Β3 πιο πάνω περιλαμβάνει ποσό ύψους €363.170 χιλ. το οποίο αφορά κυρίως υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και η κατηγορία Caa-C περιλαμβάνει αντίστοιχο ποσό ύψους €82.459 χιλ. με την Τράπεζα της Ελλάδος.

Ομόλογα
Οι επενδύσεις σε ομόλογα αναλύονται σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's, τον εκδότη και την ταξινόμησή τους ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Aaa – Aa3	**893.381**	1.346.439
A1 – A3	**26.639**	347.393
Baa1 – Baa3	**58.385**	599.941
Ba1 – Ba3	**51.064**	368.581
B1 – B3	**764.395**	45.591
Caa - C	**1.133**	756.030
Χωρίς διαβάθμιση	**2.784**	50.518
	1.797.781	3.514.493
Εκδόθηκαν από:		
- Κυπριακή κυβέρνηση	**764.157**	530.927
- άλλες κυβερνήσεις	**704.290**	1.728.736
- τράπεζες και άλλους οργανισμούς	**328.887**	1.254.247
- τοπικές αρχές	**447**	583
	1.797.781	3.514.493
Κατηγοριοποιούνται ως:		
- επενδύσεις προς εμπορία	**96**	1.935
- επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**13.955**	44.227
- επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**1.032.302**	1.207.548
- επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	1.204.104
- επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**751.428**	1.056.679
	1.797.781	3.514.493

45. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τιμές αγοράς από αλλαγές στα επιτόκια, στις τιμές συναλλάγματος και στις τιμές αξιών. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διάφορες πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν τον κίνδυνο αγοράς.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου, να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει λόγω του ετεροχρονισμού στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων σε περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

Ο κίνδυνος επιτοκίων επιμετρείται με τη μέθοδο ανάλυσης ευαισθησίας του ανοίγματος (sensitivity gap analysis), υπολογίζοντας τη διαφορά των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των οποίων τα επιτόκια προσαρμόζονται σε κάθε χρονική ζώνη και για κάθε νόμισμα ξεχωριστά. Η διαφορά αυτή πολλαπλασιάζεται με την υποτιθέμενη αλλαγή στα επιτόκια για την περίοδο από την αναπροσαρμογή του επιτοκίου μέχρι τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της ανάλυσης, έτσι ώστε να υπολογιστεί η επίδραση της ετήσιας μεταβολής στα καθαρά έσοδα από τόκους για κάθε νόμισμα.

Για τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίων υπάρχουν όρια μέγιστης ζημιάς από μεταβολές των επιτοκίων για κάθε τραπεζική μονάδα του Συγκροτήματος. Υπάρχουν διαφορετικά όρια για το Ευρώ και για τα ξένα νομίσματα. Τα όρια μέγιστης ζημιάς ισχύουν για κάθε ένα από τα τρία πρώτα χρόνια. Τα όρια αυτά καθορίζονται σαν ποσοστό επί των κεφαλαίων του Συγκροτήματος καθώς και σαν ποσοστό επί του καθαρού εισοδήματος από τόκους και κατανέμονται στις διάφορες τραπεζικές μονάδες του Συγκροτήματος ανάλογα με τη συνεισφορά τους στα καθαρά έσοδα από τόκους. Υπάρχουν επίσης μικρά όρια ανοικτής επιτοκιακής θέσης για περιόδους πέραν των τριών ετών.

Ανάλυση ευαισθησίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος για περίοδο ενός έτους, ως αποτέλεσμα λογικά αναμενόμενων μεταβολών στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων:

	Ευρώ	**Δολάρια ΗΠΑ**	**Στερλίνες**	**Άλλα νομίσματα**	**Σύνολο**
Μεταβολή στα επιτόκια	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
2012					
+1% σε όλα τα νομίσματα	**(11.197)**	**23.276**	**4.876**	**(833)**	**27.699**
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής, Ιαπωνικά Γιεν, Ευρώ, -0,1% στα Ελβετικά Φράγκα και -0,5% στα άλλα νομίσματα	**7.640**	**(2.905)**	**(1.281)**	**280**	**7.576**
2011					
+1% σε όλα τα νομίσματα	8.050	24.775	2.712	1.520	22.438
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής, Ιαπωνικά Γιεν, Ελβετικά Φράγκα και -0,5% στα άλλα νομίσματα	(1.617)	(3.715)	(1.430)	(1.554)	(4.427)

45. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος επιτοκίων (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)
Η συνολική μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους διαφέρει από το άθροισμα των μεταβολών των επιμέρους νομισμάτων αφού έχει υπολογιστεί με βάση τους πραγματικούς συντελεστές συσχέτισης ανάμεσα στα επιτόκια των διαφόρων νομισμάτων.

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω επιδράσεις στα καθαρά έσοδα από τόκους, οι μεταβολές στα επιτόκια επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος αφού επιφέρουν μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιλαμβανομένων των επενδύσεων προς εμπορία) και στην εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Τυχόν μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς επηρεάζουν επίσης τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος. Οι μεταβολές στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία ομολόγων με σταθερό επιτόκιο που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση (εκτός εάν προκύψει απομείωση) καθώς και από μεταβολές στην εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που αποτελούν αποτελεσματικές αντισταθμίσεις ταμειακών ροών.

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην παραδοχή μιας παράλληλης μετακίνησης της καμπύλης απόδοσης επιτοκίων. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια (εξαιρουμένης της επίδρασης στα ίδια κεφάλαια από μεταβολές στα κέρδη) του Συγκροτήματος, από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων.

	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία	**Επίδραση στα ίδια κεφάλαια**
Μεταβολή στα επιτόκια	**€000**	**€000**
2012		
+1% σε όλα τα νομίσματα	**15.024**	**(3.455)**
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής, Ιαπωνικά Γιεν, Ευρώ, -0,1% στα Ελβετικά Φράγκα και -0,5% στα άλλα νομίσματα	**(3.802)**	**878**
2011		
+1% σε όλα τα νομίσματα	102.750	(2.112)
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής, Ιαπωνικά Γιεν, Ελβετικά Φράγκα και -0,5% στα άλλα νομίσματα	(50.938)	1.088

Συναλλαγματικός κίνδυνος
Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις λόγω μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων του Συγκροτήματος ('ALCO') έχει εγκρίνει όρια για τη συνολική συναλλαγματική θέση. Ισχύουν μεγαλύτερα όρια για θέσεις που είναι ανοικτές κατά τη διάρκεια των εργάσιμων ωρών και χαμηλότερα όρια για θέσεις που παραμένουν ανοικτές κατά τις μη εργάσιμες ώρες. Τα όρια συναλλαγματικής θέσης είναι χαμηλότερα από αυτά που έχουν καθοριστεί από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Τα όρια αυτά παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση από τους λειτουργούς διαχείρισης κινδύνων αγοράς σε όλες τις τραπεζικές μονάδες του Συγκροτήματος οι οποίοι αποστέλλουν στην Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος κατάσταση με τις ανοικτές συναλλαγματικές θέσεις κάθε μέρα.

Το Συγκρότημα δεν διατηρεί χαρτοφυλάκιο εμπορίας συναλλάγματος.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το συναλλαγματικό κίνδυνο που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα από ανοικτές συναλλαγματικές θέσεις. Η ανάλυση προϋποθέτει λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος κύριων νομισμάτων έναντι του Ευρώ, με βάση κυρίως τις διακυμάνσεις των τιμών στο παρελθόν. Η επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνει τη μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους που προκύπτει κατά τη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας καθώς και την επίδραση στα αποτελέσματα από την ανοικτή συναλλαγματική θέση.

45. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	**Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια**
2012	**%**	**€000**
Δολάρια Αμερικής	**+8**	**1.787**
Ρωσικά Ρούβλια	**+8**	**(3.603)**
Ρουμανικά Λέι	**+8**	**(2.126)**
Ουκρανικές Γρύβνιες	**+5**	**2.671**
Ελβετικά Φράγκα	**+8**	**2.616**
Αγγλικές Στερλίνες	**+8**	**713**
Δολάρια Αυστραλίας και Ιαπωνικά Γιεν	**+10**	**375**
Άλλα νομίσματα	**+8**	**2.493**
Δολάρια Αμερικής	**-8**	**(1.522)**
Ρωσικά Ρούβλια	**-8**	**3.068**
Ρουμανικά Λέι	**-8**	**1.811**
Ουκρανικές Γρύβνιες	**-20**	**(8.459)**
Ελβετικά Φράγκα	**-8**	**(2.228)**
Αγγλικές Στερλίνες	**-8**	**(607)**
Δολάρια Αυστραλίας και Ιαπωνικά Γιεν	**-10**	**(307)**
Άλλα νομίσματα	**-8**	**(2.121)**

45. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	**Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια**
2011	**%**	**€000**
Δολάρια Αμερικής	+8	2.108
Ρωσικά Ρούβλια	+8	511
Ρουμανικά Λέι	+8	377
Ουκρανικές Γρύβνιες	+5	187
Ελβετικά Φράγκα	+8	3.033
Αγγλικές Στερλίνες	+8	(136)
Δολάρια Αυστραλίας και Ιαπωνικά Γιεν	+10	1.067
Άλλα νομίσματα	+8	371
Δολάρια Αμερικής	-8	(1.796)
Ρωσικά Ρούβλια	-8	(435)
Ρουμανικά Λέι	-8	(321)
Ουκρανικές Γρύβνιες	-20	(594)
Ελβετικά Φράγκα	-8	(2.584)
Αγγλικές Στερλίνες	-8	116
Δολάρια Αυστραλίας και Ιαπωνικά Γιεν	-10	(873)
Άλλα νομίσματα	-8	(371)

Κίνδυνος τιμών

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών

Ο κίνδυνος ζημιών από μεταβολές στις τιμές των μετοχών προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των επενδύσεων σε μετοχές που κατέχει το Συγκρότημα.

Για τη διαχείριση του κινδύνου ζημιών από μεταβολές στις τιμές μετοχών, έχουν τεθεί μέγιστα όρια όσον αφορά τα ποσά που μπορούν να επενδυθούν σε μετοχές στο χαρτοφυλάκιο εμπορίας καθώς και άλλοι περιορισμοί, όπως μέγιστο ποσοστό επένδυσης σε συγκεκριμένο εκδότη, σε συγκεκριμένο τομέα, κλπ.

Οι μεταβολές στις τιμές μετοχών που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, ενώ οι μεταβολές στις τιμές των μετοχών στην κατηγορία διαθέσιμες προς πώληση επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος (εκτός εάν απομειωθούν). Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια (εξαιρουμένης της επίδρασης στα ίδια κεφάλαια από μεταβολές στα κέρδη) του Συγκροτήματος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες.

45. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος τιμών (συνέχεια)

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών (συνέχεια)

	Μεταβολή στο δείκτη	**Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία**	**Επίδραση στα ίδια κεφάλαια**
2012	**%**	**€000**	**€000**
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**+50**	**2.671**	**3.931**
Χρηματιστήριο Αθηνών	**+30**	**-**	**301**
Χρηματιστήριο Μόσχας (Moscow Interbank Currency Exchange - MICEX)	**+20**	**-**	**140**
Χρηματιστήριο Βουκουρεστίου	**+20**	**-**	**10.885**
Άλλα χρηματιστήρια	**+15**	**421**	**-**
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**-50**	**(6.171)**	**(430)**
Χρηματιστήριο Αθηνών	**-30**	**-**	**(301)**
Χρηματιστήριο Μόσχας (Moscow Interbank Currency Exchange - MICEX)	**-20**	**-**	**(140)**
Χρηματιστήριο Βουκουρεστίου	**-20**	**(10.885)**	**-**
Άλλα χρηματιστήρια	**-15**	**(421)**	**-**
2011			
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+30	1.467	2.131
Χρηματιστήριο Αθηνών	+25	301	348
Χρηματιστήριο Μόσχας (Moscow Interbank Currency Exchange - MICEX)	+20	-	205
Χρηματιστήριο Βουκουρεστίου	+20	-	7.192
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-30	(3.311)	(288)
Χρηματιστήριο Αθηνών	-25	(301)	(348)
Χρηματιστήριο Μόσχας (Moscow Interbank Currency Exchange - MICEX)	-20	-	(205)
Χρηματιστήριο Βουκουρεστίου	-20	(7.192)	-

45. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος τιμών (συνέχεια)

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων
Ο κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων είναι ο κίνδυνος ζημιάς ως αποτέλεσμα δυσμενών μεταβολών στις τιμές των ομολόγων που έχει στην κατοχή του το Συγκρότημα. Οι τιμές των ομολόγων μεταβάλλονται όταν αλλάξει ο πιστωτικός κίνδυνος του εκδότη. Το Συγκρότημα επενδύει σημαντικό μέρος των ρευστών περιουσιακών του στοιχείων σε ομόλογα, κυρίως κυβερνήσεων και τραπεζών. Η μέση διαβάθμιση των ομολόγων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 με βάση τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις του οίκου Moody's ήταν Baa1 (2011: Ba2).

Οι διακυμάνσεις στις τιμές ομολόγων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, ενώ οι διακυμάνσεις στις τιμές ομολόγων που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος (εκτός εάν προκύψει απομείωση). Στον πίνακα πιο κάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία και τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές των ομολόγων, βάσει μεταβολών του πιστωτικού κινδύνου κατά τα προηγούμενα χρόνια.

	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία	**Επίδραση στα ίδια κεφάλαια**
Μεταβολή στην τιμή αγοράς	**€000**	**€000**
2012		
+7%	**885**	**71.501**
-7%	**(885)**	**(71.501)**
2011		
+9%	3.818	106.980
-9%	(3.818)	(106.980)

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από την πιθανή αδυναμία του Συγκροτήματος να αποπληρώσει τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του πλήρως ή έγκαιρα. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται και η πιθανότητα το Συγκρότημα να επαναχρηματοδοτήσει τις υποχρεώσεις του με υψηλότερα επιτόκια ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι εισερχόμενες και εξερχόμενες πληρωμές να μην αντιστοιχούν μεταξύ τους και λαμβάνει υπόψη τις μη αναμενώμενες καθυστερήσεις στις αποπληρωμές ή απροσδόκητα υψηλές εκροές. Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών στοιχείων και τον κίνδυνο να μην είναι σε θέση να ρευστοποιήσει τη θέση σε σωστό χρονικό πλαίσιο, με λογικούς όρους.

Για να περιοριστεί αυτός ο κίνδυνος, η διοίκηση έχει προγραμματίσει διαφοροποιημένες πηγές χρηματοδότησης, πέραν από την κύρια καταθετική της βάση, και υιοθέτησε μια πολιτική διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων με κύριο γνώμονα τη ρευστότητα και την παρακολούθηση των μελλοντικών ταμειακών ροών και της ρευστότητας σε καθημερινή βάση. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Αυτό περιλαμβάνει εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών και τη διαθεσιμότητα υψηλής ποιότητας εξασφαλίσεων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την εξασφάλιση επιπλέον χρηματοδότησης, εφόσον απαιτείται.

Η διεξαγωγή τραπεζικών εργασιών του Συγκροτήματος απαιτεί τη συνεχή ροή μετρητών για αποπληρωμή των καταθέσεων στη λήξη τους και παροχή επιπρόσθετων χρηματοδοτήσεων σε πελάτες. Κατά τη διαχείριση της ρευστότητας λαμβάνονται υπόψη και τα όρια χρηματοδότησης που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμα χρησιμοποιηθεί. Για να χρηματοδοτήσει τα περιουσιακά του στοιχεία που δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα, όπως τα δάνεια, το Συγκρότημα βασίζεται στις καταθέσεις πελατών.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Διοικητική δομή
Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων της κάθε μονάδας είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας στην εν λόγω μονάδα. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας στο επίπεδο του Συγκροτήματος, για την επίβλεψη των δραστηριοτήτων της κάθε τραπεζικής μονάδας, για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με εσωτερικές και εποπτικές πολιτικές αναφορικά με τη ρευστότητα και για την παροχή καθοδήγησης ως προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται αναφορικά με τη διαθεσιμότητα της ρευστότητας. Μεσοπρόθεσμος στόχος της κάθε μονάδας είναι όπως χρηματοδοτεί τις δικές της ανάγκες. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος αξιολογεί σε συνεχή βάση και ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων του Συγκροτήματος (ALCO) για τα αποθέματα ρευστών διαθεσίμων και προβαίνει σε ενέργειες για ενίσχυση της ρευστότητας του Συγκροτήματος.

Η ρευστότητα παρακολουθείται επίσης σε ημερήσια βάση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος είναι ένα ανεξάρτητο τμήμα που αναφέρεται απευθείας στο Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων και είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της κάθε μονάδας χωριστά, καθώς και του Συγκροτήματος στο σύνολο, με τους εσωτερικούς κανονισμούς και όρια που θέτουν οι εποπτικές αρχές στις χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος ενημερώνει τουλάχιστον μηνιαίως την επιτροπή ALCO για την εποπτική θέση ρευστότητας των διαφόρων μονάδων και του Συγκροτήματος. Επίσης παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοιώσης ακραίων καταστάσεων στην επιτροπή ALCO.

Η επιτροπή ALCO κάθε μονάδας είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της θέσης ρευστότητας της μονάδας και για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις εγκεκριμένες πολιτικές. Η επιτροπή ALCO είναι υπεύθυνη για να καθορίζει τις πολιτικές για αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση της ρευστότητας στο Συγκρότημα. Παρακολουθεί επίσης τη θέση ρευστότητας των κύριων τραπεζικών μονάδων (διαφορά λήξης μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και τη χρηματοδότηση που απαιτείται) χρησιμοποιώντας διάφορες παραδοχές περιλαμβανομένων συνθηκών που ίσως να έχουν αρνητική επίδραση στη ρευστότητα του Συγκροτήματος, τουλάχιστον σε μηνιαία βάση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνου εγκρίνει την κατάσταση ρευστότητας και επανεξετάζει, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, τους διάφορους κανονισμούς και εσωτερικούς δείκτες ρευστότητας για όλες τις τραπεζικές μονάδες και για το Συγκρότημα.

Διαδικασία παρακολούθησης
Καθημερινή
Λόγω της οικονομικής κρίσης είναι πιο σημαντική η παρακολούθηση των ταμειακών ροών και των άμεσα ρευστών διαθεσίμων παρά των εποπτικών δεικτών ρευστότητας, γιατί αυτά είναι που θα εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών της Εταιρίας. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς ετοιμάζει σε καθημερινή βάση σχετική κατάσταση των άμεσα ρευστών διαθεσίμων και την αποστέλλει στην επιτροπή ALCO. Στην κατάσταση αυτή παρουσιάζεται και η μεταβολή από την προηγούμενη μέρα. Επίσης κατά τη διάρκεια της μέρας παρακολουθούνται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων οι εισροές και εκροές στα κύρια νομίσματα που χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα.

Εβδομαδιαία
Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς ετοιμάζει σε εβδομαδιαία βάση κατάσταση των αναμενόμενων εκροών για το τρέχον και το επόμενο τρίμηνο καθώς και των άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων κατά την αντίστοιχη περίοδο. Η κατάσταση αυτή αποστέλλεται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και στη συνέχεια στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών.

Μηνιαία
Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς ετοιμάζει πίνακες που αφορούν τη συμμόρφωση με εποπτικούς και εσωτερικούς δείκτες ρευστότητας για όλες τις τραπεζικές μονάδες και για το Συγκρότημα οι οποίοι υποβάλλονται στην επιτροπή ALCO.

Σε τριμηνιαία βάση
Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται για τη συμμόρφωση με τους εποπτικούς κανονισμούς και εσωτερικούς δείκτες ρευστότητας για κάθε τραπεζική μονάδα και για το Συγκρότημα τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Διαδικασία παρακολούθησης (συνέχεια)
Περιοδικά
Η κατάσταση της ρευστότητας αξιολογείται χρησιμοποιώντας εναλλακτικά σενάρια, τα οποία περιλαμβάνουν προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων τόσο στο Συγκρότημα όσο και στην αγορά.

Τα σενάρια εφαρμόζονται τόσο για τα εντός όσο και για τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, για να υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα των πιθανών ταμειακών εκροών.

Επιπρόσθετα, κάθε έξι μήνες διεξάγονται προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων για όλες τις τραπεζικές μονάδες του Συγκροτήματος, με βάση τέσσερα σενάρια που καθορίστηκαν από κοινού από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Αυτά τα σενάρια περιλαμβάνουν προϋποθέσεις για τα εξής:
- σημαντική απόσυρση καταθέσεων σε Ευρώ και/ή ξένο νόμισμα,
- σημαντική απόσυρση από εγκεκριμένες και μη εκταμιευθείσες πιστωτικές γραμμές,
- σημαντική απομείωση στα ρευστά διαθέσιμα,
- δυσκολία δανεισμού από τη διατραπεζική αγορά, και
- σημαντική μείωση στα περιουσιακά στοιχεία που είναι αποδεκτά σαν εξασφάλιση για τις πράξεις αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος.

Το Συγκρότημα, σαν μέρος των διαδικασιών του για παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, διαθέτει σχέδιο για το χειρισμό καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης για τη χρηματοδότηση του. Σε αυτό το σχέδιο, αναλύονται τα στάδια που θα ακολουθηθούν όταν παρουσιαστούν προβλήματα στη ρευστότητα, που κλιμακώνονται με σύγκλιση της Επιτροπής Χρηματοδοτικής Κρίσης. Το πλάνο καθορίζει τα μέλη της Επιτροπής καθώς και μία σειρά πιθανών μέτρων που μπορεί να ληφθούν. Ο σχεδιασμός αυτός καθώς και η συνολική πολιτική του Συγκροτήματος όσον αφορά τη ρευστότητα αναθεωρούνται από την επιτροπή ALCO, η οποία υποβάλλει την επικαιροποιημένη πολιτική με εισηγήσεις στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου προς έγκριση. Η εγκριμένη πολιτική κοινοποιείται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Δείκτες ρευστότητας
Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων επί του συνόλου των καταθέσεων και άλλων υποχρεώσεων που λήγουν τους επόμενους δώδεκα μήνες σε επίπεδο Συγκροτήματος ετοιμάζεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς του Συγκροτήματος και παρακολουθείται από την επιτροπή ALCO. Τα ρευστά διαθέσιμα ορίζονται ως μετρητά, καταθέσεις στη διατραπεζική αγορά που λήγουν εντός τριάντα ημερών, καθώς και ομόλογα και μετοχές, με περικοπές σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες των εποπτικών αρχών. Οι συνολικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις πελατών ανεξάρτητα από τη λήξη τους και οι άλλες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν όλες τις μη πελατειακές καταθέσεις/υποχρεώσεις που λήγουν στους επόμενους δώδεκα μήνες.

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων του Συγκροτήματος ήταν ως ακολούθως:

	2012	2011
	%	%
31 Δεκεμβρίου	**8,79**	21,51
Μέσος δείκτης	**14,99**	24,69
Μέγιστος δείκτης	**23,93**	28,82
Ελάχιστος δείκτης	**7,08**	18,91

Κατά το 2012, ο δείκτης ρευστότητας υποχώρησε λόγω επιδείνωσης της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο, στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης, που οδήγησε σε μείωση στην αξία των ομολόγων και στην εκροή καταθέσεων πελατών.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Διαδικασία παρακολούθησης (συνέχεια)
Δείκτες ρευστότητας (συνέχεια)
Ο δείκτης δανείων και απαιτήσεων προς καταθέσεις παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	%	%
31 Δεκεμβρίου	**85,70**	92,29
Μέσος δείκτης	**91,65**	87,69
Υψηλότερος δείκτης τριμήνου	**93,85**	92,29
Χαμηλότερος δείκτης τριμήνου	**85,70**	84,14

Πηγές χρηματοδότησης
Οι καταθέσεις πελατών ήταν η κύρια πηγή χρηματοδότησης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011. Η κατανομή των πηγών και η λήξη των καταθέσεων παρακολουθούνται για να αποφευχθεί η συγκέντρωση της χρηματοδότησης που λήγει οποιαδήποτε στιγμή ή από μεγάλο αριθμό καταθετών. Το Συγκρότημα παρακολουθεί τα ποσοστά προθεσμιακών καταθέσεων που ανανεώνονται κάθε τρίμηνο και επιδιώκει όπως τα ποσοστά διατηρούνται σε ψηλά επίπεδα.

Κατά το τέλος του 2012, άλλες πηγές χρηματοδότησης περιλαμβάνουν συμφωνίες επαναγοράς με άλλες τράπεζες και μακροπρόθεσμο δανεισμό.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το Συγκρότημα δεν είχε χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα. Ως αποτέλεσμα της περαιτέρω επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών στις αρχές του 2013 και της αύξησης των εκροών καταθέσεων πελατών, το Συγκρότημα έλαβε χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα το Μάρτιο 2013 (πριν από τη συμφωνία Κυπριακής κυβέρνησης – Eurogroup), η οποία στις 15 Μαρτίου 2013 ανήλθε σε περίπου €1 δις.

Η μεταφορά ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας στο Συγκρότημα, ως αποτέλεσμα της συμφωνίας μεταξύ Κυπριακής Κυβέρνησης και Eurogroup στις 25 Μαρτίου 2013 (Σημ. 53), είχε ως αποτέλεσμα ποσό περίπου €9,1 δις. χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα να μεταφερθεί στο Συγκρότημα κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το Συγκρότημα διαθέτει σήμερα περιορισμένη πρόσβαση στη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων που σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση για χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα.

Η λογιστική αξία των επιβαρυμένων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 αντίστοιχα, συνοψίζεται πιο κάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2011
Κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που ενεχυριάστηκαν ως εξασφάλιση:	**€000**	€000
- μετρητά και άλλα ρευστά περιουσιακά στοιχεία	**707.749**	691.131
- άλλες επενδύσεις	**853.617**	938.070
- δάνεια και απαιτήσεις (Σημ. 22)	**1.830.000**	3.818.000
Σύνολο επιβαρυμένων περιουσιακών στοιχείων	**3.391.366**	5.447.201

Τα μετρητά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν εξασφαλίσεις που χρειάζονται για (i) παράγωγα και συμφωνίες επαναγοράς βάσει συμβάσεων CSA και συμφωνιών επαναγοράς αντίστοιχα και (ii) για εμπορικές συναλλαγές και εγγυητικές που εκδόθηκαν.

Οι επενδύσεις χρησιμοποιούνται σαν εξασφάλιση για συμφωνίες επαναγοράς καθώς επίσης και για καλυμμένα ομόλογα, ενώ τα δάνεια χρησιμοποιούνται σαν εξασφάλιση για ομόλογα και γραμμάτια που εκδόθηκαν ή δανείστηκαν (π.χ. καλυμμένα ομόλογα, τιτλοποιήσεις, ειδικοί κυβερνητικοί τίτλοι που εκδόθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία και δανείζονται στην Εταιρία).

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Πηγές χρηματοδότησης (συνέχεια)
Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών περιλαμβάνουν ποσά ύψους €388.817 χιλ. (2011: €463.710 χιλ.) που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για χρήση από το Συγκρότημα αλλά είναι προς χρήση αμέσως μετά τη λήξη της συναλλαγής.

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη στις 31 Δεκεμβρίου βασίζεται σε μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, αναλυμένων σε ομάδες ανάλογα με τον αριθμό ημερών που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι την ημερομηνία της συμβατικής λήξης.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν συμπεριλαμβάνει οποιεσδήποτε ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν πολύ μεγαλύτερη διάρκεια από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και οι ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους σε μη προεξοφλημένη βάση ξεπερνούν κατά πολύ τις ταμειακές ροές από τόκους πληρωτέους σε μη προεξοφλημένη βάση (μέχρι τη συμβατική λήξη των υποχρεώσεων). Ως εκ τούτου, εάν συμπεριλαμβάνονταν οι ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους σε μη προεξοφλημένη βάση, η ρευστότητα θα παρουσιαζόταν εικονικά βελτιωμένη σε σχέση με την πραγματικότητα.

Τα παρατραβήγματα από τρεχούμενους λογαριασμούς καθώς και οι αλληλόχρεοι λογαριασμοί και οι καθυστερήσεις παρουσιάζονται στην πρώτη χρονική περίοδο λήξης, αφού αυτή αντικατοπτρίζει τη συμβατική τους λήξη. Τα υπόλοιπα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αναλύθηκαν σύμφωνα με το συμβατικό πρόγραμμα αποπληρωμής τους.

Οι τοποθετήσεις σε τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους. Ποσά που έχουν τοποθετηθεί ως εξασφάλιση συναλλαγών (κυρίως παραγώγων και δανείων) έχουν κατανεμηθεί στις διάφορες ζώνες με βάση είτε την λήξη τους (στην περίπτωση των δανείων), είτε αναλογικά σύμφωνα με τις λήξεις των παραγώγων (όπου οι εξασφαλίσεις δεν είχαν συγκεκριμένη λήξη).

Οι επενδύσεις σε ομόλογα και άλλα χρηματοποικονομικά περιουσιακά στοιχεία που θεωρούνται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σαν αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία (ως εξασφάλιση για τη διενέργεια πιστοδοτικών πράξεων νομισματικής πολιτικής) καθώς και περιουσιακά στοιχεία που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα και μπορούν να γίνουν αποδεκτά από άλλες τράπεζες ως εξασφάλιση για παροχή πιστοδοτικών διευκολύνσεων, ταξινομήθηκαν στην πρώτη χρονική περίοδο λήξης στην εύλογή τους αξία, μείον ένα ποσοστό περικοπής (όπως καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου). Τα ποσά που αφαιρέθηκαν για τα ποσοστά περικοπής παρουσιάζονται στη χρονική ζώνη, σύμφωνα με τη λήξη του περιουσιακού στοιχείου. Όλες οι άλλες επενδύσεις ταξινομήθηκαν με βάση τις μέρες που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις
Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις για την αποπληρωμή των οποίων πρέπει να δοθεί προειδοποίηση τοποθετήθηκαν στη σχετική χρονική περίοδο ως εάν να είχε δοθεί προειδοποίηση στις 31 Δεκεμβρίου, παρόλο που το Συγκρότημα αναμένει πως οι περισσότεροι πελάτες δεν θα απαιτήσουν αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς αυτούς τη συντομότερη δυνατή ημερομηνία. Οι εμπρόθεσμες καταθέσεις τοποθετούνται στις διάφορες χρονικές περιόδους σύμφωνα με τη λήξη τους. Παρόλο που ο πελάτης μπορεί να ζητήσει την απόσυρση της κατάθεσής του πριν τη λήξη, καταβάλλοντας το ανάλογο κόστος, εντούτοις η Εταιρία διατηρεί το δικαίωμα να μην αποδεχτεί το αίτημα του. Πρέπει να σημειωθεί ότι μετά τα γεγονότα του Μαρτίου 2013, επιβλήθηκαν διάφοροι περιορισμοί στους καταθέτες μέσω διαταγμάτων (Σημ. 53). Συνεπώς η ικανότητα των καταθετών να αποσύρουν καταθέσεις, ακόμη και στη λήξη, περιορίζεται λόγω των προνοιών των διαταγμάτων.

Τα ποσά που παρουσιάζονται αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν συμφωνούν με τα υπόλοιπα στον ισολογισμό γιατί ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει όλες τις ταμειακές ροές (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων) χωρίς προεξόφληση.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομήθηκαν ανάλογα με τον τρόπο διακανονισμού των ταμειακών ροών σε καθαρή ή ακαθάριστη βάση.

Στην περίπτωση που ο διακανονισμός γίνεται σε καθαρή βάση, μετά από συμψηφισμό των εισπρακτέων και πληρωτέων ποσών, τότε η δίκαιη αξία των παραγώγων αυτών συμπεριλαμβάνεται στα περιουσιακά στοιχεία ή στις υποχρεώσεις στη χρονική περίοδο που αντιστοιχεί με την εναπομείνουσα λήξη του παραγώγου.

Στην περίπτωση που ο διακανονισμός γίνεται σε ακαθάριστη βάση, ξεχωριστά για τα εισπρακτέα και τα πληρωτέα ποσά, ή σε καθαρή βάση αλλά τα εν λόγω παράγωγα είναι αντισταθμιστικά μέσα σε αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, τότε τα ποσά αυτά παρουσιάζονται σε ξεχωριστό πίνακα και ταξινομούνται στις χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν μέχρι την είσπραξη ή πληρωμή τους.

Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις
Τα όρια δανείων και απαιτήσεων είναι ανειλημμένες υποχρεώσεις παροχής διευκολύνσεων σε πελάτες. Τα όρια παραχωρούνται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο λήξης και μπορούν να ακυρωθούν από το Συγκρότημα μετά από σχετική ειδοποίηση προς τον πελάτη. Οι πελάτες συνήθως δεν χρησιμοποιούν το μέγιστο των ορίων που τους έχει παραχωρηθεί.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.074.653	111.726	66.237	19.808	-	**1.272.424**
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	1.284.825	13.790	248.249	134.617	87.355	**1.768.836**
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	8.327	128	191	13.172	-	**21.818**
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	6.352.506	997.135	3.259.916	6.399.813	7.365.161	**24.374.531**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε καθαρή βάση	14.064	96	3.647	5.416	3.571	**26.794**
Μη εμπορεύσιμες επενδύσεις	306.257	99.876	24.547	952.857	464.725	**1.848.262**
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	38.095	7.666	2.410	3.371	1.733	**53.275**
Σύνολο μη προεξοφλημένων περιουσιακών στοιχείων	**9.078.727**	**1.230.417**	**3.605.197**	**7.529.054**	**7.922.545**	**29.365.940**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	253.679	33.438	5.778	79.436	-	**372.331**
Συμφωνίες επαναγοράς	-	-	32.006	355.009	266.964	**653.979**
Καταθέσεις πελατών	15.854.142	6.714.733	5.391.883	797.595	53.940	**28.812.293**
Ομολογιακά δάνεια	27.612	566	1.208	15.389	-	**44.775**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε καθαρή βάση	-	2	4.523	41.853	73.138	**119.516**
Δανειακό κεφάλαιο	-	-	2.130	4.792	148.347	**155.269**
Λοιπές υποχρεώσεις	179.422	7.971	7.854	29.555	778	**225.580**
Σύνολο μη προεξοφλημένων υποχρεώσεων	**16.314.855**	**6.756.710**	**5.445.382**	**1.323.629**	**543.167**	**30.383.743**

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.187.023	85.818	84.335	17.871	-	**1.375.047**
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	2.553.811	11.053	16.980	45.370	617	**2.627.831**
Συμφωνίες επαναπώλησης	100.134	-	115.802	-	-	**215.936**
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	29.412	-	20.304	1.707	1.466	**52.889**
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	6.754.739	816.798	3.663.852	7.128.256	9.003.272	**27.366.917**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε καθαρή βάση	182.665	9.517	106.887	7.670	2.512	**309.251**
Μη εμπορεύσιμες επενδύσεις	2.115.869	19.563	198.476	561.131	404.500	**3.299.539**
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	51.664	2.678	2.025	1.121	4.418	**61.906**
Σύνολο μη προεξοφλημένων περιουσιακών στοιχείων	**12.975.317**	**945.427**	**4.208.661**	**7.763.126**	**9.416.785**	**35.309.316**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	1.665.952	35.507	8.445	1.521.340	36.126	**3.267.370**
Συμφωνίες επαναγοράς	3.900	-	175.204	491.962	214.319	**885.385**
Καταθέσεις πελατών	16.415.892	6.971.047	5.906.018	652.138	127.126	**30.072.221**
Ομολογιακά δάνεια	4.342	15.786	15.702	14.978	-	**50.808**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε καθαρή βάση	1.535	479	5.118	56.267	383.250	**446.649**
Δανειακό κεφάλαιο	-	172	22.952	92.690	28.503	**144.317**
Λοιπές υποχρεώσεις	101.867	4.762	3.891	31.345	330	**142.195**
Σύνολο μη προεξοφλημένων υποχρεώσεων	**18.193.488**	**7.027.753**	**6.137.330**	**2.860.720**	**789.654**	**35.008.945**

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε ακαθάριστη βάση						
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	2.749.877	147.622	85.980	6.271	-	**2.989.750**
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(2.735.903)	(146.359)	(85.392)	(6.100)	-	**(2.973.754)**
	13.974	**1.263**	**588**	**171**	-	**15.996**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	3.105.174	72.218	28.227	213.981	-	**3.419.600**
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(3.139.982)	(75.815)	(28.651)	(230.657)	-	**(3.475.105)**
	(34.808)	**(3.597)**	**(424)**	**(16.676)**	**-**	**(55.505)**

Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις						
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις						
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ'αποδοχών	3.180	4.051	5.695	44	-	**12.970**
Εγγυητικές	56.872	44.625	309.736	339.742	795.597	**1.546.572**
Ανειλημμένες υποχρεώσεις						
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	-	2.752	5.467	7.437	223	**15.879**
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1.699.682	820.107	46.475	58.279	99.295	**2.723.838**
	1.759.734	**871.535**	**367.373**	**405.502**	**895.115**	**4.299.259**

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε ακαθάριστη βάση						
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	2.157.068	364.918	232.013	37.593	-	**2.791.592**
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(2.095.542)	(353.842)	(220.169)	(37.009)	-	**(2.706.562)**
	61.526	**11.076**	**11.844**	**584**	**-**	**85.030**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	410.925	93.929	62.622	165.575	-	**733.051**
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(420.336)	(95.237)	(67.501)	(168.062)	-	**(751.136)**
	(9.411)	**(1.308)**	**(4.879)**	**(2.487)**	**-**	**(18.085)**

Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις						
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις						
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ'αποδοχών	3.843	5.513	8.121	172	-	**17.649**
Εγγυητικές	43.231	78.251	196.353	609.534	896.500	**1.823.869**
Ανειλημμένες υποχρεώσεις						
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	14	5.962	13.739	8.668	3.280	**31.663**
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	105.751	3.410.957	72.137	73.006	19.130	**3.680.981**
	152.839	**3.500.683**	**290.350**	**691.380**	**918.910**	**5.554.162**

47. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι

Ασφαλιστικός κίνδυνος

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ότι σύμφωνα με τους όρους ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου, ένα ασφαλιζόμενο συμβάν θα υποχρεώσει το Συγκρότημα να καταβάλει παροχές αβέβαιου μεγέθους σε ακαθόριστη χρονική στιγμή. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι, λόγω της φύσης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τυχαίος και ως εκ τούτου απρόβλεπτος.

Σε ένα χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων όπου εφαρμόζεται η θεωρία των πιθανοτήτων στην τιμολόγηση και τις προβλέψεις, ο κυριότερος ασφαλιστικός κίνδυνος που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα είναι οι πραγματικές απαιτήσεις και πληρωμές ωφελημάτων να υπερβούν το ποσό των υποχρεώσεων που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις. Αυτό μπορεί να συμβεί σε περίπτωση που η συχνότητα ή η δριμύτητα των απαιτήσεων είναι μεγαλύτερη της αναμενόμενης. Η πραγματοποίηση ασφαλιζόμενων συμβάντων είναι τυχαία και ο πραγματικός αριθμός και το κόστος των απαιτήσεων και ωφελημάτων διαφέρει από χρόνο σε χρόνο σε σύγκριση με αυτά που έχουν υπολογιστεί χρησιμοποιώντας στατιστικές ή αναλογιστικές μεθόδους.

47. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Ασφαλιστικός κίνδυνος (συνέχεια)

Το Συγκρότημα μειώνει την έκθεσή του στον ασφαλιστικό κίνδυνο μέσω της διασποράς του χαρτοφυλακίου σε μεγάλο αριθμό ασφαλιστηρίων συμβολαίων, της σωστής επιλογής ασφαλιζομένων κινδύνων στα πλαίσια της στρατηγικής ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου (underwriting) και της χρήσης αντασφάλισης. Παρόλο που το Συγκρότημα κατέχει αντασφαλιστική κάλυψη, δεν απαλλάσσεται από τις άμεσες υποχρεώσεις του προς τους ασφαλιζομένους. Κατά συνέπεια το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε πιστωτικό κίνδυνο σε περίπτωση όπου οι αντασφαλιστές αδυνατούν να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Για το λόγο αυτό το Συγκρότημα παρακολουθεί σε ετήσια βάση την πιστοληπτική ικανότητα των αντασφαλιστικών εταιριών με τις οποίες συνεργάζεται, μέσω των οικονομικών τους αποτελεσμάτων και της διαβάθμισής τους από γνωστούς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής
Οι κυριότεροι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την ολική συχνότητα απαιτήσεων είναι οι επιδημίες, οι εκτεταμένες αλλαγές στον τρόπο ζωής και οι φυσικές καταστροφές.

Η στρατηγική ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η διασπορά των κινδύνων αναφορικά με το είδος του κινδύνου και το επίπεδο των ασφαλιζομένων ωφελημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με ιατρικούς ελέγχους ώστε η παρούσα κατάσταση υγείας και το ιατρικό ιστορικό να λαμβάνονται υπόψη στην τιμολόγηση των προϊόντων και με συχνή ανασκόπηση των πραγματικών απαιτήσεων και της τιμολόγησης προϊόντων. Το Συγκρότημα διατηρεί το δικαίωμα μη αποδοχής συμβολαίου, επιβολής επιπρόσθετων χρεώσεων και απόρριψης πληρωμής δόλιας απαίτησης.

Οι πιο σημαντικοί κίνδυνοι που αφορούν ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ατυχημάτων και υγείας απορρέουν από αλλαγές στον τρόπο ζωής, και από κλιματολογικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Οι κίνδυνοι περιορίζονται με την εφαρμογή αυστηρής στρατηγικής επιλογής και ανάληψης κινδύνου και με τον έλεγχο και διερεύνηση για πιθανές δόλιες απαιτήσεις.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ανάλυση με βάση την κεκτημένη αξία, η οποία παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων που αντιμετωπίζει, την κατανόηση της αστάθειας των κερδών και τον προγραμματισμό των εργασιών. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία της κεκτημένης αξίας σε μεταβολές παραδοχών που επιδρούν ουσιαστικά στα αποτελέσματα.

	2012	2011
Μεταβολή στην κεκτημένη αξία	**€000**	€000
Μεταβολή στα επιτόκια +0,25%	**565**	633
Μεταβολή στα έξοδα +10%	**(3.683)**	(4.870)
Μεταβολή στα ποσοστά διατηρησιμότητας +10%	**(610)**	(777)
Μεταβολή στα ποσοστά θνησιμότητας +10%	**(8.505)**	(10.710)

Οι πιο πάνω μεταβλητές δεν είναι γραμμικές. Σε κάθε υπολογισμό ευαισθησίας αλλαγών σε βασικές οικονομικές μεταβλητές, όλες οι υπόλοιπες παραδοχές παραμένουν αμετάβλητες, εκτός εάν επηρεάζονται άμεσα από τις αναθεωρημένες οικονομικές συνθήκες.

Αλλαγές σε βασικές μη οικονομικές μεταβλητές δεν περιλαμβάνουν μέτρα τα οποία θα μπορούσαν να ληφθούν από τη διοίκηση για μετριασμό των επιπτώσεων, ούτε λαμβάνονται υπόψη επακόλουθες αλλαγές στη συμπεριφορά των αντισυμβαλλομένων. Σε κάθε υπολογισμό ευαισθησίας, όλες οι υπόλοιπες παραδοχές παραμένουν αμετάβλητες.

Μερικά από τα σενάρια ευαισθησίας που παρουσιάζονται για τις αλλαγές στις οικονομικές και μη-οικονομικές μεταβλητές μπορεί να έχουν συνέπειες στην βάση αποτίμησης όταν ένα προϊόν αποτιμάται σε μια ενεργή βάση, η οποία επικαιροποιείται ώστε να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες.

47. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Ασφαλιστικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής (συνέχεια)
Ενώ το μέγεθος της ανάλυσης ευαισθησίας θα αντανακλά σε μεγάλο βαθμό, το μέγεθος του κλεισίματος της κεκτημένη αξίας, κάθε μεταβλητή θα έχει διαφορετικό αντίκτυπο στις διάφορες συνιστώσες της κεκτημένης αξίας. Επιπλέον, άλλοι παράγοντες, όπως το εγγενές κόστος και η διαχρονική αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης και εγγυήσεων, το ποσοστό των επενδύσεων χαρτοφυλακίου μεταξύ μετοχών και ομολόγων και το είδος των ασφαλιστικών εργασιών όπως για παράδειγμα, το εύρος των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με συμμετοχή στα κέρδη σε σχέση με ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς συμμετοχή στα κέρδη και το βαθμό στον οποίο τα ασφάλιστρα από τα τελευταία επενδύονται σε αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία, θα έχει επίσης σημαντικό αντίκτυπο στις αναλύσεις ευαισθησίας.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου
Ο κίνδυνος ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου γενικού κλάδου προκύπτει από την αβεβαιότητα του ποσού καθώς και του χρόνου παρουσίασης της απαίτησης. Κατά συνέπεια, το ύψος του κινδύνου καθορίζεται από τη συχνότητα τέτοιων απαιτήσεων, τη δριμύτητα αλλά και την εξέλιξη τους από τη μία περίοδο στην άλλη.

Για τις ασφάλειες γενικού κλάδου, οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι προκύπτουν από μεγάλα καταστροφικά γεγονότα όπως θεομηνίες. Αυτοί οι κίνδυνοι ποικίλουν ανάλογα με την τοποθεσία, τον τύπο και τη φύση τους. Περιορίζονται με επαρκή διασπορά σε ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αφού η πιθανότητα να επηρεαστεί σημαντικά ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο με διαφοροποιημένους κινδύνους είναι μικρότερη. Η έκθεση του Συγκροτήματος σε κινδύνους από ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου επίσης μειώνεται με τη λήψη των εξής μέτρων: εφαρμογή αυστηρών κριτηρίων αξιολόγησης και αποδοχής ασφαλιστικών κινδύνων, εφαρμογή μέτρων αυστηρής θεώρησης όλων των απαιτήσεων που προκύπτουν, άμεση θεώρηση και διαχείριση των απαιτήσεων για μείωση της πιθανότητας αρνητικής εξέλιξης με την πάροδο του χρόνου, και χρήση αποτελεσματικών αντασφαλιστικών διευθετήσεων για ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των κινδύνων, ιδίως για καταστροφικά γεγονότα.

Λειτουργικός κίνδυνος
Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που παρουσιάζεται σε όλους τους οργανισμούς και προκύπτει από απάτες, μη εξουσιοδοτημένες συναλλαγές, λάθη, παραλήψεις, μειωμένη παραγωγικότητα, προβλήματα στα συστήματα ή εξωτερικούς παράγοντες.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι ο έλεγχος του λειτουργικού κινδύνου σχετίζεται θεμελιωδώς με τις καλές διοικητικές πρακτικές. Κατά συνέπεια, το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου όπως αυτό καθορίζεται από τη στρατηγική του Συγκροτήματος στοχεύει πρώτιστα στην πρόληψη του λειτουργικού κινδύνου, παρά στην επάρκεια των κεφαλαίων για αντιμετώπιση των λειτουργικών ζημιών. Σύμφωνα με τη στρατηγική του Συγκροτήματος για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, πρώτος στόχος είναι η αποτελεσματική και έγκαιρη διαχείριση του κινδύνου για σκοπούς πρόληψης και δεύτερος στόχος η αξιολόγηση και επιμέτρησή του.

Η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου θέτει τις ακόλουθες προτεραιότητες: (i) την ανάπτυξη της επίγνωσης για το λειτουργικό κίνδυνο και της κατάλληλης κουλτούρας για σωστή διαχείρισή του, (ii) την παροχή ορθής και επαρκούς πληροφόρησης προς τη διοίκηση του Συγκροτήματος σε σχέση με το προφίλ λειτουργικού κινδύνου σε επίπεδο Συγκροτήματος, μονάδων και λειτουργιών ούτως ώστε να λαμβάνονται οι ανάλογες αποφάσεις για τον έλεγχο των κινδύνων, και (iii) τη μείωση των λειτουργικών ζημιών οι οποίες θα έχουν αρνητική επίδραση στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και στην υλοποίηση των επιχειρηματικών του στόχων.

Η δομή αντιμετώπισης του λειτουργικού κινδύνου βασίζεται στο μοντέλο 'τριών γραμμών άμυνας' μέσω του οποίου οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες σε σχέση με τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου είναι διάχυτες μέσα στο Συγκρότημα. Η πρώτη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει τα διευθυντικά στελέχη και το προσωπικό του Συγκροτήματος που έχουν άμεση ευθύνη για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου σε καθημερινή βάση. Η δεύτερη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει τις υπηρεσίες διαχείρισης κινδύνων που είναι αρμόδιες για την ανάπτυξη της πολιτικής και της εποπτείας για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου. Η τρίτη γραμμή άμυνας εντοπίζεται σε ένα ανεξάρτητο ρόλο διασφάλισης της ακεραιότητας και αποτελεσματικότητας του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων στο Συγκρότημα και εκτελείται από τον εσωτερικό έλεγχο του Συγκροτήματος και την Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου.

47. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Λειτουργικός κίνδυνος (συνέχεια)

Η ενίσχυση ενός συνεκτικού και ενδυναμωμένου πλαισίου διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου σε όλο το Συγκρότημα παρέμενε ως πρωταρχικός στόχος και για το 2012, με στόχο την ελαχιστοποίηση των λειτουργικών ζημιών. Η άνευ προηγούμενου επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών, οι πολιτικές εξελίξεις και τα κανονιστικά μέτρα που οδήγησαν στα γεγονότα που περιγράφονται στη Σημείωση 53, είχαν σημαντική επίδραση στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος και δημιούργησαν πολλές προκλήσεις για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου χρησιμοποιεί μεθοδολογίες και εργαλεία βάσει των διεθνών βέλτιστων πρακτικών, οι οποίες υιοθετούνται σταδιακά από το Συγκρότημα για την αποτελεσματική αναγνώριση, επιμέτρηση και αξιολόγηση του λειτουργικού κινδύνου.

Οι ζημιές που σχετίζονται με λειτουργικούς κινδύνους καταγράφονται στο Σύστημα Καταγραφής Ζημιών. Οι πληροφορίες που συλλέγονται, αναλύονται με σκοπό τον έγκαιρο εντοπισμό των αιτίων που προκάλεσαν τις ζημιές, την έγκαιρη λήψη διορθωτικών ενεργειών καθώς και για στατιστικούς σκοπούς. Κατά το 2012 έχουν καταγραφεί 495 (2011: 412) γεγονότα λειτουργικής ζημιάς με ενδεχόμενη ζημιά πέραν των €1.000.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί μεθόδους αυτοαξιολόγησης για αναγνώριση των σημαντικών παραγόντων λειτουργικού κινδύνου. Επίσης χρησιμοποιεί δείκτες παρακολούθησης κινδύνων για παρακολούθηση διαχρονικών τάσεων σε σημαντικούς κινδύνους ούτως ώστε να υπάρχει η δυνατότητα προληπτικού χειρισμού τους.

Υπάρχουν επίσης διαδικασίες για έγκαιρη αναφορά θεμάτων που αφορούν το λειτουργικό κίνδυνο στις διάφορες βαθμίδες της διοίκησης του Συγκροτήματος ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για έγκαιρη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων για χειρισμό και έλεγχο των κινδύνων.

Τα τμήματα εσωτερικού ελέγχου και συμμόρφωσης του Συγκροτήματος μέσω ανεξάρτητων ελέγχων και με τακτικές αναφορές προς την εκτελεστική διεύθυνση του Συγκροτήματος, διασφαλίζουν ότι το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και οι λειτουργικές πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά.

Το Συγκρότημα έχει θεσπίσει διαδικασία σε σχέση με την εισαγωγή νέων προϊόντων μέσω της οποίας η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων εμπλέκεται για την αναγνώριση κινδύνων που μπορεί να προκύψουν σε σχέση με νέα προϊόντα και υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις για μείωση των κινδύνων.

Το Συγκρότημα ενημερώνει τους υπαλλήλους του αναφορικά με τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου μέσω συνεχούς εκπαίδευσης.

Το Συγκρότημα επίσης χρησιμοποιεί ασφαλιστική κάλυψη, μέσω αριθμού ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εταιριών, για κάλυψη των μη αναμενόμενων λειτουργικών ζημιών.

Σε όλες τις αγορές όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα, υπάρχει συνεχής ανάπτυξη Σχεδίων Ανάκαμψης και Συνέχισης Εργασιών με σκοπό την επιτυχή και γρήγορη ανάκαμψη των εργασιών σε περίπτωση που προκύψει ένα καταστροφικό γεγονός.

Εποπτικός κίνδυνος

Οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό εποπτεύονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Στην άσκηση του εποπτικού της ρόλου, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου καθοδηγείται μεταξύ άλλων και από το νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και κινδύνους έχοντας τις ρυθμιστικές της λειτουργίες υπό συνεχή ανασκόπηση και αναθεώρηση. Τα υποκαταστήματα και θυγατρικές στο εξωτερικό υπόκεινται ανάλογα στην εποπτεία των νομισματικών αρχών στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται.

Οι συνεχείς και αυξανόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις οποίες υπόκειται το Συγκρότημα μπορεί να έχουν θετικές αλλά και αρνητικές επιπτώσεις στις εργασίες του. Η συνθήκη της Βασιλείας ΙΙΙ βρίσκεται στη διαδικασία υιοθέτησής της από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω αναθεωρημένης Οδηγίας για Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (CRD IV). Η αναθεωρημένη Οδηγία αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2014 και προβλέπει μεταβατική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας θα γίνεται σταδιακή εφαρμογή των νέων κανονισμών.

47. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Εποπτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Οι δραστηριότητες των Κυπριακών ασφαλιστικών εταιριών εποπτεύονται από τον Έφορο Ασφαλιστικών Εταιριών (Υπουργείο Οικονομικών). Η Φερεγγυότητα ΙΙ, το ανανεωμένο πλαίσιο κανονιστικών απαιτήσεων που αφορά ασφαλιστικές εταιρίες που λειτουργούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή 1 Ιανουαρίου 2016 και καθιερώνει ένα τροποποιημένο πακέτο κεφαλαιακών απαιτήσεων και προτύπων διαχείρισης κινδύνων τα οποία συνάδουν με αυτά της Ευρωπαϊκής αγοράς. Οι απαιτήσεις της Φερεγγυότητας ΙΙ αναμένεται να έχουν επίδραση στις κεφαλαιακές απαιτήσεις των ασφαλιστικών εταιριών του Συγκροτήματος και η εφαρμογή τους συνεπάγεται πιο πολύπλοκους υπολογισμούς, προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων και χρηματοοικονομικών μοντέλων.

Οι χρηματιστηριακές εταιρίες και οι εταιρίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος εποπτεύονται από τις αρμόδιες επιτροπές κεφαλαιαγορών στις χώρες όπου λειτουργούν.

Ένταση ανταγωνισμού

Το Συγκρότημα αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό στις αγορές όπου δραστηριοποιείται. Στην Κύπρο, ο ανταγωνισμός προέρχεται κυρίως από τις εμπορικές τράπεζες, τις συνεργατικές πιστωτικές εταιρίες και ταμιευτήρια, τις διεθνείς τραπεζικές μονάδες και από ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες προσφέρουν παρόμοια προϊόντα και υπηρεσίες.

Η ανταγωνιστική θέση του Συγκροτήματος στην Κύπρο άλλαξε δραστικά από τα γεγονότα που περιγράφονται στη Σημείωση 53. Μετά την απορρόφηση από το Συγκρότημα των δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας Δημόσια Εταιρία Λτδ, τα μερίδια αγοράς του Συγκροτήματος στις χορηγήσεις και καταθέσεις στην Κύπρο αυξήθηκαν σημαντικά, έστω και αν η ψυχολογία των καταθετών οδήγησε σε σημαντικές εκροές κεφαλαίων από το κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Υπό αυτή την έννοια, η δεσπόζουσα θέση της Τράπεζας Κύπρου στην εγχώρια αγορά ενισχύθηκε περαιτέρω, καθιστώντας την τον μεγαλύτερο και πιο σημαντικό συστημικό τοπικό τραπεζικό οργανισμό.

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η εισαγωγή του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος το 2008 διευκολύνει τη δραστηριοποίηση Ευρωπαϊκών τραπεζών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών οργανισμών στην Κυπριακή αγορά, αυξάνοντας έτσι τον ανταγωνισμό.

Στην Ελλάδα ο ανταγωνισμός προέρχεται κυρίως από τις Ελληνικές τράπεζες, οι οποίες κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Στην Ελλάδα υπάρχει επίσης ανταγωνισμός από υποκαταστήματα ξένων (κυρίως Ευρωπαϊκών) τραπεζών και από συνεργατικές τράπεζες.

Ενδεχόμενη όξυνση του ανταγωνισμού, με την προσφορά πιο ανταγωνιστικών επιτοκίων καταθέσεων και δανείων από αυτά που προσφέρει το Συγκρότημα, ενδεχομένως να δημιουργήσει πιέσεις στα περιθώρια κέρδους του Συγκροτήματος.

Νομικός κίνδυνος

Το Συγκρότημα ενδέχεται από καιρό εις καιρό να εμπλακεί σε δικαστικές ή διαιτητικές διαφορές ή αγωγές οι οποίες πιθανόν να επιφέρουν επιπτώσεις στις εργασίες και τα αποτελέσματά του. Ο νομικός κίνδυνος πηγάζει και από δικαστικές διαδικασίες που εκκρεμούν ή ενδέχεται να εγερθούν εναντίον του Συγκροτήματος (Σημ. 39) και από περιπτώσεις όπου ο μη ενδεδειγμένος νομικός χειρισμός θεμάτων από το Συγκρότημα επιφέρει την ακύρωση συμβολαίων πελατών εκθέτοντας το Συγκρότημα σε κίνδυνο από έγερση αγωγών εναντίον του.

Πολιτικός κίνδυνος

Εξωτερικοί παράγοντες που δεν τελούν υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος, όπως πολιτικές εξελίξεις στην Κύπρο, την Ελλάδα (Σημ. 1), την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες χώρες, ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις δραστηριότητες, τη στρατηγική και τις προοπτικές του Συγκροτήματος. Όπως περιγράφεται στη Σημείωση 53, κατά τη διάρκεια του Μαρτίου 2013 η Κυπριακή Κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με τη δέσμη μέτρων που αποσκοπούν στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και των υγιών δημόσιων οικονομικών κατά τα επόμενα έτη, τα οποία είχαν σημαντική επίδραση στην οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές του Συγκροτήματος. Άλλοι σημαντικοί παράγοντες πολιτικού κινδύνου περιλαμβάνουν κυβερνητικές παρεμβάσεις στις δραστηριότητες και κοινωνικές εξελίξεις στις χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα, πολιτικές εξελίξεις στην Ευρωζώνη όπου κράτος μέλος της Ευρωζώνης μπορεί να οδηγηθεί σε έξοδο από το Ευρώ, το συνεχιζόμενο άλυτο πολιτικό ζήτημα με περιοχές κάτω από Τουρκική κατοχή, πολιτικές και κοινωνικές αναταραχές καθώς και πολιτική αστάθεια ή στρατιωτικές επιχειρήσεις που επηρεάζουν τις γειτονικές χώρες, την Ευρωζώνη ή/και άλλες περιοχές στο εξωτερικό.

47. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Πολιτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι απρόβλεπτα πολιτικά γεγονότα μπορεί να έχουν αρνητικές συνέπειες στην εκπλήρωση των συμβατικών σχέσεων και υποχρεώσεων των πελατών και άλλων αντισυμβαλλομένων μερών τα οποία μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντική επίδραση των δραστηριοτήτων, των λειτουργικών αποτελεσμάτων και της θέσης του Συγκροτήματος.

48. Έκθεση σε δημόσιο χρέος

Η έκθεση του Συγκροτήματος σε δημόσιο χρέος και άλλα περιουσιακά στοιχεία στις χώρες που έχουν ενταχθεί ή αποταθεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης ή η πιστοληπτική διαβάθμισή τους με βάση τον οίκο αξιολόγησης Moody's είναι κάτω από Aa1 και η συνολική έκθεση του Συγκροτήματος υπερβαίνει τα €100 εκατ., παρουσιάζεται πιο κάτω. Οι χώρες αυτές είναι: Κύπρος, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Ρωσία, Ρουμανία, Ουκρανία, Πορτογαλία, και Ισπανία. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το Συγκρότημα δεν είχε έκθεση στο δημόσιο χρέος της Πορτογαλίας και της Ισπανίας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 το δημόσιο χρέος στην Ελλάδα θεωρήθηκε ως απομειωμένο. Το Συγκρότημα δεν είχε έκθεση σε ομόλογα Ελληνικού δημοσίου στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Το δημόσιο χρέος των άλλων χωρών δεν θεωρήθηκε ότι υπέστη απομείωση στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012, παρά τις οικονομικές δυσκολίες των χωρών αυτών, καθώς η κατάσταση δεν είναι αρκετά σοβαρή έτσι ώστε να επηρεάζει σημαντικά τις μελλοντικές ταμειακές ροές για τα κρατικά χρεόγραφά τους.

Πιστωτικός κίνδυνος
Η έκθεση του Συγκροτήματος σε δημόσιο χρέος περιλαμβάνει κρατικά ομόλογα και άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία οφείλονται από κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς, τοπικές αρχές και άλλους οργανισμούς στους οποίους το κράτος κατέχει ποσοστό πάνω από 50%.

48. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Η έκθεση του Συγκροτήματος σε δημόσιο χρέος και άλλα περιουσιακά στοιχεία για τις πιο πάνω χώρες αναλύεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Κύπρος	**Ελλάδα**	**Ιρλανδία**	**Ιταλία**	**Ρωσία**	**Ρουμανία**	**Ουκρανία**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	363.170	82.459	-	-	122.669	23.855	6.595
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	60.500	5.538	-	7.071	144.825	35.039	3.450
Επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου							
- διαθέσιμες προς πώληση	1.134	-	47.602	51.536	2.197	6.603	-
- δάνεια και απαιτήσεις	749.981	-	-	-	-	-	-
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	13.042	-	-	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών							
- διαθέσιμες προς πώληση	985	-	-	-	-	-	3
- δάνεια και απαιτήσεις	1.447	-	-	-	-	-	-
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	96	-	-	-	-	-	464
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (πριν τις προβλέψεις)	14.872.936	9.437.677	-	-	2.024.524	550.154	331.290
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	259	-	-	-	-	-	-
Σύνολο στον ισολογισμό	**16.063.550**	**9.525.674**	**47.602**	**58.607**	**2.294.215**	**615.651**	**341.802**
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	779.089	757.992	-	-	15.685	2.033	33
Ανειλημμένες υποχρεώσεις	1.705.856	809.373	-	-	184.064	21.316	390
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**2.484.945**	**1.567.365**	**-**	**-**	**199.749**	**23.349**	**423**
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	**18.548.495**	**11.093.039**	**47.602**	**58.607**	**2.493.964**	**639.000**	**342.225**

48. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

	Κύπρος	**Ελλάδα**	**Ιρλανδία**	**Ιταλία**	**Ρωσία**	**Ρουμανία**	**Ουκρανία**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	398.971	210.638	-	-	62.752	39.555	4.553
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	130	8.203	-	126.353	91.641	11.834	16.927
Επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου							
- διαθέσιμες προς πώληση	109	2.815	-	8.004	-	-	3.857
- δάνεια και απαιτήσεις	511.833	544.846	-	-	-	-	-
- κρατούμενες μέχρι τη λήξη	1.323	68.000	322.918	97.457	2.283	11.527	-
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	17.662	481	-	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών							
- διαθέσιμες προς πώληση	2.553	-	-	13.290	-	-	-
- κρατούμενες μέχρι τη λήξη	41.497	147.696	40.575	38.284	2.493	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (πριν τις προβλέψεις)	14.931.398	9.983.041	-	-	2.004.550	585.727	332.379
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	118	-	-	-
Σύνολο στον ισολογισμό	**15.905.476**	**10.965.720**	**363.493**	**283.506**	**2.163.719**	**648.643**	**357.716**
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	940.704	882.792	-	-	5.721	5.883	40
Ανειλημμένες υποχρεώσεις	2.098.276	1.326.188	-	-	227.106	32.231	58
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**3.038.980**	**2.208.980**	**-**	**-**	**232.827**	**38.114**	**98**
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	**18.944.456**	**13.174.700**	**363.493**	**283.506**	**2.396.546**	**686.757**	**357.814**

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 το αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση περιλαμβάνει ζημιές ύψους €10.822 χιλ. (2011: €52.731 χιλ.) σε σχέση με τις πιο πάνω επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου και ζημιές ύψους €359 χιλ. (2011: €22.366 χιλ.) σε σχέση με ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών.

.

48. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Οι αναλύσεις των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για τις πιο πάνω χώρες παρουσιάζονται στην Σημείωση 44.

Στην Κύπρο, τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν δάνεια σε τοπικές αρχές, ημικρατικούς οργανισμούς και κρατικές επιχειρήσεις ύψους €118.000 χιλ. (2011: €126.070 χιλ.). Επιπρόσθετα, οι ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν επίσης ποσό ύψους €25.502 χιλ. για τις πιο πάνω οντότητες (2011: €23.711 χιλ.). Στην Ελλάδα τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €118.025 χιλ. (2011: €110.849 χιλ.) τα οποία έχουν ως εξασφάλιση εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου.

Κίνδυνος ρευστότητας
Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την έκθεση του Συγκροτήματος σε δημόσιο χρέος στις χώρες οι οποίες έχουν ενταχθεί ή αποταθεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία και Κύπρος) με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Κύπρος						
- διαθέσιμα προς πώληση	1.009	-	-	125	-	**1.134**
- δάνεια και απαιτήσεις	-	99.377	12.607	510.974	127.023	**749.981**
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	-	-	13.042	-	**13.042**
	1.009	**99.377**	**12.607**	**524.141**	**127.023**	**764.157**
Ιρλανδία						
- διαθέσιμα προς πώληση	**-**	**-**	**-**	**-**	**47.602**	**47.602**

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ελλάδα						
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ)						
- διαθέσιμα προς πώληση	-	-	203	1.205	1.407	**2.815**
- δάνεια και απαιτήσεις	-	-	7.186	154.522	383.138	**544.846**
- κρατούμενα μέχρι τη λήξη	-	-	-	68.000	-	**68.000**
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	-	-	481	-	**481**
	-	**-**	**7.389**	**224.208**	**384.545**	**616.142**

48. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ιρλανδία						
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	**55.592**	**-**	**78.504**	**188.822**	**322.918**

Στην περίπτωση των ΟΕΔ, ο πίνακας έχει ετοιμαστεί χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το σχέδιο αναδιάρθρωσης και ανταλλαγής του Ελληνικού δημοσίου χρέους (Σημ. 15).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, δεν κατέχονταν από καμία θυγατρική εταιρία του Συγκροτήματος, η οποία δραστηριοποιείται στον ασφαλιστικό κλάδο ΟΕΔ τα οποία να αναλογούν στους ασφαλιζόμενους. Στις 31 Δεκεμβρίου 2011, ΟΕΔ ύψους €582 χιλ. κατέχονταν από θυγατρική εταιρία του Συγκροτήματος η οποία δραστηριοποιείται στον ασφαλιστικό κλάδο και αναλογούσαν στους ασφαλιζόμενους. Αυτά τα ΟΕΔ δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων στον πιο πάνω πίνακα.

Τα κρατικά ομόλογα της Ελλάδας, της Ισπανίας και της Ιταλίας έχουν επιμετρηθεί με βάση το Επίπεδο 1 και τα κρατικά ομόλογα της Κύπρου με βάση το Επίπεδο 2.

Τον Ιούνιο 2013, τα Κυπριακά κυβερνητικά ομόλογα με ονομαστική αξία ύψους €164 εκατ. και ημερομηνία λήξης μεταξύ ενός και πέντε ετών, έχουν ανταλλαχθεί με Κυπριακά κυβερνητικά ομόλογα με ημερομηνία λήξης άνω των πέντε ετών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το Συγκρότημα δεν έχει έκθεση σε ομόλογα δημοσίου της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Ελλάδας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011, το Συγκρότημα δεν είχε έκθεση σε ομόλογα δημοσίου της Πορτογαλίας.

49. Διαχείριση κεφαλαίου

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας που διέπουν το Συγκρότημα καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σύμφωνα με τη σχετική Οδηγία για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων και των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων.

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η τήρηση των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων που επιβάλλονται, καθώς επίσης και η διατήρηση ισχυρών δεικτών πιστοληπτικής διαβάθμισης και υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να μπορεί να υποστηρίζει τις εργασίες του και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους του.

Τον Ιούλιο του 2011 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τροποποίησε την Οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, εισάγοντας ένα νέο δείκτη ο οποίος αναφέρεται στα κύρια βασικά ίδια κεφάλαια (core tier 1). Το ελάχιστο όριο του νέου δείκτη καθορίστηκε στο 8% για την περίοδο μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου 2012. Μετέπειτα, το ελάχιστο όριο του δείκτη αυξάνεται σταδιακά με προσαύξηση η οποία υπολογίζεται με βάση το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος έναντι του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Οδηγία καθορίζει επίσης το ελάχιστο όριο του δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων (tier 1) ως το εκάστοτε ελάχιστο όριο του δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων πλέον 1,5%. Επίσης καθορίζει το ελάχιστο όριο του δείκτη συνολικών ιδίων κεφαλαίων ως το εκάστοτε όριο του δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων πλέον 2,0%. Συνεπώς, στις 31 Δεκεμβρίου 2012, οι ελάχιστοι απαιτούμενοι δείκτες βασικών ιδίων κεφαλαίων και συνολικών ιδίων κεφαλαίων ανέρχονταν σε 10,2% και 12,2%, αντίστοιχα.

Το Μνημόνιο Συναντίληψης, που υπογράφτηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Τρόικας το 2013, προνοεί ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου θα αυξήσει τον ελάχιστο δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων σε 9% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Επιπλέον, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μπορεί να επιβάλλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τις πρόνοιες του Πυλώνα Ι.

49. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Οι θυγατρικές εταιρίες του Συγκροτήματος που διεξάγουν τραπεζικές εργασίες στο εξωτερικό συμμορφώνονται με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις των τοπικών εποπτικών αρχών στις χώρες όπου λειτουργούν. Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών, περιλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας.

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου, παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
Εποπτικά κεφάλαια	**€000**	€000
Κύρια βασικά ίδια κεφάλαια	**(407.284)**	891.910
Βασικά ίδια κεφάλαια	**119.695**	1.848.688
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	**248.892**	239.267
Λογιστική αξία ασφαλιστικών εταιριών	**(171.680)**	(162.846)
Συνολικά ίδια κεφάλαια	**196.907**	1.925.109
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – πιστωτικός κίνδυνος	**19.318.362**	22.391.062
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – κίνδυνος αγοράς	**3.014**	3.463
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – λειτουργικός κίνδυνος	**2.258.476**	2.395.363
Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων	**21.579.852**	24.789.888
	%	%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων	**(1,9)**	3,6
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων	**0,6**	7,5
Δείκτης συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	**1,2**	1,0
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων	**0,9**	7,8

Ελάχιστα όρια σύμφωνα με την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου		
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων	**8,7**	8,0
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων	**10,2**	9,5
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων	**12,2**	11,5

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας του Συγκροτήματος είναι χαμηλότεροι των ελάχιστων ορίων που απαιτεί η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Τα συνολικά ίδια κεφάλαια κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 επηρεάστηκαν θετικά από την έκδοση μετοχών από την Εταιρία (Σημ. 34) και αρνητικά από τις ζημιές για το έτος.

Το Συγκρότημα συμμετείχε σε Κεφαλαιακή Άσκηση η οποία διενεργήθηκε το 2011 από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Η Κεφαλαιακή Άσκηση που διενεργήθηκε σε 71 Ευρωπαϊκές Τράπεζες, αποσκοπούσε στη δημιουργία έκτακτου και προσωρινού κεφαλαιακού αποθέματος (capital buffer) για αντιμετώπιση των τρεχουσών ανησυχιών της αγοράς από τον κίνδυνο της έκθεσης σε κρατικά ομόλογα και από άλλο υπολειμματικό πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζονται με το υφιστάμενο δυσμενές περιβάλλον της αγοράς. Αυτό το απόθεμα δεν είχε στόχο να καλύψει ζημιές από κυβερνητικά ομόλογα αλλά να διαβεβαιώσει τις αγορές για την ικανότητα των τραπεζών να αντεπεξέλθουν σε μια σειρά από κρίσεις και να εξακολουθήσουν να διατηρούν επαρκή κεφάλαια. Σύμφωνα με την Κεφαλαιακή Άσκηση (χρησιμοποιώντας στοιχεία 30 Σεπτεμβρίου 2011), το κεφαλαιακό έλλειμμα για το Συγκρότημα ανερχόταν σε €1.560 εκατ. το οποίο έπρεπε να καλυφθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2012.

49. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Τον Ιανουάριο του 2012 το Συγκρότημα είχε υποβάλει σχέδιο στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου στο οποίο καθορίζονταν οι διάφορες ενέργειες στις οποίες θα προέβαινε το Συγκρότημα για την επίτευξη του απαιτούμενου στόχου κεφαλαιακής ενίσχυσης που είχε καθοριστεί από την ΕΑΤ.

Στα πλαίσια αυτά, το Συγκρότημα έχει υλοποιήσει τα πιο κάτω μέτρα για κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος της ΕΑΤ: (i) έκδοση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €160 εκατ. και μετατροπή ΜΑΕΚ σε μετοχές ύψους €432 εκατ. το Μάρτιο του 2012, (ii) πώληση της Bank of Cyprus Australia Ltd με θετική συνεισφορά ύψους €80 εκατ., και (iii) διαχείριση των σταθμισμένων περιουσιακών του στοιχείων.

Επίσης το Συγκρότημα έχει προβεί σε τροποποίηση ορισμένων από τους όρους έκδοσης των ΜΑΕΚ (Σημ. 35) έτσι ώστε να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της ΕΑΤ για συμπερίληψη του υπολοίπου ποσού των ΜΑΕΚ ύψους €429 εκατ. ως αποδεκτό για μείωση του κεφαλαιακού ελλείμματος.

Παρά τις πιο πάνω ενέργειες, το κεφαλαιακό έλλειμμα αυξήθηκε περαιτέρω λόγω των αυξημένων προβλέψεων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο σε Κύπρο και Ελλάδα, καθώς και της περαιτέρω απομείωσης ΟΕΔ και ομολόγων τραπεζικών οργανισμών σε Κύπρο και Ελλάδα, από τον Οκτώβριο 2011 μέχρι τον Ιούνιο 2012. Το Συγκρότημα ανακοίνωσε στις 27 Ιουνίου 2012 ότι δεν ήταν σε θέση να καλύψει πλήρως το κεφαλαιακό έλλειμμα και ως εκ τούτου είχε αποταθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία για κεφαλαιακή στήριξη.

Τον Ιούνιο του 2012, η Κυπριακή Δημοκρατία αποτάθηκε παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας από άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Οι διαπραγματεύσεις για ένα μακροοικονομικό πρόγραμμα προσαρμογών μεταξύ της Κυπριακής κυβέρνησης και της Τρόικας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο), συνεχίζονταν στο τέλος του 2012. Στις 25 Μαρτίου 2013, η Κυπριακή κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία για χρηματοοικονομική βοήθεια ύψους μέχρι €10 δις, η οποία προϋποθέτει την εφαρμογή ενός εκτενούς Προγράμματος πολιτικών μεταρρυθμίσεων.

Η συμφωνία με το Eurogroup προνοούσε ότι το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου θα ανακεφαλαιοποιείτο μέσω διάσωσης με ίδια μέσα με συνεισφορά των ανασφάλιστων καταθετών και ότι δεν θα χρησιμοποιούνταν πόροι του Προγράμματος για την ανακεφαλαιοποίησή του. Επίσης η συμφωνία προνοούσε για την εξυγίανση της Λαϊκής Τράπεζας και τη μεταφορά μέρους των εργασιών της στην Τράπεζα Κύπρου.

Η Εταιρία βρισκόταν υπό καθεστώς εξυγίανσης από τις 25 Μαρτίου 2013 μέχρι τις 30 Ιουλίου 2013, περίοδο κατά την οποία ανακεφαλαιοποιήθηκε και αναδιαρθρώθηκε σύμφωνα με τα διατάγματα που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης, σύμφωνα με τον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013.

Η ανακεφαλαιοποίηση επιτεύχθηκε μέσω διάσωσης με ίδια μέσα με τη συνεισφορά των ανασφάλιστων καταθετών, μέσω της μετατροπής του 47,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές. Επιπρόσθετα οι κάτοχοι των συνήθων μετοχών και των αξιογράφων κεφαλαίου που εκδόθηκαν από την Εταιρία από τις 29 Μαρτίου 2013, έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας μέσω της απορρόφησης ζημιών. Σύμφωνα με την Αρχή Εξυγίανσης, το Συγκρότημα κεφαλαιοποιήθηκε σε επίπεδο που να υποστηρίξει πιθανές ενδεχόμενες μελλοντικές ζημιές από το δανειακό του χαρτοφυλάκιο.

50. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα

	2012	2011	**2012**	2011
	Αριθμός συμβούλων		**€000**	€000
Δάνεια και απαιτήσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
- πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ανά σύμβουλο	**1**	1	**9.893**	224.042
- λιγότερο του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ανά σύμβουλο	**16**	17	**23.356**	58.680
	17	18	**33.249**	282.722
Δάνεια και απαιτήσεις σε άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα πρόσωπα			**832**	1.690
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων στις 31 Δεκεμβρίου			**34.081**	284.412
Δάνεια και απαιτήσεις στις 31 Δεκεμβρίου:				
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη			**5.028**	7.970
- συνδεδεμένα πρόσωπα			**29.053**	276.442
			34.081	284.412
Έσοδα από τόκους για το έτος			**9.511**	14.186

Καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου:				
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη			**19.260**	64.866
- συνδεδεμένα πρόσωπα			**21.948**	47.683
			41.208	112.549
Έξοδα από τόκους καταθέσεων για το έτος			**3.452**	3.847

Ομολογιακά δάνεια, δανειακό κεφάλαιο και ΜΑΕΚ:				
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη			**56**	23.246
- συνδεδεμένα πρόσωπα			**2**	3.045
			58	26.291
Έξοδα από τόκους ομολογιακών δανείων, δανειακού κεφαλαίου και ΜΑΕΚ			**-**	1.469

Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει υπόλοιπα στο τέλος του έτους για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και των συνδεδεμένων τους προσώπων.

50. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

Πρόσθετα από τα δάνεια και απαιτήσεις, υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα τους πρόσωπα που απορρέουν κυρίως από πιστώσεις, εγγυήσεις και μη χρησιμοποιηθέντα όρια, ύψους €16.124 χιλ. (2011: €117.542 χιλ.) από τα οποία €13.813 χιλ. (2011: €95.170 χιλ.) αφορούν συμβούλους και συνδεδεμένα τους πρόσωπα των οποίων το σύνολο των πιστωτικών διευκολύνσεων υπερβαίνει το 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ανά σύμβουλο. Υπήρχαν επίσης ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα ύψους €77 χιλ. (2011: €308 χιλ.). Το σύνολο των ακάλυπτων ποσών των δανείων και απαιτήσεων και ενδεχομένων και ανειλημμένων υποχρεώσεων προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα (χρησιμοποιώντας αξίες καταναγκαστικής πώλησης για εμπράγματες εξασφαλίσεις και χωρίς τον προσδιορισμό αξίας για οποιαδήποτε άλλα είδη εξασφαλίσεων) στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε €4.191 χιλ. (2011: €34.830 χιλ.).

Επίσης, κατά το 2012 το Συγκρότημα είχε τις ακόλουθες συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα: αντασφάλιστρα ύψους €205 χιλ. (2011: €235 χιλ.) που πληρώθηκαν σε εταιρίες του ομίλου Commercial General Insurance στον οποίο κατέχει έμμεσο συμφέρον ο κ. Ανδρέας Αρτέμης, αγορές υπηρεσιών και εξοπλισμού ύψους €274 χιλ. (2011: €271 χιλ.) από τις εταιρίες Πυλώνες ΑΕ Ελλάς και Unicars Ltd στις οποίες κατέχει έμμεσο συμφέρον η κα. Άννα Διογένους, αγορές εξοπλισμού ύψους €513 χιλ. (2011: €458 χιλ.) από την εταιρία Mellon Cyprus Ltd η οποία επηρεάζεται σημαντικά από συνδεδεμένο πρόσωπο της κα. Άννας Διογένους, προμήθειες από ασφαλιστικές υπηρεσίες ύψους €144 χιλ. (2011: €128 χιλ.) προς την εταιρία Δ. Σεβέρης και Υιοί Λτδ που ανήκει στον κ. Κώστα Ζ. Σεβέρη, για αγορά ακινήτου προς €185 χιλ. (2011: μηδέν) από εταιρία που επηρεάζεται από συνδεδεμένα πρόσωπα του κ. Βασίλη Γ. Ρολόγη και ενοίκιο ύψους €310 χιλ. (2011: μηδέν) που πληρώθηκε από το Συγκρότημα Τσεριώτη στο οποίο κατέχει έμμεσο συμφέρον η κα. Άννα Διογένους. Το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε στο δικηγορικό γραφείο Ανδρέας Νεοκλέους και Σία LLC, στο οποίο ο σύμβουλος κ. Ηλίας Νεοκλέους είναι συνέταιρος, από τον διορισμό του στις 9 Φεβρουαρίου 2012 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2012 και αφορούσε επαγγελματικές αμοιβές ανερχόταν σε €324 χιλ.

Δεν υπάρχουν σημαντικά ποσά από συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεόμενα πρόσωπα που να πραγματοποιήθηκαν, μετά το τέλος του έτους, τόσο για το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο όσο και για τα μέλη τα οποία εκλέχθηκαν κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τους συζύγους, τα ανήλικα τέκνα και εταιρίες στις οποίες οι σύμβουλοι/ άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση ή είναι διοικητικοί σύμβουλοι ή έχουν με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχό τους.

Όλες οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα γίνονται με συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας. Όσον αφορά τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα, αριθμός πιστωτικών διευκολύνσεων τους έχει χορηγηθεί με βάση τους ισχύοντες όρους όπως ισχύουν και για το υπόλοιπο προσωπικό του Συγκροτήματος.

50. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών

	2012	2011
Αμοιβή διοικητικών συμβούλων	**€000**	€000
Εκτελεστικοί		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	**1.191**	1.617
Αποποίηση φιλοδωρήματος	**-**	(328)
Εισφορές εργοδότη	**77**	55
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	**134**	207
	1.402	1.551
Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών	**-**	359
Μη εκτελεστικοί		
Δικαιώματα ως μέλη	**578**	800
Απολαβές μη εκτελεστικού συμβούλου που είναι επίσης υπάλληλος της Εταιρίας	**151**	143
Σύνολο αμοιβών διοικητικών συμβούλων	**2.131**	2.853
Αμοιβή άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	**584**	744
Αποποίηση φιλοδωρήματος	**-**	(175)
Εισφορές εργοδότη	**44**	43
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	**65**	83
Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών	**-**	134
Σύνολο αμοιβών άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών	**693**	829
Σύνολο	**2.824**	3.682

Αμοιβές και απολαβές εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων
Κατά το 2012 υπήρχαν τρεις εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι μέχρι τον Ιούλιο του 2012 και δύο μετέπειτα.

Οι μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων ύψους €1.191 χιλ. (2011: €1.617 χιλ.) αφορούν €315 χιλ. (2011: €706 χιλ.) για τον κ. Ανδρέα Ηλιάδη, €488 χιλ. (2011: €504 χιλ) για τον κ. Γιάννη Πεχλιβανίδη και €388 χιλ. (2011: €407 χιλ.) για τον κ. Γιάννη Κυπρή. Στις 30 Μαΐου 2012, το Διοικητικό Συμβούλιο αποδέχτηκε την πρόταση των κ.κ. Ανδρέα Ηλιάδη, Γιάννη Πεχλιβανίδη και Γιάννη Κυπρή για μείωση των μισθών τους κατά 20%, 15% και 10% αντίστοιχα. Ο κ. Ηλιάδης παραιτήθηκε στις 10 Ιουλίου 2012.

Οι εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι, βάσει των συμβολαίων εργοδότησης τους δικαιούνται φιλοδώρημα το ύψος του οποίου καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Αμοιβών. Το μέγιστο ποσό του φιλοδωρήματος του κάθε εκτελεστικού διοικητικού συμβούλου καθορίζεται στο συμβόλαιο εργοδότησής του. Για το έτος 2010, το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση του Συγκροτήματος ως προς την επίτευξη των στόχων του και την επικερδότητα, είχε εγκρίνει συνολικό φιλοδώρημα €341 χιλ. για τον κ. Ανδρέα Ηλιάδη και €195 χιλ. για τον κ. Γιάννη Κυπρή. Το φιλοδώρημα θα καταβαλλόταν υπό τη μορφή μετοχών της Εταιρίας.

Το ένα τρίτο του φιλοδωρήματος είχε κατοχυρωθεί άμεσα ενώ τα υπόλοιπα δύο τρίτα θα κατοχυρώνονταν εξίσου στο τέλος του 2011 και του 2012, εφόσον το Συγκρότημα θα επιτύγχανε τους στόχους που είχαν τεθεί για την κερδοφορία και τους βασικούς δείκτες απόδοσης, και την απόδοση άλλων τραπεζών που θεωρούνται ομότιμες με το Συγκρότημα. Κατά τη διάρκεια του έτους 2011, οι εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι ενόψει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούσαν, αποποιήθηκαν το συνολικό φιλοδώρημά τους για το έτος 2010. Το κόστος που είχε αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις για το φιλοδώρημα του έτους 2010 αναστράφηκε το 2011 και ανερχόταν σε €209 χιλ. για τον κ. Ανδρέα Ηλιάδη και €119 χιλ. για τον κ. Γιάννη Κυπρή.

50. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών (συνέχεια)

Αμοιβές και απολαβές εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων (συνέχεια)
Για τα έτη 2011 και 2012 δεν υποβλήθηκε εισήγηση για φιλοδώρημα για τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους.

Η δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης ύψους €134 χιλ. (2011: €207 χιλ.) αφορά €51 χιλ. (2011: €134 χιλ.) για τον κ. Ανδρέα Ηλιάδη, €30 χιλ. (2011: € μηδέν) για τον κ. Γιάννη Πεχλιβανίδη και €53 χιλ. (2011: €73 χιλ.) για τον κ. Γιάννη Κυπρή.

Οι κ.κ. Ανδρέας Ηλιάδης και Γιάννης Κυπρή συμμετείχαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011 στο βασικό πρόγραμμα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο, το οποίο είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Από την 1 Ιανουαρίου 2012, οι κ.κ. Ανδρέας Ηλιάδης και Γιάννης Κυπρή συμμετείχαν στο νέο πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών για το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο. Ο κ. Γιάννης Πεχλιβανίδης συμμετείχε στα προγράμματα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, τα οποία ήταν το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών και το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών για αποζημιώσεις αφυπηρέτησης που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Τα συνολικά ωφελήματα αφυπηρέτησης των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων αυξήθηκαν το 2011 κατά €599 χιλ.

Στα πλαίσια της παραχώρησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 στο προσωπικό του Συγκροτήματος (Σημ. 34), παραχωρήθηκαν στις 28 Μαΐου 2008, 1.500 χιλ. δικαιώματα στον κ. Ανδρέα Ηλιάδη και 500 χιλ. δικαιώματα στον κ. Γιάννη Κυπρή, το κόστος των οποίων κατά το 2011 ανήλθε σε €269 χιλ. και €90 χιλ. αντίστοιχα. Δεν χρεώθηκε οποιοδήποτε κόστος για τα εν λόγω δικαιώματα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά το 2012.

Αμοιβές μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων

	2012	2011
	€000	€000
Ανδρέας Αρτέμης	**75**	82
Ευδόκιμος Ξενοφώντος	**39**	38
Θεόδωρος Αριστοδήμου	**82**	165
Βασίλης Γ. Ρολόγης	**32**	49
Κώστας Ζ. Σεβέρης	**40**	52
Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης	**20**	41
Άννα Διογένους	**31**	48
Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης	**42**	60
Ανδρέας Ι. Ιακωβίδης	**20**	49
Χρίστος Μουσκής	**39**	53
Μάνθος Μαυρομμάτης	**29**	46
Κώστας Χατζήπαπας	**26**	34
Νικόλαος Π. Τσάκος	**23**	30
Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης	**32**	37
Ειρήνη Καραμάνου	**25**	16
Ηλίας Νεοκλέους	**15**	δ/ε
Συμεών Μάτσης	**8**	δ/ε
Τάκης Αράπογλου	**-**	δ/ε
Τάκης Ταουσιάνης	**-**	δ/ε
Πανίκος Πούρος	**-**	δ/ε
	578	800

50. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών (συνέχεια)

Αμοιβές μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων (συνέχεια)
Επιπρόσθετα ο κ. Κώστας Χατζήπαπας, μη εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος, ο οποίος είναι επίσης υπάλληλος της Εταιρίας, κατά το έτος 2012 είχε απολαβές ύψους €123 χιλ. (2011: €111 χιλ.), περιλαμβανομένης αποποίησης φιλοδωρήματος ύψους €8 χιλ. Οι εισφορές εργοδότη ανήλθαν σε €11 χιλ. (2011: €10 χιλ.) και η δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελήματος αφυπηρέτησης ανήλθε σε €17 χιλ. (2011: €20 χιλ.). Οι απολαβές για το 2011 περιλαμβάνουν κόστος ύψους €2 χιλ. που αφορούν το κόστος των 12 χιλ. Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2011 τα οποία του παραχωρήθηκαν το 2008 υπό την ιδιότητά του ως υπάλληλος της Εταιρίας.

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβές ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της καθώς και των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου. Μετά από εισήγηση των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων, εγκρίθηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων που έγινε στις 19 Ιουνίου 2012, η περαιτέρω μείωση στις αμοιβές τους. Η μείωση ανερχόταν σε 50% για τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και σε 25% για τα υπόλοιπα μη εκτελεστικά μέλη.

Αμοιβές άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών
Κατά το 2012 ο αριθμός των βασικών διευθυντικών στελεχών ήταν τρία άτομα μέχρι τον Ιανουάριο και δύο άτομα μετέπειτα. Για το έτος 2010, το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση του Συγκροτήματος ως προς την επίτευξη των στόχων του και την επικερδότητα, είχε εγκρίνει φιλοδώρημα στα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη. Το φιλοδώρημα θα καταβαλλόταν υπό τη μορφή μετοχών της Εταιρίας. Το ένα τρίτο του φιλοδωρήματος είχε κατοχυρωθεί άμεσα ενώ τα υπόλοιπα δύο τρίτα θα κατοχυρώνονταν εξίσου στο τέλος του 2011 και του 2012, εφόσον το Συγκρότημα θα επιτύγχανε τους στόχους που είχαν τεθεί για την κερδοφορία και τους βασικούς δείκτες απόδοσης, λαμβάνοντας υπόψη και την απόδοση άλλων τραπεζών που θεωρούνται ομότιμες με το Συγκρότημα. Κατά τη διάρκεια του 2011, τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη του Συγκροτήματος ενόψει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούσαν, αποποιήθηκαν το συνολικό φιλοδώρημά τους για το έτος 2010. Το κόστος που αναγνωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις για το φιλοδώρημα του έτους 2010 αναστράφηκε το 2011 και ανερχόταν σε €175 χιλ.

Για τα έτη 2011 και 2012 δεν υποβλήθηκε εισήγηση για φιλοδώρημα για τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη.

Στα πλαίσια της παραχώρησης Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 στο προσωπικό του Συγκροτήματος (Σημ. 34) στις 28 Μαΐου 2008, παραχωρήθηκαν 750 χιλ. δικαιώματα προαίρεσης στα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη, το κόστος των οποίων ανήλθε σε 134 χιλ. κατά το 2011.

51. Εταιρίες του Συγκροτήματος

Οι κύριες εταιρίες και υποκαταστήματα που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος, η χώρα καταστατικής τους έδρας, οι δραστηριότητές τους και το ποσοστό που κατέχει η Εταιρία (άμεσα και έμμεσα) σε αυτές είναι:

Εταιρία	Χώρα	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	Κύπρος	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO)	Κύπρος	Χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες	100
Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ	Κύπρος	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100
EuroLife Ltd	Κύπρος	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Κέρμια Λτδ	Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Properties & Investments Ltd	Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Hotels Ltd	Κύπρος	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις	100
BOC Ventures Ltd	Κύπρος	Διαχείριση επενδύσεων επιχειρηματικού κεφαλαίου	100
Τεύκρος Επενδύσεις Λτδ	Κύπρος	Επενδυτικό ταμείο	100
Τράπεζα Κύπρου Αμοιβαία Κεφάλαια Λτδ	Κύπρος	Αδρανής	100
Cytrustees Investment Public Company Ltd	Κύπρος	Επενδυτική εταιρία κλειστού τύπου	50
Diners Club (Cyprus) Ltd	Κύπρος	Παροχή πιστωτικών καρτών	100
BOC Russia (Holdings) Ltd	Κύπρος	Ενδιάμεση μητρική εταιρία	80
Finerose Properties Ltd	Κύπρος	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100
Hydrobius Ltd	Κύπρος	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Ελλάδα	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ (Κύπρου Leasing)	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100
Κύπρου Εμπορική ΑΕ	Ελλάδα	Χρηματοδοτήσεις οχημάτων και άλλων καταναλωτικών αγαθών	100
Κύπρου ΑΕΠΕΥ (Κύπρου Χρηματιστηριακή)	Ελλάδα	Χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες	100
Κύπρου Asset Management ΑΕΔΑΚ	Ελλάδα	Διαχείριση κεφαλαίων	100
Κύπρου Ακίνητα ΑΕ	Ελλάδα	Επενδύσεις σε ακίνητα	100
Κύπρου Ζωής (υποκατάστημα της EuroLife Ltd)	Ελλάδα	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Κύπρου Ασφαλιστική (υποκατάστημα των Γενικών Ασφαλειών Κύπρου Λτδ)	Ελλάδα	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100
Bank of Cyprus UK Ltd (προηγουμένως BOC Advances Ltd)	Ηνωμένο Βασίλειο	Εμπορική τράπεζα	100
BOC Financial Services Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Πρακτόρευση χρηματοεπενδυτικών και ασφαλιστικών προϊόντων κλάδου ζωής	100

51. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Εταιρία	Χώρα	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Misthosis Funding Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Misthosis Funding (Holding) Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Bank of Cyprus (Channel Islands) Ltd	Channel Islands	Εμπορική τράπεζα	100
Tefkros Investments (CI) Ltd	Channel Islands	Επενδυτικό ταμείο	100
Bank of Cyprus Romania (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Ρουμανία	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Cyprus Leasing Romania IFN SA	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100
S.C. ONT Carpati S.A.	Ρουμανία	Ξενοδοχειακές εργασίες	94
CB Uniastrum Bank LLC	Ρωσία	Εμπορική τράπεζα	80
Leasing Company Uniastrum Leasing	Ρωσία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	80
MC Investment Assets Management LLC	Ρωσία	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
PJSB Bank of Cyprus	Ουκρανία	Εμπορική τράπεζα	100
LLC Ikos Finance	Ουκρανία	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100
Kyprou Finance (NL) B.V.	Ολλανδία	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω εταιρίες, η Εταιρία κατείχε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 το 100% των πιο κάτω εταιριών. Η κύρια δραστηριότητά τους είναι η κατοχή και διαχείριση ακινήτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων.

Κύπρος: Timeland Properties Ltd, Cobhan Properties Ltd, Bramwell Properties Ltd, Elswick Properties Ltd, Birkdale Properties Ltd, Newington Properties Ltd, Innerwick Properties Ltd, Lameland Properties Ltd, Longtail Properties Ltd, Limestone Properties Ltd, Samarinda Navigation Co. Ltd, Turnmill Properties Ltd, Fairford Properties Ltd, Inverness Properties Ltd, Dinmont Properties Ltd, Lendrick Properties Ltd, Sunnybridge Properties Ltd, Caraway Properties Ltd, Citlali Properties Ltd, Endar Properties Ltd, Ramendi Properties Ltd, Ligisimo Properties Ltd, Thames Properties Ltd, Ikosia Properties Ltd, Moonland Properties Ltd, Polkima Properties Ltd, Nalmosa Properties Ltd, Smooland Properties Ltd, Emovera Properties Ltd, Estaga Properties Ltd, Skellom Properties Ltd, Blodar Properties Ltd, Spaceglowing Properties Ltd, Threefield Properties Ltd, Guarded Path Properties Ltd, Lepidoland Properties Ltd, Drysdale Properties Ltd, Snowfield Properties Ltd, Medaland Properties Ltd, Stamoland Properties Ltd, Ecunaland Properties Ltd, Tebane Properties Ltd, Cranmer Properties Ltd, Calomland Properies Ltd, Vieman Ltd, Les Coraux Estates Ltd, Natakon Company Ltd, Karmazi (Apartments) Ltd, Kermia Palace Enterprises Ltd, Oceania Ltd, Dominion Industries Ltd, Ledra Estates Ltd, Eurolife Properties Ltd και Elias Houry Estates Ltd.

Ρουμανία: Otherland Properties Dorobanti SRL, Pittsburg Properties SRL, Battersee Real Estate SRL, Trecoda Real Estate SRL, Green Hills Properties SRL, Bocaland Properties SRL, Buchuland Properties SRL, Commonland Properties SRL, Romaland Properties SRL, Janoland Properties SRL, Blindingqueen Properties SRL, Fledgego Properties SRL, Threerich Real Estates SRL, Loneland Properties SRL, Unknownplan Properties SRL και Frozenport Properties SRL.

Επίσης η Εταιρία κατέχει το 100% των πιο κάτω ενδιάμεσων μητρικών εταιριών:

Κύπρος: Otherland Properties Ltd, Pittsburg Properties Ltd, Battersee Properties Ltd, Trecoda Properties Ltd, Bonayia Properties Ltd, Bocaland Properties Ltd, Buchuland Properties Ltd, Commonland Properties Ltd, Romaland Properties Ltd, BC Romanoland Properties Ltd, Blindingqueen Properties Ltd, Fledgego Properties Ltd, Janoland Properties Ltd, Threerich Properties Ltd, Loneland Properties Ltd, Unknownplan Properties Ltd, Frozenport Properties Ltd, Gosman Properties Ltd και Salecom Ltd.

51. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Ουκρανία: Leasing Finance LLC, Corner LLC και Omiks Finance LLC.

Όλες οι εταιρίες του Συγκροτήματος ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.

Παρόλο που το ποσοστό συμμετοχής στην εταιρία Cytrustees Investment Public Company Ltd ανέρχεται σε 49,8%, το Συγκρότημα θεωρεί ότι ελέγχει την εταιρία και συνεπώς την ενοποιεί πλήρως.

Διάλυση και εκκαθάριση θυγατρικών εταιριών

Κατά το 2012 οι θυγατρικές εταιρίες Katoikia I Holdings Ltd, Katoikia I Mortgage Finance Plc και Κύπρου Ασφαλιστικές Υπηρεσίες ΜΕΠΕ διαλύθηκαν. Από τη διαδικασία διάλυσης προέκυψε καθαρό κέρδος ύψους €45 χιλ.

Στις 20 Δεκεμβρίου 2012 άρχισαν διαδικασίες για εκκαθάριση της θυγατρικής εταιρίας S.C. ONT Carpati S.A. Η διαδικασία διάλυσης ολοκληρώθηκε το 2013.

Μεταφορά δραστηριοτήτων σε θυγατρική εταιρία

Στις 25 Ιουνίου 2012 οι δραστηριότητες του υποκαταστήματος της Εταιρίας στο Ηνωμένο Βασίλειο (Bank of Cyprus UK) μεταφέρθηκαν στη θυγατρική εταιρία Bank of Cyprus UK Ltd, εγγεγραμμένη στο Ηνωμένο Βασίλειο.

51. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Πώληση θυγατρικών εταιριών

Bank of Cyprus Australia Ltd

Στα πλαίσια της στρατηγικής του Συγκροτήματος για την περαιτέρω κεφαλαιακή του ενίσχυση και την αύξηση των ρευστών διαθεσίμων του, η Εταιρία πώλησε στις 16 Δεκεμβρίου 2011 το 100% της θυγατρικής Bank of Cyprus Australia Ltd. Το τίμημα πώλησης ανήλθε σε €103.137 χιλ. (με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία στις 31 Δεκεμβρίου 2011). Το κέρδος από την πώληση ανήλθε σε €8.547 χιλ. Ως μέρος της συμφωνίας πώλησης, η Εταιρία τοποθέτησε σε λογαριασμό escrow ποσό ύψους €8.030 χιλ. για κάλυψη τυχόν απαιτήσεων που πιθανόν να προκύψουν στο μέλλον και που αφορούν περιόδους πριν την πώληση της θυγατρικής.

Τα αποτελέσματα της Bank of Cyprus Australia Ltd παρουσιάζονται πιο κάτω:

	1 Ιανουαρίου – 16 Δεκεμβρίου 2011
	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	23.240
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	2.788
Λοιπά έσοδα	1.132
	27.160
Δαπάνες προσωπικού	(8.443)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(8.957)
Κέρδη πριν τις προβλέψεις	**9.760**
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	(1.040)
Κέρδη πριν τη φορολογία	**8.720**
Φορολογία	(2.795)
Κέρδη μετά τη φορολογία	**5.925**

51. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Πώληση θυγατρικών εταιριών (συνέχεια)

Bank of Cyprus Australia Ltd (συνέχεια)

Ο ισολογισμός της Bank of Cyprus Australia Ltd την ημερομηνία πώλησής της παρουσιάζεται πιο κάτω:

	16 Δεκεμβρίου 2011
	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	5.848
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	291.150
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	1.054.421
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	7.958
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**1.359.377**
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	185.514
Καταθέσεις πελατών	1.072.762
Λοιπές υποχρεώσεις	6.402
Σύνολο υποχρεώσεων	**1.264.678**
Μετοχικό κεφάλαιο	82.398
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	(739)
Αδιανέμητα κέρδη	13.040
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**94.699**
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	**1.359.377**

Οι ταμειακές ροές της Bank of Cyprus Australia Ltd παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2011
	€000
Καθαρή ροή για εργασίες	(3.312)
Καθαρή ροή για επενδυτικές δραστηριότητες	(2.249)
Καθαρή ροή από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	14.925
Καθαρή αύξηση σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	**9.364**

Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική

Τον Ιούλιο 2011, η Εταιρία πώλησε το 20% της θυγατρικής Leasing Company Uniastrum Leasing στη BOC Russia (Holdings) Ltd, με αποτέλεσμα το ποσοστό συμμετοχής του Συγκροτήματος στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας να μειωθεί σε 80%.

Μεταβολές στην δομή του Συγκροτήματος μετά την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζονται στη Σημείωση 53.

52. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες

Μερίδιο στα κέρδη/(ζημιές) συγγενών εταιριών

	2012	2011
	€000	€000
Interfund Investments Plc	**32**	(1.441)
Rosequeens Properties SRL	**190**	-
	222	(1.441)

52. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες (συνέχεια)

Λογιστική αξία της επένδυσης

	2012	2011
	€000	€000
Interfund Investments Plc	**2.917**	2.820
Rosequeen Properties SRL	**190**	-
	3.107	2.820

Interfund Investments Plc
Το Συγκρότημα κατέχει 23,12% στην Interfund Investments Plc, η οποία δραστηριοποιείται στην Κύπρο ως επενδυτική εταιρία κλειστού τύπου και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Το μερίδιο του Συγκροτήματος στα κύρια οικονομικά μεγέθη της εταιρίας είναι ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**2.992**	2.892
Υποχρεώσεις	**(75)**	(72)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**2.917**	2.820
Λογιστική αξία της επένδυσης	**2.917**	2.820
Αγοραία αξία επένδυσης στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**640**	1.281

Μερίδιο εσόδων και κέρδους της συγγενούς εταιρίας		
Λειτουργικό κέρδος/(ζημιά)	**32**	(1.441)
Κέρδος/(ζημιά) μετά τη φορολογία	**32**	(1.441)

Κατά τη διάρκεια του έτους δεν υπήρξαν σημαντικές συναλλαγές μεταξύ του Συγκροτήματος και της συγγενούς εταιρίας.

Grand Hotel Enterprises Society Ltd
Το Συγκρότημα, μετά την εξαγορά της S.C. ONT Carpati S.A. την 1 Απριλίου 2010, κατέχει 30% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Grand Hotel Enterprises Society Ltd (GHES), η οποία είναι εγγεγραμμένη στη Ρουμανία και είναι ιδιοκτήτρια ξενοδοχειακής μονάδας στη Ρουμανία. Το μερίδιο του Συγκροτήματος στη συγγενή εταιρία στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 είχε μηδενική λογιστική αξία αφού η εταιρία είχε αρνητικά ίδια κεφάλαια.

Το Συγκρότημα έχει παραχωρήσει δάνειο στην GHES ύψους €100.828 χιλ. (2011: €101.935 χιλ.), το οποίο είναι εξασφαλισμένο με υποθήκη της ξενοδοχειακής μονάδας που κατέχει η GHES. Επιπρόσθετα, η GHES οφείλει στο Συγκρότημα ποσό ύψους €7.814 χιλ. (2011: €18.851 χιλ.). Η κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το 2012 περιλαμβάνει έσοδα από τόκους από την GHES ύψους €5.706 χιλ. (2011: €5.508 χιλ.).

Rosequeens Properties SRL
Το Συγκρότημα κατέχει 33% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Rosequeens Properties SRL η οποία είναι εγγεγραμμένη στη Ρουμανία και είναι ιδιοκτήτρια εμπορικού κέντρου στην Ρουμανία. Το ποσοστό αποκτήθηκε αφού η Εταιρία έλαβε μέρος σε διαδικασία δημόσιου πλειστηριασμού στα πλαίσια διακανονισμού οφειλόμενων χρεών ύψους €21 εκατ. περίπου. Η λογιστική αξία της επένδυσης ανέρχεται σε €190 χιλ.

Επενδύσεις σε κοινοπραξίες

JCC Payment Systems Ltd
Το Συγκρότημα κατέχει 45% του μετοχικού κεφαλαίου της JCC Payment Systems Ltd, η οποία παρέχει υπηρεσίες διεκπεραίωσης συναλλαγών με κάρτες, και την οποία ενοποιεί με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης.

52. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Επενδύσεις σε κοινοπραξίες (συνέχεια)

JCC Payment Systems Ltd (συνέχεια)
Το μερίδιο του Συγκροτήματος στα κύρια οικονομικά μεγέθη της εταιρίας είναι:

	2012	2011
	€000	€000
Μικτά έσοδα	**9.083**	8.695
Κέρδη πριν τη φορολογία	**934**	1.066
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**14.644**	15.164
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**21.710**	22.231

Στα πλαίσια της εξαγοράς δραστηριοτήτων της Cyprus Popular Bank Public Co Ltd (Σημ. 53) το Συγκρότημα απόκτησε επιπλέον 30% του μετοχικού κεφαλαίου της JCC Payment Systems Ltd το Μάρτιο 2013.

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

53.1 Προκαταρκτικά αποτελέσματα για το έτος 2012

Στις 28 Φεβρουαρίου 2013, η Εταιρία ανακοίνωσε ότι ενόψει του ότι, δεν είχαν οριστικοποιηθεί και κοινοποιηθεί στο Συγκρότημα τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου που διενεργήθηκε κατ' εντολή των Κυπριακών αρχών για την εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών του Συγκροτήματος, δεν ήταν σε θέση να ανακοινώσει τα προκαταρκτικά αποτελέσματα για το έτος 2012 εντός της καθορισμένης από το νόμο προθεσμίας. Ενόψει των πιο πάνω, οποιαδήποτε ανακοίνωση προκαταρκτικών αποτελεσμάτων ενδεχομένως να δημιουργούσε σύγχυση, καθότι αυτή δεν θα περιελάμβανε το σύνολο των πληροφοριών που θα ήταν αναγκαίες για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης εκτίμησης για τα αποτελέσματα και τις προοπτικές του Συγκροτήματος, όπως προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία. Παράλληλα γινόταν αναφορά στο ότι το Συγκρότημα ετοίμαζε σχέδιο αναδιάρθρωσης, το οποίο θα υποβαλλόταν για έγκριση στις αρμόδιες αρχές.

53.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup

Στις 25 Μαρτίου 2013 επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ Κύπρου και Eurogroup για ένα πακέτο μέτρων, με σκοπό την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών μέσα στα επόμενα χρόνια.

Η Κύπρος και η Τρόικα (αποτελούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα) κατέληξαν σε συμφωνία ως προς τους τελικούς όρους ενός Μνημονίου Συναντίληψης (το Μνημόνιο) για την εφαρμογή της συμφωνίας. Η οικονομική βοήθεια, την οποία θα λάβει η Κύπρος, είναι μέχρι €10 δις. και υπόκειται σε ένα πρόγραμμα αναδιάρθρωσης. Το μνημόνιο εγκρίθηκε στις 12 Απριλίου 2013 και οι δύο πρώτες δόσεις χρηματοδοτικής ενίσχυσης έχουν ήδη καταβληθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Το πακέτο μέτρων αποσκοπεί στην αποκατάσταση της ευρωστίας του Κυπριακού τραπεζικού τομέα, στη διαχείριση του γενικού δημοσιονομικού ελλείμματος στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών, στη βελτίωση της λειτουργίας του δημόσιου τομέα, στην υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας και στην αποκατάσταση βιώσιμης και ισορροπημένης ανάπτυξης και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

53.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

53.2.1 Αναδιάρθρωση χρηματοπιστωτικού τομέα

Οι κύριοι όροι του Μνημονίου για την αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα είχαν ως ακολούθως:

- Η Λαϊκή Τράπεζα υποβλήθηκε σε καθεστώς άμεσης εξυγίανσης, βάσει απόφασης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης και σε συμμόρφωση με το προσφάτως υιοθετηθέν Νομοθετικό Πλαίσιο Εξυγίανσης Τραπεζών. Η Λαϊκή Τράπεζα, στην οποία έχουν παραμείνει κυρίως ανασφάλιστες καταθέσεις και περιουσιακά στοιχεία εκτός Κύπρου, αναμένεται να κλείσει εν καιρώ. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο, οι ασφαλισμένες καταθέσεις και η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα ύψους €9 δις, έχουν μεταφερθεί στο Συγκρότημα.

- Οι ανασφάλιστες καταθέσεις (δηλ. καταθέσεις που υπερβαίνουν τις €100 χιλ.) στην Εταιρία παρέμειναν παγοποιημένες μέχρι την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας τον Ιούλιο του 2013. Η ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας έγινε μέσω της μετατροπής ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχικό κεφάλαιο με πλήρη συνεισφορά των κατόχων μετοχών και πιστωτικών τίτλων.

- Τα υποκαταστήματα της Εταιρίας, της Λαϊκής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας στην Ελλάδα, απορροφήθηκαν από την Τράπεζα Πειραιώς στην Ελλάδα, η οποία επιλέχθηκε για αυτή τη συναλλαγή από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Ελλάδας (ΤΧΣ). Η Τράπεζα Πειραιώς από τα υποκαταστήματα αυτά απέκτησε περιουσιακά στοιχεία ύψους €20 δις και υποχρεώσεις ύψους €14 δις.

Το Eurogroup σημείωσε επίσης ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα παρέχει ρευστότητα στην Εταιρία σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς. Το πρόγραμμα χρηματοδότησης που καθορίσθηκε για την Κύπρο μέχρι €10 δις δεν θα χρησιμοποιείτο για την ανακεφαλαιοποίηση της Λαϊκής Τράπεζας και της Τράπεζας Κύπρου.

Επιπρόσθετα το Eurogroup σημείωσε την απόφαση των Κυπριακών αρχών να επιβάλουν περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση κεφαλαίων έτσι ώστε να επιτυγχανόταν ταχεία επανέναρξη των εργασιών των εγχώριων τραπεζών, σημειώνοντας ότι αυτά τα μέτρα πρέπει να είναι προσωρινά, αναλογικά, να μην επιβάλλουν διακρίσεις και το εύρος και η διάρκειά τους να υπόκεινται σε αυστηρή παρακολούθηση σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Συνθήκη.

53.2.2 Φορολογικά και άλλα δημοσιονομικά μέτρα

Σύμφωνα με την εφαρμογή της απόφασης του Eurogroup, η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κύπρου ψήφισε αριθμό τροποποιητικών νομοσχεδίων αναφορικά με άμεσες και έμμεσες φορολογίες, εκ των οποίων οι πιο σημαντικές είναι:

Αύξηση συντελεστή εταιρικού φόρου
Ο συντελεστής του εταιρικού φόρου αυξήθηκε από 10% στο 12,5% με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013.

Μεταφορά φορολογικών ζημιών
Με ισχύ από τις 25 Μαρτίου 2013, στις περιπτώσεις όπου οι εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία, τα δικαιώματα ή οι υποχρεώσεις μεταφέρονται από ένα πιστωτικό ίδρυμα σε άλλο με βάση τον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο, οι φορολογικές ζημιές του υπό μεταφορά πιστωτικού ιδρύματος κατά το χρόνο μεταφοράς, μεταφέρονται στο αποκτών πιστωτικό ίδρυμα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για περίοδο που δεν ξεπερνά τα 15 έτη από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε η μεταφορά των εργασιών.

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

53.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

53.2.2 Φορολογικά και άλλα δημοσιονομικά μέτρα (συνέχεια)

Αύξηση συντελεστή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους

Ο συντελεστής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους αυξάνεται από 15% σε 30%, με ισχύ από τις 29 Απριλίου 2013. Ο συντελεστής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους είναι πληρωτέος μόνο από φορολογικούς κάτοικους Κύπρου και ισχύει τόσο για φυσικά όσο και για νομικά πρόσωπα τα οποία λαμβάνουν τόκους οι οποίοι δεν προκύπτουν από τη συνήθη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της εταιρίας.

Περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος

Ο νόμος έχει τροποποιηθεί με σκοπό να καθοριστούν τα βιβλία και αρχεία που πρέπει να τηρούνται από ένα φορολογούμενο πρόσωπο για να έχει τη δυνατότητα να ετοιμάσει και να υποβάλει τις φορολογικές του δηλώσεις. Επιπρόσθετα, πρέπει να τηρούνται δικαιολογητικά έγγραφα. Παρόμοιες τροποποιήσεις έχουν εισαχθεί στον Περί Εταιριών Νόμο.

Φόροι ακίνητης ιδιοκτησίας

Οι συντελεστές φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας έχουν αυξηθεί για το 2013 (νομοθεσία που ψηφίστηκε τον Απρίλιο 2013) σε ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ 0,6% και 1,9% της αξίας της ιδιοκτησίας ως είχε κατά την 1 Ιανουαρίου 1980.

Ετήσιο τέλος επί των τραπεζικών καταθέσεων

Το ειδικό τέλος που καταβάλλεται από τα τραπεζικά ιδρύματα επί των καταθέσεων αυξήθηκε από 0,11% σε 0,15% με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το τέλος επιβάλλεται επί των καταθέσεων κατά το τέλος του προηγούμενου έτους και καταβάλλεται σε ίσες τριμηνιαίες δόσεις. Ειδικά για το έτος 2013 έτσι ώστε να ληφθεί υπόψη η σημαντική μείωση στις τραπεζικές καταθέσεις, το τέλος θα επιβληθεί επί των καταθέσεων κατά το τέλος του προηγούμενου τριμήνου, σε ποσοστό 0,0375%.

53.2.3 Επιβολή προσωρινών περιοριστικών μέτρων στις συναλλαγές

Οι Κυπριακές αρχές έχουν επιβάλει προσωρινά περιοριστικά μέτρα, όσον αφορά τις τραπεζικές συναλλαγές και τις συναλλαγές με μετρητά εξαιτίας της έλλειψης ουσιαστικής ρευστότητας στην τοπική αγορά και του κινδύνου εκροής καταθέσεων. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν περιορισμούς στην ανάληψη μετρητών, στην εξαργύρωση επιταγών σε μετρητά και περιορισμούς στη μεταφορά χρημάτων σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Επίσης τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την υποχρεωτική ανανέωση καταθέσεων στη λήξη τους.

53.2.4 Αναδιάρθρωση του Συγκροτήματος ως αποτέλεσμα του προγράμματος

Το Συγκρότημα υποβλήθηκε σε σημαντική αναδιάρθρωση προκειμένου να πληροί τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του Μνημονίου, ως συνοψίζεται πιο κάτω:

Πώληση των εργασιών του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, στην Τράπεζα Πειραιώς

Η Αρχή Εξυγίανσης αποφάσισε την πώληση των δανείων, στοιχείων παγίου ενεργητικού και καταθέσεων των τραπεζικών και χρηματοδοτικών εργασιών του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, στην Τράπεζα Πειραιώς με βάση σχετικό Διάταγμα που εκδόθηκε στις 26 Μαρτίου 2013.

Με βάση προκαταρτικά (μη ελεγμένα) οικονομικά στοιχεία, η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζεται σε €0,2 δις περίπου (και περιλαμβάνει δάνεια και απαιτήσεις πελατών €7,8 δις, ακίνητα και εξοπλισμό €0,1 δις και καταθέσεις πελατών €7,7 δις). Το Συγκρότημα προέβη σε πληρωμή €1,2 δις προς την Τράπεζα Πειραιώς, καταγράφοντας ζημιά από την πώληση που υπολογίζεται σε περίπου €1,4 δις. Η ζημιά αυτή αντιπροσωπεύει μελλοντικές αναμενόμενες ζημιές για τρία χρόνια μέχρι τον Ιούνιο του 2015 και άλλες αναπροσαρμογές ως καθορίστηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης. Υπάρχουν κάποια εκκρεμή θέματα σε σχέση με αυτή τη συναλλαγή, περιλαμβανομένων του τελικού καθορισμού των περιουσιακών στοιχείων που πωλήθηκαν και του διακανονισμού του ποσού που οφείλεται από/προς την Τράπεζα Πειραιώς.

Ως αποτέλεσμα της συναλλαγής αυτής, το Συγκρότημα το 2012 προέβη σε διαγραφή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ύψους €0,3 δις στην Ελλάδα καθώς αυτό το ποσό εκτιμάται ότι δεν θα είναι πλέον ανακτήσιμο.

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

53.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

53.2.4 Αναδιάρθρωση του Συγκροτήματος ως αποτέλεσμα του προγράμματος (συνέχεια)

Απόκτηση ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd από το Συγκρότημα

Σύμφωνα με το περί της 'Πώλησης Ορισμένων Εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd Διάταγμα' το οποίο εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013, η Εταιρία απέκτησε τις ασφαλισμένες καταθέσεις και την πλειοψηφία των περιουσιακών στοιχείων και χορηγήσεων της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd ('Λαϊκή Τράπεζα'). Η Εταιρία θα εξυπηρετεί όλους τους πελάτες της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο στη βάση των υφιστάμενων όρων, ενώ όλο το προσωπικό της Λαϊκής Τράπεζας έχει μεταφερθεί στο Συγκρότημα.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του εν λόγω Διατάγματος και την ολοκλήρωση της έκθεσης αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Λαϊκής Τράπεζας από την Αρχή Εξυγίανσης, η Αρχή Εξυγίανσης έχει προσδιορίσει ότι η αξία των μεταβιβαζομένων προς την Εταιρία περιουσιακών στοιχείων, τίτλων ιδιοκτησίας και δικαιωμάτων υπερβαίνει την αξία των μεταβιβαζομένων στην Εταιρία υποχρεώσεων. Μέσω νέου Διατάγματος που εκδόθηκε στις 30 Ιουλίου 2013, η Αρχή Εξυγίανσης απαίτησε όπως η Εταιρία εκδώσει και παραχωρήσει στη Λαϊκή Τράπεζα αριθμό μετοχών Τάξης Α ως αποζημίωση, χωρίς δικαίωμα άλλης αποζημίωσης. Ακολούθως, αυτές οι μετοχές Τάξης Α μετατράπηκαν σε συνήθεις μετοχές της Εταιρίας (Σημ. 53.2.5). Το Διάταγμα που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης απαιτεί όπως οι μετοχές που θα εκδοθούν στη Λαϊκή Τράπεζα θα αντιπροσωπεύουν ποσοστό 18,1% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας μετά την ανακεφαλαιοποίηση. Ως εκ τούτου εκδόθηκαν προς τη Λαϊκή Τράπεζα 844.014 χιλ. μετοχές.

Η Εταιρία βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της δίκαιης αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν, με σκοπό τη λογιστική απεικόνιση της εξαγοράς της Λαϊκής Τράπεζας από το Συγκρότημα στις 29 Μαρτίου 2013 σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Πώληση θυγατρικών εταιριών

Στις 18 Ιουλίου 2013, το Συγκρότημα συμφώνησε στην πώληση της θυγατρικής Κύπρου ΑΕΔΑΚ στην Alpha Trust Mutual Fund Management S.A., υπό την αίρεση της λήψης των σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές. Η πώληση ολοκληρώθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2013.

Στις 29 Αυγούστου 2013, το Συγκρότημα διόρισε την Blackstone Group International Partners LLP ως χρηματοοικονομικό σύμβουλο για τη διερεύνηση και αξιολόγηση των στρατηγικών επιλογών του σχετικά με τη συμμετοχή του στη θυγατρική PJSC Bank of Cyprus στην Ουκρανία. Το Συγκρότημα κατέχει έμμεσα ποσοστό 99,7% του μετοχικού κεφαλαίου της PJSC Bank of Cyprus, συμμετοχή που απέκτησε το 2008.

Εργασίες της Λαϊκής Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο

Την 1 Απριλίου 2013, τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του υποκαταστήματος της Λαϊκής Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο μεταβιβάστηκαν στην Εταιρία, βάσει σχετικού Διατάγματος που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης. Οι καταθέσεις πελατών του υποκαταστήματος της Λαϊκής Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν αποκτηθεί από την Bank of Cyprus UK Ltd, η οποία είναι εξ ολοκλήρου θυγατρική του Συγκροτήματος.

Δραστηριότητες στη Ρουμανία

Στις 25 Απρίλιου 2013, βάσει σχετικού Διατάγματος που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης, το υποκατάστημα της Εταιρίας στην Ρουμανία μεταβίβασε στην Marfin Bank (Romania) SA στοιχεία ενεργητικού ύψους €82 εκατ. που περιλαμβάνουν συγκεκριμένα δάνεια και σχετικές εξασφαλίσεις, μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα, καθώς και καταθέσεις πελατών ύψους €77 εκατ.

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

53.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

53.2.5 Ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας

Η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας ολοκληρώθηκε μέσω Διάσωσης με Ίδια Μέσα, δηλαδή της μετατροπής ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές (bail-in). Οι κάτοχοι συνήθων μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013 έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας μέσω της απορρόφησης ζημιών.

Η ανακεφαλαιοποίηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρίας Λτδ Διατάγματος του 2013 (το 'Διάταγμα') το οποίο εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013, του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ Τροποποιητικού Διατάγματος του 2013 (το 'Τροποποιητικό Διάταγμα') το οποίο εκδόθηκε στις 21 Απριλίου 2013 και των περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ Τροποποιητικών (Αρ. 2 και 3) Διαταγμάτων του 2013 (τα 'Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3') τα οποία εκδόθηκαν στις 30 Ιουλίου 2013, από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης (μαζί τα 'Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα').

Σύμφωνα με το άρθρο 6(4) του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013, η εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης με βάση τα Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα δεν ενεργοποιεί οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα ή διάταξη νόμου που θα ενεργοποιείτο σε περίπτωση εκκαθάρισης ή αφερεγγυότητας ή άλλου γεγονότος που δύναται να χαρακτηριστεί ως πιστωτικό γεγονός ή ισοδύναμο αφερεγγυότητας.

Μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές στις 26 Μαρτίου 2013

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Διατάγματος, 37,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων της Εταιρίας στις 26 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε μετοχές Τάξης Α, 22,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων παρέμεινε δεσμευμένο και υπόκειτο σε μερική ή ολική μετατροπή σε μετοχές Τάξης Α της Εταιρίας, ενώ το υπόλοιπο 30% παρέμεινε δεσμευμένο και υπόκειτο σε μερική ή ολική μετατροπή σε κατάθεση προθεσμίας.

Στις 30 Ιουλίου 2013, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, εξέδωσε απόφαση με την οποία επιπλέον 10% των επηρεαζόμενων καταθέσεων μετατράπηκε σε μετοχικό κεφάλαιο, αυξάνοντας το συνολικό ποσοστό των καταθέσεων που μετατράπηκε σε μετοχικό κεφάλαιο στο 47,5%. Ως αποτέλεσμα, η Εταιρία έχει εκδώσει 3.806.581 χιλ. νέες μετοχές Τάξης Α ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Τα ομολογιακά δάνεια της Εταιρίας (Σημ. 31) έχουν συνεισφέρει στη διάσωση με ίδια μέσα και μετατράπηκαν μερικώς σε μετοχές.

Κάτοχοι πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013

Σύμφωνα με τα Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα, τα χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης της Εταιρίας περιλαμβάνουν χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης μέχρι και δευτεροβάθμιου κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένου του πρωτοβάθμιου κεφαλαίου και ως εκ τούτου περιλαμβάνουν τους ακόλουθους τίτλους:

- Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 (Σημ. 33)
- Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 (Σημ. 33)
- Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (Σημ. 33)
- Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 35)

Σύμφωνα με τα Διατάγματα:

- Τα χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης έχουν μετατραπεί σε μετοχές Τάξης Δ με τιμή μετατροπής €1,00 ονομαστικής αξίας μετοχών για κάθε €1,00 του κεφαλαίου αυτών των χρεών.
- Τα χρέη και απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα και συγκεκριμένα τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου εκδομένα σε Δολάρια Αμερικής έχουν μετατραπεί σε μετοχές Τάξης Δ με τιμή μετατροπής €1,00 ονομαστικής αξίας μετοχών για κάθε ισόποσο του €1,00 του κεφαλαίου των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου που μετατράπηκαν σε μετοχές υπολογιζόμενο με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία €:$ 1:1,2861 που αναγράφεται στο δελτίο ισοτιμιών αναφοράς που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις 26 Μαρτίου 2013.

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

53.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

53.2.5 Ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας (συνέχεια)

Σύμφωνα με τα Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3 αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

- Μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών Τάξης Δ από €1,00 η κάθε μια σε μετοχές Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €0,01 η κάθε μια.
- Το συνολικό ποσό της μείωσης της ονομαστικής αξίας των εκδομένων μετοχών Τάξης Δ χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.
- Κάθε μία Μετοχή Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €0,01 μετατράπηκε σε μία Συνήθη Μετοχή ονομαστικής αξίας €0,01.
- Μετά τη μετατροπή των Μετοχών Τάξης Α, Τάξης Β, Τάξης Γ και Τάξης Δ σε Συνήθεις Μετοχές ως περιγράφεται στο Τροποποιητικό Διάταγμα, κάθε 100 Συνήθεις Μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη που ήταν εγγεγραμμένες υπό τον ίδιο μέτοχο ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε μία Συνήθη Μετοχή ονομαστικής αξίας €1,00 έκαστη. Οποιεσδήποτε Συνήθεις Μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη δεν ενοποιήθηκαν (ήτοι αριθμός μετοχών μικρότερος του εκατόν (100) που δυνατό να υπολείπονταν αναφορικά με κάθε μέτοχο) ακυρώθηκαν και το συνολικό ποσό της ονομαστικής αξίας των μετοχών που ακυρώθηκαν χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών που έχουν πραγματοποιηθεί από την Εταιρία.
- Όλες οι Συνήθεις μετοχές που προέκυψαν από τις πιο πάνω εταιρικές πράξεις αποτελούν τώρα την μία και μοναδική τάξη μετοχών της Τράπεζας και η κάθε μία από αυτές φέρει τα ίδια δικαιώματα ψήφου και δικαιώματα σε μερίσματα με τις υπόλοιπες συνήθεις μετοχές.

Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω, η Εταιρία έκδωσε 5.819 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία, στους κατόχους πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013.

Κάτοχοι συνήθων μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013

Σύμφωνα με το Διάταγμα όλα τα δικαιώματα μετοχών σε σχέση με τις συνήθεις μετοχές αναστάληκαν από την έναρξη ισχύος του σχετικού Διατάγματος και μέχρι την ημερομηνία επαναμετατροπής των μετοχών Τάξης Δ.

Σύμφωνα με τα Τροποποιητικά Διατάγματα αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

- Η μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των συνήθων μετοχών από €1,00 η κάθε μια σε συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 η κάθε μια.
- Το συνολικό ποσό της μείωσης της ονομαστικής αξίας των συνήθων μετοχών έχει χρησιμοποιηθεί για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.
- Μετά τη μετατροπή των μετοχών Τάξης Α, Τάξης Β, Τάξης Γ και Τάξης Δ σε συνήθεις μετοχές ως περιγράφεται σχετικά στο Τροποποιητικό Διάταγμα, κάθε 100 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη που ήταν εγγεγραμμένες υπό τον ίδιο μέτοχο ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε μία συνήθη μετοχή ονομαστικής αξίας ένα €1,00 έκαστη. Οποιεσδήποτε συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη δεν ενοποιήθηκαν (ήτοι αριθμός μετοχών μικρότερος του εκατόν (100) που υπολείπονταν αναφορικά με κάθε μέτοχο) ακυρώθηκαν και το συνολικό ποσό της ονομαστικής αξίας των μετοχών που ακυρώθηκαν χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.

Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω τροποποιήσεων, ο αριθμός των εκδομένων μετοχών ως είχε στις 29 Μαρτίου 2013 αναπροσαρμόστηκε σε 17.913 χιλ.

Όλες οι Συνήθεις μετοχές που προέκυψαν από τις πιο πάνω εταιρικές πράξεις αποτελούν τώρα την μία και μοναδική τάξη μετοχών της Τράπεζας και η κάθε μία από αυτές φέρει τα ίδια δικαιώματα ψήφου και δικαιώματα σε μερίσματα με τις υπόλοιπες συνήθεις μετοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο, καθώς και την έκδοση μετοχών στη Λαϊκή Τράπεζα, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε €4.674.327 χιλ. διαιρεμένο σε 4.674.327.268 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Σύμφωνα με τα Διατάγματα Διάσωσης με ίδια Μέσα, το υπόλοιπο του λογαριασμού αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο μειώθηκε στο μηδέν και η μείωση χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

53.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

53.2.6 Έξοδος από το καθεστώς εξυγίανσης

Μετά την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, ανακοίνωσε την έξοδο της Εταιρίας από το καθεστώς εξυγίανσης στις 30 Ιουλίου 2013.

Τα καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου ασκούνταν από το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας μέχρι την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2013 όπου εξελέγη το νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

Την 1 Αυγούστου 2013, η Εταιρία αποκαταστάθηκε ως αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για πράξεις νομισματικής πολιτικής. Ο συνδυασμός της αποκατάστασης του αντισυμβαλλόμενου καθεστώτος και της έγκρισης στις αρχές Ιουλίου για τη χρήση των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και ομολόγων εγγυημένων από αυτή, έχει οδηγήσει σε μείωση του δανεισμού μέσω του μηχανισμού παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA), καθώς η Εταιρία μπορεί να χρηματοδοτείται απευθείας από την ΕΚΤ μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής. Επιπλέον, η άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ γίνεται με ευνοϊκότερους όρους, δηλαδή στο επιτόκιο για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης που ανέρχεται σε 0,5%.

53.3 Αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλου διευθυντικού προσωπικού

Οι αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζονται αναλυτικά στην Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου.

Στις 25 Μαρτίου 2013, η Αρχή Εξυγίανσης διόρισε τον κ. Ντίνο Χριστοφίδη στη θέση του Ειδικού Διαχειριστή στην Εταιρία. Στις 29 Μαρτίου 2013 ο Διευθύνων Σύμβουλος του Συγκροτήματος κ. Γιάννης Κυπρή υπέβαλε την παραίτησή του από το Συγκρότημα. Στις 29 Μαρτίου 2013, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους.

Στις 26 Απριλίου 2013, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης διόρισε τα μέλη του μεταβατικού Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας οι οποίοι εξέλεξαν τους κ.κ. Σοφοκλή Μιχαηλίδη και Erol Riza ως Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο αντίστοιχα.

Με ισχύ από 29 Μαΐου 2013 η Αρχή Εξυγίανσης διόρισε τον κ. Χρήστο Σορώτο στη θέση του Ενδιάμεσου Διευθύνοντα Συμβούλου του Συγκροτήματος, μετά από πρόταση που υπέβαλε το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.

Στις 21 Ιουνίου 2013, η Αρχή Εξυγίανσης αποφάσισε τον τερματισμό του διορισμού του Ειδικού Διαχειριστή κ. Ντίνου Χριστοφίδη.

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2013 εξέλεξε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο και ενέκρινε την αναβολή της εργασίας για εξέταση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων 2012 και το διορισμό των ελεγκτών.

53.4 Νομικές διαδικασίες και έρευνες

Αριθμός πελατών έχει καταχωρήσει αγωγές εναντίον της Εταιρίας ισχυριζόμενοι ότι είχαν παραπλανηθεί σε αγορά ομολόγων και αξιόγραφων, απαιτώντας διάφορες θεραπείες, περιλαμβανομένης της επιστροφής των χρημάτων που είχαν πληρώσει. Η Εταιρία υπερασπίζεται τις εν λόγω απαιτήσεις, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον Δικαστηρίων. Σε μια άλλη εξέλιξη, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου διενήργησε έρευνα και βρήκε ότι η Εταιρία παραβίασε ορισμένες κανονιστικές απαιτήσεις σε σχέση με την έκδοση Μετατρέψιμων Αξιόγραφων Κεφαλαίου του 2009, αλλά δεν διαπιστώθηκε καμία παράβαση κανονιστικών απαιτήσεων σε σχέση με την έκδοση των ΜΑΕΚ το 2011. Η Κεντρική Τράπεζα επιδίκασε στην Εταιρία πρόστιμο €4.000. Η Εταιρία σκοπεύει να καταχωρήσει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο ενάντια στην απόφαση και στην επιδίκαση προστίμου από την Κεντρική Τράπεζα.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου έχει διενεργήσει έρευνα στην Εταιρία αναφορικά με ισχυριζόμενη μη δημοσιοποίηση σημαντικών πληροφοριών. Αποφασίστηκε ότι η Εταιρία παρέβηκε το νόμο και η Επιτροπή επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στην Εταιρία ύψους €160 χιλ. Έχει επίσης επιβάλει πρόστιμα σε ορισμένα από τα τότε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εταιρία σκοπεύει να καταχωρήσει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο ενάντια στην επιδίκαση προστίμου εναντίον της.

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

53.4 Νομικές διαδικασίες και έρευνες (συνέχεια)

Μετά την έκδοση των Διαταγμάτων αναφορικά με τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές, αριθμός επηρεαζόμενων καταθετών καταχώρησε αγωγές κατά της Εταιρίας και άλλων μερών (Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, Υπουργείο Οικονομικών κτλ.) στη βάση, μεταξύ άλλων, ότι ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμος του 2013 και τα διάφορα Διατάγματα που εκδόθηκαν με βάση το Νόμο για να εφαρμοστεί η μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές, αντίκεινται στο Σύνταγμα της Δημοκρατίας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αγωγές εκ μέρους των επηρεαζόμενων καταθετών είναι καταχωρημένες ενώπιον Επαρχιακών Δικαστηρίων και ο αντικειμενικός τους στόχος είναι επιδίκαση αποζημιώσεων για τη ζημιά που ισχυρίζονται ότι έχουν υποστεί ως αποτέλεσμα του Νόμου και των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν στη βάση αυτού. Σε κάποιες αγωγές εκδόθηκαν απαγορευτικά διατάγματα τα οποία απαγορεύουν στην Εταιρία να μετατρέψει τις καταθέσεις των εν λόγω αιτητών σε μετοχές. Η Εταιρία λαμβάνει ενεργά μέτρα για να επιτύχει την αποδέσμευση και ακύρωση των εν λόγω προσωρινών διαταγμάτων και υπερασπίζεται σθεναρά τις αγωγές των καταθετών, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων.

Θέση της Εταιρίας είναι ότι ο Νόμος περί Εξυγίανσης και τα Διατάγματα προηγούνται οποιωνδήποτε άλλων νόμων και η διοίκηση εκτιμά ότι είναι πιθανότερο ότι τα διατάγματα θα αρθούν και ότι οι εν λόγω καταθέσεις θα μετατραπούν τελικά σε μετοχές.

Υπάρχει επίσης αριθμός προσφυγών καταχωρημένες από κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013, των οποίων οι τίτλοι χρησιμοποιήθηκαν για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Οι διαδικασίες αυτές καταχωρήθηκαν ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Κύπρου. Η Εταιρία είναι ενδιαφερόμενο μέρος στις διαδικασίες αυτές. Στόχος των διαδικασιών αυτών ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι να επιτευχθεί η ακύρωση (παραμερισμός) των Διαταγμάτων της Αρχής Εξυγίανσης ως αντισυνταγματικά και/ή παράνομα και/ή αντικανονικά. Οι διαδικασίες αυτές βρίσκονται σε αρχικά στάδια. Η Εταιρία εμφανίζεται στις διαδικασίες αυτές ως ενδιαφερόμενο μέρος. Τόσο η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας όσο και η Αρχή Εξυγίανσης έχουν την άποψη ότι ο σχετικός Νόμος και τα σχετικά Διατάγματα είναι νόμιμα και συνταγματικά. Ως έχουν τα πράγματα, τόσο ο Νόμος περί Εξυγίανσης όσο και τα Διατάγματα που εκδόθηκαν με βάση αυτόν είναι συνταγματικά και νόμιμα, υπό την έννοια ότι έχουν αποκτήσει ισχύ κανονικά και δεν έχουν μέχρι τώρα ακυρωθεί από το Δικαστήριο.

Το Μάιο του 2013, ένας καταθέτης του οποίου οι καταθέσεις είχαν μετατραπεί σε μετοχές, είχε εκχωρήσει τα δικαιώματά του που απορρέουν από την κατάθεσή του σε τρίτο πρόσωπο, το οποίο καταχώρησε αγωγή εναντίον της Εταιρίας και της θυγατρικής της στην Ουκρανία, ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου του Κιέβου. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκδωσε απόφαση εναντίον της Εταιρίας και της θυγατρικής της για το ποσό των €11 εκατ. Το Συγκρότημα καταχώρησε έφεση εναντίον της απόφασης, η οποία όμως έχει απορριφθεί. Το Συγκρότημα έχει καταχωρήσει επιπρόσθετη έφεση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Ουκρανίας.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου διενεργεί έρευνες σε σχέση με:

- Την έκθεση του Συγκροτήματος σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.
- Τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν αναφορικά με το ποσό κεφαλαίου που υπολειπόταν ως αυτό καθοριζόταν από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και του ποσού της αιτούμενης κρατικής ενίσχυσης τον Ιούνιο του 2012.
- Τις συνθήκες που οδήγησαν το Συγκρότημα να αιτηθεί κρατική στήριξη.

Οι πιο πάνω έρευνες βρίσκονται εν εξελίξει και ως εκ τούτου η τελική έκβαση της υπόθεσης δεν μπορεί να αξιολογηθεί στο παρόν στάδιο.

Ernst & Young Cyprus Ltd
Nicosia Tower Centre
36 Byron Avenue
P.O.Box 21656
1511 Nicosia, Cyprus

Tel: +357 22209999
Fax: +357 22209998
ey.com

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή προς τα μέλη της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ

Έκθεση επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') και των θυγατρικών της (μαζί με την Εταιρία, το 'Συγκρότημα') στις σελίδες 18 μέχρι 187, οι οποίες αποτελούνται από τον ενοποιημένο ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2012, και την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, την ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, την ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και την ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που να δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για τέτοιες εσωτερικές δικλείδες τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί απαραίτητες για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, είτε οφείλεται σε απάτη ή σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας και όπως σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση λελογισμένης διασφάλισης για το εάν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ένας έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, είτε οφείλεται σε απάτη είτε σε λάθος. Κάνοντας αυτές τις εκτιμήσεις κινδύνων, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της οντότητας που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της οντότητας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να παράσχουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

A member firm of Ernst & Young Global Limited
Directors: Andreas Demetriou, Neophytos Neophytou, Yiannakis Theoklitou, Stavros Pantzaris, Charalambos Stylianou, Gabriel Onisiforou, Andreas Avraamides, Petros Liassides, Philippos Raptopoulos, Irene Psalti, Savvas Pentaris, Mikhail Khachaturian

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012, και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών του για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Έμφαση θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 3.1 'Συνεχιζόμενη δραστηριότητα' των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στις σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και περιγράφει τις ουσιώδεις αβεβαιότητες που ενδέχεται να υποδηλώνουν σημαντική αμφιβολία ως προς την δυνατότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας, έχουν τηρηθεί από την Εταιρία κατάλληλα λογιστικά βιβλία.
- Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.
- Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες από τον περί Εταιριών Νόμο της Κύπρου, Κεφ. 113, πληροφορίες με τον απαιτούμενο τρόπο.
- Κατά τη γνώμη μας, οι πληροφορίες που δίνονται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου στις σελίδες 3 μέχρι 17 συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας ΟΔ190-2007-04 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου, αναφέρουμε ότι έχει πραγματοποιηθεί δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης για τις πληροφορίες που αφορούν οι παράγραφοι (α), (β), (γ), (στ) και (ζ) του άρθρου 5 της Οδηγίας ΟΔ190-2007-04, η οποία αποτελεί ειδικό τμήμα της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Εταιρίας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 34 του περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμου του 2009 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Αντρέας Δημητρίου
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Ernst & Young Cyprus Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία
10 Οκτωβρίου 2013

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012, επιβεβαιώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε,

(α) οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις στις σελίδες 190 μέχρι 315

(i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του Περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας, και

(β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.

Κρίστης Χασάπης	Πρόεδρος
Vladimir Strzhalkovskiy	Αντιπρόεδρος
Ξάνθος Βράχας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μαρίνος Γιαλελή	Μη εκτελεστική Σύμβουλος (*)
Μάριος Γιαννάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Γιασεμίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ιωάννης Ζωγραφάκης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάριος Καλοχωρίτης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Κατσαρός	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άδωνις Παπακωνσταντίνου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
~~Κώστας Χατζήπαπας~~	~~Μη εκτελεστικός Σύμβουλος~~ Παραιτήθηκε στις 10/10/2013
Anjelica Anshakova	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος Απούσα (εξωτερικό)
Dmitry Chichikashvili	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Eriskhan Kurazov	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Igor Lojevsky	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anton Smetanin	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άριστος Στυλιανού	Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

(*) Δεν υπέγραψε λόγω διαφωνίας ως προς τον χρόνο ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων, για τον οποίο πιστεύει ότι πρέπει να είναι αργότερα.

10 Οκτωβρίου 2013

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012, επιβεβαιώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε,

(α) οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις στις σελίδες 190 μέχρι 315

(i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του Περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας, και

(β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.

Κρίστης Χασάπης	Πρόεδρος
Vladimir Strzhalkovskiy	Αντιπρόεδρος
Ξάνθος Βράχας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μαρίνος Γιαλελή	Μη εκτελεστική Σύμβουλος
Μάριος Γιαννάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Γιασεμίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ιωάννης Ζωγραφάκης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάριος Καλοχωρίτης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Κατσαρός	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άδωνις Παπακωνσταντίνου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Κώστας Χατζήπαπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anjelica Anshakova	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Dmitry Chichikashvili	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Eriskhan Kurazov	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Igor Lojevsky	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anton Smetanin	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άριστος Στυλιανού	Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

10 Οκτωβρίου 2013

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012, επιβεβαιώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε,

(α) οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις στις σελίδες 190 μέχρι 315

(i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του Περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας, και

(β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.

Κρίστης Χασάπης	Πρόεδρος
Vladimir Strzhalkovskiy	Αντιπρόεδρος
Ξάνθος Βράχας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μαρίνος Γιαλελή	Μη εκτελεστική Σύμβουλος
Μάριος Γιαννάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ανδρέας Γιασεμίδης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Ιωάννης Ζωγραφάκης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Μάριος Καλοχωρίτης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Κατσαρός	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άδωνις Παπακωνσταντίνου	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Κώστας Χατζήπαπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anjelica Anshakova	Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος
Dmitry Chichikashvili	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Eriskhan Kurazov	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Igor Lojevsky	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Anton Smetanin	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
Άριστος Στυλιανού	Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

10 Οκτωβρίου 2013

Σελίδα

Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων 192

Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων 193

Ισολογισμός 194

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων 195

Κατάσταση Ταμειακών Ροών 197

Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

1. Πληροφορίες για την Εταιρία 198
2. Λογιστικές Πολιτικές 199
3. Έσοδα από τόκους 210
4. Έξοδα από τόκους 210
5. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες 211
6. Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος 211
7. Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματο-οικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών 212
8. Λοιπά (έξοδα)/έσοδα 213
9. Δαπάνες προσωπικού 213
10. Άλλα λειτουργικά έξοδα 220
11. Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου 221
12. Φορολογία 222
13. Κέρδη κατά μετοχή 225
14. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες 226
15. Επενδύσεις 226
16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα 232
17. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων 234
18. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες 238
19. Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων 239
20. Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος 240
21. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες 244
22. Ακίνητα και εξοπλισμός 245
23. Άυλα περιουσιακά στοιχεία 247
24. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία 248
25. Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες 248
26. Καταθέσεις πελατών 249
27. Ομολογιακά δάνεια 249
28. Λοιπές υποχρεώσεις 251
29. Δανειακό κεφάλαιο 251
30. Μετοχικό κεφάλαιο 254
31. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου 257
32. Μερίσματα 259
33. Αδιανέμητα κέρδη 259
34. Διαχειριστικές δραστηριότητες 259
35. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις 259
36. Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες 261

Σελίδα

37. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών 262
38. Λειτουργικές μισθώσεις – Η Εταιρία ως μισθωτής 262
39. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης 263
40. Διαχείριση κινδύνων – Πιστωτικός κίνδυνος 264
41. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς 281
42. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης 287
43. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι 296
44. Έκθεση σε δημόσιο χρέος 298
45. Διαχείριση κεφαλαίου 302
46. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα 305
47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς 309

		2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	Σημ.	**€000**	€000
Κύκλος εργασιών		**1.957.910**	2.250.327
Έσοδα από τόκους	3	**1.715.173**	1.989.977
Έξοδα από τόκους	4	**(860.729)**	(1.001.342)
Καθαρά έσοδα από τόκους		**854.444**	988.635
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	5	**193.718**	198.484
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	5	**(14.230)**	(9.139)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	6	**20.601**	35.702
Μερίσματα από θυγατρικές εταιρίες και κοινοπραξίες		**31.179**	18.449
Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών	7	**57.217**	24.637
Λοιπά (έξοδα)/έσοδα	8	**(2.759)**	7.715
		1.140.170	1.264.483
Δαπάνες προσωπικού	9	**(312.400)**	(331.362)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	10	**(248.105)**	(228.907)
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων και Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου		**579.665**	704.214
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων πελατών	40	**(1.948.043)**	(356.320)
Προβλέψεις για απομείωση ποσών εισπρακτέων από θυγατρική εταιρία	20	**(337.000)**	-
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρίες	20	**(354.417)**	-
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	11	**(143.573)**	(1.719.764)
Ζημιές πριν τη φορολογία		**(2.203.368)**	(1.371.870)
Φορολογία	12	**(12.563)**	2.940
Ζημιές μετά τη φορολογία		**(2.215.931)**	(1.368.930)

Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή (σεντ)	13	**(143,4)**	(152,6)

		2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
		€000	€000
	Σημ.		
Ζημιές μετά τη φορολογία		**(2.215.931)**	(1.368.930)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος			
Κέρδη από τη μετατροπή της καθαρής θέσης υποκαταστημάτων εξωτερικού		**10.161**	2.199
Ζημιές από αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης	16	**(6.243)**	(1.933)
		3.918	266
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση			
Κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία		**60.221**	(183.834)
Μεταφορά στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω απομείωσης		**3.096**	316.464
Μεταφορά στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης		**75.234**	1.566
Φορολογία		**(2.254)**	382
		136.297	134.578
Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος			
Κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία		**5.568**	37.633
Μεταφορά στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης θυγατρικής εταιρίας πριν τη φορολογία		**-**	(9.503)
Μεταφορά στα ίδια κεφάλαια λόγω διάλυσης θυγατρικής Εταιρίας		**71**	-
		5.639	28.130
Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών			
Ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία		**-**	(1.512)
Φορολογία		**-**	151
		-	(1.361)
Αναλογιστικές ζημιές για προγράμματα καθορισμένων παροχών			
Ζημιές πριν τη φορολογία		**(8.821)**	(2.611)
Φορολογία		**(2.391)**	632
		(11.212)	(1.979)
Επανεκτίμηση ακινήτων			
(Ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία	22	**(15.461)**	49.264
Φορολογία		**6.023**	(8.783)
		(9.438)	40.481
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία		**125.204**	200.115
Συγκεντρωτικές συνολικές ζημιές για το έτος		**(2.090.727)**	(1.168.815)

	Σημ.	**2012** **€000**	2011 (αναπροσαρμοσμένα) €000	2010 (αναπροσαρμοσμένα) €000
Περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	14	**655.254**	1.242.705	2.018.869
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	14	**1.553.587**	2.425.778	4.762.425
Συμφωνίες επαναπώλησης		**-**	215.936	120.166
Επενδύσεις	15	**1.093.961**	2.566.223	4.199.830
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	15	**734.747**	938.070	1.038.036
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	**26.785**	193.734	75.214
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	18	**20.873.053**	24.145.674	23.619.514
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος		**2.033.776**	3.321.270	4.400.993
Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος	20	**864.930**	938.567	972.000
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	21	**8.009**	7.722	9.189
Ακίνητα και εξοπλισμός	22	**287.169**	322.226	277.361
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	23	**16.339**	18.266	17.141
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	24	**185.606**	314.930	109.233
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**28.333.216**	36.651.101	41.619.971
Υποχρεώσεις				
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	25	**256.831**	2.999.470	3.634.560
Συμφωνίες επαναγοράς		**607.773**	785.993	913.109
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	**183.802**	488.102	239.212
Καταθέσεις πελατών	26	**25.880.056**	28.223.101	30.828.311
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος		**759.467**	1.503.851	2.147.789
Ομολογιακά δάνεια	27	**15.389**	20.319	32.698
Λοιπές υποχρεώσεις	28	**244.081**	251.509	261.899
Δανειακό κεφάλαιο	29	**126.372**	121.452	924.358
Σύνολο υποχρεώσεων		**28.073.771**	34.393.797	38.981.936
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	30	**1.795.141**	899.528	894.948
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		**428.271**	1.164.903	1.159.819
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου	31	**428.835**	862.233	-
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		**147.719**	46.155	(147.948)
(Συσσωρευμένες ζημιές)/αδιανέμητα κέρδη	33	**(2.540.521)**	(715.515)	731.216
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**259.445**	2.257.304	2.638.035
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		**28.333.216**	36.651.101	41.619.971

Κρ. Χασάπης Πρόεδρος
V. Strzhalkovskiy Αντιπρόεδρος
Ι. Ζωγραφάκης Σύμβουλος
Α. Στυλιανού Αντιπρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής

	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 30)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου ΜΑΕΚ (Σημ. 31)	Συσσωρευμένες ζημιές (Σημ. 33)	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	Άλλα αποθεματικά	Στοιχείο κεφαλαίου μετατρέψιμου δανειακού κεφαλαίου	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλαγ-ματος	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων σε εταιρίες του Συγκροτήματος	Μετοχές της Εταιρίας	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου 2012	**899.528**	**1.164.903**	**862.233**	**(715.515)**	**111.525**	**(134.224)**	**-**	**5.251**	**828**	**63.597**	**(822)**	**2.257.304**
Ζημιές για το έτος	-	-	-	(2.215.931)	-	-	-	-	-	-	-	**(2.215.931)**
Λοιπά συνολικά (έξοδα)/εισοδήματα μετά τη φορολογία	-	-	-	(11.212)	(9.438)	136.297	-	-	3.918	5.639	-	**125.204**
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για το έτος	-	-	-	(2.227.143)	(9.438)	136.297	-	-	3.918	5.639	-	**(2.090.727)**
Αγορές μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(38.060)	**(38.060)**
Πωλήσεις μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	(1.016)	-	-	-	-	-	-	3.208	**2.192**
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών κατά τη μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική	-	-	-	-	(6.059)	-	6.059	-	-	-	-	**-**
Έκδοση μετοχών	159.683	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**159.683**
Έξοδα έκδοσης μετοχών	-	(2.449)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**(2.449)**
Έκδοση χαριστικών μετοχών	303.743	(303.743)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Μετατροπή ΜΑΕΚ	432.187	-	(432.187)	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Έκτακτη αμυντική εισφορά από λογιζόμενη διανομή κερδών	-	-	-	(28.498)	-	-	-	-	-	-	-	**(28.498)**
Μείωση Αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	-	(430.440)	-	430.440	-	-	-	-	-	-	-	**-**
Μεταφορά συναλλαγματικών διαφορών λόγω μετατροπής υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρία	-	-	-	-	-	-	-	-	(15.256)	15.256	-	**-**
Συναλλαγματική διαφορά ΜΑΕΚ	-	-	(1.211)	1.211	-	-	-	-	-	-	-	**-**
31 Δεκεμβρίου 2012	**1.795.141**	**428.271**	**428.835**	**(2.540.521)**	**96.028**	**2.073**	**6.059**	**5.251**	**(10.510)**	**84.492**	**(35.674)**	**259.445**

	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 30)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου ΜΑΕΚ (Σημ. 31)	Αδιανέμητα κέρδη/(συσσωρευμένες ζημιές) (Σημ. 33)	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών	Στοιχείο κεφαλαίου μετατρέψιμου δανειακού κεφαλαίου	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων σε εταιρίες του Συγκροτήματος	Μετοχές της Εταιρίας	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου 2011	**894.948**	**1.159.819**	**-**	**826.164**	**71.044**	**(268.802)**	**1.361**	**12.420**	**986**	**35.467**	-	**2.733.407**
Αλλαγή λογιστικής πολιτικής (Σημ. 2)	-	-	-	(94.948)	-	-	-	-	(424)	-	-	**(95.372)**
1 Ιανουαρίου 2011 (αναπροσαρμοσμένα)	**894.948**	**1.159.819**	**-**	**731.216**	**71.044**	**(268.802)**	**1.361**	**12.420**	**562**	**35.467**	-	**2.638.035**
Ζημιές για το έτος	-	-	-	(1.368.930)	-	-	-	-	-	-	-	**(1.368.930)**
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία	-	-	-	(1.979)	40.481	134.578	(1.361)	-	266	28.130	-	**200.115**
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα για το έτος	-	-	-	(1.370.909)	40.481	134.578	(1.361)	-	266	28.130	-	**(1.168.815)**
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	-	-	-	2.461	-	-	-	-	-	-	-	**2.461**
Αγορές μετοχών της Εταιρίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(822)	**(822)**
Μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου	387	892	(1.273)	-	-	-	-	-	-	-	-	**6**
Μέρισμα που πληρώθηκε και επανεπενδύθηκε (Σημ. 32)	4.193	4.192	-	(26.848)	-	-	-	-	-	-	-	**(18.463)**
Έκτακτη αμυντική εισφορά από λογιζόμενη διανομή κερδών	-	-	-	(2.191)	-	-	-	-	-	-	-	**(2.191)**
Έκδοση ΜΑΕΚ	-	-	857.084	-	-	-	-	-	-	-	-	**857.084**
Ανταλλαγή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου και Αξιογράφων Κεφαλαίου με ΜΑΕΚ	-	-	-	(6.733)	-	-	-	(7.169)	-	-	-	**(13.902)**
Έξοδα έκδοσης ΜΑΕΚ	-	-	-	(1.458)	-	-	-	-	-	-	-	**(1.458)**
Τόκοι ΜΑΕΚ	-	-	-	(34.631)	-	-	-	-	-	-	-	**(34.631)**
Συναλλαγματική διαφορά ΜΑΕΚ	-	-	6.422	(6.422)	-	-	-	-	-	-	-	**-**
31 Δεκεμβρίου 2011 (αναπροσαρμοσμένα)	**899.528**	**1.164.903**	**862.233**	**(715.515)**	**111.525**	**(134.224)**	**-**	**5.251**	**828**	**63.597**	**(822)**	**2.257.304**

	Σημ.	**2012** **€000**	2011 (αναπροσαρμοσμένα) €000
Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες	36	**(3.478.702)**	(3.725.976)
Ταμειακές ροές από/(για) επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές επενδύσεων:			
- ομόλογα		**(1.633.888)**	(1.313.946)
- μετοχές		**(3.248)**	(528)
Εισπράξεις από πωλήσεις/αποπληρωμές επενδύσεων:			
- ομόλογα		**3.464.166**	1.811.309
- μετοχές		**987**	4.378
Τόκοι που εισπράχθηκαν από επενδύσεις σε ομόλογα και κρατικά αξιόγραφα		**172.553**	60.298
Μερίσματα		**31.289**	18.594
Εισπράξεις από πώληση θυγατρικής εταιρίας		**103.137**	3.000
Επένδυση σε θυγατρικές εταιρίες		**(190.297)**	(20.503)
Αγορές ακινήτων και εξοπλισμού		**(13.666)**	(14.996)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων, εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων		**424**	235
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων		**(6.099)**	(8.374)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων για επένδυση		**495**	4
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) επενδυτικές δραστηριότητες		**1.925.853**	539.471
Ταμειακές ροές για χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου μείον έξοδα που πληρώθηκαν		**157.234**	-
Αποπληρωμή δανειακού κεφαλαίου		**-**	(127.315)
Έκδοση ομολογιακών δανείων		**(4.930)**	-
Αποπληρωμή ομολογιακών δανείων		**-**	(12.379)
Έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου μείον έξοδα που πληρώθηκαν		**-**	171.553
Πληρωμή μερίσματος μετά την επανεπένδυση		**-**	(18.463)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου		**(6.023)**	(20.342)
Τόκοι ομολογιακού δανείου		**-**	(57)
Τόκοι ΜΑΕΚ		**-**	(34.631)
Αγορά ιδίων μετοχών		**(35.869)**	(822)
Καθαρή ταμειακή ροή για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**110.412**	(42.456)
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος		**(1.442.437)**	(3.228.961)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών			
1 Ιανουαρίου		**2.435.409**	5.640.066
Συναλλαγματικές διαφορές		**438**	24.304
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος		**(1.442.437)**	(3.228.961)
31 Δεκεμβρίου	37	**993.410**	2.435.409

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ είναι η ιθύνουσα εταιρία του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου. Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρίας κατά τη διάρκεια του έτους συνέχισαν να είναι η παροχή τραπεζικών και χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών.

Η Εταιρία συστάθηκε στην Κύπρο ως εταιρία περιορισμένης ευθύνης το 1930 σύμφωνα με τον περί Εταιριών Νόμο της Κύπρου. Η Εταιρία έχει μια κύρια εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών της Κύπρου και δευτερεύουσα εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Θεωρείται επίσης, δημόσια εταιρία σύμφωνα με τον περί Φόρου Εισοδήματος Νόμο της Κύπρου. Από τις 19 Μαρτίου 2013, οι μετοχές της Εταιρίας έχουν ανασταλεί για διαπραγμάτευση στα Χρηματιστήρια Αξιών Κύπρου και Αθηνών.

Οικονομικές καταστάσεις

Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 10 Οκτωβρίου 2013 .

Λειτουργικό περιβάλλον

Πέραν του 90% των εργασιών της Εταιρίας κατά το 2012 ήταν στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Και οι δύο αυτές χώρες βρίσκονταν σε σοβαρή ύφεση κατά τη διάρκεια του έτους 2012.

Η Κυπριακή οικονομία έχει επηρεαστεί αρνητικά κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών από την πιστωτική κρίση στην Ευρωζώνη, ιδιαίτερα σε σχέση με τις οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και την αστάθεια στις παγκόσμιες χρηματοοικονομικές αγορές. Η ύφεση που ξεκίνησε το 3ο τρίμηνο του 2011 συνεχίστηκε, με την οικονομία να συρρικνώνεται το 2012 κατά 2,4%. Ο χρηματοοικονομικός τομέας έχει πληγεί ιδιαίτερα από ζημιές στις επενδύσεις σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και από ζημιές από δάνεια στην Ελλάδα και την Κύπρο.

Μετά από υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής της διαβάθμισης, η ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας να δανειστεί από τις διεθνείς αγορές έχει επηρεαστεί σημαντικά. Ως εκ τούτου, τον Ιούνιο του 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση υπέβαλε αίτημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για λήψη οικονομικής βοήθειας, κάτι που οδήγησε σε διαπραγματεύσεις μεταξύ της Κυπριακής κυβέρνησης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (συλλογικά η 'Τρόικα') για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα οικονομικής βοήθειας.

Στις 25 Μαρτίου 2013, η Κυπριακή κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία για τα βασικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για ένα μελλοντικό πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής και για χρηματοδοτική στήριξη μέχρι €10 δις. Η στήριξη της σταθερότητας που χορηγήθηκε στην Κύπρο εξαρτάται από την υλοποίηση ενός εκτεταμένου προγράμματος μεταρρυθμίσεων. Έχει συμφωνηθεί ένα Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ της Κύπρου και της Τρόικας που περιλαμβάνει μεταρρύθμιση του χρηματοοικονομικού τομέα, δημοσιονομική πολιτική και δημοσιονομικά διαρθρωτικά μέτρα, μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και βελτιώσεις στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο, η συμφωνία διάσωσης μεταξύ Κύπρου και Τρόικας αναμένεται να επιβαρύνει σημαντικά τις πραγματικές και οικονομικές συνθήκες της Κυπριακής οικονομίας κατά τα επόμενα 2-3 χρόνια.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα, την αναδιάρθρωση του χρηματοοικονομικού τομέα και την επίδρασή του στην Εταιρία παρουσιάζονται στη Σημείωση 47.

Κατά τα τελευταία 5 χρόνια, το πραγματικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε σωρευτικά πέραν του 20% και η ανεργία αυξήθηκε ραγδαία στο 24% το 2012. Το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 6,4% το 2012, ως αποτέλεσμα της δημοσιονομικής λιτότητας και της κατάρρευσης της κατανάλωσης και των επενδυτικών δαπανών. Κατά την ίδια περίοδο η Ελλάδα γνώρισε σοβαρή και παρατεταμένη ύφεση και πρωτοφανή πίεση στα δημόσια οικονομικά της.

Τον Οκτώβριο του 2011, η Ευρωζώνη συμφώνησε σε μία ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για την Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της εθελοντικής ανταλλαγής των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που κρατούνταν από ιδιώτες επενδυτές ('PSI') με σημαντική έκπτωση. Η ανταλλαγή των ομολόγων ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2012. Το PSI, τα χαμηλότερα επιτόκια και η σημαντική επιμήκυνση της μέσης διάρκειας του χρέους, οδήγησαν σε σημαντική μείωση των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους της Ελλάδας από το 2012. Η ελάφρυνση του χρέους και τα πακέτα σταθερότητας αποσκοπούν στην παροχή περισσότερου χρόνου στις οικονομικές πολιτικές, να εφαρμόσουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για δημοσιονομική προσαρμογή και ενίσχυση της ανάπτυξης.

1. Πληροφορίες για την Εταιρία (συνέχεια)

Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση στην Κύπρο και στην Ελλάδα οδήγησε σε περαιτέρω επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, σε αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων, καθώς και σε σημαντικές ζημιές από τις επενδύσεις σε ομόλογα του Ελληνικού δημοσίου, τα οποία συνέβαλαν στις πολύ σημαντικές ζημιές κατά το 2012 και 2011. Η οικονομική κρίση οδήγησε επίσης σε μείωση των καταθέσεων

2. Λογιστικές πολιτικές

2.1 Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις ετοιμάστηκαν με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακίνητα, τις επενδύσεις σε ακίνητα, τις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση (περιλαμβανομένων των επενδύσεων σε θυγατρικές), τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Οι λογιστικές αξίες των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι αντισταθμισμένα μέσα σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας και θα είχαν επιμετρηθεί στο κόστος, αναπροσαρμόζονται με τις μεταβολές στην εύλογη αξία που προκύπτουν από τον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων
Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Η Εταιρία παρουσιάζει τον ισολογισμό της γενικά κατά σειρά ρευστότητας. Η ανάλυση σχετικά με την αναμενόμενη είσπραξη ή διακανονισμό του κάθε περιουσιακού στοιχείου και υποχρέωσης αντίστοιχα σε χρόνο μικρότερο και μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού παρουσιάζεται στη Σημείωση 39.

Αυτές είναι οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της ιθύνουσας εταιρίας Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ και περιλαμβάνουν τα υποκαταστήματα της Εταιρίας στην Κύπρο, την Ελλάδα, τη Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι τις 25 Ιουνίου 2012 που το κατάστημα συστάθηκε σε εταιρία.

Δήλωση συμμόρφωσης
Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και χρησιμοποιούνται για την περίοδο που ξεκινά 1 Ιανουαρίου 2012 και τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

2.2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας, είναι οι ίδιες με αυτές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος. Επιπρόσθετα, έχουν εφαρμοστεί οι πιο κάτω πολιτικές:

Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες
Οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες, συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες ταξινομούνται ως διαθέσιμες προς πώληση.

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών
Όπου η Εταιρία προβαίνει σε παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών στο προσωπικό θυγατρικών εταιριών, το κόστος αναγνωρίζεται στις 'Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες' και πιστώνεται στο αποθεματικό αδιανέμητων κερδών. Στην περίπτωση που η θυγατρική εταιρία χρηματοδοτεί τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, η επένδυση στη θυγατρική μειώνεται με την εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Οι λογιστικές πολιτικές συνάδουν με αυτές του προηγούμενου οικονομικού έτους εκτός από την αλλαγή στη λογιστική πολιτική από την 1 Ιανουαρίου 2012 αναφορικά με την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών η οποία περιγράφεται πιο κάτω.

Η Εταιρία έχει αλλάξει τη λογιστική του πολιτική σε σχέση με το ΔΛΠ 19 'Παροχές σε Εργαζόμενους' αναφορικά με την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Η Εταιρία προηγουμένως αναγνώριζε τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες ως έσοδο ή έξοδο μόνο όταν τα καθαρά συσσωρευμένα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές κατά το τέλος της προηγούμενης περιόδου υπερέβαιναν το μεγαλύτερο από το 10% της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων του προγράμματος ή το 10% της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος κατά την ημερομηνία αυτή. Σαν αποτέλεσμα, ο ισολογισμός δεν περιλάμβανε μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές.

Από την 1 Ιανουαρίου 2012, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται πλήρως στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν.

Η Εταιρία έχει αποφασίσει την αλλαγή της λογιστικής πολιτικής καθώς εκτιμά ότι η αναθεωρημένη πολιτική παρέχει πιο σχετική πληροφόρηση για τα αποτελέσματα των παροχών προς το προσωπικό και την επίδρασή τους στην οικονομική θέση και χρηματοοικονομική επίδοση της Εταιρίας. Επιπρόσθετα, η αναθεωρημένη πολιτική συνάδει με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 19, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2013.

Η πιο πάνω αλλαγή στη λογιστική πολιτική σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΛΠ 8 'Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη', έχει εφαρμοστεί αναδρομικά με συνέπεια την αναπροσαρμογή των σχετικών οικονομικών στοιχείων προηγούμενων περιόδων.

Σαν αποτέλεσμα της αλλαγής της λογιστικής πολιτικής, έγιναν οι ακόλουθες αναπροσαρμογές στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και θέση της Εταιρίας για την περίοδο:

Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011
Ζημιές μετά τη φορολογία	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	(1.380.350)
Αναστροφή απόσβεσης αναλογιστικών ζημιών	11.420
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**(1.368.930)**

	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2010
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	€000	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	2.343.458	2.733.407
Αναγνώριση καθαρών αναλογιστικών ζημιών στα ίδια κεφάλαια	(86.154)	(95.372)
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**2.257.304**	**2.638.035**

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Ισολογισμός	31 Δεκεμβρίου 2011
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	315.834
Επίδραση πλήρους αναγνώρισης καθαρών αναλογιστικών ζημιών	(3.658)
Μεταβολή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.754
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**314.930**

Λοιπές Υποχρεώσεις	
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	166.259
Επίδραση πλήρους αναγνώρισης καθαρών αναλογιστικών ζημιών	84.808
Μεταβολή στις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	442
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**251.509**

Η επίδραση στα κέρδη κατά μετοχή λόγω της αναπροσαρμογής που προέκυψε από την αλλαγή στη λογιστική πολιτική ήταν για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011 περίπου €0,01.

Αν δεν είχε γίνει αλλαγή στη λογιστική πολιτική, η ζημιά μετά τη φορολογία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 θα περιλάμβαναν έκτακτο κόστος ύψους €53.869 χιλ. λόγω του τερματισμού του βασικού προγράμματος καθορισμένων παροχών του προσωπικού της Εταιρίας στην Κύπρο τον Ιανουάριο του 2012. Επίσης, οι ζημιές μετά τη φορολογία για το έτος δεν θα περιλάμβαναν τη θετική επίδραση ύψους €16.098 χιλ. που αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της αξίας των υποχρεώσεων των προγραμμάτων αφυπηρέτησης προσωπικού στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και του τελικού κόστους τερματισμού του σχεδίου.

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί όπως η διοίκηση της Εταιρίας προβαίνει σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιώδη επίπτωση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι λογιστικές πολιτικές οι οποίες θεωρούνται κρίσιμες όσον αφορά την επίδραση που μπορούν να έχουν στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρίας, και που περιέχουν σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές παρατίθενται πιο κάτω.

2.3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι οικονομικές δραστηριότητες της Εταιρίας και η οικονομική της κατάσταση, καθώς και οι στρατηγικές της προτεραιότητες αναλύονται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου στις σελίδες 3 μέχρι 17. Οι σημαντικότερες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων παρατίθενται στο υπόλοιπο αυτής της Σημείωσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας έχει προβεί σε εκτίμηση της ικανότητάς της να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα και έχει ικανοποιηθεί ότι έχει τους πόρους για να συνεχίσει την επιχειρησιακή της δραστηριότητα στο προβλεπόμενο μέλλον. Ως εκ τούτου, οι οικονομικές καταστάσεις συνεχίζουν να ετοιμάζονται με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Παρά την πιο πάνω εκτίμηση, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι συνεχίζουν παραμένουν αβεβαιότητες που ενδεχομένως να θέτουν υπό σημαντική αμφιβολία την ικανότητα της Εταιρίας να συνεχίσει τη λειτουργία της ως δρώσα οικονομική μονάδα.

Οι συνθήκες που επικρατούσαν το 2012, καθώς και οι εξελίξεις μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων που παρατίθενται στη σημείωση 47 και έχουν ληφθεί υπόψη από τη Διεύθυνση για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρίας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

2.3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

2.3.1.1 Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας

Το 2012 και το 2011, η Εταιρία έχει υποστεί σημαντικές ζημιές λόγω της απομείωσης των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και της αύξησης των προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Η Εταιρία ως μέλος του Συγκροτήματος συμμετείχε σε Κεφαλαιακή Άσκηση η οποία διενεργήθηκε το 2011 από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ('ΕΑΤ') σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Η Κεφαλαιακή Άσκηση που διενεργήθηκε σε 71 Ευρωπαϊκές Τράπεζες, αποσκοπούσε στη δημιουργία έκτακτου και προσωρινού κεφαλαιακού αποθέματος (capital buffer) για αντιμετώπιση των τρεχουσών ανησυχιών της αγοράς από τον κίνδυνο της έκθεσης σε κρατικά ομόλογα από άλλους υπολειμματικούς πιστωτικούς κινδύνους που σχετίζονται με το δυσμενές περιβάλλον της αγοράς. Αυτό το απόθεμα δεν είχε σχεδιαστεί αποκλειστικά για να καλύψει ζημιές από κυβερνητικά ομόλογα αλλά για να διαβεβαιώσει τις αγορές για την ικανότητα των τραπεζών να αντεπεξέλθουν σε μια σειρά από κρίσεις και να εξακολουθούν να διατηρούν επαρκή κεφάλαια.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, η Εταιρία δεν πληρούσε τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας (Σημ. 45).

Λεπτομέρειες για τα αποτελέσματα της Κεφαλαιακής Άσκησης παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.1.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Η Κυπριακή οικονομία έχει επίσης επηρεαστεί αρνητικά τα τελευταία χρόνια από την πιστωτική κρίση στην Ευρωζώνη, κυρίως λόγω των οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα και της αστάθειας των διεθνών χρηματαγορών. Τον Ιούνιο 2012, η Κυπριακή κυβέρνηση αιτήθηκε την παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας από την Τρόικα μέρος της οποίας θα προοριζόταν μεταξύ άλλων, για την κεφαλαιακή στήριξη του Συγκροτήματος. Οι διαπραγματεύσεις της Κυπριακής κυβέρνησης με την Τρόικα βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά το τέλος του έτους.

Ως μέρος της συμφωνίας μεταξύ Τρόικας και Κυπριακής κυβέρνησης, το Συγκρότημα ανακεφαλαιοποιήθηκε μέσω της μετατροπής μέρους των ανασφάλιστων καταθέσεων των πελατών του σε μετοχές ('bail–in') που ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2013 και την απορρόφηση συσσωρευμένων ζημιών από τους κατόχους συνήθων μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων, ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος είναι πέραν του 9%. Το Συγκρότημα, όπως έχει επίσης ανακοινωθεί από την Αρχή Εξυγίανσης, έχει κεφαλαιοποιηθεί σε επίπεδο που μπορεί να υποστηρίξει αναμενόμενες ζημιές στο δανειακό του χαρτοφυλάκιο.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

2.3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

2.3.1.2 Ρευστότητα

Οι υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας του Συγκροτήματος, έχουν περιορίσει την πρόσβαση της Εταιρίας σε ρευστότητα από άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Κατά τη διάρκεια του 2012, το Συγκρότημα και κατά συνέπεια η Εταιρία βασιζόταν στην άντληση ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (μαζί το 'Ευρωσύστημα'), Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 η Εταιρία δεν είχε οποιαδήποτε χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα. Σαν αποτέλεσμα της περαιτέρω επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών και της αυξημένης εκροής καταθέσεων στις αρχές του 2013, το Συγκρότημα άντλησε ρευστότητα από το Ευρωσύστημα τον Μάρτιο του 2013 (πριν την συμφωνία Κύπρου – Eurogroup) η οποία ανερχόταν στις 15 Μαρτίου 2013 σε περίπου €1 δις.

Η μεταφορά ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd ('Λαϊκή Τράπεζα') στην Εταιρία, είχε ως αποτέλεσμα κατά την ημερομηνία εξαγοράς να μεταφερθεί στην Εταιρία χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα ύψους €9 δις.

Η περιορισμένη πρόσβαση που διαθέτει το Συγκρότημα για άντληση ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων, σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση από το Ευρωσύστημα.

Η χρηματοδότηση της Εταιρίας από το Ευρωσύστημα κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε €11 δις.

Παρά το γεγονός ότι η Εταιρία δεν έχει λάβει συγκεκριμένες εγγυήσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει ότι η Εταιρία θα συνεχίσει να έχει πρόσβαση στις διευκολύνσεις ρευστότητας του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες.

Την 1η Αυγούστου 2013, η Εταιρία αποκαταστάθηκε ως αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα από την Ευρωπαϊκό Κεντρική Τράπεζα ('ΕΚΤ') για πράξεις νομισματικής πολιτικής. Ο συνδυασμός της αποκατάστασης του αντισυμβαλλόμενου καθεστώτος και της έγκρισης για τη χρήση των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και ομολόγων εγγυημένων από αυτή ως εξασφάλιση, έχει οδηγήσει σε μείωση του δανεισμού μέσω του μηχανισμού παροχής έκτακτης ρευστότητας ('ELA'), καθώς η Εταιρία μπορεί να χρηματοδοτείται απευθείας από την ΕΚΤ μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής. Επιπλέον, η άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ γίνεται με ευνοϊκότερους όρους, δεδομένου ότι στο επιτόκιο για την κύρια αναχρηματοδότηση δραστηριοτήτων ανέρχεται σε 0,5% ετησίως.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

2.3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

2.3.1.2 Ρευστότητα (συνέχεια)
Η Κυπριακή Δημοκρατία εισήγαγε τον Μάρτιο του 2013 προσωρινά περιοριστικά μέτρα στις τραπεζικές και τις ταμειακές συναλλαγές. Τα μέτρα επιτρέπουν στο Συγκρότημα κάποια χρονικά περιθώρια για να αντιμετωπίσει με τη σημαντική πίεση ρευστότητας στην τοπική αγορά και τον κίνδυνο εκροής καταθέσεων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν περιορισμούς στις αναλήψεις μετρητών, υποχρεωτική ανανέωση καταθέσεων και περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων.

2.3.1.3 Έκθεση στην Ελλάδα
Η συνεχιζόμενη σοβαρή ύφεση στην Ελλάδα οδήγησε σε σημαντικές ζημιές από την απομείωση δανείων και απαιτήσεων και Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου. Η πώληση των τραπεζικών εργασιών της Εταιρίας στην Ελλάδα, στην Τράπεζα Πειραιώς, ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2013, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας μεταξύ Κύπρου – Eurogroup, εξαλείφοντας έτσι σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Συγκροτήματος και κατά συνέπεια της Εταιρίας στις επικρατούσες συνθήκες αβεβαιότητας της Ελληνικής οικονομίας.

2.3.1.4 Νομικές διαδικασίες και απαιτήσεις
Το Διοικητικό Συμβούλιο και η διοίκηση έχουν μελετήσει τις επιπτώσεις δικαστικών διαδικασιών και απαιτήσεων κατά του Συγκροτήματος που αφορούν πρώτιστα τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές και την απορρόφηση ζημιών από τους κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας. Το Συγκρότημα έχει εξασφαλίσει νομική συμβουλή σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές. Παρά τη μοναδικότητα των εν λόγω απαιτήσεων και τις αβεβαιότητες που προκύπτουν από αυτή την πρωτοφανή κατάσταση, με βάση την υπάρχουσα διαθέσιμη πληροφόρηση και με βάση το νόμο ως σήμερα έχει, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι οι εν λόγω απαιτήσεις είναι πιθανότερο να μην έχουν ουσιώδη αρνητική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση και στην κεφαλαιακή επάρκεια της Εταιρίας.

2.3.1.5 Κερδοφορία
Το δύσκολο λειτουργικό περιβάλλον (Σημ. 2) επηρεάζει την κερδοφορία της Εταιρίας.

Η Κύπρος εισέρχεται σε βαθύτερη ύφεση. Εκτός από την αύξηση των φόρων και άλλα μέτρα δημοσιονομικής λιτότητας, οι τράπεζες συνεχίζουν την απομόχλευση και αυτό θα συνεχίσει να περιορίζει την ανάπτυξη. Επίσης, τα περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν από τον Μάρτιο του 2013 περιορίζουν τη δραστηριότητα στον ιδιωτικό τομέα. Περισσότεροι δανειολήπτες αναμένεται να αδυνατούν να αποπληρώσουν τα δάνεια τους, ενώ οι αξίες των εξασφαλίσεων αναμένεται να μειωθούν ακόμη περισσότερο οδηγώντας σε αυξημένα επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων και προβλέψεων για απομείωση. Τέτοιες πιστωτικές ζημίες από μελλοντικά γεγονότα, ανεξάρτητα από πόσο πιθανά είναι αυτά τα μελλοντικά γεγονότα, δεν μπορούν να αναγνωριστούν σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με βάση το μοντέλο 'ζημιών που έχουν επισυμβεί' που απαιτείται από τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα.

Επιπρόσθετα από τις πιστωτικές ζημιές, μπορεί να υπάρχουν πρόσθετες προσαρμογές αποτίμησης στη λογιστική αξία των λοιπών περιουσιακών στοιχείων, όπως κρατικών και άλλων ομολόγων, επενδύσεων σε θυγατρικές, ακινήτων για ίδια χρήση και επενδύσεων σε ακίνητα.

Το Συγκρότημα αναμένει ότι η Κυπριακή κυβέρνηση θα τηρήσει το πρόγραμμα αποπληρωμής του δημόσιου της χρέους.

2.3.1.6 Σχέδιο αναδιάρθρωσης
Το Συγκρότημα ετοιμάζει σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο θα υποβληθεί στην Κεντρική Τράπεζα και την Τρόικα, και θα καθορίζει την στρατηγική, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης και αναμένεται να υποβληθεί στην Κεντρική Τράπεζα για έγκριση μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2013. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης θα χαράξει τη μελλοντική στρατηγική κατεύθυνση του Συγκροτήματος και στοχεύει στη δημιουργία ενός υγιούς χρηματοοικονομικού ιδρύματος, που να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει καλύτερα τις ανάγκες των πελατών και να συμβάλει στην ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας μέσω της:

- Ανάκτησης της εμπιστοσύνης των καταθετών και των επενδυτών τόσο προς το Συγκρότημα όσο και προς το σύνολο του τραπεζικού τομέα στην Κύπρο.
- Διατήρησης του ακρογωνιαίου ρόλου του Συγκροτήματος στην Κυπριακή οικονομία, συνεχίζοντας τη στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.
- Οικοδόμησης ενός ανθεκτικού οργανισμού, ικανού να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα περιουσιακά του στοιχεία και να αντέχει νέους εξωτερικούς κλονισμούς και επιδείνωση της οικονομίας.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

2.3.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

2.3.1.6 Σχέδιο αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

- Αποτελεσματικής ενσωμάτωσης των εργασιών της Λαϊκής, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και την επίδραση στα αποτελέσματα του ενοποιημένου οργανισμού μέσω της υλοποίησης των συνεργιών.

Το Μάρτιο του 2013, η Εταιρία, ως μέλος του Συγκροτήματος απορρόφησε τις εργασίες της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο και από τότε προχώρησε με μέτρα αναδιάρθρωσης των εργασιών της στην Κύπρο που περιλαμβάνουν κλείσιμο υποκαταστημάτων, μειώσεις μισθών και πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου προσωπικού, που εκτιμάται ότι θα μειώσουν κατά περίπου 35% τις ετήσιες δαπάνες προσωπικού στην Κύπρο για τις ενοποιημένες δραστηριότητες της Τράπεζας Κύπρου και της Λαϊκής Τράπεζας.

2.3.1.7 Αβεβαιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι το Συγκρότημα και κατ 'επέκταση η Εταιρία λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στο σημερινό επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον. Ωστόσο, μια σειρά από αβεβαιότητες παραμένουν:

- Η ύφεση μπορεί να είναι πιο σοβαρή από ότι προβλέπεται στο μακροοικονομικό σενάριο το οποίο αποτέλεσε τη βάση για την εκτίμηση των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών και την ανακεφαλαιοποίηση του Συγκροτήματος.
- Η κατάσταση ρευστότητας επηρεάζεται από το επίπεδο της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα και την περίοδο κατά την οποία θα συνεχίσουν να ισχύουν οι περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων. Η περιορισμένη πρόσβαση που διαθέτει το Συγκρότημα για άντληση ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων, σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση από το Ευρωσύστημα.
- Το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε νομικές διαδικασίες και απαιτήσεις που σχετίζονται με τη μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές (bail-in) και την απορρόφηση ζημιών από τους μετόχους και τους κατόχους πιστωτικών τίτλων της Εταιρίας, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 47.4.

2.3.2 Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Η Εταιρία προβαίνει σε εξέταση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για να αξιολογήσει εάν χρειάζεται να καταχωρηθεί πρόβλεψη για απομείωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, η διοίκηση χρειάζεται να κρίνει το ύψος και το χρονισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών για να καθορίσει το ποσό της απαιτούμενης πρόβλεψης. Τέτοιες εκτιμήσεις βασίζονται σε παραδοχές για έναν αριθμό παραγόντων και ως εκ τούτου οι πραγματικές ζημιές μπορεί να διαφέρουν.

Ένας πολύ σημαντικός παράγοντας είναι το χρονικό πλαίσιο και το καθαρό ανακτήσιμο ποσοστό από την ανάκτηση εξασφαλίσεων που κυρίως περιλαμβάνουν γη και κτίρια.

Οι παραδοχές που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης. Για παράδειγμα, έχει γίνει παραδοχή ότι η αγοραίες αξίες των οικιστικών ακινήτων στην Κύπρο αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω κατά 12% στα επόμενα δύο έτη. Αναφορικά με τα εμπορικά ακίνητα (γραφεία, αποθήκες, εργοστάσια, ξενοδοχεία) και τα αποθέματα γης για ανάπτυξη γης στην Κύπρο, η μείωση στην αγοραία αξία αναμένεται σε περίπου 26%. Ο χρονισμός εισπράξεων των εξασφαλίσεων έχει υπολογιστεί σε 3 χρόνια για δάνεια που παρακολουθούνται από την υπηρεσία διακανονισμού χρεών για 2 τουλάχιστον χρόνια και σε 5 χρόνια για όλα τα άλλα δάνεια.

Οποιεσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορές μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και τα πραγματικά αποτελέσματα θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Επιπρόσθετα με τις προβλέψεις για απομείωση σε ατομική βάση για κάθε ένα δανειολήπτη, η Εταιρία προβαίνει και σε πρόβλεψη για απομείωση σε συλλογική βάση. Η Εταιρία υιοθετεί μια τυποποιημένη προσέγγιση για τις προβλέψεις σε συλλογική βάση που περιλαμβάνει τον καθορισμό ποσοστών ζημιών για κάθε χαρτοφυλάκιο δανείων. Η μεθοδολογία αυτή υπόκειται σε αβεβαιότητα εν μέρει λόγω του ότι δεν είναι πρακτικό να εντοπιστούν οι ζημιές του κάθε δανείου σε ατομική βάση, λόγω του μεγάλου αριθμού δανείων. Επιπλέον, η χρήση ιστορικών πληροφοριών συμπληρώνεται από σημαντικές εκτιμήσεις από τη διοίκηση για να αξιολογηθεί κατά πόσο οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες είναι τέτοιες, έτσι ώστε το πραγματικό επίπεδο των ενυπαρχουσών ζημιών είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο από αυτό που προκύπτει από την παρελθούσα εμπειρία.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

2.3.2 Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Υπό κανονικές συνθήκες, η χρήση της παρελθούσας εμπειρίας παρέχει τις πιο αντικειμενικές και σχετικές πληροφορίες για την αξιολόγηση της υπάρχουσας ζημιάς σε κάθε χαρτοφυλάκιο. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όμως, η χρήση της παρελθούσας εμπειρίας παρέχει λιγότερη σχετική πληροφόρηση όσον αφορά τις πραγματοποιηθέντες ζημιές σε ένα χαρτοφυλάκιο κατά την ημέρα του ισολογισμού. Για παράδειγμα, όταν υπάρχουν αλλαγές στο οικονομικό ή εποπτικό περιβάλλον ή αλλαγές στη συμπεριφορά των πελατών, οι πιο πρόσφατες τάσεις στους παράγοντες κινδύνου του χαρτοφυλακίου δεν απεικονίζονται πλήρως. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η πρόβλεψη για απομείωση που προκύπτει αποκλειστικά από τη χρήση της παρελθούσας εμπειρίας προσαρμόζεται ούτως ώστε οι πιο πρόσφατοι παράγοντες κινδύνου να λαμβάνονται υπόψη.

Το συνολικό ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων της Εταιρίας είναι εκ φύσεως αβέβαιο λόγω της ευαισθησίας του στις οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών. Οι οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες στις διάφορες γεωγραφικές περιοχές επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες με υψηλό βαθμό αλληλεξάρτησης, έτσι ώστε το ποσό πρόβλεψης για απομείωση των δανείων της Εταιρίας ως σύνολο να μην είναι ευαίσθητο σε κανένα παράγοντα ξεχωριστά. Χρησιμοποιούνται διαφορετικοί παράγοντες κινδύνου σε κάθε χώρα έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις τοπικές οικονομικές συνθήκες και τους τοπικούς νόμους και κανονισμούς. Οι παραδοχές στις οποίες βασίζονται αυτές οι εκτιμήσεις είναι υποκειμενικές. Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για να υπολογιστούν οι προβλέψεις για απομείωση αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Είναι πιθανόν οι πραγματικές συνθήκες στο επόμενο οικονομικό έτος να διαφέρουν από τις παραδοχές που έχουν γίνει, με αποτέλεσμα σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων.

2.3.3 Εύλογη αξία επενδύσεων

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας είναι η τιμή διαπραγμάτευσης σε μια ενεργό αγορά. Αν η αγορά στην οποία διαπραγματεύεται ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργή τότε χρησιμοποιείται μια μέθοδος αποτίμησης. Η πλειοψηφία των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από την Εταιρία, βασίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς με αποτέλεσμα η αποτίμηση της εύλογης αξίας να είναι αρκετά αξιόπιστη. Ωστόσο, συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται με βάση μεθόδους που χρησιμοποιούν ένα ή περισσότερα σημαντικά δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα. Οι μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα απαιτούν περισσότερη κρίση από πλευράς της διοίκησης για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας, σε σχέση με αυτή που απαιτείται για μεθόδους που στηρίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

Οι μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συγκρίσεις με παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, χρησιμοποίηση μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους συμμετέχοντες στην αγορά. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν και άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά καθώς και παραδοχές για την καμπύλη απόδοσης επιτοκίων, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τις μεταβλητότητες και το ρυθμό μη πληρωμής οφειλών. Κατά την αποτίμηση μέσων με τη μέθοδο σύγκρισης με άλλα παρόμοια μέσα, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τη λήξη, τη δομή και την αξιολόγηση του μέσου το οποίο χρησιμοποιείται ως συγκρίσιμο.

Η Εταιρία χρησιμοποιεί μοντέλα που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα μόνο για την αποτίμηση συμμετοχών σε ιδιωτικά κεφάλαια, τα οποία δεν είναι σημαντικά για την Εταιρία. Σε αυτές τις περιπτώσεις γίνονται εκτιμήσεις για να ληφθούν υπόψη αβεβαιότητες στις εύλογες αξίες που προκύπτουν από την έλλειψη δεδομένων από την αγορά, όπως για παράδειγμα η έλλειψη ρευστότητας.

2.3.4 Απομείωση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση

Οι μετοχές διαθέσιμες προς πώληση υφίστανται απομείωση όταν η μείωση της εύλογης αξίας τους σε σχέση με την τιμή κόστους είναι σημαντική ή παρατεταμένη. Σε αυτή την περίπτωση, η συνολική ζημιά που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ο προσδιορισμός της σημαντικής ή παρατεταμένης μείωσης απαιτεί εκτιμήσεις από τη διοίκηση. Παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη σε αυτές τις εκτιμήσεις περιλαμβάνουν την αναμενόμενη μεταβλητότητα στην τιμή μιας μετοχής. Επιπρόσθετα, απομείωση πιθανόν να προκύπτει όταν υπάρχουν ενδείξεις για σημαντικές αρνητικές μεταβολές στην τεχνολογία, την αγορά, το οικονομικό ή το νομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση στην οποία έχει επενδύσει η Εταιρία.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

2.3.4 Απομείωση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση (συνέχεια)

Τα ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση υφίστανται απομείωση όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης λόγω ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβηκαν μετά την αρχική αναγνώριση της επένδυσης και το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζουν τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της επένδυσης. Η πολιτική της Εταιρίας απαιτεί όπως γίνει ατομική αξιολόγηση για απομείωση σε ομόλογα των οποίων η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι μικρότερη του 90% του αποσβεσμένου κόστους του ομολόγου. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη ένα αριθμό παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του εκδότη, η παραβίαση των όρων του συμβολαίου, η πιθανότητα ο εκδότης να κηρύξει πτώχευση ή να προβεί σε οικονομικές αναδιοργανώσεις, και ως εκ τούτου απαιτεί σημαντικές κρίσεις.

2.3.5 Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρία ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις ακόλουθες κατηγορίες: στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, διαθέσιμα προς πώληση, επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις. Η κατάλληλη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καθορίζεται κατά την αρχική τους αναγνώριση. Επιπρόσθετα, με τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 39 και το ΔΠΧΑ 7, 'Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' οι οποίες εγκρίθηκαν από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ τον Οκτώβρη του 2008, επιτρέπεται η επαναταξινόμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την κατηγορία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιουσιακά στοιχεία για εμπορία) και την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση, στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις. Για να επαναταξινομηθούν περιουσιακά στοιχεία, θα πρέπει να υπάρχει ξεκάθαρη αλλαγή στην πρόθεση της διοίκησης σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία και σε σχέση με τον χρόνο της αρχικής αναγνώρισης. Επίσης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία πρέπει να πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησής τους. Επιπλέον, θα πρέπει κατά την ημερομηνία της επαναταξινόμησης να υπάρχει η πρόθεση και η ικανότητα διακράτησης του περιουσιακού στοιχείου για το προβλεπόμενο μέλλον. Με την επαναταξινόμηση, δεν υπάρχει η δυνατότητα για μεταγενέστερη επαναταξινόμηση στην κατηγορία για εμπορία ή την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση. Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που επαναταξινομήθηκαν από την Εταιρία παρουσιάζονται στη Σημείωση 15.

Η διοίκηση χρειάζεται να κρίνει κάνοντας τις αναγκαίες παραδοχές εάν υπάρχει ενεργός αγορά για το υπό εξέταση χρηματοοικονομικό στοιχείο ώστε να πληροί τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων. Η διοίκηση πρέπει επίσης να προβαίνει σε κρίσεις και παραδοχές για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησής τους, η οποία αποτελεί τη βάση του αποσβεσμένου κόστους στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις. Η απόφαση που πρέπει να λάβει η διοίκηση και για τα δύο αυτά θέματα μπορεί να αποδειχτεί ιδιαίτερα δύσκολη στο πολύ ρευστό και αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον και τις συνθήκες στις χρηματοοικονομικές αγορές. Η αλλαγή στην πρόθεση για διακράτηση των περιουσιακών στοιχείων για το προβλεπόμενο μέλλον είναι ένα άλλο θέμα που απαιτεί σημαντική κρίση από τη διοίκηση. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία προτείνονται για επαναταξινόμηση πρέπει να εγκριθούν από την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων της Εταιρίας με βάση τα γεγονότα και τις περιστάσεις του κάθε υπό εξέταση χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα και ευλογοφάνεια της προτεινόμενης στρατηγικής για διακράτηση του. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η κρίση της διοίκησης απαιτείται για να βεβαιώσει ότι η αναμενόμενη αποπληρωμή του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την εκτιμημένη εύλογη αξία του και η απόδοση του περιουσιακού στοιχείου θα βελτιστοποιηθεί με τη διακράτηση του για το προβλεπόμενο μέλλον.

2.3.6 Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, το ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης, όπου είναι αναγκαίο. Η διοίκηση της Εταιρίας κάνει αυτές τις παραδοχές βασιζόμενη σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Για τον καθορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού συντελεστή, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη την καμπύλη επιτοκίων με βάση εταιρικά ομόλογα υψηλής διαβάθμισης. Η επιλογή των λοιπών παραμέτρων απαιτεί ορισμένες κρίσεις. Οι μελλοντικές αυξήσεις των μισθών βασίζονται στις αναμενόμενες μελλοντικές τιμές του πληθωρισμού της συγκεκριμένης χώρας συν ένα περιθώριο που αντανακλά την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της επιχείρησης για αυξήσεις που σχετίζονται με παραγωγικότητα, ωρίμανση και προαγωγές. Τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων του κάθε προγράμματος βασίζονται στη σύνθεση των επενδύσεών του, λαμβάνοντας έτσι υπόψη το διαφορετικό ρυθμό απόδοσης για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

2.3.6 Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές τιμές του πληθωρισμού των μισθολογικών αυξήσεων και την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων αντικατοπτρίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της διοίκησης για αυτές τις μεταβλητές, μετά από διαβούλευση με τους συμβούλους της και απαιτούν σημαντικές κρίσεις. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι εκτιμήσεις αυτές είναι εξ ορισμού αβέβαιες.

2.3.7 Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρία δραστηριοποιείται και επομένως υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η Εταιρία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος σε σχέση με συναλλαγές και υπολογισμούς των οποίων ο φορολογικός χειρισμός είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα αρχικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα, οι διαφορές επηρεάζουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της περιόδου όπου συμφωνείται ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας με τις φορολογικές αρχές.

Η Εταιρία αναγνωρίζει απαιτήσεις για αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρχουν φορολογητέα κέρδη στο μέλλον έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθούν οι ζημιές. Ο καθορισμός του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, βασίζεται στον χρονισμό και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών κερδών, σε συνάρτηση με μελλοντικές στρατηγικές φορολογικού σχεδιασμού. Αυτές οι μεταβλητές έχουν καθοριστεί με βάση σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης και είναι εξ ορισμού αβέβαιες. Είναι δυνατόν οι πραγματικές συνθήκες στο μέλλον να είναι διαφορετικές από τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

2.3.8 Εύλογη αξία ακινήτων και ακινήτων για επένδυση

Η λογιστική πολιτική της Εταιρίας σε σχέση τόσο με τα ακίνητα που κατέχει η Εταιρία για ίδια χρήση όσο και τα ακίνητα που κατέχονται για επένδυση απαιτεί την επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση των ακινήτων που κατέχονται για ίδια χρήση, η εκτίμηση γίνεται σε τακτά διαστήματα ούτως ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία, ενώ στην περίπτωση των ακινήτων για επένδυση η εκτίμηση γίνεται σε ετήσια βάση. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία, χρησιμοποιώντας τρέχουσες τιμές και πρόσφατες συναλλαγές της αγοράς.

Ανάλογα με τη φύση του ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, για τον καθορισμό της εύλογης αξίας μπορεί να απαιτηθεί η χρήση εκτιμήσεων όπως οι μελλοντικές ταμειακές ροές από ακίνητα και ο κατάλληλος συντελεστής προεξόφλησης των ροών αυτών. Όλες αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στις συνθήκες που επικρατούν στην τοπική αγορά κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Η μεταβλητότητα στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα αντικατοπτρίζεται στις εμπορικές αγορές ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κύριων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται η Εταιρία, στην Κύπρο και την Ελλάδα.

Από την περίοδο επιτάχυνσης της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο το 2010, η συναλλαγματική δραστηριότητα στα εμπορικά και οικιστικά ακίνητα κατέγραψε μια σημαντική μείωση και σύμφωνα με τους τοπικούς δημοσιευμένους δείκτες, οι τιμές έχουν μειωθεί κατά 15% με 25% κατά τα δύο έτη 2011 και 2012. Η καταναγκαστική δραστηριότητα πωλήσεων αναμένεται να επιταχυνθεί ως αποτέλεσμα των πιέσεων στις τράπεζες για ανάκτηση των ακινήτων που έχουν ως εξασφάλιση για δάνεια. Η έντονη αβεβαιότητα που επικρατεί αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο και ειδικά στο χρηματοπιστωτικό τομέα και τον τομέα ακινήτων, καθιστά την πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων στην αγορά ακινήτων εξαιρετικά δύσκολη.

Το 2012, η Ελληνική οικονομική κρίση είχε σημαντική επίδραση στην αγορά ακινήτων. Κατά το 2012 είχε καταγραφεί μια σημαντική μείωση στη συναλλακτική δραστηριότητα σε σύγκριση με την περίοδο πριν από το 2010, με επακόλουθες επιπτώσεις στις τιμές πώλησης, τα ενοίκια και τις αποδόσεις ακινήτων που συνέχισαν να μειώνονται για πέμπτο συνεχές έτος. Δεν υπάρχει οποιαδήποτε διαβεβαίωση για την επιτυχή εκτέλεση του προγράμματος προσαρμογής στην Ελλάδα που οδηγεί σε μεγάλη αβεβαιότητα στις προβλέψεις για μελλοντική ανάπτυξη της ελληνικής αγοράς ακινήτων.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3 Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

2.3.8 Εύλογη αξία ακινήτων και ακινήτων για επένδυση (συνέχεια)

Για τις εκτιμήσεις τους στις 31 Δεκεμβρίου 2012, οι εκτιμητές έχουν χρησιμοποιήσει τη γνώση τους για την αγορά και την επαγγελματική τους κρίση και δεν έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βαθμός της αβεβαιότητας είναι αυξημένος σε σχέση με την ύπαρξη μιας πιο ενεργούς αγοράς για τον καθορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων.

3. Έσοδα από τόκους

	2012	2011
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**1.501.196**	1.589.317
Τοποθετήσεις σε τράπεζες και κεντρικές τράπεζες	**51.993**	74.514
Συμφωνίες επαναπώλησης	**-**	529
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**31.825**	77.178
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**70.347**	52.262
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**22.042**	64.038
	1.677.403	1.857.838
Επενδύσεις προς εμπορία	**-**	103
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**36.412**	127.830
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**1.358**	4.206
	1.715.173	1.989.977

Οι τόκοι από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν τόκους στο ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων ύψους €76.516 χιλ. (2011: €51.433 χιλ.).

4. Έξοδα από τόκους

	2012	2011
	€000	€000
Καταθέσεις πελατών	**706.888**	686.865
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	**54.525**	99.524
Συμφωνίες επαναγοράς	**17.368**	20.850
Ομολογιακά δάνεια	**-**	57
Δανειακό κεφάλαιο	**6.023**	20.342
	784.804	827.638
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**75.925**	173.704
	860.729	1.001.342

5. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2012	2011
	€000	€000
Αμοιβές και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις	**85.663**	86.892
Άλλες τραπεζικές προμήθειες	**102.694**	107.075
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων	**3.033**	3.808
Χρηματιστηριακές προμήθειες	**242**	408
Λοιπές προμήθειες	**2.086**	301
	193.718	198.484

Οι αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων περιλαμβάνουν έσοδα ύψους €2.819 χιλ. (2011: €3.464 χιλ.) από καταπιστευματικές και συναφείς δραστηριότητες.

Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2012	2011
	€000	€000
Τραπεζικές προμήθειες	**13.799**	8.843
Αμοιβές για αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση χαρτοφυλακίων	**357**	231
Χρηματιστηριακές προμήθειες	**74**	65
	14.230	9.139

6. Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος αποτελούνται από τη μετατροπή χρηματικών περιουσιακών στοιχείων σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία αναφοράς, τα πραγματοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα που έχουν διακανονιστεί κατά τη διάρκεια του έτους καθώς και τη μεταβολή στην εύλογη αξία παραγώγων ξένου συναλλάγματος.

7. Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών

	2012	2011
	€000	€000
Χρηματοοικονομικά μέσα προς εμπορία:		
- μετοχές	**(64)**	110
- ομόλογα	**122**	173
- παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**8.867**	5.129
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
- ομόλογα	**(3.572)**	(39)
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από πώληση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:		
- μετοχές	**(48)**	1.693
- ομόλογα	**(8.498)**	1.490
Ζημιές από πώληση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη:		
- ομόλογα	**(32.558)**	-
Κέρδη από επαναγορά ιδίων ομολογιακών δανείων και δανειακού κεφαλαίου	**6**	6.764
Αναστροφή απομείωσης ομολόγων εξαιρουμένων των ΟΕΔ	**94.913**	9.841
Απομείωση μετοχών διαθέσιμων προς πώληση	**(3.096)**	(13.877)
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας:		
- αντισταθμιστικά μέσα	**(55.637)**	(332.700)
- αντισταθμισμένα μέσα	**56.795**	327.137
(Ζημιά)/κέρδος από διάλυση/πώληση θυγατρικών (Σημ. 20)	**(13)**	18.916
	57.217	24.637

7. Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών (συνέχεια)

Τον Δεκέμβριο 2012 η Εταιρία συμμετείχε στο εθελοντικό πρόγραμμα επαναγοράς των νέων ΟΕΔ από την Ελληνική Δημοκρατία. Τα νέα ομόλογα αποκτήθηκαν σε ανταλλαγή των ΟΕΔ που κατείχε η Εταιρία τον Μάρτιο 2012 στα πλαίσια του PSI (Σημ. 11). Σαν αποτέλεσμα, η Εταιρία πώλησε όλα τα ΟΕΔ που κατείχε. Το κέρδος από την πώληση των νέων ΟΕΔ ανέρχεται στις €96.515 χιλ. και περιλαμβάνεται στα Καθαρά κέρδη από πώληση ομολόγων διαθέσιμων προς πώληση που παρουσιάζονται πιο πάνω.

8. Λοιπά (έξοδα)/έσοδα

	2012	2011
	€000	€000
Μερίσματα	**110**	145
(Ζημιές)/κέρδη από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**(1.799)**	183
Ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα	**339**	309
(Ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα (Σημ. 24)	**(4.294)**	868
Λοιπά έσοδα	**2.885**	6.210
	(2.759)	7.715

9. Δαπάνες προσωπικού

	2012	2011
	€000	€000
Μισθοί	**246.104**	246.953
Εισφορές εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων και συντάξεων	**47.882**	50.135
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	**8.514**	31.651
Προγράμματα εθελούσιας εξόδου	**65**	162
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, διακανονιζόμενες με μετοχές	**-**	2.461
Έξοδα ανδιάρθρωσης – Πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου στην Ελλάδα	**9.835**	-
	312.400	331.362

Το κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, διακανονιζόμενες με μετοχές αποτελείται από το κόστος Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 που έχουν παραχωρηθεί στους υπαλλήλους της Εταιρίας (Σημ. 30).

Ο αριθμός προσωπικού της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε 6.254 (2011: 6.531).

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης

Επιπρόσθετα των εισφορών εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων και συντάξεων, η Εταιρία λειτουργεί προγράμματα για παροχή πρόσθετων ωφελημάτων αφυπηρέτησης όπως περιγράφεται πιο κάτω.

	2012	2011
	€000	€000
Κέρδος που προέκυψε κατά τον τερματισμό προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	**(16.098)**	-
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	**1.094**	28.540
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών	**23.518**	3.111
	8.514	31.651

9. Δαπάνες προσωπικού(συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Κύπρος

Το βασικό πρόγραμμα για το μόνιμο προσωπικό της Εταιρίας στην Κύπρο (51% του προσωπικού της Εταιρίας) είναι ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2012. Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει εισφορές εργοδότη ύψους 14% και εισφορές υπαλλήλου 3%-10% επί του μισθού του υπαλλήλου.

Το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών αντικατέστησε το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών το οποίο ήταν σε ισχύ μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2011. Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε την καταβολή εφάπαξ φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση ή το θάνατο πριν την αφυπηρέτηση, μέχρι 78 μέσους μηνιαίους μισθούς, ανάλογα με την περίοδο υπηρεσίας. Το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών διαχειρίζονται καταπιστευματοδόχοι που διορίζονται από τα μέλη του ταμείου.

Μικρός αριθμός μελών του προσωπικού που δεν συμμετέχουν στο βασικό πρόγραμμα, είναι μέλη άλλου προγράμματος το οποίο είναι κλειστό για νέα μέλη και μπορούν να λαμβάνουν μέρος ή το σύνολο του ωφέληματος αφυπηρέτησής τους με την καταβολή σύνταξης δια βίου. Η διαχείριση του ταμείου γίνεται από Διαχειριστική Επιτροπή που απαρτίζεται από αντιπροσώπους τόσο των μελών όσο και του εργοδότη.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων του προγράμματος καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των υπόλοιπων σχεδίων αφυπηρέτησης της Εταιρίας στην Κύπρο κατά το 2012 και του βασικού προγράμματος στην Κύπρο κατά το 2011 παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
Προεξοφλητικός συντελεστής	**3,55%**	4,49%
Αναμενόμενη απόδοση των επενδύσεων των προγραμμάτων	**3,44%**	3,73%
Ρυθμός μελλοντικής αύξησης μισθών	**0% για το 2013-2014 και 5,00% μετέπειτα**	0% για το 2012-2013 και 5,00% μετέπειτα

Ελλάδα

Το προσωπικό της Εταιρίας στην Ελλάδα (43% του συνολικού προσωπικού της Εταιρίας) καλυπτόταν από δύο προγράμματα καθορισμένων παροχών και ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Για όλο το προσωπικό υπήρχε πρόγραμμα αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης ή εφάπαξ καταβολή αποζημίωσης κατά την κανονική αφυπηρέτηση, με συντελεστές που καθορίζει η Ελληνική εργατική νομοθεσία. Όλα τα ωφελήματα που πληρώνονταν από το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ήταν πληρωτέα από τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρίας καθώς αυτό το πρόγραμμα δεν ήταν χρηματοδοτούμενο.

Επιπρόσθετα, αριθμός εργαζομένων που εργοδοτήθηκαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002 (13% του συνολικού προσωπικού της Εταιρίας) συμμετείχε σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών το οποίο διαχωριζόταν σε δύο παροχές, Α και Β. Η παροχή Α κάλυπτε μέρος της διαφοράς μεταξύ του μισθού και των συντάξιμων αποδοχών. Τον Οκτώβριο του 2011, εξοφλήθηκε πλήρως και τερματίστηκε με τη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. Η παροχή Β προέβλεπε την εφάπαξ καταβολή φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση μέχρι περίπου 50 μηνιαίους μισθούς, ανάλογα με την περίοδο υπηρεσίας, και παραμένει σε ισχύ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών για τα δύο προγράμματα καθορισμένων παροχών στην Ελλάδα υπολογιζόταν ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναλογιστική εκτίμηση παρουσιάζονται πιο κάτω:

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ελλάδα (συνέχεια)

	2012	2011
Προεξοφλητικός συντελεστής	**3,56%**	5,06%
Αναμενόμενη απόδοση των επενδύσεων των προγραμμάτων	**3,56%**	4,88%
Ρυθμός μελλοντικής αύξησης μισθών	**0% για το 2013-2014 και 3,00% μετέπειτα**	0% για το 2012-2013 και 3,00% μετέπειτα

Το τρίτο πρόγραμμα αφορούσε εργαζόμενους που εργοδοτήθηκαν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2002 και ήταν πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Ηνωμένο Βασίλειο
Το προσωπικό της Εταιρίας στο Ηνωμένο Βασίλειο (1% του συνολικού προσωπικού της Εταιρίας) καλύπτεται από ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών για όλους τους υφιστάμενους εργαζομένους και ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών το οποίο έκλεισε τον Δεκέμβριο 2008 όσον αφορά τη συσσώρευση μελλοντικών ωφελημάτων για τα ενεργά μέλη του.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναλογιστική εκτίμηση παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
Προεξοφλητικός συντελεστής	**4,50%**	4,70%
Αναμενόμενη απόδοση των επενδύσεων των προγραμμάτων	**4,50%**	5,57%

Το δεύτερο πρόγραμμα είναι πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών και αφορά όλους τους εργαζομένους.

Ρουμανία
Η Εταιρία δεν λειτουργεί πρόγραμμα παροχής πρόσθετων ωφελημάτων αφυπηρέτησης στη Ρουμανία.

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών
Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	**96.817**	521.923
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	**(96.969)**	(463.713)
	(152)	58.210
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων μη χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων	**14.677**	6.486
Μη αναγνωρισμένο κόστος προϋπηρεσίας	**(418)**	(557)
Μη αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο λόγω του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης	**22.666**	28.361
Καθαρές υποχρεώσεις των προγραμμάτων αφυπηρέτησης που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό	**36.773**	92.500

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών (συνέχεια)

	2012	2011
	€000	€000
	€000	€000
Υποχρεώσεις (Σημ. 28)	**37.671**	93.374
Περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 24)	**(898)**	(874)
	36.773	92.500

Η κίνηση στην καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**528.409**	538.719
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	**2.080**	24.411
Τόκος επί των υποχρεώσεων	**4.452**	26.770
Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη)	**13.052**	(24.457)
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	**(7.533)**	(33.258)
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από την Εταιρία	**(4.006)**	(231)
Τερματισμός υπηρεσίας, περικοπές και διακανονισμοί	**11.048**	(4.836)
Συναλλαγματικές διαφορές από προγράμματα εξωτερικού	**1.363**	1.291
Τερματισμός προγράμματος	**(437.371)**	-
31 Δεκεμβρίου	**111.494**	528.409

Η κίνηση στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**463.713**	466.894
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	**4.259**	18.188
Αναλογιστικές ζημιές	**(1.039)**	(27.959)
Εισφορές εργοδότη	**55.241**	38.701
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	**(7.533)**	(33.258)
Τερματισμός προγράμματος	**(418.744)**	-
Συναλλαγματικές διαφορές από προγράμματα εξωτερικού	**1.072**	1.147
31 Δεκεμβρίου	**96.969**	463.713

Η πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων για το έτος 2012 ήταν κέρδος ύψους €3.423 χιλ. (2011: ζημιά €9.769 χιλ.).

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών (συνέχεια)

Οι κύριες κατηγορίες των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων σαν ποσοστό του συνόλου των περιουσιακών τους στοιχείων είναι:

	2012	2011
Μετοχές	**6%**	6%
Ομόλογα	**-**	47%
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**94%**	47%
	100%	100%

Τα περιουσιακά στοιχεία των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων περιλαμβάνουν τίτλους που έχει εκδώσει η Εταιρία, η εύλογη αξία των οποίων είναι:

	2012	2011
	€000	€000
Μετοχές	**2.587**	3.436
Ομόλογα	**-**	31.387
	2.587	34.823

Το έξοδο που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για προγράμματα καθορισμένων παροχών αναλύεται ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	**2.080**	24.411
Τόκος επί των υποχρεώσεων των προγραμμάτων	**4.452**	26.770
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	**(4.259)**	(18.188)
Απόσβεση του κόστους προϋπηρεσίας	**37**	82
Περικοπές και διακανονισμοί	**(1.216)**	(4.535)
	1.094	28.540

Το έξοδο που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για προγράμματα καθορισμένων παροχών αναλύεται ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Αναλογιστικές (ζημιές)/κέρδη στην υποχρέωση	**(13.052)**	24.457
Αναλογιστικές ζημιές στα περιουσιακά στοιχεία	**(1.039)**	(27.959)
Αλλαγή στο μη αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο λόγω αλλαγής του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης για σχέδιο με πλεόνασμα στα περιουσιακά στοιχεία	**5.270**	891
	(8.821)	(2.611)

9. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών (συνέχεια)

Οι εμπειρικές προσαρμογές και οι επιδράσεις τους στην καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων και στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων είναι:

	2012	2011	2010	2009	2008
	€000	€000	€000	€000	€000
Καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων των προγραμμάτων	**(111.494)**	(528.409)	(538.719)	(521.341)	(459.572)
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	**96.969**	463.713	466.894	417.153	279.219
(Έλλειμμα)	**(14.525)**	(64.696)	(71.825)	(104.188)	(180.353)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις των προγραμμάτων	**(841)**	(4.940)	(8.267)	661	(15.634)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων	**1.039**	(27.958)	7.811	98.896	(429.649)

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στις αναλογιστικές εκτιμήσεις

Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στις αναλογιστικές εκτιμήσεις απεικονίζει το ποσοστό στο οποίο οι υποχρεώσεις θα μπορούσαν να διακανονιστούν και καθορίζεται σύμφωνα με τις αποδόσεις της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς σε εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας με κατάλληλο νόμισμα και διάρκεια. Για τα προγράμματα της Εταιρίας στην Ευρωζώνη (Κύπρο και Ελλάδα) που αποτελούν το σύνολο των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, η Εταιρία υιοθέτησε τη μέθοδο επιτοκιακής καμπύλης χρησιμοποιώντας εταιρικά ομόλογα διαβάθμισης ΑΑ από το διεθνή δείκτη iBoxx Euro Corporates AA10+. Με αυτή τη μέθοδο, η κάθε μελλοντική πληρωμή υποχρέωσης προεξοφλήθηκε με διαφορετικό προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά την ακριβή χρονική στιγμή της πληρωμής της υποχρέωσης.

Για να καταλήξει στις παραδοχές για το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων, η Εταιρία, σε συνεννόηση με τους συμβούλους αναλογιστές, χρησιμοποιεί παραδοχές που αφορούν μελλοντικά γεγονότα για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων και οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες της αγοράς και μελλοντικές προβλέψεις κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το προβλεπόμενο ποσοστό απόδοσης των επενδύσεων και οι σχετικές παραδοχές αναπροσαρμόζονται ετησίως λαμβάνοντας υπόψη αναθεωρημένες προβλέψεις για τις μελλοντικές αποδόσεις της κάθε κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων, αλλαγές στη νομοθεσία που δυνατό να επηρεάσουν την επενδυτική στρατηγική, καθώς και μεταβολές στη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων.

10. Άλλα λειτουργικά έξοδα

	2012	2011
	€000	€000
Λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων και εξοπλισμού	**22.634**	25.488
Έξοδα διαφήμισης και προβολής	**25.709**	28.522
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ακινήτων και εξοπλισμού	**17.777**	17.614
Λοιπά έξοδα ακινήτων	**16.129**	15.273
Έξοδα τηλεπικοινωνίας και ταχυδρομικά έξοδα	**14.557**	14.874
Εκτυπωτικά έξοδα και έξοδα γραφικής ύλης	**4.662**	7.299
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 22)	**18.247**	19.760
Απομείωση ακινήτων (Σημ. 22)	**-**	1.816
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 23)	**7.324**	7.266
Εισφορά σε ταμείο προστασίας καταθετών	**8.406**	7.982
Ειδικός φόρος πιστωτικών ιδρυμάτων	**18.155**	18.725
Πρόβλεψη και διακανονισμοί επιδικιών ή υπό διαιτησία διαφορών	**8.457**	-
Διαγραφή άλλων περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού λόγω πώλησης των εργασιών στην Ελλάδα	**12.411**	-
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	**63.927**	64.288
	238.395	228.907
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	**9.710**	-
	248.105	228.907

Ο ειδικός φόρος πιστωτικών ιδρυμάτων υπολογίζεται στο 0,095% των καταθέσεων πελατών της Εταιρίας στην Κύπρο στο τέλος του προηγούμενου έτους. Κατά τη διάρκεια του 2013 έχουν επιβληθεί υψηλότερα ποσοστά στον ειδικό φόρο. Επιπρόσθετες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 47. Στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011, ο ειδικός φόρος συμπεριλήφθηκε στη γραμμή της φορολογίας στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων και έχει επαναταξινομηθεί στα Άλλα λειτουργικά έξοδα για σκοπούς σύγκρισης με την παρουσίαση στο τρέχον έτος.

Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης αποτελούνται κυρίως από το κόστος της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και την ετοιμασία του σχεδίου αναδιάρθρωσης της Εταιρίας.

Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα περιλαμβάνουν τις αμοιβές (συμπεριλαμβανομένων των φόρων) των ανεξάρτητων ελεγκτών της Εταιρίας για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στην Εταιρία τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας	**832**	961
Λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης, συμπεριλαμβανομένης της επισκόπησης ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων	**101**	271
Φορολογικές υπηρεσίες	**312**	455
Λοιπές υπηρεσίες	**445**	161
	1.690	1.848

11.Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου

Η Εταιρία έχει συμμετάσχει στην ανταλλαγή των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) στα πλαίσια της Συμμετοχής Ιδιωτών Επενδυτών ('PSI') που ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο/Απρίλιο του 2012 στη βάση των όρων που περιγράφονται πιο κάτω:

- Διαγραφή του 53,5% της ονομαστικής αξίας των υφιστάμενων ΟΕΔ.
- Απόκτηση νέων ΟΕΔ ονομαστικής αξίας ίσης με το 31,5% των ΟΕΔ που έχουν ανταλλαγεί. Τα νέα ομόλογα θα εξοφληθούν σταδιακά σε 11 έως 30 χρόνια (μέχρι το 2042) και θα φέρουν τόκο ίσο με 2,00% για τα έτη 2013-2015, 3,00% για τα έτη 2016-2020, 3,65% για το έτος 2021 και 4,30% μετέπειτα (2022-2042).
- Άμεση αποπληρωμή του 15% της ονομαστικής αξίας των ΟΕΔ που έχουν ανταλλαγεί με βραχυπρόθεσμους τίτλους (λήξης σε 1-2 χρόνια) εκδομένους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) που φέρουν επιτόκια της αγοράς.
- Πληρωμή των δεδουλευμένων τόκων μέσω τίτλων του ΕΤΧΣ διάρκειας έξι μηνών που φέρουν επιτόκια της αγοράς.
- Αποσπώμενους τίτλους συνδεδεμένους με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας με ονομαστική αξία ίση με τα νέα ΟΕΔ του κάθε κατόχου. Οι τίτλοι προνοούν την πληρωμή μέχρι 1% του ονομαστικού τους ποσού ετησίως, αρχίζοντας από το 2015, σε περίπτωση που η αύξηση στο ΑΕΠ υπερβεί ορισμένα όρια.

Η ονομαστική αξία των ΟΕΔ μετά την ανταλλαγή στα πλαίσια του PSI έχει διαμορφωθεί ως ακολούθως:

	Ονομαστική Αξία
	€000
1 Ιανουαρίου 2012	2.075.492
Αναπροσαρμογή ονομαστικής αξίας ΟΕΔ (στα ΟΕΔ συνδεδεμένα με δείκτες πληθωρισμού)	162.609
Αναπροσαρμοσμένη ονομαστική αξία ΟΕΔ κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής στα πλαίσια του PSI	**2.238.101**
Νέα ΟΕΔ που προέκυψαν μετά την ανταλλαγή (31,5% της ονομαστικής αξίας των παλαιών ΟΕΔ)	**705.002**

Τα νέα ΟΕΔ αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία τους κατά την ημέρα της ανταλλαγής στα πλαίσια του PSI με μέση τιμή 21% της ονομαστικής τους αξίας, βασισμένη στην τιμή εξαργύρωσης των συμβάσεων ανταλλαγής κινδύνου αθέτησης (credit default swaps) των ΟΕΔ στη σχετική δημοπρασία. Τα νέα ΟΕΔ ταξινομήθηκαν στην κατηγορία επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση.

Η λογιστική αξία των ΟΕΔ κατά την αρχική αναγνώριση παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Λογιστική αξία
	€000
1 Ιανουαρίου 2012	612.846
Ανταλλαγή παλαιών ΟΕΔ με ομόλογα ΕΤΧΣ (15,0% της ονομαστικής αξίας των παλαιών ΟΕΔ πλέον δεδουλευμένοι τόκοι)	(353.896)
Ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση των νέων ΟΕΔ	(109.308)
Νέα ΟΕΔ που προέκυψαν μετά την ανταλλαγή	**149.642**

Οι αποσπώμενοι τίτλοι συνδεδεμένοι με το ΑΕΠ επιμετρήθηκαν κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία τους, η οποία ήταν μηδέν.

11. Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (συνέχεια)

Η απομείωση, των ΟΕΔ και η μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Απομείωση των παλαιών ΟΕΔ	**-**	1.356.118
Ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση των νέων ΟΕΔ	**109.308**	-
Μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	**34.265**	363.646
Σύνολο απομείωσης σύμφωνα με την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	**143.573**	1.719.764

Τα παράγωγα που χρησιμοποιούνταν για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου των ΟΕΔ έχουν τερματιστεί κατά το 2012.

Τον Δεκέμβριο 2012, η Εταιρία συμμετείχε στο εθελοντικό πρόγραμμα επαναγοράς των ΟΕΔ από την Ελληνική Δημοκρατία. Σαν αποτέλεσμα, η Εταιρία πώλησε όλα τα Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε και πραγματοποίησε κέρδος ύψους €96.515 χιλ.(Σημ.7)

12. Φορολογία

	2012	2011
	€000	€000
Τρέχουσα φορολογία:		
- Κύπρου	**1.487**	31.874
- εξωτερικού	**(11.412)**	7.921
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας	**8**	7
Αναβαλλόμενη φορολογία	**22.632**	(41.175)
Αναπροσαρμογή φόρων προηγούμενων ετών	**(152)**	(1.567)
	12.563	(2.940)

12. Φορολογία (συνέχεια)

Η συμφωνία της φορολογίας εισοδήματος με τις ζημιές πριν τη φορολογία με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Ζημιές πριν τη φορολογία	**(2.203.368)**	(1.371.870)
Φόρος με τους κανονικούς συντελεστές στην Κύπρο	**(220.329)**	(136.450)
Φορολογική επίδραση:		
- δαπανών που δεν εκπίπτουν	**28.288**	136.127
- δαπανών που εκπίπτουν και έχουν χρεωθεί απευθείας στα αποθεματικά	**-**	(3.463)
- ζημιών που δεν εκπίπτουν/(εσόδων) που δεν φορολογούνται	**4.670**	(3.685)
- διαφορών στους φορολογικούς συντελεστές μεταξύ Κύπρου και εξωτερικού	**9.616**	6.098
Επίδραση φορολογίας στις ζημιές στις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία	**190.470**	**-**
	12.715	(1.373)
Αναπροσαρμογή φόρων προηγούμενων ετών	**(152)**	(1.567)
	12.563	(2.940)

Ο εταιρικός φόρος στην Κύπρο υπολογίζεται με συντελεστή 10% στο φορολογητέο εισόδημα. Οι δαπάνες που δεν εκπίπτουν για το έτος 2011 περιλαμβάνουν διαγραφή 53,5% της ονομαστικής αξίας των ΟΕΔ (Σημ. 11).

Η έκτακτη εισφορά για την άμυνα στα εισοδήματα από ενοίκια είναι 3% και στους τόκους από τη διεξαγωγή μη συνήθων εργασιών είναι 15% (ο συντελεστής μέχρι 31 Αυγούστου 2011 ήταν 10%).

Τα κέρδη της Εταιρίας από δραστηριότητες στο εξωτερικό φορολογούνται με τους συντελεστές που ισχύουν στις αντίστοιχες χώρες, που κατά το 2012 ήταν: Ελλάδα 20% (2011: 20%), Ρουμανία 16% (2011: 16%) και Ηνωμένο Βασίλειο 26% μέχρι 31 Μαρτίου 2012 και 24% μετέπειτα (2011: 28% μέχρι 31 Μαρτίου 2011 και 26% μετέπειτα).

12. Φορολογία (συνέχεια)

Οι συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	31 Δεκεμβρίου	
	2012	2011
	€000	€000
Λήξη εντός 4 ετών	**3.917**	140.669
Λήξη από 5 έως 10 έτη	**2.387.816**	5.488
	2.391.733	146.157

Δεν χρησιμοποιήθηκαν ζημιές προηγούμενων ετών κατά το 2012 (2011:€3.997 χιλ.). Αναμένεται ότι μέρος των υπόλοιπων φορολογικών ζημιών θα χρησιμοποιηθεί κατά τα επόμενα έτη με βάση τα πλάνα που έχει καταρτίσει η διοίκηση της Εταιρίας.

Οι συνολικές φορολογικές ζημιές στις οποίες αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	31 Δεκεμβρίου	
	2012	2011
	€000	€000
Λήξη εντός 4 ετών	**3.917**	140.669
Λήξη από 5 έως 10 έτη	**295.580**	5.488
	299.497	146.157

Στην περίπτωση διανομής των αδιανέμητων αποθεματικών των υποκαταστημάτων και θυγατρικών εξωτερικού, θα προκύψει πρόσθετη φορολογία περίπου €2,3 εκατ. (2011: €2,3 εκατ.) για την οποία δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Αναβαλλόμενη φορολογία

Το υπόλοιπο της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης αφορά:

	2012	2011
	€000	€000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	**4.219**	11.991
Επανεκτίμηση ακινήτων	**15.278**	21.442
Επανεκτίμηση επενδύσεων	**60**	(51.395)
Φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται στα επόμενα έτη	**(31.203)**	(19.900)
Άλλες προσωρινές διαφορές	**(2.025)**	3.080
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	**(13.671)**	(34.782)

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (Σημ. 24)	**(33.228)**	(83.276)
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση (Σημ. 28)	**19.557**	48.494
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	**(13.671)**	(34.782)

12. Φορολογία (συνέχεια)

Αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής (απαίτησης)/υποχρέωσης παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**(34.782)**	434
Αλλαγή λογιστικής πολιτικής (Σημ. 2)	**-**	(2.312)
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρία	**(95)**	-
Αναβαλλόμενη φορολογία που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	**22.632**	(41.175)
Αναβαλλόμενη φορολογία που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια	**(1.378)**	8.250
Συναλλαγματικές διαφορές	**(48)**	21
31 Δεκεμβρίου	**(13.671)**	(34.782)

Η ανάλυση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογίας που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	**(7.951)**	2.277
Επανεκτίμηση επενδύσεων	**51.455**	(46.014)
Φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται στα επόμενα έτη	**(11.342)**	(2.904)
Άλλες προσωρινές διαφορές	**(9.530)**	5.466
	22.632	(41.175)

Η Εταιρία αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €223.707 χιλ. κατά το 2012 η οποία σχετίζεται με τη ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση των νέων ΟΕΔ και τη μετέπειτα επανεκτίμηση τους. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 αυτή η απαίτηση έχει αναστραφεί καθώς δεν αναμένεται να ανακτηθεί (Σημ. 47).

13. Κέρδη κατά μετοχή

	2012	2011
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή		
Ζημιές μετά τη φορολογία (€ χιλ.)	**(2.215.931)**	(1.368.930)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των μετοχών της Εταιρίας (χιλ.)	**1.545.287**	897.363
Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή (σεντ)	**(143,4)**	(152,6)

Ο μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, δεν έχει αναπροσαρμοστεί αναδρομικά για τις χαριστικές μετοχές που εκδόθηκαν ως μέρος της έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης και την μετατροπής των ΜΑΕΚ(Σημ.34) κατά τον Μάρτιο του 2012 αφού δεν προέκυψε οποιοδήποτε χαριστικό στοιχείο από τις μετοχές αυτές.

13. Κέρδη κατά μετοχή (συνέχεια)

Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου και τα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 δεν θεωρούνταν δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε μετοχές για σκοπούς υπολογισμού των μειωμένων κερδών κατά μετοχή γιατί η μετατροπή τους σε μετοχές θα μείωνε τις ζημιές κατά μετοχή.

Οι συναλλαγές μετοχών που πραγματοποιήθηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2012 αλλά πριν την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων και θα άλλαζαν σημαντικά τον αριθμό των συνήθων μετοχών ή των δυνητικών συνήθων μετοχών στις 31 Δεκεμβρίου 2012 παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 30 και 47, αντίστοιχα.

14. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες

	2012	2011
	€000	€000
Μετρητά	**185.771**	151.244
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**469.483**	1.091.461
	655.254	1.242.705

Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**1.553.587**	2.425.778

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες περιλαμβάνουν υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας οι οποίες ανέρχονται σε €469.483 χιλ. (2011: €715.449 χιλ.).

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες και των τοποθετήσεων σε τράπεζες από ανεξάρτητους οίκους παρουσιάζεται στη Σημείωση 40.

Οι τοποθετήσεις σε τράπεζες φέρουν τόκο με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο της σχετικής χρονικής περιόδου και νομίσματος.

15. Επενδύσεις

	2012	2011
	€000	€000
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**14.423**	18.655
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**368.742**	485.929
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	1.049.069
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**710.796**	1.012.570
	1.093.961	2.566.223

Οι επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση σε συμφωνίες επαναγοράς με τράπεζες, παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**-**	26.544
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**694.287**	718.719
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	148.698
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**40.460**	44.109
	734.747	938.070

Όλες οι επενδύσεις που έχουν δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια των συμφωνιών επαναγοράς, μπορούν είτε να πωληθούν είτε να επανεκχωρηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο.

15. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επίσης, στους λογαριασμούς εταιριών Συγκροτήματος περιλαμβάνονται ποσά που αφορούν ομόλογα που έχουν εκδοθεί για σκοπούς χρηματοδότησης από εταιρίες του Συγκροτήματος. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 η αξία αυτών των ομολόγων ήταν €1.051.750 χιλ. (2011: €1.622.143 χιλ.).

Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	Επενδύσεις προς εμπορία		**Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων**		**Σύνολο**	
	2012	2011	**2012**	2011	**2012**	2011
	€000	€000	**€000**	€000	**€000**	€000
Ομόλογα	**-**	-	**12.918**	43.630	**12.918**	43.630
Μετοχές	**1.505**	1.569	**-**	-	**1.505**	1.569
	1.505	1.569	**12.918**	43.630	**14.423**	45.199
Ομόλογα						
Κυπριακής κυβέρνησης	**-**	-	**12.918**	17.546	**12.918**	17.546
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	**-**	-	**-**	26.084	**-**	26.084
	-	-	**12.918**	43.630	**12.918**	43.630
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**-**	-	**12.918**	17.546	**12.918**	17.546
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	**-**	-	**-**	26.084	**-**	26.084
	-	-	**12.918**	43.630	**12.918**	43.630
Μετοχές						
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**1.505**	1.569	-	-	**1.505**	1.569

Οι μετοχές στην κατηγορία άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αντιπροσωπεύουν επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου που το Συγκρότημα διαχειρίζεται στη βάση της εύλογης τους αξίας. Τα ομόλογα στην κατηγορία αυτή είχαν κατηγοριοποιηθεί αρχικά στην εύλογη αξία για να απαλειφθεί μια ανακολουθία σε σχέση με την επιμέτρηση των παραγώγων που χρησιμοποιούνταν για την οικονομική αντιστάθμιση αυτών των μέσων.

15. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

	2012	2011
	€000	€000
Ομόλογα	**999.730**	1.160.311
Μετοχές	**63.299**	44.337
	1.063.029	1.204.648

Ομόλογα		
Γαλλικής κυβέρνησης	**505.890**	487.200
Άλλων κυβερνήσεων	**196.203**	136.963
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	**297.637**	536.148
	999.730	1.160.311
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	**999.730**	1.159.557
Μη εισηγμένα πιστοποιητικά καταθέσεων και ομόλογα τραπεζών και τοπικών αρχών	**-**	754
	999.730	1.160.311
Γεωγραφική κατανομή με βάση την έδρα του εκδότη		
Κύπρος	**-**	1.196
Ηνωμένο Βασίλειο	**6.406**	145.514
Γαλλία	**509.745**	513.542
Γερμανία	**47.410**	85.623
Ιταλία	**51.536**	21.294
Άλλες Ευρωπαϊκές χώρες	**112.360**	259.970
Η.Π.Α. και Καναδάς	**-**	49.062
Αυστραλία	**-**	25.236
Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων	**272.273**	10.131
Υπερεθνικοί οργανισμοί	**-**	48.743
	999.730	1.160.311

Μετοχές		
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**7.802**	6.915
Εισηγμένες σε άλλα χρηματιστήρια	**54.693**	37.356
Μη εισηγμένες	**804**	66
	63.299	44.337

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 δεν υπήρχαν ομόλογα στην κατηγορία επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση που να αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση ως απομειωμένα (2011: €754 χιλ.).

15. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις

	Κρατούμενες μέχρι τη λήξη		**Δάνεια και απαιτήσεις**	
	2012	2011	**2012**	2011
	€000	€000	**€000**	€000
Ομόλογα	**-**	1.197.767	**751.256**	1.056.679
Κυπριακής κυβέρνησης	**-**	-	**749.981**	511.833
Άλλων κυβερνήσεων	**-**	550.291	**-**	544.846
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	**-**	647.476	**1.275**	-
	-	1.197.767	**751.256**	1.056.679
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**-**	23.577	**630.052**	511.833
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	**-**	1.142.788	**121.204**	544.846
Μη εισηγμένα πιστοποιητικά καταθέσεων και ομόλογα τραπεζών	**-**	31.402	**-**	-
	-	1.197.767	**751.256**	1.056.679
Γεωγραφική κατανομή με βάση την έδρα του εκδότη				
Κύπρος	**-**	41.259	**751.256**	511.833
Ελλάδα	**-**	215.696	**-**	544.846
Ηνωμένο Βασίλειο	**-**	22.302	**-**	-
Γαλλία	**-**	56.950	**-**	-
Ιρλανδία	**-**	363.493	**-**	-
Άλλες Ευρωπαϊκές χώρες	**-**	146.356	**-**	-
Η.Π.Α και Καναδάς	**-**	140.298	**-**	-
Ρουμανία	**-**	11.527	**-**	-
Ιταλία	**-**	135.741	**-**	-
Άλλες χώρες	**-**	31.402	**-**	-
Υπερεθνικοί οργανισμοί	**-**	32.743	**-**	-
	-	1.197.767	**751.256**	1.056.679

Τα δάνεια και απαιτήσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνουν ομόλογα ύψους €1.275 χιλ. (2011: €544.846 χιλ.) που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση ως απομειωμένα. Οι επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη στις 31 Δεκεμβρίου 2011 περιλαμβάνει ομόλογα ύψους €68.000 χιλ. που αξιολογήθηκαν σε ατομική βάση ως απομειωμένα.

15. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επαναταξινόμηση επενδύσεων

Επαναταξινόμηση επενδύσεων προς εμπορία
Την 1 Απριλίου 2010, λόγω της κρίσης στις παγκόσμιες αγορές, η Εταιρία προσδιόρισε τις επενδύσεις τις οποίες δεν είχε πρόθεση να εμπορευτεί ή να πωλήσει στο εγγύς μέλλον. Αυτές οι επενδύσεις σε ομόλογα επαναταξινομήθηκαν από την κατηγορία επενδύσεις προς εμπορία στα δάνεια και απαιτήσεις.

Επαναταξινόμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση στα δάνεια και απαιτήσεις
Την 1 Οκτωβρίου 2008 και στις 30 Ιουνίου 2011 η Εταιρία επαναταξινόμησε ορισμένα ομόλογα από την κατηγορία επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις, ενόψει του γεγονότος ότι δεν υπήρχε ενεργός αγορά για τα εν λόγω ομόλογα και η Εταιρία είχε την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα κρατήσει για το προσεχές προβλέψιμο μέλλον.

Επαναταξινόμηση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση
Την 1 Νοεμβρίου 2012, στα πλαίσια βελτιστοποίησης των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειάς της, η Εταιρία επαναξιολόγησε τις πολιτικές της σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο επενδύσεών της και αποφάσισε να επαναταξινομήσει όλα τα ομόλογα τα οποία προηγουμένως ταξινομήθηκαν ως κρατούμενα μέχρι τη λήξη στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση έτσι ώστε να είναι σε θέση να πωλήσει τα εν λόγω ομόλογα αν και εφόσον χρειαστεί. Σαν αποτέλεσμα, η Εταιρία δεν δικαιούται να ταξινομήσει οποιαδήποτε επένδυση στην κατηγορία επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη για τα επόμενα δύο οικονομικά έτη.

15. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επαναταξινόμηση επενδύσεων (συνέχεια)

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ομόλογα τα οποία έχουν επαναταξινομηθεί από την Εταιρία, κατά την ημερομηνία επαναταξινόμησης.

	Ημερομηνία επαναταξινόμησης	Λογιστική και εύλογη αξία κατά την ημερομηνία επαναταξι-νόμησης	31 Δεκεμβρίου 2012		31 Δεκεμβρίου 2011		Έτος 2012		Πραγματικό επιτόκιο κατά την ημερομηνία επαναταξι-νόμησης
			Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Επιπρόσθετη ζημιά στα αποτελέσματα αν δεν είχαν επαναταξινο-μηθεί	Επιπρόσθετη ζημιά στα συνολικά εισοδήματα αν δεν είχαν επαναταξινομηθεί	
		€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	
Επαναταξινόμηση επενδύσεων προς εμπορία:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Απριλίου 2010	34.810	39.650	28.105	36.125	33.546	(5.441)	-	1,2%-4,4%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση:									
- στα δάνεια και απαιτήσεις	1 Οκτωβρίου 2008	163.407	167.493	131.305	172.579	159.045	-	(36.188)	4,6%-4,7%
- στα δάνεια και απαιτήσεις	30 Ιουνίου 2011	250.839	280.570	203.585	258.922	221.202	-	(76.985)	2,8%-6,3%
Επαναταξινόμηση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη:									
- στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1 Νοεμβρίου 2012	106.877	108.107	108.107	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	0,4%-3,1%

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η αξία συμβολαίων και η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012			2011		
	Αξία συμβολαίων	**Εύλογη αξία**		Αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Περιουσιακά στοιχεία	**Υποχρεώσεις**		Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
	€000	**€000**	**€000**	€000	€000	€000
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	**865.293**	**3.307**	**5.127**	487.708	2.618	3.136
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	**4.983.832**	**11.122**	**27.264**	2.921.228	81.648	8.704
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	**285.430**	**1.299**	**30.372**	2.113.671	97.569	62.758
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	**40.408**	**363**	**363**	42.194	511	150
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	**74.118**	**7.275**	**7.240**	459.717	8.364	9.237
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	**15.040**	**3**	**405**	69.238	25	422
	6.264.121	**23.369**	**70.771**	6.093.756	190.735	84.407
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	**786.663**	**3.416**	**90.310**	2.427.596	2.416	395.694
Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	**226.072**	**-**	**22.721**	248.084	583	8.001
	1.012.735	**3.416**	**113.031**	2.675.680	2.999	403.695
Σύνολο	**7.276.856**	**26.785**	**183.802**	8.769.436	193.734	488.102

Η χρήση των παραγώγων αποτελεί μέρος των συνήθων εργασιών της Εταιρίας. Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται από την Εταιρία για τη διαχείριση κινδύνων που προκύπτουν από τη διακύμανση των επιτοκίων, των τιμών συναλλάγματος και των δεικτών τιμών μετοχών. Παράγωγα διατίθενται επίσης σε πελάτες ως προϊόντα διαχείρισης κινδύνων.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος είναι ανέκκλητες συμφωνίες αγοράς ή πώλησης συγκεκριμένης ποσότητας ξένου συναλλάγματος σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία και τιμή.

Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος περιλαμβάνουν τα απλά συμβόλαια και τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος διέπουν την ανταλλαγή συγκεκριμένων ποσών δύο νομισμάτων στην τρέχουσα τιμή και την δέσμευση επαναντταλλαγής τους σε συγκεκριμένη τιμή στη λήξη. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων είναι συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων όπου οι ταμειακές ροές είναι σε διαφορετικά νομίσματα.

Στα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν τόκους με βάση ένα σταθερό και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο πάνω σε καθορισμένο ονομαστικό ποσό, σε καθορισμένες χρονικές περιόδους.

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Τα συμβόλαια ανταλλαγής συνδεδεμένα με τον πληθωρισμό είναι εξειδικευμένα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων κάτω από τα οποία δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάσουν ένα σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο συνδεδεμένο με τον πληθωρισμό πάνω σε καθορισμένο ονομαστικό ποσό, σε καθορισμένες χρονικές περιόδους. Τα παράγωγα αυτά χρησιμοποιούνταν για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου των ΟΕΔ και έχουν τερματιστεί κατά το 2012.

Τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε επιτόκια, συνάλλαγμα και δείκτες τιμών μετοχών παρέχουν το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση στον αγοραστή, είτε να αγοράσει είτε να πωλήσει τις υποκείμενες αξίες σε συγκεκριμένη τιμή πριν ή κατά συγκεκριμένη ημερομηνία.

Τα συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων προστατεύουν τον κάτοχό τους από τον κίνδυνο διακύμανσης των επιτοκίων πάνω ή κάτω από ένα συγκεκριμένο επιτόκιο, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Στα συμβόλαια ανταλλαγής αγαθών δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάξουν μια σταθερή τιμή ενός αγαθού με μια κυμαινόμενη (‘αγοράς’) τιμή σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία.

Ο πιστωτικός κίνδυνος από τα παράγωγα αντιπροσωπεύει το κόστος αναπλήρωσης των συμβολαίων κατά την ημερομηνία αναφοράς. Ο πιστωτικός κίνδυνος που απορρέει από αυτές τις πράξεις τυγχάνει χειρισμού στα πλαίσια των διαδικασιών που ακολουθούνται για όλες τις παρεχόμενες πιστωτικές διευκολύνσεις σε τράπεζες ή πελάτες.

Η αξία των συμβολαίων ορισμένων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρέχει μια βάση σύγκρισής τους με άλλα μέσα που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, χωρίς όμως να είναι ενδεικτική του ύψους των μελλοντικών ταμειακών ροών ή της παρούσας εύλογης αξίας τους, και επομένως δεν είναι ενδεικτική της έκθεσης της Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο ή σε κίνδυνο από μεταβολές στις τρέχουσες τιμές.

Η εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να είναι θετική (περιουσιακό στοιχείο) ή αρνητική (υποχρέωση) ως αποτέλεσμα των μεταβολών στα επιτόκια, τις τιμές συναλλάγματος, ή τους δείκτες τιμών μετοχών, ανάλογα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου. Η συνολική καθαρή εύλογη αξία τους μπορεί να μεταβάλλεται σημαντικά με την πάροδο του χρόνου.

Αντισταθμιστική λογιστική

Η Εταιρία εφαρμόζει αντισταθμιστική λογιστική μέσω αντισταθμίσεων εύλογης αξίας χρησιμοποιώντας παράγωγα, νοουμένου ότι τηρούνται τα απαιτούμενα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Επίσης προβαίνει σε συναλλαγές σε παράγωγα τα οποία αποτελούν οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων (από μεταβολές στις τιμές επιτοκίων ή συναλλάγματος) αλλά δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Σαν αποτέλεσμα, τα παράγωγα αυτά αναγνωρίζονται ως παράγωγα για σκοπούς εμπορίας και τα κέρδη ή οι ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του παραγώγου αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Η Εταιρία χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή αρνητική μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων διαθέσιμων προς πώληση που φέρουν σταθερό επιτόκιο και δανείων και καταθέσεων πελατών σταθερού επιτοκίου.

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Αντισταθμιστική λογιστική (συνέχεια)

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Ο ισολογισμός της Εταιρίας επηρεάζεται από συναλλαγματικές διαφορές μεταξύ του Ευρώ και των νομισμάτων λειτουργίας των υποκαταστημάτων εξωτερικού. Η Εταιρία αντισταθμίζει τον δομικό συναλλαγματικό κίνδυνο όταν κρίνει ότι το κόστος αυτής της αντιστάθμισης είναι εντός αποδεκτών πλαισίων (σε σχέση με τον κίνδυνο που διατρέχει η Εταιρία). Αυτές οι αντισταθμίσεις πραγματοποιούνται μέσω δανεισμού ή παραγώγων στο ίδιο νόμισμα με το νόμισμα λειτουργίας των υποκαταστημάτων εξωτερικού και μέσω προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, καταθέσεις και προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος ύψους €908 χιλ. (2011: €56.757 χιλ.) έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμιστικά μέσα από τα οποία προέκυψε ζημιά €6.243 χιλ. (2011: €1.933 χιλ.) η οποία αναγνωρίστηκε στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος' στα ίδια κεφάλαια έναντι των κερδών/ζημιών από τη μετατροπή σε Ευρώ της αντίστοιχης καθαρής θέσης των θυγατρικών και υποκαταστημάτων εξωτερικού.

17. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την λογιστική και εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Εταιρίας.

	2012		2011	
	Λογιστική αξία	**Εύλογη αξία**	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
	€000	**€000**	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**655.254**	**655.254**	1.242.705	1.242.705
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**1.553.587**	**1.553.587**	2.425.778	2.425.778
Συμφωνίες επαναπώλησης	**-**	**-**	215.936	215.936
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**14.423**	**14.423**	45.199	45.199
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**1.063.029**	**1.063.029**	1.204.648	1.204.648
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	**-**	1.197.767	1.066.468
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**751.256**	**590.192**	1.056.679	926.258
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**26.785**	**26.785**	193.734	193.734
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**20.873.053**	**20.873.053**	24.145.674	24.145.674
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**185.606**	**185.606**	314.930	314.930
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	**25.122.993**	**24.961.929**	32.043.050	31.781.330
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	**256.831**	**256.831**	2.999.470	2.999.470
Συμφωνίες επαναγοράς	**607.773**	**607.773**	785.993	785.993
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**183.802**	**183.802**	488.102	488.102
Καταθέσεις πελατών	**25.880.056**	**25.880.056**	28.223.101	28.223.101
Ομολογιακά δάνεια	**15.389**	**14.420**	20.319	22.431
Δανειακό κεφάλαιο	**126.372**	**43.318**	121.452	79.634
Λοιπές υποχρεώσεις	**127.494**	**127.494**	51.424	51.424
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	**27.197.717**	**27.113.694**	32.689.861	32.650.155

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς και δεν αντιπροσωπεύει οποιεσδήποτε προσδοκίες ως προς τη μελλοντική τους αξία.

Τα δάνεια είναι κυρίως κυμαινόμενου επιτοκίου και παρουσιάζονται μετά την απομείωση η οποία αντιπροσωπεύει τον έμφυτο πιστωτικό κίνδυνο.

17. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

Οι καταθέσεις όψεως και ταμιευτηρίου είναι πληρωτέες σε πρώτη ζήτηση και η λογιστική τους αξία αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία τους.

Η εύλογη αξία των καταθέσεων προθεσμίας ή με προειδοποίηση με κυμαινόμενο επιτόκιο δεν διαφέρει από τη λογιστική τους αξία. Η εύλογη αξία των καταθέσεων με σταθερό επιτόκιο βασίζεται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια για νέες καταθέσεις με την ίδια εναπομείνουσα περίοδο λήξης και δεν διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική τους αξία. Το μεγαλύτερο μέρος των καταθέσεων (82%) λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (Σημ. 42).

Η Εταιρία χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας:
Επίπεδο 1: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Επίπεδο 2: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επίπεδο 3: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με την χρήση μοντέλων αποτίμησης, περιγράφεται πιο κάτω. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις της Εταιρίας σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς αποτελούνται από συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων, συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών και συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων. Τα μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνότερα περιλαμβάνουν τα μοντέλα προθεσμιακής τιμολόγησης (forward pricing models) και μοντέλα ανταλλαγής ταμειακών ροών (swap models), χρησιμοποιώντας υπολογισμούς παρούσας αξίας. Τα μοντέλα χρησιμοποιούν διάφορα δεδομένα συμπεριλαμβανομένων της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλόμενων μερών, τρέχουσες ισοτιμίες συναλλάγματος, προθεσμιακές τιμές συναλλάγματος καθώς και καμπύλες επιτοκίων και πληθωρισμού.

Η Εταιρία δεν έχει στην κατοχή της σημαντικά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης που δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση και άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων που αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης ή τιμολόγησης, αποτελούνται κυρίως από μη-εισηγμένες μετοχές και ομόλογα. Αυτά τα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης που άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε σε μη-παρατηρήσιμα στοιχεία.

Τα παρατηρήσιμα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των μη-εισηγμένων μετοχών και ομολόγων περιλαμβάνουν, όπου ισχύει, τρέχουσες και αναμενόμενες τιμές επιτοκίων της αγοράς, αναμενόμενα από την αγορά ποσοστά αθέτησης, τον κίνδυνο της χώρας και τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου μέρους, καθώς και εκπτώσεις ρευστότητας.

Τα μη-παρατηρήσιμα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των μη-εισηγμένων μετοχών και ομολόγων περιλαμβάνουν παραδοχές σχετικά με τη μελλοντική οικονομική απόδοση της επενδυόμενης επιχείρησης, το προφίλ του κινδύνου της, καθώς και παραδοχές σχετικά με τον κλάδο της οικονομίας και τον γεωγραφικό τομέα όπου η επενδυόμενη επιχείρηση δραστηριοποιείται.

17. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά επίπεδο παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	**Σύνολο**
	€000	€000	€000	**€000**
2012				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	3.307	-	**3.307**
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	11.122	-	**11.122**
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	1.299	-	**1.299**
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	363	-	**363**
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.275	-	**7.275**
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	3	-	**3**
Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	3.416	-	**3.416**
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων				
Επενδύσεις προς εμπορία	1.505	-	-	**1.505**
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	12.918	-	**12.918**
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.063.029	-	-	**1.063.029**
	1.064.534	**39.703**	**-**	**1.104.237**

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	5.127	-	**5.127**
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	27.264	-	**27.264**
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	30.372	-	**30.372**
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	363	-	**363**
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.240	-	**7.240**
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	405	-	**405**
Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	**-**	90.310	-	**90.310**
Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος		22.721		**22.721**
	-	**183.802**	**-**	**183.802**

17. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	**Σύνολο**
	€000	€000	€000	**€000**
2011				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	2.618	-	**2.618**
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	81.648	-	**81.648**
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	97.457	112	**97.569**
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	511	-	**511**
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	8.320	44	**8.364**
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	25	-	**25**
Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	2.416	-	**2.416**
Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	583	-	**583**
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων				
Επενδύσεις προς εμπορία	1.569	-	-	**1.569**
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	26.084	17.546	-	**43.630**
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	1.204.582	66	-	**1.204.648**
	1.232.235	**211.190**	**156**	**1.443.581**

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	3.136	-	**3.136**
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	8.704	-	**8.704**
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	62.758	-	**62.758**
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	150	-	**150**
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς σε δείκτες τιμών μετοχών	-	7.805	1.432	**9.237**
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	422	-	**422**
Παράγωγα αντισταθμίσεων εύλογης αξίας				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	**-**	395.694	-	**395.694**
Παράγωγα αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος		8.001		**8.001**
	-	**486.670**	**1.432**	**488.102**

17. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων (συνέχεια)

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών μέσων που κατατάχθηκαν στο Επίπεδο 3 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας			
	Περιουσιακά στοιχεία	**Υποχρεώσεις**	Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
	2012		2011	
	€000	**€000**	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**156**	**(1.432)**	919	(535)
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	**-**	**-**	(763)	(897)
Πραγματοποιηθείσες (ζημιές)/κέρδη που αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	**(156)**	**726**	-	-
Πωλήσεις	**-**	**706**	-	-
31 Δεκεμβρίου	**-**	**-**	156	(1.432)

Κατά το 2012 και το 2011 δεν υπήρχαν σημαντικές μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2.

18. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	2012	2011
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**23.635.125**	25.055.940
Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων (Σημ. 19)	**356.209**	406.514
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	**23.991.334**	25.462.454
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (Σημ. 40)	**(3.118.281)**	(1.316.780)
	20.873.053	24.145.674

Τα δάνεια και απαιτήσεις περιλαμβάνουν στεγαστικά δάνεια ύψους €1.122 εκατ. (2011: €1.045 εκατ.) στην Κύπρο και €620 εκατ. (2011: €762 εκατ.) στην Ελλάδα τα οποία έχουν παραχωρηθεί ως εξασφάλιση για την έκδοση καλυμμένων αξιογράφων από την Εταιρία κατά το 2011 στο πλαίσιο του Προγράμματος έκδοσης Καλυμμένων Αξιογράφων ύψους μέχρι €5 δις (Σημ. 27).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €1.439 εκατ. τα οποία έχουν ενεχυριαστεί προς όφελος της Κυπριακής Δημοκρατίας ως εξασφάλιση για την παροχή ειδικών κυβερνητικών τίτλων ύψους €1.052 εκατ. οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν ως εξασφάλιση για τη λήψη χρηματοδότησης στα πλαίσια εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του Ευρώ. Το προϊόν της εν λόγω χρηματοδότησης έχει χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση στεγαστικών δανείων και δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Κατά το 2012 οι ειδικοί κυβερνητικοί τίτλοι έληξαν.

Περισσότερες αναλύσεις και πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς και ανάλυση των προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρουσιάζονται στη Σημείωση 40.

19. Απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων

	2012	2011
	€000	€000
Μικτή επένδυση και παρούσα αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	**356.209**	406.514
Αποπληρωτέα		
- εντός ενός έτους	**11.992**	11.873
- μεταξύ ενός και πέντε ετών	**164.556**	196.998
- πέραν των πέντε ετών	**179.661**	197.643
Μικτή επένδυση και παρούσα αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	**356.209**	406.514
Ανά γεωγραφικό τομέα		
- Κύπρος	**356.209**	406.514
Μικτή επένδυση και παρούσα αξία συμβολαίων ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων	**356.209**	406.514

Στα συμβόλαια ενοικιαγοράς, ο ενοικιαγοραστής: (α) πληρώνει το δικαίωμα αγοράς που καθορίζεται από τη σύμβαση στο τέλος της περιόδου μίσθωσης με αντάλλαγμα το δικαίωμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων, (β) πληρώνει μηνιαία μισθώματα συμπεριλαμβανομένων και δικαιωμάτων ενοικιαγοράς σε όλα τα οφειλόμενα ποσά και (γ) ευθύνεται για οποιαδήποτε απώλεια ή ζημιά των περιουσιακών στοιχείων.

Στις πιο πάνω απαιτήσεις ενοικιαγοράς και χρηματοδοτικών μισθώσεων ο τόκος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και δεν συμπεριλαμβάνεται μέσα στη μικτή επένδυση.

Στα συμβόλαια χρηματοδοτικών μισθώσεων το αντικείμενο ανήκει στην Εταιρία και μισθώνεται για καθορισμένη περίοδο. Ο μισθωτής: (α) πληρώνει καθόλη τη διάρκεια της μίσθωσης ενοίκιο και οποιαδήποτε άλλα ποσά καθίστανται πληρωτέα βάσει των όρων του συμβολαίου, (β) υποχρεούται να διατηρεί το περιουσιακό στοιχείο σε καλή κατάσταση και να αποζημιώνει την Εταιρία για οποιαδήποτε ζημιά ή βλάβη και (γ) υποχρεούται με τη λήξη του συμβολαίου είτε να παραδώσει το περιουσιακό στοιχείο στην Εταιρία είτε να εξακολουθήσει να έχει το δικαίωμα χρήσης έναντι ενός ελάχιστου ετήσιου ποσού.

20. Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος

	2012	2011
	€000	€000
Κόστος 1 Ιανουαρίου	**879.252**	928.503
Επένδυση σε θυγατρικές εταιρίες	**190.297**	20.503
Μετατροπή υποκαταστήματος Τράπεζας Κύπρου Λονδίνου σε θυγατρική εταιρία	**79.324**	-
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρίες	**(354.417)**	-
Πώληση θυγατρικής εταιρίας	**-**	(69.754)
Διάλυση θυγατρικών εταιριών	**60**	-
Κόστος 31 Δεκεμβρίου	**794.516**	879.252
Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία με βάση το μερίδιο της Εταιρίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των θυγατρικών εταιριών	**70.414**	59.315
Μερίδιο Εταιρίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των θυγατρικών εταιριών	**864.930**	938.567

Επένδυση σε θυγατρικές εταιρίες		
Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ.	**182.000**	-
BOC UK Ltd	**8.297**	-
Bank of Cyprus Australia Ltd	**-**	14.675
PJSB Bank of Cyprus	**-**	1.319
BOC Russia (Holdings) Ltd	**-**	3.259
LLC Ikos Finance Ukraine	**-**	458
Cytrustees Investment Public Company Ltd	**-**	791
Finerose Properties Ltd	**-**	1
	190.297	20.503

20. Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Οι κύριες Εταιρίες και υποκαταστήματα που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας, η χώρα καταστατικής τους έδρας, οι δραστηριότητές τους και το ποσοστό που κατέχει η Εταιρία (άμεσα και έμμεσα) σε αυτές είναι:

Εταιρία	**Χώρα**	**Δραστηριότητες**	**Ποσοστό συμμετοχής (%)**
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	Κύπρος	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO)	Κύπρος	Χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες	100
Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ	Κύπρος	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100
EuroLife Ltd	Κύπρος	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Κέρμια Λτδ	Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Properties & Investments Ltd	Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Hotels Ltd	Κύπρος	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις	100
BOC Ventures Ltd	Κύπρος	Διαχείριση επενδύσεων επιχειρηματικού κεφαλαίου	100
Τεύκρος Επενδύσεις Λτδ	Κύπρος	Επενδυτικό ταμείο	100
Τράπεζα Κύπρου Αμοιβαία Κεφάλαια Λτδ	Κύπρος	Αδρανής	100
Cytrustees Investment Public Company Ltd	Κύπρος	Επενδυτική εταιρία κλειστού τύπου	50
Diners Club (Cyprus) Ltd	Κύπρος	Παροχή πιστωτικών καρτών	100
BOC Russia (Holdings) Ltd	Κύπρος	Ενδιάμεση μητρική εταιρία	80
Finerose Properties Ltd	Κύπρος	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100
Hydrobius Ltd	Κύπρος	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Ελλάδα	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ (Κύπρου Leasing)	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100
Κύπρου Εμπορική ΑΕ	Ελλάδα	Χρηματοδοτήσεις οχημάτων και άλλων καταναλωτικών αγαθών	100
Κύπρου ΑΕΠΕΥ (Κύπρου Χρηματιστηριακή)	Ελλάδα	Χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες	100
Κύπρου Asset Management ΑΕΔΑΚ	Ελλάδα	Διαχείριση κεφαλαίων	100
Κύπρου Ακίνητα ΑΕ	Ελλάδα	Επενδύσεις σε ακίνητα	100
Κύπρου Ζωής (υποκατάστημα της EuroLife Ltd)	Ελλάδα	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Κύπρου Ασφαλιστική (υποκατάστημα των Γενικών Ασφαλειών Κύπρου Λτδ)	Ελλάδα	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100
Bank of Cyprus UK Ltd (προηγουμένως BOC Advances Ltd)	Ηνωμένο Βασίλειο	Εμπορική τράπεζα	100
BOC Financial Services Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Πρακτόρευση χρηματοεπενδυτικών και ασφαλιστικών προϊόντων κλάδου ζωής	100

20. Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Εταιρία	Χώρα	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Misthosis Funding Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Misthosis Funding (Holding) Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
Bank of Cyprus (Channel Islands) Ltd	Channel Islands	Εμπορική τράπεζα	100
Tefkros Investments (CI) Ltd	Channel Islands	Επενδυτικό ταμείο	100
Bank of Cyprus Romania (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Ρουμανία	Εμπορική τράπεζα	Δ/Ε
Cyprus Leasing Romania IFN SA	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	100
S.C. ONT Carpati S.A.	Ρουμανία	Ξενοδοχειακές εργασίες	94
CB Uniastrum Bank LLC	Ρωσία	Εμπορική τράπεζα	80
Leasing Company Uniastrum Leasing	Ρωσία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	80
MC Investment Assets Management LLC	Ρωσία	Εταιρία ειδικού σκοπού	-
PJSB Bank of Cyprus	Ουκρανία	Εμπορική τράπεζα	100
LLC Ikos Finance	Ουκρανία	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100
Kyprou Finance (NL) B.V.	Ολλανδία	Χρηματοδοτικές υπηρεσίες	100

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω εταιρίες, η Εταιρία κατείχε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 το 100% των πιο κάτω εταιριών. Η κύρια δραστηριότητα τους είναι η κατοχή και διαχείριση ακινήτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων.

Κύπρος: Timeland Properties Ltd, Cobhan Properties Ltd, Bramwell Properties Ltd, Elswick Properties Ltd, Birkdale Properties Ltd, Newington Properties Ltd, Innerwick Properties Ltd, Lameland Properties Ltd, Longtail Properties Ltd, Limestone Properties Ltd, Samarinda Navigation Co. Ltd, Turnmill Properties Ltd, Fairford Properties Ltd, Inverness Properties Ltd, Dinmont Properties Ltd, Lendrick Properties Ltd, Sunnybridge Properties Ltd, Caraway Properties Ltd, Citlali Properties Ltd, Endar Properties Ltd, Ramendi Properties Ltd, Ligisimo Properties Ltd, Thames Properties Ltd, Ikosia Properties Ltd, Moonland Properties Ltd, Polkima Properties Ltd, Nalmosa Properties Ltd, Smooland Properties Ltd, Emovera Properties Ltd, Estaga Properties Ltd, Skellom Properties Ltd, Blodar Properties Ltd, Spaceglowing Properties Ltd, Threefield Properties Ltd, Guarded Path Properties Ltd, Lepidoland Properties Ltd, Drysdale Properties Ltd, Snowfield Properties Ltd, Medaland Properties Ltd, Stamoland Properties Ltd, Ecunaland Properties Ltd, Tebane Properties Ltd, Cranmer Properties Ltd, Calomland Properies Ltd, Vieman Ltd, Les Coraux Estates Ltd, Natakon Company Ltd, Karmazi (Apartments) Ltd, Kermia Palace Enterprises Ltd, Oceania Ltd, Dominion Industries Ltd, Ledra Estates Ltd, Eurolife Properties Ltd και Elias Houry Estates Ltd.

Ρουμανία: Otherland Properties Dorobanti SRL, Pittsburg Properties SRL, Battersee Real Estate SRL, Trecoda Real Estate SRL, Green Hills Properties SRL, Bocaland Properties SRL, Buchuland Properties SRL, Commonland Properties SRL, Romaland Properties SRL, Janoland Properties SRL, Blindingqueen Properties SRL, Fledgego Properties SRL, Threerich Real Estates SRL, Loneland Properties SRL, Unknownplan Properties SRL και Frozenport Properties SRL.

Επίσης η Εταιρία κατέχει το 100% των πιο κάτω ενδιάμεσων μητρικών εταιριών:

Κύπρος: Otherland Properties Ltd, Pittsburg Properties Ltd, Battersee Properties Ltd, Trecoda Properties Ltd, Bonayia Properties Ltd, Bocaland Properties Ltd, Buchuland Properties Ltd, Commonland Properties Ltd, Romaland Properties Ltd, BC Romanoland Properties Ltd, Blindingqueen Properties Ltd, Fledgego Properties Ltd, Janoland Properties Ltd, Threerich Properties Ltd, Loneland Properties Ltd, Unknownplan Properties Ltd, Frozenport Properties Ltd, Gosman Properties Ltd και Salescom Ltd.

Ουκρανία: Leasing Finance LLC, Corner LLC και Omiks Finance LLC.

20. Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Όλες οι εταιρίες του Συγκροτήματος ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης.

Παρόλο που το ποσοστό συμμετοχής στην εταιρία Cytrustees Investment Public Company Ltd ανέρχεται σε 49,8%, το Συγκρότημα θεωρεί ότι ελέγχει την εταιρία και συνεπώς την ενοποιεί πλήρως.

Διάλυση θυγατρικών εταιρίων

Κατά το 2012 οι θυγατρικές Katoikia I Holdings Ltd, Katoikia I Mortgage Finance Plc και Κύπρου Ασφαλιστικές Υπηρεσίες ΜΕΠΕ διαλύθηκαν. Από τη διαδικασία διάλυσης προέκυψε καθαρό κέρδος ύψους €45 χιλ.

Στις 20 Δεκεμβρίου 2012 άρχισαν διαδικασίες για εκκαθάριση της θυγατρικής Εταιρίας S.C. ONT Carpati S.A. Η διαδικασία διάλυσης ολοκληρώθηκε το 2013.

Μεταφορά δραστηριοτήτων σε θυγατρική εταιρία

Στις 25 Ιουνίου 2012 οι δραστηριότητες του υποκαταστήματος της Εταιρίας στο Ηνωμένο Βασίλειο (Bank of Cyprus UK) μεταφέρθηκαν στη θυγατρική εταιρία Bank of Cyprus UK Ltd, εγγεγραμμένη στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Πώληση θυγατρικής εταιρίας

Bank of Cyprus Australia Ltd

Στα πλαίσια της στρατηγικής του Συγκροτήματος για την περαιτέρω κεφαλαιακή του ενίσχυση και την αύξηση των ρευστών διαθεσίμων του, η Εταιρία πώλησε στις 16 Δεκεμβρίου 2011 το 100% της θυγατρικής Bank of Cyprus Australia Ltd. Το τίμημα πώλησης ανήλθε σε €103.137 χιλ. (με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία στις 31 Δεκεμβρίου 2011). Το κέρδος από την πώληση ανήλθε σε €19.905 χιλ. Ως μέρος της συμφωνίας πώλησης, η Εταιρία τοποθέτησε σε λογαριασμό escrow ποσό ύψους €8.030 χιλ. για κάλυψη τυχόν απαιτήσεων που πιθανόν να προκύψουν στο μέλλον και που αφορούν περιόδους πριν την πώληση της θυγατρικής.

Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική

Τον Ιούλιο 2011, η Εταιρία πώλησε το 20% της θυγατρικής Leasing Company Uniastrum Leasing στη BOC Russia (Holdings) Ltd, με αποτέλεσμα το ποσοστό συμμετοχής του Συγκροτήματος στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας να μειωθεί σε 80%.

Μεταβολές στην δομή του Συγκροτήματος και της Εταιρίας μετά την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζονται στη Σημείωση 47.

Πρόβλεψη για απομείωση ποσών εισπρακτέων από θυγατρική εταιρία

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 η Εταιρία έχει δημιουργήσει πρόβλεψη για απομείωση έναντι ποσών οφειλόμενων από τη θυγατρική της Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ. Η πρόβλεψη έχει δημιουργηθεί λαμβάνοντας υπόψη τις συσσωρευμένες ζημιές της θυγατρικής εταιρίας και την πώληση των εργασιών της θυγατρικής προς την Τράπεζα Πειραιώς, με βάση το σχετικό διάταγμα που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης το Μάρτιο 2013.

21. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες

Interfund Investments Plc

Η Εταιρία κατέχει το 23,12% στην Interfund Investments Plc, η οποία δραστηριοποιείται στην Κύπρο ως επενδυτική εταιρία κλειστού τύπου και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Το μερίδιο της Εταιρίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συγγενούς εταιρίας είναι ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**7.722**	9.189
Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία με βάση το μερίδιο της Εταιρίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συγγενούς εταιρίας	**97**	(1.467)
31 Δεκεμβρίου	**7.819**	7.722

Κατά τη διάρκεια του έτους δεν υπήρξαν σημαντικές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και της συγγενούς εταιρίας.

Grand Hotel Enterprises Society Ltd

Η Εταιρία, μετά την εξαγορά της S.C. ONT Carpati S.A. την 1 Απριλίου 2010 (Σημ. 20) κατέχει 30% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Grand Hotel Enterprises Society Ltd (GHES), η οποία είναι εγγεγραμμένη στη Ρουμανία και είναι ιδιοκτήτρια ξενοδοχειακής μονάδας στη Ρουμανία. Το μερίδιο της Εταιρίας στη συγγενή εταιρία στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 είχε μηδενική λογιστική αξία αφού η εταιρία είχε αρνητικά ίδια κεφάλαια.

Η Εταιρία έχει παραχωρήσει δάνειο στην GHES ύψους €100.828 χιλ. (2011: €101.935 χιλ.), το οποίο είναι εξασφαλισμένο με υποθήκη της ξενοδοχειακής μονάδας που κατέχει η GHES. Επιπρόσθετα, η GHES οφείλει στην Εταιρία ποσό ύψους €7.814 χιλ. (2011: €18.851 χιλ.). Η κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων της Εταιρίας για το 2012 περιλαμβάνει έσοδα από τόκους από την GHES ύψους €5.706 χιλ. (2011: €5.508 χιλ.).

Rosequeens Properties SRL

Το Συγκρότημα κατέχει 33% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας Rosequeens Properties SRL η οποία είναι εγγεγραμμένη στη Ρουμανία και είναι ιδιοκτήτρια εμπορικού κέντρου στην Ρουμανία. Το ποσοστό αποκτήθηκε αφού η Εταιρία έλαβε μέρος σε διαδικασία δημόσιου πλειστηριασμού στα πλαίσια διακανονισμού οφειλόμενων χρεών ύψους €21 εκατ. περίπου. Η λογιστική αξία της επένδυσης ανέρχεται σε €190 χιλ.

Το μερίδιο της Εταιρίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συγγενούς εταιρίας είναι ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**-**	-
Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία με βάση το μερίδιο της Εταιρίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συγγενούς εταιρίας	**190**	-
31 Δεκεμβρίου	**190**	-

21. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Επενδύσεις σε κοινοπραξίες

JCC Payment Systems Ltd

Η Εταιρία κατέχει 45% της JCC Payment Systems Ltd, η οποία παρέχει υπηρεσίες διεκπεραίωσης συναλλαγών με κάρτες και την ενοποιεί με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης.

Το μερίδιο της Εταιρίας στα κύρια οικονομικά μεγέθη της εταιρίας είναι:

	2012	2011
	€000	€000
Μικτά έσοδα	**9.083**	8.695
Κέρδη πριν τη φορολογία	**934**	1.066
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**14.644**	15.164
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	**21.710**	22.231

Στα πλαίσια της εξαγοράς δραστηριοτήτων της Cyprus Popular Bank Public Co Ltd (Σημ. 47), η Εταιρία απόκτησε επιπλέον 30% του μετοχικού κεφαλαίου της JCC Payments Systems Ltd τον Μάρτιο 2013.

22. Ακίνητα και εξοπλισμός

	Ακίνητα	Εξοπλισμός	**Σύνολο**
2012	€000	€000	**€000**
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	288.885	33.341	**322.226**
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρία	(7.469)	(5.901)	**(13.370)**
Προσθήκες	7.715	5.951	**13.666**
Πωλήσεις και διαγραφές	(1.911)	(216)	**(2.127)**
Αποσβέσεις έτους	(10.586)	(7.661)	**(18.247)**
Επανεκτίμηση	(15.461)	-	**(15.461)**
Συναλλαγματικές διαφορές	262	220	**482**
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	**261.435**	**25.734**	**287.169**

1 Ιανουαρίου 2012			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	385.753	160.380	**546.133**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(96.868)	(127.039)	**(223.907)**
Λογιστική αξία	**288.885**	**33.341**	**322.226**

31 Δεκεμβρίου 2012			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	364.536	152.172	**516.708**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(103.101)	(126.438)	**(229.539)**
Λογιστική αξία	**261.435**	**25.734**	**287.169**

22. Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

	Ακίνητα	Εξοπλισμός	**Σύνολο**
2011	€000	€000	**€000**
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	245.306	32.055	**277.361**
Προσθήκες	5.745	9.251	**14.996**
Επανεκτίμηση	49.264	-	**49.264**
Απομείωση έτους (Σημ. 10)	(1.816)	-	**(1.816)**
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(54)	**(54)**
Αποσβέσεις έτους	(11.686)	(8.074)	**(19.760)**
Μεταφορά στις επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 24)	1.870	-	**1.870**
Συναλλαγματικές διαφορές	202	163	**365**
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	**288.885**	**33.341**	**322.226**

1 Ιανουαρίου 2011	€000	€000	**€000**
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	343.493	153.317	**496.810**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(98.187)	(121.262)	**(219.449)**
Λογιστική αξία	**245.306**	**32.055**	**277.361**

31 Δεκεμβρίου 2011			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	385.753	160.380	**546.133**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(96.868)	(127.039)	**(223.907)**
Λογιστική αξία	**288.885**	**33.341**	**322.226**

Η λογιστική αξία των ακινήτων της Εταιρίας αποτελείται από:

	2012	2011
	€000	€000
Ιδιόκτητα ακίνητα	**239.504**	261.735
Δαπάνες βελτίωσης σε μισθωμένα ακίνητα	**21.931**	27.150
	261.435	288.885

Τα ιδιόκτητα ακίνητα περιλαμβάνουν γη αξίας €105.272 χιλ. (2011: €121.016 χιλ.) για την οποία δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Η πολιτική της Εταιρίας είναι να διενεργεί επανεκτιμήσεις των ιδιόκτητων ακινήτων περιοδικά (κάθε 3 μέχρι 5 χρόνια). Ως αποτέλεσμα των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στην Κύπρο και Ελλάδα και την επίδραση τους στην αγορά ακινήτων στις χώρες αυτές, η εύλογη αξία των ακινήτων στις χώρες αυτές αναμενόταν να διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική τους αξία στο τέλος του έτους. Ως αποτέλεσμα, τα ακίνητα επανεκτιμήθηκαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 με αποτέλεσμα να αναγνωριστεί ζημιά από επανεκτίμηση ύψους €15.461 χιλ. στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία των ακινήτων, χρησιμοποιώντας τρέχουσες τιμές και/ή πρόσφατες συναλλαγές της αγοράς αναλόγως της τοποθεσίας του ακινήτου.

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων ακινήτων με βάση το κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2012 θα ήταν €138.835 χιλ. (2011: €139.059 χιλ.).

23. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Λογισμικά προγράμματα	Δικαιώματα χρήσης	**Σύνολο**
2012	€000	€000	**€000**
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	17.804	462	**18.266**
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρία	(635)	-	**(635)**
Προσθήκες	6.099	-	**6.099**
Πωλήσεις και διαγραφές	(96)	-	**(96)**
Αποσβέσεις έτους	(6.862)	(462)	**(7.324)**
Συναλλαγματικές διαφορές	29	-	**29**
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	**16.339**	**-**	**16.339**
1 Ιανουαρίου 2012			
Κόστος	116.290	6.162	**122.452**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(98.486)	(5.700)	**(104.186)**
Λογιστική αξία	**17.804**	**462**	**18.266**
31 Δεκεμβρίου 2012			
Κόστος	117.907	6.162	**124.069**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(101.568)	(6.162)	**(107.730)**
Λογιστική αξία	**16.339**	**-**	**16.339**

	Λογισμικά προγράμματα	Δικαιώματα χρήσης	**Σύνολο**
2011	€000	€000	**€000**
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	16.062	1.079	**17.141**
Προσθήκες	8.374	-	**8.374**
Αποσβέσεις έτους	(6.650)	(616)	**(7.266)**
Συναλλαγματικές διαφορές	18	(1)	**17**
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	**17.804**	**462**	**18.266**
1 Ιανουαρίου 2011			
Κόστος	107.800	6.162	**113.962**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(91.738)	(5.083)	**(96.821)**
Λογιστική αξία	**16.062**	**1.079**	**17.141**
31 Δεκεμβρίου 2011			
Κόστος	116.290	6.162	**122.452**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(98.486)	(5.700)	**(104.186)**
Λογιστική αξία	**17.804**	**462**	**18.266**

24. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία

	2012	2011
	€000	€000
Χρεώστες	**2.804**	3.341
Αποθέματα ακινήτων προς πώληση	**723**	467
Επενδύσεις σε ακίνητα	**69.269**	34.672
Φόροι επιστρεπτέοι	**34.210**	3.138
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (Σημ. 12)	**33.228**	83.276
Περιουσιακά στοιχεία προγραμμάτων αφυπηρέτησης (Σημ. 9)	**898**	874
Προπληρωμένα έξοδα	**2.103**	2.061
Εισπρακτέα από πώληση θυγατρικής εταιρίας	**-**	103.137
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**42.371**	83.964
	185.606	314.930

Επενδύσεις σε ακίνητα

Η κίνηση στις επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**34.672**	22.196
Προσθήκες	**39.386**	13.482
Πωλήσεις	**(495)**	(4)
Μεταφορά από ακίνητα και εξοπλισμό	**-**	(1.870)
(Ζημιές)/κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία	**(4.294)**	868
31 Δεκεμβρίου	**69.269**	34.672

25. Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες

	2012	2011
	€000	€000
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες	**-**	2.100.556
Καταθέσεις από τράπεζες	**256.831**	898.914
	256.831	2.999.470

Οι οφειλές σε κεντρικές τράπεζες στις 31 Δεκεμβρίου 2011 έφεραν επιτόκιο από 1,00% μέχρι 1,50% ετησίως και αντιπροσώπευαν χρηματοδοτήσεις από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, τις οποίες η Εταιρία είχε εξασφαλίσει μέσω πιστοδοτικών πράξεων στα πλαίσια εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι χρηματοδοτήσεις αυτές ήταν πλήρως εξασφαλισμένες με την ενεχυρίαση αποδεκτών τίτλων. Επιπρόσθετα από τις εξασφαλίσεις που παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 15 και 18, στις 31 Δεκεμβρίου 2011 είχαν εκχωρηθεί ως εξασφάλιση Καλυμμένα Αξιόγραφα που είχαν εκδοθεί από την Εταιρία (Σημ. 27) ονομαστικής αξίας ύψους €1.700 εκατ. Οι οφειλές αποπληρώθηκαν πλήρως κατά το 2012.

Οι καταθέσεις από τράπεζες αντιπροσωπεύουν καταθέσεις από τη διατραπεζική αγορά και φέρουν τόκο με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο της σχετικής χρονικής περιόδου και νομίσματος.

26. Καταθέσεις πελατών

	2012	2011
	€000	€000
Ανά κατηγορία		
Όψεως	**6.003.515**	6.356.552
Ταμιευτηρίου	**1.645.797**	2.259.345
Προθεσμίας ή με προειδοποίηση	**18.230.744**	19.607.204
	25.880.056	28.223.101
Ανά γεωγραφικό τομέα		
Κύπρος	**18.513.532**	19.168.399
Ελλάδα	**7.152.375**	7.698.752
Ηνωμένο Βασίλειο	**-**	1.153.718
Ρουμανία	**214.149**	202.232
	25.880.056	28.223.101

Στα πλαίσια της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας μέσω της μετατροπής καταθέσεων σε ίδια μέσα, 47,5% των επηρεαζόμενων καταθέσεων (ως αυτές ορίζονται στα περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης το Μάρτιο και Ιούλιο του 2013) της Εταιρίας στην Κύπρο, στις 26 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε μετοχές της Εταιρίας, που αντιπροσωπεύουν το 81% του μετοχικού κεφαλαίου. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 47.

27. Ομολογιακά δάνεια

	Συμβατικό επιτόκιο	**2012**	2011
Μεσοπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια		**€000**	€000
SEK 50 εκατ. 2009/2012	Απόδοση δείκτη OMX Stockholm 30	**-**	5.341
SEK 100 εκατ. 2010/2014	Απόδοση συγκεκριμένων μετοχών	**11.990**	11.484
€2 εκατ. 2010/2016	Απόδοση δείκτη DJ EUROSTOXX 50	**1.897**	1.897
USD 2 εκατ. 2010/2016	Απόδοση δείκτη S&P 500	**1.502**	1.597
		15.389	20.319

Τα ομολογιακά δάνεια είναι μη εξασφαλισμένα και η αποπληρωμή τους έχει την ίδια προτεραιότητα όπως οι υποχρεώσεις έναντι των καταθετών και των άλλων πιστωτών της Εταιρίας.

Κατά τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας το 2013, τα επηρεαζόμενα ομολογιακά δάνεια της Εταιρίας συμμετείχαν στη διάσωση με ίδια μέσα (bail-in) και μετατράπηκαν σε μετοχές. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 47.

27. Ομολογιακά δάνεια (συνέχεια)

Μεσοπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια

Η Εταιρία διατηρεί Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €4.000 εκατ. (2011: €4.000 εκατ.).

Στα πλαίσια του Προγράμματος, η Εταιρία έκδωσε το Μάρτιο του 2010 ομολογιακό δάνειο SEK 100 εκατ. 2010/2014. Η τιμή εξαργύρωσής του είναι συνδεδεμένη με την απόδοση συγκεκριμένων μετοχών του χρηματιστηρίου της Στοκχόλμης.

Επίσης στα πλαίσια του Προγράμματος, η Εταιρία έκδωσε ομολογιακό δάνειο SEK 50 εκατ. 2009/2012 το Μάιο του 2009 με τιμή εξαργύρωσης που ήταν συνδεδεμένη με την απόδοση του δείκτη OMX Stockholm 30, το οποίο αποπληρώθηκε στο άρτιο το Μάιο του 2012.

Τα ομολογιακά δάνεια €2 εκατ. 2010/2016 και USD 2 εκατ. 2010/2016 εκδόθηκαν το Μάιο του 2010 και η τιμή εξαργύρωσής τους είναι συνδεδεμένη με τους δείκτες DJ EUROSTOXX 50 και S&P 500, αντίστοιχα.

Το τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor κατά το 2012 διακυμάνθηκε μεταξύ 0,18% και 1,34% (2011: 1,0%-1,6%) ετησίως.

Καλυμμένα Αξιόγραφα

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Εταιρία προχώρησε σε σύσταση Προγράμματος για την έκδοση Καλυμμένων Αξιογράφων ύψους μέχρι €5.000 εκατ. σύμφωνα με τον περί Καλυμμένων Αξιογράφων Νόμο και την περί Καλυμμένων Αξιογράφων Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, η Εταιρία έκδωσε τον Ιούλιο και τον Δεκέμβριο του 2011 Καλυμμένα Αξιόγραφα ύψους €700 εκατ. και €1.000 εκατ. αντίστοιχα.

Τα Καλυμμένα Αξιόγραφα που εκδόθηκαν έχουν διάρκεια 3 χρόνια με δυνατότητα παράτασης της αποπληρωμής τους κατά ένα έτος, φέρουν τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor πλέον 1,25% ετησίως και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου.

Στις 29 Ιουνίου 2012, Καλυμμένα Αξιόγραφα έκδοσης Ιουλίου 2011 ύψους €150 εκατ. έχουν ακυρωθεί.

Τα δάνεια και απαιτήσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφαλίσεις για καλυμμένα αξιογράφα παρουσιάζονται στη Σημείωση 18.

Η υποχρέωση από την έκδοση καλυμμένων αξιογράφων δεν παρουσιάζεται στα ομολογιακά δάνεια στον ισολογισμό γιατί οι σχετικοί τίτλοι που έχουν εκδοθεί, κατέχονται από την Εταιρία.

Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα Καλυμμένα Αξιόγραφα που έχει εκδώσει η Εταιρία είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Εταιρίας στην ενότητα Σχέσεις Επενδυτών/Πιστωτικοί Τίτλοι.

Βραχυπρόθεσμα εμπορικά χρεόγραφα

Η Εταιρία διατηρεί Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων (ECP Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €1.000 εκατ. (2011: €1.000 εκατ.). Με βάση τους όρους σύστασης του Προγράμματος, τα Εμπορικά Χρεόγραφα εκδίδονται σε διάφορα νομίσματα, με έκπτωση από την αρχική τιμή έκδοσης και δεν είναι τοκοφόρα. Τα Χρεόγραφα έχουν διάρκεια μέχρι 364 μέρες και δεν είναι εισηγμένα.

28. Λοιπές υποχρεώσεις

	2012	2011
	€000	€000
Φόροι πληρωτέοι	**10.466**	15.378
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	**9.844**	9.694
Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση (Σημ. 12)	**19.557**	48.494
Υποχρέωση προγραμμάτων αφυπηρέτησης (Σημ. 9)	**37.671**	93.374
Πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές	**3.228**	3.228
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	**4.459**	4.518
Δεδουλευμένα έξοδα και λοιπές προβλέψεις	**20.083**	16.863
Αναβαλλόμενα έσοδα	**11.279**	8.536
Υποχρεώσεις στη διαδικασία διακανονισμού	**94.431**	43.159
Λοιπές υποχρεώσεις	**33.063**	8.265
	244.081	251.509

Πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές

Η κίνηση για το έτος στην πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**3.228**	3.228
Μείωση πρόβλεψης για το έτος	**-**	-
31 Δεκεμβρίου	**3.228**	3.228

29. Δανειακό κεφάλαιο

	Συμβατικό επιτόκιο	**2012**	2011
		€000	€000
Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 (€573 εκατ.)	Εξαμηνιαίο Euribor πλέον 1,00%	**27.103**	26.907
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (€645 εκατ.)	5,50%	**76.775**	72.380
Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 (€126 εκατ.)	Τριμηνιαίο Euribor πλέον 1,25%	**22.494**	22.165
		126.372	121.452

29. Δανειακό κεφάλαιο (συνέχεια)

Το δανειακό κεφάλαιο είναι μη εξασφαλισμένο και η αποπληρωμή του ακολουθεί σε προτεραιότητα την πληρωμή των υποχρεώσεων έναντι των καταθετών και των άλλων πιστωτών της Εταιρίας (subordinated), έχει όμως προτεραιότητα αποπληρωμής έναντι των μετόχων της Εταιρίας.

Η Εταιρία κατέχει δανειακό κεφάλαιο το ονομαστικό ποσό του οποίου είναι ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018	**6**	-

Κατά τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας το 2013, το δανειακό κεφάλαιο της Εταιρίας έχει μετατραπεί σε μετοχές. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 47.

Χρεόγραφα

Η Εταιρία διατηρεί Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικού ονομαστικού ποσού μέχρι €4.000 εκατ. (2011: €4.000 εκατ.).

Μετατρέψιμα Χρεόγραφα

Τον Ιούλιο του 2008 η Εταιρία έκδωσε Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 ονομαστικής αξίας €573 εκατ. σε Ευρώ με ημερομηνία λήξης τον Ιούνιο του 2018. Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα έφεραν σταθερό επιτόκιο 7,50% ετησίως μέχρι τις 30 Ιουνίου 2009 και ακολούθως κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με το εξαμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 1,00% μέχρι τον Ιούνιο του 2013 και πλέον 3,00% μετά την ημερομηνία αυτή.

Σαν αποτέλεσμα της έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης προς τους μετόχους της Εταιρίας (Σημ. 30) και της ειδικής διανομής προμερίσματος υπό μορφή μετοχών (Σημ. 32) κατά το 2010, η τιμή μετατροπής των Μετατρέψιμων Χρεογράφων αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με τους σχετικούς όρους έκδοσής τους από €10,50 σε €8,11 κατά μετοχή. Οι περίοδοι μετατροπής είναι 15-30 Σεπτεμβρίου για τα έτη 2010-2012 και 15-31 Μαρτίου για τα έτη 2011-2013. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα να εξαγοράσει τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, κατά ή μετά το Σεπτέμβριο του 2013. Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Στις 17 Μαΐου 2011, Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 ονομαστικής αξίας €19 εκατ. ανταλλάχθηκαν με Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 31) αντίστοιχης ονομαστικής αξίας.

Τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας απορροφώντας συσσωρευμένες ζημιές μέσω διάσωσης με ίδια μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου από την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 (Σημ. 47).

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν οποιαδήποτε μετατρέψιμα χρεόγραφα (Σημ. 47).

Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου

Στις 6 Ιουνίου 2009, η Εταιρία έκδωσε Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου ονομαστικής αξίας €645 εκατ.

Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου φέρουν σταθερό επιτόκιο 5,50% ετησίως για τα πρώτα πέντε χρόνια και ακολούθως κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με το εξαμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 3,00% ετησίως. Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου μπορούν κατ' επιλογή του κατόχου τους να μετατραπούν σε μετοχές της Εταιρίας. Σαν αποτέλεσμα της έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης προς τους μετόχους της Εταιρίας (Σημ. 30) και της ειδικής διανομής προμερίσματος υπό μορφή μετοχών (Σημ. 32) κατά το 2010, η τιμή άσκησης των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με τους σχετικούς όρους έκδοσής τους από €5,50 σε €4,24 κατά μετοχή. Οι περίοδοι μετατροπής είναι 15-30 Σεπτεμβρίου για τα έτη 2010-2013 και 15-31 Μαρτίου για τα έτη 2011-2014. Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

29. Δανειακό κεφάλαιο (συνέχεια)

Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου

Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου είναι αόριστης διάρκειας, μπορούν όμως να εξαγοραστούν στο σύνολό τους κατ' επιλογή της Εταιρίας και μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιουσδήποτε δεδουλευμένους τόκους στις 30 Ιουνίου 2014 ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που έπεται.

Στις 17 Μαΐου 2011, Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου ονομαστικής αξίας €572 εκατ. ανταλλάχθηκαν με Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 31) αντίστοιχης ονομαστικής αξίας.

Κατά το 2011, 6 χιλ. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου έχουν μετατραπεί σε 1 χιλ. μετοχές.

Κατά το 2012, η Εταιρία προχώρησε στην αναβολή της πληρωμής τόκου για την περίοδο από την 1 Ιανουάριου 2012. Η Εταιρία θα ικανοποιούσε την αναβαλλόμενη πληρωμή τόκου μόνο κατά την εξαγορά των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου και στην αναβαλλόμενη πληρωμή τόκου δεν θα λογιζόταν τόκος. Κατά το 2011 δεν υπήρξε αναβολή πληρωμής τόκου.

Τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποιήση της Εταιρίας απορροφώντας συσσωρευμένες ζημιές μέσω διάσωσης με ίδια μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου από την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 (Σημ. 47).

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν οποιαδήποτε μετατρέψιμα αξιόγραφα κεφαλαίου (Σημ. 47).

Αξιόγραφα Κεφαλαίου

Τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 ύψους €126 εκατ. εκδόθηκαν σε Κυπριακές Λίρες το Δεκέμβριο του 2007. Τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου είναι αόριστης διάρκειας, μπορούν όμως να εξαγοραστούν στο σύνολό τους κατ' επιλογή της Εταιρίας και μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιουσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, πέντε χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσής τους ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που έπεται.

Τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 1,25% ετησίως και ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Στις 17 Μαΐου 2011, Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 ονομαστικής αξίας €104 εκατ. ανταλλάχθηκαν με Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 31).

Κατά το 2012, η Εταιρία προχώρησε στην αναβολή της πληρωμής τόκου για την περίοδο από την 1 Ιανουάριου 2012. Η Εταιρία θα ικανοποιούσε την αναβαλλόμενη πληρωμή τόκου μόνο κατά την εξαγορά των Αξιογράφων Κεφαλαίου και στην αναβαλλόμενη πληρωμή τόκου δεν θα λογιζόταν τόκος. Κατά το 2011 δεν υπήρξε αναβολή πληρωμής τόκου.

Το τριμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) διακυμάνθηκε κατά το 2012 μεταξύ 0,18% και 1,34% (2011: 1,0%-1,6%) ετησίως και το εξαμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) διακυμάνθηκε μεταξύ 0,32% και 1,61% (2011: 1,2%-1,8%) ετησίως.

Τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποιήση της Εταιρίας απορροφώντας συσσωρευμένες ζημιές μέσω διάσωσης με ίδια μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου από την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 (Σημ. 47).

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν οποιαδήποτε αξιόγραφα κεφαλαίου (Σημ. 47).

30. Μετοχικό κεφάλαιο

	2012		2011	
	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	**€000**	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000
Εγκεκριμένο				
Συνήθεις μετοχές €1,00 η κάθε μία	**3.000.000**	**3.000.000**	3.000.000	3.000.000
Εκδοθέν και πλήρως καταβληθέν				
1 Ιανουαρίου	**899.528**	**899.528**	894.948	894.948
Έκδοση μετοχών	**159.683**	**159.683**	-	-
Έκδοση χαριστικών μετοχών	**303.743**	**303.743**	-	-
Μετατροπή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου	**432.187**	**432.187**	-	-
Μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου	**-**	**-**	387	387
Επανεπένδυση μερίσματος	**-**	**-**	4.193	4.193
31 Δεκεμβρίου	**1.795.141**	**1.795.141**	899.528	899.528

Εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο

Σε Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων στις 23 Μαρτίου 2011 και 5 Δεκεμβρίου 2011, το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας αυξήθηκε κατά €400 εκατ. και €1.500 εκατ. αντίστοιχα, με τη δημιουργία νέων συνήθων μετοχών ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία, οι οποίες φέρουν τα ίδια δικαιώματα με τις υφιστάμενες συνήθεις μετοχές της Εταιρίας.

Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο

Το Νοέμβριο του 2011 η Εταιρία αποφάσισε όπως αυξήσει το μετοχικό της κεφάλαιο μέσω έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης για άντληση μέχρι €397 εκατ. και μέσω εθελοντικής ανταλλαγής Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) μέχρι €600 εκατ.

Τα Δικαιώματα Προτίμησης εκδόθηκαν και παραχωρήθηκαν στους μετόχους καθώς και στους κατόχους επιλέξιμων μετατρέψιμων αξιών της Εταιρίας ως να ήταν μέτοχοι με βάση την ισχύουσα αντίστοιχη τιμή μετατροπής των αξιών σε μετοχές, σε αναλογία ένα Δικαίωμα Προτίμησης για κάθε μία υφιστάμενη μετοχή. Κάθε τρία Δικαιώματα Προτίμησης που ασκούνταν μετατρέπονταν σε μία Νέα Μετοχή με τιμή διάθεσης €1,00 κατά μετοχή. Επιπρόσθετα, για κάθε μία Νέα Μετοχή που θα προέκυπτε από την άσκηση των Δικαιωμάτων Προτίμησης, η Εταιρία παραχωρούσε μία πλήρως πληρωμένη Χαριστική Μετοχή.

Οι κάτοχοι των ΜΑΕΚ μπορούσαν να ανταλλάξουν τα ΜΑΕΚ τους με μία πλήρως πληρωμένη Νέα Μετοχή. Επιπρόσθετα, για κάθε τρεις Νέες Μετοχές που προέκυπταν από τη μετατροπή των ΜΑΕΚ, η Εταιρία παραχωρούσε μία Χαριστική Μετοχή.

Οι περίοδοι άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης και αποδοχής της προσφοράς ανταλλαγής για τα ΜΑΕΚ έληξαν στις 19 Μαρτίου 2012. Σαν αποτέλεσμα, εκδόθηκαν 159.683 χιλ. μετοχές λόγω της άσκησης των Δικαιωμάτων Προτίμησης, 432.187 χιλ. μετοχές λόγω της μετατροπής των ΜΑΕΚ και 303.743 χιλ. χαριστικές μετοχές.

Το 2011, εκδόθηκαν 387 χιλ. μετοχές σαν αποτέλεσμα της μετατροπής Μετατρέψιμων Χρεογράφων και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου, και το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας και το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο αυξήθηκαν κατά €387 χιλ. και €892 χιλ. αντίστοιχα.

Η Εταιρία έχει σε ισχύ Σχέδιο Επανεπένδυσης Μερισμάτων, με βάση το οποίο όλοι οι μέτοχοι έχουν τη δυνατότητα να επανεπενδύσουν όλο ή μέρος του μερίσματός τους σε μετοχές της Εταιρίας με 10% έκπτωση από την αγοραία αξία της μετοχής. Η τιμή επανεπένδυσης των μετοχών για το μέρισμα που πληρώθηκε στις 16 Ιουνίου 2011 καθορίστηκε στα €2,00 κατά μετοχή. Σαν αποτέλεσμα της επανεπένδυσης των μερισμάτων κατά το 2011, εκδόθηκαν 4.192.331 μετοχές και το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας και το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο αυξήθηκαν κατά €4.193 χιλ. και €4.192 χιλ. αντίστοιχα.

30. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Όλες οι εκδομένες συνήθεις μετοχές φέρουν τα ίδια δικαιώματα.

Το Μάρτιο 2013, σύμφωνα με τα Διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης, η ονομαστική αξία των εκδομένων συνήθη μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013 μειώθηκε από €1,00 κατά μετοχή σε €0,01 κατά μετοχή. Το σύνολο της μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών χρησιμοποιήθηκε για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Στη συνέχεια, αυτές οι μετοχές ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε 17.913 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Επιπρόσθετα, βάσει των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης, τα Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, τα Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007, τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου και τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου που ήταν εκδομένα στις 29 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε 581.941 χιλ. μετοχές Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Η ονομαστική αξία αυτών των μετοχών μειώθηκε σε €0,01 κατά μετοχή και το ποσό της μείωσης χρησιμοποιήθηκε για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Μετέπειτα αυτές οι μετοχές ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε 5.819 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Η Αρχή Εξυγίανσης επιπρόσθετα έκδωσε Διατάγματα για τη μερική μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές των ανασφάλιστων καταθέσεων και άλλων πιστωτών. Ποσοστό ύψους 47,5% των επηρεαζόμενων καταθέσεων μετατράπηκαν σε 3.806.581 χιλ. μετοχές Τάξης Α, ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία. Στη συνέχεα, αυτές οι μετοχές μετατράπηκαν σε συνήθεις μετοχές. Επιπρόσθετα η Αρχή Εξυγίανσης απαίτησε από την Εταιρία να εκδώσει μετοχές προς τη Λαϊκή Τράπεζα που αντιπροσωπεύουν 18,1% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας μετά τις πιο πάνω αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο, ως τίμημα για την αγορά των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν στο Συγκρότημα στις 29 Μαρτίου 2013. Συνεπώς, εκδόθηκαν στη Λαϊκή Τράπεζα 844.013 χιλ. μετοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε €4.674.327 χιλ. διαιρεμένο σε 4.674.327.268 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Το αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο το οποίο τηρείται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 55 του περί Εταιριών Νόμου, Κεφ. 113 δεν είναι διαθέσιμο για διανομή υπό μορφή μερίσματος στους μετόχους.

Κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 2012 εγκρίθηκε ειδικό ψήφισμα για τη μείωση, κατά €430.440 χιλ., του 'Αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο της Εταιρίας. Κατά το Σεπτέμβριο 2012 το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας με διάταγμά του ενέκρινε τη μείωση του 'Αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο'. Η μείωση πραγματοποιήθηκε με διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών από το αποθεματικό 'Αδιανέμητων κερδών/(συσσωρευμένων ζημιών)'.

Σύμφωνα με τα Διατάγματα που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης, το υπόλοιπο του λογαριασμού αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο μειώθηκε στο μηδέν και η μείωση χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών - Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Στις 14 Μαΐου 2008, κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, εγκρίθηκε η διάθεση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών στο προσωπικό της Εταιρίας χωρίς οι μετοχές αυτές να προσφέρονται πρώτα στους υφιστάμενους μετόχους της Εταιρίας και εξουσιοδοτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο όπως εκδώσει μέχρι 15 εκατ. μετοχές της Εταιρίας.

Στα πλαίσια της πιο πάνω απόφασης, στις 28 Μαΐου 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη θέσπιση σχεδίου κάτω από το οποίο παραχωρήθηκαν 12,5 εκατ. δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών στο προσωπικό της Εταιρίας στην Κύπρο και Ελλάδα που βρισκόταν στην υπηρεσία της Εταιρίας στις 28 Μαΐου 2008 ('Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010'). Η τιμή εξάσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 κατά την έκδοσή τους ορίσθηκε σε €9,41 κατά μετοχή.

30. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών - Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (συνέχεια)

Στις 23 Ιουνίου 2009, κατά την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας εγκρίθηκε η διαφοροποίηση των όρων των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 αναφορικά με την τιμή και την περίοδο άσκησής. Η τιμή άσκησης τους διαφοροποιήθηκε σε €5,50 κατά μετοχή. Ως αποτέλεσμα της διαφοροποίησης των όρων των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010, τα δικαιώματα επανεκτιμήθηκαν χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο αποτίμησης όπως και στην αρχική εκτίμηση. Το επιπρόσθετο κόστος κατά δικαίωμα ανήλθε σε €0,42.

Στις 9 Ιουλίου 2009, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως παραχωρήσει μέχρι 2,5 εκατ. επιπρόσθετα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 στο προσωπικό που βρισκόταν στην υπηρεσία του Συγκροτήματος στις 30 Ιουνίου 2009.

Σαν αποτέλεσμα της έκδοσης δικαιωμάτων προαίρεσης προς τους μετόχους της Εταιρίας τον Οκτώβριο 2010 και της ειδικής διανομής προμερίσματος υπό μορφή μετοχών το Νοέμβριο 2010, η τιμή άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με τους σχετικούς όρους έκδοσής τους από €5,50 σε €4,24 κατά μετοχή.

Στις 23 Μαρτίου 2011, κατά την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας, η τιμή άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης διαφοροποιήθηκε σε €3,30 κατά μετοχή. Ως αποτέλεσμα της διαφοροποίησης των όρων των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010, τα δικαιώματα επανεκτιμήθηκαν χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο αποτίμησης όπως και στην αρχική εκτίμηση. Το επιπρόσθετο κόστος κατά δικαίωμα ανήλθε σε €0,17.

Το Μάρτιο 2012, σαν αποτέλεσμα της έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης και της έκδοσης χαριστικών μετοχών στους μετόχους της Εταιρίας, η τιμή άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 έχει αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με τους σχετικούς όρους έκδοσής τους από €3,30 σε €3,08 κατά μετοχή.

Η εύλογη αξία των 12,5 εκατ. Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 που παραχωρήθηκαν στις 28 Μαΐου 2008 επιμετρήθηκε κατά την ημερομηνία παραχώρησής τους χρησιμοποιώντας το τριωνυμικό μοντέλο αποτίμησης και ανήλθε σε €1,17 για κάθε δικαίωμα προαίρεσης. Οι κύριες μεταβλητές που λήφθηκαν υπόψη στο μοντέλο είναι η τιμή της μετοχής (€8,56 στις 28 Μαΐου 2008), η τιμή άσκησης (€9,41), η μερισματική απόδοση (8,1%), το επιτόκιο ελεύθερου κινδύνου (4,2%), η διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων προαίρεσης και η αναμενόμενη μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής (31,3% σε ετήσια βάση, η οποία υπολογίστηκε με βάση την ιστορική μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής).

Η εύλογη αξία των επιπρόσθετων 2.362 χιλ. Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 που παραχωρήθηκαν στις 9 Ιουλίου 2009 επιμετρήθηκε κατά την ημερομηνία παραχώρησής τους χρησιμοποιώντας το τριωνυμικό μοντέλο αποτίμησης και ανήλθε σε €0,87 για κάθε δικαίωμα προαίρεσης. Οι κύριες μεταβλητές που λήφθηκαν υπόψη στο μοντέλο είναι η τιμή της μετοχής (€4,10 στις 9 Ιουλίου 2009), η τιμή άσκησης (€5,50), η μερισματική απόδοση (6,9%), το επιτόκιο ελεύθερου κινδύνου (2,7%), η διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων προαίρεσης και η αναμενόμενη μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής (23,6% σε ετήσια βάση, η οποία υπολογίστηκε με βάση την ιστορική μεταβλητότητα της τιμής της μετοχής).

Τα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 κατοχυρώθηκαν πλήρως στις 31 Δεκεμβρίου 2010 και μπορούν να εξασκηθούν από τους κατόχους τους κατά την περίοδο από 1 Ιανουαρίου-31 Μαρτίου των ετών 2011-2013, και από 1 Νοεμβρίου-31 Δεκεμβρίου των ετών 2012-2013. Τα Δικαιώματα Προαίρεσης 2008/2010 δεν είναι μεταβιβάσιμα και δεν είναι εισηγμένα σε χρηματιστήριο.

Σύμφωνα με τους όρους έκδοσής τους, η τιμή άσκησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης ενδεχομένως να τύχει αναπροσαρμογής έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει τη σειρά εταιρικών πράξεων και αλλαγών στο μετοχικό κεφάλαιο συνέπεια των διατάξεων και αποφάσεων των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης τότε.

30. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών - Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (συνέχεια)

Η κίνηση στον αριθμό των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**14.280**	14.563
Δικαιώματα προαίρεσης που ακυρώθηκαν	**(1.695)**	(283)
31 Δεκεμβρίου	**12.585**	14.280

31. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου

	2012	2011
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	**862.233**	-
Έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου	**-**	857.084
Μετατροπή σε μετοχές	**(432.187)**	(1.273)
Συναλλαγματική διαφορά	**(1.211)**	6.422
31 Δεκεμβρίου	**428.835**	862.233

Τα ΜΑΕΚ εκδόθηκαν από την Εταιρία στις 18 Μαΐου 2011, μετά από έγκριση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στις 23 Μαρτίου 2011. Για σκοπούς εποπτικών κεφαλαίων, τα ΜΑΕΚ κατατάσσονται ως βασικά ίδια κεφάλαια (tier 1 capital). Τα ΜΑΕΚ προσφέρθηκαν με δικαίωμα προτεραιότητας στους υφιστάμενους μετόχους οι οποίοι, μαζί με λοιπούς αιτητές, μπορούσαν να εγγραφούν στην έκδοση των ΜΑΕΚ καταβάλλοντας το αντίστοιχο ποσό της απαιτούμενης αντιπαροχής είτε σε μετρητά είτε σε αντίστοιχης ονομαστικής αξίας 'Επιλέξιμες Αξίες' της Εταιρίας, και συγκεκριμένα (i) Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018, (ii) Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου, και (iii) Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007, των οποίων οι κάτοχοι είχαν προτεραιότητα μετά τους Δικαιούχους και πριν οποιουσδήποτε άλλους αιτητές.

Η ονομαστική αξία των ΜΑΕΚ που είχαν εκδοθεί ήταν €820 εκατ. σε Ευρώ και $95 εκατ. σε Δολάρια Αμερικής, από τα οποία €695 εκατ. προέκυψαν από την ανταλλαγή Επιλέξιμων Αξιών. Τα ΜΑΕΚ που εκδόθηκαν έχουν εκδοθεί σε Ευρώ φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,50% ετησίως μέχρι τις 30 Ιουνίου 2016 και ακολούθως εξαμηνιαίο επιτόκιο του Ευρώ (Euribor) πλέον 3,00% ετησίως. Τα ΜΑΕΚ που έχουν εκδοθεί σε Δολάρια Αμερικής φέρουν σταθερό επιτόκιο 6,00% μέχρι τις 30 Ιουνίου 2016 και ακολούθως κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με το εξαμηνιαίο Libor πλέον 3,00% ετησίως. Η Εταιρία μπορεί, κατά την κρίση της, σε οποιοδήποτε χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη τη φερεγγυότητα καθώς και την οικονομική της κατάσταση, να επιλέξει να ακυρώσει την πληρωμή τόκου σε μη σωρευτική βάση. Οποιαδήποτε ακυρωθείσα πληρωμή τόκου δεν θα οφείλεται και δεν θα καθίσταται πληρωτέα από την Εταιρία.

Η Εταιρία δεν θα προβεί στην πληρωμή οποιουδήποτε πληρωτέου τόκου κατά την ημερομηνία πληρωμής τόκου και υποχρεωτικά θα προβεί σε υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου αν (i) δεν τηρεί τις ελάχιστες απαιτήσεις της φερεγγυότητας, όπως αυτή ορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ή η πληρωμή τόκου θα έχει ως αποτέλεσμα να παύσει να ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις της φερεγγυότητας, (ii) δεν διαθέτει τα απαιτούμενα διανεμητέα στοιχεία για τέτοια πληρωμή τόκου, ή (iii) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, κατά τη δική της διακριτική ευχέρεια, απαιτήσει την ακύρωση πληρωμής τόκων, στη βάση αξιολόγησης της φερεγγυότητας και της οικονομικής κατάστασης της Εταιρίας για τα επόμενα τρία χρόνια. Οποιαδήποτε υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου δεν θα οφείλεται και δεν θα καθίσταται πληρωτέα από την Εταιρία.

31. Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (συνέχεια)

Η Εταιρία προέβει σε υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκου από τις 31 Δεκεμβρίου 2011. Σύμφωνα με τους όρους έκδοσης, η ακυρωθείσα πληρωμή τόκου είναι πλήρης και αμετάκλητη και δεν καθίσταται πληρωτέα από την Εταιρία.

Τα ΜΑΕΚ μπορούν κατ' επιλογή του κατόχου τους να μετατραπούν σε μετοχές της Εταιρίας κατά τις περιόδους μετατροπής, οι οποίες είναι: 1-15 Σεπτεμβρίου 2011 και ακολούθως 1-15 Μαρτίου, 15-31 Μαΐου, 1-15 Σεπτεμβρίου και 15-30 Νοεμβρίου κάθε μετέπειτα έτους. Η τελευταία ημερομηνία μετατροπής είναι η 31 Μαΐου 2016.

Τα ΜΑΕΚ είναι αόριστης διάρκειας χωρίς ημερομηνία λήξης, μπορούν όμως να εξαγοραστούν στο σύνολό τους και όχι κατά μέρος κατ' επιλογή της Εταιρίας και μετά από έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στην ονομαστική τους αξία μαζί με οποιουσδήποτε δεδουλευμένους τόκους, στις 30 Ιουνίου 2016 ή σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκου που έπεται.

Σε περίπτωση που συμβεί οποιοδήποτε Γεγονός Έκτακτης Ανάγκης Κεφαλαίου ή Γεγονός Βιωσιμότητας, τα ΜΑΕΚ θα μετατρέπονται υποχρεωτικά σε συνήθεις μετοχές της Εταιρίας. Η τιμή μετατροπής θα είναι ίση με το 80% της μεσοσταθμικής τιμής διαπραγμάτευσης της μετοχής των προηγούμενων πέντε εργάσιμων ημερών, με μέγιστη τιμή το €3,30 και κατώτατη τιμή την ονομαστική αξία (€1,00) των συνήθων μετοχών.

Γεγονός Έκτακτης Ανάγκης Κεφαλαίου θα θεωρείται ότι έχει επισυμβεί (i) εάν το ύψος των κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (core tier 1 ratio) της Εταιρίας είναι χαμηλότερο του 5% ή, κατά ή μετά την εφαρμογή της Βασιλείας ΙΙΙ, το ύψος των κοινών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων (common equity tier 1 ratio) είναι χαμηλότερο από το ελάχιστο ποσοστό κεφαλαιακής επάρκειας που θα καθοριστεί, ή (ii) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου καθορίσει ότι η Εταιρία βρίσκεται σε μη συμμόρφωση με τα σχετικά όρια κεφαλαιακής επάρκειας.

Γεγονός Βιωσιμότητας ορίζεται εάν (i) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κρίνει ότι η υποχρεωτική μετατροπή των ΜΑΕΚ είναι αναγκαία για βελτίωση της κεφαλαιακής επάρκειας και της οικονομικής κατάστασης της Εταιρίας και θα συμβάλει στη διατήρηση της φερεγγυότητας της Εταιρίας, και/ή (ii) η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κρίνει ότι η Εταιρία θα χρειαστεί έκτακτη κρατική βοήθεια για (α) τη διατήρηση της φερεγγυότητάς της ή (β) την αποφυγή του ενδεχόμενου πτώχευσής της ή (γ) δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει σημαντικό μέρος των υποχρεώσεών της ή (iii) σε άλλες παρόμοιες καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι κατά το 2012 η Εταιρία έχει προβεί σε τροποποίηση ορισμένων από τους όρους έκδοσης των ΜΑΕΚ έτσι ώστε να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) για συμπερίληψη του υπολοίπου ποσού των ΜΑΕΚ (€429 εκατ.) ως αποδεκτό για μείωση του κεφαλαιακού ελλείμματος όπως αυτό έχει καθοριστεί στα πλαίσια της Κεφαλαιακής Άσκησης της ΕΑΤ (Σημ. 45). Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή της φράσης 'λαμβάνοντας υπόψη τη φερεγγυότητα καθώς και την οικονομική της κατάσταση' στον όρο που αφορά την επιλογή ακύρωσης πληρωμής τόκων από την Εταιρία. Επίσης περιλαμβάνουν τη διαγραφή της φράσης 'στη βάση αξιολόγησης της φερεγγυότητας και της οικονομικής κατάστασης της Εταιρίας τα επόμενα τρία χρόνια' στον όρο που αφορά την υποχρεωτική ακύρωση πληρωμής τόκων.

Τα ΜΑΕΚ ήταν εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 η Εταιρία κατείχε ΜΑΕΚ ονομαστικής αξίας €29.794 χιλ. (2011: €29.833 χιλ.).

Το Μάρτιο του 2012, ΜΑΕΚ ονομαστικής αξίας €432 εκατ. μετατράπηκαν σε μετοχές στα πλαίσια του Σχεδίου Κεφαλαιακής Ενίσχυσης (Σημ. 30) της Εταιρίας. Κατά το 2011, ΜΑΕΚ ονομαστικής αξίας €1.273 χιλ. είχαν μετατραπεί σε 386 χιλ. μετοχές.

Τα ΜΑΕΚ συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας απορροφώντας συσσωρευμένες ζημιές μέσω διάσωσης με ίδια μέσα, σύμφωνα με τις διατάξεις σειράς διαταγμάτων που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου από την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης στα πλαίσια των διατάξεων του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013 (Σημ. 47).

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων δεν υπάρχουν οποιαδήποτε ΜΑΕΚ (Σημ. 47).

32. Μερίσματα

	2012	2011
Προτάθηκε και πληρώθηκε κατά τη διάρκεια του έτους:	**€000**	€000
Τελικό μέρισμα για το 2011: μηδέν (2010: €0,03) κατά μετοχή	**-**	26.848

Το τελικό μέρισμα για το 2010 ύψους €0,03 κατά μετοχή, συνολικού ποσού €26.848 χιλ., εγκρίθηκε κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 24 Μαΐου 2011 και καταβλήθηκε στους μετόχους στις 16 Ιουνίου 2011.

33. Αδιανέμητα κέρδη

Το μόνο αποθεματικό που είναι διανεμητέο ως μέρισμα είναι τα αδιανέμητα κέρδη.

Οι εταιρίες, φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, που δεν διανέμουν τουλάχιστον το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 20% κατά το 2012 (μέχρι 31 Αυγούστου 2011: 15% και από 1 Σεπτεμβρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2011: 17%) είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι της Εταιρίας (άτομα και εταιρίες), κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα έχει ήδη διανεμηθεί για το έτος στο οποίο αναφέρονται τα κέρδη. Αυτή η έκτακτη εισφορά για την άμυνα καταβάλλεται από την Εταιρία για λογαριασμό των μετόχων της.

34. Διαχειριστικές δραστηριότητες

Η Εταιρία προσφέρει υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων και θεματοφυλακής που συνεπάγονται την κατοχή ή επένδυση χρηματοοικονομικών μέσων για λογαριασμό πελατών της. Η Εταιρία δεν έχει ευθύνη έναντι των πελατών της για τυχόν αφερεγγυότητα τρίτων τραπεζών ή οργανισμών. Τα περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση και θεματοφυλακή δεν περιλαμβάνονται στον ισολογισμό της Εταιρίας, εκτός εάν έχουν τοποθετηθεί με την Εταιρία. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων υπό διαχείριση και θεματοφυλακή στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν €1.131 εκατ. (2011: €3.067 εκατ.).

35. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Ως μέρος των υπηρεσιών που προσφέρονται σε πελάτες, η Εταιρία αναλαμβάνει διάφορες μη ανακλήσιμες και ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Αυτές περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, πιστώσεις εισαγωγής και άλλα όρια δανείων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμα χρησιμοποιηθεί.

Παρόλο που αυτές οι υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, εκθέτουν την Εταιρία σε πιστωτικό κίνδυνο και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στη μέγιστη έκθεση της Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο (Σημ. 40).

Συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες σε ακίνητα, εξοπλισμό και άυλα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε €8.314 χιλ. (2011: €9.845 χιλ.).

Νομικές διαδικασίες

Η πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρίας παρατίθεται στη Σημείωση 28. Οι επιδικίες που προέκυψαν μετά την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζονται στην Σημείωση 47. Δεν υπάρχουν σε εκκρεμότητα οποιεσδήποτε άλλες σημαντικές επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρίας καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρίας.

35. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

Νομικές διαδικασίες (συνέχεια)

Το Σεπτέμβριο του 2009, κατατέθηκε προσφυγή εναντίον της Εταιρείας στην Κύπρο από τους διαχειριστές της AremisSoft Corporation Liquidating Trust, με κύριο ισχυρισμό ότι η Εταιρεία κατά παράβαση των υποχρεώσεων της προς την AremisSoft, επέτρεψε στον κύριο ιδιοκτήτη της AremisSoft να εκτελέσει συναλλαγές που οδηγούν σε οικειοποίηση από αυτόν σημαντικών ποσών που ανήκαν στην AremisSoft. Η δράση αυτή είναι παρόμοια με αγωγή που κατατέθηκε στην Νέα Υόρκη το 2006, η οποία απορρίφθηκε. Στην Έκθεση της αξίωσης που κατατέθηκε τον Οκτώβριο του 2010, οι Διαχειριστές, για λογαριασμό των επενδυτών της AremisSoft, απαιτούν το ποσό σε Δολάρια Αμερικής 550 εκατ. περίπου (€417 εκατ.) πλέον τόκους και έξοδα, ως αποζημιώσεις, που σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, έχουν προκληθεί, μεταξύ άλλων, από ισχυριζόμενη συνωμοσία μεταξύ της Εταιρίας και δύο εκ των κύριων μετόχων της AremisSoft, ισχυρισμό για δόλιες συναλλαγές μέσω τραπεζικών λογαριασμών που διατηρούνταν με την Εταιρία στην Κύπρο και το Ηνωμένο Βασίλειο, ισχυρισμό για παράβαση συμβάσεων και ισχυριζόμενη αμέλεια. Αυτή η υπόθεση έχει διακανονιστεί κατά το 2012.

36. Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες

	2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	€000	€000
Ζημιές πριν τη φορολογία	**(2.203.368)**	(1.371.870)
Αναπροσαρμογές για:		
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	**2.285.043**	356.320
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	**18.247**	19.760
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	**7.324**	7.266
Απομείωση ακινήτων και εξοπλισμού	**-**	1.816
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	**-**	2.461
Απόσβεση προεξοφλήσεων/(διαφορών υπέρ το άρτιο) σε ομόλογα και δανειακό κεφάλαιο	**7.393**	(52.328)
Ζημιές/(κέρδη) από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**1.799**	(183)
Ζημιές/(κέρδη) από πώληση θυγατρικών	**13**	(18.916)
Τόκοι από επενδύσεις σε ομόλογα	**(125.572)**	(197.787)
Μερίσματα	**(31.289)**	(18.594)
Κέρδος από ανταλλαγή ΜΑΕΚ	**-**	(6.733)
Απομείωση ΟΕΔ και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	**143.573**	1.719.764
Απομείωση επενδύσεων σε εταιρίες του Συγκροτήματος	**354.417**	-
Απομείωση επενδύσεων	**(91.817)**	4.036
Καθαρές ζημιές/(κέρδη) από πώληση επενδύσεων σε μετοχές	**48**	(1.693)
Καθαρές ζημιές/(κέρδη) από πώληση επενδύσεων σε ομόλογα	**8.498**	(1.490)
Κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας	**(56.795)**	(327.137)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	**6.023**	20.342
Τόκοι ομολογιακού δανείου	**-**	57
	323.537	135.091
Μεταβολή σε:		
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	**(2.761.556)**	(980.629)
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**245.965**	(8.779)
Καταθέσεις πελατών	**(1.223.542)**	(2.605.210)
Χρεωστικοί λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	**1.287.495**	1.079.723
Πιστωτικοί λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	**(744.384)**	(643.938)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**60.814**	(897.544)
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**46.278**	(37.919)
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**(624.526)**	262.472
Λοιπές υποχρεώσεις	**(757)**	(38.355)
Δεδουλευμένα έξοδα και αναβαλλόμενα έσοδα	**5.963**	(1.719)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**(137.351)**	130.370
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσων των αποτελεσμάτων	**30.776**	137.270
Συμφωνίες επαναγοράς	**(178.220)**	(127.116)
Συμφωνίες επαναπώλησης	**215.936**	(95.770)
Έσοδα εισπρακτέα και προπληρωμένα έξοδα	**(70)**	1.106
Δανειακό κεφάλαιο	**-**	673
	(3.453.642)	(3.690.274)
Φόροι που πληρώθηκαν	**(25.060)**	(35.702)
Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες	**(3.478.702)**	(3.725.976)

36. Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες (συνέχεια)

Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες - τόκοι και μερίσματα

	2012	2011
	€000	€000
Τόκοι που πληρώθηκαν	**(925.894)**	(975.534)
Τόκοι που εισπράχθηκαν	**1.880.371**	1.740.482
Μερίσματα που εισπράχθηκαν	**31.289**	18.594
	985.766	783.542

37. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από:

	2012	2011
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**185.771**	527.256
Ομόλογα αποπληρωτέα εντός τριών μηνών	**99.379**	-
Τοποθετήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών	**708.260**	1.908.153
	993.410	2.435.409

Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**185.771**	527.256
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**469.483**	715.449
Σύνολο μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 14)	**655.254**	1.242.705

Τοποθετήσεις σε τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών	**708.260**	1.908.153
Άλλες τοποθετήσεις σε τράπεζες που υπόκεινται σε περιορισμούς (Σημ. 42)	**388.817**	463.710
Άλλες τοποθετήσεις σε τράπεζες	**456.510**	53.915
Σύνολο τοποθετήσεων σε τράπεζες (Σημ. 14)	**1.553.587**	2.425.778

38. Λειτουργικές μισθώσεις – Η Εταιρία ως μισθωτής

Τα συνολικά μελλοντικά ελάχιστα μισθώματα βάσει μη ακυρωτέων λειτουργικών μισθώσεων στις 31 Δεκεμβρίου ήταν:

	2012	2011
	€000	€000
Μέχρι ενός έτους	**11.534**	33.416
Από ένα μέχρι πέντε έτη	**17.225**	15.816
Πέραν των πέντε ετών	**4.375**	1.831
	33.134	51.063

Τα πιο πάνω κυρίως αφορούν ενοίκια των καταστημάτων και γραφείων της Εταιρίας.

39. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης

	2012			2011		
	Εντός ενός έτους	**Πέραν του ενός έτους**	**Σύνολο**	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο
	€000	**€000**	**€000**	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	**200.555**	**454.699**	**655.254**	567.181	675.524	1.242.705
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**1.337.558**	**216.029**	**1.553.587**	2.379.935	45.843	2.425.778
Συμφωνίες επαναπώλησης	**-**	**-**	**-**	215.936	-	215.936
Επενδύσεις	**378.377**	**1.450.331**	**1.828.708**	408.925	3.095.368	3.504.293
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**16.034**	**10.751**	**26.785**	186.673	7.061	193.734
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**4.766.158**	**16.106.895**	**20.873.053**	4.962.707	19.182.967	24.145.674
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	**573.784**	**1.459.992**	**2.033.776**	620.772	2.700.498	3.321.270
Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος και κοινοπραξίες	**-**	**864.930**	**864.930**	-	938.567	938.567
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες	**-**	**8.009**	**8.009**	-	7.722	7.722
Ακίνητα, εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	**-**	**303.508**	**303.508**	-	340.492	340.492
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**39.383**	**146.223**	**185.606**	21.539	293.391	314.930
	7.311.849	**21.021.367**	**28.333.216**	9.363.668	27.287.433	36.651.101
Υποχρεώσεις						
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	**255.916**	**915**	**256.831**	1.696.566	1.302.904	2.999.470
Συμφωνίες επαναγοράς	**31.813**	**575.960**	**607.773**	176.035	609.958	785.993
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**65.019**	**118.783**	**183.802**	73.275	414.827	488.102
Καταθέσεις πελατών	**8.951.510**	**16.928.546**	**25.880.056**	8.784.329	19.438.772	28.223.101
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	**380.932**	**378.535**	**759.467**	444.498	1.059.353	1.503.851
Ομολογιακά δάνεια	**-**	**15.389**	**15.389**	5.341	14.978	20.319
Λοιπές υποχρεώσεις	**222.624**	**21.457**	**244.081**	125.939	125.570	251.509
Δανειακό κεφάλαιο	**-**	**126.372**	**126.372**	22.150	99.302	121.452
	9.907.814	**18.165.957**	**28.073.771**	11.328.133	23.065.664	34.393.797

39. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης (συνέχεια)

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και οι καταθέσεις πελατών στην Κύπρο και στην Ελλάδα κατηγοριοποιούνται βάσει ιστορικών στοιχειών συμπεριφοράς. Στη Ρουμανία κατηγοριοποιούνται βάσει της συμβατικής τους λήξης.

Οι επενδύσεις προς εμπορία κατηγοριοποιούνται με λήξη εντός ενός έτους.

Τα ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς των καταθέσεων στην Κύπρο πιθανόν να μην αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς και τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες.

Η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης των άλλων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων είναι η ίδια με τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος

Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων ελέγχου της, η Εταιρία εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος παρακολουθείται με διάφορους μηχανισμούς ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων και να τιμολογούνται οι πιστωτικές διευκολύνσεις και τα προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο αυτό.

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός η περισσοτέρων πιστούχων να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι της Εταιρίας.

Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει τις αρχές χρηματοδότησης της Εταιρίας και βεβαιώνεται για την εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής σε κάθε τομέα (ιδιωτών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μεγάλων επιχειρήσεων) και την ποιότητα του χαρτοφυλακίου της Εταιρίας μέσω έγκαιρου εντοπισμού προβληματικών πελατών. Ο πιστωτικός κίνδυνος από συνδεόμενους λογαριασμούς ενοποιείται και παρακολουθείται σε ενοποιημένη βάση.

Η χρηματοδοτική πολιτική συνδυάζεται με σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit rating και credit scoring).

Το χαρτοφυλάκιο αναλύεται με βάση εκτιμήσεις για τη φερεγγυότητα των πελατών, τον τομέα της οικονομίας και τη χώρα δραστηριότητάς τους και επιθεωρείται σε τακτική βάση από εξειδικευμένη ομάδα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου του Συγκροτήματος.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για την Εταιρία είναι διεσπαρμένος τόσο γεωγραφικά όσο και στους διάφορους κλάδους της οικονομίας. Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει απαγορευτικούς/επικίνδυνους κλάδους της οικονομίας και καθορίζει αυστηρότερη δανειοδοτική πολιτική στους κλάδους αυτούς ανάλογα με τους κινδύνους που εμπεριέχουν.

Η πολιτική της Εταιρίας αναφορικά με τον ορισμό των απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων και τον καθορισμό των προβλέψεων για απομείωση, παρατίθεται στη Σημείωση 2 'Λογιστικές Πολιτικές'.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο για όλες τις επενδύσεις σε ρευστά διαθέσιμα (κυρίως τοποθετήσεις σε τράπεζες και ομόλογα) και υποβάλλει εισηγήσεις για όρια με τράπεζες και χώρες στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων του Συγκροτήματος (ALCO) για έγκριση.

Μετά τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 που σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση και την αναδιάρθρωση της, η Εταιρία έχει εφαρμόσει πιο αυστηρά κριτήρια δανεισμού και έχει μειώσει σημαντικά τα όρια έγκρισης των διάφορων εγκριτικών αρχών.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο, τις εμπράγματες και μετρήσιμες εξασφαλίσεις και άλλες αναβαθμίσεις και την καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο. Οι προσωπικές εγγυήσεις είναι επιπρόσθετο είδος εξασφάλισης όμως δεν περιλαμβάνονται στις πιο κάτω πληροφορίες γιατί δεν είναι εφικτό να υπολογιστεί η εύλογη τους αξία.

	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών αναβαθμίσεων που έχουν ληφθεί								
	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	Μετρητά	Χρεόγραφα	Πιστώσεις/ εγγυητικές επιστολές	Ακίνητα	Άλλα	Πλεόνασμα εξασφαλίσεων	Καθαρή εξασφάλιση	Καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 14)	**469.483**	-	-	-	-	-	-	-	469.483
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**1.553.587**	-	-	-	-	-	-	-	1.553.587
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**12.918**	-	-	-	-	-	-	-	12.918
Ομόλογα που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση, κρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	**1.750.986**	-	-	-	-	-	-	-	1.750.986
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**26.785**	1.310	-	-	-	-	-	1.310	25.475
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**20.873.053**	1.799.273	317.039	275.976	19.351.997	3.149.948	(5.717.429)	19.176.804	1.696.249
Χρεώστες (Σημ. 24)	**2.804**	-	-	-	-	-	-	-	2.804
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	**2.033.776**	-	-	-	-	-	-	-	2.033.776
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**42.371**	-	-	-	-	-	-	-	42.371
Σύνολο στον ισολογισμό	**26.765.763**	**1.800.583**	**317.039**	**275.976**	**19.351.997**	**3.149.948**	**(5.717.429)**	**19.178.114**	**7.587.649**
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις									
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	**9.746**	-	-	-	-	-	-	-	9.746
Εγγυητικές	**1.558.467**	688.336	3.176	354	106.708	10.107	(38.218)	770.463	788.004
Ανειλημμένες υποχρεώσεις									
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	**15.879**	-	-	-	-	-	-	-	15.879
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	**2.517.190**	-	-	-	-	-	-	-	2.517.190
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**4.101.282**	**688.336**	**3.176**	**354**	**106.708**	**10.107**	**(38.218)**	**770.463**	**3.330.819**
Συνολική έκθεση σε πιστωτικο κίνδυνο	**30.867.045**	**2.488.919**	**320.215**	**276.330**	**19.458.705**	**3.160.055**	**(5.755.647)**	**19.948.577**	**10.918.468**

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

	Εύλογη αξία αξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών αναβαθμίσεων που έχουν ληφθεί								
	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	Μετρητά	Χρεόγραφα	Πιστώσεις/ εγγυητικές επιστολές	Ακίνητα	Άλλα	Πλεόνασμα εξασφαλίσεων	Καθαρή εξασφάλιση	Καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο
2011	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 14)	**1.091.461**	-	-	-	-	-	-	-	1.091.461
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	**2.425.778**	-	-	-	-	-	-	-	2.425.778
Συμφωνίες επαναπώλησης	**215.936**	-	210.102	-	-	-	-	210.102	5.834
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**43.630**								43.630
Ομόλογα που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση, κρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	**3.414.757**	-	-	-	-	-	-	-	3.414.757
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**193.734**	34.002	-	-	-	-	-	34.002	159.732
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	**24.145.674**	1.585.657	393.151	306.547	19.768.877	2.928.457	(6.244.017)	18.738.672	5.407.002
Χρεώστες (Σημ. 24)	**3.341**	-	-	-	-	-	-	-	3.341
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	**3.321.270**	-	-	-	-	-	-	-	3.321.270
Εισπρακτέα από πώληση θυγατρικής εταιρίας	**103.137**	-	-	-	-	-	-	-	103.137
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	**83.964**	-	-	-	-	-	-	-	83.964
Σύνολο στον ισολογισμό	**35.042.682**	**1.619.659**	**603.253**	**306.547**	**19.768.877**	**2.928.457**	**(6.244.017)**	**18.982.776**	**16.059.906**
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις									
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	**17.649**	-	-	-	-	-	-	-	17.649
Εγγυητικές	**1.850.478**	9.234	1.577	578	132.255	16.411	(48.242)	111.813	1.738.665
Ανειλημμένες υποχρεώσεις									
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	**31.663**	-	-	-	-	-	-	-	31.663
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	**3.444.451**	294	-	-	-	-	-	294	3.444.157
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**5.344.241**	**9.528**	**1.577**	**578**	**132.255**	**16.411**	**(48.242)**	**112.107**	**5.232.134**
Συνολική έκθεση σε πιστωτικο κίνδυνο	**40.386.923**	**1.629.187**	**604.830**	**307.125**	**19.901.132**	**2.944.868**	**(6.292.259)**	**19.094.883**	**21.292.040**

Η Εταιρία προσφέρει στους πελάτες της εγγυήσεις λόγω των οποίων μπορεί να χρειαστεί να προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό τους και να αναλάβει την υποχρέωση να παραχωρεί προς τους πελάτες της, πιστωτικές διευκολύνσεις για την εξασφάλιση των αναγκών ρευστότητάς τους.

Οι πιστώσεις εισαγωγής (περιλαμβανομένων και των ορίων πιστώσεων εισαγωγής) δεσμεύουν την Εταιρία σε πληρωμές, για λογαριασμό των πελατών της, σε περίπτωση συγκεκριμένης πράξης, που συνήθως αφορούν την εισαγωγή και εξαγωγή εμπορευμάτων. Αυτές οι ανειλημμένες υποχρεώσεις εκθέτουν την Εταιρία σε κινδύνους παρόμοιους με αυτούς των δανείων και απαιτήσεων και παρακολουθούνται χρησιμοποιώντας τις ίδιες πολιτικές και μηχανισμούς ελέγχου.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

Η μέγιστη έκθεση της Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο αναλύεται κατά γεωγραφικό τομέα ως ακολούθως:

	2012	2011
Στον ισολογισμό	**€000**	€000
Κύπρος	**17.759.915**	23.729.206
Ελλάδα	**8.157.046**	9.310.169
Ηνωμένο Βασίλειο	**-**	1.114.131
Ρουμανία	**579.298**	634.806
Ρωσία	**151.563**	146.427
Ουκρανία	**117.941**	107.943
	26.765.763	35.042.682

Εκτός ισολογισμού		
Κύπρος	**2.514.044**	3.071.351
Ελλάδα	**1.563.889**	2.199.613
Ηνωμένο Βασίλειο	**-**	35.163
Ρουμανία	**23.349**	38.114
	4.101.282	5.344.241

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Υπάρχουν περιορισμοί στη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου που επιβάλλονται από τον περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο της Κύπρου και τη σχετική Οδηγία που εκδόθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Σύμφωνα με αυτούς τους περιορισμούς, οι τράπεζες δεν δικαιούνται να δανείσουν περισσότερο από 25% των ιδίων κεφαλαίων τους σε ένα πελάτη/συγκρότημα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 η Εταιρία δεν συμμορφώθηκε με αυτή την οδηγία.

Η έκθεση της Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο από πελατειακά συγκροτήματα που έχουν πιστωτικές διευκολύνσεις μεγαλύτερες του 10% των ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν €5.519.650 χιλ. (2011: €2.573.979 χιλ.). Η αύξηση του 2012 προήλθε κυρίως λόγω της μείωσης της κεφαλαιακής βάσης του Συγκροτήματος κατά τη διάρκεια του έτους.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες
Η Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου Συγκροτήματος καθορίζει το ποσό και το είδος της εξασφάλισης και τις άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση νέων δανείων σε πελάτες.

Οι κύριες κατηγορίες των εξασφαλίσεων που κατέχει η Εταιρία είναι υποθήκες ακινήτων, εξασφαλίσεις μετρητών/δεσμευμένες καταθέσεις, τραπεζικές εγγυήσεις, κυβερνητικές εγγυήσεις, ενεχυριάσεις μετοχών και χρεογράφων δημοσίων εταιριών, ομόλογα σταθερής και κυμαινόμενης επιβάρυνσης επί εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, εκχώρηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής, εκχώρηση δικαιωμάτων σε συγκεκριμένα συμβόλαια και προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις.

Η διεύθυνση της Εταιρίας παρακολουθεί τις αλλαγές στην αγοραία αξία των εξασφαλίσεων σε συνεχή βάση και, όπου χρειάζεται, λαμβάνει επιπρόσθετες εξασφαλίσεις με βάση τη σχετική συμφωνία.

Άλλα χρηματοοικονομικά μέσα
Οι εξασφαλίσεις που λαμβάνονται για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από δάνεια και απαιτήσεις, καθορίζονται ανάλογα με τη φύση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Συνήθως τα ομόλογα και άλλα χρεόγραφα δεν είναι εξασφαλισμένα, εκτός από τα ομόλογα που είναι διασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities) και άλλα παρόμοια μέσα, τα οποία εξασφαλίζονται με ομάδες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Επιπρόσθετα, κάποια ομόλογα φέρουν κυβερνητική εγγύηση.

Η Εταιρία έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί τη σύμβαση ISDA Master Agreement για τις συναλλαγές της σε παράγωγα. Η σύμβαση αυτή παρέχει το συμβατικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη διεξαγωγή ενός πλήρους φάσματος συναλλαγών σε μη οργανωμένες αγορές (over-the-counter) και δεσμεύει συμβατικά τα αντισυμβαλλόμενα μέρη να συμψηφίζουν όλες τις ανοικτές συναλλαγές οι οποίες διέπονται από τη σύμβαση στην περίπτωση που κάποιο από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη την αθετήσει. Σε κάποιες περιπτώσεις τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υπογράφουν τη σύμβαση Credit Support Annex (CSA) σε συνδυασμό με τη σύμβαση ISDA Master Agreement. Η σύμβαση CSA παρέχει εξασφαλίσεις στα αντισυμβαλλόμενα μέρη έτσι ώστε να μετριαστεί ο ενδεχόμενος κίνδυνος που εμπεριέχεται στις ανοιχτές τους θέσεις.

Ο κίνδυνος διακανονισμού προκύπτει όταν γίνεται μια πληρωμή μετρητών ή αξιών, με αντάλλαγμα την αναμενόμενη είσπραξη μετρητών ή αξιών. Η Εταιρία καθορίζει ημερήσια όρια διακανονισμού για κάθε αντισυμβαλλόμενο μέρος. Ο κίνδυνος διακανονισμού μετριάζεται όταν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω οργανωμένων συστημάτων πληρωμής ή βάσει παράδοσης έναντι πληρωμής.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ανά κλάδο της οικονομίας						
Εμπόριο	1.621.688	1.165.230	-	24.719	-	**2.811.637**
Βιομηχανία	518.754	1.106.335	-	26.987	-	**1.652.076**
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	914.486	829.297	-	108.365	-	**1.852.148**
Κατασκευές	2.419.241	873.308	-	9.311	-	**3.301.860**
Ακίνητα	1.715.884	408.598	17.368	219.028	34.675	**2.395.553**
Ιδιώτες	5.323.545	2.609.941	63.678	42.297	-	**8.039.461**
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	1.425.792	394.444	45.750	78.282	91.375	**2.035.643**
Λοιποί κλάδοι	932.380	913.321	45.245	12.010	-	**1.902.956**
	14.871.770	**8.300.474**	**172.041**	**520.999**	**126.050**	**23.991.334**
Ανά πελατειακό τομέα						
Μεγάλες επιχειρήσεις	7.082.336	2.818.237	172.041	451.734	126.050	**10.650.398**
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2.276.657	2.730.399	-	26.144	-	**5.033.200**
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	3.739.869	1.634.264	-	18.739	-	**5.392.872**
- πιστωτικές κάρτες	120.657	155.727	-	-	-	**276.384**
- λοιπά καταναλωτικά	1.652.251	961.847	-	24.382	-	**2.638.480**
	14.871.770	**8.300.474**	**172.041**	**520.999**	**126.050**	**23.991.334**

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρωσία	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ουκρανία	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ανά κλάδο της οικονομίας							
Εμπόριο	1.558.631	1.172.475	-	50.480	35.189	-	**2.816.775**
Βιομηχανία	604.011	952.252	-	16.579	27.079	-	**1.599.921**
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	898.978	842.404	-	135.344	111.904	-	**1.988.630**
Κατασκευές	2.523.274	829.731	-	6.826	36.319	-	**3.396.150**
Ακίνητα	1.287.329	416.353	46.887	647.367	203.952	18.142	**2.620.030**
Ιδιώτες	5.367.430	3.003.807	1.842	68.635	45.638	-	**8.487.352**
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	1.848.680	568.258	59.863	59.781	87.848	92.934	**2.717.364**
Λοιποί κλάδοι	841.843	941.534	44.708	1.496	6.651	-	**1.836.232**
	14.930.176	**8.726.814**	**153.300**	**986.508**	**554.580**	**111.076**	**25.462.454**
Ανά πελατειακό τομέα							
Μεγάλες επιχειρήσεις	6.971.983	2.663.506	153.300	339.239	460.722	111.076	**10.699.826**
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2.523.275	3.084.367	-	600.079	47.452	-	**6.255.173**
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	3.503.680	1.704.718	-	40.308	18.985	-	**5.267.691**
- πιστωτικές κάρτες	122.259	178.890	-	-	-	-	**301.149**
- λοιπά καταναλωτικά	1.808.979	1.095.333	-	6.882	27.421	-	**2.938.615**
	14.930.176	**8.726.814**	**153.300**	**986.508**	**554.580**	**111.076**	**25.462.454**

Στην Ελλάδα, στους τομείς 'μεγάλες επιχειρήσεις' και 'λοιποί κλάδοι' περιλαμβάνονται δάνεια προς κρατικές επιχειρήσεις ύψους €252.588 χιλ. (2011: €306.901 χιλ.), τα οποία σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ταξινομούνται ως δημόσιο χρέος(Σημ. 44).

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	2012	2011
	€000	€000
Ενήμερα	**14.918.999**	18.329.400
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	**4.906.405**	5.156.535
Απομειωμένα	**4.165.930**	1.976.519
	23.991.334	25.462.454

Τα δάνεια σε καθυστέρηση είναι τα δάνεια με καθυστερημένες πληρωμές ή με υπέρβαση των εγκριμένων ορίων τους. Τα απομειωμένα δάνεια είναι τα δάνεια τα οποία δεν θεωρούνται πλήρως ανακτήσιμα και για τα οποία έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη απομείωσης σε ατομική βάση.

Ενήμερα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η ποιότητα των ενήμερων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο παρακολουθείται από την Εταιρία χρησιμοποιώντας εσωτερικά συστήματα. Στον πιο κάτω πίνακα αναλύεται η ποιότητα πιστωτικού κινδύνου των ενήμερων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

	Κατηγορία 1	**Κατηγορία 2**	**Κατηγορία 3**	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	**€000**
Κύπρος	7.249.155	993.674	1.109.152	**9.351.981**
Ελλάδα	3.308.864	85.742	1.665.447	**5.060.053**
Ρουμανία	403.331	3.523	-	**406.854**
Ρωσία	96.456	93	-	**96.549**
Ουκρανία	1	-	3.561	**3.562**
	11.057.807	**1.083.032**	**2.778.160**	**14.918.999**

2011				
Κύπρος	8.492.358	894.601	1.133.449	**10.520.408**
Ελλάδα	4.882.269	113.209	1.418.411	**6.413.889**
Ηνωμένο Βασίλειο	699.925	83.890	61.814	**845.629**
Ρουμανία	449.194	3.816	3.872	**456.882**
Ρωσία	50.723	16.141	-	**66.864**
Ουκρανία	18.119	-	7.609	**25.728**
	14.592.588	**1.111.657**	**2.625.155**	**18.329.400**

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Ενήμερα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που δεν ήταν σε καθυστέρηση ή σε υπέρβαση των ορίων τους κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών κατατάσσονται στην Κατηγορία 1.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που ήταν σε καθυστέρηση ή σε υπέρβαση των ορίων τους μέχρι και 30 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των πρώτων έξι μηνών του έτους, ή μέχρι και 15 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών του έτους κατατάσσονται στην Κατηγορία 2.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που ήταν σε καθυστέρηση ή υπέρβαση των ορίων τους για περισσότερο από 30 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των πρώτων έξι μηνών του έτους ή για περισσότερο από 15 συνεχόμενες μέρες κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών του έτους, κατατάσσονται στην Κατηγορία 3.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα

	2012	2011
Σε καθυστέρηση:	**€000**	€000
- μέχρι 30 μέρες	**954.825**	1.011.947
- από 31 μέχρι 90 μέρες	**1.499.621**	1.770.366
- από 91 μέχρι 180 μέρες	**730.593**	856.810
- από 181 μέχρι 365 μέρες	**744.735**	558.509
- πέραν του ενός έτους	**976.631**	958.903
	4.906.405	5.156.535

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που κατέχει η Εταιρία (στο βαθμό που αυτές μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο) για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα στις 31 Δεκεμβρίου 2012 είναι €3.738.825 χιλ. (2011: €4.181.470 χιλ.).

Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε ατομική βάση

	2012		2011	
	Δάνεια και απαιτήσεις	**Εύλογη αξία εξασφαλίσεων**	Δάνεια και απαιτήσεις	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων
	€000	**€000**	€000	€000
Κύπρος	**2.876.783**	**1.822.899**	1.080.664	666.930
Ελλάδα	**1.175.167**	**580.938**	789.838	217.366
Ηνωμένο Βασίλειο	**-**	**-**	51.324	32.229
Ρουμανία	**72.452**	**48.271**	33.945	18.970
Ρωσία	**20.699**	**14.633**	20.748	12.026
Ουκρανία	**20.829**	**18.496**	-	-
	4.165.930	**2.485.237**	1.976.519	947.521

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζεται πιο πάνω έχει υπολογιστεί με βάση το βαθμό που οι εξασφαλίσεις αυτές μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις

Τα ρυθμιστικά μέτρα προκύπτουν στις περιπτώσεις, στις οποίες ο πελάτης θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης λόγω οικονομικών δυσκολιών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις δυσκολίες, η Εταιρία αποφασίζει να τροποποιήσει τους όρους της σύμβασης παραχωρώντας στον πελάτη τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει το χρέος ή να αναχρηματοδοτήσει τη σύμβαση, είτε συνολική, είτε μερικώς.

Η πρακτική της επέκτασης των ρυθμιστικών μέτρων συνιστά είτε προσωρινή είτε μόνιμη παραχώρηση στον πελάτη. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση των συμβατικών όρων του δανείου ή την πληρωμή σε κάποια μορφή εκτός από μετρητά, όπως μια διευθέτηση όπου ο δανειολήπτης μεταφέρει εξασφαλίσεις στην Εταιρία. Ως εκ τούτου, αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη απομείωσης και απαιτείται όπως αξιολογηθεί το ενδεχόμενο απομείωσης του δανείου.

Τροποποιήσεις σε δάνεια και απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν διευθετήσεις σε πληρωμές, όπως η αναδιάρθρωση των εξασφαλίσεων ή ασφαλιστικών διευθετήσεων δε θεωρούνται επαρκείς για την ένδειξη απομείωσης καθώς από μόνες τους δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη πιστωτικών δυσκολιών που να επηρεάζουν την ικανότητα πληρωμής.

Δάνεια που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης θεωρούνται όλα τα δάνεια για τα οποία η Εταιρία έχει προβεί σε τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής τους (παράταση περιόδου χάριτος, αναστολή καταβολής μίας ή περισσότερων δόσεων, μείωση του ποσού της δόσης και/ή διαγραφή καθυστερημένων δόσεων κεφαλαίου ή τόκου) και τρεχούμενοι λογαριασμοί/παρατραβήγματα των οποίων το όριο έχει αυξηθεί με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη της υπέρβασης. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η διαγραφή/αναστολή κατά μέγιστο δύο μηνιαίων δόσεων ανά έτος για δάνεια τα οποία αποπληρώνονται με μηνιαίες δόσεις, προνοείται από τους αρχικούς όρους έγκρισης της χορήγησης του δανείου ή προνοείται στην καταγεγραμμένη πολιτική της Εταιρίας και επομένως δεν απαιτείται νέα έγκριση για την εν λόγω διαγραφή/αναστολή αλλά επαφίεται στον πελάτη να ασκήσει το δικαίωμα αυτό.

Ένας λογαριασμός για να πληρεί τις προϋποθέσεις για αναδιάρθρωση πρέπει να πληρεί ορισμένα κριτήρια περιλαμβανομένου του κριτηρίου βιωσιμότητας της επιχείρησης του πελάτη. Ο βαθμός στον οποίο η Εταιρία προβαίνει σε αναδιάρθρωση εκείνων των λογαριασμών με βάση το πλαίσιο των υφιστάμενων πολιτικών της, μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την άποψή της για τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και άλλους παράγοντες που μπορεί να αλλάξουν από χρόνο σε χρόνο. Επιπλέον, εξαιρέσεις από τις πολιτικές και τις πρακτικές, μπορεί να γίνουν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις λόγω νομοθετικών ή κανονιστικών συμφωνιών ή εντολών.

Η διαχείριση και παρακολούθηση των αναδιαρθρωμένων δανείων γίνεται από την Υπηρεσία Πιστωτικού Κινδύνου. Για παράδειγμα, οι τάσεις της εκ νέου αθέτησης των όρων του συμβολαίου παρακολουθούνται και αναλύονται στενά, προκειμένου να προσδιοριστούν οι λόγοι που οδήγησαν στη νέα αυτή αθέτηση των συμφωνηθέντων.

Τα αναδιαρθρωμένα δάνεια αξιολογούνται σαν ξεχωριστή ομάδα σε κάθε χαρτοφυλάκιο για σκοπούς υπολογισμού απομείωσης.

Οι παρακάτω πίνακες δείχνουν τα αναδιαρθρωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες της Εταιρίας, ανά κλάδο δραστηριότητας, γεωγραφική περιοχή, και πιστωτική ποιοτική κατάταξη, καθώς και προβλέψεις απομείωσης και εμπράγματες εξασφαλίσεις που κατέχονται για τα αναδιαρθρωμένα δάνεια.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου	1.843.527	828.670	76.299	55.526	**2.804.022**
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	1.895.156	1.351.561	-	25.346	**3.272.063**
Περιουσιακά στοιχεία που δεν τυγχάνουν πλέον αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(540.332)	(829.041)	-	(30.825)	**(1.400.198)**
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	197.500	3.106	-	2.560	**203.166**
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρία	-	-	(76.299)	-	**(76.299)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.068)	1.751	-	(214)	**469**
31 Δεκεμβρίου	**3.394.783**	**1.356.047**	**-**	**52.393**	**4.803.223**

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου	1.418.951	401.832	68.941	12.761	**1.902.485**
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	1.250.428	695.033	13.269	45.684	**2.004.414**
Περιουσιακά στοιχεία που δεν τυγχάνουν πλέον αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(937.519)	(277.819)	(9.031)	(4.173)	**(1.228.542)**
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	(16)	-	-	-	**(16)**
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	110.367	8.071	3.120	1.254	**122.812**
Συναλλαγματικές διαφορές	1.316	1.553	-	-	**2.869**
31 Δεκεμβρίου	**1.843.527**	**828.670**	**76.299**	**55.526**	**2.804.022**

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρουμανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	**€000**
Ανά κλάδο της οικονομίας				
Εμπόριο	263.551	74.268	145	**337.964**
Βιομηχανία	63.668	62.393	384	**126.445**
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	239.384	188.827	971	**429.182**
Κατασκευές	937.094	187.167	-	**1.124.261**
Ακίνητα	615.446	82.399	16.755	**714.600**
Ιδιώτες	839.420	530.391	1.821	**1.371.632**
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	249.147	105.979	25.094	**380.220**
Λοιποί κλάδοι	187.073	124.623	7.223	**318.919**
	3.394.783	**1.356.047**	**52.393**	**4.803.223**
Ανά πελατειακό τομέα				
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.995.147	423.939	49.074	**2.468.160**
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	589.460	377.947	1.498	**968.905**
Ιδιώτες				
- στεγαστικά	635.409	396.576	881	**1.032.866**
- πιστωτικές κάρτες	327	-	-	**327**
- λοιπά καταναλωτικά	174.440	157.585	940	**332.965**
	3.394.783	**1.356.047**	**52.393**	**4.803.223**

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ανά κλάδο της οικονομίας					
Εμπόριο	58.418	20.756	367	-	**79.541**
Βιομηχανία	49.952	26.955	-	-	**76.907**
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	249.510	97.961	7.412	6.489	**361.372**
Κατασκευές	675.119	71.673	4.601	320	**751.713**
Ακίνητα	247.779	40.766	56.893	22.057	**367.495**
Ιδιώτες	288.182	416.443	1.701	999	**707.325**
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	159.417	77.432	5.206	25.661	**267.716**
Λοιποί κλάδοι	115.150	76.684	119	-	**191.953**
	1.843.527	**828.670**	**76.299**	**55.526**	**2.804.022**
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.177.294	324.048	52.515	47.971	**1.601.828**
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	390.284	73.936	23.781	6.556	**494.557**
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	213.674	268.240	-	847	**482.761**
- λοιπά καταναλωτικά	62.275	162.446	3	152	**224.876**
	1.843.527	**828.670**	**76.299**	**55.526**	**2.804.022**

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ενήμερα	2.200.463	810.699	-	22.956	**3.034.118**
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	773.395	507.340	-	29.432	**1.310.167**
Απομειωμένα	420.925	38.008	-	5	**458.938**
	3.394.783	**1.356.047**	-	**52.393**	**4.803.223**
2011					
Ενήμερα	1.418.846	503.139	40.471	53.754	**2.016.210**
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	385.560	320.367	13.889	1.094	**720.910**
Απομειωμένα	39.121	5.164	21.939	678	**66.902**
	1.843.527	**828.670**	**76.299**	**55.526**	**2.804.022**

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που εκχωρήθηκαν για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ενήμερα	1.837.569	568.367	-	6.516	**2.412.452**
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	642.094	412.994	-	3.264	**1.058.352**
Απομειωμένα	303.889	29.056	-	-	**332.945**
	2.783.552	**1.010.417**	**-**	**9.780**	**3.803.749**
2011					
Ενήμερα	1.236.424	372.355	42.293	7.852	**1.658.924**
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	333.492	256.010	12.294	376	**602.172**
Απομειωμένα	30.495	4.205	11.955	678	**47.333**
	1.600.411	**632.570**	**66.542**	**8.906**	**2.308.429**

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζονται πιο πάνω υπολογίστηκε με βάση το βαθμό στον οποίο η εξασφάλιση μετριάζει τον πιστωτικό κίνδυνο.

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	**€000**
Απομείωση σε ατομική βάση	280.682	19.916	-	5	**300.603**
Συλλογική απομείωση	98.965	-	-	-	**98.965**
	379.647	**19.916**	-	**5**	**399.568**
2011					
Απομείωση σε ατομική βάση	18.595	4.915	3.081	89	**26.680**
Συλλογική απομείωση	-	-	62	-	**62**
	18.595	**4.915**	**3.143**	**89**	**26.742**

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Η κίνηση των προβλέψεων για απομείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Κύπρος	Ελλάδα	Άλλες χώρες	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	**€000**
1 Ιανουαρίου	648.755	617.512	50.513	**1.316.780**
Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρία	-	-	(16.017)	**(16.017)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(911)	-	1.153	**242**
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(9.276)	(40.492)	(6.822)	**(56.590)**
Δεδουλευμένοι τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(47.867)	(23.780)	(4.869)	**(76.516)**
Εισπράξεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	2.339	-	-	**2.339**
Επιβάρυνση για το έτος	1.186.110	699.511	62.422	**1.948.043**
31 Δεκεμβρίου	**1.779.150**	**1.252.751**	**86.380**	**3.118.281**
Απομείωση σε ατομική βάση	**1.425.027**	**832.732**	**63.031**	**2.320.790**
Συλλογική απομείωση	**354.123**	**420.019**	**23.349**	**797.491**

2011				
1 Ιανουαρίου	551.464	432.666	42.351	**1.026.481**
Συναλλαγματικές διαφορές	1.019	-	563	**1.582**
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(8.327)	(9.804)	(1.565)	**(19.696)**
Δεδουλευμένοι τόκοι απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(30.486)	(19.600)	(1.347)	**(51.433)**
Εισπράξεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	3.526	-	-	**3.526**
Επιβάρυνση για το έτος	131.559	214.250	10.511	**356.320**
31 Δεκεμβρίου	**648.755**	**617.512**	**50.513**	**1.316.780**
Απομείωση σε ατομική βάση	**490.039**	**549.617**	**42.708**	**1.082.364**
Συλλογική απομείωση	**158.716**	**67.895**	**7.805**	**234.416**

Η ζημιά απομείωσης επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του δανείου και της παρούσας αξίας των εκτιμημένων μελλοντικών ταμειακών ροών περιλαμβανομένων ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από εγγυήσεις και εξασφαλίσεις σε ακίνητα, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της κατάσχεσης.

Οι προϋποθέσεις που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό πλαίσιο της ρευστοποίησης της εξασφάλισης των φορολογιών και των εξόδων ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης. Για παράδειγμα, η προϋπόθεση περιλαμβάνει ότι η αγοραία αξία των οικιστικών της ακινήτων στην Κύπρο αναμένεται να μειωθούν επιπρόσθετα κατά 12% στα επόμενα δύο έτη. Αναφορικά με εμπορικά ακίνητα (γραφεία, αποθήκες, εργοστάσια, ξενοδοχεία) και αποθέματα γης για ανάπτυξη στην Κύπρο, η μείωση στην αγοραία αξία αναμένεται σε περίπου 26%.

Το χρονικό πλαίσιο είσπραξης των εξασφαλίσεων έχει υπολογιστεί σε 3 χρόνια για δάνεια που παρακολουθούνται από την Υπηρεσία Ανακτήσεων Χρεών για 2 τουλάχιστον έτη και σε 5 έτη για όλα τα άλλα δάνεια.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Οποιεσδήποτε αλλαγές σ' αυτές τις προϋποθέσεις ή διαφορές στις προϋποθέσεις που έγιναν και τα πραγματικά αποτελέσματα θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Ενδεικτικά εάν το πραγματικό ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων από τις εξασφαλίσεις στο χαρτοφυλάκιο της Κύπρου είναι χαμηλότερο από το εκτιμημένο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2012 κατά 5% και 10%, τότε οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων θα αυξάνονταν κατά €112.134 χιλ. και €231.335 χιλ. αντίστοιχα. Η αντίστοιχη μείωση στο χαρτοφυλάκιο της Ελλάδας θα αύξανε τις προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά €96.750 χιλ. και €180.412 χιλ. αντίστοιχα.

Εναλλακτικά, εάν η αξία της εξασφάλισης στην Κύπρο, αυξανόταν κατά 5% και 10%, τότε οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων θα μειωνόταν κατά €120.485 χιλ. και €240.384 χιλ. αντίστοιχα.

Ληφθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους μέσω κατάσχεσης εξασφαλίσεων ήταν ως εξής:

	2012	2011
	€000	€000
Οικιστικά ακίνητα	**-**	1.741
Εμπορικά και άλλα ακίνητα	**39.387**	11.741
	39.387	13.482

Η συνολική λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν μέσω κατάσχεσης εξασφαλίσεων από δάνεια και απαιτήσεις πελάτων και κατέχονται από την Εταιρία στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχονται σε €65.961 χιλ. (2011: €30.882 χιλ.).

Τα πλείστα περιουσιακά στοιχεία που ανακτούνται, ακολούθως πωλούνται και οι καθαρές εισπράξεις χρησιμοποιούνται για να καλύψουν τα υπόλοιπα που χορηγήθηκαν στους πελάτες. Τυχόν πλεόνασμα επιστρέφεται στους πελάτες ή πιστώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, αναλόγως της συμφωνίας με τους πελάτες.

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης

Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε τράπεζες

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με τη πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Aaa – Aa3	**630.163**	1.401.846
A1 – A3	**707.724**	1.229.566
Baa1 – Baa3	**142.179**	484.131
Ba1 – Ba3	**-**	62.810
B1 – B3	**363.170**	2.591
Caa - C	**83.645**	211.978
Χωρίς διαβάθμιση	**45.242**	76.985
Λοιπά ποσά εισπρακτέα από τράπεζες	**50.947**	47.332
	2.023.070	3.517.239

Η κατηγορία B1 - B3 πιο πάνω περιλαμβάνει ποσό ύψους €363.170 χιλ. το οποίο αφορά κυρίως υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και η κατηγορία Caa - C περιλαμβάνει αντίστοιχο ποσό ύψους €82.459 χιλ. με την Τράπεζα της Ελλάδος.

40. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης (συνέχεια)

Ομόλογα

Οι επενδύσεις σε ομόλογα αναλύονται σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's, τον εκδότη και την ταξινόμησή τους ως ακολούθως:

	2012	2011
	€000	€000
Aaa – Aa3	**869.300**	1.308.384
A1 – A3	**24.442**	347.393
Baa1 – Baa3	**58.385**	593.232
Ba1 – Ba3	**47.603**	364.642
B1 – B3	**764.174**	41.253
Caa - C	**-**	754.537
Χωρίς διαβάθμιση	**-**	48.946
	1.763.904	3.458.387
Εκδόθηκαν από:		
- Κυπριακή κυβέρνηση	**762.899**	529.379
- άλλες κυβερνήσεις	**702.093**	1.719.300
- τράπεζες και άλλους οργανισμούς	**298.912**	1.209.708
	1.763.904	3.458.387
Κατηγοριοποιούνται ως:		
- επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**12.918**	43.630
- επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**999.730**	1.160.311
- επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	1.197.767
- επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**751.256**	1.056.679
	1.763.904	3.458.387

41. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τιμές αγοράς από αλλαγές στα επιτόκια, στις τιμές συναλλάγματος και στις τιμές αξιών. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διάφορες πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν τον κίνδυνο αγοράς.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου, να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει λόγω του ετεροχρονισμού στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων σε περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

Ο κίνδυνος επιτοκίων επιμετρείται με τη μέθοδο ανάλυσης ευαισθησίας του ανοίγματος (sensitivity gap analysis), υπολογίζοντας τη διαφορά των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των οποίων τα επιτόκια προσαρμόζονται σε κάθε χρονική ζώνη και για κάθε νόμισμα ξεχωριστά. Η διαφορά αυτή πολλαπλασιάζεται με την υποτιθέμενη αλλαγή στα επιτόκια για την περίοδο από την αναπροσαρμογή του επιτοκίου μέχρι τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της ανάλυσης, έτσι ώστε να υπολογιστεί η επίδραση της ετήσιας μεταβολής στα καθαρά έσοδα από τόκους για κάθε νόμισμα.

Για τη διαχείριση του κινδύνου επιτοκίων υπάρχουν όρια μέγιστης ζημιάς από μεταβολές των επιτοκίων για κάθε τραπεζική μονάδα της Εταιρίας. Υπάρχουν διαφορετικά όρια για το Ευρώ και για τα ξένα νομίσματα. Τα όρια μέγιστης ζημιάς ισχύουν για κάθε ένα από τα τρία πρώτα χρόνια. Τα όρια αυτά καθορίστηκαν σαν ποσοστό επί των κεφαλαίων της Εταιρίας καθώς και σαν ποσοστό επί του καθαρού εισοδήματος από τόκους και κατανεμήθηκαν στις διάφορες τραπεζικές μονάδες της Εταιρίας ανάλογα με τη συνεισφορά τους στα καθαρά έσοδα από τόκους. Υπάρχουν επίσης μικρά όρια ανοικτής επιτοκιακής θέσης για περιόδους πέραν των τριών ετών.

Ανάλυση ευαισθησίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους της Εταιρίας για περίοδο ενός έτους, ως αποτέλεσμα λογικά αναμενόμενων μεταβολών στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων:

	Ευρώ	**Δολάρια ΗΠΑ**	**Στερλίνες**	**Άλλα νομίσματα**	**Σύνολο**
Μεταβολή στα επιτόκια	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
2012					
+1% σε όλα τα νομίσματα	**(11.243)**	**23.270**	**1.563**	**(177)**	**26.781**
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής, Ιαπωνικά Γιεν, Ευρώ, -0,1% στα Ελβετικά Φράγκα και -0,5% σε όλα τα άλλα νομίσματα	**7.643**	**(2.793)**	**(547)**	**(59)**	**7.823**
2011					
+1% σε όλα τα νομίσματα	7.799	25.290	2.539	1.650	22.390
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής, Ιαπωνικά Γιεν, Ελβετικά Φράγκα και -0,5% σε όλα τα άλλα νομίσματα	(1.483)	(3.631)	(1.256)	(1.388)	(3.858)

41. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος επιτοκίων (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)
Η συνολική μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους διαφέρει από το άθροισμα των μεταβολών των επιμέρους νομισμάτων αφού έχει υπολογιστεί με βάση τους πραγματικούς συντελεστές συσχέτισης ανάμεσα στα επιτόκια των διαφόρων νομισμάτων.

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω επιδράσεις στα καθαρά έσοδα από τόκους, οι μεταβολές στα επιτόκια επηρεάζουν τα αποτελέσματα της Εταιρίας αφού επιφέρουν μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιλαμβανομένων των επενδύσεων προς εμπορία) και στην εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Τυχόν μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς επηρεάζουν επίσης τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας. Οι μεταβολές στα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία ομολόγων με σταθερό επιτόκιο που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση (εκτός εάν προκύψει απομείωση) καθώς και από μεταβολές στην εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που αποτελούν αποτελεσματικές αντισταθμίσεις ταμειακών ροών.

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην παραδοχή μιας παράλληλης μετακίνησης της καμπύλης απόδοσης επιτοκίων. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια (εξαιρουμένης της επίδρασης στα ίδια κεφάλαια από μεταβολές στα κέρδη) της Εταιρίας, από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων.

	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία	**Επίδραση στα ίδια κεφάλαια**
Μεταβολή στα επιτόκια	**€000**	**€000**
2012		
+1% σε όλα τα νομίσματα	**15.024**	**(3.361)**
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής, Ιαπωνικά Γιεν, Ευρώ, -0,1% στα Ελβετικά Φράγκα και -0,5% σε όλα τα άλλα νομίσματα	**(3.802)**	**840**
2011		
+1% σε όλα τα νομίσματα	102.750	(1.834)
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής, Ιαπωνικά Γιεν, Ελβετικά Φράγκα και -0,5% σε όλα τα άλλα νομίσματα	(50.938)	949

Συναλλαγματικός κίνδυνος
Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις λόγω μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων της Εταιρίας (ALCO) έχει εγκρίνει όρια ανοικτής συναλλαγματικής θέσης για κάθε νόμισμα και για ομάδες νομισμάτων και όρια για τη συνολική συναλλαγματική θέση. Ισχύουν μεγαλύτερα όρια για θέσεις που είναι ανοικτές κατά τη διάρκεια των εργάσιμων ωρών και χαμηλότερα όρια για θέσεις που παραμένουν ανοικτές κατά τις μη εργάσιμες ώρες. Τα όρια συναλλαγματικής θέσης είναι χαμηλότερα από αυτά που έχουν καθοριστεί από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Τα όρια αυτά παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση από τους λειτουργούς διαχείρισης κινδύνων αγοράς σε όλες τις τραπεζικές μονάδες της Εταιρίας οι οποίοι αποστέλλουν στην Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος κατάσταση με τις ανοικτές συναλλαγματικές θέσεις κάθε μέρα.

Η Εταιρία δεν διατηρεί χαρτοφυλάκιο εμπορίας συναλλάγματος.

41. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το συναλλαγματικό κίνδυνο που αντιμετωπίζει η Εταιρία από ανοικτές συναλλαγματικές θέσεις. Η ανάλυση προϋποθέτει λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος Κύριων νομισμάτων έναντι του Ευρώ, με βάση κυρίως τις διακυμάνσεις των τιμών στο παρελθόν. Η επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνει τη μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους που προκύπτει κατά τη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας καθώς και την επίδραση στα αποτελέσματα από την ανοικτή συναλλαγματική θέση.

	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	**Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια**
2012	**%**	**€000**
Δολάρια Αμερικής	**+8**	**2.506**
Ρωσικά Ρούβλια	**+8**	**(1.772)**
Ρουμανικά Λέι	**+8**	**(2.215)**
Ουκρανικές Γρύβνιες	**+5**	**2.520**
Ελβετικά Φράγκα	**+8**	**2.616**
Αγγλικές Στερλίνες	**+8**	**713**
Δολάρια Αυστραλίας και Ιαπωνικά Γιεν	**+10**	**375**
Άλλα νομίσματα	**+8**	**2.493**
Δολάρια Αμερικής	**-8**	**(2.135)**
Ρωσικά Ρούβλια	**-8**	**1.509**
Ρουμανικά Λέι	**-8**	**1.887**
Ουκρανικές Γρύβνιες	**-20**	**(7.979)**
Ελβετικά Φράγκα	**-8**	**(2.228)**
Αγγλικές Στερλίνες	**-8**	**(607)**
Δολάρια Αυστραλίας και Ιαπωνικά Γιεν	**-10**	**(307)**
Άλλα νομίσματα	**-8**	**(2.121)**
2011		
Δολάρια Αμερικής	+8	2.437
Ρωσικά Ρούβλια	+8	(2)
Ρουμανικά Λέι	+8	415
Ουκρανικές Γρύβνιες	+5	-
Ελβετικά Φράγκα	+8	3.026
Αγγλικές Στερλίνες	+8	77
Δολάρια Αυστραλίας και Ιαπωνικά Γιεν	+10	538
Άλλα νομίσματα	+8	30

41. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	**Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια**
2011	%	€000
Δολάρια Αμερικής	-8	(2.076)
Ρωσικά Ρούβλια	-8	2
Ρουμανικά Λέι	-8	(353)
Ουκρανικές Γρύβνιες	-20	-
Ελβετικά Φράγκα	-8	(2.578)
Αγγλικές Στερλίνες	-8	(66)
Δολάρια Αυστραλίας και Ιαπωνικά Γιεν	-10	(441)
Άλλα νομίσματα	-8	(30)

Κίνδυνος τιμών

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών

Ο κίνδυνος ζημιών από μεταβολές στις τιμές των μετοχών προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των επενδύσεων σε μετοχές που κατέχει η Εταιρία.

Για τη διαχείριση του κινδύνου ζημιών από μεταβολές στις τιμές μετοχών, έχουν τεθεί μέγιστα όρια όσον αφορά τα ποσά που μπορούν να επενδυθούν σε μετοχές στο χαρτοφυλάκιο εμπορίας καθώς και άλλοι περιορισμοί, όπως μέγιστο ποσοστό επένδυσης σε συγκεκριμένο εκδότη, σε συγκεκριμένο τομέα, κλπ.

Οι μεταβολές στις τιμές μετοχών που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επηρεάζουν τα αποτελέσματα της Εταιρίας, ενώ οι μεταβολές στις τιμές των μετοχών στην κατηγορία διαθέσιμες προς πώληση επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας (εκτός εάν απομειωθούν). Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια (εξαιρουμένης της επίδρασης στα ίδια κεφάλαια από μεταβολές στα κέρδη) της Εταιρίας από μεταβολές στις τιμές των μετοχών από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες.

41. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος τιμών (συνέχεια)

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών (συνέχεια)

	Μεταβολή στο δείκτη	**Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία**	**Επίδραση στα ίδια κεφάλαια**
2012	**%**	**€000**	**€000**
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**+50**	**753**	**3.913**
Χρηματιστήριο Αθηνών	**+30**	**-**	**301**
Χρηματιστήριο Μόσχας (Moscow Interbank Currency Exchange – MICEX)	**+20**	**-**	**-**
Χρηματιστήριο Βουκουρεστίου	**+20**	**-**	**10.885**
Άλλα χρηματιστήρια	**+15**	**-**	**-**
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	**-50**	**(4.253)**	**(413)**
Χρηματιστήριο Αθηνών	**-30**	**-**	**(301)**
Χρηματιστήριο Μόσχας (Moscow Interbank Currency Exchange – MICEX)	**-20**	**-**	**-**
Χρηματιστήριο Βουκουρεστίου	**-20**	**(10.885)**	**-**
Άλλα χρηματιστήρια	**-15**	**-**	**-**

41. Διαχείριση κινδύνων – Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος τιμών (συνέχεια)

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών (συνέχεια)

	Μεταβολή στο δείκτη	**Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία**	**Επίδραση στα ίδια κεφάλαια**
2011	**%**	**€000**	**€000**
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+30	470	2.094
Χρηματιστήριο Αθηνών	+25	-	348
Χρηματιστήριο Βουκουρεστίου	+20	-	7.192
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-30	(2.314)	(251)
Χρηματιστήριο Αθηνών	-25	-	(348)
Χρηματιστήριο Βουκουρεστίου	-20	(7.192)	-

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων

Ο κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων είναι ο κίνδυνος ζημιάς ως αποτέλεσμα δυσμενών μεταβολών στις τιμές των ομολόγων που έχει στην κατοχή της η Εταιρία. Οι τιμές των ομολόγων μεταβάλλονται όταν αλλάξει ο πιστωτικός κίνδυνος του εκδότη. Η Εταιρία επενδύει σημαντικό μέρος των ρευστών περιουσιακών της στοιχείων σε ομόλογα, κυρίως κυβερνήσεων και τραπεζών. Η μέση διαβάθμιση των ομολόγων της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2012 με βάση τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις του οίκου Moody's ήταν Baa1 (2011: Ba2).

Οι διακυμάνσεις στις τιμές ομολόγων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επηρεάζουν τα αποτελέσματα της Εταιρίας, ενώ οι διακυμάνσεις στις τιμές ομολόγων που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας (εκτός εάν προκύψει απομείωση). Στον πίνακα πιο κάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία και τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές των ομολόγων, βάσει μεταβολών του πιστωτικού κινδύνου κατά τα προηγούμενα χρόνια.

	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία	**Επίδραση στα ίδια κεφάλαια**
	€000	**€000**
Μεταβολή στην τιμή αγοράς		
2012		
+7%	**885**	**69.442**
-7%	**(885)**	**(69.442)**

2011		
+9%	3.818	103.086
-9%	(3.818)	(103.086)

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από την πιθανή αδυναμία της Εταιρίας να αποπληρώσει τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις της πλήρως ή έγκαιρα. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται και η πιθανότητα η Εταιρία να επαναχρηματοδοτήσει τις υποχρεώσεις της με υψηλότερα επιτόκια ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι εισερχόμενες και εξερχόμενες πληρωμές να μην αντιστοιχούν μεταξύ τους και λαμβάνει υπόψη τις μη αναμενώμενες καθυστερήσεις στις αποπληρωμές ή απροσδόκητα υψηλές εκροές. Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών στοιχείων και τον κίνδυνο να μην είναι σε θέση να ρευστοποιήσει τη θέση σε σωστό χρονικό πλαίσιο, με λογικούς όρους.

Για να περιοριστεί αυτός ο κίνδυνος, η διοίκηση έχει προγραμματίσει διαφοροποιημένες πηγές χρηματοδότησης, πέραν από την κύρια καταθετική της βάση, και υιοθέτησε μια πολιτική διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων με κύριο γνώμονα τη ρευστότητα και την παρακολούθηση των μελλοντικών ταμειακών ροών και της ρευστότητας σε καθημερινή βάση. Η Εταιρία έχει αναπτύξει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Αυτό περιλαμβάνει εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών και τη διαθεσιμότητα υψηλής ποιότητας εξασφαλίσεων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την εξασφάλιση επιπλέον χρηματοδότησης, εφόσον απαιτείται.

Η διεξαγωγή τραπεζικών εργασιών της Εταιρίας απαιτεί τη συνεχή ροή μετρητών για αποπληρωμή των καταθέσεων στη λήξη τους και παροχή επιπρόσθετων χρηματοδοτήσεων σε πελάτες. Κατά τη διαχείριση της ρευστότητας λαμβάνονται υπόψη και τα όρια χρηματοδότησης που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμα χρησιμοποιηθεί. Για να χρηματοδοτήσει τα περιουσιακά της στοιχεία που δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα, όπως τα δάνεια η Εταιρία βασίζεται στις καταθέσεις πελατών.

Διοικητική δομή
Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων της κάθε μονάδας είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας στην εν λόγω μονάδα. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας στο επίπεδο της Εταιρίας, για την επίβλεψη των δραστηριοτήτων της κάθε τραπεζικής μονάδας, για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με εσωτερικές και εποπτικές πολιτικές αναφορικά με τη ρευστότητα και για την παροχή καθοδήγησης ως προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται αναφορικά με τη διαθεσιμότητα της ρευστότητας. Μεσοπρόθεσμος στόχος της κάθε μονάδας είναι όπως χρηματοδοτεί τις δικές της ανάγκες. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων Συγκροτήματος αξιολογεί σε συνεχή βάση και ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων/Υποχρεώσεων της Εταιρίας (ALCO) για τα αποθέματα ρευστών διαθεσίμων και προβαίνει σε ενέργειες για ενίσχυση της ρευστότητας της Εταιρίας.

Η ρευστότητα παρακολουθείται επίσης σε ημερήσια βάση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος είναι ένα ανεξάρτητο τμήμα που αναφέρεται απευθείας στο Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων και είναι υπεύθυνη για τη παρακολούθηση της συμμόρφωσης της κάθε μονάδας χωριστά καθώς και σε επίπεδο Εταιρίας στο σύνολο, με τους εσωτερικούς κανονισμούς και όρια που θέτουν οι εποπτικές αρχές στις χώρες όπου δραστηριοποιείται η Εταιρία. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς Συγκροτήματος ενημερώνει τουλάχιστον μηνιαίως την επιτροπή ALCO για την εποπτική θέση ρευστότητας των διαφόρων μονάδων και της Εταιρίας. Επίσης παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοιώσης ακραίων καταστάσεων στην επιτροπή ALCO.

Η επιτροπή ALCO κάθε μονάδας είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της θέσης ρευστότητας της μονάδας και για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις εγκεκριμένες πολιτικές. Η επιτροπή ALCO είναι υπεύθυνη για να καθορίζει τις πολιτικές για αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση της ρευστότητας στην Εταιρία. Παρακολουθεί επίσης τη θέση ρευστότητας των κύριων τραπεζικών μονάδων (διαφορά λήξης μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και τη χρηματοδότηση που απαιτείται) χρησιμοποιώντας διάφορες παραδοχές περιλαμβανομένων συνθηκών που ίσως να έχουν αρνητική επίδραση στη ρευστότητα της Εταιρίας, τουλάχιστον σε μηνιαία βάση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνου εγκρίνει την κατάσταση ρευστότητας και επανεξετάζει, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, τους διάφορους κανονισμούς και εσωτερικούς δείκτες ρευστότητας για όλες τις τραπεζικές μονάδες και για το Συγκρότημα.

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Διαδικασία παρακολούθησης

Καθημερινή

Λόγω της οικονομικής κρίσης είναι πιο σημαντική η παρακολούθηση των ταμειακών ροών και των άμεσα ρευστών διαθεσίμων παρά των εποπτικών δεικτών ρευστότητας, γιατί αυτά είναι που θα εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών της Εταιρίας. Ετοιμάζεται σε καθημερινή βάση σχετική κατάσταση των άμεσα ρευστών διαθεσίμων της Εταιρίας και αποστέλλεται στην επιτροπή ALCO της Εταιρίας. Στην κατάσταση αυτή παρουσιάζεται και η μεταβολή από την προηγούμενη μέρα. Επίσης κατά τη διάρκεια της μέρας παρακολουθούνται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων οι εισροές και εκροές στα κύρια νομίσματα που χρησιμοποιήθηκαν από την Εταιρία.

Εβδομαδιαία

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς ετοιμάζει σε εβδομαδιαία βάση κατάσταση των αναμενόμενων εκροών για το τρέχον και το επόμενο τρίμηνο καθώς και των άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων κατά την αντίστοιχη περίοδο. Η κατάσταση αυτή αποστέλλεται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και στη συνέχεια στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών.

Μηνιαία

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς ετοιμάζει πίνακες που αφορούν τη συμμόρφωση με εποπτικούς και εσωτερικούς δείκτες ρευστότητας για όλες τις τραπεζικές μονάδες και για την Εταιρία οι οποίοι υποβάλλονται στην επιτροπή ALCO.

Σε τριμηνιαία βάση

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται για τη συμμόρφωση με τους εποπτικούς κανονισμούς και εσωτερικούς δείκτες ρευστότητας για κάθε τραπεζική μονάδα και για την Εταιρία τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

Περιοδικά

Η κατάσταση της ρευστότητας αξιολογείται χρησιμοποιώντας διάφορα σενάρια, τα οποία περιλαμβάνουν προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων τόσο στην Εταιρία όσο και στην αγορά.

Τα σενάρια εφαρμόζονται τόσο για τα εντός όσο και για τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, για να υπάρχει ολοκληρωμένη εικόνα των πιθανών ταμειακών εκροών.

Επιπρόσθετα, κάθε έξι μήνες, διεξάγονται προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων για όλες τις τραπεζικές μονάδες της Εταιρίας, με βάση τέσσερα σενάρια που καθορίστηκαν από κοινού από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Αυτά τα σενάρια περιλαμβάνουν προϋποθέσεις για τα εξής:

- σημαντική απόσυρση καταθέσεων σε Ευρώ και/ή ξένο νόμισμα,
- σημαντική απόσυρση από εγκεκριμένες και μη εκταμιευθείσες πιστωτικές γραμμές,
- σημαντική απομείωση στα ρευστά διαθέσιμα,
- δυσκολία δανεισμού από τη διατραπεζική αγορά και
- σημαντική μείωση στα στοιχεία ενεργητικού που είναι αποδεκτά σαν εξασφάλιση για τις πράξεις αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος.

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Διαδικασία παρακολούθησης (συνέχεια)
Η Εταιρία, σαν μέρος των διαδικασιών της για παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, διαθέτει σχέδιο για το χειρισμό καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης για τη χρηματοδότηση της. Σε αυτό το σχέδιο, αναλύονται τα στάδια που θα ακολουθηθούν όταν παρουσιαστούν προβλήματα στη ρευστότητα, που κλιμακώνονται με σύγκλιση της Επιτροπής Χρηματοδοτικής Κρίσης. Το πλάνο καθορίζει τα μέλη της Επιτροπής καθώς και μία σειρά πιθανών μέτρων που μπορεί να ληφθούν. Ο σχεδιασμός αυτός καθώς και η συνολική πολιτική της Εταιρίας όσον αφορά τη ρευστότητα αναθεωρούνται από την επιτροπή ALCO η οποία υποβάλλει την επικαιροποιημένη πολιτική με εισηγήσεις στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου προς έγκριση. Η εγκεκριμένη πολιτική επικοινωνείται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Δείκτες ρευστότητας
Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων επί του συνόλου των καταθέσεων και άλλων υποχρεώσεων που λήγουν τους επόμενους δώδεκα μήνες σε επίπεδο Εταιρίας ετοιμάζεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς της Εταιρίας και παρακολουθείται από την επιτροπή ALCO. Τα ρευστά διαθέσιμα ορίζονται ως μετρητά, καταθέσεις στη διατραπεζική αγορά που λήγουν τις επόμενες τριάντα μέρες, καθώς και ομόλογα και μετοχές, με περικοπές σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες των εποπτικών αρχών. Οι συνολικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις πελατών ανεξάρτητα από τη λήξη τους και οι άλλες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν όλες τις μη πελατειακές καταθέσεις/υποχρεώσεις που λήγουν στους επόμενους δώδεκα μήνες.

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων της Εταιρίας ήταν ως ακολούθως:

	2012	2011
	%	%
31 Δεκεμβρίου	**6,76**	21,41
Μέσος όρος	**14,48**	25,00
Μέγιστος δείκτης	**24,93**	29,44
Ελάχιστος δείκτης	**5,23**	18,96

Κατά το 2012, ο δείκτης ρευστότητας υποχώρησε λόγω επιδείνωσης της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο, στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης, που οδήγησε σε μείωση στην αξία των ομολόγων και στην εκροή καταθέσεων πελατών.

Ο δείκτης δανείων και απαιτήσεων προς καταθέσεις παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2012	2011
	%	%
31 Δεκεμβρίου	**80,65**	94,88
Μέσος δείκτης	**85,59**	88,51
Υψηλότερος δείκτης τριμήνου	**87,72**	94,88
Χαμηλότερος δείκτης τριμήνου	**80,65**	83,28

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Πηγές χρηματοδότησης

Οι καταθέσεις πελατών ήταν η κύρια πηγή χρηματοδότησης της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011. Η κατανομή των πηγών και η λήξη των καταθέσεων παρακολουθούνται για να αποφευχθεί η συγκέντρωση της χρηματοδότησης που λήγει οποιαδήποτε στιγμή ή από μεγάλο αριθμό καταθετών. Η Εταιρία παρακολουθεί τα ποσοστά προθεσμιακών καταθέσεων που ανανεώνονται κάθε τρίμηνο και επιδιώκει όπως τα ποσοστά διατηρούνται σε ψηλά επίπεδα.

Κατά το τέλος του 2012, άλλες πηγές χρηματοδότησης περιλαμβάνουν συμφωνίες επαναγοράς, υπόλοιπα με άλλες τράπεζες και μακροπρόθεσμό δανεισμό.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, η Εταιρία δεν είχε χρημαδότηση απο το Ευρωσύστημα. Ως αποτέλεσμα της περαιτέρω επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών στις αρχές του 2013 και της αύξησης των εκροών καταθέσεων πελατών, η Εταιρία έλαβε χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα το Μάρτιο 2013 (πριν από τη συμφωνία Κυπριακής κυβέρνησης – Eurogroup), η οποία στις 15 Μαρτίου 2013 ανήλθε σε περίπου €1 δις.

Η μεταφορά ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας στο Συγκρότημα, ως αποτέλεσμα της συμφωνίας μεταξύ Κυπριακής Κυβέρνησης και Eurogroup στις 25 Μαρτίου 2013 (Σημ. 47), είχε ως αποτέλεσμα ποσό περίπου €9,1 δις. χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα να μεταφερθεί στο Συγκρότημα κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Η Εταιρία διαθέτει σήμερα περιορισμένη πρόσβαση στη διατραπεζική αγορά και την αγορά πιστωτικών τίτλων που σε συνδυασμό με τη μείωση των καταθέσεων στην Κύπρο, έχει οδηγήσει σε αυξημένη εξάρτηση για χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα.

Η λογιστική αξία των επιβαρυμένων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 αντίστοιχα, συνοψίζεται πιο κάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2011
Κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που ενεχυριάστηκαν ως εξασφάλιση:	**€000**	€000
- μετρητά και άλλα ρευστά περιουσιακά στοιχεία	**707.749**	613.747
- άλλες επενδύσεις	**853.617**	938.070
- δάνεια και απαιτήσεις (Σημ. 18)	**1.830.000**	3.818.000
Σύνολο επιβαρυμένων περιουσιακών στοιχείων	**3.391.366**	5.369.817

Τα μετρητά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν εξασφαλίσεις που χρειάζονται για (i) παράγωγα και συμφωνίες επαναγοράς βάσει συμβάσεων CSA και συμφωνιών επαναγοράς αντίστοιχα, και (ii) για εμπορικές συναλλαγές και εγγυητικές που εκδόθηκαν.

Οι επενδύσεις χρησιμοποιούνται σαν εξασφάλιση για συμφωνίες επαναγοράς καθώς επίσης και καλυμμένα ομόλογα, ενώ τα δάνεια χρησιμοποιούνται σαν εξασφάλιση για ομόλογα και γραμμάτια που εκδόθηκαν ή δανείστηκαν (π.χ. καλυμμένα ομόλογα, τιτλοποιήσεις, ειδικοί κυβερνητικοί τίτλοι που εκδόθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία και δανείζονται στην Εταιρία).

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών περιλαμβάνουν ποσά ύψους €388.817 χιλ. (2011: €463.710 χιλ.) που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για χρήση από την Εταιρία αλλά είναι προς χρήση αμέσως μετά τη λήξη της συναλλαγής.

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη στις 31 Δεκεμβρίου βασίζεται σε μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, αναλυμένων σε ομάδες ανάλογα με τον αριθμό ημερών που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι την ημερομηνία της συμβατικής λήξης.

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δε συμπεριλαμβάνει οποιεσδήποτε ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν πολύ μεγαλύτερη διάρκεια από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και οι ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους σε μη προεξοφλημένη βάση ξεπερνούν κατά πολύ τις ταμειακές ροές από τόκους πληρωτέους σε μη προεξοφλημένη βάση (μέχρι τη συμβατική λήξη των υποχρεώσεων). Ως εκ τούτου, εάν συμπεριλαμβάνονταν οι ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους σε μη προεξοφλημένη βάση, η ρευστότητα θα παρουσιαζόταν εικονικά βελτιωμένη σε σχέση με την πραγματικότητα.

Τα παρατραβήγματα από τρεχούμενους λογαριασμούς καθώς και οι αλληλόχρεοι λογαριασμοί και οι καθυστερήσεις παρουσιάζονται στην πρώτη χρονική περίοδο λήξης, αφού αυτή αντικατοπτρίζει τη συμβατική τους λήξη. Τα υπόλοιπα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αναλύθηκαν σύμφωνα με το συμβατικό πρόγραμμα αποπληρωμής τους.

Οι τοποθετήσεις σε τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους. Ποσά που έχουν τοποθετεί ως εξασφάλιση συναλλαγών (κυρίως παραγώγων και δανείων) έχουν κατανεμηθεί στις διάφορες ζώνες με βάση είτε την λήξη τους (στην περίπτωση των δανείων), είτε αναλογικά σύμφωνα με τις λήξεις των παραγώγων (όπου οι εξασφαλίσεις δεν είχαν συγκεκριμένη λήξη).

Οι επενδύσεις σε ομόλογα και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που θεωρούνται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σαν αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία (ως εξασφάλιση για τη διενέργεια πιστοδοτικών πράξεων νομισματικής πολιτικής) καθώς και περιουσιακά στοιχεία που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα και μπορούν να γίνουν αποδεκτά από άλλες τράπεζες ως εξασφάλιση για παροχή πιστοδοτικών διευκολύνσεων, ταξινομήθηκαν στην πρώτη χρονική περίοδο λήξης στην εύλογή τους αξία, μείον ένα ποσοστό περικοπής (όπως καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου). Τα ποσά που αφαιρέθηκαν για τα ποσοστά περικοπής παρουσιάζονται στη χρονική ζώνη, σύμφωνα με τη λήξη του περιουσιακού στοιχείου. Όλες οι άλλες επενδύσεις ταξινομήθηκαν με βάση τις μέρες που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις
Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις για την αποπληρωμή των οποίων πρέπει να δοθεί προειδοποίηση τοποθετήθηκαν στη σχετική χρονική περίοδο ως εάν να είχε δοθεί προειδοποίηση στις 31 Δεκεμβρίου, παρόλο που η Εταιρία αναμένει πως οι περισσότεροι πελάτες δεν θα απαιτήσουν αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς αυτούς τη συντομότερη δυνατή ημερομηνία. Οι εμπρόθεσμες καταθέσεις τοποθετούνται στις διάφορες χρονικές περιόδους σύμφωνα με τη λήξη τους. Παρόλο που ο πελάτης μπορεί να ζητήσει την απόσυρση της κατάθεσης του πριν τη λήξη, καταβάλλοντας το ανάλογο κόστος, εντούτοις η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να μην κάνει το αίτημα του αποδεχτό. Πρέπει να σημειωθεί ότι μετά τα γεγονότα του Μαρτίου 2013, επιβλήθηκαν διάφοροι περιορισμοί στους καταθέτες μέσω διαταγμάτων (Σημ. 47). Αυτό σημαίνει ότι η ικανότητα των καταθετών να αποσύρουν καταθέσεις, ακόμη και στη λήξη, περιορίζεται λόγω των προνοιών των διαταγμάτων.

Τα ποσά που παρουσιάζονται αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν συμφωνούν με τα υπόλοιπα στον ισολογισμό γιατί ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει όλες τις ταμειακές ροές (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων) χωρίς προεξόφληση.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομήθηκαν ανάλογα με τον τρόπο διακανονισμού των ταμειακών ροών σε καθαρή ή ακαθάριστη βάση.

Στην περίπτωση που ο διακανονισμός γίνεται σε καθαρή βάση, μετά από συμψηφισμό των εισπρακτέων και πληρωτέων ποσών, τότε η δίκαιη αξία των παραγώγων αυτών συμπεριλαμβάνεται στα περιουσιακά στοιχεία ή στις υποχρεώσεις στη χρονική περίοδο που αντιστοιχεί με την εναπομείνουσα λήξη του παραγώγου.

Στην περίπτωση που ο διακανονισμός γίνεται σε ακαθάριστη βάση, ξεχωριστά για τα εισπρακτέα και τα πληρωτέα ποσά, ή σε καθαρή βάση αλλά τα εν λόγω παράγωγα είναι αντισταθμιστικά μέσα σε αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, τότε τα ποσά αυτά παρουσιάζονται σε ξεχωριστό πίνακα και ταξινομούνται στις χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν μέχρι την είσπραξη ή πληρωμή τους.

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Τα όρια δανείων και απαιτήσεων είναι ανειλημμένες υποχρεώσεις παροχής διευκολύνσεων σε πελάτες. Τα όρια παραχωρούνται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο λήξης και μπορούν να ακυρωθούν από την Εταιρία μετά από σχετική ειδοποίηση προς τον πελάτη. Οι πελάτες συνήθως δεν χρησιμοποιούν το μέγιστο των ορίων που τους έχει παραχωρηθεί.

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	457.759	111.726	65.961	19.808	-	**655.254**
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	1.089.476	7.601	240.481	133.316	82.713	**1.553.587**
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	903	-	-	12.918	602	**14.423**
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	5.875.467	849.813	2.630.602	5.322.830	6.194.341	**20.873.053**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε καθαρή βάση	14.059	92	3.647	5.416	3.571	**26.785**
Μη εμπορεύσιμες επενδύσεις	291.883	99.379	24.540	934.039	464.444	**1.814.285**
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	27.023	-	-	923	1.733	**29.679**
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	281.114	71.946	220.724	830.282	629.710	**2.033.776**
Σύνολο μη προεξοφλημένων περιουσιακών στοιχείων	**8.037.684**	**1.140.557**	**3.185.955**	**7.259.532**	**7.377.114**	**27.000.842**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	236.431	19.483	19	915	-	**256.848**
Συμφωνίες επαναγοράς	-	-	32.006	355.009	266.964	**653.979**
Καταθέσεις πελατών	15.138.418	6.162.333	4.408.469	368.840	53.295	**26.131.355**
Ομολογιακά δάνεια	-	-	-	15.389	-	**15.389**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε καθαρή βάση	-	2	4.523	41.853	73.138	**119.516**
Δανειακό κεφάλαιο	-	-	-	-	148.347	**148.347**
Λοιπές υποχρεώσεις	164.078	3.892	7.005	29.548	778	**205.301**
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	316.251	36.428	27.317	388.118	627	**768.741**
Σύνολο μη προεξοφλημένων υποχρεώσεων	**15.855.178**	**6.222.138**	**4.479.339**	**1.199.672**	**543.149**	**28.299.476**

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	1.054.682	85.818	84.334	17.871	-	**1.242.705**
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	2.368.135	3.728	8.072	45.226	617	**2.425.778**
Συμφωνίες επαναπώλησης	100.134	-	115.802	-	-	**215.936**
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	22.404	-	20.170	1.159	1.466	**45.199**
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	8.435.897	598.480	2.830.792	4.306.432	7.974.073	**24.145.674**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε καθαρή βάση	182.665	9.517	106.887	7.670	2.512	**309.251**
Μη εμπορεύσιμες επενδύσεις	2.091.682	19.562	186.992	542.138	403.954	**3.244.328**
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	34.654	-	-	980	2.182	**37.816**
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	233.019	192.019	195.735	2.095.884	604.613	**3.321.270**
Σύνολο μη προεξοφλημένων περιουσιακών στοιχείων	**14.523.272**	**909.124**	**3.548.784**	**7.017.360**	**8.989.417**	**34.987.957**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	1.653.856	31.618	12.156	1.394.313	-	**3.091.943**
Συμφωνίες επαναγοράς	3.900	-	175.204	491.962	214.319	**885.385**
Καταθέσεις πελατών	15.965.879	6.759.351	5.132.302	589.258	125.444	**28.572.234**
Ομολογιακά δάνεια	-	-	5.341	14.978	-	**20.319**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε καθαρή βάση	1.535	479	5.118	56.267	383.250	**446.649**
Δανειακό κεφάλαιο	-	172	22.952	85.386	28.503	**137.013**
Λοιπές υποχρεώσεις	89.370	1.651	2.972	31.321	330	**125.644**
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος	306.118	64.986	73.650	341.419	722.767	**1.508.940**
Σύνολο μη προεξοφλημένων υποχρεώσεων	**18.020.658**	**6.858.257**	**5.429.695**	**3.004.904**	**1.474.613**	**34.788.127**

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε ακαθάριστη βάση						
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	2.749.877	147.622	85.980	6.271	**-**	**2.989.750**
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(2.735.903)	(146.359)	(85.392)	(6.100)	**-**	**(2.973.754)**
	13.974	**1.263**	**588**	**171**	**-**	**15.996**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	3.105.174	72.218	28.227	213.981	**-**	**3.419.600**
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(3.139.982)	(75.815)	(28.651)	(230.657)	**-**	**(3.475.105)**
	(34.808)	**(3.597)**	**(424)**	**(16.676)**	**-**	**(55.505)**

Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις						
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις						
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	-	4.007	5.695	44	-	**9.746**
Εγγυητικές	56.394	42.760	303.572	347.253	808.488	**1.558.467**
Ανειλημμένες υποχρεώσεις						
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	-	2.752	5.467	7.437	223	**15.879**
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1.698.055	796.477	20.795	1.712	151	**2.517.190**
	1.754.449	**845.996**	**335.529**	**356.446**	**808.862**	**4.101.282**

42. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε ακαθάριστη βάση						
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	2.157.068	364.918	232.013	37.593	**-**	**2.791.592**
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(2.095.542)	(353.842)	(220.169)	(37.009)	**-**	**(2.706.562)**
	61.526	**11.076**	**11.844**	**584**	**-**	**85.030**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	410.925	93.929	62.622	165.575	**-**	**733.051**
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(420.336)	(95.237)	(67.501)	(168.062)	**-**	**(751.136)**
	(9.411)	**(1.308)**	**(4.879)**	**(2.487)**	**-**	**(18.085)**

Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις						
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις						
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	3.843	5.513	8.121	172	-	**17.649**
Εγγυητικές	42.813	77.770	194.330	639.454	896.111	**1.850.478**
Ανειλημμένες υποχρεώσεις						
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	14	5.962	13.739	8.668	3.280	**31.663**
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	9.647	3.399.401	25.128	5.934	4.341	**3.444.451**
	56.317	**3.488.646**	**241.318**	**654.228**	**903.732**	**5.344.241**

43. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που παρουσιάζεται σε όλους τους οργανισμούς και προκύπτει από απάτες, μη εξουσιοδοτημένες συναλλαγές, λάθη, παραλήψεις, μειωμένη παραγωγικότητα, προβλήματα στα συστήματα ή εξωτερικούς παράγοντες.

Η Εταιρία αναγνωρίζει ότι ο έλεγχος του λειτουργικού κινδύνου σχετίζεται θεμελιωδώς με τις καλές διοικητικές πρακτικές. Κατά συνέπεια, το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου όπως αυτό καθορίζεται από τη στρατηγική της Εταιρίας στοχεύει πρώτιστα στην πρόληψη του λειτουργικού κινδύνου, παρά στην επάρκεια των κεφαλαίων για αντιμετώπιση των λειτουργικών ζημιών. Σύμφωνα με τη στρατηγική της Εταιρίας για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, πρώτος στόχος είναι η αποτελεσματική και έγκαιρη διαχείριση του κινδύνου για σκοπούς πρόληψης και δεύτερος στόχος η αξιολόγηση και επιμέτρησή του.

Η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου θέτει τις ακόλουθες προτεραιότητες: (i) την ανάπτυξη της επίγνωσης για το λειτουργικό κίνδυνο και της κατάλληλης κουλτούρας για σωστή διαχείρισή του, (ii) την παροχή ορθής και επαρκούς πληροφόρησης προς τη διοίκηση της Εταιρίας σε σχέση με το προφίλ λειτουργικού κινδύνου σε επίπεδο Εταιρίας, μονάδων και λειτουργιών ούτως ώστε να λαμβάνονται οι ανάλογες αποφάσεις για τον έλεγχο των κινδύνων, και (iii) τη μείωση των λειτουργικών ζημιών οι οποίες θα έχουν αρνητική επίδραση στην κερδοφορία της Εταιρίας και στην υλοποίηση των επιχειρηματικών της στόχων.

Η δομή αντιμετώπισης του λειτουργικού κινδύνου βασίζεται στο μοντέλο 'τριών γραμμών άμυνας' μέσω του οποίου οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες σε σχέση με τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου είναι διάχυτες μέσα στην Εταιρία. Η πρώτη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει τα διευθυντικά στελέχη και το προσωπικό της Εταιρίας που έχουν άμεση ευθύνη για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου σε καθημερινή βάση. Η δεύτερη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει τις υπηρεσίες διαχείρισης κινδύνων που είναι αρμόδιες για την ανάπτυξη της πολιτικής και της εποπτείας για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου. Η τρίτη γραμμή άμυνας εντοπίζεται σε ένα ανεξάρτητο ρόλο διασφάλισης της ακεραιότητας και αποτελεσματικότητας του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων στην Εταιρία και εκτελείται από τον εσωτερικό έλεγχο και την Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η ενίσχυση ενός συνεκτικού και ενδυναμωμένου πλαισίου διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου σε όλη την Εταιρία παρέμενε ως πρωταρχικός στόχος και για το 2012, με στόχο την ελαχιστοποίηση των λειτουργικών ζημιών. Η άνευ προηγούμενου επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών, οι πολιτικές εξελίξεις και τα κανονιστικά μέτρα που οδήγησαν στα γεγονότα που περιγράφονται στη Σημείωση 47, είχαν σημαντική επίδραση στις δραστηριότητες της Εταιρίας και δημιούργησαν πολλές προκλήσεις για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου χρησιμοποιεί μεθοδολογίες και εργαλεία βάσει των διεθνών βέλτιστων πρακτικών, οι οποίες υιοθετούνται σταδιακά από την Εταιρία για την αποτελεσματική αναγνώριση, επιμέτρηση και αξιολόγηση του λειτουργικού κινδύνου.

Οι ζημιές που σχετίζονται με λειτουργικούς κινδύνους καταγράφονται στο Σύστημα Καταγραφής Ζημιών. Οι πληροφορίες που συλλέγονται, αναλύονται με σκοπό τον έγκαιρο εντοπισμό των αιτίων που προκάλεσαν τις ζημιές, την έγκαιρη λήψη διορθωτικών ενεργειών καθώς και για στατιστικούς σκοπούς. Κατά το 2012 έχουν καταγραφεί 343 (2011: 379) γεγονότα λειτουργικής ζημιάς με ενδεχόμενη ζημιά πέραν των €1.000.

Η Εταιρία χρησιμοποιεί μεθόδους αυτοαξιολόγησης για αναγνώριση των σημαντικών παραγόντων λειτουργικού κινδύνου. Επίσης χρησιμοποιεί δείκτες παρακολούθησης κινδύνων για παρακολούθηση διαχρονικών τάσεων σε σημαντικούς κινδύνους ούτως ώστε να υπάρχει η δυνατότητα προληπτικού χειρισμού τους.

Υπάρχουν επίσης διαδικασίες για έγκαιρη αναφορά θεμάτων που αφορούν το λειτουργικό κίνδυνο στις διάφορες βαθμίδες της διοίκησης της Εταιρίας ούτως ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για έγκαιρη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων για χειρισμό και έλεγχο των κινδύνων.

Τα τμήματα εσωτερικού ελέγχου και συμμόρφωσης της Εταιρίας μέσω ανεξάρτητων ελέγχων και με τακτικές αναφορές προς την εκτελεστική διεύθυνση της Εταιρίας, διασφαλίζουν ότι το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και οι λειτουργικές πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά.

Η Εταιρία έχει θεσπίσει διαδικασία σε σχέση με την εισαγωγή νέων προϊόντων μέσω της οποίας η Υπηρεσία Διαχείρισης Λειτουργικών Κινδύνων εμπλέκεται για την αναγνώριση κινδύνων που μπορεί να προκύψουν σε σχέση με νέα προϊόντα και υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις για μείωση των κινδύνων.

43. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Λειτουργικός κίνδυνος (συνέχεια)

Η Εταιρία ενημερώνει τους υπαλλήλους της αναφορικά με τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου μέσω συνεχούς εκπαίδευσης.

Η Εταιρία επίσης χρησιμοποιεί ασφαλιστική κάλυψη, μέσω αριθμού ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εταιριών, για κάλυψη των μη αναμενόμενων λειτουργικών ζημιών.

Σε όλες τις αγορές όπου δραστηριοποιείται η Εταιρία, υπάρχει συνεχής ανάπτυξη Σχεδίων Ανάκαμψης και Συνέχισης Εργασιών με σκοπό την επιτυχή και γρήγορη ανάκαμψη των εργασιών σε περίπτωση που προκύψει ένα καταστροφικό γεγονός.

Εποπτικός κίνδυνος

Οι δραστηριότητες της Εταιρίας τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό εποπτεύονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Στην άσκηση του εποπτικού της ρόλου, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου καθοδηγείται μεταξύ άλλων και από το νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και κινδύνους έχοντας τις ρυθμιστικές της λειτουργίες υπό συνεχή ανασκόπηση και αναθεώρηση. Τα υποκαταστήματα και θυγατρικές στο εξωτερικό υπόκεινται ανάλογα στην εποπτεία των νομισματικών αρχών στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται.

Οι συνεχείς και αυξανόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στις οποίες υπόκειται η Εταιρία μπορεί να έχουν θετικές αλλά και αρνητικές επιπτώσεις στις εργασίες της. Η συνθήκη της Βασιλείας ΙΙΙ βρίσκεται στη διαδικασία υιοθέτησης της από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω αναθεωρημένης Οδηγίας για Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (CRD IV). Η της αναθεωρημένη Οδηγία αναμένεται να αρχίσει την 1 Ιανουαρίου 2014 προβλέπει μεταβατική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας θα γίνεται σταδιακή εφαρμογή των νέων κανονισμών.

Ένταση ανταγωνισμού

Η Εταιρία αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό στις αγορές όπου δραστηριοποιείται. Στην Κύπρο, ο ανταγωνισμός προέρχεται κυρίως από τις εμπορικές τράπεζες, τις συνεργατικές πιστωτικές εταιρίες και ταμιευτήρια, τις διεθνείς τραπεζικές μονάδες, οι οποίες προσφέρουν παρόμοια προϊόντα και υπηρεσίες.

Η ανταγωνιστική θέση της Εταιρίας στην Κύπρο άλλαξε δραστικά από τα γεγονότα που περιγράφονται στη Σημείωση 47. Μετά την απορρόφηση από την Εταιρία των δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας Δημόσια Εταιρία Λτδ, το μερίδιο αγοράς της Εταιρίας στις χορηγήσεις και καταθέσεις στην Κύπρο αυξήθηκαν σημαντικά, έστω και αν η ψυχολογία των καταθετών οδήγησε σε σημαντικές εκροές κεφαλαίων από το κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Υπό αυτή την έννοια, η δεσπόζουσα θέση της Τράπεζας Κύπρου στην εγχώρια αγορά ενισχύθηκε περαιτέρω, καθιστώντας την τον μεγαλύτερο και πιο σημαντικό συστημικό τοπικό τραπεζικό οργανισμό.

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η εισαγωγή του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος το 2008 διευκολύνει τη δραστηριοποίηση Ευρωπαϊκών τραπεζών και χρηματοοικονομικών οργανισμών στην Κυπριακή αγορά, αυξάνοντας έτσι τον ανταγωνισμό.

Στην Ελλάδα ο ανταγωνισμός προέρχεται κυρίως από τις Ελληνικές τράπεζες, οι οποίες κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Στην Ελλάδα υπάρχει επίσης ανταγωνισμός από υποκαταστήματα ξένων (κυρίως Ευρωπαϊκών) τραπεζών και από συνεργατικές τράπεζες.

Ενδεχόμενη όξυνση του ανταγωνισμού, με την προσφορά πιο ανταγωνιστικών επιτοκίων καταθέσεων και δανείων από αυτά που προσφέρει η Εταιρία, ενδεχομένως να δημιουργήσει πιέσεις στα περιθώρια κέρδους της Εταιρίας.

43. Διαχείριση κινδύνων – Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

Νομικός κίνδυνος

Η Εταιρία ενδέχεται από καιρό εις καιρό να εμπλακεί σε δικαστικές ή διαιτητικές διαφορές ή αγωγές οι οποίες πιθανόν να επιφέρουν επιπτώσεις στις εργασίες και τα αποτελέσματά της. Ο νομικός κίνδυνος πηγάζει και από δικαστικές διαδικασίες που εκκρεμούν ή ενδέχεται να εγερθούν εναντίον της Εταιρίας (Σημ. 35) και από περιπτώσεις όπου ο μη ενδεδειγμένος νομικός χειρισμός θεμάτων από την Εταιρία επιφέρει την ακύρωση συμβολαίων πελατών εκθέτοντας την Εταιρία σε κίνδυνο από έγερση αγωγών εναντίον της.

Πολιτικός κίνδυνος

Εξωτερικοί παράγοντες που δεν τελούν υπό τον έλεγχο της Εταιρίας, όπως πολιτικές εξελίξεις στην Κύπρο, την Ελλάδα (Σημ. 1), την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες χώρες, ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις δραστηριότητες, τη στρατηγική και τις προοπτικές της Εταιρίας. Όπως περιγράφεται στη Σημείωση 53, κατά τη διάρκεια του Μαρτίου 2013 η Κυπριακή Κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με τη δέσμη μέτρων που αποσκοπούν στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και των υγιών δημόσιων οικονομικών κατά τα επόμενα έτη, τα οποία είχαν σημαντική επίδραση στην οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές της Εταιρίας. Άλλοι σημαντικοί παράγοντες πολιτικού κινδύνου περιλαμβάνουν κυβερνητικές παρεμβάσεις στις δραστηριότητες και κοινωνικές εξελίξεις στις χώρες όπου δραστηριοποιείται η Εταιρία, πολιτικές εξελίξεις στην Ευρωζώνη όπου κράτος μέλος της Ευρωζώνης μπορεί να οδηγηθεί σε έξοδο από το Ευρώ, το συνεχιζόμενο άλυτο πολιτικό ζήτημα με περιοχές κάτω από Τουρκική κατοχή, πολιτικές και κοινωνικές αναταραχές καθώς και πολιτική αστάθεια ή στρατιωτικές επιχειρήσεις που επηρεάζουν τις γειτονικές χώρες, την Ευρωζώνη ή/και άλλες περιοχές στο εξωτερικό.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Εταιρία αναγνωρίζει ότι απρόβλεπτα πολιτικά γεγονότα μπορεί να έχουν αρνητικές συνέπειες στην εκπλήρωση των συμβατικών σχέσεων και υποχρεώσεων των πελατών και άλλων αντισυμβαλλομένων μερών τα οποία μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντική επίδραση των δραστηριοτήτων, των λειτουργικών αποτελεσμάτων και της θέσης της Εταιρίας.

44. Έκθεση σε δημόσιο χρέος

Η έκθεση της Εταιρίας σε δημόσιο χρέος και άλλα περιουσιακά στοιχεία στις χώρες που έχουν ενταχθεί ή αποταθεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης ή η πιστοληπτική διαβάθμισή τους με βάση τον οίκο αξιολόγησης Moody's είναι κάτω από Aa1 και η συνολική έκθεση της Εταιρίας υπερβαίνει τα €100 εκατ., παρουσιάζεται πιο κάτω. Οι χώρες αυτές είναι: Κύπρος, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ιταλία, Ρωσία, Ρουμανία, Ουκρανία, Πορτογαλία και Ισπανία. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, η Εταιρία δεν είχε έκθεση στο δημόσιο χρέος της Πορτογαλίας και της Ισπανίας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011 το δημόσιο χρέος στην Ελλάδα θεωρήθηκε ως απομειωμένο. Η Εταιρία δεν είχε έκθεση σε ομόλογα Ελληνικού δημοσίου στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Το δημόσιο χρέος των άλλων χωρών δεν θεωρήθηκε ότι υπέστη απομείωση στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012, παρά τις οικονομικές δυσκολίες των χωρών αυτών, καθώς η κατάσταση δεν είναι αρκετά σοβαρή έτσι ώστε να επηρεάζει σημαντικά τις μελλοντικές ταμειακές ροές για τα κρατικά χρεόγραφά τους.

Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρίας σε δημόσιο χρέος περιλαμβάνει κρατικά ομόλογα και άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία οφείλονται από κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς, τοπικές αρχές και άλλους οργανισμούς στους οποίους το κράτος κατέχει ποσοστό πάνω από 50%.

44. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)
Η έκθεση της Εταιρίας σε δημόσιο χρέος και άλλα περιουσιακά στοιχεία για τις πιο κάτω χώρες αναλύεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Κύπρος	**Ελλάδα**	**Ιρλανδία**	**Ιταλία**	**Ρωσία**	**Ρουμανία**	**Ουκρανία**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	363.170	82.459	-	-	-	23.855	-
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	48.179	4.882	-	7.071	79.957	34.989	-
Επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου							
- διαθέσιμα προς πώληση	-	-	47.602	51.536	-	6.603	-
- δάνεια και απαιτήσεις	749.981	-	-	-	-	-	-
- στην εύλογη αξία μέσω των Αποτελεσμάτων	12.918	-	-	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών							
- δάνεια και απαιτήσεις	1.275	-	-	-	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες πριν τις προβλέψεις	14.871.770	8.300.474	-	-	172.041	520.999	126.050
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	259	-	-	-	-	-	-
Σύνολο στον ισολογισμό	**16.047.552**	**8.387.815**	**47.602**	**58.607**	**251.998**	**586.446**	**126.050**
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	808.188	757.992	-	-	-	2.033	-
Ανειλημμένες υποχρεώσεις	1.705.856	805.897	-	-	-	21.316	-
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**2.514.044**	**1.563.889**	**-**	**-**	**-**	**23.349**	**-**
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	**18.561.596**	**9.951.704**	**47.602**	**58.607**	**251.998**	**609.795**	**126.050**

44. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

	Κύπρος	**Ελλάδα**	**Ιρλανδία**	**Ιταλία**	**Ρωσία**	**Ρουμανία**	**Ουκρανία**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	398.894	210.613	-	-	-	39.555	-
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	130	8.203	-	126.353	34.636	11.834	-
Επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου							
- διαθέσιμα προς πώληση	-	-	-	8.004	-	-	-
- δάνεια και απαιτήσεις	511.833	544.846	-	-	-	-	-
- κρατούμενα μέχρι τη λήξη	-	68.000	322.918	97.457	-	11.527	-
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	17.546	-	-	-	-	-	-
Επενδύσεις σε ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών							
- διαθέσιμα προς πώληση	1.196	-	-	13.290	-	-	-
- κρατούμενα μέχρι τη λήξη	41.259	147.696	40.575	38.284	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	14.930.176	8.726.814	-	-	153.300	554.580	111.076
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	118	-	-	-
Σύνολο στον ισολογισμό	**15.901.034**	**9.706.172**	**363.493**	**283.506**	**187.936**	**617.496**	**111.076**
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	973.074	882.792	-	-	-	5.883	-
Ανειλημμένες υποχρεώσεις	2.098.276	1.316.821	-	-	-	32.231	-
Σύνολο εκτός ισολογισμού	**3.071.350**	**2.199.613**	**-**	**-**	**-**	**38.114**	**-**
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	**18.972.384**	**11.905.785**	**363.493**	**283.506**	**187.936**	**655.610**	**111.076**

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση περιλαμβάνει ζημιές ύψους €10.772 χιλ. (2011: €52.665 χιλ.) σε σχέση με τις πιο πάνω επενδύσεις σε ομόλογα δημοσίου. Δεν προέκυψε ζημιά ή κέρδος σε σχέση με ομόλογα τραπεζών και άλλων οργανισμών (2011:€22.377 χιλ.)

Οι αναλύσεις των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για τις πιο πάνω χώρες παρουσιάζονται στη Σημείωση 40.

44. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)
Στην Κύπρο τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν δάνεια σε τοπικές αρχές, ημικρατικούς οργανισμούς και κρατικές επιχειρήσεις ύψους €118.000 χιλ.(2011:€126.070 χιλ.). Επιπρόσθετα οι ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν επίσης ποσό ύψους €25.502 χιλ. για τις πιο πάνω οντότητες (2011:€23.711 χιλ.). Στην Ελλάδα τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €118.025 χιλ. (2011:€110.849 χιλ.) τα οποία έχουν ως εξασφάλιση εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου.

Κίνδυνος ρευστότητας
Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την έκθεση της Εταιρίας σε ομόλογα δημοσίου στις χώρες οι οποίες έχουν ενταχθεί ή αποταθεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία και Κύπρος) με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2012	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Κύπρος						
- δάνεια και απαιτήσεις	-	99.377	12.607	510.974	127.023	**749.981**
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	-	-	12.918	-	**12.918**
	-	**99.377**	**12.607**	**523.892**	**127.023**	**762.899**
Ιρλανδία						
Διαθέσιμα προς πώληση	**-**	**-**	**-**	**-**	**47.602**	**47.602**

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	**Σύνολο**
2011	€000	€000	€000	€000	€000	**€000**
Ελλάδα						
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ)						
- δάνεια και απαιτήσεις	**-**	**-**	7.186	154.522	383.138	**544.846**
- κρατούμενα μέχρι τη λήξη	**-**	**-**	**-**	68.000	-	**68.000**
	-	**-**	**7.186**	**222.522**	**383.138**	**612.846**
Ιρλανδία						
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	**55.592**	**-**	**78.504**	**188.822**	**322.918**

Στην περίπτωση των ΟΕΔ ο πίνακας έχει ετοιμαστεί χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το σχέδιο αναδιάρθρωσης και ανταλλαγής του Ελληνικού δημόσιου χρέους (Σημ. 11).

Τα κρατικά ομόλογα της Ελλάδας, της Ισπανίας και της Ιταλίας έχουν επιμετρηθεί με βάση το Επίπεδο 1 και τα κρατικά ομόλογα της Κύπρου με βάση το Επίπεδο 2.

Τον Ιούνιο 2013 τα Κυπριακά κυβερνητικά ομόλογα με ονομαστική αξία €164 εκατ. και ημερομηνία λήξης μεταξύ ενός και πέντε ετών, έχουν ανταλλαχθεί με Κυπριακά κυβερνητικά ομόλογα με ημερομηνία λήξης άνω των πέντε ετών.

44. Έκθεση σε δημόσιο χρέος (συνέχεια)

Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, η Εταιρία δεν έχει έκθεση σε ομόλογα δημοσίου της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Ελλάδας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2011, η Εταιρία δεν είχε έκθεση σε ομόλογα δημοσίου και της Πορτογαλίας.

45. Διαχείριση κεφαλαίου

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας που διέπουν την Εταιρία καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σύμφωνα με την σχετική Οδηγία για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων και των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων.

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου της Εταιρίας είναι η τήρηση των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων που επιβάλλονται, καθώς επίσης και η διατήρηση ισχυρών δεικτών πιστοληπτικής διαβάθμισης και υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να μπορεί να υποστηρίζει τις εργασίες της και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους της.

Τον Ιούλιο του 2011 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τροποποίησε την Οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, εισάγοντας ένα νέο δείκτη ο οποίος αναφέρεται στα κύρια βασικά ίδια κεφάλαια (core tier 1). Το ελάχιστο όριο του νέου δείκτη έχει καθοριστεί στο 8% για την περίοδο μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου 2012. Μετέπειτα, το ελάχιστο όριο του δείκτη αυξάνεται σταδιακά με προσαύξηση η οποία υπολογίζεται με βάση το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας έναντι του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Οδηγία καθορίζει επίσης το ελάχιστο όριο του δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων (tier 1) ως το εκάστοτε ελάχιστο όριο του δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων πλέον 1,5%. Επίσης καθορίζει το ελάχιστο όριο του δείκτη συνολικών ιδίων κεφαλαίων ως το εκάστοτε όριο του δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων πλέον 2,0%. Συνεπώς, στις 31 Δεκεμβρίου 2012, οι ελάχιστοι απαιτούμενοι δείκτες βασικών ιδίων κεφαλαίων και συνολικών ιδίων κεφαλαίων ανέρχονταν σε 10,2% και 12,2%, αντίστοιχα.

Το Μνημόνιο Συναντίληψης, που υπογράφτηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Τρόικας το 2013, προνοεί ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου θα αυξήσει τον ελάχιστο δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων σε 9% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Επιπλέον, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μπορεί να επιβάλλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τις πρόνοιες του Πυλώνα Ι.

45. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου, παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2012	2011
Εποπτικά κεφάλαια	**€000**	€000
Κύρια βασικά ίδια κεφάλαια	**(621.487)**	873.952
Βασικά ίδια κεφάλαια	**(189.670)**	1.830.730
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	**-**	(189.494)
Λογιστική αξία ασφαλιστικών εταιριών	**(171.680)**	(162.846)
Συνολικά ίδια κεφάλαια	**(361.350)**	1.478.390
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – πιστωτικός κίνδυνος	**16.743.855**	20.358.162
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – κίνδυνος αγοράς	**2.783**	3.138
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – λειτουργικός κίνδυνος	**1.884.781**	2.056.700
Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων	**18.631.419**	22.418.000
	%	%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων	**(3,3)**	3,9
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων	**(1,0)**	8,2
Δείκτης συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	**-**	(0,8)
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων	**(1,9)**	6,6

Ελάχιστα όρια σύμφωνα με τις Οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου		
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων	**8,7**	8,0
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων	**10,2**	9,5
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων	**12,2**	11,5

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρίας είναι χαμηλότεροι των ελάχιστων ορίων που απαιτεί η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Τα συνολικά ίδια κεφάλαια κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 επηρεάστηκαν θετικά από την έκδοση μετοχών από την Εταιρία (Σημ. 30) και αρνητικά από τις ζημιές για το έτος.

Η Εταιρία συμμετείχε σε Κεφαλαιακή Άσκηση η οποία διενεργήθηκε το 2011 από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Η Κεφαλαιακή Άσκηση που διενεργήθηκε σε 71 Ευρωπαϊκές Τράπεζες, αποσκοπούσε στη δημιουργία έκτακτου και προσωρινού κεφαλαιακού αποθέματος (capital buffer) για αντιμετώπιση των τρεχουσών ανησυχιών της αγοράς από τον κίνδυνο της έκθεσης σε κρατικά ομόλογα και από άλλο υπολειμματικό πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζονται με το υφιστάμενο δυσμενές περιβάλλον της αγοράς. Αυτό το απόθεμα δεν είχε στόχο να καλύψει ζημιές από κυβερνητικά ομόλογα αλλά να διαβεβαιώσει τις αγορές για την ικανότητα των τραπεζών να αντεπεξέλθουν σε μια σειρά από κρίσεις και να εξακολουθήσουν να διατηρούν επαρκή κεφάλαια. Σύμφωνα με την Κεφαλαιακή Άσκηση (χρησιμοποιώντας στοιχεία 30 Σεπτεμβρίου 2011), το κεφαλαιακό έλλειμμα για το Συγκρότημα ανερχόταν σε €1.560 εκατ. το οποίο έπρεπε να καλυφθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2012.

45. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Τον Ιανουάριο του 2012 η Εταιρία είχε υποβάλει σχέδιο στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου στο οποίο καθορίζονταν οι διάφορες ενέργειες στις οποίες θα προέβαινε για την επίτευξη του απαιτούμενου στόχου κεφαλαιακής ενίσχυσης που έχει καθοριστεί από την ΕΑΤ.

Στα πλαίσια αυτά, η Εταιρία έχει υλοποιήσει τα πιο κάτω μέτρα για κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος της ΕΑΤ: (i) έκδοση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €160 εκατ. και μετατροπή ΜΑΕΚ σε μετοχές ύψους €432 εκατ. το Μάρτιο του 2012 (ii) πώληση της Bank of Cyprus Australia Ltd με θετική συνεισφορά ύψους €80 εκατ. και (iii) διαχείριση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων.

Επίσης η Εταιρία έχει προβεί σε τροποποίηση ορισμένων από τους όρους έκδοσης των ΜΑΕΚ (Σημ. 31), έτσι ώστε να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της ΕΑΤ συμπερίληψη του υπολοίπου ποσού των ΜΑΕΚ ύψους €429 εκατ. ως αποδεκτό για μείωση του κεφαλαιακού ελλείμματος.

Παρά τις πιο πάνω ενέργειες, το κεφαλαιακό έλλειμμα αυξήθηκε περαιτέρω λόγω των αυξημένων προβλέψεων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο σε Κύπρο και Ελλάδα, καθώς και της περαιτέρω απομείωσης ΟΕΔ και ομολόγων τραπεζικών οργανισμών σε Κύπρο και Ελλάδα, από τον Οκτώβριο 2011 μέχρι τον Ιούνιο 2012. Η Εταιρία ανακοίνωσε στις 27 Ιουνίου 2012 ότι δεν ήταν σε θέση να καλύψει πλήρως το κεφαλαιακό έλλειμμα και ως εκ τούτου είχε αποταθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία για κεφαλαιακή στήριξη.

Τον Ιούνιο του 2012, η Κυπριακή Δημοκρατία αποτάθηκε για παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας από άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Οι διαπραγματεύσεις για ένα μακροοικονομικό πρόγραμμα προσαρμογών μεταξύ της Κυπριακής κυβέρνησης και της Τρόικας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο), συνεχίζονταν στο τέλος του 2012. Στις 25 Μαρτίου 2013, η Κυπριακή κυβέρνηση και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία για χρηματοοικονομική βοήθεια ύψους μέχρι €10 δισ., η οποία προϋποθέτει την εφαρμογή ενός εκτενούς Προγράμματος πολιτικών μεταρρυθμίσεων.

Η συμφωνία με το Eurogroup προνοούσε ότι το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου θα ανακεφαλαιοποιείτο μέσω διάσωσης με ίδια μέσα με συνεισφορά των ανασφάλιστων καταθετών και ότι δεν θα χρησιμοποιούνταν πόροι του Προγράμματος για την ανακεφαλαιοποίησή του. Επίσης η συμφωνία προνοούσε για την εξυγίανση της Λαϊκής Τράπεζας και τη μεταφορά μέρους των εργασιών της στην Τράπεζα Κύπρου.

Η Εταιρία βρισκόταν υπό καθεστώς εξυγίανσης από τις 25 Μαρτίου 2013 μέχρι τις 30 Ιουλίου 2013, περίοδο κατά την οποία ανακεφαλαιοποιήθηκε και αναδιαρθρώθηκε σύμφωνα με τα διατάγματα που εκδόθηκαν από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης, σύμφωνα με τον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013.

Η ανακεφαλαιοποίηση επιτεύχθηκε μέσω διάσωσης με ίδια μέσα με τη συνεισφορά των ανασφάλιστων καταθετών, μέσω της μετατροπής του 47,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές. Επιπρόσθετα οι κάτοχοι των συνήθων μετοχών και των αξιογράφων κεφαλαίου που εκδόθηκαν από την Εταιρία από τις 29 Μαρτίου 2013, έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας μέσω της απορρόφησης ζημιών. Σύμφωνα με την Αρχή Εξυγίανσης, η Εταιρία κεφαλαιοποιήθηκε σε επίπεδο που να υποστηρίξει πιθανές ενδεχόμενες μελλοντικές ζημιές από το δανειακό της χαρτοφυλάκιο.

46. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα

	2012	2011	**2012**	2011
	Αριθμός συμβούλων		**€000**	€000
Δάνεια και απαιτήσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
- πέραν του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας ανά σύμβουλο	**1**	1	**9.893**	224.042
- λιγότερο του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας ανά σύμβουλο	**16**	17	**23.356**	58.680
	17	18	**33.249**	282.722
Δάνεια και απαιτήσεις σε άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα πρόσωπα			**832**	1.690
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων στις 31 Δεκεμβρίου			**34.081**	284.412
Δάνεια και απαιτήσεις στις 31 Δεκεμβρίου:				
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη			**5.028**	7.970
- συνδεδεμένα πρόσωπα			**29.053**	276.442
			34.081	284.412
Έσοδα από τόκους για το έτος			**9.511**	14.186

Καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου:				
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη			**19.260**	64.866
- συνδεδεμένα πρόσωπα			**21.948**	47.683
			41.208	112.549
Έξοδα από τόκους καταθέσεων για το έτος			**3.452**	3.847

Ομολογιακά δάνεια, δανειακό κεφάλαιο και ΜΑΕΚ:				
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη			**56**	23.246
- συνδεδεμένα πρόσωπα			**2**	3.045
			58	26.291
Έξοδα από τόκους ομολογιακών δανείων, δανειακού κεφαλαίου και ΜΑΕΚ			**-**	1.469

Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει υπόλοιπα στο τέλος του έτους για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και των συνδεδεμένων τους προσώπων.

46. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

Πρόσθετα από τα δάνεια και απαιτήσεις, υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα τους πρόσωπα που απορρέουν κυρίως από πιστώσεις, εγγυήσεις και μη χρησιμοποιηθέντα όρια, ύψους €16.124 χιλ. (2011: €117.542 χιλ.) από τα οποία €13.813 χιλ. (2011: €95.170 χιλ.) αφορούν συμβούλους και συνδεδεμένα τους πρόσωπα των οποίων το σύνολο των πιστωτικών διευκολύνσεων υπερβαίνει το 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας ανά σύμβουλο. Υπήρχαν επίσης ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα ύψους €77 χιλ. (2011: €308 χιλ.). Το σύνολο των ακάλυπτων ποσών των δανείων και απαιτήσεων και ενδεχομένων και ανειλημμένων υποχρεώσεων προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα (χρησιμοποιώντας αξίες καταναγκαστικής πώλησης για εμπράγματες εξασφαλίσεςι και χωρίς τον προσδιορισμό αξίας για οποιαδήποτε άλλα ήδη εξασφαλίσεων) στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε €4.191 χιλ. (2011: €34.830 χιλ.).

Επίσης, κατά το 2012 η Εταιρία είχε τις ακόλουθες συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα: αγορές υπηρεσιών και εξοπλισμού ύψους €274 χιλ. (2011: €235 χιλ.) από τις εταιρίες Πυλώνες ΑΕ Ελλάς και Unicars Ltd στις οποίες κατέχει έμμεσο συμφέρον η κα. Άννα Διογένους, αγορές εξοπλισμού ύψους €513 χιλ. (2011: €458 χιλ.) από την εταιρία Mellon Cyprus Ltd η οποία επηρεάζεται σημαντικά από συνδεδεμένο πρόσωπο της κας. Άννας Διογένους. για αγορά ακινήτου προς €185 χιλ. (2011: μηδέν) από εταιρία που επηρεάζεται από συνδεδεμένα πρόσωπα του κ. Βασίλη Ρολόγη. Το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε στο δικηγορικό γραφείο Ανδρέα Νεοκλέους και Σία LLC, στο οποίο ο σύμβουλος κ. Ηλίας Νεοκλέους είναι συνέταιρος, από τον διορισμό του στις 9 Φεβρουαρίου 2012 μεχρι 31 Δεκεμβρίου 2012 και αφορούσε επαγγελματικές αμοιβές ανερχόταν σε €324 χιλ.

Δεν υπάρχουν σημαντικά ποσά από συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεόμενα πρόσωπα που να πραγματοποιήθηκαν, μετά το τέλος τους έτους, τόσο για το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο όσο και για τα μέλη τα οποία εκλέχθηκαν κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τους συζύγους, τα ανήλικα τέκνα και Εταιρίες στις οποίες οι σύμβουλοι/άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση ή είναι διοικητικοί σύμβουλοι ή έχουν με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχό τους.

Όλες οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα γίνονται με συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας. Όσον αφορά τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα, αριθμός πιστωτικών διευκολύνσεων τους έχει χορηγηθεί με βάση τους ισχύοντες όρους όπως ισχύουν και για το υπόλοιπο προσωπικό της Εταιρίας.

46. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών

	2012	2011
Αμοιβή διοικητικών συμβούλων	**€000**	€000
Εκτελεστικοί		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	**1.191**	1.617
Αποποίηση φιλοδωρήματος	**-**	(328)
Εισφορές εργοδότη	**77**	55
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	**134**	207
	1.402	1.551
Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών	**-**	359
Μη εκτελεστικοί		
Δικαιώματα ως μέλη	**534**	736
Απολαβές μη εκτελεστικού συμβούλου που είναι υπάλληλος της Εταιρίας	**151**	143
Σύνολο αμοιβών διοικητικών συμβούλων	**2.087**	2.789
Αμοιβή άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	**584**	744
Αποποίηση φιλοδωρήματος	**-**	(175)
Εισφορές εργοδότη	**44**	43
Δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης	**65**	83
Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών	**-**	134
Σύνολο αμοιβών άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών	**693**	829
Σύνολο	**2.780**	3.618

Αμοιβές και απολαβές εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων
Κατά το 2012 υπήρχαν τρεις εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι μέχρι τον Ιούλιο του 2012 και δύο μετέπειτα.

Οι μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων ύψους €1.191 χιλ. (2011: €1.617 χιλ.) αφορούν €315 χιλ. (2011: €706 χιλ.) για τον κ. Ανδρέα Ηλιάδη, €488 χιλ. (2011: €504 χιλ) για τον κ. Γιάννη Πεχλιβανίδη και €388 χιλ. (2011: €407 χιλ.) για τον κ. Γιάννη Κυπρή. Στις 30 Μαΐου 2012, το Διοικητικό Συμβούλιο αποδέχτηκε την πρόταση των κ.κ. Ανδρέα Ηλιάδη (απεχώρησε στις 10 Ιουλίου 2012), Γιάννη Πεχλιβανίδη και Γιάννη Κυπρή για μείωση των μισθών τους κατά 20%, 15% και 10% αντίστοιχα.

Οι εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι, βάσει των συμβολαίων εργοδότησης τους δικαιούνται φιλοδώρημα το ύψος του οποίου καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Αμοιβών. Το μέγιστο ποσό του φιλοδωρήματος του κάθε εκτελεστικού διοικητικού συμβούλου καθορίζεται στο συμβόλαιο εργοδότησής του. Για το έτος 2010, το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση της Εταιρίας ως προς την επίτευξη των στόχων του και την επικερδότητα, είχε εγκρίνει συνολικό φιλοδώρημα €341 χιλ. για τον κ. Ανδρέα Ηλιάδη και €195 χιλ. για τον κ. Γιάννη Κυπρή. Το φιλοδώρημα θα καταβαλλόταν υπό τη μορφή μετοχών της Εταιρίας.

Το ένα τρίτο του φιλοδωρήματος είχε κατοχυρωθεί άμεσα ενώ τα υπόλοιπα δύο τρίτα θα κατοχυρώνονταν εξίσου στο τέλος του 2011 και του 2012, εφόσον η Εταιρία θα επιτύγχανε τους στόχους που είχαν τεθεί για την κερδοφορία και τους βασικούς δείκτες απόδοσης, και την απόδοση άλλων τραπεζών που θεωρούνται ομότιμες με την Εταιρία. Κατά την διάρκεια του έτους 2011, οι εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι ενόψει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούσαν, αποποιήθηκαν το συνολικό φιλοδώρημά τους για το έτος 2010. Το κόστος που είχε αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις για το φιλοδώρημα του έτους 2010 αναστράφηκε το 2011 και ανερχόταν σε €209 χιλ. για τον κ. Ανδρέα Ηλιάδη και €119 χιλ. για τον κ. Γιάννη Κυπρή.

Για τα έτη 2011 και 2012 δεν υποβλήθηκε εισήγηση για φιλοδώρημα για τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους.

46. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών (συνέχεια)

Η δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης ύψους €134 χιλ. (2011: €207 χιλ.) αφορά €51 χιλ. (2011: €134 χιλ.) για τον κ. Ανδρέα Ηλιάδη, €30 χιλ. (2011: €μηδέν) για τον κ. Γιάννη Πεχλιβανίδη και €53 χιλ. (2011: €73 χιλ.) για τον κ. Γιάννη Κυπρή.

Οι κ.κ. Ανδρέας Ηλιάδης και Γιάννης Κυπρή συμμετείχαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011 στο βασικό πρόγραμμα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό της Εταιρίας στην Κύπρο, το οποίο είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Από την 1 Ιανουαρίου 2012, οι κ.κ. Ανδρέας Ηλιάδης και Γιάννης Κυπρή συμμετείχαν στο νέο πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών για το προσωπικό της Εταιρίας στην Κύπρο. Ο κ. Γιάννης Πεχλιβανίδης συμμετέχει στα προγράμματα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, τα οποία είναι το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών και το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών για αποζημιώσεις αφυπηρέτησης που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Τα συνολικά ωφελήματα αφυπηρέτησης των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων αυξήθηκαν το 2011 κατά €599 χιλ.

Στα πλαίσια της παραχώρησης των Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 στο προσωπικό της Εταιρίας (Σημ. 30), παραχωρήθηκαν στις 28 Μαΐου 2008, 1.500 χιλ. δικαιώματα στον κ. Ανδρέα Ηλιάδη και 500 χιλ. δικαιώματα στον κ. Γιάννη Κυπρή, το κόστος των οποίων κατά το 2011 ανήλθε σε €269 χιλ. και €90 χιλ. αντίστοιχα. Δεν χρεώθηκε οποιοδήποτε κόστος για τα εν λόγω δικαιώματα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά το 2012.

Αμοιβές μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων

	2012	2011
	€000	€000
Ανδρέας Αρτέμης	**75**	82
Ευδόκιμος Ξενοφώντος	**39**	38
Θεόδωρος Αριστοδήμου	**82**	165
Βασίλης Γ. Ρολόγης	**28**	44
Κώστας Ζ. Σεβέρης	**29**	39
Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης	**10**	30
Άννα Διογένους	**27**	36
Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης	**35**	51
Ανδρέας Ι. Ιακωβίδης	**20**	44
Χρίστος Μουσκής	**31**	44
Μάνθος Μαυρομμάτης	**29**	46
Κώστας Χατζήπαπας	**26**	34
Νικόλαος Π. Τσάκος	**23**	30
Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης	**32**	37
Ειρήνη Καραμάνου	**25**	16
Ηλίας Νεοκλέους	**15**	δ/ε
Συμεών Μάτσης	**8**	δ/ε
Τάκης Αράπογλου	**-**	δ/ε
Τάκης Ταουσιάνης	**-**	δ/ε
Πανίκος Πούρος	**-**	δ/ε
	534	736

Αμοιβές μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων

Επιπρόσθετα ο κ. Κώστας Χατζήπαπας, μη εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος, ο οποίος είναι επίσης υπάλληλος της Εταιρίας, κατά το έτος 2012 είχε απολαβές ύψους €123 χιλ. (2011: €111 χιλ.), περιλαμβανομένης αποποίησης φιλοδωρήματος ύψους €8 χιλ. Οι εισφορές εργοδότη ανήλθαν σε €11 χιλ. (2011: €10 χιλ.) και η δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελήματος αφυπηρέτησης ανήλθε σε €17 χιλ. (2011: €20 χιλ.). Οι απολαβές για το 2011 περιλαμβάνουν κόστος ύψους €2 χιλ. που αφορούν το κόστος των 12 χιλ. Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2011 τα οποία του παραχωρήθηκαν το 2008 υπό την ιδιότητά του ως υπάλληλος της Εταιρίας.

46. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών (συνέχεια)

Αμοιβές μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων (συνέχεια)
Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβές ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της καθώς και των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου. Μετά από εισήγηση των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων, εγκρίθηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων που έγινε στις 19 Ιουνίου 2012, η περαιτέρω μείωση στις αμοιβές τους. Η μείωση ανερχόταν σε 50% για τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και σε 25% για τα υπόλοιπα μη εκτελεστικά μέλη.

Αμοιβές άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών
Κατά το 2012 ο αριθμός των βασικών διευθυντικών στελεχών ήταν τρία άτομα μέχρι τον Ιανουάριο και δύο άτομα. Για το έτος 2010, το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση του Συγκροτήματος ως προς την επίτευξη των στόχων του και την επικερδότητα, είχε εγκρίνει φιλοδώρημα στα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη. Το φιλοδώρημα θα καταβαλλόταν υπό τη μορφή μετοχών της Εταιρίας. Το ένα τρίτο του φιλοδωρήματος είχε κατοχυρωθεί άμεσα ενώ τα υπόλοιπα δύο τρίτα θα κατοχυρώνονταν εξίσου στο τέλος του 2011 και του 2012, εφόσον το Συγκρότημα θα επιτύγχανε τους στόχους που είχαν τεθεί για την κερδοφορία και τους βασικούς δείκτες απόδοσης, λαμβάνοντας υπόψη και την απόδοση άλλων τραπεζών που θεωρούνται ομότιμες με το Συγκρότημα. Κατά τη διάρκεια του έτους 2011, τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη του Συγκροτήματος ενόψει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούσαν, αποποιήθηκαν το συνολικό φιλοδώρημά τους για το έτος 2010. Το κόστος που αναγνωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις για το φιλοδώρημα του έτους 2010 αναστράφηκε το 2011 και ανερχόταν σε €175 χιλ.

Για τα έτη 2011 και 2012 δεν υποβλήθηκε εισήγηση για φιλοδώρημα για τα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη.

Στα πλαίσια της παραχώρησης Δικαιωμάτων Προαίρεσης 2008/2010 στο προσωπικό της Εταιρίας (Σημ. 30) στις 28 Μαΐου 2008 παραχωρήθηκαν 750 χιλ. δικαιώματα προαίρεσης στα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη, το κόστος των οποίων ανήλθε σε 134 χιλ. κατά το 2011.

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

47.1 Προκαταρκτικά αποτελέσματα για το έτος 2012

Στις 28 Φεβρουαρίου 2013, η Εταιρία ανακοίνωσε ότι ενόψει του ότι, δεν έχουν οριστικοποιηθεί και κοινοποιηθεί στο Συγκρότημα τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου που διενεργήθηκε κατ' εντολή των Κυπριακών αρχών για την εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών του Συγκροτήματος, δεν ήταν σε θέση να ανακοινώσει τα προκαταρκτικά αποτελέσματα για το έτος 2012 εντός της καθορισμένης από το νόμο προθεσμίας. Ενόψει των πιο πάνω, οποιαδήποτε ανακοίνωση προκαταρκτικών αποτελεσμάτων ενδεχομένως να δημιουργούσε σύγχυση, καθότι αυτή δεν θα περιελάμβανε το σύνολο των πληροφοριών που θα ήταν αναγκαίες για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης εκτίμησης για τα αποτελέσματα και τις προοπτικές της Εταιρίας, όπως προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία. Παράλληλα γινόταν αναφορά στο ότι το Συγκρότημα ετοίμαζε σχέδιο αναδιάρθρωσης, το οποίο θα υποβαλλόταν για έγκριση στις αρμόδιες αρχές.

47.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup

Στις 25 Μαρτίου 2013 επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ Κύπρου και Eurogroup για ένα πακέτο μέτρων, με σκοπό την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και στην εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών μέσα στα επόμενα χρόνια.

Η Κύπρος και η Τρόικα (αποτελούμενη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα) κατέληξαν σε συμφωνία ως προς τους τελικούς όρους ενός Μνημονίου Συναντίληψης (το Μνημόνιο), για την εφαρμογή της συμφωνίας. Η οικονομική βοήθεια, την οποία θα λάβει η Κύπρος, είναι μέχρι €10 δις. και υπόκειται σε ένα πρόγραμμα αναδιάρθρωσης. Το μνημόνιο εγκρίθηκε στις 12 Απριλίου 2013 και οι δύο πρώτες δόσεις χρηματοδοτικής ενίσχυσης έχουν ήδη καταβληθεί στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Το πακέτο μέτρων αποσκοπεί στην αποκατάσταση της ευρωστίας του Κυπριακού τραπεζικού τομέα, στη διαχείριση του γενικού δημοσιονομικού ελλείμματος, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών, στη βελτίωση της λειτουργίας του δημόσιου τομέα, στην υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας και στην αποκατάσταση βιώσιμης και ισορροπημένης ανάπτυξης και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

47.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

47.2.1 Αναδιάρθρωση χρηματοπιστωτικού τομέα

Οι κύριοι όροι του Μνημονίου για την αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα είχαν ως ακολούθως:

- Η Λαϊκή Τράπεζα υποβλήθηκε σε καθεστώς άμεσης εξυγίανσης, βάση απόφασης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης και σε συμμόρφωση με το προσφάτως υιοθετηθέν Νομοθετικό Πλαίσιο Εξυγίανσης Τραπεζών. Η Λαϊκή Τράπεζα, στην οποία έχουν παραμείνει κυρίως ανασφάλιστες καταθέσεις και περιουσιακά στοιχεία εκτός Κύπρου, αναμένεται να κλείσει εν καιρώ. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο, οι ασφαλισμένες καταθέσεις και η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα ύψους €9 δις, έχουν μεταφερθεί στην Εταιρία.

- Οι ανασφάλιστες καταθέσεις (δηλ. καταθέσεις που υπερβαίνουν τις €100 χιλ.) στην Εταιρία παρέμειναν παγοποιημένες μέχρι την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας τον Ιούλιο του 2013. Η ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας έγινε μέσω της μετατροπής ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχικό κεφάλαιο με πλήρη συνεισφορά των κατόχων μετοχών και χρεωστικών τίτλων.

- Τα υποκαταστήματα της Εταιρίας, της Λαϊκής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας στην Ελλάδα, απορροφήθηκαν από την Τράπεζα Πειραιώς στην Ελλάδα, η οποία επιλέχθηκε για αυτή τη συναλλαγή από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Ελλάδας (ΤΧΣ). Η Τράπεζα Πειραιώς από τα υποκαταστήματα αυτά απέκτησε περιουσιακά στοιχεία ύψους €20 δις και υποχρεώσεις ύψους €14 δις.

Το Eurogroup σημείωσε επίσης ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα παρέχει ρευστότητα στην Εταιρία σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς. Το πρόγραμμα χρηματοδότησης που καθορίσθηκε για την Κύπρο μέχρι €10 δις δεν θα χρησιμοποιείτο για την ανακεφαλαιοποίηση της Λαϊκής Τράπεζας και της Τράπεζας Κύπρου.

Επιπρόσθετα το Eurogroup σημείωσε την απόφαση των Κυπριακών αρχών να επιβάλουν περιοριστικά μέτρα στη διακίνηση κεφαλαίων έτσι ώστε να επιτυγχανόταν ταχεία επανέναρξη των εργασιών των εγχώριων τραπεζών, σημειώνοντας ότι αυτά τα μέτρα πρέπει να είναι προσωρινά, αναλογικά, να μην επιβάλουν διακρίσεις και το εύρος και η διάρκειά τους να υπόκεινται σε αυστηρή παρακολούθηση σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Συνθήκη.

47.2.2 Φορολογικά και άλλα δημοσιονομικά μέτρα

Σύμφωνα με την εφαρμογή της απόφασης του Eurogroup, η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κύπρου ψήφισε αριθμό τροποποιητικών νομοσχεδίων αναφορικά με άμεσες και έμμεσες φορολογίες, εκ των οποίων οι πιο σημαντικές είναι:

Αύξηση συντελεστή εταιρικού φόρου
Ο συντελεστής του εταιρικού φόρου αυξάνεται από 10% στο 12,5% με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013.

Μεταφορά φορολογικών ζημιών
Με ισχύ από τις 25 Μαρτίου 2013, στις περιπτώσεις όπου οι εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία, τα δικαιώματα ή οι υποχρεώσεις μεταφέρονται από ένα πιστωτικό ίδρυμα σε άλλο με βάση τον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και άλλων Ιδρυμάτων Νόμο, οι φορολογικές ζημιές του υπό μεταφορά πιστωτικού ιδρύματος κατά το χρόνο μεταφοράς, μεταφέροντας στο αποκτών πιστωτικό ίδρυμα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για περίοδο που δεν ξεπερνά τα 15 έτη από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε η μεταφορά των εργασιών.

Αύξηση συντελεστή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους
Ο συντελεστής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους αυξάνεται από 15% σε 30%, με ισχύ από τις 29 Απριλίου 2013. Ο συντελεστής έκτακτης εισφοράς για την άμυνα σε τόκους είναι πληρωτέος μόνο από φορολογικούς κάτοικους Κύπρου και ισχύει τόσο για φυσικά όσο και για νομικά πρόσωπα τα οποία λαμβάνουν τόκους οι οποίοι δεν προκύπτουν από τη συνήθη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της εταιρίας.

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

47.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

47.2.2 Φορολογικά και άλλα δημοσιονομικά μέτρα (συνέχεια)

Περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος
Ο Νόμος αυτός έχει τροποποιηθεί με σκοπό να καθοριστούν τα βιβλία και αρχεία που πρέπει να τηρούνται από ένα φορολογούμενο πρόσωπο για να έχει τη δυνατότητα να ετοιμάσει και να υποβάλει τις φορολογικές του δηλώσεις. Επιπρόσθετα, πρέπει να τηρούνται δικαιολογητικά έγγραφα. Παρόμοιες τροποποιήσεις έχουν εισαχθεί στον Περί Εταιριών Νόμο.

Φόροι ακίνητης ιδιοκτησίας
Οι συντελεστές φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας έχουν αυξηθεί για το 2013 (νομοθεσία που ψηφίστηκε τον Απρίλιο 2013) σε ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ 0,6% και 1,9% της αξίας της ιδιοκτησίας ως είχε κατά την 1 Ιανουαρίου 1980.

Ετήσιο τέλος επί των τραπεζικών καταθέσεων
Το ειδικό τέλος που καταβάλλεται από τα τραπεζικά ιδρύματα επί των καταθέσεων αυξήθηκε από 0,11% σε 0,15% με ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2013. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το τέλος επιβάλλεται επί των καταθέσεων κατά το τέλος του προηγούμενου έτους και καταβάλλεται σε ίσες τριμηνιαίες δόσεις. Ειδικά για το έτος 2013 έτσι ώστε να ληφθεί υπόψη η σημαντική μείωση στις τραπεζικές καταθέσεις, το τέλος θα επιβληθεί επί των καταθέσεων κατά το τέλος του προηγούμενου τριμήνου, σε ποσοστό 0,0375%.

47.2.3 Επιβολή προσωρινών περιοριστικών μέτρων στις συναλλαγές
Οι Κυπριακές αρχές έχουν επιβάλει προσωρινά περιοριστικά μέτρα, όσον αφορά τις τραπεζικές συναλλαγές και τις συναλλαγές με μετρητά εξαιτίας της έλλειψης ουσιαστικής ρευστότητας στην τοπική αγορά και του κινδύνου εκροής καταθέσεων. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν περιορισμούς στην ανάληψη μετρητών, στην εξαργύρωση επιταγών σε μετρητά και περιορισμούς στη μεταφορά χρημάτων σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Επίσης τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την υποχρεωτική ανανέωση καταθέσεων στη λήξη τους.

47.2.4 Αναδιάρθρωση του Συγκροτήματος ως αποτέλεσμα του προγράμματος
Το Συγκρότημα υποβλήθηκε σε σημαντική αναδιάρθρωση προκειμένου να πληροί τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του Μνημονίου, ως συνοψίζεται πιο κάτω:

Πώληση των εργασιών του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, στην Τράπεζα Πειραιώς
Η Αρχή Εξυγίανσης αποφάσισε την πώληση των δανείων, στοιχείων παγίου ενεργητικού και καταθέσεων των τραπεζικών και χρηματοδοτικών εργασιών του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, στην Τράπεζα Πειραιώς με βάση σχετικό Διάταγμα που εκδόθηκε στις 26 Μαρτίου 2013.

Με βάση προκαταρτικά (μη ελεγμένα) οικονομικά στοιχεία, η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν στην Τράπεζα Πειραιώς υπολογίζεται σε €0,2 δις περίπου (και περιλαμβάνει δάνεια και απαιτήσεις πελατών €7,8 δις, ακίνητα και εξοπλισμό €0,1 δις και καταθέσεις πελατών €7,7 δις). Το Συγκρότημα προέβη σε πληρωμή €1,2 δις προς την Τράπεζα Πειραιώς, καταγράφοντας ζημιά από την πώληση που υπολογίζεται σε περίπου €1,4 δις. Η ζημιά αυτή αντιπροσωπεύει μελλοντικές αναμενόμενες ζημιές για τρία χρόνια μέχρι τον Ιούνιο 2015 και άλλες αναπροσαρμογές ως καθορίστηκαν από την Αρχή Εξυγίανσης. Υπάρχουν κάποια εκκρεμή θέματα σε σχέση με αυτή τη συναλλαγή, περιλαμβανομένων του τελικού καθορισμού των περιουσιακών στοιχείων που πωλήθηκαν και του διακανονισμού του ποσού που οφείλεται από/προς την Τράπεζα Πειραιώς.

Ως αποτέλεσμα της συναλλαγής αυτής, η Εταιρία το 2012 προέβη σε διαγραφή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ύψους €0,3 δις στην Ελλάδα καθώς αυτό το ποσό εκτιμάται ότι δεν θα είναι πλέον ανακτήσιμο.

Απόκτηση ορισμένων εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd από το Συγκρότημα
Σύμφωνα με το περί της 'Πώλησης Ορισμένων Εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd Διάταγμα' το οποίο εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013, η Εταιρία απέκτησε τις ασφαλισμένες καταθέσεις και την πλειοψηφία των περιουσιακών στοιχείων και χορηγήσεων της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd ('Λαϊκή Τράπεζα'). Η Εταιρία θα εξυπηρετεί όλους τους πελάτες της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο στη βάση των υφιστάμενων όρων, ενώ όλο το προσωπικό της Λαϊκής Τράπεζας έχει μεταφερθεί στο Συγκρότημα.

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

47.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

47.2.4 Αναδιάρθρωση του Συγκροτήματος ως αποτέλεσμα του προγράμματος (συνέχεια)
Σύμφωνα με τις πρόνοιες του εν λόγω Διατάγματος και σε συνέχεια ολοκλήρωσης της έκθεσης αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Λαϊκής Τράπεζας από την Αρχή Εξυγίανσης, η Αρχή Εξυγίανσης έχει προσδιορίσει ότι η αξία των μεταβιβαζομένων προς την Εταιρία περιουσιακών στοιχείων, τίτλων ιδιοκτησίας και δικαιωμάτων υπερβαίνει την αξία των μεταβιβαζομένων στην Εταιρία υποχρεώσεων. Μέσω νέου Διατάγματος που εκδόθηκε στις 30 Ιουλίου 2013, η Αρχή Εξυγίανσης απαίτησε όπως η Εταιρία εκδώσει και παραχωρήσει στη Λαϊκή Τράπεζα αριθμό μετοχών Τάξης Α ως αποζημίωση χωρίς δικαίωμα άλλης αποζημίωσης. Ακολούθως, αυτές οι μετοχές Τάξης Α μετατράπηκαν σε συνήθεις μετοχές της Εταιρίας (Σημ. 53.2.5). Το Διάταγμα που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης απαιτεί όπως οι μετοχές που θα εκδοθούν στη Λαϊκή Τράπεζα θα αντιπροσωπεύουν ποσοστό 18,1% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας μετά την ανακεφαλαιοποίηση. Ως εκ τούτου εκδόθηκαν προς τη Λαϊκή Τράπεζα 844.014 χιλ. μετοχές.

Η Εταιρία βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της δίκαιης αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν, με σκοπό τη λογιστική απεικόνιση της εξαγοράς της Λαϊκής Τράπεζας από το Συγκρότημα στις 29 Μαρτίου 2013 σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Πώληση θυγατρικών εταιριών
Στις 18 Ιουλίου 2013, το Συγκρότημα συμφώνησε στην πώληση της θυγατρικής Κύπρου ΑΕΔΑΚ στην Alpha Trust Mutual Fund Management S.A., υπό την αίρεση της λήψης των σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές. Η πώληση ολοκληρώθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2013.

Στις 29 Αυγούστου 2013, το Συγκρότημα διόρισε την Blackstone Group International Partners LLP ως χρηματοοικονομικό σύμβουλο για τη διερεύνηση και αξιολόγηση των στρατηγικών επιλογών της σχετικά με τη συμμετοχή της στη θυγατρική PJSC Bank of Cyprus στην Ουκρανία. Το Συγκρότημα κατέχει έμμεσα ποσοστό 99,7% του μετοχικού κεφαλαίου της PJSC Bank of Cyprus, συμμετοχή που απέκτησε το 2008.

Εργασίες της Λαϊκής Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο
Την 1 Απριλίου 2013, τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του υποκαταστήματος της Λαϊκής Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο μεταβιβάστηκαν στην Εταιρία, βάσει σχετικού Διατάγματος που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης. Οι καταθέσεις πελατών του υποκαταστήματος της Λαϊκής Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν αποκτηθεί από την Bank of Cyprus UK Ltd, η οποία είναι εξ ολοκλήρου θυγατρική του Συγκροτήματος.

Δραστηριότητες στη Ρουμανία
Στις 25 Απριλίου 2013, βάσει σχετικού διατάγματος που εκδόθηκε από την Αρχή Εξυγίανσης, το υποκατάστημα της Εταιρίας στην Ρουμανία μεταβίβασε στην Marfin Bank (Romania) SA στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ύψους €82 εκατ. που περιλαμβάνουν συγκεκριμένα δάνεια και σχετικές εξασφαλίσεις, μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα, καθώς και καταθέσεις πελατών ύψους €77 εκατ.

47.2.5 Ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας
Η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας ολοκληρώθηκε μέσω Διάσωσης με Ίδια Μέσα, δηλαδή της μετατροπής ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές (bail-in). Οι κάτοχοι συνήθων μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013 έχουν συνεισφέρει στην ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας μέσω της απορρόφησης ζημιών.

Η ανακεφαλαιοποίηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρίας Λτδ Διατάγματος του 2013 (το 'Διάταγμα') το οποίο εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013, του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Τροποποιητικού Διατάγματος του 2013 (το 'Τροποποιητικό Διάταγμα') το οποίο εκδόθηκε στις 21 Απριλίου 2013 και των περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ Τροποποιητικών (Αρ.2 και 3) Διαταγμάτων του 2013 (τα 'Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3') τα οποία εκδόθηκαν στις 30 Ιουλίου 2013 από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης (μαζί τα 'Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα').

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

47.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

47.2.5 Ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας (συνέχεια)

Η ανακεφαλαιοποίηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρίας Λτδ Διατάγματος του 2013 (το 'Διάταγμα') το οποίο εκδόθηκε στις 29 Μαρτίου 2013, του περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Τροποποιητικού Διατάγματος του 2013 (το 'Τροποποιητικό Διάταγμα') το οποίο εκδόθηκε στις 21 Απριλίου 2013 και των περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Τροποποιητικών Διαταγμάτων του 2013 (τα 'Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3') τα οποία εκδόθηκαν στις 30 Ιουλίου 2013 από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης (μαζί τα 'Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα').

Σύμφωνα με το άρθρο 6(4) του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013, η εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης με βάση τα Διατάγματα Διάσωσης με ίδια Μέσα δεν ενεργοποιεί οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα ή διάταξη νόμου που θα ενεργοποιείτο σε περίπτωση εκκαθάρισης ή αφερεγγυότητας ή άλλου γεγονότος που δύναται να χαρακτηρίζεται ως πιστωτικό γεγονός ή ισοδύναμο αφερεγγυότητας.

Μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές στις 26 Μαρτίου 2013

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Διατάγματος, 37,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων της Εταιρίας στις 26 Μαρτίου 2013 μετατράπηκαν σε μετοχές Τάξης Α, 22,5% των ανασφάλιστων καταθέσεων παρέμεινε δεσμευμένο και υπόκειτο σε μερική ή ολική μετατροπή σε μετοχές Τάξης Α' της Εταιρίας, ενώ το υπόλοιπο 30% παρέμεινε δεσμευμένο και υπόκειτο σε μερική ή ολική μετατροπή σε κατάθεση προθεσμίας.

Στις 30 Ιουλίου 2013, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης, εξέδωσε απόφαση με την οποία επιπλέον 10% των επηρεαζόμενων καταθέσεων μετατράπηκε σε μετοχικό κεφάλαιο, αυξάνοντας το συνολικό ποσοστό των καταθέσεων που μετατράπηκε σε μετοχικό κεφάλαιο στο 47,5%. Ως αποτέλεσμα, η Εταιρία έχει εκδώσει 3.806.581 χιλ. νέες μετοχές Τάξης Α ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Τα ομολογιακά δάνεια της Εταιρίας (Σημ. 27) έχουν συνεισφέρει στη διάσωση με ίδια μέσα και μετατράπηκαν μερικώς σε μετοχές.

Κάτοχοι χρεωστικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013

Σύμφωνα με τα Διατάγματα Διάσωσης με Ίδια Μέσα, τα χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης της Εταιρίας περιλαμβάνουν χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης μέχρι και δευτεροβάθμιου κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένου του πρωτοβάθμιου κεφαλαίου και ως εκ τούτου περιλαμβάνουν τους ακόλουθους τίτλους:

- Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2013/2018 (Σημ. 29)
- Αξιόγραφα Κεφαλαίου 12/2007 (Σημ. 29)
- Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (Σημ. 29)
- Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (Σημ. 31)

Σύμφωνα με τα Διατάγματα:

- Τα χρέη και απαιτήσεις μειωμένης εξασφάλισης έχουν μετατραπεί σε μετοχές τάξης Δ με τιμή μετατροπής €1,00 ονομαστικής αξίας μετοχών για κάθε €1,00 του κεφαλαίου αυτών των χρεών.
- Τα χρέη και απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα και συγκεκριμένα τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου εκδομένα σε Δολάρια Αμερικής έχουν μετατραπεί σε μετοχές Τάξης Δ με τιμή μετατροπής €1,00 ονομαστικής αξίας μετοχών για κάθε ισόποσο του €1,00 του κεφαλαίου των Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου που μετατράπηκαν σε μετοχές υπολογιζόμενο με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία €:$ 1:1,2861 που αναγράφεται στο δελτίο ισοτιμιών αναφοράς που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις 26 Μαρτίου 2013.

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

47.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

47.2.5 Ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας (συνέχεια)
Σύμφωνα με τα Τροποποιητικά Διατάγματα Αρ. 2 και 3 αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

- Μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών Τάξης Δ από €1,00 η κάθε μια σε μετοχές τάξης Δ ονομαστικής αξίας €0,01 η κάθε μια.
- Το συνολικό ποσό της μείωσης της ονομαστικής αξίας των εκδομένων μετοχών Τάξης Δ χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.
- Κάθε μία Μετοχή Τάξης Δ ονομαστικής αξίας €0,01 μετατράπηκε σε μία Συνήθη Μετοχή ονομαστικής αξίας €0,01.
- Μετά τη μετατροπή των Μετοχών Τάξης Α, Τάξης Β, Τάξης Γ και Τάξης Δ σε Συνήθεις Μετοχές ως περιγράφεται σχετικά στο Τροποποιητικό Διάταγμα, κάθε 100 Συνήθεις Μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη που ήταν εγγεγραμμένες υπό τον ίδιο μέτοχο ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε μία (1) Συνήθη Μετοχή ονομαστικής αξίας €1,00 έκαστη. Οποιεσδήποτε Συνήθεις Μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη δεν ενοποιήθηκαν (ήτοι αριθμός μετοχών μικρότερος του εκατόν (100) που δυνατό να υπολείπονταν αναφορικά με κάθε μέτοχο) ακυρώθηκαν και το συνολικό ποσό της ονομαστικής αξίας των μετοχών που ακυρώθηκαν χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών που έχουν πραγματοποιηθεί από την Εταιρία.
- Όλες οι Συνήθεις μετοχές που προέκυψαν από τις πιο πάνω εταιρικές πράξεις αποτελούν τώρα την μία και μοναδική τάξη μετοχών της Τράπεζας και η κάθε μία από αυτές φέρει τα ίδια δικαιώματα ψήφου και δικαιώματα σε μερίσματα με τις υπόλοιπες συνήθεις μετοχές.

Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω, η Εταιρία έκδωσε 5.819 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία, στους κατόχους πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013.

Κάτοχοι συνήθων μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013
Σύμφωνα με το Διάταγμα όλα τα δικαιώματα μετοχών σε σχέση με τις Συνήθεις Μετοχές αναστάληκαν από την έναρξη ισχύος του σχετικού Διατάγματος και μέχρι την ημερομηνία επαναμετατροπής των μετοχών Τάξης Δ.

Σύμφωνα με τα Τροποποιητικά Διατάγματα αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:
- Η μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των συνήθων μετοχών από €1,00 η κάθε μια σε συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 η κάθε μια.
- Το συνολικό ποσό της μείωσης της ονομαστικής αξίας των συνήθων μετοχών έχει χρησιμοποιηθεί για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.
- Μετά τη μετατροπή των μετοχών Τάξης Α, Τάξης Β, Τάξης Γ και Τάξης Δ σε συνήθεις μετοχές ως περιγράφεται σχετικά στο Τροποποιητικό Διάταγμα, κάθε 100 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη που ήταν εγγεγραμμένες υπό τον ίδιο μέτοχο ενοποιήθηκαν και μετατράπηκαν σε μία συνήθη μετοχή ονομαστικής αξίας ένα €1,00 εκάστη. Οποιεσδήποτε συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,01 έκαστη δεν ενοποιήθηκαν (ήτοι αριθμός μετοχών μικρότερος του εκατόν (100) που υπολείπονταν αναφορικά με κάθε μέτοχο) ακυρώθηκαν και το συνολικό ποσό της ονομαστικής αξίας των μετοχών που ακυρώθηκαν χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.

Σαν αποτέλεσμα των πιο πάνω τροποιήσεων, ο αριθμός των εκδομένων μετοχών ως είχε στις 29 Μαρτίου 2013 αναπροσαρμόστηκε σε 17.913 χιλ.

Όλες οι Συνήθεις μετοχές που προέκυψαν από τις πιο πάνω εταιρικές πράξεις αποτελούν τώρα την μία και μοναδική τάξη μετοχών της Τράπεζας και η κάθε μία από αυτές φέρει τα ίδια δικαιώματα ψήφου και δικαιώματα σε μερίσματα με τις υπόλοιπες συνήθεις μετοχές.

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

47.2 Συμφωνία Κύπρου και Eurogroup (συνέχεια)

47.2.5 Ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας (συνέχεια)
Κάτοχοι συνήθων μετοχών στις 29 Μαρτίου 2013(συνέχεια)

Λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο, καθώς και την έκδοση μετοχών στη Λαϊκή Τράπεζα, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων ανέρχεται σε €4.674.327 χιλ. διαιρεμένο σε 4.674.327.268 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00 η κάθε μία.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο
Σύμφωνα με τα Διατάγματα Διάσωσης με ίδια Μέσα, το υπόλοιπο του λογαριασμού αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο μειώθηκε στο μηδέν και η μείωση χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή των συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρίας.

47.2.6 Έξοδος από το καθεστώς εξυγίανσης
Μετά την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης της Εταιρίας, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, ανακοίνωσε την έξοδο της Εταιρίας από το καθεστώς εξυγίανσης στις 30 Ιουλίου 2013.

Τα καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου ασκούνταν από το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας μέχρι την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2013 όπου εξελέγη το νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

Την 1 Αυγούστου 2013, η Εταιρία αποκαταστάθηκε ως αποδεκτό αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για πράξεις νομισματικής πολιτικής. Ο συνδυασμός της αποκατάστασης του αντισυμβαλλόμενου καθεστώτος και της έγκρισης στις αρχές Ιουλίου για τη χρήση των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και ομολόγων εγγυημένων από αυτή, έχει οδηγήσει σε μείωση του δανεισμού μέσω του μηχανισμού παροχής έκτακτης ρευστότητας (ELA), καθώς η Εταιρία μπορεί να χρηματοδοτείται απευθείας από την ΕΚΤ μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής. Επιπλέον, η άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ γίνεται με ευνοϊκότερους όρους, δηλαδή στο επιτόκιο για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης που ανέρχεται σε 0,5%.

47.3 Αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλου διευθυντικού προσωπικού
Οι αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζονται αναλυτικά στην Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου.

Στις 25 Μαρτίου 2013, η Αρχή Εξυγίανσης διόρισε τον κ. Ντίνο Χριστοφίδη στη θέση του Ειδικού Διαχειριστή στην Εταιρία. Στις 29 Μαρτίου 2013 ο Διευθύνων Σύμβουλος του Συγκροτήματος κ. Γιάννης Κυπρή υπέβαλε την παραίτησή του από το Συγκρότημα. Στις 29 Μαρτίου 2013, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους.

Στις 26 Απριλίου 2013, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης διόρισε τα μέλη του μεταβατικού Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας οι οποίοι εξέλεξαν τους κ.κ. Σοφοκλή Μιχαηλίδη και Erol Riza ως Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο αντίστοιχα.

Με ισχύ από 29 Μαΐου 2013 η Αρχή Εξυγίανσης διόρισε τον κ. Χρήστο Σορώτο στη θέση του Ενδιάμεσου Διευθύνοντα Συμβούλου του Συγκροτήματος, μετά από πρόταση που υπέβαλε το μεταβατικό Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.

Στις 21 Ιουνίου 2013, η Αρχή Εξυγίανσης αποφάσισε τον τερματισμό του διορισμού του Ειδικού Διαχειριστή κ. Ντίνου Χριστοφίδη.

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2013 εξέλεξε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο και ενέκρινε την αναβολή της εργασίας για εξέταση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων 2012 και το διορισμό των ελεγκτών.

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

47.4 Νομικές διαδικασίες και έρευνες

Αριθμός πελατών έχει καταχωρήσει αγωγές εναντίον της Εταιρίας ισχυριζόμενοι ότι είχαν παραπλανηθεί σε αγορά ομολόγων και αξιόγραφων, απαιτώντας διάφορες θεραπείες, περιλαμβανομένης της επιστροφής των χρημάτων που είχαν πληρώσει. Η Εταιρία υπερασπίζεται τις εν λόγω απαιτήσεις, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον Δικαστηρίων. Σε μια άλλη εξέλιξη, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου διενήργησε έρευνα και βρήκε ότι η Εταιρία παραβίασε ορισμένες κανονιστικές απαιτήσεις σε σχέση με την έκδοση Μετατρέψιμων Αξιόγραφων Κεφαλαίου του 2009, αλλά δεν διαπιστώθηκε καμία παράβαση κανονιστικών απαιτήσεων σε σχέση με την έκδοση των ΜΑΕΚ το 2011. Η Κεντρική Τράπεζα επιδίκασε στην Εταιρία πρόστιμο €4.000. Η Εταιρία σκοπεύει να καταχωρήσει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο ενάντια στην απόφαση και στην επιδίκαση προστίμου από την Κεντρική Τράπεζα.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου έχει διενεργήσει έρευνα στην Εταιρία αναφορικά με ισχυριζόμενη μη δημοσιοποίηση σημαντικών πληροφοριών. Αποφασίστηκε ότι η Εταιρία παρέβηκε το νόμο και η Επιτροπή επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στην Εταιρία ύψους €160 χιλ. Έχει επίσης επιβάλει πρόστιμα σε ορισμένα από τα τότε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εταιρία σκοπεύει να καταχωρήσει προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο ενάντια στην επιδίκαση προστίμου εναντίον της.

Μετά την έκδοση των Διαταγμάτων αναφορικά με τη μετατροπή καταθέσεων σε μετοχές, αριθμός επηρεαζόμενων καταθετών καταχώρησε αγωγές κατά της Εταιρίας και άλλων μερών (Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, Υπουργείο Οικονομικών κτλ.) στη βάση, μεταξύ άλλων, ότι ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμος του 2013 και τα διάφορα Διατάγματα που εκδόθηκαν με βάση το Νόμο για να εφαρμοστεί η μετατροπή των καταθέσεων σε μετοχές, αντίκεινται στο Σύνταγμα της Δημοκρατίας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αγωγές εκ μέρους των επηρεαζόμενων καταθετών είναι καταχωρημένες ενώπιον Επαρχιακών Δικαστηρίων και ο αντικειμενικός τους στόχος είναι επιδίκαση αποζημιώσεων για τη ζημιά που ισχυρίζονται ότι έχουν υποστεί ως αποτέλεσμα του Νόμου και των Διαταγμάτων που εκδόθηκαν στη βάση αυτού. Σε κάποιες αγωγές εκδόθηκαν απαγορευτικά διατάγματα τα οποία απαγορεύουν στην Εταιρία να μετατρέψει τις καταθέσεις των εν λόγω αιτητών σε μετοχές. Η Εταιρία λαμβάνει ενεργά μέτρα για να επιτύχει την αποδέσμευση και ακύρωση των εν λόγω προσωρινών διαταγμάτων και υπερασπίζεται σθεναρά της αγωγές των καταθετών, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων.

Θέση της Εταιρίας είναι ότι ο Νόμος περί Εξυγίανσης και τα Διατάγματα προηγούνται οποιονδήποτε άλλων νόμων και η διοίκηση εκτιμά ότι είναι πιθανότερο ότι τα διατάγματα θα αρθούν και ότι οι εν λόγω καταθέσεις θα μετατραπούν τελικά σε μετοχές.

Υπάρχει επίσης αριθμός προσφυγών καταχωρημένες από κατόχους μετοχών και πιστωτικών τίτλων στις 29 Μαρτίου 2013, των οποίων οι τίτλοι χρησιμοποιήθηκαν για την απορρόφηση ζημιών της Εταιρίας. Οι διαδικασίες αυτές καταχωρήθηκαν ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Κύπρου. Η Εταιρία είναι ενδιαφερόμενο μέρος στις διαδικασίες αυτές. Στόχος των διαδικασιών αυτών ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι να επιτευχθεί η ακύρωση (παραμερισμός) των Διαταγμάτων της Αρχής Εξυγίανσης ως αντισυνταγματικά και/ή παράνομα και/ή αντικανονικά. Οι διαδικασίες αυτές βρίσκονται σε αρχικά στάδια. Η Εταιρία εμφανίζεται στις διαδικασίες αυτές ως ενδιαφερόμενο μέρος. Τόσο η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας όσο και η Αρχή Εξυγίανσης έχουν την άποψη ότι ο σχετικός Νόμος και τα σχετικά Διατάγματα είναι νόμιμα και συνταγματικά. Ως έχουν τα πράγματα, τόσο ο νόμος περί Εξυγίανσης όσο και τα Διατάγματα που εκδόθηκαν με βάση αυτόν είναι συνταγματικά και νόμιμα, υπό την έννοια ότι έχουν αποκτήσει ισχύ κανονικά και δεν έχουν μέχρι τώρα ακυρωθεί από το Δικαστήριο.

Τον Μάιο του 2013, ένας καταθέτης του οποίου οι καταθέσεις είχαν μετατραπεί σε μετοχές, είχε εκχωρήσει τα δικαιώματά του που απορρέουν από την κατάθεσή του σε τρίτο πρόσωπο, το οποίο καταχώρησε αγωγή εναντίον της Εταιρίας και της θυγατρικής της στην Ουκρανία, ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου του Κιέβου. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκδωσε απόφαση εναντίον της Εταιρίας και της θυγατρικής της για το ποσό των €11 εκατ. Το Συγκρότημα καταχώρησε έφεση εναντίον της απόφασης, η οποία όμως έχει απορριφθεί. Το Συγκρότημα έχει καταχωρήσει επιπρόσθετη έφεση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Ουκρανίας. .

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου διενεργεί έρευνες σε σχέση με:

- Την έκθεση του Συγκροτήματος σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.
- Τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν αναφορικά με το ποσό κεφαλαίου που υπολειπόταν ως αυτό καθοριζόταν από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και του ποσού της αιτούμενης κρατικής ενίσχυσης τον Ιούνιο του 2012.
- Τις συνθήκες που οδήγησαν το Συγκρότημα να αιτηθεί κρατική στήριξη.

47. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

47.4 Νομικές διαδικασίες και έρευνες (συνέχεια)

Οι πιο πάνω έρευνες βρίσκονται εν εξελίξει και ως εκ τούτου η τελική έκβαση της υπόθεσης δεν μπορεί να αξιολογηθεί στο παρόν στάδιο.

Σύμφωνα με την Αρχή Εξυγίανσης, η Εταιρία κεφαλαιοποιήθηκε σε επίπεδο που να υποστηρίξει πιθανές ενδεχόμενες μελλοντικές ζημιές από το δανειακό της χαρτοφυλάκιο.

Ernst & Young Cyprus Ltd
Nicosia Tower Centre
36 Byron Avenue
P.O.Box 21656
1511 Nicosia, Cyprus

Tel: +357 22209999
Fax: +357 22209998
ey.com

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή προς τα μέλη της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ

Έκθεση επί των Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της ιθύνουσας εταιρίας Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') στις σελίδες 190 μέχρι 315, οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2012, και την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, την κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, την κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και την κατάσταση ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Έχουμε εκδώσει ξεχωριστή έκθεση επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και των θυγατρικών της για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012.

Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση εταιρικών οικονομικών καταστάσεων που να δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για τέτοιες εσωτερικές δικλείδες τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί απαραίτητες για την κατάρτιση των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, είτε οφείλεται σε απάτη ή σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας και όπως σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση λελογισμένης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ένας έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων, είτε οφείλεται σε απάτη είτε σε λάθος. Κάνοντας αυτές τις εκτιμήσεις κινδύνων, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση εταιρικών οικονομικών καταστάσεων της οντότητας που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της οντότητας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να παράσχουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης της ιθύνουσας εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2012, και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Έμφαση θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.3.1 'Συνεχιζόμενη δραστηριότητα' των οικονομικών καταστάσεων της ιθύνουσας εταιρίας, όπου γίνεται αναφορά στις σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και περιγράφει τις ουσιώδεις αβεβαιότητες που ενδέχεται να υποδηλώνουν σημαντική αμφιβολία ως προς την δυνατότητα της ιθύνουσας εταιρίας να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας, έχουν τηρηθεί από την Εταιρία κατάλληλα λογιστικά βιβλία.
- Οι εταιρικές οικονομικές καταστάσεις συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.
- Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες από τον περί Εταιριών Νόμο της Κύπρου, Κεφ. 113, πληροφορίες με τον απαιτούμενο τρόπο.
- Κατά τη γνώμη μας, οι πληροφορίες που δίνονται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας ΟΔ190-2007-04 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου, αναφέρουμε ότι έχει πραγματοποιηθεί δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης για τις πληροφορίες που αφορούν οι παράγραφοι (α), (β), (γ), (στ) και (ζ) του άρθρου 5 της Οδηγίας ΟΔ190-2007-04, η οποία αποτελεί ειδικό τμήμα της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Εταιρίας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 34 του περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμου του 2009 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Αντρέας Δημητρίου
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Ernst & Young Cyprus Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία
10 Οκτωβρίου 2013

Ετήσια Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης 2012

Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου

Εισαγωγή

Το Σεπτέμβριο του 2012 δημοσιεύθηκε από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) η 3η Αναθεωρημένη, (Τροποποιημένη), Έκδοση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ο 'Κώδικας'). Οι εισηγμένες εταιρείες έχουν υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν στην Ετήσια Έκθεση τους, Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου τους Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης. Στο πρώτο μέρος της Έκθεσης, οι εταιρείες πρέπει να δηλώνουν κατά πόσον έχουν υιοθετήσει τον Κώδικα και σε πιο βαθμό εφαρμόζουν τις αρχές του. Στο δεύτερο μέρος της Έκθεσης, οι εταιρείες πρέπει να βεβαιώνουν ότι έχουν τηρήσει τις διατάξεις του Κώδικα και σε περίπτωση που δεν τις έχουν τηρήσει, θα πρέπει να δίνουν επαρκείς εξηγήσεις.

Μέρος Α

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Τράπεζα', ή 'Εταιρία'), ως εταιρία εισηγμένη στο ΧΑΚ, έχει υιοθετήσει τον Κώδικα και εφαρμόζει τις αρχές του, εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά στις ενότητες που ακολουθούν.

Μέρος Β

Η Εταιρία βεβαιώνει ότι τηρεί όλες τις διατάξεις του Κώδικα κατά τη διάρκεια του 2012, εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά στις ενότητες που ακολουθούν.

Στις ακόλουθες ενότητες παρουσιάζονται, μεταξύ άλλων, οι πληροφορίες και οι βεβαιώσεις που αφορούν την εφαρμογή των προνοιών του Κώδικα.

1. Διοικητικό Συμβούλιο

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο πρωτεύων ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η επιχειρηματική ηγεσία του Συγκροτήματος εντός ενός πλαισίου συνετών και αποτελεσματικών ελέγχων που να διασφαλίζει την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος, διασφαλίζει ότι υπάρχουν οι απαραίτητοι οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι του Συγκροτήματος και αξιολογεί την απόδοση της Διεύθυνσης. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τις αξίες και τα πρότυπα του Συγκροτήματος και διασφαλίζει ότι οι υποχρεώσεις του προς τους μετόχους του και τους άλλους εταίρους είναι κατανοητές και εκπληρώνονται.

Οι εξουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται από το Καταστατικό της Εταιρίας, καθώς και από τη Νομοθεσία. Το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο αν υπάρχει μη εκδομένο εγκεκριμένο κεφάλαιο και εφ' όσον οι μετοχές που θα προκύψουν προσφερθούν κατά προτίμηση στους υφιστάμενους μετόχους, ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές τους. Σε περίπτωση που η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου συνεπάγεται και αύξηση του εγκεκριμένου κεφαλαίου ή οι μετοχές δεν θα προσφερθούν στους υφιστάμενους μετόχους, τότε πρέπει να ληφθεί η έγκριση των μετόχων σε Γενική Συνέλευση. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να προτείνει σε Γενική Συνέλευση των μετόχων τη θέσπιση σχεδίου επαναγοράς μετοχών.

1.2 Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούσαν 17 μέλη (ως αναφέρονται πιο κάτω), συγκεκριμένα ο μη-εκτελεστικός Πρόεδρος, κ. Ανδρέας Αρτέμης , ο μη-εκτελεστικός Αντιπρόεδρος κ. Ευδόκιμος Ξενοφώντος, 13 μη-εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι και δύο εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι.

Υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ των θέσεων του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου Συγκροτήματος / Εκτελεστική Διεύθυνση της Εταιρίας.

Διοικητικό Συμβούλιο στις 31 Δεκεμβρίου 2012

Ανδρέας Αρτέμης (Πρόεδρος από 30/08/2012)
Ευδόκιμος Ξενοφώντος (Αντιπρόεδρος από 30/08/2012)
Τάκης Αράπογλου (από 28/12/2012)
Βασίλης Γ. Ρολόγης
Κώστας Ζ. Σεβέρης
Άννα Διογένους
Γιώργος Μ. Γεωργιάδης
Συμεών Μάτσης (από 19/06/2012)
Ηλίας Νεοκλέους (από 09/02/2012)
Πανίκος Πούρος (από 28/12/2012)
Κώστας Χατζήπαπας
Τάκης Ταουσιάνης (από 28/12/2012)
Νικόλαος Π. Τσάκος
Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης
Ειρήνη Καραμάνου
Γιάννης Κυπρή
Γιάννης Πεχλιβανίδης

Όλοι οι Σύμβουλοι ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια ολόκληρου του έτους 2012 εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά πιο πάνω. Επιπρόσθετα, οι κύριοι Θεόδωρος Αριστοδήμου (πρώην Πρόεδρος), Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης, Ανδρέας Ηλιάδης (πρώην Διευθύνων Σύμβουλος), Μάνθος Μαυρομμάτης και Χρίστος Μουσκής αποχώρησαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 30 Αυγούστου 2012, 31 Μαρτίου 2012, 10 Ιουλίου 2012, 30 Αυγούστου 2012 και 27 Δεκεμβρίου 2012 αντίστοιχα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε επίσης τον κ. Φοίβο Ζωμενή ως Γραμματέα της Εταιρίας τον Ιούλιο του 2012, μετά το διορισμό του κ. Γιάννη Κυπρή ως Διευθύνοντα Συμβούλου στις 12 Ιουλίου 2012.

Αλλαγές στη Διακυβέρνηση της Τράπεζας από τις 31 Δεκεμβρίου 2012

Στις 10 Ιανουαρίου 2013, οι κ.κ. Γιώργος Μ. Γεωργιάδης και Νικόλαος Π. Τσάκος παραιτήθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Μετά τις συνεδριάσεις του Eurogroup, που έλαβαν χώρα στις 16 Μαρτίου 2013 και 25 Μαρτίου 2013, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, αποφάσισε στις 25 Μαρτίου 2013 όπως ληφθούν μέτρα εξυγίανσης για την Τράπεζα Κύπρου, σύμφωνα με τον Περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013. Επιπρόσθετα, την ίδια μέρα, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου διόρισε τον κ. Ντίνο Χριστοφίδη ως Ειδικό Διαχειριστή της Τράπεζας για την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης στην Τράπεζα. Ο Ειδικός Διαχειριστής και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, ανέλαβαν τις εξουσίες των μετόχων, του Διοικητικού Συμβουλίου και της εκτελεστικής διεύθυνσης της Εταιρίας, δυνάμει του Περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013.

Στις 29 Μαρτίου 2013 ολόκληρο το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας παραιτήθηκε συλλογικά. Επιπλέον, ο Διευθύνων Σύμβουλος, κ. Γιάννη Κυπρή και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, κ. Γιάννης Πεχλιβανίδης παραιτήθηκαν από τις εκτελεστικές τους θέσεις.

Στις 26 Απριλίου 2013 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, διόρισε Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο (ως αναφέρεται πιο κάτω), σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Μνημονίου Συναντίληψης (το 'Μνημόνιο') που συμφωνήθηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Τρόικας, ο διορισμός του οποίου θα ίσχυε μέχρις ότου οι νέοι μέτοχοι της Εταιρίας οργανωθούν σε γενική συνέλευση. Στις 30 Απριλίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε τους κ.κ. Σοφοκλή Μιχαηλίδη και Έρολ Ρίζα ως Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο αντίστοιχα.

Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο

Σοφοκλής Μιχαηλίδης (Πρόεδρος)
Έρολ Ρίζα (Αντιπρόεδρος)
Τάκης Αράπογλου (από 10/05/2013 μέχρι 02/07/2013)
Λένια Γεωργιάδου
Κωνσταντίνος Δάμτσας

Γιώργος Θεοχαρίδης
Φίλιππος Μαννάρης
Λάμπρος Παπαδόπουλος
Ανδρέας Περσιάνης
Ανδρέας Ποιητής
Πανίκος Πούρος
Σαββάκης Σαββίδης
Τάκης Ταουσιάνης
Κώστας Χατζήπαπας
Μιχάλης Ζαννετίδης

Στις 29 Μαΐου 2013 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, διόρισε τον κύριο Χρήστο Σορώτο ως Ενδιάμεσο Διευθύνων Σύμβουλο και εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από σύσταση του Ενδιάμεσου Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας.

Στις 30 Μαΐου 2013 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης, τερμάτισε τα καθήκοντα του Ειδικού Διαχειριστή. Τα μη εκτελεστικά καθήκοντα του Ειδικού Διαχειριστή μεταφέρθηκαν στο Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο και τα εκτελεστικά του καθήκοντα μεταφέρθηκαν στον Ενδιάμεσο Διευθύνων Σύμβουλο. Η Τράπεζα παρέμεινε υπό καθεστώς εξυγίανσης, σύμφωνα με τον Περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο του 2013. Σημειώνεται ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, διατήρησε πλήρως τις εξουσίες της ως αναφέρονται πιο πάνω.

Στις 30 Ιουλίου 2013 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητα της ως Αρχή Εξυγίανσης, εξέδωσε διατάγματα δυνάμει του Περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου του 2013, με τα οποία ολοκληρώθηκε η ανακεφαλαιοποίηση της Εταιρίας, μέσω της διάσωσης με ίδια μέσα (με μετατροπή καταθέσεων σε ίδια κεφάλαια). Επιπρόσθετα, την ίδια μέρα η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, υπό την ιδιότητά της ως Αρχή Εξυγίανσης, κοινοποίησε στην Εταιρία ότι εξήλθε από το καθεστώς εξυγίανσης. Κατά συνέπεια, τα δικαιώματα των μετόχων αποκαταστήθηκαν από εκείνη την ημερομηνία. Στις 8 Αυγούστου 2013, η Εταιρία εξέδωσε ειδοποίηση προς τους μετόχους για τη σύγκληση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης στις 10 Σεπτεμβρίου 2013.

<u>Διοικητικό Συμβούλιο διορισμένο στις 10 Σεπτεμβρίου 2013</u>

Στις 10 Σεπτεμβρίου 2013, οι μέτοχοι της Εταιρίας εξέλεξαν το νέο Διοικητικό Συμβούλιο ως ακολούθως:

Ξάνθος Βράχας
Μαρίνος Γιαλελής
Μάριος Γιαννάς
Αντρέας Γιασεμίδης
Ιωάννης Ζωγραφάκης
Μάριος Καλοχωρίτης
Κωνσταντίνος Κατσαρός
Άδωνης Παπακωνσταντίνου
Κρίστης Χασάπης
Κώστας Χατζήπαπας (μέχρι 10/10/2013)
Anjelica Anshakova
Dmitry Chichikashvili
Eriskhan Kurazov
Igor Lojevsky
Anton Smetanin
Vladimir Strzhalkovskiy

Μετά την Ετήσια Γενική Συνέλευση, πραγματοποιήθηκε συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την οποία εξελέγησαν οι κ.κ. Κρίστης Χασάπης και Vladimir Strzhalkovskiy ως Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος, αντίστοιχα.

Στις 10 Οκτωβρίου 2013 ο κ. Κώστας Χατζήπαπας παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο.

1.2.1. Ανεξαρτησία

Η διάταξη Α.2.3 του Κώδικα προνοεί ότι τουλάχιστον το 50% του Διοικητικού Συμβουλίου, μη συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, θα πρέπει να αποτελείται από ανεξάρτητους μη-εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους.

Διοικητικό Συμβούλιο στις 31 Δεκεμβρίου 2012

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, έξι από τα 17 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρούνταν ως ανεξάρτητα (με βάση τα κριτήρια ανεξάρτητων Συμβούλων του Κώδικα) ως εξής:

Τάκης Αράπογλου
Ειρήνη Καραμάνου
Συμεών Μάτσης
Ηλίας Νεοκλέους
Πανίκος Πούρος
Τάκης Ταουσιάνης

Κατά τη διάρκεια του 2012, το Διοικητικό Συμβούλιο είχε προχωρήσει με ενέργειες προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός των ανεξάρτητων Συμβούλων στο Διοικητικό Συμβούλιο. Στα πλαίσια αυτά είχε διορίσει τέσσερις νέους ανεξάρτητους Συμβούλους κατά τη διάρκεια του έτους. Οι προσπάθειες αυτές συνεχίστηκαν κατά την διάρκεια του 2013 με το Διοικητικό Συμβούλιο να ανακοινώνει στις 28 Φεβρουαρίου 2013 δύο επιπρόσθετους διορισμούς (και οι δύο ανεξάρτητοι Σύμβουλοι) υπό την αίρεση της έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Ακολούθησαν τα γεγονότα που έλαβαν χώρα μέσα Μαρτίου (Eurogroup) και η έγκριση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου δεν είχε δοθεί.

Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο

Η πλειοψηφία των Συμβούλων του Ενδιάμεσου Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο διορίστηκε στις 26 Απριλίου 2013, ήταν ανεξάρτητοι. 10 από τα 15 μέλη του Ενδιάμεσου Διοικητικού Συμβουλίου (με βάση τα κριτήρια ανεξάρτητων Συμβούλων του Κώδικα) θεωρούνταν ως ανεξάρτητοι:

Σοφοκλής Μιχαηλίδης (Πρόεδρος)
Έρολ Ρίζα (Αντιπρόεδρος)
Λένια Γεωργιάδου
Κωνσταντίνος Δάμτσας
Γεώργιος Θεοχαρίδης
Λάμπρος Παπαδόπουλος
Αντρέας Περσιάνης
Πανίκος Πούρος
Σαββάκης Σαββίδης
Τάκης Ταουσιάνης

Διοικητικό Συμβούλιο διορισμένο στις 10 Σεπτεμβρίου 2013

Το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά τη ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης, θεωρεί τα πιο κάτω μέλη ως ανεξάρτητα σύμφωνα με τα κριτήρια ανεξάρτητων Συμβούλων του Κώδικα ικανοποιώντας την πρόνοια Α.2.3 του κώδικα.

Ξάνθος Βράχας
Μαρίνος Γιαλελή
Μάριος Γιαννάς
Ιωάννης Ζωγραφάκης
Μάριος Καλοχωρίτης
Κωνσταντίνος Κατσαρός
Κρίστης Χασάπης (Πρόεδρος)
Anjelica Anshakova
Dmitry Chichikashvili
Eriskhan Kurazov
Igor Lojevsky
Anton Smetanin
Vladimir Strzhalkovskiy (Αντιπρόεδρος)

1.3 Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Σύμβουλος της Εταιρίας, κ. Μάνθος Μαυρομμάτης, παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, στις 30 Αυγούστου 2012. Στις 10 Οκτωβρίου 2013 το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον κ. Κωνσταντινο Κατσαρό ως Ανώτερο Ανεξάρτητο Διοικητικό Σύμβουλο. Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος είναι διαθέσιμος να ακούει τις ανησυχίες των μετόχων, των οποίων το πρόβλημα δεν έχει λυθεί δια μέσου των κανονικών καναλιών επικοινωνίας.

1.4 Συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική βάση για να ενημερωθεί και να εξετάσει τα θέματα που τίθενται στο επίσημο πρόγραμμα του. Κατά το 2012 πραγματοποιήθηκαν 40 συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα θέματα που εξετάζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο περιλαμβάνουν τη στρατηγική του Συγκροτήματος, τους προϋπολογισμούς και τα αποτελέσματα και τυχόν σημαντικά θέματα ή συναλλαγές.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι παρουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2012

Όνομα Συμβούλου	Διοικητικό Συμβούλιο	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Αμοιβών	Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων
Θεόδωρος Αριστοδήμου (μέχρι 30/08)	14/23				
Ανδρέας Αρτέμης	40			3	4
Βασίλης Γ. Ρολόγης	38			4	
Κώστας Ζ. Σεβέρης	37	15			8
Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης (μέχρι 31/3)	6/7			1/1	
Ευδόκιμος Χενοφώντος	39				
Άννα Διογένους	39			4	
Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης	37	15			8
Χρίστος Μουσκής (μέχρι 27/12)	31/39		4		
Μάνθος Μαυρομμάτης (μέχρι 30/08)	21/23	10/13	4	4	
Κώστας Χατζήπαπας	38				8
Νικόλαος Π. Τσάκος	18				-
Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης	40	17	4		
Ειρήνη Καραμάνου	36	16			8
Ηλίας Νεοκλέους (από 09/02)	26/38				
Συμεών Μάτσης (από 19/06)	22/26				
Ανδρέας Ηλιάδης (μέχρι 10/7)	18/18				4/4
Γιάννης Κυπρή	40				
Γιάννης Πεχλιβανίδης	39				
Σύνολο συνεδριάσεων	***40***	***17***	***4***	***4***	***8***

Όλοι οι Διοικητικοί Σύμβουλοι έχουν πρόσβαση στις συμβουλές και υπηρεσίες του Γραμματέα της Εταιρίας. Ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές είναι διαθέσιμες στους Διοικητικούς Συμβούλους σύμφωνα με την εσωτερική πολιτική που διαμορφώθηκε και ψηφίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο.

1.5 Εναλλαγή των Διοικητικών Συμβούλων

Οι κανόνες, που αφορούν τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και τον διορισμό και αντικατάσταση των μελών του, καθορίζονται στο Καταστατικό της Τράπεζας ως ακολούθως:

- Ο αριθμός των Διοικητικών Συμβούλων δεν είναι μικρότερος των δέκα ούτε μεγαλύτερος των δεκαοκτώ.

- Κατά την πρώτη και κάθε Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρίας αφυπηρετεί το ένα τρίτο των από καιρού εις καιρό Διοικητικών Συμβούλων, ή αν ο αριθμός αυτών δεν είναι τρεις ή πολλαπλάσιος του τρία, τότε ο αριθμός ο πλησιέστερος στο ένα τρίτο.

- Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι που αφυπηρετούν κάθε χρόνο είναι εκείνοι που κατέχουν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από την τελευταία εκλογή τους το αξίωμα, αλλά μεταξύ προσώπων που έγιναν Διοικητικοί Σύμβουλοι την ίδια ημέρα, αυτοί που αφυπηρετούν αποφασίζονται με κλήρο, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ τους.

- Κάθε Σύμβουλος που αφυπηρετεί μπορεί να επανεκλεγεί.

- Κανένα άλλο πρόσωπο, εκτός του Διοικητικού Συμβούλου που αφυπηρετεί κατά τη Συνέλευση, δε θα μπορεί να επανεκλεγεί σε οποιαδήποτε Γενική Συνέλευση, στη θέση του Διοικητικού Συμβούλου, χωρίς προηγούμενη σύσταση για τον σκοπό αυτό από τους Διοικητικούς Συμβούλους, εκτός αν σε χρόνο όχι μικρότερο των έξι και όχι περισσότερο των εικοσιμία ημερών πριν από την ημερομηνία που ορίστηκε για τη Συνέλευση, αφεθεί στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας γραπτή ειδοποίηση, υπογραμμένη από μέλος που έχει τα απαιτούμενα προσόντα να παρίσταται και να ψηφίζει στη Συνέλευση για την οποία δίδεται η ειδοποίηση, για την πρόθεσή του να προτείνει το πρόσωπο αυτό για εκλογή, όπως επίσης και γραπτή ειδοποίηση, που υπογράφηκε από το πρόσωπο αυτό για την πρόθεσή του να δεχτεί εκλογή.

- Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι έχουν εξουσία να διορίζουν, σε οποιοδήποτε χρόνο και από καιρού εις καιρό, οποιονδήποτε ως Διοικητικό Σύμβουλο, είτε για να πληρώσει θέση που κενώθηκε, είτε ως προσθήκη στους υφιστάμενους Διοικητικούς Συμβούλους, αλλά με τρόπο ώστε ο ολικός αριθμός των Διοικητικών Συμβούλων να μην υπερβαίνει σε οποιοδήποτε χρόνο τον αριθμό που καθορίζεται σύμφωνα με το Καταστατικό. Οποιοσδήποτε Διοικητικός Σύμβουλος που διορίζεται, κατέχει τη θέση του μόνο μέχρι την αμέσως επόμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση, και μπορεί να επανεκλεγεί, αλλά δε θα υπολογίζεται κατά τον καθορισμό των Συμβούλων που πρόκειται να αφυπηρετούν με εναλλαγή κατά τη συνέλευση αυτή.

2. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης Συγκροτήματος

Παρατίθενται πιο κάτω τα βιογραφικά σημειώματα των Διοικητικών Συμβούλων.

2.1 Μη-εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι

Κρίστης Χασάπης

Γεννήθηκε το 1959. Είναι κάτοχος Πτυχίου Μηχανολόγου Μηχανικού από το Πανεπιστήμιο George Washington, καθώς και Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού Διπλώματος στον Τομέα των Οικονομικών από το Boston College των Η.Π.Α. Είναι καθηγητής στο τμήμα Οικονομικών, της Σχολής Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κύπρου από το 1993 και διδάσκει μεταξύ άλλων, «Τραπεζικές και Χρηματοοικονομικές Αγορές», «Χρήμα και Τραπεζικό Σύστημα» και «Οικονομικά». Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στον τομέα του Τραπεζικού Συστήματος, της Διεθνούς Οικονομίας και των Μακροοικονομικών. Οι ερευνητικές του δημοσιεύσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μελέτες σχετικά με τον Συναλλαγματικό Κίνδυνο και τις Υπερβάλλουσες Αποδόσεις στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα, τη Σχέση μεταξύ Αποδόσεων, Χρημάτων και Επιτοκίων, τον συσχετισμό μεταξύ Ανάπτυξης και Αλλαγής Τιμών των Μετοχών, τη μετάδοση Διακυμάνσεων των Χρηματιστηριακών Αγορών στην Απόδοση, τις Δυσκολίες Δανεισμού και την Επιλογή Χαρτοφυλακίου, καθώς επίσης και τη σχέση μεταξύ Δημοσιονομικών Μεταβλητών και Πραγματικής Οικονομικής Δραστηριότητας και τη Σύγκλιση και Μεταβλητότητα των Αγορών Χρημάτων και Κεφαλαίων. Έχει συμμετάσχει σε περισσότερα από 25 διεθνή συνέδρια Χρηματοοικονομίας και Οικονομικών και έχει συν-διοργανώσει αρκετά διεθνή συνέδρια που αφορούν, μεταξύ άλλων, Αποταμίευση, Χαρτοφυλάκια, Συντάξεις και Οικιακή Αποταμίευση σε Ανεπτυγμένες και Αναδυόμενες Αγορές, σε Εφαρμοσμένες Επιχειρήσεις, στην Οικονομία και στην Πολυεθνική Οικονομία. Έχει διατελέσει, μεταξύ άλλων, εκλεγμένο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Κύπρου, μέλος της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κύπρου, Αντιπρύτανης της Σχολής Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης, μέλος του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών, μέλος του Ερευνητικού Κέντρου για το Τραπεζικό Σύστημα και την Οικονομία, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σταθμού UCy Voice Radio, μέλος του Κυπριακού Συμβουλίου για την Αναγνώριση των Τίτλων Οικονομικών Σπουδών στην Ανώτερη Εκπαίδευση, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του επιχειρηματικού κέντρου Diogenis και μέλος σε πολυάριθμες επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου, όπως η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου, η Επιτροπή Διοικητικού Συμβουλίου Χρηματοδοτήσεων και Προσφορών, η Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού και πολλές άλλες.

Vladimir Strzhalkovskiy

Γεννήθηκε το 1954. Έχει διδακτορικό δίπλωμα στα Οικονομικά, με ειδικότητα στα "Εφαρμοσμένα Μαθηματικά", από το Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Μηχανικής Β. Ι. Λένιν του Λένινγκραντ , το 1977.

Διετέλεσε Αναπληρωτής Υπουργός, στο Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρώσικης Ομοσπονδίας για τέσσερα χρόνια (Ιούλιος 2000 – Νοέμβριος 2004), Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (2003-2004) και Επικεφαλής του Ομοσπονδιακού Οργανισμού Τουρισμού (Νοέμβριος 2004 - Αύγουστος 2008). Ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας INTER RAO Ues (Ιούνιος 2011-Ιούνιος

2013) και επίσης υπηρέτησε ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (Αύγουστος 2008-Δεκέμβριος 2012), μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Δεκέμβριος 2008 - Δεκέμβριος 2012) και Αντιπρόεδρος (Δεκέμβριος 2012 – Ιούνιος 2013) στην εταιρεία "Mining and Metallurgical Company".

Anjelica Anshakova

Γεννήθηκε το 1970. Σπούδασε στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Κιέβου με ειδικότητα στα Τραπεζικά απ' όπου αποφοίτησε με άριστα. Είναι μέλος του Association Chartered Certified Accountants (ACCA) από το 1998. Επιπρόσθετα , απέκτησε πιστοποιητικό από το Chartered Institute of Management Accountants (CIMA) το 2002.

Εργάστηκε στο Κίεβο και τη Μόσχα στα γραφεία της διεθνής συμβουλευτικής εταιρείας Arthur Andersen για 8 χρόνια. Μετά τη συγχώνευση της Arthur Andersen με την Ernst & Young, συνέχισε στο αρμόδιο τμήμα για τραπεζικούς ελέγχους και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Το 2003 εργάστηκε για την "Promsvyazcapital" από διάφορες θέσεις, περιλαμβανομένης και της θέσης του εκτελεστικού συμβούλου της εταιρείας. Στη συνέχεια εργάστηκε σε ένα κορυφαίο εκδοτικό οίκο στην περιφέρεια της Μόσχας μέχρι που ανέλαβε Πρόεδρος της JSC «Link Capital» το 2006. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Πρόεδρος της Επιτροπής ελέγχου της JSC BINBANK (Μόσχα, Ρωσία).

Dmitry Chichikashvili

Γεννήθηκε το 1966. Αποφοίτησε από το Τμήμα Τραπεζικής και Ασφάλισης από την Χρηματοοικονομική Ακαδημία (Μόσχα, Ρωσία, 1995-1996) με ειδικότητα στα οικονομικά των τραπεζικών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων, καθώς και από το Κρατικό Ιατρικό Πανεπιστήμιο της Τιφλίδας, (1984-1990), με ειδικότητα στην Ιατρική (Doctor).

Μετά από ένα επιτυχημένο ξεκίνημα στον τραπεζικό τομέα, πρώτα στην GUTA Bank (εμπορική τράπεζα στη Μόσχα), ως πρώτος Αναπληρωτής Πρόεδρος (Μάιος 1993-Ιούλιος 1996) και στη συνέχεια στην INKOR Bank (εμπορική τράπεζα στη Μόσχα, Ρωσία), ως Πρόεδρος (Ιούλιος 1996 – Μαΐου 1997), δημιούργησε και ανέπτυξε τη δική του επιχείρηση, αρχικά με το όνομα «Energogarant Capital Story» (επενδύσεις σε ακίνητα). Σήμερα είναι Πρόεδρος των επιχειρήσεων "Insigma" (οι οποίες εμπλέκονται κυρίως στις κατασκευές και την ανάπτυξη ακινήτων). Σε συνεργασία με κορυφαίους συμβούλους και εταιρείες επενδύσεων έχουν ολοκληρωθεί ή είναι υπό κατασκευή πάνω από 20 μεγάλα έργα (A class).

Μαρίνος Γιαλελή

Γεννήθηκε το 1968. Κατέχει τον τίτλο B.A Management - Finance από το East Strasbourg University (USA) και MBA in Investments από το Fairleigh Dickinson University (USA). Εργάστηκε στην Lieber and Weissman Securities LLC της Νέας Υόρκης, στην CLR Financial Services Ltd και Harvest Financial Services Ltd.
Εργάζεται στο Ταμείο Προνοίας Υπαλλήλων Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας από το 2004 και έχει την ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης του Ταμείου. Μεταξύ άλλων, στις αρμοδιότητες του είναι η διεύθυνση και διαχείριση των καθημερινών υποθέσεων του Ταμείου και η εισαγωγή και η επίβλεψη της τήρησης των διαδικασιών, στηρίζοντας τις αποφάσεις της Διαχειριστικής Επιτροπής. Όσον αφορά τις επενδύσεις του Ταμείου, είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση του χαρτοφυλακίου, την ετοιμασία εισηγήσεων προς τη Διαχειριστική Επιτροπή για την πολιτική των επενδύσεων και τον συντονισμό των επενδυτικών ενεργειών μετά από οδηγίες της Διαχειριστικής Επιτροπής. Συμμετέχει και συντονίζει τις συνεδρίες της Διαχειριστικής Επιτροπής.

Μάριος Καλοχωρίτης

Ο Μάριος Καλοχωρήτης γεννήθηκε το 1973. Είναι κάτοχος MBA από το Harvard Business School και BSc στα χρηματοοικονομικά από το Κρατικό Πανεπιστήμιο της Λουιζιάνας. Έχει εμπειρία στην επενδυτική τραπεζική, διαχείριση κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου, ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια, διαχείριση περιουσίας και ως γενικός οικονομικός διευθυντής. Γεωγραφικά έχει καλύψει Βόρεια και Νότια Αμερική, Δυτική και Ανατολική Ευρώπη και Μέση Ανατολή. Έχει εμπειρία σε νεοϊδρυθείσες επιχειρήσεις και αναδιαρθρώσεις.

Μετακόμισε πρόσφατα στο Ντουμπάι από την Κύπρο, ως επικεφαλής των επενδύσεων μιας οικογένειας βιομηχάνων, μετά από πέντε χρόνια στην Κύπρο όπου ως Διευθύνων Σύμβουλος είχε συστήσει και διεύθυνε τις εργασίες και τη διαχείριση κινδύνων σε εταιρεία Global Macro Hedge Fund. Προηγουμένως είχε διατελέσει Ανώτερος Αντιπρόεδρος ανάπτυξης εργασιών για την Credit Suisse Bank στη Ζυρίχη καθώς και υπεύθυνος για την επιχειρηματική ανάπτυξη στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και Τουρκία. Από το 2003 έως το 2006 ήταν Γενικός Οικονομικός Διευθυντής του Amana Group στο Ντουμπάι (μεγάλος όμιλος ανάπτυξης ακινήτων). Πριν το Ντουμπάι έμεινε κάποια χρόνια στη Νέα Υόρκη όπου ήταν συν-ιδρυτής μιας επενδυτικής τράπεζας. Άρχισε τη

σταδιοδρομία του στην Enron στο Χιούστον ως οικονομικός αναλυτής και αργότερα συνεργάτης στο Τμήμα Οικονομικών για επενδύσεις πετρελαίου & αερίου, ενέργειας και άλλων υποδομών σε όλο τον κόσμο. Επίσης, συνεργάστηκε με τη J.P. Morgan Bank στη Νέα Υόρκη και τη McKinsey & Co στην Αθήνα.

Κωνσταντίνος Κατσαρός

Γεννήθηκε το 1977. Αποφοίτησε με άριστα από τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 1999 με υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Εισήχθη ως υπότροφος σε μεταπτυχιακό σεμιναριακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Tulane της Νέας Ορλεάνης και του Πανεπιστημίου Αιγαίου, αποκτώντας το σχετικό δίπλωμα. Ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στην Ιστορία, Φιλοσοφία και Κοινωνιολογία του Δικαίου, στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσαλλονίκης. Είναι υποψήφιος διδάκτωρ του Τμήματος Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου.

Εργάσθηκε ως χρηματοοικονομικός – επενδυτικός σύμβουλος στην Guardian Trust ΑΧΕΠΕΥ και στην Βορειοελλαδική ΑΧΕΠΕΥ, μέχρις ότου έλαβε την άδεια Δικηγόρου από το Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης το 2002. Το 2001 πιστοποιήθηκε ως Σύμβουλος Πελατών από το Χρηματιστήριο Παραγώγων Αθηνών, κατόπιν εξετάσεων. Ήταν ιδρυτικό μέλος της διαφημιστικής εταιρίας Friktoria Ltd από το 2000 ως το 2007 και αντιπρόσωπός της στην ΕΕΔΕΒΕ. Η εταιρεία εισήγαγε στην ελληνική διαφημιστική αγορά καινοτόμα θεματικά εργαλεία μάρκετιγκ για φοιτητές και δικηγόρους. Ως ανεξάρτητος δικηγόρος, προσέφερε τις υπηρεσίες του ως νομικός σύμβουλος σε πληθώρα εταιριών.

Από το 2009, αφ' ότου συμμετείχε στις εργασίες της επιτροπής σύνταξης του Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας της Κύπρου, είναι νομικός σύμβουλος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου και εν συνεχεία επικεφαλής των νομικών δραστηριοτήτων που αφορούν στις νομικές της οντότητες (Ιερά Αρχιεπισκοπή και ενορίες της, συνεταιρισμοί, εταιρίες, ιδρύματα και άλλες οικονομικές οντότητες) αποκτώντας σημαντική εμπειρία σε πολλούς τομείς των οικονομικών και άλλων δραστηριοτήτων της, μεταξύ άλλων και στον τραπεζικό τομέα.

Είναι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Λευκωσίας από το 2012, κατόπιν εγγραφής ως ευρωπαίος Δικηγόρος. Από τον Φεβρουάριο του 2012 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2013 έχει διατελέσει μη εκτελεστικός Πρόεδρος στην Πληροφοριακή και Πολιτιστική Ετερόρρυθμη Εταιρία «Ο ΛΟΓΟΣ» και αντιπρόσωπός της σε διάφορους φορείς. Είναι γραμματέας του Ταρσείου Ιδρύματος. Διδάσκει ως επισκέπτης καθηγητής στο Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στους τομείς του εμπορικού δικαίου και του δικαίου εμπορικών εταιριών, έχοντας εκπονήσει επιστημονικές μελέτες και παραδίδοντας διαλέξεις σε επιστημονικά συνέδρια.

Eriskhan Kurazov

Ο Eriskhan Kurazov γεννήθηκε το 1977. Το 2001 απέκτησε μεταπτυχιακό στα Οικονομικά από το Russian University of People's Friendship και το 2005 ειδικεύτηκε στη Νομική αποκτώντας το πτυχίο 'Specialist in Law' και δικηγόρου το 2007 από το ίδιο Πανεπιστήμιο.

Έχει υπηρετήσει ως Αναπληρωτής Προϊστάμενος Τμήματος στην B & N Bank από το 2003 έως το 2004 και από το 2004 έως το 2007 ως Οικονομικός Διευθυντής στην εταιρεία CJSC "Association Grand ". Από το 2008 ο κ. Kurazov προήχθη από Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής σε Γενικό Διευθυντή της εταιρείας CJSC "Smart Group Finance» ενώ σήμερα υπηρετεί ως Γενικός Διευθυντής στην εταιρεία CJSC "SP" Eurasia M4 ".
Είναι επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών: «Dekmos" (Joint Stock Company), «BIN-Insurance» LLC, CJSC "Service Reestr» και στην Επιτροπή Ελέγχου της B & N Bank (Joint-Stock Company). Πρόσθετα υπηρετεί ως Εκτελεστικός Σύμβουλος στη Tomilino Logistic LLC, προϊστάμενος καταστήματος της Indwell Limited, προϊστάμενος καταστήματος της Seicento Limited και προϊστάμενος καταστήματος της Megalead Limited.

Igor Lojevsky

Γεννήθηκε το 1957. Κατέχει μεταπτυχιακό (MS) στα συστήματα εφαρμοσμένης μηχανικής από το Κρατικό Τεχνικό Πανεπιστήμιο του Ομσκ και MBA από το Πανεπιστήμιο της Μασαχουσέτης, Βοστώνη. Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, εργάζεται για μεγάλους διεθνείς οργανισμούς (The World Bank, η Deutsche Bank, Dresdner Bank). Έχει μια εκτεταμένη τραπεζική εμπειρία με ιδιαίτερη έμφαση στην αναδιάρθρωση τραπεζών σε μεγάλες αναδυόμενες οικονομίες. Έχει επίσης ακαδημαϊκή εκπαίδευση, "EDHEC – Risk Institute, PhD in Finance programme" στην εφαρμογή της σύγχρονης αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης σε πιστωτικά ιδρύματα που αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Είναι Αντιπρόεδρος στην Deutsche Bank AG στην Ανατολική Ευρώπη στον τομέα διαχείρισης κεφαλαίου & πλούτου και μεγάλων επιχειρήσεων και επενδύσεων(Asset & Wealth Management and Corporate Banking & Securities Divisions). Προηγουμένως κατείχε τη θέση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή και Περιφερειακού Διευθυντή της Deutsche Bank στη Ρωσία/CIS. Είναι ανεξάρτητος σύμβουλος στην OJSC "– Aeroflot - Ρωσικές Αερογραμμές ", όπου ήταν και Πρόεδρος της Επιτροπής στρατηγικής, ενώ αυτή τη στιγμή προεδρεύει της Επιτροπής Ελέγχου. Είναι, επίσης, ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της GeoProMining Ltd, όπου διετέλεσε μέλος της Επιτροπής αμοιβών. Συμμετείχε επίσης σε Διοικητικά Συμβούλια σε μεγάλο Ρώσικο βιομηχανικό και χρηματοοικονομικών οργανισμών (OJSC "Kamaz", OJSC "Russian Regional Development Bank", FESCO Transportation Group, Eurotek Ltd)

Άδωνης Παπακωνσταντίνου

Γεννήθηκε το 1953. Φοίτησε στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (Queen Mary College) απ' όπου αποφοίτησε με διάκριση το 1977 με πτυχίο Computer Science. Είναι απόφοιτος επίσης του Columbia University (New York), Senior Executive program, το 1996. Από το 1977 μέχρι το 2003 εργάστηκε στην εταιρεία NCR Corporation (Αμερικανική πολυεθνική εταιρεία πληροφορικής) με ειδίκευση σε Τραπεζικά συστήματα και συστήματα λιανικού εμπορίου, όπως επίσης και συστήματα data warehousing). Διορίστηκε σε διάφορες διευθυντικές θέσεις στην NCR Corporation με ανώτερη αυτή του Περιφερειακού Αντιπροέδρου (Vice – President) και Περιφερειακού Διευθύνοντος Συμβούλου για τη περιοχή της Μέσης Ανατολής και Αφρικής με έδρα τη Κύπρο. Η περιφέρεια περιείχε 55 χώρες και εργοδοτούσε περίπου 1000 άτομα. Επίσης, ήταν Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου στις εταιρείες NCR (Cyprus) Ltd, NCR (IRI) LTD, NCR (North Africa) Ltd και Πρόεδρος της Επιτροπής του Ταμείου Προνοίας των υπαλλήλων της στη Κύπρο.

Το 2003 συν-ίδρυσε την εταιρεία Bartercard (Cyprus) Ltd, αδειούχος εταιρεία της Bartercard International, Αυστραλιανή εταιρεία « Barter trade» με παρουσία σε διάφορες χώρες. Είναι Διευθύνων Σύμβουλος της Bartercard (Cyprus) Ltd και Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της E.P. FOCUSED INFORMATION TECHNOLOGY SOLUTIONS LTD (FITS), οργανισμού που παρέχει επιχειρηματικές συμβουλευτικές υπηρεσίες. Είναι μέλος του Cyprus Computer Society από την ίδρυση του, Fellow στο British Computer Society από το 1988, Chartered Fellow στο British Computer Society από το 2004 και Chartered Engineer στο Engineering Council από το 1993.

Anton Smetanin

Γεννήθηκε το 1984. Το 2007 αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Lomonosov Moscow State University με πτυχίο νομικής (Diploma in Law).

Από το 2007 έως το 2011, εργάστηκε ως δικηγόρος στη δικηγορική εταιρεία GSL Law and Consulting LLC, στη Μόσχα, Ρωσία. Από το 2011 έως το 2012 υπηρέτησε ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας της Μόσχας (Bank of Moscow). Από το 2011 μέχρι και σήμερα είναι αυτοεργοδοτούμενος και ειδικεύεται σε θέματα ιδιωτικού δικαίου, παρέχοντας νομικές συμβουλές και νομική υποστήριξη. Εκπροσωπεί τα συμφέροντα των πελατών του σε διάφορες σημαντικές συμφωνίες στους τομείς των εξαγορών & συγχωνεύσεων, άντλησης κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση έργων, ανάλυσης τραπεζικής χρηματοδότησης δανείων, απόκτησης ακίνητης περιουσίας κλπ. Εκπροσωπεί επίσης τα συμφέροντα των πελατών του σε διάφορα στάδια διαδικασιών ενώπιον διαιτητικών δικαστηρίων, καθώς και σε δικαστήρια γενικής δικαιοδοσίας.

Ξάνθος Βράχας

Γεννήθηκε το 1979. Είναι κάτοχος MBA από το Harvard Business School και BSc από το Πανεπιστήμιο Georgetown. Επίσης, είναι εγκεκριμένος Λογιστής (CPA). Είναι Οικονομικός Διευθυντής (Chief Financial Officer) και Επενδυτικός Σύμβουλος (Chief Investment Officer) του ασφαλιστικού ομίλου Universal Life.

Πριν αναλάβει την τρέχουσα θέση, εργάστηκε στο τμήμα επενδυτικής τραπεζικής (Corporate Finance & restructuring team) στην Merrill Lynch στο Λονδίνο. Προηγουμένως, ήταν ελεγκτής στην εταιρεία Deloitte & Touche στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Μάριος Γιαννάς

Ο Μάριος Γιαννάς γεννήθηκε το 1978. Απέκτησε πτυχίο στις Αναλογιστικές Επιστήμες από το London School of Economics and Political Science (BSc in Actuarial Science) με βαθμό άριστα. Είναι Εταίρος (FIA) του Συνδέσμου Αναλογιστών του Ηνωμένου Βασιλείου (Fellow of the UK Institute and Faculty of Actuaries).

Είναι Ιδρυτής και Εκτελεστικός Σύμβουλος της Cronje & Yiannas Actuaries and Consultants Ltd. Για περισσότερα από 12 χρόνια, παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε συνταξιοδοτικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες σε χώρες της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής σε θέματα σχετικά με επενδύσεις, σχεδιασμό ωφελημάτων, αναλογιστικές εκτιμήσεις και διακυβέρνηση. Έχει επίσης συμβουλεύσει τοπικές και πολυεθνικές εταιρείες σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού και διακυβέρνησης. Εκπαιδεύτηκε στην εταιρεία Towers Watson στο Λονδίνο στον τομέα των συντάξεων και των επενδύσεων.

Κατέχει τα πιο κάτω επαγγελματικά προσόντα: Εταίρος (FIA) του Συνδέσμου Αναλογιστών του Ηνωμένου Βασιλείου (Fellow of the UK Institute and Faculty of Actuaries), Εταίρος (FCAA) και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Αναλογιστών της Κύπρου, Μέλος του Διεθνούς Συνδέσμου Αναλογιστών (International Actuarial Association) και Μέλος του UK Institute of Directors.

Αντρέας Γιασεμίδης

Γεννήθηκε το 1976. Αποφοίτησε το 1999 από το Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ στη Βρετανία με το βαθμό άριστα (First class honours) με πτυχίο στα Οικονομικά με ειδίκευση στη Λογιστική, Χρηματοοικονομική και την Οικονομετρία. Εργάστηκε με την PricewaterhouseCoopers στη Λευκωσία, ως εγκεκριμένος λογιστής στο τμήμα ελεγκτικών υπηρεσιών από το 1999 μέχρι το 2003, έχοντας στο πορτφόλιο του χρηματοοικονομικούς οργανισμούς . Είναι Fellow του Ινστιτούτου Εγκεκριμένων Λογιστών Αγγλίας και Ουαλίας (FCA) και είναι κάτοχος του πιστοποιητικού άσκησης λογιστικού και ελεγκτικού επαγγέλματος.

Από το 2003 έως τον Μάρτιο του 2013 εργάστηκε στο Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου. Κατείχε διάφορες θέσεις όπως επικεφαλής της Κύπρου Leasing περιφέρειας Αττικής στην Ελλάδα, υπεύθυνος στο Τμήμα διαχείρισης εταιρικών πελατών στην Τράπεζα Κύπρου Ρουμανίας, μέλος της Τμήματος Εσωτερικής Επιθεώρησης και μέλος της ομάδας διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Ήταν επίσης ο προϊστάμενος του τμήματος θεματοφυλακής της Τράπεζας Κύπρου.

Από τον Μάρτιο του 2013 είναι Ανώτερο Στέλεχος στην εταιρεία Fiduserve Fund Services, η οποία παρέχει υπηρεσίες εγγραφής και διεύθυνσης επενδυτικών ταμείων διαφόρων χωρών όπως η Κύπρος, η Μάλτα, το Λουξεμβούργο και άλλες. Είναι ιδρυτικό μέλος του Κυπριακού Συνδέσμου Επενδυτικών Σχεδίων (CIFA).

Ιωάννης Ζωγραφάκης

Γεννήθηκε το 1963. Έχει τελειώσει πολιτικός μηχανικός (BSc) στο Imperial College Λονδίνου και έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στη διεύθυνση επιχειρήσεων (MBA) στο Carnegie Mellon University στην Αμερική.

Έχει μεγάλη διεθνή πείρα στον τραπεζικό τομέα ως ανώτερο διευθυντικό στέλεχος. Εργάστηκε για πάνω από 20 χρόνια στη Citibank στην Αμερική, Ηνωμένο Βασίλειο και Ελλάδα. Οι ευθύνες που είχε σε ανώτατες θέσεις, τον έχουν πλουτίσει με εμπειρίες και γνώσεις σε εταιρική διακυβέρνηση, αναδιάρθρωση επιχειρήσεων, διαχωρισμό και αναμόρφωση εταιριών, εταιρική στρατηγική, διαχείριση κερδοφορίας, οικονομική διεύθυνση, διαχείριση προϊόντων και πελατειακών ομάδων, διαχείριση τεχνολογίας και εργασιών, καθώς και στις σχέσεις με ρυθμιστικές αρχές και οργανισμούς στον τραπεζικό τομέα.

Ξεκίνησε την καριέρα του το 1990 στη Citibank στην Ελλάδα ως Management Associate για την περιοχή Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής. Διετέλεσε Deputy Treasurer και Treasurer για την τράπεζα λιανικών εργασιών στη χώρα και το 1996 πήγε στην Αμερική σαν Director of Finance της CitiMortgage. Το 1997 έγινε Οικονομικός Διευθυντής του Citigroup Consumer Finance και μετά ανέλαβε τη θέση του Γενικού Οικονομικού Διευθυντή (CFO) για το Consumer Assets Division της Αμερικής. Από το 1998 μέχρι και το 2004 εργάστηκε στο Student Loan Corporation, μια εταιρία εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και θυγατρική της Citi. Διετέλεσε Γενικός Οικονομικός Διευθυντής (CFO), Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών (COO) και το 2001 έγινε ο Εκτελεστικός Διευθυντής (CEO) της εταιρίας. Στα τέσσερα χρόνια που ήταν επικεφαλής του SLC, η εταιρία τριπλασίασε τα κέρδη της και την αξία της μετοχής της, με επιδόσεις καλύτερες από αυτές της αγοράς. Το 2005 επέστρεψε στην Ευρώπη ως Επικεφαλής Καταναλωτικής και Στεγαστικής Πίστης για την περιοχή Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής της Citibank, καθώς και Επικεφαλής της Λιανικής Τραπεζικής Ηνωμένου Βασιλείου. Το 2006 αποφάσισε να έρθει πιο κοντά στην Κύπρο, αναλαμβάνοντας τη θέση του Γενικού Διευθυντή Λιανικής Τραπεζικής στη Citibank Ελλάδος όπου παρέμεινε μέχρι το 2011, πριν επιστρέψει στην Κύπρο όπου ασχολείται με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του SLC στην Αμερική, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και γραμματέας της επιτροπής ελέγχου της Τειρεσίας ΑΕ στην Ελλάδα, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και μέλος

της Επιτροπής Ελέγχου του Diners Club της Ελλάδας, Αντιπρόεδρος του Citi Insurance Brokerage Board στην Ελλάδα και πρόεδρος της Investments and Insurance Supervisory Committee της Citibank Ελλάδος.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Ιδιαίτερες ευθύνες έχουν αποδοθεί σε Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι Όροι Εντολής των Επιτροπών βασίζονται στις αντίστοιχες διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης όσο και τις σχετικές πρόνοιες που περιλαμβάνονται στη σχετική Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (όπου εφαρμόζεται).

3.1 Επιτροπή Ελέγχου

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου κατά την διάρκεια του 2012 ήταν τα ακόλουθα:

Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης (Πρόεδρος)
Κώστας Ζ. Σεβέρης
Ειρήνη Καραμάνου
Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης
Μάνθος Μαυρομμάτης – μέχρι 30/08/2012

Η Επιτροπή δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του Κώδικα σε σχέση με την σύνθεσή της για μέρος του 2012, μετά τις παραιτήσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια του έτους. Το Διοικητικό Συμβούλιο ξεκίνησε διαδικασία για τον διορισμό νέων ανεξάρτητων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και στις 5 Νοεμβρίου 2012 είχε ανακοινώσει την απόφασή του να διορίσει τρεις νέους ανεξάρτητους σύμβουλους, υπό την αίρεση της έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου χορήγησε τη σχετική έγκριση στο τέλος Δεκεμβρίου 2012.

Κατά το 2012, η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε 17 φορές, συμπεριλαμβανομένων και μίας κοινής συνεδρίας με την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Η Επιτροπή Ελέγχου εξετάζει και αξιολογεί, μεταξύ άλλων, τις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος και την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου με βάση τις εκθέσεις που ετοιμάζονται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Επίσης, η Επιτροπή εξετάζει θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης με βάση τις εκθέσεις που ετοιμάζονται από την Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Κατά το 2012, η Επιτροπή Ελέγχου επιβεβαίωσε την ικανοποίηση της σχετικά με την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είναι ανεξάρτητη από υπηρεσίες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και δεν υπάγεται ιεραρχικά σε άλλη υπηρεσιακή μονάδα της Τράπεζας.

Η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε τις προβλέψεις και τα τριμηνιαία αποτελέσματα της Εταιρίας που υποβλήθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.

Η Επιτροπή Ελέγχου εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο τον διορισμό ή τερματισμό των υπηρεσιών και την αμοιβή των εξωτερικών ελεγκτών της Τράπεζας. Η αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών της Τράπεζας διασφαλίζεται με την παρακολούθηση, από την Επιτροπή Ελέγχου, της σχέσης τους με το Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ ελεγκτικών και παρεμφερών μη-ελεγκτικών υπηρεσιών. Οι εξωτερικοί ελεγκτές έχουν διαβεβαιώσει την Τράπεζα γραπτώς για την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα τους. Επίσης, οι εξωτερικοί ελεγκτές δεν προσφέρουν υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου στο Συγκρότημα.

Κατά την διάρκεια του 2012 η Επιτροπή Ελέγχου εξέτασε μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα θέματα. Η Επιτροπή εξέτασε και συμφώνησε το πρόγραμμα ελέγχου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Εξετάστηκαν εκθέσεις εσωτερικού ελέγχου που αφορούσαν διάφορες εργασίες, λειτουργίες και ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης και της εξέτασης πιστωτικών διευκολύνσεων. Επίσης, η Επιτροπή εξέτασε την Πολιτική Καταπολέμησης της Δωροδοκίας (Anti-bribery Policy) και συνέστησε την έγκρισή της στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή εξέτασε επίσης τις εκθέσεις που υποβάλλονται σε ετήσια βάση στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για εσωτερικούς ελέγχους, για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και συμμόρφωση και συνέστησε την έγκρισή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και την υποβολή τους στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Η Επιτροπή εξέτασε τις εποπτικές εκθέσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και τις εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο τον διορισμό ενός ελεγκτικού γραφείου εκτός από τους εξωτερικούς ελεγκτές της Εταιρίας για την εξέταση των εσωτερικών ελέγχων που απαιτείται κάθε τρία χρόνια σύμφωνα με την σχετική Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

3.2 Επιτροπή Αμοιβών

Τα μέλη της Επιτροπή Αμοιβών κατά την διάρκεια του 2012 ήταν τα ακόλουθα:

Μάνθος Μαυρομμάτης – μέχρι το 30/08/2012
Χρίστος Μουσκής – μέχρι 27/12/2012
Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης

Η Επιτροπή δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του Κώδικα σε σχέση με την σύνθεσή της για μέρος του 2012, μετά τις παραιτήσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια του έτους. Το Διοικητικό Συμβούλιο ξεκίνησε διαδικασία για τον διορισμό νέων ανεξάρτητων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και στις 5 Νοεμβρίου 2012 είχε ανακοινώσει την απόφασή του να διορίσει τρεις νέους ανεξάρτητους σύμβουλους, υπό την αίρεση της έγκρισης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου χορήγησε τη σχετική έγκριση στο τέλος Δεκεμβρίου 2012.

Κατά το 2012, η Επιτροπή Αμοιβών συνεδρίασε τέσσερις φορές. Η Επιτροπή εξετάζει θέματα που αφορούν την αμοιβή των εκτελεστικών και μη-εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων, της Ανώτατης Εκτελεστικής Διεύθυνσης, καθώς και τη γενική Πολιτική Αμοιβών του Συγκροτήματος, και υποβάλλει εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τα θέματα αυτά. Επίσης, σύμφωνα με το Παράρτημα 1 του Κώδικα, η Επιτροπή ετοιμάζει την Ετήσια Έκθεση Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία επικυρώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβάλλεται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων. Η Έκθεση Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2012, (η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 10 Οκτωβρίου 2013), περιλαμβάνεται στην παρούσα Έκθεση στην ενότητα 4.

Κατά τη διάρκεια του 2012, η Επιτροπή εξέτασε μεταξύ άλλων, και τα ακόλουθα θέματα. Στις αρχές του 2012 η Επιτροπή διεξήγαγε ετήσια εξέταση των αμοιβών των ανώτερων διευθυντικών στελεχών της Εταιρίας. Η Επιτροπή εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο τη μη καταβολή φιλοδωρήματος για το 2011 στην Εκτελεστική και τη Γενική Διεύθυνση του Συγκροτήματος. Επίσης εισηγήθηκε όπως δεν δοθούν αυξήσεις για το 2012. Επιπρόσθετα, στις 30/5/2012 η Επιτροπή αποδέχθηκε την εισήγηση της Εκτελεστικής Διεύθυνσης για μειώσεις μισθών σε σύγκριση με το 2011 (Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος: 20%, Πρώτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος: 15%, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος: 10%).

Επίσης η Επιτροπή αμοιβών εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο τη μείωση των αποδοχών των μη εκτελεστικών Συμβούλων κατά 25% σε σύγκριση με τις αποδοχές που είχαν εγκριθεί το προηγούμενο έτος από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων. Εγκρίθηκε από του μετόχους της Εταιρίας στις 19 Ιουνίου 2012.

Η Επιτροπή ενέκρινε την Πολιτική Αμοιβών Συγκροτήματος. Η Πολιτική Αμοιβών ενσωματώνει τις απαιτήσεις τόσο της ευρωπαϊκής οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (του CRD III) όσο και του Κώδικα και αφορά τους Διοικητικούς Συμβούλους, τα εκτελεστικά στελέχη και όλο το προσωπικό του Συγκροτήματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε άμεσα τα ακόλουθα θέματα αμοιβών. Το πακέτο αποδοχών και το συμβόλαιο του νέου Διευθύνοντα Συμβούλου (δείτε ενότητα 4 πιο κάτω), που διορίστηκε στις 12 Ιουλίου 2012. Ενέκρινε μειώσεις μισθών 15% και 10% για τους Ανώτερους Γενικούς Διευθυντές και Γενικούς Διευθυντές αντίστοιχα. Επίσης έγκρινε την εφαρμογή και τους όρους του Προγράμματος Εθελούσιας Εξόδου για Κύπρο και Ελλάδα.

3.3 Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Τα μέλη της Επιτροπής Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης ήταν τα ακόλουθα:

Άννα Διογένους (Πρόεδρος)
Ανδρέας Αρτέμης
Βασίλης Γ. Ρολόγης
Χριστάκης Γ. Χριστοφίδης – μέχρι 31/03/2012
Μάνθος Μαυρομμάτης – μέχρι 30/08/2012

Κατά το 2012, η Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης συνεδρίασε τέσσερις φορές. Η Επιτροπή εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο τον διορισμό νέων Διοικητικών Συμβούλων για πλήρωση των κενών θέσεων, αφού πρώτα λάβει υπόψη σχετικά κριτήρια και παράγοντες. Η Επιτροπή αξιολογεί επίσης, σε ετήσια βάση τη δομή, το μέγεθος, τη σύνθεση και την απόδοση του Διοικητικού Συμβουλίου και υποβάλλει οποιεσδήποτε συστάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή έχει την ευθύνη κατάρτισης σχεδίων διαδοχής για το Διοικητικό Συμβούλιο. Επιπλέον, έχει τη γενική ευθύνη για την εφαρμογή της εταιρικής διακυβέρνησης στο Συγκρότημα.

Αν και η Επιτροπή πληρούσε τις απαιτήσεις του Κώδικα αναφορικά με τη σύνθεση της, μετά την παραίτηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια του 2012, από το Σεπτέμβριο και μετά όλες οι υποψηφιότητες εξετάστηκαν απευθείας από το Διοικητικό Συμβούλιο. Συγκεκριμένα, ο διορισμός των κ.κ Αράπογλου, Πούρου και Ταουσιάνη εξετάστηκαν και εγκρίθηκαν απευθείας από το Διοικητικό Συμβούλιο

3.4 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Τα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων κατά το 2012 ήταν τα ακόλουθα:

Κώστας Σεβέρης (Πρόεδρος)
Γιώργος Μ. Γεωργιάδης
Ανδρέας Αρτέμης
Ανδρέας Ηλιάδης – μέχρι 10/07/2012
Κωστας Χατζήπαπας
Νικόλαος Π. Τσάκος
Ειρήνη Καραμάνου

Κατά τη διάρκεια του 2012, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδρίασε οκτώ φορές, συμπεριλαμβανομένων και μίας κοινής συνεδρίας με την Επιτροπή Ελέγχου. Η Επιτροπή εξετάζει, μεταξύ άλλων, την πολιτική ανάληψης κινδύνων και αξιολογεί σε ετήσια βάση την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων και υποβάλλει ανάλογες συστάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τα θέματα αυτά.

Όπως κάθε χρηματοοικονομικός οργανισμός, το Συγκρότημα εκτίθεται σε κινδύνους, οι πιο σημαντικοί από τους οποίους είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος αγοράς (ο οποίος προκύπτει από αρνητικές μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος, επιτοκίων ή αξιών) και ο λειτουργικός κίνδυνος. Το Συγκρότημα παρακολουθεί και διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους με διάφορους μηχανισμούς ελέγχου. Λεπτομέρειες για τη διαχείριση των κινδύνων του Συγκροτήματος αναφέρονται στις Σημειώσεις 44 μέχρι 47 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, 2012.

Κατά τη διάρκεια του 2012, η Επιτροπή μεταξύ άλλων εξέτασε και τα ακόλουθα ζητήματα. Εξέτασε την εργασία που έγιναν το έτος 2011 και τα σχέδια δράσης για το 2012 για όλες τις Υπηρεσίες που αναφέρονται στην Επιτροπή (Κινδύνου Αγοράς, Πιστωτικού Κινδύνου, Λειτουργικού Κινδύνου και Ασφάλειας Πληροφοριών).

Κατά την διάρκεια του 2012, η Επιτροπή παρακολούθησε την έκθεση του Συγκροτήματος σε κινδύνους τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, εξετάζοντας τις εκθέσεις των Υπηρεσιών Πιστωτικού Κινδύνου, Αγοράς και Λειτουργικού Κινδύνου, καθώς επίσης και τη συμμόρφωση με τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος. Κατά τη διάρκεια του έτους έγιναν αρκετές τροποποιήσεις στις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων βασιζόμενες στις εξελίξεις στην οικονομία και το τραπεζικό περιβάλλον των χωρών όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Επίσης, οι διάφορες Υπηρεσίες ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με τις εξελίξεις που αφορούν την διαχείριση κινδύνου για τον τομέα τους.

Η Επιτροπή αφιέρωσε μία ολόκληρη συνεδρία για την εξέταση της Έκθεσης για τις Εσωτερικές Διαδικασίες Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ / ICAAP) του Μαΐου 2012, η οποία εγκρίθηκε για υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο. Μετά την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου η έκθεση υποβλήθηκε στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Δεδομένης της σημασίας της στενής παρακολούθησης της κεφαλαιακής επάρκειας η παρακολούθηση των σχετικών στοιχείων έγινε πιο συχνή το 2012, με την υποβολή στην Επιτροπή της σχετικής πληροφόρησης σε τριμηνιαία βάση μετά τα τριμηνιαία αποτελέσματα του Συγκροτήματος. Επιπρόσθετα η Επιτροπή εξέτασε τα αποτελέσματα της άσκησης των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων (stress tests) με βάση τα σενάρια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνές Νομισματικού Ταμείου τα οποία ετοιμάζονται σε εξαμηνιαία βάση και υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Κατά τη διάρκεια του έτους η Επιτροπή ενέκρινε την Έκθεση Pillar III για το 2011, την Ετήσια Έκθεση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων για το 2011 και την Πολιτική Liquid Assets Investment policy και τις υπέβαλε στο Διοικητικό Συμβούλιο για τελική έγκριση.

3.5 Επιτροπές Ενδιάμεσου Διοικητικού Συμβουλίου και Επιτροπές Διοικητικού συμβουλίου στις 10 Οκτωβρίου 2013

Τόσο το Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο διορίστηκε στις 26 Απριλίου 2013 όσο και το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο εξελέγη στις 10 Σεπτεμβρίου 2013, συνέστησαν Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του Κώδικα (εκτός από τη συμμετοχή του Διευθύνοντα Συμβούλου στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων η οποία είχε συμφωνηθεί με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου) ως πιο κάτω:

Επιτροπή Ελέγχου:

Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο	10 Οκτωβρίου 2013
Λάμπρος Παπαδόπουλος (Πρόεδρος)	Ιωάννης Ζωγραφάκης (Πρόεδρος)
Λένια Γεωργιάδου	Ξάνθος Βραχάς
Κωνσταντίνος Δάμτσας	Αντρέας Γιασεμίδης
Γιώργος Θεοχαρίδης	Κωνσταντίνος Κατσαρός
Φίλιππος Μαννάρης	Anjelica Anshakova
Ανδρέας Ποιητής	
Έρολ Ρίζα	

Επιτροπή Αμοιβών:

Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο	10 Οκτωβρίου 2013
Λένια Γεωργιάδου (Πρόεδρος)	Μάριος Γιαννάς (Πρόεδρος)
Κωνσταντίνος Δάμτσας	Μάριος Καλοχωρίτης
Ανδρέας Ποιητής	
Πανίκος Πούρος	
Σαββάκης Σαββίδης	

Επιτροπή Αμοιβών και Ανθρώπινου Δυναμικού

Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο	10 Οκτωβρίου 2013
Τάκης Ταουσιάνης (Πρόεδρος)	Κρίστης Χασάπης (Πρόεδρος)
Τάκης Αράπογλου – μέχρι 02/07/2013	Μαρίνος Γιαλελή
Φίλιππος Μαννάρης	Μάριος Γιαννάς
Σοφοκλής Μιχαηλίδης	Αντρέας Γιασεμίδης
Λάμπρος Παπαδόπουλος	Μάριος Καλοχωρίτης
Ανδρέας Περσιάνης	Κωνσταντίνος Κατσαρός
Σαββάκης Σαββίδης	

Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων:

Ενδιάμεσο Διοικητικό Συμβούλιο	10 Οκτωβρίου 2013
Έρολ Ρίζα (Πρόεδρος)	Vladimir Strzhalkovskiy (Πρόεδρος)
Τάκης Αράπογλου – μέχρι 02/70/2013	Ξάνθος Βράχας
Φίλιππος Μαννάρης	Μαρίνος Γιαλελή
Ανδρέας Περσιάνης	Ιωάννης Ζωγραφάκης
Πανίκος Πούρος	Anjelica Anshakova
Σαββάκης Σαββίδης	Dmitry Chichikashvili
Χρίστος Σορώτος	

3.6 Άλλες Επιτροπές

Περιφερειακά συμβούλια Εργασιών Εξωτερικού

Κατά τη διάρκεια του 2012 το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργούσε Περιφερειακά Συμβούλια για τις εργασίες εξωτερικού. Τον Σεπτέμβριο του 2012 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να διαλύσει τα Περιφερειακά Συμβούλια Εργασιών Εξωτερικού και να διαχειρίζεται απευθείας τις εργασίες εξωτερικού του Συγκροτήματος.

Άλλες Επιτροπές – Ενδιάμεσου Διοικητικού Συμβουλίου

Τα ενδιάμεσο Διοικητικού Συμβουλίου σύστησε τις ακόλουθες Επιτροπές για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Επιτροπή Προσωπικού
Φίλιππος Μαννάρης (Πρόεδρος)
Ανδρέας Ποιητής
Μιχάλης Ζαννετίδης
Κώστας Χατζήπαπας

Επιτροπή Αναδιάρθρωσης
Σαββάκης Σαββίδης (Πρόεδρος)
Τάκης Αράπογλου – μέχρι 02/07/2013
Κωνσταντίνος Δάμτσας
Μιχάλης Ζαννετίδης
Κώστας Χατζήπαπας

Επιτροπή Επικοινωνίας
Σοφοκλής Μιχαηλίδης (Πρόεδρος)
Λένια Γεωργιάδου
Κωνστατνίνος Δάμτσας
Πανίκος Πούρος
Τάκης Ταουσιάνης
Κώστας Χατζήπαπας

Επιτροπή Ανακεφαλαιοποίησης
Γιώργος Θεοχαρίδης (Πρόεδρος)
Τάκης Αράπογλου – μέχρι 02/07/2013
Λάμπρος Παπαδόπουλος
Πανίκος Πούρος
Έρολ Ρίζα
Τάκης Ταουσιάνης

Άλλες Επιτροπές – στις 10 Οκτωβρίου 2013

Το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο εξελέγη στις 10 Σεπτεμβρίου 2013 αποφάσισε να διατηρήσει μια Επιτροπή για την παρακολουθηση της αναδιάρθρωσης του Συγκροτήματος ως ακολούθως:

Επιτροπή Στρατηγικής και Αναδιάρθρωσης
Αντρέας Γιασεμίδης (Πρόεδρος)
Dmitry Chichikashvili (Αντιπρόεδρος)
Ξάνθος Βράχας
Μάριος Γιαννάς
Ιωάννης Ζωγραφάκης
Μάριος Καλοχωρίτης
Κωνσταντίνος Κατσαρός
Άδωνης Παπακωνσταντίνου
Anjelica Anashakova

4. Έκθεση Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2012

Στόχος του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου είναι η ευθυγράμμιση της Πολιτικής Αμοιβών με τους μακροπρόθεσμους στόχους και τα συμφέροντα των μετόχων ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι η Πολιτική αυτή συνάδει με και προωθεί τη συνετή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων χωρίς να ενθαρρύνει την υπερβολική ανάληψη κινδύνων.

Στη διαμόρφωση της Πολιτικής Αμοιβών που εφαρμόζει, το Συγκρότημα λαμβάνει υπόψη τις πρόνοιες που περιλαμβάνονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις Πολιτικές Αμοιβών που έχουν εκδοθεί από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) καθώς και τις απαιτήσεις για τις Πολιτικές Αμοιβών που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (CRDIII) και έχουν ενσωματωθεί στην αντίστοιχη Οδηγία της ΚΤΚ με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2011.

Αναγνωρίζεται ότι η εφαρμογή των σχετικών απαιτήσεων από τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα και οι πολιτικές και πρακτικές που θα υιοθετούνται θα εξελίσσονται με την πάροδο του χρόνου, με την απόκτηση περαιτέρω γνώσεων και εμπειριών και τη διαμόρφωση βέλτιστων πρακτικών στον τομέα αυτό. Στο πλαίσιο αυτό, το Συγκρότημα στοχεύει στη συνεχή εξέταση των πολιτικών και πρακτικών του για τις αμοιβές και όπου χρειάζεται θα τις τροποποιεί, με στόχο να προωθούν τη συνετή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων.

Η Έκθεση Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου θα υποβληθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Λεπτομέρειες για τις αμοιβές των Διοικητικών Συμβούλων (εκτελεστικών και μη-εκτελεστικών) παρουσιάζονται στη Σημείωση 50 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος 2012.

4.1 Διακυβέρνηση Πολιτικής Αμοιβών Συγκροτήματος

Η Επιτροπή Αμοιβών έχει την ευθύνη της διαμόρφωσης και της περιοδικής αναθεώρησης της Πολιτικής Αμοιβών του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου την οποία προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Αμοιβών, έχει την τελική ευθύνη για την εποπτεία της εφαρμογής της Πολιτικής Αμοιβών.

Οι αμοιβές των Διοικητικών Συμβούλων υπό την ιδιότητά τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, εγκρίνονται από τους μετόχους σε Γενική Συνέλευση. Οι αμοιβές των εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Αμοιβών. Τα συμβόλαια εργοδότησης των εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων εξετάζονται από την Επιτροπή Αμοιβών, η οποία τα υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.

Το Συγκρότημα δεν παραχωρεί εγγυημένες μεταβλητές αμοιβές ούτε και προαιρετικές συνταξιοδοτικές παροχές.

4.2 Αμοιβές μη-εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων

Οι αμοιβές των μη-εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων δεν συνδέονται με την κερδοφορία του Συγκροτήματος. Οι αμοιβές των μη-εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων είναι ανάλογες με τις ευθύνες και τον χρόνο που διαθέτουν για τις συνεδριάσεις και τη λήψη αποφάσεων για τη διοίκηση του Συγκροτήματος καθώς και για τη συμμετοχή τους σε Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και Διοικητικά Συμβούλια θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος. Στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 2012 εγκρίθηκε η περεταίρω μείωση αποδοχών των μη εκτελεστικών Συμβούλων. Η μείωση ανήλθε στο 50% για τον πρόεδρο και 25% για τους άλλους μη - εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους. Η μείωση αφορά και τις αμοιβές που απορρέουν από τη συμμετοχή των μη-εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβούλιου καθώς και στα Περιφερειακά Συμβούλια Εργασιών Εξωτερικού.

4.3 Αμοιβές και άλλα Ωφελήματα Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων

Πολιτική Αμοιβών

Η αμοιβή των εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων αποτελείται από μισθό, ο οποίος αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και την κατάσταση της αγοράς εργασίας, και από μεταβλητή αμοιβή, το ύψος της οποίας καθορίζεται με βάση την απόδοση του Συγκροτήματος.

Το ύψος της μεταβλητής αμοιβής υπολογίζεται με βάση την επίτευξη των στόχων του Συγκροτήματος σχετικά με την κερδοφορία και τους βασικούς δείκτες απόδοσης (KPIs) καθώς και την απόδοσή του σε σχέση με τη μέση απόδοση άλλων τραπεζών που θεωρούνται ομότιμες με το Συγκρότημα. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη ποιοτικά κριτήρια όπως και η ατομική επίδοση του εκτελεστικού Διοικητικού Συμβούλου.

Η ανώτατη μεταβλητή αμοιβή που μπορεί να δοθεί, καθορίζεται ως ποσοστό 50% επί της σταθερής μισθοδοσίας. Ως αποτέλεσμα, η μέγιστη μεταβλητή αμοιβή που θα μπορούσε να παραχωρηθεί αντιπροσωπεύει μόνο το ένα τρίτο της συνολικής αμοιβής.

Τουλάχιστον το 40% της μεταβλητής αμοιβής αναβάλλεται για περίοδο τριών ετών. Η μεταβλητή αμοιβή καταβάλλεται ή/και κατοχυρώνεται κατ' αναλογία του χρόνου και εφόσον επιτευχθούν οι στόχοι του Συγκροτήματος για την κερδοφορία και για τους βασικούς δείκτες απόδοσης και αφού ληφθεί υπόψη και η απόδοσή του σε σχέση με την απόδοση άλλων τραπεζών που θεωρούνται ομότιμες με το Συγκρότημα.

Τουλάχιστον το 50% της μεταβλητής αμοιβής θα αποτελείται από μετοχές ή/και δικαιώματα αγοράς μετοχών. Η κατοχύρωση μετοχών ή/και δικαιωμάτων αγοράς μετοχών αναβάλλεται για περίοδο τριών ετών από την απονομή τους και ισχύει και μετά την αφυπηρέτηση ή τη λήξη του συμβολαίου εργοδότησης του εκτελεστικού Διοικητικού Συμβούλου. Αφού κατοχυρωθούν, θα υπόκεινται σε περίοδο κατακράτησης τουλάχιστον ενός έτους. Επίσης το 50% των μετοχών που κατοχυρώνονται πρέπει να κατακρατείται μέχρι την αφυπηρέτηση ή τη λήξη του συμβολαίου εργοδότησης του εκτελεστικού Διοικητικού Συμβούλου.

Αμοιβές

Για το 2011 και το 2012 δεν προτάθηκε φιλοδώρημα για τους εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στις 30 Μαΐου 2012 το Διοικητικό Συμβούλιο αποδέχθηκε την πρόταση των κ.κ Ανδρέα Ηλιάδη (παραιτήθηκε στις 10 Ιουλίου 2012), Γιάννη Πεχλιβανίδη και Γιάννη Κυπρή, για μείωση των αμοιβών τους κατά 20%, 15% και 10% αντίστοιχα.

Σχέδια Ωφελημάτων Αφυπηρέτησης

Μέχρι τις 31 Δεκεμβριου 2011, οι κ.κ. Ανδρέας Ηλιάδης, Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος (παραιτήθηκε στις 10 ιουλίου) και Γιάννης Κυπρή, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος συμμετείχαν στο βασικό πρόγραμμα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο, το οποίο ήταν πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Από την 1 Ιανουαρίου 2012, οι κ.κ. Ανδρέας Ηλιάδης και Γιάννης Κυπρή συμμετήχαν στο νέο πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών για το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο. Ο Πρώτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος κ. Γιάννης Πεχλιβανίδης συμμετείχε στα προγράμματα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό του Συγκροτήματος στην Ελλάδα, τα οποία ήταν το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών και το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών για αποζημιώσεις αφυπηρέτησης που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Τα κύρια χαρακτηριστικά των προγραμμάτων παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό στην Κύπρο και την Ελλάδα παρουσιάζονται στη Σημείωση 12 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος 2012.

Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Κατά το 2012 δεν παραχωρήθηκαν οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών στους εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους.

Στις 28 Μαΐου 2008, στα πλαίσια της παραχώρησης Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών 2008/2010 από την Εταιρία προς το προσωπικό του Συγκροτήματος, παραχωρήθηκαν 1.5εκ δικαιώματα στον κ. Ανδρέα Ηλιάδη, 500χιλ. δικαιώματα στον κ. Γιάννη Κυπρή και 12χιλ δικαιώματα στον μη-εκτελεστικό Διοικητικό Σύμβουλο κ. Κώστα Χατζήπαπα υπό την ιδιότητά του ως υπαλλήλου του Συγκροτήματος.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 οι εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι δεν κατείχαν οποιαδήποτε άλλα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών ούτε προέβηκαν σε εξάσκηση κατά το 2012 των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών που κατείχαν.

Περαιτέρω πληροφορίες για τα δικαιώματα προαίρεσης παρουσιάζονται στη Σημείωση 34 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος για το 2012.

Άλλα ωφελήματα

Όσον αφορά οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα τα οποία παρέχονται στους εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους, αυτά παραχωρούνται με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς όπως και για το υπόλοιπο προσωπικό του Συγκροτήματος.

Συμβόλαια Εργοδότησης

Οι αμοιβές (μισθός και φιλοδώρημα) των εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων καθορίζονται στα συμβόλαια εργοδότησής τους τα οποία δύναται να έχουν μέγιστη διάρκεια πέντε ετών. Τα συμβόλαια εργοδότησης περιλαμβάνουν πρόνοια για αποζημίωση σε περίπτωση μη αιτιολογημένου πρόωρου τερματισμού με μέγιστο ποσό αποζημίωσης δύο ετήσιους μισθούς. Τα συμβόλαια εργοδότησης περιλαμβάνουν επίσης πρόνοια η οποία επιτρέπει στην Εταιρία να ανακτήσει μεταβλητές αμοιβές που απονεμήθηκαν βάσει στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα αποδείχθηκαν ότι ήταν ανακριβή.

Τα συμβόλαια εργοδότησης του κ. Ανδρέα Ηλιάδη, Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος, (παραιτήθηκε στις 10 Ιουλίου 2012) και του κ. Γιάννη Κυπρή, Αναπληρωτή Διευθύνων Σύμβουλος Συγκροτήματος ήταν πενταετή (1 Ιανουαρίου 2009 - 31 Δεκεμβρίου 2013) και το ποσό της αποζημίωσης σε περίπτωση μη αιτιολογημένου πρόωρου τερματισμού ήταν δύο ετήσιοι μισθοί. Το συμβόλαιο εργοδότησης του κ. Γιάννη Πεχλιβανίδη, Πρώτου Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου Συγκροτήματος, ήταν τριετές (1 Μαΐου 2010 – 30 Απριλίου 2013) και προνοούσε ότι το ποσό της αποζημίωσης σε περίπτωση μη αιτιολογημένου πρόωρου τερματισμού ήταν ένας ετήσιος μισθός.

Με την παραίτηση του κ. Ανδρέα Ηλιάδη από την θέση του Διευθύνοντα Συμβούλου Συγκροτήματος στις 10 Ιουλίου 2012, το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον κ. Γιάννη Κυπρή ως νέο Διευθύνοντα Σύμβουλο στις 12 Ιουλίου 2012. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε διετή συμβόλαιο εργοδότησης (12 Ιουλίου 2012 – 12 Ιουλίου 2014), με επιλογή επέκτασης για ένα πρόσθετο χρόνο. Το συμβόλαιο εργοδότησης δεν περιλάμβανε πρόνοιες για την καταβολή φιλοδωρημάτων. Η αποζημίωση πληρωτέα σε περίπτωση μη αιτιολογημένου προώρου τερματισμού ήταν τρεις μηνιαίοι μισθοί με την ειδοποίηση τερματισμού του συμβολαίου.

4.4 Σχέδιο Εθελούσιας Αφυπηρέτησης

Το Δεκέμβριο του 2012, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τους όρους του Σχεδίου Εθελούσιας Εξόδου για το προσωπικό με απομείναντα 10 χρόνια υπηρεσίας. Η καταβλητέα αποζημίωση ήταν 30 μηνιαίοι μισθοί και υπολογίστηκαν με βάση τους υπολειπόμενους μήνες υπηρεσίας. Στους συμμετέχοντες προσφέρθηκε ασφάλεια ζωής και εισφορά εργοδότη για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. 219 άτομα επέλεξαν το Σχέδιο.

5. Δανεισμός Διοικητικών Συμβούλων και Άλλες Συναλλαγές

Λεπτομέρειες για τον δανεισμό και άλλες συναλλαγές των Διοικητικών Συμβούλων με το Συγκρότημα παρουσιάζονται στη Σημείωση 50 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος, για το 2012. Όλες οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα διεξάγονται με συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας (δάνεια) στη συνήθη πορεία των εργασιών. Τραπεζικές διευκολύνσεις προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Κατά τη σχετική διαδικασία δεν μετέχει στην απόφαση ούτε παρευρίσκεται ο ενδιαφερόμενος Διοικητικός Σύμβουλος.

6. Ευθύνη και Έλεγχος

6.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (Going concern)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας έχει προβεί σε εκτίμηση της ικανότητάς της να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα και έχει ικανοποιηθεί ότι έχει τους πόρους για να συνεχίσει την επιχειρησιακή της δραστηριότητα στο προβλεπόμενο μέλλον. Ως εκ τούτου, οι οικονομικές καταστάσεις συνεχίζουν να ετοιμάζονται με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Παρά την πιο πάνω εκτίμηση, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι παραμένουν αβεβαιότητες που ενδεχομένως να θέτουν υπό σημαντική αμφιβολία την ικανότητα της Εταιρίας να συνεχίσει τη λειτουργία της ως δρώσα οικονομική μονάδα. Οι συνθήκες που επικρατούσαν το 2012,

καθώς και οι εξελίξεις μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων που παρατίθενται στη σημείωση 53 και έχουν ληφθεί υπόψη από τη Διεύθυνση για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρίας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα περιγράφονται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και στη Σημείωση 3.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος 2012.

6.2 Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι έχουν ευθύνη να διαβεβαιώνουν ότι η Διεύθυνση της Τράπεζας έχει θέσει σε εφαρμογή συστήματα εσωτερικού ελέγχου και να επιθεωρούν την αποτελεσματικότητά τους. Τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου είναι σχεδιασμένα για την καλύτερη διαχείριση και περιορισμό των κινδύνων, και όχι κατ ανάγκη για την εξάλειψή τους και διασφαλίζουν σε λογικό, αλλά όχι απόλυτο, βαθμό προστασίας, από σημαντική λανθασμένη παρουσίαση ή ζημιά. Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι επιθεωρούν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου σε ετήσια βάση, καθώς και τις διαδικασίες επαλήθευσης της ορθότητας, πληρότητας και εγκυρότητας των πληροφοριών που παρέχονται στους επενδυτές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο που ορίστηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2013, λόγω του πρόσφατου διορισμού του και του μικρού διαστήματος της θητείας, δεν είναι σε θέση να προβεί σε δήλωση αναφορικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών ελέγχων του Συγκροτήματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο θα προβεί στις απαραίτητες δηλώσεις στην Ετήσια Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2013.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνει ότι δεν έχει περιέλθει σε γνώση του οποιαδήποτε παράβαση των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων και Κανονισμών, εκτός αυτών που είναι εις γνώση των σχετικών Αρχών (όπου εφαρμόζεται).

6.3 Λειτουργός Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ορίσει τον κ. Φοίβο Ζωμενή ως Λειτουργό Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

7. Σχέσεις με τους Μετόχους

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει διορίσει τον κ. Κωνσταντίνο Πιττάλη ως άτομο επικοινωνίας των μετόχων με την Τράπεζα (Investor Relations Officer). Πληροφορίες που αφορούν την Τράπεζα παρέχονται στους μετόχους και πιθανούς επενδυτές καθώς και σε χρηματιστές και αναλυτές δίκαια, έγκαιρα και χωρίς κόστος.

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος, κ. Κωνσταντίνος Κατσαρός, είναι διαθέσιμος να ακούει τις ανησυχίες των μετόχων, των οποίων το πρόβλημα δεν έχει λυθεί δια μέσου κανονικών καναλιών επικοινωνίας.

Όλοι οι μέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης. Εξασφαλίζονται προς όλους τους μετόχους έγκαιρες και ακριβείς αναφορές για όλες τις ουσιώδεις αλλαγές που αφορούν το Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών καταστάσεων, της απόδοσης, της ιδιοκτησίας και της διακυβέρνησης της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει τη δυνατότητα σε μετόχους οι οποίοι στο σύνολό τους αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον 5% των μετοχών να εγγράφουν θέματα προς συζήτηση στις Γενικές Συνελεύσεις. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση παρέχει την ευκαιρία στους μετόχους να υποβάλουν ερωτήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οποιαδήποτε αλλαγή ή προσθήκη στο Καταστατικό της Τράπεζας είναι έγκυρη μόνο με ειδικό ψήφισμα σε συνέλευση των μετόχων.

10 Οκτωβρίου 2013

Στοιχεία και Πληροφορίες Περιόδου από 1 Ιανουαρίου 2012 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2012

σύμφωνα με την Απόφαση 4/507/28.04.2009
του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Ελλάδας

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις αποσκοπούν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου ('Συγκρότημα') και της ιθύνουσας εταιρίας Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ ('Εταιρία'). Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με το Συγκρότημα, να ανατρέξει στην ιστοσελίδα του όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, η έκθεση των ανεξάρτητων ελεγκτών, καθώς και η λεπτομερής επεξηγηματική κατάσταση των αποτελεσμάτων, οι οποίες είναι επίσης διαθέσιμες στο Εγγεγραμμένο Γραφείο της Εταιρίας (Οδός Στασίνου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Θ. 24884, 1398 Λευκωσία, Κύπρος, Τηλέφωνο: +357 22 122128, Τέλεφαξ: +357 22 378422).

Ιστοσελίδα: www.bankofcyprus.com - Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Στοιχεία.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου: Κρίστης Χασάπης (Πρόεδρος), Vladimir Strzhalkovskiy (Αντιπρόεδρος), Ξάνθος Βράχας, Μαρίνος Γιαλελής, Μάριος Γιαννάς, Ανδρέας Γιασεμίδης, Ιωάννης Ζωγραφάκης, Μάριος Καλοχωρίτης, Κωνσταντίνος Κατσαρός, Άδωνις Παπακωνσταντίνου, Anjelica Anshakova, Dmitry Chichikashvili, Eriskhan Kurazov, Igor Lojevsky και Anton Smetanin.

Ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 από το Διοικητικό Συμβούλιο: 10 Οκτωβρίου 2013.

Ανεξάρτητοι ελεγκτές: Ernst & Young Cyprus Ltd.

Τύπος έκθεσης εκλεκτών: Με σύμφωνη γνώμη – θέμα έμφασης

	2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	**1.011.118**	1.167.673
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	**218.767**	232.365
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	**27.789**	45.178
Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών	**55.293**	3.571
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	**62.972**	61.190
Λοιπά (έξοδα)/έσοδα	**(18.808)**	31.329
	1.357.131	1.541.306
Δαπάνες προσωπικού	**(408.347)**	(431.774)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	**(349.470)**	(311.722)
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων, Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**599.314**	797.810
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων	**(2.306.157)**	(426.287)
Απομείωση υπεραξίας και άυλων περιουσιακών στοιχείων	**(359.746)**	-
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	**(143.573)**	(1.729.261)
Ζημιές πριν το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	**(2.210.162)**	(1.357.738)
Μερίδιο στα κέρδη/(ζημιές) συγγενών εταιριών	**222**	(1.441)
Ζημιές πριν τη φορολογία	**(2.209.940)**	(1.359.179)
Φορολογία	**(13.079)**	(7.234)
Ζημιές μετά τη φορολογία	**(2.223.019)**	(1.366.413)

Αναλογούντα σε:		
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιά)	**(9.231)**	(7.073)
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ζημιά)	**(2.213.788)**	(1.359.340)

Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή (€)	(1.4350)	(1.5171)

Ζημιές μετά τη φορολογία	**(2.223.019)**	(1.366.413)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία	**123.895**	189.595
Συγκεντρωτικές συνολικές ζημιές για το έτος	**(2.099.124)**	(1.176.818)

Αναλογούντα σε:		
Δικαιώματα μειοψηφίας (ζημιά)	**(7.222)**	(7.180)
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ζημιά)	**(2.091.902)**	(1.169.638)

	Σημ.	**2012**	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
		€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες		**1.272.424**	1.375.047
Τοποθετήσεις σε τράπεζες		**1.768.836**	2.627.831
Συμφωνίες επαναπώλησης		**-**	215.936
Επενδύσεις	3	**1.135.333**	2.629.124
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	3	**734.747**	938.070
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		**26.794**	193.734
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες		**24.374.531**	27.366.917
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους		**495.756**	504.579
Ακίνητα και εξοπλισμός		**483.193**	473.188
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		**123.555**	472.510
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		**613.760**	674.439
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες		**3.107**	2.820
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**31.032.036**	37.474.195
Υποχρεώσεις			
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες		**341.044**	3.065.756
Συμφωνίες επαναγοράς		**607.773**	785.993
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		**183.826**	488.111
Καταθέσεις πελατών		**28.442.152**	29.654.498
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων		**604.170**	611.264
Ομολογιακά δάνεια		**44.775**	49.791
Λοιπές υποχρεώσεις	4	**339.303**	347.697
Δανειακό κεφάλαιο		**133.294**	128.380
Σύνολο υποχρεώσεων		**30.696.337**	35.131.490
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο		**1.795.141**	899.528
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		**428.271**	1.164.903
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου		**428.835**	862.233
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		**106.336**	2.585
Συσσωρευμένες ζημιές		**(2.500.106)**	(670.988)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		**258.477**	2.258.261
Δικαιώματα μειοψηφίας		**77.222**	84.444
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**335.699**	2.342.705
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		**31.032.036**	37.474.195

	2012	2011
	€000	€000
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 1 Ιανουαρίου	**2.342.705**	2.828.349
Αλλαγή λογιστικής πολιτικής	**-**	(97.347)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 1 Ιανουαρίου (αναπροσαρμοσμένα)	**2.342.705**	2.731.002
Ζημιές για το έτος	**(2.223.019)**	(1.366.413)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία	**123.895**	189.595
Αγορές μετοχών της Εταιρίας	**(39.756)**	(1.946)
Πωλήσεις μετοχών της Εταιρίας	**3.138**	895
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	**-**	2.611
Έκδοση μετοχών	**159.683**	-
Έξοδα έκδοσης μετοχών	**(2.449)**	-
Μέρισμα που πληρώθηκε και που επανεπενδύθηκε	**-**	(18.437)
Έκτακτη αμυντική εισφορά από λογιζόμενη διανομή κερδών	**(28.498)**	(2.191)
Μέρισμα που πληρώθηκε από θυγατρικές Εταιρίες	**-**	(978)
Έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ)	**-**	857.084
Ανταλλαγή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου και Αξιογράφων Κεφαλαίου με ΜΑΕΚ	**-**	(13.902)
Έξοδα έκδοσης ΜΑΕΚ	**-**	(1.458)
Τόκοι ΜΑΕΚ	**-**	(34.631)
Μεταβολή ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική εταιρία	**-**	581
Αύξηση κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών	**-**	887
Μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου	**-**	6
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 31 Δεκεμβρίου	**335.699**	2.342.705

	2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	€000	€000
Ζημιές μετά τη φορολογία	**(2.223.019)**	(1.366.413)
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	**8.627**	(8.553)
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**135.919**	137.796
Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	**-**	(1.291)
Αναλογιστικές ζημιές για προγράμματα καθορισμένων παροχών	**(10.492)**	(235)
Επανεκτίμηση ακινήτων	**(10.159)**	61.878
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα για το έτος	**(2.099.124)**	(1.176.818)

	2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	€000	€000
Καθαρή ταμειακή ροή για εργασίες	**(3.574.954)**	(3.813.973)
Καθαρή ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες	**2.085.056**	364.521
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**107.539**	(67.126)
Καθαρή μείωση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος	**(1.382.359)**	(3.516.578)
Συναλλαγματικές διαφορές	**(5.193)**	20.490
Σύνολο εκροών για το έτος	**(1.387.552)**	(3.496.088)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών, 1 Ιανουαρίου	**2.725.508**	6.221.596
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών, 31 Δεκεμβρίου	**1.337.956**	2.725.508

	2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	**854.444**	988.635
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	**179.488**	189.345
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	**20.601**	35.702
Μερίσματα από θυγατρικές εταιρίες και κοινοπραξίες	**31.179**	18.449
Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση θυγατρικών	**57.217**	24.637
Λοιπά (έξοδα)/έσοδα	**(2.759)**	7.715
	1.140.170	1.264.483
Δαπάνες προσωπικού	**(312.400)**	(331.362)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	**(248.105)**	(228.907)
Κέρδη πριν την απομείωση δανείων και απαιτήσεων και Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	**579.665**	704.214
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων πελατών	**(1.948.043)**	(356.320)
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων θυγατρικής εταιρίας	**(337.000)**	-
Απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές εταιριές	**(354.417)**	-
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και μεταβολή στην εύλογη αξία σχετικών παραγώγων αντιστάθμισης	**(143.573)**	(1.719.764)
Ζημιές πριν τη φορολογία	**(2.203.368)**	(1.371.870)
Φορολογία	**(12.563)**	2.940
Ζημιές μετά τη φορολογία	**(2.215.931)**	(1.368.930)

Βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές κατά μετοχή (€)	(1.4340)	(1.5255)

Ζημιές μετά τη φορολογία	**(2.215.931)**	(1.368.930)
Λοιπά εισοδήματα μετά τη φορολογία	**125.204**	200.115
Συγκεντρωτικές συνολικές ζημιές για το έτος	**(2.090.727)**	(1.168.815)

		2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	Σημ.	**€000**	€000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες		**655.254**	1.242.705
Τοποθετήσεις σε τράπεζες		**1.553.587**	2.425.778
Συμφωνίες επαναπώλησης		**-**	215.936
Επενδύσεις	3	**1.093.961**	2.566.223
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	3	**734.747**	938.070
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		**26.785**	193.734
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες		**20.873.053**	24.145.674
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος		**2.033.776**	3.321.270
Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος		**864.930**	938.567
Επένδυση σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες		**8.009**	7.722
Ακίνητα και εξοπλισμός		**287.169**	322.226
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		**16.339**	18.266
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		**185.606**	314.930
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**28.333.216**	36.651.101
Υποχρεώσεις			
Οφειλές σε κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες		**256.831**	2.999.470
Συμφωνίες επαναγοράς		**607.773**	785.993
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		**183.802**	488.102
Καταθέσεις πελατών		**25.880.056**	28.223.101
Λογαριασμοί εταιριών Συγκροτήματος		**759.467**	1.503.851
Ομολογιακά δάνεια		**15.389**	20.319
Λοιπές υποχρεώσεις	4	**244.081**	251.509
Δανειακό κεφάλαιο		**126.372**	121.452
Σύνολο υποχρεώσεων		**28.073.771**	34.393.797
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο		**1.795.141**	899.528
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		**428.271**	1.164.903
Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου		**428.835**	862.233
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		**147.719**	46.155
Συσσωρευμένες ζημιές		**(2.540.521)**	(715.515)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**259.445**	2.257.304
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		**28.333.216**	36.651.101

	2012	2011
	€000	€000
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 1 Ιανουαρίου	**2.257.304**	2.733.407
Αλλαγή λογιστικής πολιτικής	**-**	(95.372)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 1 Ιανουαρίου (αναπροσαρμοσμένα)	**2.257.304**	2.638.035
Ζημιές για το έτος	**(2.215.931)**	(1.368.930)
Λοιπά εισοδήματα μετά τη φορολογία	**125.204**	200.115
Αγορές μετοχών της Εταιρίας	**(38.060)**	(822)
Πωλήσεις μετοχών της Εταιρίας	**2.192**	-
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	**-**	2.461
Μέρισμα που πληρώθηκε και που επανεπενδύθηκε	**-**	(18.463)
Έκτακτη αμυντική εισφορά από λογιζόμενη διανομή κερδών	**(28.498)**	(2.191)
Έκδοση Μετατρέψιμων Αξιογράφων Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ)	**-**	857.084
Μετατροπή Μετατρέψιμων Χρεογράφων και Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου	**-**	6
Ανταλλαγή Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου και Αξιογράφων Κεφαλαίου με ΜΑΕΚ	**-**	(13.902)
Έξοδα έκδοσης ΜΑΕΚ	**-**	(1.458)
Τόκοι ΜΑΕΚ	**-**	(34.631)
Έκδοση μετοχών	**159.683**	-
Έξοδα έκδοσης μετοχών	**(2.449)**	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων, 31 Δεκεμβρίου	**259.445**	2.257.304

	2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	€000	€000
Ζημιές μετά τη φορολογία	**(2.215.931)**	(1.368.930)
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	**3.918**	266
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**136.297**	134.578
Επενδύσεις σε εταιρίες του Συγκροτήματος	**5.639**	28.130
Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	**-**	(1.361)
Αναλογιστικές ζημιές για προγράμματα καθορισμένων παροχών	**(11.212)**	(1.979)
Επανεκτίμηση ακινήτων	**(9.438)**	40.481
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα για το έτος	**(2.090.727)**	(1.168.815)

	2012	2011 (αναπροσαρ-μοσμένα)
	€000	€000
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) εργασίες	**(3.478.702)**	(3.725.976)
Καθαρή ταμειακή ροή από επενδυτικές δραστηριότητες	**1.925.853**	539.471
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**110.412**	(42.456)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος	**(1.442.437)**	(3.228.961)
Συναλλαγματικές διαφορές	**438**	24.304
Σύνολο εισροών/(εκροών) για το έτος	**(1.441.999)**	(2.859.118)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών, 1 Ιανουαρίου	**2.435.409**	5.640.066
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών, 31 Δεκεμβρίου	**993.410**	2.435.409

1. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

2. Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν συνάδουν με αυτές του προηγούμενου οικονομικού έτους, εκτός από την αλλαγή στη λογιστική πολιτική από την 1 Ιανουαρίου 2012 αναφορικά με την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών και την υιοθέτηση νέων και τροποποιημένων προτύπων και διερμηνειών τα οποία περιγράφονται πιο κάτω.

Το Συγκρότημα υιοθέτησε τα ακόλουθα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είχαν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

- ΔΛΠ 12 'Φόροι εισοδήματος' (τροποποίηση) – Αναβαλλόμενος Φόρος: Ανάκτηση των Υποκείμενων Περιουσιακών Στοιχείων.

- ΔΠΧΑ 7 'Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις' (τροποποίηση) – Εμπλουτισμένες Απαιτήσεις για Γνωστοποιήσεις Αποαναγνώρισης.

- ΔΠΧΑ 1 'Πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ (τροποποίηση) – σοβαρός υπερπληθωρισμός και κατάργηση των σταθερών ημερομηνιών κατά την πρώτη υιοθέτηση των ΔΠΧΑ.

Η υιοθέτηση των πιο πάνω δεν είχε καμία επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

2.1 Αλλαγή λογιστικής πολιτικής ωφελημάτων αφυπηρέτησης προσωπικού

Το Συγκρότημα έχει αλλάξει τη λογιστική του πολιτική σε σχέση με το ΔΛΠ 19 'Παροχές σε Εργαζόμενους' αναφορικά με την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το Συγκρότημα προηγουμένως αναγνώριζε τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές ως έσοδο ή έξοδο μόνο όταν τα καθαρά συσσωρευμένα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές κατά το τέλος της προηγούμενης περιόδου υπερέβαιναν το μεγαλύτερο από το 10% της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων του προγράμματος ή το 10% της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος κατά την ημερομηνία αυτή. Σαν αποτέλεσμα, ο ισολογισμός δεν περιλάμβανε μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές.

Από την 1 Ιανουαρίου 2012, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται πλήρως στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν.

Το Συγκρότημα έχει αποφασίσει την αλλαγή της λογιστικής πολιτικής καθώς εκτιμά ότι η αναθεωρημένη πολιτική παρέχει πιο σχετική πληροφόρηση για τα αποτελέσματα των παροχών προς το προσωπικό και την επίδρασή τους στην οικονομική θέση και χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Επιπρόσθετα, η αναθεωρημένη πολιτική συνάδει με τις πρόνοιες του τροποποιημένου ΔΛΠ 19, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2013.

Η πιο πάνω αλλαγή στη λογιστική πολιτική σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΛΠ 8 'Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη', έχει εφαρμοστεί αναδρομικά με συνέπεια την αναπροσαρμογή των σχετικών οικονομικών στοιχείων προηγούμενων περιόδων.

2.1 Αλλαγή λογιστικής πολιτικής ωφελημάτων αφυπηρέτησης προσωπικού (συνέχεια)

Σαν αποτέλεσμα της αλλαγής της λογιστικής πολιτικής, έγιναν οι ακόλουθες αναπροσαρμογές στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και θέση του Συγκροτήματος για την περίοδο:

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011
Ζημιές μετά τη φορολογία	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	(1.377.844)
Αναστροφή απόσβεσης αναλογιστικών ζημιών	11.431
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**(1.366.413)**

	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2010
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	€000	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	2.429.079	2.828.349
Αναγνώριση καθαρών αναλογιστικών ζημιών στα ίδια κεφάλαια	(86.374)	(97.347)
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**2.342.705**	**2.731.002**

Ενοποιημένος ισολογισμός	31 Δεκεμβρίου 2011
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	€000
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	675.343
Επίδραση πλήρους αναγνώρισης καθαρών αναλογιστικών ζημιών	(3.658)
Μεταβολή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.754
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**674.439**

Λοιπές υποχρεώσεις	
Πριν την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	262.227
Επίδραση πλήρους αναγνώρισης καθαρών αναλογιστικών ζημιών	85.028
Μεταβολή στις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	442
Μετά την αλλαγή στη λογιστική πολιτική	**347.697**

Η επίδραση στα κέρδη κατά μετοχή λόγω της αναπροσαρμογής που προέκυψε από την αλλαγή στη λογιστική πολιτική ήταν για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011 περίπου €0,01.

Αν δεν είχε γίνει αλλαγή στη λογιστική πολιτική, η ζημιά μετά τη φορολογία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 θα περιλάμβαναν έκτακτο κόστος ύψους €53.869 χιλ. λόγω του τερματισμού του βασικού προγράμματος καθορισμένων παροχών του προσωπικού του Συγκροτήματος στην Κύπρο τον Ιανουάριο του 2012. Επίσης, οι ζημιές μετά τη φορολογία για το έτος δεν θα περιλάμβαναν τη θετική επίδραση ύψους €16.727 χιλ. που αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της αξίας των υποχρεώσεων των προγραμμάτων αφυπηρέτησης προσωπικού στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και του τελικού κόστους τερματισμού του σχεδίου.

3. Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος και της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2011
Συγκρότημα	**€000**	€000
Επενδύσεις		
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**21.818**	26.345
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**402.547**	534.803
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	1.055.406
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**710.968**	1.012.570
	1.135.333	2.629.124
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση		
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**-**	26.544
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**694.287**	718.719
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	148.698
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**40.460**	44.109
	734.747	938.070
	1.870.080	3.567.194

	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2011
Εταιρία	**€000**	€000
Επενδύσεις		
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**14.423**	18.655
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**368.742**	485.929
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	1.049.069
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**710.796**	1.012.570
	1.093.961	2.566.223
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση		
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	**-**	26.544
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	**694.287**	718.719
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	**-**	148.698
Επενδύσεις που ταξινομήθηκαν ως δάνεια και απαιτήσεις	**40.460**	44.109
	734.747	938.070
	1.828.708	3.504.293

4. Οι λοιπές υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνουν προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές ύψους €10.042 χιλ. για το Συγκρότημα και €3.228 χιλ. για την Εταιρία και λοιπές προβλέψεις ύψους €16.542 χιλ. για το Συγκρότημα και €14.874 χιλ. για την Εταιρία. Η πρόβλεψη για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 παρατίθεται στη Σημείωση 39 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Οι επιδικίες που προέκυψαν μετά την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζονται στη Σημείωση 53 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Δεν υπάρχουν σε εκκρεμότητα οποιεσδήποτε άλλες σημαντικές επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές του Συγκροτήματος καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Συγκροτήματος.

5. Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε 10.772 (2011: 11.326) και της Εταιρίας 6.254 (2011: 6.531).

6. Οι μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα και συγγενείς εταιρίες (περιλαμβανομένων μετοχών που κατέχονται από θυγατρική εταιρία που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής και κατέχει τις μετοχές ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζόμενων) στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν 89.362 χιλ. και η αξία κτήσεως τους ήταν €62.328 χιλ.

7. Οι εταιρίες, υποκαταστήματα, οι συγγενείς εταιρίες και η κοινοπραξία του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και η μέθοδος ενσωμάτωσης τους αναφέρονται στην Σημείωση 51 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

8. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα:

(α) Δάνεια και απαιτήσεις σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικά διευθυντικά στελέχη: €5.028 χιλ. για το Συγκρότημα και την Εταιρία.

(β) Δάνεια και απαιτήσεις σε λοιπά συνδεδεμένα πρόσωπα: €29.053 χιλ. για το Συγκρότημα και €2.062.828 χιλ. για την Εταιρία.

(γ) Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (κυρίως πιστώσεις, εγγυήσεις και μη χρησιμοποιηθέντα όρια): €16.201 χιλ. για το Συγκρότημα και την Εταιρία.

(δ) Καταθέσεις από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικά διευθυντικά στελέχη: €19.260 χιλ. για το Συγκρότημα και την Εταιρία.

(ε) Καταθέσεις από λοιπά συνδεδεμένα πρόσωπα: €21.948 χιλ. για το Συγκρότημα και €781.415 χιλ. για την Εταιρία.

(στ)Έσοδα από τόκους: €9.511 χιλ. για το Συγκρότημα και €100.067 χιλ. για την Εταιρία.

(ζ) Έξοδα από τόκους: €3.452 χιλ. για το Συγκρότημα και €17.840 χιλ. για την Εταιρία.

(η) Συναλλαγές και αμοιβές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, βασικών διευθυντικών στελεχών και συνδεδεμένων προσώπων: €4.469 χιλ. για το Συγκρότημα και €4.076 χιλ. για την Εταιρία.

(θ) Ομολογιακά δάνεια, δανειακό κεφάλαιο και ΜΑΕΚ σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικά διευθυντικά στελέχη: €56 χιλ. για το Συγκρότημα και την Εταιρία.

(ι) Ομολογιακά δάνεια, δανειακό κεφάλαιο και ΜΑΕΚ προς λοιπά συνδεδεμένα πρόσωπα: €2 χιλ. για το Συγκρότημα και την Εταιρία.

9. Άλλες πληροφορίες

Οι συνολικές κεφαλαιουχικές δαπάνες του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθαν σε €12.264 χιλ. (2011: €31.266 χιλ.) και για την Εταιρία €8.314 χιλ. (2011: €9.845 χιλ.).

10. Γεγονότα μεταγενέστερα του ισολογισμού

Το Μάρτιο του 2013, η Κύπρος και το Eurogroup κατέληξαν σε συμφωνία αναφορικά με το πακέτο μέτρων, το οποίο μεταξύ άλλων, περιλάμβανε την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα. Η αναδιάρθρωση του Συγκροτήματος περιλάμβανε την πώληση των Ελληνικών εργασιών του και την εξαγορά των Κυπριακών εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας, αλλάζοντας σημαντικά το προφίλ του Συγκροτήματος.

Λεπτομέρειες για γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς παρατίθενται στη Σημείωση 53 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ημερομηνία	Ανακοίνωση	Ηλεκτρονική Διεύθυνση
04 Ιαν 2013	Ανακοίνωση Τράπεζας Κύπρου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130104CapitalSecuritiesGR.pdf
10 Ιαν 2013	Παραίτηση Μελών Διοικητικού Συμβουλίου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130110DirectorsResignationGR.pdf
16 Ιαν 2013	Αναθεώρηση και καθορισμός επιτοκίου Μετατρέψιμων Χρεογράφων 2013/2018 της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130116ConvBondsInterestGR.pdf
30 Ιαν 2013	Ανακοίνωση Τράπεζας Κύπρου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130130AnnouncementGR.pdf
31 Ιαν 2013	Παραίτηση Μέλους Διοικητικού Συμβουλίου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130131ResignationConstantinidesGR.pdf
28 Φεβ 2013	Προκαταρκτικά Αποτελέσματα για το έτος 2012	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130228PrelimResults2012Release.pdf
28 Φεβ 2013	Διορισμός Νέων Διοικητικών Συμβούλων	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130228NewDirectorsGR.pdf
28 Φεβ 2013	Πληροφορίες και Διαδικασία Άσκησης Δικαιώματος Προαιρετικής Μετατροπής Αξιών	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130228ConversionPeriodsGR.pdf
11 Μαρ 2013	Ειδοποίηση για αναβολή πληρωμής τόκου Αξιογράφων Κεφαλαίου 12/2007	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130311CapitalSecInterestDeferralGR.pdf

26 Μαρ 2013	Παραίτηση Προέδρου και μελών Διοικητικού Συμβουλίου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130326ResignationChairmanGR.pdf
29 Μαρ 2013	Παραίτηση Διευθύνοντος Συμβούλου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130329CEOResignationGR.pdf
01 Απρ 2013	Αναδιάρθρωση και ανακεφαλαιοποίηση Τράπεζας Κύπρου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130401BOCRecapGR.pdf
02 Απρ 2013	Δραστηριότητες Τράπεζας Κύπρου στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Ρουμανία	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130402UKOperationsGR.pdf
02 Απρ 2013	Παραιτήσεις μελών Διοικητικού Συμβουλίου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130402ResignationBoardGR.pdf
26 Απρ 2013	Διορισμός μελών Διοικητικού Συμβουλίου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130426BoDGR.pdf
26 Απρ 2013	Δραστηριότητες Τράπεζας Κύπρου στη Ρουμανία	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130425RomaniaGR.pdf
29 Απρ 2013	Ανακοίνωση	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130429Conversion%ce%91GR.pdf
30 Απρ 2013	Εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου Διοικητικού Συμβουλίου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130430%ce%9dewChairmanGR.pdf
10 Μαϊ 2013	Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130509BoardCommitGR.pdf
13 Μαϊ 2013	Διορισμός Νέου Διοικητικού Συμβούλου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130513AppointmentArapogl

		ouGR.pdf
23 Μαϊ 2013	Ανακοίνωση	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130523CEOProposalGR.pdf
30 Μαϊ 2013	Διορισμός Ενδιάμεσου Διευθύνοντα Συμβούλου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130530CEOAppointmentGR.pdf
14 Ιουν 2013	Ανακοίνωση	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130614UkraineGR.pdf
18 Ιουν 2013	Ανακοίνωση	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130618SpecialAdministratorGR.pdf
03 Ιουλ 2013	Παραίτηση Διοικητικού Συμβούλου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130702DirectorResignationGR.pdf
03 Ιουλ 2013	Αναθεώρηση Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130702BoardCommitGR.pdf
22 Ιουλ 2013	Πώληση της Κύπρου Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130722AEDAKGR.pdf
26 Ιουλ 2013	Ανακοίνωση	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130726AnnouncementSplitGR.pdf
31 Ιουλ 2013	Ανακεφαλαιοποίηση μέσω Διάσωσης με Ίδια Μέσα και Έξοδος από το Καθεστώς Εξυγίανσης	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130731_RecapGR.pdf
31 Ιουλ 2013	Ειδοποίηση προς τους κατά την 29 Μαρτίου 2013 κατόχους συνήθων μετοχών	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130731_NoticeShareholders

	της Τράπεζας Κύπρου	GR.pdf
31 Ιουλ 2013	Ειδοποίηση προς τους κατά την 29 Μαρτίου 2013 κατόχους εκδομένων χρεωστικών τίτλων της Τράπεζας Κύπρου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130731_NoticeDebtSecuritiesGR.pdf
01 Αυγ 2013	Αποδεκτό Αντισυμβαλλόμενο Πιστωτικό Ίδρυμα από Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130731ECBeligibilityGR.pdf
02 Αυγ 2013	Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130802VRSGR.pdf
08 Αυγ 2013	Έγγραφο Διορισμού Πληρεξούσιου αντιπροσώπου	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/BOC%20PROXY_GR.pdf
08 Αυγ 2013	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130808AGMInvitationGR.pdf
29 Αυγ 2013	Ανακοίνωση	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130829UkraineSubGR.pdf
03 Σεπ 2013	Τελικές Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις για το 2012	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130903AnnouncementDateFY2012GR.pdf
03 Σεπ 2013	Μετοχικό Κεφάλαιο	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130903AnnouncementSharesGR.pdf
05 Σεπ 2013	Υποψήφιοι για εκλογή στο Διοικητικό Συμβούλιο	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130905AnnouncementNomineesGR.pdf
10 Σεπ 2013	Αποφάσεις της ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130910AGMAnnouncement

		GR.pdf
10 Σεπ 2013	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130910AGMProxies_CV_GR.pdf
24 Σεπ 2013	Διοικητικό Συμβούλιο	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130924BoardGR.pdf
25 Σεπ 2013	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΧΟΥΣ ΔΟΜΗΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ/Η ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΟΠΩΣ ΟΙ ΟΡΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΕΡΙ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΤΟΥ 2013 ΕΩΣ (ΑΡ.3) ΤΟΥ 2013)	http://www.bankofcyprus.com/Documents/Investor%20Relations/Press%20Releases/GR/20130925AnnouncementStructuredGR.pdf